ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ

ΑΛΗΘΕΙΑ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ

ΕΤΟΣ ΕΙΚΟΣΤΟΝ ΕΒΔΟΜΟΝ

5 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ—31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1907

3067

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

1907

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΤΗΣ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΑΛΗΘΕΙΑΣ

† Ὁ μητροπολίτης Στρωμνίτζης ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ, πρόεδρος
† Ὁ Μέγας πρωτοσύγκελλος ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ, ταμίας
† Ὁ ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἀρχιμ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΙΠΕΡΑΣ

ΣΥΝΤΑΚΤΑΙ

Ο Μ. χαρτοφύλαξ καὶ χρονογράφος τῆς τοῦ Χριστοῦ Μ. Ἐκκλησίας Μ. Ι. ΓΕΔΕΩΝ, συντάκτης καὶ ἐπίτιμος διευθυντής.
Ἔκτακτος συνεργάτης ἀρχιμανδρίτης ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ ΔΕΛΗΚΑΝΗΣ, ἀρχειοφύλαξ.

ΟΙ ΕΚΤΑΚΤΩΣ ΜΕΤΑΣΧΟΝΤΕΣ ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ

† Ὁ Νικομηδείας ΦΙΛΟΘΕΟΣ ΒΡΥΕΝΝΙΟΣ.
† Ὁ Ἀμασείας ΑΝΘΙΜΟΣ ΑΛΕΞΟΥΔΗΣ.
† Ὁ Παμφίλου ΜΕΛΙΣΣΗΝΟΣ.
† Ἀρχιμ. ΓΡΗΓ. ΖΙΓΑΒΗΝΟΣ, προϊστάμενος τῆς ἑλληνικῆς ἐν Μασσαλίᾳ κοινότητος.
† Ἀρχιμ. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ ΛΑΥΡΙΩΤΗΣ (ἐν Ἁγίῳ Ὄρει).
† Ἀρχιμ. ΠΑΓΚΡΑΤΙΟΣ ΒΑΤΟΠΑΙΔΗΝΟΣ.
† Ἀρχιμ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΣΙΛΙΚΟΣ, προϊστάμενος τῆς ἑλλην. ἐν Βενετίᾳ κοινότητος.
† Ἀρχιμ. ΦΙΛΟΘΕΟΣ, ἡγούμενος τῆς μονῆς Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου (ἐν Παραμυθίᾳ).

Α. Ν. ΓΙΑΝΝΑΡΗΣ (ἐν Κρήτῃ).
Β. ΜΥΣΤΑΚΙΔΗΣ, καθηγ. τῆς Μ. τοῦ Γ. Σχολῆς.
ΠΕΤΡΟΣ Ν. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ (ἐν Θεσσαλονίκῃ).
HENRI GREGOIRE (ἐν Ἀθήναις).
ΜΑΡΚΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ, πατριαρχ. γραμματεύς.
ΗΛΙΑΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΙΔΗΣ.
ΔΗΜΟΣΘ. Γ. ΧΑΒΙΑΡΑΣ (ἐν Σύμῃ).
ΕΜΜ. ΛΟΥΚΑΡΑΣ (ἐν Γενεύῃ).
ΠΕΡ. Γ. ΖΕΡΛΕΝΤΗΣ, (ἐν Σύρῳ).
Ν. Γ. ΜΥΣΤΑΚΙΔΗΣ, (ἐν Δροβιάνῃ).
ΞΕΝ. ΠΑΠΑΜΙΧΑΗΛ, ἰατρός.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΕΤΟΣ ΚΖ'.
ΑΡΙΘ. 1

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΗΘΕΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ 5 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1907

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΚΑΤΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ

Καθ' ὅλον τὸ ὀθωμαν. κράτος μετζίτια ἀργ. 5
διὰ τὸν κατώτερον κλῆρον καὶ τοὺς δημοδιδασκ.. 3
ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φράγκα χρυσᾶ..... 25

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Κολωνίας ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ (πρόεδρος)
† Ὁ Μ. Πρωτοσύγκελλος ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ (ταμίας)
† Ὁ ἀρχιγραμμ. τῆς ἱερᾶς Συνόδου ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Ἐπίτιμος διευθυντὴς καὶ συντάκτης ὁ Μ. χαρτοφύλαξ καὶ χρονογράφος τῆς τοῦ Χρ. Μ. Ἐκκλησίας Μ. Ι. ΓΕΔΕΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἡ πρώτη τοῦ ἔτους — Εὐσεβεῖς πράξεις — Βουλγαρικαὶ κακουργίαι — Ἐπιθεώρησις ξένου τύπου — Εἰδήσεις ἐξ ἐπαρχιῶν — Περὶ τοῦ στενογραφικοῦ ἢ ἱερογλυφικοῦ τῆς παρασημαντικῆς τῆς ἀρχαίας ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς — Καταστατικαὶ εἰδήσεις — Δικαστικαὶ ἀγγελίαι.

Η ΠΡΩΤΗ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ

ἐγένετο ἀφορμὴ τῆς ἐκδηλώσεως εὐχῶν καὶ πόθων τῶν ὀρθοδόξων, τῶν ἐν τῇ κραταιᾷ ὀθωμανικῇ αὐτοκρατορίᾳ καὶ τῷ ἐξωτερικῷ, διατυπωθεισῶν ἐν προσφωνήσεσιν, ἐν ἐπιστολαῖς, ἐν τηλεγραφήμασιν, ὑπὲρ εὐημερίας καὶ δόξης τῆς ἁγιωτάτης ὀρθοδόξου κατ' Ἀνατολὴν Ἐκκλησίας, ὑπὲρ ὑγιείας καὶ τῆς εὐτυχίας τοῦ προέδρου τῶν προέδρων τῶν ἁγιωτάτων Ἐκκλησιῶν τῆς Ἑῴας λήξεως. Τὰς αὐτὰς εὐχὰς διατυποῦσι, τὰς αὐτὰς προσρήσεις ὑποβάλλουσιν ἄρχοντες καὶ ἀρχόμενοι, ποιμένες καὶ ποιμαινόμενοι, ἀπὸ τοῦ μεγαλειοτάτου βασιλέως τῶν σέρβων Πέτρου Α' καὶ τῶν μακαριωτάτων πατριαρχῶν, μέχρι τοῦ τελευταίου κυβερνητικοῦ ὑπαλλήλου καὶ τοῦ ἁγιορείτου μοναχοῦ, ἕλληνες καὶ ρῶσσοι καὶ σέρβοι καὶ γεωργιανοὶ καὶ γαλάται εὐγενέστατοι καὶ πολυμαθεῖς, ἐκ Παρισίων καὶ Πετρουπόλεως, ἐξ Ἱεροσολύμων καὶ Ἀλεξανδρείας, ἔκ τε ἄρκτου καὶ μεσημβρίας, ἐξ ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν. Εὔχονται τοῖς διεξάγουσι τὸν ὑπὲρ ὑπάρξεως ἀγῶνα καρτερίαν ἀκατάβλητον, θάρρος ἀπερίκλονον. Διότι πάντες ἔχομεν ἀνάγκην τῶν εὐχῶν τῶν ὀρθοδόξων, τῶν εὐχῶν πάντων τῶν εἰς Χριστὸν πίστιν ἀγνὴν ἐχόντων καὶ τὴν πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπην ἀνεπίστροφον ἐπιδεικνυμένων. Ὡς ἐν τοῖς ἀρχαίοις χρόνοις τοῦ χριστιανισμοῦ κατὰ τὴν πρὸς τὸ μαρτύριον ἑτοιμασίαν τῶν ἁγίων ἀθλητῶν οἱ πιστοὶ πάντες προσηύχοντο πρὸς Θεὸν ἵνα στηρίξῃ τοὺς ἀθλοφόρους μάρτυρας ἐν τῷ ἁγίῳ ἀγῶνι, τοιουτοτρόπως σήμερον οἱ νομίμως ἀθλοῦντες χρήζουσιν εὐχῶν καὶ ἐνθαρρύνσεως, τὸ βραβεῖον τῶν πόνων καὶ τῆς ὑπομονῆς ἀπὸ τοῦ οὐρανίου ἀθλοθέτου ἀπεκδεχόμενοι.

Ἡ μήτηρ Ἐκκλησία εὔχεται ὑπὲρ τῶν εὐχομένων, ὡς εὔχεται πρὸς τὸν Θεὸν τῶν οἰκτιρμῶν καὶ τῆς χρηστότητος ἵνα φῶς ἐξ ἁγίου αὐτοῦ κατοικητηρίου καταπέμψῃ τοῖς οὕτως ἢ ἄλλως ἐπηρεάζουσιν ἀδελφοὺς ἐν Χριστῷ καὶ φωτίσῃ τούτων τὰ ὄμματα τῆς ψυχῆς ὅπως

παύσωνται πολέμου μισαδέλφου, ἀποκαθισταμένης τῆς ποθητῆς εἰρήνης, ἣν περὶ πολλοῦ ποιεῖται καὶ ἐπιδιώκει καὶ ὁ κραταιότατος καὶ φιλόλαος ἡμῶν ἄναξ καὶ ἣν ἐπιζητοῦσι νὰ ἐμπεδώσωσιν ἐν Ἀνατολῇ καὶ Δύσει ἑστεμμέναι κορυφαὶ καὶ βουληφόροι ἄνδρες «οἷς λαοὶ τ' ἐπιτετράφαται καὶ τόσσα μέμηλεν». Ἡ μήτηρ Ἐκκλησία εὐχαριστεῖ πᾶσι τοῖς συναντιλαμβανομένοις αὐτῇ καθ' ὃν ἱερὸν ἀγῶνα διεξάγει ὑπὲρ θεογράπτων θεσμίων καὶ νόμων, ὑπὲρ ἀναμφισβητήτων δικαίων αὐτῆς. Ποιμένες καὶ ποίμνια εὐσεβῆ, τὸ πρὸς Θεὸν καθῆκον, τὸ πρὸς τὸν ἄνακτα καθῆκον, τὸ πρὸς τὸν πάσχοντα πλησίον καθῆκον κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος ἐκπληρώσαντες, τὴν αὐτὴν καὶ κατὰ τὸν ἀρξάμενον ἐνιαυτὸν πορείαν ἐξακολουθήσουσι βαδίζοντες· ὡς συνεβούλευσαν εἰρήνην πᾶσι μετὰ πάντων τῶν συνοίκων λαῶν, οὕτω παραινοῦσι πᾶσι τὴν αὐτὴν χριστιανικὴν βιοτὴν καὶ πολιτείαν, ἵνα τοιουτοτρόπως ἐφελκύωσι τὴν εὐμένειαν τῶν ἰσχυρῶν τῆς γῆς, ἐφελκύοντες πρὶν ἐπ' αὐτοὺς καὶ ἐπὶ τὰ ἔργα αὐτῶν τὴν εὐλογίαν τοῦ Θεοῦ τῶν πατέρων ἡμῶν, τοῦ πατάσσοντος καὶ πάλιν ἰωμένου. Καθὼς δ' ἔργῳ τε καὶ λόγῳ προήσπισαν τὰ δίκαια τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας τὰ θεόγραπτα, τοιουτοτρόπως καὶ κατὰ τὸν ἀρξάμενον αἰσίως ἐνιαυτὸν πράξουσι, μένοντες «ἐν οἷς ἔμαθον καὶ ἐπιστώθησαν, εἰδότες παρὰ τίνος ἔμαθον».

ʂʂ

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, τῇ παραμονῇ τῆς πρώτης τοῦ ἔτους, ὁ παναγιώτατος οἰκουμενικὸς πατριάρχης ἐδέξατο, κατὰ συνήθειαν, τὰς εὐχὰς τῶν ἐργαζομένων ἐν τῇ πατριαρχικῇ αὐλῇ, μετὰ τὸν ἑσπερινόν, καθ'ὃν τῇ Α. Θ. Παναγιότητι συνεχοροστάτησαν οἱ σεβασμ. συνοδικοὶ μητροπολῖται σὺν τοῖς παρεπιδημοῦσι μητροπολίταις Φιλιππουπόλεως καὶ Ἀγχιάλου. Ἐκ μέρους τῶν πατριαρχικῶν ὑπαλλήλων,καθὸ πρῶτος τῇ τάξει, προσεφώνησεν ὁ πανοσιολογ. Μ. πρωτοσύγκελλος εὐξάμενος τὰ δέοντα, οἱ δὲ παριστάμενοι ἐδέξαντο τὰς εὐχὰς τοῦ παναγιωτάτου οἰκουμενικοῦ πατριάρχου, εὐδοκήσαντος ἵνα ἐκφρασθῇ λίαν εὐμενῶς ὑπὲρ αὐτῶν, ὡς ἐπιτελεσάντων τὸ ἀνατεθὲν ἑκάστῳ ἔργον.

Τῇ ἐπιούσῃ,τὰς ἀδελφικὰς εὐχὰς τῶν σεβασμ. συνοδικῶν καὶ τὰς υἱϊκὰς προσρήσεις τῶν ἀξιοτίμων συμβούλων ἐξέφρασεν ὁ σεβασμ. γέρων Κυζίκου κ. Ἀθανάσιος ὡς πρῶτος τῇ τάξει καὶ πρόεδρος ἅμα τοῦ Δ. Ε. Μ. Συμβουλίου. Ἡ Α. Θ. Π. ἐπεκαλέσατο τὴν θείαν ἀντίληψιν ἐπὶ τῶν ἐργασιῶν τῶν προβούλων τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Γένους, ὅπως καθ'ὅλον τὸν ἐνιαυτὸν εὐοδοθῶσι πᾶσαι αἱ ὑποθέσεις, ἐφ' ὧν διασκέπτονται καὶ συναποφασίζουσιν ἀρχιερεῖς τε καὶ λαϊκοὶ λογάδες.

*

Ἐπὶ τῇ πρώτῃ τοῦ ἔτους συνεχάρησαν τῇ Α. Θ. Π. ὁ ὑψηλ. Μ. βεζίρης καὶ πάντες οἱ ἐξ. ὑπουργοὶ καὶ πολλοὶ τῶν μεγιστάνων τοῦ κράτους δι' ἐπισκεπτηρίων, οἷς ἀπήντησε καταλλήλως ὁ παναγιώτατος οἰκουμενικὸς πατριάρχης· τηλεγραφικῶς συνεχάρησαν οἱ μακαριώτατοι πατριάρχαι Ἀλεξανδρείας καὶ Ἱεροσολύμων, ὁ σεβασμ. μητροπολίτης Ἀθηνῶν κ. Θεόκλητος, ὁ πρώην ἐνταῦθα πρεσβευτὴς τῆς Αὐστροουγγαρίας κόμης Κάλιτς, ὁ ἐν Παρισίοις «Γαλλικὸς Σύνδεσμος πρὸς ὑπεράσπισιν τῶν δικαίων τοῦ ἑλληνισμοῦ»,αἱ δημογεροντίαι τῶν ἐπαρχιῶν, ὧν τινὲς συνεχάρησαν καὶ ἐπὶ τῇ ἐνδείξει τῆς αὐτοκρατορικῆς εὐμενείας, ὁ ἐξ. ἄρχων Μ. λογοθέτης καὶ οἱ πρόεδροι τῶν ἐν Ἀθήναις καὶ Πειραιεῖ καὶ Πάτραις ἐκπαιδευτικῶν συλλόγων ὡς καὶ ὁ ἐν Ἀθήναις «Σύνδεσμος τῶν ἑλλήνων δημοσιογράφων» εὐξάμενος ἰσόβιον πατριαρχίαν.

Ἐπὶ δὲ ταῖς ἑορταῖς ἐν γένει, ἐκτὸς τῶν ἐν τῷ τελευταίῳ φύλλῳ τοῦ παρελθόντος ἔτους ἀναγραφέντων, τὰς ἐγκαρδίους αὐτῶν προσρήσεις ὑπέβαλον ὁ σεβασμ. μητροπολίτης Πετρουπόλεως κ. Ἀντώνιος καὶ οἱ ἐκ τῶν πατριαρχικῶν θρόνων Ἀντιοχείας καὶ Ἱεροσολύμων πανιερ. μητροπολῖται Χαλεπίου κ. Νεκτάριος καὶ Διοκαισαρείας κ. Νικόδημος καὶ ὁ πανιερ. ἀρχιεπίσκοπος Ἀργολίδος κ. Νίκανδρος δι' ἐπιστολῶν, ὡς καὶ οἱ ἡγούμενοι καὶ ἐπίτροποι τῶν ἱερῶν μονῶν Ἁγίου Ὄρους, Πάτμου, Ἁγίας Ἀναστασίας, Λειμῶνος καὶ ἄλλων. Δι' ἐπισκεπτηρίων δὲ οἱ παρ' ἡμῖν ἔξοχ. πρεσβευταὶ, πρίγκηψ Μιρζᾶ Ριζᾶ Χὰν (Περσίας), Παλαβιτσίνη (Αὐστροουγγαρίας, Μαρσὰλ (Γερμανίας), Σήμιτς (Σερβίας, ἐκ Βελιγραδίου), Βὸππ, σύμβουλος τῆς Γαλλικῆς πρεσβείας καὶ ὁ θεοφιλ. ἐπίσκοπος Γιβραλτάρης.

Ἡ Α. Θ. Π. τοῖς μὲν ἀπήντησε τηλεγραφικῶς ἢ δι' ἐπισκεπτηρίων, τοῖς δὲ δι' ἐπιστολῶν. Τὰς ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς ἐπισκέψεις τῶν μὲν ἐξ. πρεσβευτῶν Ρωσσίας καὶ Ἑλλάδος ἀπέδωκεν αὐτοπρο-

σώπως, διῆλθε δὲ καὶ διὰ τῆς Σερβικῆς πρεσβείας τοῖς δὲ βαθμούχοις τοῦ Κράτους καὶ λογάσι τοῦ Γένους ἀπέδωκε διὰ τῶν κληρικῶν πατριαρχικῶν ὑπαλλήλων.

*

Τινὰ τῶν συγχαρητικῶν τηλεγραφημάτων ἐκδίδομεν ἐν τῷ μετὰ χεῖρας ἡμῶν φύλλῳ, ἔχοντα ὧδε·

Ἱερουσαλήμ, πρώτη τοῦ ἔτους, 9 πρωΐας.

Χαρίσαιτο Κύριος Ὑμετ. Παναγιότητι νέον σωτήριον ἔτος, ὑγιεινόν, εὐτυχές, πάσῃ οὐρανίᾳ δωρεᾷ διηνθισμένον.

Πατριάρχης ΔΑΜΙΑΝΟΣ.

Βελιγράδιον, 31 δεκεμβρίου, ὥρᾳ 6 ἑσπέρας.

Εὐχόμενος ξενιαυτὸν ἀγαθὸν καὶ εὐτυχῆ τῇ Ὑμ. Παναγιότητι συνιστῶ ἐμαυτὸν εἰς τὰς ἁγίας Ὑμῶν εὐχάς.

ΠΕΤΡΟΣ Α'.

Ἀλεξάνδρεια, πρώτη τοῦ ἔτους, 12, 45' ἑσπέρας.

Αἴσιον χαρισθείη τῇ Ὑμ Παναγιότητι τὸ νέον ἔτος παρὰ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ, εἰς εἰρήνην τῆς Ἐκκλησίας.

Πατριάρχης ΦΩΤΙΟΣ.

Χάλκη, 25 δεκεμβρίου, ὥρᾳ 8 ἑσπέρας.

Συγχαιρόμεθα Ὑμετέρᾳ Παναγιότητι ἐπὶ ταῖς κοσμοσωτηρίοις ἑορταῖς καὶ δεόμεθα τοῦ Κυρίου ὑπὲρ ὑγιείας καὶ μακροημερεύσεως τῆς ὑμετέρας φίλης Παναγιότητος.

ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ
(πρώην Ἱεροσολύμων).

Νεοχώριον, 24 δεκεμβρίου, ὥρᾳ 7 ἑσπέρας.

Κοσμοσωτηρίους ἑορτὰς καὶ νέον ἔτος εὐχόμεθα διελθεῖν χαρμοσύνως καὶ (θεαρέστως).

ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ
(πρώην Ἀντιοχείας).

Ἀθῆναι, πρώτῃ τοῦ ἔτους, 2, 35' ἑσπέρας.

Ἐπὶ νέῳ ἔτει εὐχόμεθα Ὑμετέρᾳ Παναγιότητι ὑγιείαν πρὸς εὐκλειαν Ἐκκλησίας.

Ἀθηνῶν ΘΕΟΚΛΗΤΟΣ.

Ἅγιον Ὄρος, 31 δεκεμβρίου 1906, 4. 30' ἑσπέρας.

Ἐπὶ ἀρχῇ σωτηρίου ἔτους ὑποβάλλοντες συγχαρητήρια, αἰτούμεθα εὐχὰς καὶ εὐλογίας Ὑμετέρας Παναγιότητος.

Ἐπιστάται καὶ γραμματεῖς
ΙΕΡΑΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΟΣ.

GOERZ, 30 δεκεμβρίου 1906, 4, 30' ἑσπέρας.

Εὐαρεστήθητε νὰ δεχθῆτε, Παναγιώτατε δέσποτα, τόσον τὰς εἰλικρινεστέρας εὐχαριστίας μου ἐπὶ τῇ ὑμετέρᾳ φιλόφρονι ἀναμνήσει καὶ ταῖς εὐχαῖς, ὅσον καὶ τὰς εἰλικρινεστέρας εὐχάς μου ὑπὲρ τῆς ὑγιείας καὶ τῆς εὐτυχίας τῆς Ὑμετ. Παναγιότητος.

Κόμης ΚΑΛΙΤΣ
(πρώην ἐνταῦθα πρεσβευτὴς τῆς Αὐστρίας).

Ἀθῆναι, πρώτη του ἔτους, 1,30' πρωΐας.

Ἱκετεύω τὸν δοτῆρα παντὸς ἀγαθοῦ περιφρουρεῖν τὴν Ὑμ. Θ. Παναγιότητα εἰς ἔτη πάμπολλα καὶ ἔνδοξα.

Λουΐζα ΡΙΑΝΚΟΥΡ.

Νεοχώριον, πρώτῃ τοῦ ἔτους, 9,40' πρωΐας.

Αἰσίως ἀνατέλλοντος τοῦ νέου ἔτους, ἀσπάζομαι πανοικεὶ παναγίαν Αὐτῆς δεξιάν, ἐπικαλούμενος πατριαρχικὴν Αὐτῆς εὐμένειαν.

Μέγας λογοθέτης.

Παρίσιοι, 31 δεκεμβρίου, 8 ἑσπέρας.

Γαλλικὸς Σύνδεσμος πρὸς ὑπεράσπισιν δικαιωμάτων ἑλληνισμοῦ, κατόπι τῆς διαλέξεως τοῦ κ. Diehl περὶ τῆς ἱστορικῆς ἀποστολῆς τῆς ἑλληνικῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, προσφέρει τῇ Ὑμ. Παναγιότητι συγκεκεινημένος εὐχὰς ὑπὲρ εὐημερίας τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Γένους.

HOMOLLE
πρόεδρος τοῦ Συνδέσμου.

Κάϊρον, πρώτη τοῦ ἔτους, 12. 5' μεσημβρίας.

Ἔτη πολλὰ, Παναγιώτατε. Καθυποβάλλω εὐσεβάστως (εὐχὰς) ἀσπαζόμενος ὑμετέραν δεξιάν.

Γύδ. Εὐγενίδης.

Πέρα, πρώτη τοῦ ἔτους, 12, 5' μεσημβρίας.

Δεόμενος νέον ἔτος πλῆρες ὑγιείας καὶ πάροχον παντὸς ἐφετοῦ, ἀσπάζομαι εὐσεβάστως ὑμετέραν δεξιάν.

Κωνδ. Ἠλιάδκος.

Μιτυλήνη, 31 δεκεμβρίου, 8,30' ἑσπέρας.

Δῶη (Ὑμῖν) Ὕψιστος, Παναγιώτατε, κλείζειν προασπίζοντες Οἰκουμενικὸν Θρόνον ἐπὶ ἔτη πλεῖστα ὑγιείας καὶ δόξης πλήρη.

Π. Κουρτζῆς.

Ἀθῆναι, πρώτη τοῦ ἔτους, 3 ἑσπέρας.

Εὔχομαι εὐτυχῆ τὸν ἐνιαυτὸν, ἐξαιτούμενος ὑμετέραν εὐλογίαν.

Δ. Βικέλας.

Πειραιεύς, 31 δεκεμβρίου, 12 (μεσονύκτιον).

Ἐπὶ νέῳ ἔτει, Σύνδεσμος ὁμογενῶν ἐξωτερικοῦ εὔχεται Ὑμ. Παναγιότητι λαμπρύνειν (ἐπὶ) μήκιστον ἔνδοξον θρόνον Χρυσοστόμου, ἐπ' ἀγαθῷ τοῦ Γένους.

Πρόεδρος Γαζιάδης.

Διαρβεκὶρ, 24 δεκεμβρίου, ὥρᾳ 3, 30' ἑσπέρας.

Ὁ ἐνανθρωπήσας Λόγος ἀρήξειεν Ὑμετ. Παναγιότητι.

ΜΗΝΑΣ (Χαμουδόπουλος)
(Μ. ρήτωρ τῆς Μ. Ἐκκλησίας
βοηθὸς τοῦ νομάρχου).

Ἀλεξάνδρεια, πρώτῃ τοῦ ἔτους, 11 πρωΐας.

Ὑποβάλλων υἱϊκὰ σεβάσματα ἐπὶ νέῳ ἔτει, εὔχομαι Ὑμ. Παναγιότητι ἔτη πλεῖστα ἐπ' ἀγαθῷ Ἐκκλησίας.

Ἐμμανουὴλ Ζερβουδάκης.

ΕΥΣΕΒΕΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ

Εἰς τὴν ἔκκλησιν τῆς Μ. Ἐκκλησίας ἀνταποκρινομένη ἡ γεραρὰ βασιλικὴ καὶ πατριαρχικὴ **μονὴ τῶν Ἰβήρων** ἀπέστειλεν ὑπὲρ τοῦ ἐθνικοῦ ταμείου λίρας τουρκικὰς πεντήκοντα (5400 γρόσια), καίπερ οὔπω θεραπεύσασα τὰς ζημίας, ἃς ὑπέστη ἐκ τοῦ προπερυσινοῦ σεισμοῦ.

Ὑπὲρ τῶν θυμάτων τῆς βουλγαρικῆς μισαδελφίας ἀπεστάλησαν εἰς τὰ Πατριαρχεῖα πεντήκοντα λίραι (5400 γρόσια), προσφορὰ τῶν ὀρθοδόξων τῆς **Ἐλευθερουπόλεως,** ἐπιμελείᾳ τοῦ πανιερ. μητροπολίτου κ. Παναρέτου συλλεγεῖσαι.—Ἐπίσης ἡ **ἐπαρχία Προύσης** ἔπεμψε τὸ δεύτερον γρόσια ἀργυρᾶ 12996 ἤτοι μετὰ τοῦ πρότερον ἀποσταλέντος ποσοῦ προσήνεγκεν 160 λίρας τὸ σύνολον, φροντίδι μὲν φιλογενεῖ τοῦ γεραροῦ μητροπολίτου κ. Ναθαναὴλ, ἐπιστασίᾳ δὲ ἀόκνῳ τοῦ χρηστοῦ καὶ φερέλπιδος ἀρχιδιακόνου τῆς ἱερᾶς μητροπόλεως κ. Ἀγαθαγγέλου Παπαδοπούλου. Τῆς δευτέρας ταύτης ἀποστολῆς ἑβδομήκοντα μὲν καὶ πέντε λίρας συνήθροισεν ἡ κοινότης **Μουδανίων**, 390 ἔτι γρόσια συνήχθησαν ἐν **Προύσῃ**, 2000 ἐν **Μεσαιπόλει**, 1250 ἐν **Πελαδαρίῳ**, 1000 ἐν **Νεοχωρίῳ** καὶ 322 ἐξ **Ἐλεγμῶν.**

Ἐκ τῶν ἐν **Μουδανίοις** συνεισενεγκόντων ἀναγράφομεν τοὺς ἀξιοτίμους κκ. Γ. Γαϊτάνον γρ. 540—Στ. Γαϊτάνον καὶ Η. Μιχαηλίδην ἀνὰ 378—Β. Διαμαντόπουλον, Ι. Γαϊτάνον, Γρ. Βοτίκαν, Φ. Βοτίκαν καὶ Στ. Μοσχογιαννίδην ἀνὰ 324—Ἀλεξ. Γαϊτάνον 310—Θεμ. Γαϊτάνον 263—Ἀθ. Ξανθόπουλον 240—Στ. Σταματιάδην, Θεμ. Στεφανίδην καὶ Γ. Φωτίου ἀνὰ 216—Πάρν. Νικολαΐδην 175—Εὐστρ. Ἰωαννίδην Ν. Ξεντίδην, Ε. Ξεντίδην, Α. Κοσταμπάραν, Κῶτσον Ἀθανασίου, Ὀδυσ. Βαφειάδην καὶ Ξανθόπουλον καὶ Ἀβραμίδην ἀνὰ 108— καὶ Θ. Χρηστίδην καὶ Ι. Τσοπάνογλουν ἀνὰ 95 γρόσια.

Μετὰ τὰς φιλογενεστάτας κοινότητας Ἰωαννίνων Πελαγονίας καὶ Κυδωνιῶν, ἡ ἐπαρχία Προύσης, θαυμασίως ἐν ἔργοις ἀγαθοῖς πρωτεύουσα, διδάσκει πολλὰς μεγαλωνύμους, οἷαι αἱ τῆς Σμύρνης τῆς Τραπεζοῦντος καὶ Μιτυλήνης, καὶ εἴ τις ἑτέρα, τὸ πῶς δέον ἐργάζεσθαι καὶ τί πράττειν ὑπὲρ τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ ἐθνικῶν ἀναγκῶν καὶ συμφερόντων.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Ὀνοματικαὶ ἑορταί.—Τῇ πρώτῃ τοῦ ἔτους ἡ Α. Θ. Π. ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης τηλεγραφικῶς συνεχάρη τοῖς πανιερ. μητροπολίταις Σμύρνης καὶ Βελεγράδων, ἄγουσι τὴν ὀνοματικὴν αὐτῶν ἑορτήν, τὸν δὲ πανιερ. μητροπολίτην Ἀγχιάλου, ἐπίσης ἑορτάζοντα, ἐπεσκέψατο τὴν ἐπιοῦσαν, 2 τοῦ ἔτους·—διὰ τοῦ πανοσ. Μ. ἀρχιδιακόνου ηὔξατο τὰ δέοντα τῷ ἑορτάζοντι κ. Βασ. Ἐλευθεριάδῃ καὶ διὰ τοῦ ἱερολ. δευτερεύοντος τοῖς κκ. Β. Μυστακίδῃ, καθηγητῇ τῆς Μ. τοῦ Γ. Σχολῆς καὶ Β. Πανοικίδῃ, δικηγόρῳ.

Ἐκκλησίαι ἐν τῇ διασπορᾷ

Ἑλληνικὴ κοινότης Ἴψουϊτς.—Τῇ 12 παρελθόντος δεκεμβρίου ὑπὸ τῶν ἐν Ἴψουϊτς ὀρθοδόξων ὁμογενῶν κληθεὶς ὁ τῆς ἐν Μάντζεστερ (Ἀμερικῆς) ἑλληνικῆς ἀποικίας προϊστάμενος πανοσιολ. ἀρχιμ. κ. Ἀμβρόσιος Παρασχάκης ἐτέλεσε τὴν θείαν λειτουργίαν, εἰς ἣν παρέστησαν πάντες οἱ τὴν ἀποικίαν ἀποτελοῦντες ἕλληνες, ἀκροασάμενοι καὶ τῆς ὁμιλίας, ἣν ἐποιήσατο πρὸς αὐτούς. Ὁ συνάδελφος «Μετανάστης» τοῦ Λάουελ ἐπαινεῖ τὸν ἀκάματον εἰς ἐπιτέλεσιν ἀγαθῶν ἔργων ἀρχιμ. κ. Ἀμβρόσιον, διότι οὐ μόνον ἠρνήθη νὰ δεχθῇ ἀμοιβήν, ἀλλὰ καὶ ἐξ ἰδίων κατέβαλε τὰς δαπάνας τοῦ ταξειδίου.

Κοινότης ἑλλην. Μάλβορο.—Τὴν 17 δεκεμβρίου πρῦκειτο νὰ μεταβῇ προσκληθεὶς ὑπὸ τῆς ἑλληνικῆς ἐν Μάλβορο (Μασσαχουσέτης) κοινότητος ὁ αὐτὸς ἀρχιμανδρίτης ἵνα τελέσῃ καὶ ἐκεῖ τὴν θείαν λειτουργίαν, κατὰ τὸν «Μετανάστην».

ΕΠΙΣΗΜΑ ΕΓΓΡΑΦΑ

ἐκ τοῦ πατριαρχ. ἀρχειοφυλακείου πρὸς τὰς αὐτοκεφάλους Ἐκκλησίας καὶ περὶ τοῦ Ἁγίου Ὄρους Ἄθω.

Ἐκδοθέντα ταῦτα, εὐλογίᾳ καὶ κελεύσει τοῦ παναγ. οἰκουμενικοῦ πατριάρχου κυρίου Ἰωακεὶμ Γ' τοῦ ἀπὸ Θεσσαλονίκης, ἀποτελοῦσι τόμους τρεῖς, ὧν ὁ μὲν περὶ Ἁγίου Ὄρους περιέχει σελ. 344 — ὁ περὶ τῶν αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν Ἀλεξανδρείας, Ἀντιοχείας, Ἱεροσολύμων καὶ Κύπρου 729, καὶ ὁ περὶ τῶν ὁμοίων Ἐκκλησιῶν Ρωσσίας, Ρουμανίας καὶ Σερβίας καὶ τῶν ἄλλοτε ἀρχιεπισκοπῶν Ἀχριδῶν καὶ Πεκίου σελίδας 1115. Τιμῶνται ὁ Α' γροσίων ἀργυρῶν 20—ὁ Β' 40 ὁ Γ' 60, καὶ πωλοῦνται ἐν τῷ Γραφείῳ ἡμῶν.

ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΑΙ ΚΑΚΟΥΡΓΙΑΙ

Ἡ νέα βουλγαρικὴ θηριωδία τῆς Κλαπούσνας, ἣν μετὰ βαρυαλγούσης καρδίας γνωρίζομεν τῷ δημοσίῳ διὰ παραθέσεως τῆς ἐπισήμου ἐκθέσεως τοῦ πανιερωτάτου μητροπολίτου Δράμας κ. Χρυσοστόμου, ἀποτελεῖ τὴν εὐγλωττοτέραν ἀναίρεσιν τῶν ἀσυστόλων ψευδολογιῶν, δι' ὧν οἱ Βούλγαροι πειρῶνται, καὶ αὖθις, νὰ ἐξαπατήσωσι, ρενακίζοντες, τὴν δημοσίαν εὐρωπαϊκὴν γνώμην, τῆς ὁποίας τὴν εὐμένειαν συναισθάνονται ὅτι ἀπώλεσαν.

Μὴ δυνάμενοι δὲ πλέον νὰ ἀρνηθῶσι τὴν μακροτάτην ἄλυσιν τῶν ἀπὸ τοῦ 1903 καὶ ἐντεῦθεν ἀδιαλείπτων βουλγαρικῶν κακουργιῶν, οἱ ἐν Εὐρώπῃ συνήγοροι καὶ ὑπερασπισταὶ αὐτῶν ἐξηναγκάσθησαν νὰ προσφύγωσιν εἰς τὸ ἑξῆς σόφισμα. Ἡ Εὐρώπη, λέγουσι, δὲν ἐξετάζει, τὴν σήμερον, τί ἐγένετο ἐν τῷ παρελθόντι (ὡσεὶ ἐπρόκειτο περὶ παρελθόντος χωριζομένου ἀπὸ τοῦ παρόντος διὰ δεκαετηρίδων ἐτῶν) ἀλλ' ἀποβλέπει πρὸς μόνον τὸ ἐνεστώς· τὸ ἐνεστὼς δὲ τοῦτο εἶναι ὅτι οἱ μὲν Βούλγαροι ἐγένοντο ἀρνίων ἡμερώτεροι καὶ περιστερῶν ἀθωότεροι, ἐνῷ οἱ Ἕλληνες ἐξακολουθοῦσι τὴν αἱμοχαρῆ δρᾶσιν των. Τὴν δικαιολογίαν ταύτην εἶδον οἱ ἀναγνῶσται τῆς «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» ἀναστηλουμένην ἐν τῷ φύλλῳ τῆς 23 Δεκεμβρίου τοῦ «*Figaro*» (ν. ἡ.).

Καὶ λοιπόν, 48 μόλις ὥρας ἀπὸ τῆς ἀναγραφῆς τῆς δικαιολογίας ταύτης, κατὰ τὴν νύκτα τῆς 25 Δεκεμβρίου (ν. ἡ.), ἐπῆλθεν ἡ φρικαλέα σφαγὴ τῆς Κλαπούσνας, ὅπως διανοίξῃ τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν ὀλίγων εἰσέτι τυφλωττόντων, καταδεικνύουσα, περιτράνως, πῶς ἠρεμοῦσιν ἐν Μακεδονίᾳ οἱ Βούλγαροι.

Ταῦτα γράφοντες δὲν ἔχομεν βεβαίως τὴν ἀφέλειαν νὰ βαυκαλιζώμεθα ὑπὸ τῆς ἐλπίδος ὅτι θὰ ἐκλείψωσι, τέλεον, ἐξ Εὐρώπης οἱ συνήγοροι καὶ προστάται τῶν βουλγαρικῶν κομιτάτων καὶ τοῦ ἀπαισίου αὐτῶν ἔργου. Οἱ ἐθελοτυφλοῦντες, οἱ ἀναγράψαντες ἐπὶ τῆς σημαίας αὐτῶν τὴν ῥήτραν «οὐκ ἂν πείσῃς οὐδ' ἂν πείσῃς», θὰ ἐξακολουθήσωσιν ἐν τῇ προδιαχαραχθείσῃ, κατ' ἀρχήν, δυσμενεῖ καθ' ἡμῶν στάσει, χωρὶς νὰ ἰσχύσῃ νὰ τροποποιήσῃ ταύτην οἱαδήποτε βουλγαρικὴ κακουργία. Μετὰ βαθυτάτου δὲ ἄλγους ἐξαναγκαζόμεθα νὰ διατυπώσωμεν, ἐνταῦθα, τὸ πικρὸν παράπονον, ὅτι, ἐν τῇ δυσμενείᾳ ταύτῃ, προεξάρχει ἐφημερὶς διακρατοῦσα τὰ σκῆπτρα τῆς δημοσιογραφίας, ὁ λονδίνειος *Times*, ἐνώπιον τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ ὁποίου, ὁ ταλαίπωρος ἑλληνικὸς ὀρθόδοξος πληθυσμὸς τῆς Μακεδονίας καὶ Θράκης δὲν ηὐτύχησε νὰ εὕρῃ, οὐχὶ πλέον χάριν ἢ κἂν τὴν παροιμιώδη ἀγγλικὴν φιλαλήθειαν καὶ ἀμεροληψίαν, ἀλλ' οὐδ' αὐτὸ τὸ στοιχειῶδες ἄξίωμα τῆς δικαιοσύνης: *audiatur et altera pars* (ἀκουσθήτω καὶ ὁ ἀντίδικος).

Ἐλπίζομεν ὅμως ὅτι, πλὴν τῶν ἐν ἐπιγνώσει—, δι' οὓς λόγους αὐτοὶ οἴδασι—βυόντων τὰ ὦτα πρὸς τὴν φωνὴν τῆς ἀληθείας καὶ τοῦ δικαίου, ἡ ἐκ τῆς μεγάλης μερίδος τῶν εὐθέων καὶ ἀκεραίων τὸν χαρακτῆρα ἀνδρῶν προκαταληφθέντες τεχνηέντως ἐκ σφαλερῶν καὶ ὅλως ἀσυστάτων πληροφοριῶν, κάλλιον διαφωτιζόμενοι, θὰ κατανοήσωσι τὴν ἀληθῆ κατάστασιν τῶν πραγμάτων καὶ, εὐσυνειδήτως ἐκτιμῶντες ταύτην, θὰ ἀποδώσωσι τὸ δίκαιον ᾧτινι ἀνήκει.

Τὴν δικαίαν ταύτην ἐκτίμησιν καὶ κρίσιν ἐπικαλούμεθα, παρ' αὐτῆς ἀπεκδεχόμενοι, μετ' ἀπολύτου βεβαιότητος, τὸν θρίαμβον τοῦ ἀγῶνος τῆς ἀληθείας.

*

ΕΚΘΕΣΙΣ τοῦ πανιερωτ. Μητροπολίτου Δράμας κ. Χρυσοστόμου.

Παναγιώτατε δέσποτα,

Τὰ καταχθόνια σχέδια, ἅτινα, ἀπὸ πολλοῦ, ἐκυοφόρει ἡ μιαιφόνος γνώμη καὶ προαίρεσις τῶν Βουλγάρων κατὰ τῶν ὀρφανῶν τροφίμων τοῦ ἐπαρχιακοῦ μου οἰκοτροφείου, καὶ τὰ ὁποῖα, χάρις εἰς τὴν γενναίαν ἄμυναν ὀλίγων διδασκάλων, δὲν ἠδυνήθησαν νὰ ἐκτελέσωσι οἱ ἄνδρες οὗτοι τῶν αἱμάτων, ἐξετελέσθησαν ἐν ὅλει τῇ φρικώδει αὐτῶν ἀγριότητι, ὄχι μὲν ἐν τῇ Ἀλιστράτῃ, ἀλλ' ἐν ἄλλῃ τέως εὐδαίμονι καὶ νῦν κακοδαίμονι χώρᾳ τῆς ἐμῆς ἐπαρχίας, ἐν τῇ κοινότητι Κλαπούσνας, δίωρον ἀπεχούσης τῆς Ἀλιστράτης καὶ μόλις ἡμίωρον κειμένης μακρὰν τῆς ὑποδιοικήσεως Ζίχνης τοῦ Σαντζακίου Σερρῶν.—Ἰδού, Παναγιώτατε, τί συνέβη: Ἀπὸ χρόνου ἱκανοῦ, ἐξῆλθον, κατὰ καθῆκον ἱερόν, εἰς περιοδείαν καὶ διῆλθον ὅλα τὰ ὀρεινὰ καὶ ἐπι-

κίνδυνα χωρίς· σκοπὸν δὲ εἶχον τὴν ἡμέραν τοῦ ἁγίου Σπυρίδωνος νὰ εὑρεθῶ ἐν Κλαπούσνᾳ· κατὰ συγκυρίαν, ἐδέησε τὴν ἑορτὴν ταύτην νὰ τελέσω ἐν Ἀλιστράτῃ, ὅπου τὴν ἐπιοῦσαν κατέφθασαν πρὸς ἡμᾶς, σπαράττουσαι τὴν καρδίαν, ἀπαίσιοι εἰδήσεις: ὅτι συρφετὸς πολυάριθμος ἐνόπλων Βουλγάρων ἐκ Σκριτζόβας καὶ ἄλλων βουλγαρικῶν χωρίων, μηδ' αὐτῆς τῆς Κλαπούσνας ἐξαιρουμένης, (ἐκ τῶν 200 οἰκογενειῶν τῆς ὁποίας αἱ 70 εἶναι σχισματικαί), ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν ἐπταμελοῦς βουλγαρικῆς συμμορίας, εἰσήλασε, περὶ τὴν δευτέραν ὥραν τῆς νυκτὸς, εἰς Κλαπούσναν κατὰ τὴν 12 πρὸς τὴν 13 Δεκεμβρίου ἐ. ἔ. Συμφώνως πρὸς τὸ προδιαταχθὲν σχέδιον, οἱ εἰσελάσαντες ἔνοπλοι διηρέθησαν εἰς μοίρας, ὧν ἡ μὲν πρώτη περιεκύκλωσε τὴν δωδεκαμελῆ φρουρὰν τῶν στρατιωτῶν, οἵτινες ἐφρούρουν τὸ χωρίον, καὶ οἱ ὁποῖοι, ἐξαπίνης καταληφθέντες, ἔκριναν φρόνιμον νὰ μὴ ῥίψωσι καμμίαν βολήν. Τί μετὰ ταῦτα ἐγένετο ὁ κάλαμος ἀδυνατεῖ νὰ περιγράψῃ. Ὡς λύκοι ὀρυόμενοι περιέτρεχον οἱ λοιποὶ ἔνοπλοι ἐμπρησταὶ καὶ ἔθηκαν πῦρ εἰς ἑπτὰ οἰκίας τῶν προκριτοτέρων ἑλλήνων ὀρθοδόξων μας, αἵτινες καὶ ἐν ἀκαρεῖ μετεβλήθησαν εἰς τέφραν, διότι αἱ βόμβαι καὶ ἡ χρῆσις τῆς δυναμίτιδος καὶ ἄλλων εὐφλέκτων καὶ καταχθονίων ὑλῶν καὶ μηχανημάτων ἦσαν ἐν ἀφθονωτάτῃ χρήσει. Περὶ τὰς καιομένας καὶ ἀνατινασσομένας εἰς τὸν ἀέρα οἰκίας ἔταξαν ἐπίσης ἐνόπλους, ἵνα τοὺς φεύγοντας τὰς φλόγας προκρίτους μας, εὑρίσκωσιν αἱ δολοφονικαὶ σφαῖραί των.—Κατόπιν ἔσπευσεν ὁ στρατὸς ἐκ Ζίχνης· ἀλλ' ἡ καταστροφὴ πλέον ἦτο συμπεπληρωμένη· καὶ τὸ ἔργον του περιωρίσθη νὰ καταστείλῃ τὸ πῦρ καὶ νὰ ἐκθάψῃ ἐκ τῶν καιομένων ἐρειπίων τοὺς ἀμόρφους ὄγκους τῶν φονευθέντων καὶ ριφθέντων εἰς τὰς φλόγας, ἵνα ἀποτεφρωθῶσιν, ὀρθοδόξων μας. Οὕτως ἐκάη ἡ μεγάλη οἰκία τοῦ γέροντος Βοζίκη, τοῦ ἰσχυροτάτου ἐν τῷ τόπῳ παράγοντος· ὁ ἴδιος ἐννενηκοντούτης γέρων Βοζίκης καὶ ἡ γηραλαία σύντροφος τοῦ βίου του κατεκάησαν καὶ μόλις λείψανά τινα τῶν καέντων πτωμάτων αὐτῶν περιεσώθησαν. Ἡ οἰκία τοῦ ὀρθοδόξου ἱερέως μας Εὐαγγέλου κατεκάη καὶ ἡ δυστυχὴς πρεσβυτέρα του ἐγένετο παρανάλωμα τοῦ πυρός. Ἡ οἰκία ἑτέρου προὔχοντος ὀρθοδόξου, τοῦ Ἀγγέλου Μίντου, μετεβλήθη εἰς τέφραν· ἀλλ' ἡ τέφρα αὕτη ἐγένετο τάφος, ὅστις κατεκάλυψε τὰ καέντα πτώματα τοῦ καλοκαγάθου τούτου Ἀγγέλου, τῆς συζύγου του, τῆς νύμφης του, καὶ τοῦ ἀνηλίκου ἐγγόνου του· ἡ οἰκία τοῦ διδασκάλου μας Φιλιππίδου κατεκάη, καὶ ἡ γυνή του, ἡμίκαυστος, ἐσώθη ἐκ τῶν φλογῶν βαρέως τετραυματισμένη. Ἡ οἰκία τοῦ προκρίτου μας Ἀθανασίου Π. Φιλίππου μετεβλήθη εἰς τέφραν· ἡ οἰκία τῆς χήρας Ζαχαρίνας, ἐχούσης υἱὸν μονογενῆ, μετὰ τὴν βδελυρὰν σφαγὴν τῆς θυγατρός της, περὶ ἧς ἔγραψα ἄλλοτε, παρὰ τῶν Βουλγάρων ληστῶν, κατεκάη· αἱ οἰκίαι τῶν ἀδελφῶν Χρήστου καὶ Μάρκου Φιλιππίδου ἀπετεφρώθησαν· αἱ δὲ γενόμεναι ζημίαι εἰς καέντα καπνὰ (μόνον ὁ Βοζίκης εἶχε χιλίας ὀκάδας, ὁ Ἀθανάσιος 500 ὁ ἱερεὺς 300 καὶ ἄλλοι ἄλλα ποσὰ), εἰς ζῶα κατοικίδια (μόνον ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Βοζίκη ἐκάησαν τέσσαρες βόες, δύο ἡμίονοι δύο σιτευτοὶ χοῖροι, βάμβαξ, (γέννημα καὶ λοιπὰ) εἰς ἐνδύματα, γεωργικὰ ἐργαλεῖα καὶ ἄλλα, ἀνέρχονται εἰς ἱκανὸν ποσὸν, οὗτινος τὴν ἀξίαν διπλασιάζει καὶ πολλαπλασιάζει ἡ παντελὴς στέρησις καὶ τελεία γύμνωσις, ἐν τῇ ὁποίᾳ κατεδικάσθησαν νὰ παλαίωσιν οἱ ἐπιζήσαντες δυστυχεῖς ἐν μέσῳ νῦν τῆς καρδίας τοῦ σκληροῦ χειμῶνος. . . . .

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΞΕΝΟΥ ΤΥΠΟΥ.

Ἐκ τῆς «Petite Republique» τῆς 30 Δεκεμβρίου.

«Τηλεγραφήματα ἐκ Σερρῶν ἀγγέλλουσιν ὅτι, τὴν νύκτα τῆς παρελθούσης τρίτης, βουλγαρικὴ συμμορία, εἰσβαλοῦσα εἰς τὸ χωρίον Κλαπούσνα, ἐπετέθη κατὰ τῶν κατοίκων ἐκείνων οἵτινες ἠρνοῦντο νὰ ἀναγνωρίσωσι τὴν βουλγαρικὴν Ἐξαρχίαν καὶ κατέσφαξε τὴν σύζυγον τοῦ ἕλληνος προκρίτου Προμελέτη, τὴν νύμφην του μετὰ τοῦ διετοῦς αὐτοῦ νηπίου, δύο ἑτέρους ἕλληνας προκρίτους, τὴν σύζυγον τοῦ ἑνὸς τούτων καὶ μίαν γραῖαν. Τὰ σώματα τούτων ἐγένοντο πυρίκαυστα. Ἐτραυμάτισαν πρὸς τούτοις μέγαν ἀριθμὸν προσώπων, ἐν οἷς ἕνα ἱερέα καὶ ἕνα διδάσκαλον.

»Οἱ βούλγαροι ἀνετίναξαν διὰ δυναμίτιδος, καταστρέψαντες ὁλοσχερῶς, μετὰ καὶ τῶν συγκομιδῶν τοῦ ἔτους, ὀκτὼ οἰκίας προκρίτων. Κατὰ συνέπειαν, πολλαὶ οἰκογένειαι διατελοῦσιν ἄστεγοι καὶ ἐν παντελεῖ ἐνδείᾳ.

»Ἡ ἐν Σέρραις καὶ τοῖς περιχώροις συγκίνησις ὡς ἐκ τοῦ κακουργήματος τούτου εἶναι μεγάλη.

»Ἑτέρα βουλγαρικὴ συμμορία εἰσήλασεν εἰς τὴν κώμην Ἐγρί-δερε καὶ ἐξηνάγκασε τοὺς κατοίκους νὰ ὑπογράψωσιν ἀναφορὰν πρὸς τὸν γενικὸν Ἐπόπτην, δι' ἧς δηλοῦσιν ὅτι ἀναγνωρίζουσι τὴν Ἐξαρχίαν. Μεθ' ὃ, κατέλαβον τὴν ἐκκλησίαν, ἐκδιώξαντες τὸν ἱερέα καθὼς καὶ τὸν διδάσκαλον· μετεκαλέσαντο δὲ βούλγαρον ἱερέα ἐκ Καρλίκοβο, ὅστις κατοικεῖ μετὰ τῶν ὀπαδῶν του τοὺς ἕλληνας ὀρθοδόξους».

Αἱ πληροφορίαι αὗται ἀπαντῶσι καὶ εἰς ἕτερα εὐρωπαϊκὰ φύλλα.

Ἀναγινώσκομεν, εἰς τὴν Ρωμουνικὴν ἐφημερίδα τοῦ Ἰασίου «Evenimentul».

»Τὸ ὡραῖον ζήτημα τοῦ Ρωμουνισμοῦ δὲν ἐξέφυγε καὶ αὐτό, ὡς ἄλλα μεγάλα ζητήματα, τὴν ἐκμετάλλευτιν τῶν ἐξ ἐπαγγέλματος πατριωτῶν. Πολλοί, ἰδίως ἐκ τῶν ὑπὸ Ρωμούνων κατοικουμένων καὶ εἰς ἄλλα Κράτη ὑποκειμένων χωρῶν, παρουσιαζόμενοι ὡς μάρτυρες, εἴτε προκαλοῦντες ἐν ταῖς χώραις των ζητήματα σκανδαλώδη καὶ ἐπικίνδυνα, ἐπολιτεύθησαν οὕτως ἐπὶ τῷ σκοπῷ τοῦ νὰ κερδοσκοπήσωσιν ἐπὶ τῶν καθαρῶς ρωμουνικῶν αἰσθημάτων τῶν ἐν τῷ βασιλείῳ. Εἴτε ἐκ Τρανσυλβανίας, εἴτε ἐξ Οὐγγαρίας, εἴτε ἐκ Βουκοβίνης, **οἱ ἁλιεῖς οὗτοι τῆς καταστάσεως.** κατέφυγον ὅλοι παρ' ἡμῖν, κηρύττοντες ψευδῶς ὅτι παντοῖοι καταδιωγμοὶ ἠγέρθησαν ἐναντίον αὐτῶν ἐκ μέρους τοῦ λαοῦ ἢ τῶν ἀρχῶν τοῦ ἐξ ὧν προήρχοντο Κράτους. Γνωρίζω μάλιστα ἕνα τοιοῦτον, ὑπάλληλον ἐν Βουκουβίνῃ, ὅστις, ἀκριβῶς, ζητῶν καὶ αὐτὸς νὰ ὑψωθῇ, περιστρέφεται ἀπό τινων ἐτῶν, συνανασταφόμενος πρὸς τοὺς παρ' ἡμῖν ἄνδρας τοὺς ἔχοντας ἐπιρροήν, εἴτε γράφει ἐν τῷ ἐνταῦθα καὶ ἐκτὸς τοῦ βασιλείου τύπῳ διαφόρους κωμῳδίας ἀφορώσας μεγάλους καὶ πολυαρίθμους, δῆθεν, καταδιωγμοὺς οὓς, δῆθεν, αὐτὸς γνωρίζει ὅτι ὑφίστανται οἱ ἐν τῇ Βουκουβίνῃ τῆς Αὐστρίας Ρωμοῦνοι. Ἀλλ' αἱ ἐπινοήσεις αὗται δὲν ἔχουσιν ἄλλην βάσιν καὶ σκοπὸν ἢ νὰ παρουσιασθῶσι καὶ αὐτοὶ ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν — εἰμὶ βέβαιος περὶ τούτου — ὡς μάρτυρες, ἐξ ἐκείνων, οἵτινες ἐζήτησαν νὰ ὑπερασπίσωσι, δῆθεν, τοὺς Ρωμούνους κατὰ τῶν αὐστριακῶν καταδιωγμῶν καὶ ὅτι ἀκριβῶς ἕνεκα τούτου, καταδιωκόμενοι ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ταύτης, ἦλθον παρ' ἡμῖν, ὅπως, **λαμβάνοντες ἀρωγὴν,** δυνηθῶσι ν' ἀγωνισθῶσιν ὑπὲρ τοῦ κινδυνεύοντος ἐν Βουκοβίνῃ ρωμουνισμοῦ.

»Προσποιούμενος λοιπὸν τὸν καταδιωκόμενον πατριώτην ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος κύριος, ἀντὶ νὰ μείνῃ, κατὰ τὴν ἀξίαν ἣν ἔχει, ἁπλοῦς καὶ ἀσήμαντος ὑπάλληλίσκος ἔν τινι γραφείῳ τοῦ Σεραγέβου, ἐσκέφθη ὅτι δύναται νὰ ἐπιτύχῃ παρ' ἡμῖν καὶ καταστῇ — ἀγνοῶ τί — μέγας.

»Τοιούτους ἐξ ἐπαγγέλματος πατριώτας καὶ μάρτυρας ἐλώρουν μέχρι τοῦδε ἡμῖν ἡ Οὐγγαρία καὶ Αὐστρία· ὑπὸ τοιούτων νῦν ἀπειλούμεθα καὶ ἐκ Βεσσαραβίας καὶ ἐκ Μακεδονίας, ἐὰν μὴ λάβωμεν ἀπὸ τοῦδε μέτρα. Ἡ Βεσσαραβία δὲν ἤρχισεν ἔτι νὰ δωρῇ ἡμῖν πατριώτας· ἀλλ' ἡ Μακεδονία, ἀπό τινων ἰδίως μηνῶν, προμηθεύει τοιούτους ἐνταῦθα σχεδὸν καθημερινῶς. Τὸ πρᾶγμα τοῦτο ἄλλως τε καταφαίνεται ἐξ αὐτῆς τῆς παρ' ἡμῖν ἐκδιδομένης μακεδονικῆς ἐφημερίδος «Ρωμούνου τοῦ Πίνδου», ἥτις, συνεχῶς, παραπονεῖται κατὰ τῶν ἀρρωμούνων τῶν προσφυγόντων εἰς Ρωμουνίαν, οὓς αἰτιᾶται ὅτι διαβραματίζουσι πρόσωπον πατριωτῶν καὶ μαρτύρων, οὐχὶ ὅπως προσφέρωσιν ὑπηρεσίας εἰς τὸν ρωμουνισμὸν τῆς Μακεδονίας, ἀλλ' ὅπως κερδίσωσι δι' ἑαυτοὺς σημαντικάς, κοινωνικὰς καὶ ὑλικὰς θέσεις, ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ.

»Κατ' εὐτυχίαν, ἡ παρ' ἡμῖν δημοσία γνώμη καὶ μάλιστα ἡ σωφρονεστέρα, ἤρξατο ἀπό τινος χρόνου νὰ κατανοῇ τοὺς ἐξ ἐπαγγέλματος πατριώτας τούτους καὶ νὰ θέτῃ αὐτοὺς κατὰ μέρος. Τεκμήριον τούτου εἶνε ἡ τελευταία τῆς Βουλῆς ψῆφος, ἡ ἀπορρίψασα τὴν πολιτογράφησιν ἑνὸς δῆθεν πατριώτου Μακεδόνος (Σ. Σ. τοῦ Βουλγάρου Πουτσερέα).

»Εἴθε νὰ κατορθώσωμεν ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν, ὅπως ἅπαντες οἱ εἰς τὰ θολὰ νερὰ ἁλιεύοντες πατριῶται καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος ταραξίαι ἐννοηθῶσιν καὶ περιφρονηθῶσιν, ὅτω τὸ δυνατόν, ὑπὸ περισσοτέρου κόσμου, καθ' ὅσον οὗτοι κερδοσκοποῦσι καὶ ἐπὶ κοινωνικῶν αἰσθημάτων καὶ ἐπὶ τῆς τέχνης, τῆς φιλολογίας καὶ τῆς ἐπιστήμης, μόνον ὅπως δημιουργήσωσι δι' ἑαυτοὺς θέσεις».

Tableau ! ! !

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΕΞ ΕΠΑΡΧΙΩΝ

Ἐκ Μουδανίων ἐπιστέλλουσιν ἡμῖν ὅτι τὸ κάλλιστον αὐτόθι σωματεῖον «Ἀπάμεια» ἦγεν ἐσχάτως τὴν ἐπέτειον ἑορτὴν αὐτοῦ, εἰς ἣν παρέστη, ἐκτὸς τοῦ σεβασμ. μητροπολίτου Προύσης κ. Ναθαναὴλ, ἐπίλεκτον ἄθροισμα πολιτῶν, τιμώντων τὸ ἔργον τῶν φιλοτίμων μελῶν τῆς «Ἀπαμείας». Τὰ ἀποτελοῦντα τὸ προεδρεῖον μέλη πολλὴν ἐπεδείξαντο κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος ἀφοσίωσιν εἰς τὸν τοῦ σωματείου σκοπὸν ὑπὸ τὸν ἀκάματον πρόεδρον. Ἀλλὰ φαίνεται, κατὰ δυστυχίαν, ὅτι διχοστασία τις ἐμφωλεύσασα τείνει νὰ μαράνῃ τὸν ζῆλον τῶν μελῶν καὶ ν' ἀραιώσῃ τὴν φάλαγγα τῶν ἐργαζομένων. Εὐχόμεθα νὰ πρυτανεύσῃ κατὰ τὸ ἄρξάμενον ἔτος πάσης ἐν τῷ σωματείῳ σκέψεως καὶ ἀποφάσεως τὸ πνεῦμα τῆς εἰρήνης καὶ τῆς ἀγάπης, οὗ ἄνευ οὐδὲν ἀγαθὸν ἐμπεδοῦται, οὔτε προάγεται.

Ἐκ Δεμὶρ-Ἰσὰρ (Μιλενίκου) ἐπιστέλλουσιν ὅτι αἱ παλαιαὶ μικροφιλοτιμίαι καὶ προστριβαὶ, διαιρέσασι ἄλλοτε τοὺς ὀρθοδόξους, οὕπω κατέπαυσαν. Περιττὴ εἰς εὐσεβεῖς ὁμογενεῖς ὑπόμνησίς τις τοῦ πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν καθήκοντος, τοῦ πρὸς ἑαυτοὺς, καὶ τοῦ πρὸς τὴν πατρίδα, τὴν ἰδίαν δηλαδὴ γενέτειραν, ἧς τὸν ὀρθόδοξον ἑλληνικὸν πληθυσμὸν καταδιώκει ἡ συκοφαντία τῶν προπαγανδῶν. Διὰ ραδιουργιῶν αὐτῶν πρὸ μικροῦ συνελήφθησαν οἵ τε διδάσκαλοι τοῦ Δεμὶρ-Ἰσὰρ καὶ τριῶν ἐκ τῶν πέριξ χωρίων, κατηγγελλόμενοι καὶ συκοφαντούμενοι ὡς ταραξίαι.—Ὁ πανιερ. μητροπολίτης Μελενίκου κ. Αἰμιλιανὸς, μετὰ τεσσαρακονθήμερον περιοδείαν, ἐπανῆλθε τῇ 20 δεκεμβρίου εἰς Μελένικον, ὅπου τὸν μητροπολιτικὸν οἶκον πολιορκοῦσιν ἀπὸ πρωΐας μέχρις ἑσπέρας οἱ συγγενεῖς τῶν συκοφαντηθέντων, ἐπικαλούμενοι προστασίαν πρὸς ἀπελευθέρωσιν τῶν φυλακισθέντων.

Ἐκ Δροβιάνης (τῆς ἐπαρχίας Δρυϊνουπόλεως καὶ Δελβίνου) γράφουσιν ἡμῖν ὅτι τῇ 20 νοεμβρίου (παρελθόντος ἔτους) παρέδωκε τῷ Πλάστῃ τὸ πνεῦμα, κηδευθεὶς τῇ 21 δημοτελῶς ἐν τῷ ναῷ τοῦ ἁγίου Νικολάου, προεξάρχοντος τοῦ ἡγουμένου τῆς Ἁγίας Τριάδος, ὁ **πρεσβύτερος καὶ οἰκονόμος Πάνος Πετρίδης.** Ἐν τῇ Δροβιάνῃ γεννηθεὶς τῇ 23 ἰανουαρίου 1831, υἱὸς Πέτρου καὶ Κυριακῆς, ἐνυμφεύθη εἰκοσιτετραέτης, συμπεπληρωμένας ἔχων τὰς ἐν τῷ σχολαρχείῳ σπουδάς. Ἀλλ' ἀπὸ τοῦ 1848 (δεκαεπταετὴς) μέχρι τοῦ 1850 ἐδίδαξεν ἐν τῇ κώμῃ Κρόγκους, τῷ 1850 καὶ 1851 εἰς Πεπέλους, τῷ 1852—54 ἐν Βοστίνῃ (τῆς Πωγωνιανῆς), 1855 καὶ 56 εἰς Πικέρνι (τῆς Χειμάρρας), τῷ 1857 ἐν Μουζίνῃ, τῷ 1858 καὶ 59 εἰς Κηπαρὸν, τῷ 1860 καὶ 61 ἐν τῇ νεοδμήτῳ Ζαππείῳ σχολῇ τοῦ Κάτω Λαμπόβου, ἀπὸ τοῦ 1862—1878 ἐν τῇ κάτω κοινότητι Δροβιάνης, καὶ τῇ 11 σεπτεμβρίου 1878 ἐχειροτονήθη πρεσβύτερος καὶ διετέλεσεν ἐπὶ διετίαν διδάσκαλος τῆς ἐν Ριζῇ Εὐθυμιείου κεντρικῆς σχολῆς καὶ συγχρόνως ἐφημέριος τριῶν κωμῶν· ὑπῆρξε κατόπιν ἄχρι τοῦ 1885 ἐφημέριος καὶ διδάσκαλος τῆς πατρίδος αὐτοῦ Ἄνω Δροβιάνης καὶ ἔκτοτε μεχρι τοῦ 1887 διδάσκαλος ἐν τῷ Ζαππείῳ παρθεναγωγείῳ, μεθ' ὃ περιωρίσθη μόνον εἰς τὴν ἐξάσκησιν τῶν ἱερατικῶν καθηκόντων. Ἐδίδαξε σχεδὸν ἐπὶ μίαν τεσσαρακονταετίαν· διὸ τιμῶσα τὴν ἀρετὴν αὐτοῦ καὶ τὴν φιλογένειαν ἡ κοινότης ἐτέλεσε καὶ μνημόσυνον τῇ 26.—Ἀδελφὸς τοῦ οἰκονόμου παπᾶ Πάνου ἐστὶν ὁ τελευταῖον ἐν Πειραιεῖ καὶ πρότερον εἰς πολλὰς πόλεις τοῦ ἑλληνικοῦ βασιλείου σχολάρχησας κ. Ἀθανάσιος Πετρίδης, υἱὸς δὲ ὁ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἰατρὸς τοῦ νοσοκομείου τῆς ἑλληνικῆς κοινότητος κ. Ἀριστείδης Πετρίδης.

Ἐκ 40 Ἐκκλησιῶν γράμματα πληροφοροῦσιν ἡμᾶς ὅτι τὰ ἐν Ἀνατολικῇ Ρωμυλίᾳ ἐνεργοῦντα βουλγαρικὰ κομιτάτα ἤρξαντο νῦν μεθόδου νέας πρὸς πίεσιν τῶν ὀρθοδόξων τῶν ἐκ τῆς περιφερείας 40 Ἐκκλησιῶν εἰς Ἀνατολικὴν Ρωμυλίαν καὶ Βουλγαρίαν μεταβαινόντων. Οἱ πλεῖστοι τούτων τυγχάνουσιν ἐργάται κεραμεῖς. Αἱ προπαγάνδαι αἱ βουλγαρικαὶ βλέπουσαι οὐχὶ τὴν ἐπιτυχίαν ἐπιστέφουσαν τὸ κακοῦργον αὐτῶν ἔργον ἐν Μακεδονίᾳ, μὴ δυνάμεναι καὶ νὰ ἀρνηθῶσι τὴν ἀναμφισβήτητον ὑπεροχὴν τοῦ ἐν τῷ σαντζακίῳ 40 Ἐκκλησιῶν ἑλληνικοῦ γένους, διέδωκαν, ἴσως ἐντολῇ τῆς ἀνεχομένης αὐτὰς βουλγαρικῆς κυβερνήσεως, ὅτι ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ θέλει ἐπιτραπῇ εἰς τοὺς ἕλληνας κεραμεῖς ὑπὸ τῆς βουλγαρικῆς κυβερνήσεως ἡ τοῦ ἐπαγγέλματος ἐξάσκησις ἐν Ἀνατολικῇ Ρωμυλίᾳ καὶ Βουλγαρίᾳ ἢ μόνον ἐὰν θελήσωσι τῇ σεβαστῇ ἡμῶν αὐτοκρατορικῇ κυβερνήσει νὰ βεβαιώσωσιν ἢ μᾶλλον καταγγείλωσιν ἑαυτοὺς ὅτι εἰσὶ βούλγαροι τὸ γένος, αὐτοί τε καὶ αἱ οἰκογένειαι αὐτῶν, λάβωσι δ' ἅμα πιστοποιητικὸν τῆς βιαίας αὐτῶν ταύτης ἐξομοσίας ὑπὸ τοῦ ἐν 40 Ἐκκλησίαις βουλγάρου ἀντιπροσώπου. Περιῆλθεν ἴσως ἡ γνῶσις τοῦ ἐλεεινοῦ τούτου τεχνάσματος εἰς τὰς ἀκοὰς τῆς σεβαστῆς αὐτοκρατορικῆς κυβερνήσεως, καὶ ἐλπίζομεν ὅτι θέλει πράξει ὅ,τι δίκαιον καὶ πρέπον ἐπιβάλλουσι τὰ κεδνὰ βουλεύματα τοῦ μεγαλειοτάτου ἡμῶν ἄνακτος.

Ἐκ Ταρσοῦ (τῆς Κιλικίας) ὁ γράφων ἡμῖν ἐκφράζει πολλὴν λύπην ὅτι τὸ λαμπρὸν παράδειγμα τῆς φιλογενείας τῶν ἐν Ἀδάνοις καὶ Μερσίνῃ (κυρίως) ὁμογενῶν δυσκολεύονται νὰ μιμηθῶσιν οἱ ἐν Ταρσῷ. Τινὲς μὲν ἐμπιστεύουσι τὰ τέκνα αὐτῶν εἰς διδασκάλους οὐδὲν ἐθνικὸν, οὐδὲ πάτριον, διδάσκοντας, ἄλλοι δ' ἀρίνουσιν ἀμαθῆ, καὶ οἱ πλεῖστοι νομίζουσιν ὅτι δύνανται νὰ διαπλάσωσι καρδίας καὶ ν' ἀνάπτύξωσι διανοίας δι' ἑνὸς ἀναξίου τοῦ ὀνόματος ἑλληνικοῦ σχολείου. Ἡ τοιαύτη κατάστασις, παρατηρουμένη καὶ παρὰ τοῖς ὁμογενέσιν, ὅσοι μένουσιν ἐν τοῖς πέριξ τῆς Σελευκείας χωρίοις (Ἀνέγορι, Κιλίνδρια κλπ.) καὶ ἐν τοῖς περὶ τὴν Ταρσὸν, ἐπιβάλλει τοῖς ὀρθοδόξοις ἕλλησι νὰ σκεφθῶσιν ὅτι ἡ πολύτιμος πατρικὴ κληρονομία πρέπει νὰ διατηρηθῇ ἀσύλητος. Οἱ πατέρες αὐτῶν ὅ,τι διέσωσαν εἰς σκοτειναὶς νύκτας τοῦ ἐθνικοῦ

βίου πρέπει νὰ παραφυλάξωσιν οἱ υἱοὶ εἰς ἡμέρας φωτεινὰς, ὑπὸ τὴν πατρικὴν αἰγίδα τοῦ φιλολάου ἡμῶν ἄνακτος.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΣΤΕΝΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ἢ ΙΕΡΟΓΛΥΦΙΚΟΥ τῆς παρασημαντικῆς ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΚΚΛ. ΜΟΥΣΙΚΗΣ

Εὐχαρίστως ὅμως παρατηροῦμεν ὅτι καὶ ὁ κ. Ψάχος ὡς πρὸς τὴν ἐξήγησιν τῶν ὅρων **ἀπὸ χοροῦ** καὶ **καλλιφωνίας** δὲν διαφωνεῖ πρὸς ἡμᾶς· ἀλλ' ἐπιμένει, φαίνεται, φρονῶν ὅτι καὶ τὰ «ἀπο χοροῦ» ψαλλόμενα εἶναι ἐκεῖνα, ἅπερ ἐξήγησαν ἡμῖν οἱ τρεῖς ἀείμνηστοι μουσικοδιδάσκαλοι ὡς π. χ. τὰ **Ἀνοιξαντάρια**, τὸ **Μακάριος ἀνὴρ**, ἢ ὁ **Λατρινὸς Πολυέλεος**. Τότε διατί δὲν ἐπιχειρεῖ νὰ ψάλῃ ἐπ' Ἐκκλησίας τὰ πρῶτα τοὐλάχιστον εἰς πανηγυρικόν τινα **Ἑσπερινόν**; Μήπως ἐγράφησαν νὰ μὴ ψάλλωνται; ἢ μήπως φοβεῖται νὰ μὴ ἀπολειφθῇ μόνος ἐν τῷ ναῷ, τρεπομένου εἰς φυγὴν τοῦ ἐκκλησιάσματος; ἀλλ' ὁ κ. Ψάχος πολλὰ πράγματα δὲν ἐβασάνισεν καὶ δὲν ἐταξιθέτησεν ἀκόμη ἐν τῇ διανοίᾳ αὐτοῦ.

Νομίζει ὅτι συνέλαβεν ἡμᾶς ἐν παγίδι δι' ὧν ἀπεφηνάμεθα ἐν τῇ προλαβούσῃ ἡμῶν διατριβῇ περὶ εἴδους καὶ κάλλους μουσικοῦ ἀσμάτων τινῶν τῆς Ἐκκλησίας ὡς τοῦ ἀρχαιοτάτου ὕμνου «Φῶς ἱλαρὸν» καὶ ἄλλων τινῶν καὶ διὰ τοῦτο προβάλλει ἡμῖν τὴν διλημματικὴν ἐρώτησιν: πῶς ἀφοῦ εἰς ταῦτα ἀναγνωρίζομεν εἶδος καὶ κάλλος μουσικὸν καὶ παραδεχόμεθα πιστότητα ἑρμηνείας τῶν τριῶν ἐξηγητῶν, ἀπαρνούμεθα τοῦτο καὶ εἰς τὰ λοιπὰ ἄσματα. Ἐνωτισθήτω λοιπὸν ὁ κ. Ψάχος γνώμην, ἴσως μὲν οὐκ ἀλάθητον, σαφῆ ὅμως καὶ ἐκ βαθείας μελέτης καὶ μακρᾶς πείρας σχηματισθεῖσαν· πρῶτον ὅτι ἡ μουσικὴ τῶν ἀπαριθμηθέντων ἀσμάτων δὲν ἔλκει, ὡς φρονεῖ αὐτὸς ἢ καὶ οἷος δή τις ἄλλος, τὴν καταγωγὴν αὐτῆς ἀπὸ Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ ἢ καὶ ἀπὸ Ἰωάννου τοῦ Κουκουζέλη, ἀλλ' εἶναι πολὺ μεταγενεστέρα, οἵα τυγχάνει καὶ ἅπασα ἡ σημερινὴ μουσικὴ τῆς Ἐκκλησίας, διαμορφωθεῖσα σὺν τῷ χρόνῳ ἐκ τῶν λειψάνων τῆς βυζαντινῆς, ἅτινα ἡ προφορικὴ παράδοσις, πάντως οὐκ ἄνευ παραμορφώσεως, διέσωσεν εἰς τὰ στόματα τῶν ἱερέων καὶ τῶν κατὰ πρᾶξιν μᾶλλον ἱεροψαλτῶν· διότι δὲν πρέπει νὰ λησμονῶνται αἱ ἱστορικαὶ περιστάσεις, καθ' ἃς ἐπὶ δύο αἰῶνας (ἀπὸ τοῦ 1453) οὐδὲ ἴχνος συστηματικοῦ μουσικοῦ ἐπιφαίνεται ἐν αὐτῇ τῇ Κωνσταντινουπόλει· δεύτερον ὅτι τὸ κατὰ μέλος ἄσμα, οἷον ἐπεξηγήθη καὶ παρεδόθη ἡμῖν ὑπὸ τῶν τριῶν μουσικοδιδασκάλων, διαμορφωθὲν ἐν μοναστηρίοις, ὧν καὶ φέρει ἀποτετυπωμένον τὸν στυγνὸν καὶ ἐπισεσυρμένον χαρακτῆρα, εἰσήχθη βραδύτερον ἐν ταῖς πόλεσι, καθὰ καὶ αὐτὸς ὁ Χρύσανθος δὲν ἀποκρύπτει, ὑποστὰν ὅμως τὴν δέουσαν ἐπιτομὴν καὶ τροποποίησιν, ὧν ἄνευ ἡ χρῆσις καθίστατο ἀδύνατος· τρίτον ὅτι ἡ μουσικὴ τῶν προειρημένων ἀσμάτων καὶ δὴ καὶ τῆς τοῦ ἐπιλυχνίου ὕμνου ἔχει ὡσαύτως τὸν κατὰ μετροφωνίαν σύντομον αὐτῆς τρόπον, καθόσον μάλιστα ὁ ὕμνος οὗτος πάντοτε ἐψάλλετο, οὐδέποτε δὲ ἀπηγγέλλετο, ὡς καθιερώθη βραδύτερον· ἄνευ δὲ φόβου οἱασδήποτε ἀποδοκιμασίας ἀπὸ μέρους τοῦ δημοσίου, κατὰ τὴν πρόρρησιν τοῦ κ. Ψάχου, προσάγομεν αὐτὸν ἐν μεταφράσει ἐν τῷ τέλει τῆς παρούσης· καὶ τέταρτον ὅτι ἐὰν ἐν τῇ προλαβούσῃ ἡμῶν διατριβῇ ἐπηρωτήσαμεν περὶ τῆς ὑπάρξεως τοῦ ὕμνου τούτου καὶ τῶν λοιπῶν ἐν μουσικοῖς χειρογράφοις τῶν πρὸ τῆς ἁλώσεως χρόνων, ἐπράξαμεν τοῦτο εἰς πίστωσιν τοῦ ἰσχυρισμοῦ ὅτι ἡ μουσικὴ αὐτῶν τυγχάνει πολὺ μεταγενεστέρα, ὅπερ ἄλλως τε ἐξάγεται καὶ ἐκ τῆς ὑφῆς· δὲν ἐσυνειθίσαμεν δὲ τὸν περὶ τῶν τοιούτων πραγμάτων ἔλεγχον νὰ στηρίζωμεν εἰς τὰς διαβεβαιώσεις τῆς μάμμης ἡμῶν ἢ καὶ τοῦ κ. Βιολάκη.

Ἐπὶ τέλους ὁ κ. Ψάχος, παραδεχόμενος ὅτι εἶχον καὶ σύντομον ἄσμα οἱ βυζαντινοὶ διὰ τὰς συνήθεις αὐτῶν τελετὰς, προστίθησιν ὅτι τὸ ἄσμα τοῦτο δὲν ἐγράφετο, ἀλλ' ἀνέκαθεν διετηρεῖτο διὰ τῆς ἀπὸ στόματος παραδόσεως καὶ ὅτι πρώτη ἀπόπειρα πρὸς γραφικὴν παράστασιν ἐγένετο ἔτῳ 1760 ὑπὸ Πέτρου τοῦ Πελοποννησίου. Βεβαίως καὶ τοῦτο εἶναι μία γνώμη, ἀλλὰ γνώμη λίαν ἀφελὴς καὶ ἀστάθμητος καὶ ὑπὸ τῶν πραγμάτων καὶ τῆς στοιχειώδους λογικῆς ἀποκρουομένη.

Τὸ μὴ παρίστασθαι διὰ γραφῆς τὸ σύντομον ἄσμα ὑπονοεῖ ἢ ὅτι ἡ γραφὴ ἦν ἀνεπαρκὴς πρὸς παράστασιν, ἢ ὅτι παρὰ τοῖς βυζαντινοῖς μουσικοδιδασκάλοις ὑπῆρχε πρόθεσις ἀποκρύψεως τοῦ εἰρημένου ἄσματος ἀπὸ τῶν μεταγενεστέρων· ἄλλο τι ἀδυνατοῦμεν ἡμεῖς νὰ εἰκάσωμεν. Τὸ δεύτερον εἶναι παρελογισμὸς καθ' ἡμᾶς. Ὅσον δ' ἀφορᾷ εἰς τὸ πρῶτον, εἴπομεν ἐν τῇ προλαβούσῃ ἡμῶν διατριβῇ, ἔχοντες πρὸ ὀφθαλμῶν αὐτὰ τὰ γραπτὰ ἐγχειρίδια τῶν ἀρχαίων, ὅτι τὰ πρὸς παράστασιν τοῦ συντόμου ἄσματος στοιχεῖα ὑπῆρχον, κατ' οὐδὲν μεταβαλόντα τὴν σημασίαν καὶ

---

* συνέχεια καὶ τέλος ἀπὸ σελ. 645—648 Κς' τόμου.

ἀξίαν αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ΙΓ' τοὐλάχιστον αἰῶνος· τούτου δὲ οὕτως ἔχοντος, εἰς ἡμᾶς φαίνεται ἀκατάληπτον πῶς τὸ ἐπὶ Πέτρου τοῦ Πελοποννησίου εὔχρηστον ἀποδειχθὲν σύστημα, ἐν τοῖς πρότερον χρόνοις καθίστατο ἀνίσχυρον πρὸς τὸν σκοπόν. Ἐπειδὴ δὲ ὁ κ. Ψάχος, μὴ ἀρκεσθεὶς εἰς ὅσα ἤδη προσηγάγομεν παραδείγματα συντόμου ἄσματος, προσκαλεῖ να ὑποδείξωμεν αὐτῷ ἕτερον τοιοῦτον οὐχὶ ἐν τῇ ἀναλυτικῇ γραφῇ τοῦ Πέτρου (ὡσεὶ τὰ προσαχθέντα ἦσαν ἐκ χειρογράφων τῆς ἐποχῆς τοῦ Πέτρου) προθυμότατα ὑπείκομεν εἰς τὴν πρόσκλησιν αὐτοῦ παρατιθέμενοι ἐν τῷ τέλει πρὸς τῇ μουσικῇ τοῦ ἐπιλυχνίου ὕμνου καὶ **προσόμοιον** ἑρμηνευθὲν ἐκ κώδικος τῆς πατριαρχικῆς βιβλιοθήκης ὑπ' ἀριθ. 329 κατὰ τριακόσια ἔτη προγενεστέρου τοῦ δηθεν μεταρρυθμιστικοῦ ἔργου Πέτρου τοῦ Πελοποννησίου, οὗτινος ὁ κ. Ψάχος ἀγνοεῖ, ὡς παρατηροῦμεν, καὶ τούτου τὴν σημασίαν.

Πέτρος ὁ Πελοποννήσιος οὐδὲν ἴδιον προσέθηκεν ἢ ἀφήρεσεν ἐκ τοῦ ἀρχαίου γραφικοῦ συστήματος, οὐδὲ μεταβολήν τινα ἐπήνεγκεν εἰς τὴν ἀξίαν τῶν φθογγοσήμων, ἀλλ' ἐπεχείρησεν ἔνθεν μὲν τὴν κωδικοποίησιν τοῦ μετὰ τὴν ἅλωσιν διαμορφωθέντος στιχηραρικοῦ καὶ εἱρμολογικοῦ ἄσματος, τοῦ ἔτι καὶ νῦν γνωστοῦ ὑπὸ τὴν προσωνυμίαν **νέον στιχηράριον** καὶ **νέον εἱρμολόγιον** ἔνθεν δὲ τὴν διὰ γραφῆς παράστασιν τοῦ ἀργοῦ στιχηραρικοῦ καὶ παπαδικοῦ μέλους, οἷον ἐκ τῶν μοναστηρίων μετεφυτεύθη μεταγενεστέρως ἐν ταῖς πόλεσι, καθὰ ἀνωτέρω διελάβομεν. Ἐκ τῆς προσεκτικῆς δὲ παρατηρήσεως καὶ μελέτης τῶν πραγμάτων ἐξάγεται ὅτι τὰ ἄφωνα λεγόμενα σημάδια οὐδένα ἀπολύτως **ρόλον** ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ ἐκτελοῦσιν, ἀλλὰ μόνα τὰ φθογγόσημα, ἀσταθῶς ὅμως ἔχοντα περὶ τὴν χρονικὴν σχέσιν καὶ ρυθμικὴν κίνησιν, τὴν ὁποίαν καθώρισαν οἱ μετὰ ταῦτα τρεῖς γνωστοὶ μουσικοδιδάσκαλοι, καθοδηγηθέντες ἐκ τοῦ συστήματος τῆς εὐρωπαϊκῆς Μουσικῆς.

Αὕτη ὅλη ἡ λίαν σαφὴς Ἱστορία τοῦ πράγματος καὶ ἡ ἐξήγησις τοῦ μυστηρίου τῶν **ἀφώνων ὑποστάσεων**, περὶ ὧν ἔστιν ἰδεῖν παντὶ τῷ μουσικολογοῦντι καὶ ἐξακριβῶσαι προχείρως τὸ συμβαῖνον ἐξ αὐτοῦ τοῦ ὑπὸ τοῦ κ. Ψάχου δημοσιευθέντος ἐν λιθογραφίᾳ πίνακος τῶν τελευταίων ἐξηγήσεων. Τοιαύτην δὲ ἐξήγησιν τῶν ἀργῶν μελῳδημάτων, οἵαν ἐπεχείρησε Πέτρος ὁ Πελοποννήσιος καὶ οἱ μετ' αὐτὸν κατὰ τί, ἐρωτῶμεν, ἠδυνάτουν νὰ πράξωσιν οἱ ἀρχαιότεροι καὶ δὴ οἱ πρὸ τῆς ἁλώσεως μουσικοί ἀφοῦ εἶχον τὸ κατάλληλον μέσον;

Ὁ κ. Ψάχος ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τῶν θεωριῶν τοῦ Κρουστάλλα καὶ τοῦ Βιολάκη καὶ εἴτινος ἑτέρου ἐκ τῶν ἄρτι τεθνεώτων προβαίνει ἐφεξῆς καὶ εἰς τεχνικὴν ἐξέτασίν τινων τῶν **ἀφώνων σημαδίων** νομίζων ὅτι ταῦτα ἐνεργοῦσιν ἐπὶ ἑνὸς μόνου φθογγοσήμου καὶ διὰ τοῦτο ἀπορῶν περὶ τοῦ καθ' ἡμᾶς δυνατοῦ τῆς ἐνεργείας πρὸς τὰς ἀποδιδομένας ἑκάστῳ τούτων ἰδιότητας ἐν τῷ ἐγχειριδίῳ τοῦ Ἱερομ. Γαβριὴλ· ἀλλὰ ταῦτα γράφων λησμονεῖ ὅτι ἡμεῖς ἐν τῇ προηγουμένῃ διατριβῇ ὑπεδείξαμεν ὅτι τὰ **σημεῖα** ταῦτα κυριαρχοῦσι μουσικῶν σχημάτων ἢ στροφῶν ἐκ δύο, τριῶν καὶ τεσσάρων ὑπερκειμένων ἢ ὑποκειμένων φθόγγων, ἐφ' ὧν ἐνεργοῦσι κατὰ ποιότητα ὡρισμένην οὐχὶ δὲ συμβολικῶς· ἄλλως τε δὲ ποῦ φαίνεται αἰσθητῶς ἑρμηνευομένη ἡ ποιότης τοῦ **χορεύματος** π.χ. ἢ τοῦ **παρακαλέσματος** ἢ τοῦ **γοργοῦ** ἐν ταῖς ἐξηγήσεσι τῶν τριῶν διδασκάλων ἔνθα δίκην μαγγάνου μονοτόνως ἅπασα ἡ διαδοχὴ καὶ ἐναλλαγὴ τῶν φθόγγων τελεῖται;

Ἀρνουμένου δὲ τοῦ κ. Ψάχου νὰ δώσῃ προσοχὴν εἰς γνώμας ἀνδρῶν ὑπὸ τὸ φῶς τῆς ἐπιστήμης ἐργασθέντων, οἷος ὁ γάλλος ἱστορικὸς J. Fetis, ἡμεῖς δὲν ἐπιμένομεν νὰ πείσωμεν αὐτὸν εἰς τοῦτο, (ἂν καὶ ἐκ τῆς ἀναγνώσεως τῆς τούτου συγγραφῆς θὰ ἐμάνθανε πολλὰ πράγματα ἀμέσως σχετιζόμενα πρὸς τὴν μουσικὴν τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας), οὐδὲ αἰσθανόμεθα τὴν ἀνάγκην]νὰ γνωρίσωμεν ὅσα κέκτηται ἐξ αὐτογράφων σημειωμάτων τῶν ἀποκαλουμένων γιγάντων τῆς ἡμετέρας μουσικῆς Χρυσάνθου καὶ τῶν λοιπῶν, διότι θεωροῦμεν αὐτάρκη ὅσα εἴδομεν καὶ ἐμελετήσαμεν τέως περὶ τῆς σχετικῆς αὐτῶν ἐργασίας.

Καὶ τίς ἀντιλέγει πρὸς τὴν γνώμην ὅτι ἡ ἔρευνα τῆς βυζαντινῆς μουσικῆς δεον νὰ γείνῃ «διὰ τῆς ἀναδρομικῆς μελέτης τῶν διαφόρων γραφικῶν συστημάτων καὶ ἐξηγήσεων»; Καὶ τί ἄλλο φρονεῖ ὁ κ. Ψάχος ὅτι ἡμεῖς ἐπράξαμεν καὶ πράττομεν; Πλὴν, καίπερ οὕτω φρονῶν, δὲν ζητεῖ ἀναδρομικῶς δείγματα τῆς ἡμετέρας ἐργασίας, ἀλλὰ προβάλλει ἡμῖν νὰ ἐξηγήσωμεν κατὰ μετροφωνίαν (τὸ κατὰ μέλος ἀνήκει εἰς αὐτὸν) φράσιν τινὰ ἐκ τῶν ἀρχαίων «ἀνοιξανταρίων», κατὰ πέντε διαφόρους τρόπους γεγραμμένην ὑπὸ τοῦ Πρωτοψάλτου Γρηγορίου.

Εἴμεθα ἕτοιμοι νὰ ἀνταποκριθῶμεν πρὸς τὸν πόθον αὐτοῦ, ἑρμηνεύοντες οὐχὶ μόνην τὴν φράσιν «ταραχθήσονται» ἀλλ' ὁλόκληρον τὸν σχετικὸν στίχον ἐκ τῆς πρώτης καὶ ἀρχαίας γραφῆς (τῶν λοιπῶν νεωτέρων ἐπαφιεμένων τῷ κ. Ψάχῳ)· ἀλλὰ πρὸ τούτου ἐπιθυμοῦμεν νὰ γνωρίσωμεν πρός τίνα σκοπὸν προβάλλεται ἡμῖν τὸ ζήτημα τοῦτο.

Ὁ κ. Ψάχος, οἱονδήποτε καὶ ἂν ᾖ τὸ ἐξαγόμενον τῆς ἡμετέρας ἐρμηνείας, δὲν εἶναι εἰς θέσιν νὰ κρίνῃ καθ' ὃν τρόπον δὲν ἠδυνήθη νὰ ἀποφανθῇ καὶ περὶ τῆς προδημοσιευθείσης ἐν μεταφράσει αὐτοκρατορικῆς **Φήμης** (εἰ μὴ μόνον περὶ ἓν δίγοργον αὐτῆς) καὶ καθ' ὃν τρόπον δὲν θὰ δυνηθῇ νὰ ἀποφανθῇ καὶ περὶ τοῦ ἤδη δημοσιευομένου **Προσομοίου** ἐκ μουσικῆς τοῦ ΙΔ΄ αἰῶνος. Τὸ φυσικὸν καὶ πρέπον εἶναι νὰ ζητηθῶσι δείγματα τῆς ἀνὰδρομικῆς ἐργασίας ἡμῶν κατὰ χρονολογικὴν τάξιν, καὶ ὅταν ταῦτα ἀποδειχθῶσι τεχνικῶς τε καὶ λογικῶς πείθοντα, νὰ προσαχθῶσι καὶ μουσικῆς ἀρχαιοτέρας, διότι ὁ ἀγὼν ἡμῖν δὲν εἶναι περὶ λόγων.

Ἐπειδὴ δὲ ἀπορεῖ ὁ κ. Ψάχος ὅτι ἡμεῖς ἐπεχειρήσαμεν πάλαι ποτὲ ἐπιτομὴν τῶν εἰρημένων ἀνοιξανταρίων ἐκ τῆς ἐξηγήσεως τῶν τριῶν μουσικοδιδασκάλων καλὸν καὶ περὶ τούτου νὰ μάθῃ ὁ ἀπορῶν ὅτι ἡ ἱστορικὴ ἐξέτασις ἑνὸς πράγματος δὲν ὑπονοεῖ καὶ ἀπάρνησιν τοῦ καθεστῶτος, ἔστω καὶ ἂν τοῦτο ἐκ περιστάσεων ἔσχεν ἐπὶ τὸ χεῖρον ἢ ἐπὶ τὸ βέλτιον τροπήν. Ἡ σημερινὴ μουσικὴ τῆς Ἐκκλησίας ἀποτελεῖ μίαν ἐκ τῶν φάσεων τοῦ ὅλου ζητήματος αὐτῆς, καθὼς ἡ γλῶσσα, καὶ ἑπομένως ὁ μέλλων νὰ γράψῃ ἢ νὰ ψάλῃ δὲν ἔχει, εἰ μὴ νὰ συμμορφωθῇ πρὸς τὸ καθεστώς.

Τὸ ἐφ' ἡμῖν εὐχόμεθα ἀπὸ καρδίας τὸ καθεστὼς τοῦτο νὰ μεταρρυθμισθῇ διὰ χρόνου πρὸς τὸ βέλτιον καὶ ἀνθρωπινώτερον, ὄχι ὅμως αὐθαιρέτως καὶ αὐταρέσκως, ὡς πρῶτος πάντων ὁ κ. Ψάχος σπουδάζει, ἀλλὰ τῇ ὁδηγίᾳ τῆς ἱστορίας καὶ τῇ ἐμπνεύσει ὑψηλοῦ καλλιτεχνικοῦ πνεύματος, οἷον ὁ παρὼν χρόνος καὶ αἱ ἀνάγκαι τοῦ σημερινοῦ βίου ἀπαιτοῦσιν.

Ἦχος δ΄.

Προσόμοιον ἦχος β΄.

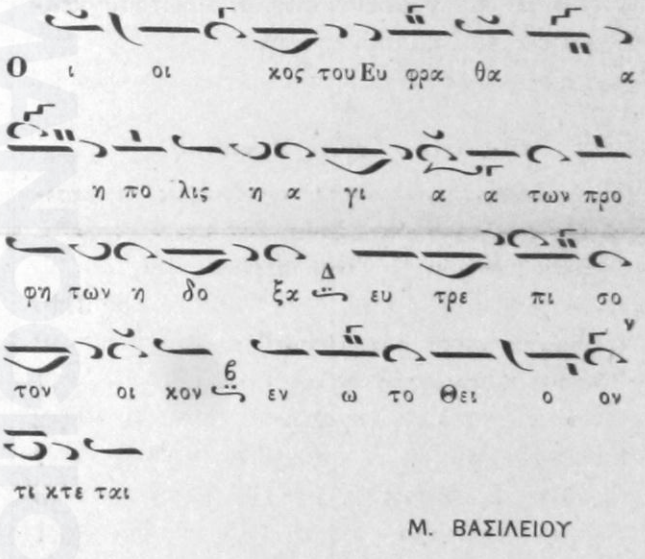

Μ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

περὶ τῶν ἐν τοῖς Πατριαρχείοις δικαστηρίων, ἐπιτροπῶν καὶ γραφείων.

Ἀπὸ τοῦ παρόντος φύλλου τῆς Ἐκκλησιαστ. Ἀληθείας» ἀρχόμεθα τῆς ἐκδόσεως τῶν Καταστατικῶν, ἃς χορηγοῦσιν ἡμῖν τὰ ἐν τοῖς Πατριαρχείοις δικαστήρια καὶ γραφεῖα. Καταδείκνυται σαφῶς ἐξ αὐτῶν ἡ ἐπιτελουμένη κατὰ πᾶν ἔτος καὶ κατὰ τὸ λῆξαν ἐργασία, ἣν πρώτιστος

καὶ πάντων ἐγκυρότατος ἀνεκήρυξε κατὰ τὴν παραμονὴν τῆς πρώτης τοῦ ἔτους ὁ παναγιώτατος οἰκουμενικὸς πατριάρχης, ἀνύστακτος ἐπόπτης τῆς ὅλης ἐργασίας δικαστηρίων καὶ γραμματέων καὶ ὑπαλλήλων.—Ἡ πρώτη τῶν ἀποσταλεισῶν ἡμῖν Καταστατικῶν ἦν τοῦ Πνευματικοῦ δικαστηρίου, οὗ τὸ Γραφεῖον, διευθυνόμενον ὑπὸ τοῦ διδάκτορος τὰ νομικὰ κ. Ἀρμοδίου Χαμουδοπούλου, εἶχεν αὐτὴν **ἑτοίμην τῇ ἐπαύριον τῆς διακοπῆς τῶν ἐργασιῶν** τοῦ δικαστηρίου τούτου. Ἡ ἐν τῷ γραφείῳ αὐτοῦ διακρινομένη τάξις, ἀκρίβεια καὶ προθυμία, συνδυαζομένη μετὰ τῆς τῶν τρόπων λεπτότητος, συνιστᾶ εἰς τὴν ἀγάπην καὶ τὴν ὑπόληψιν τῶν προσερχομένων τὸν ἀκάματον αὐτοῦ διευθυντὴν καὶ νομικὸν τῆς ἱερᾶς Συνόδου γραμματέα κ. Χαμουδόπουλον.

Αἱ σήμερον ἐκδιδόμεναι καταστατικαὶ ἀναφέρονται εἰς τὰς ἐργασίας Α΄, τῆς ἱερᾶς Συνόδου —Β΄, τοῦ Δ. Ἐθν. Μ. Συμβουλίου, αἱ προσεχεῖς εἰς τὰς Γ΄ τοῦ Πνευματικοῦ δικαστηρίου, μεθ' ἣν τάττεται Δ΄ τὸ γραφεῖον τῆς Μ. Πρωτοσυγκελλίας καὶ Ε΄ τοῦ καπούκεχαγιᾶ.

Α΄

Γραφείου ἱερᾶς Συνόδου.

Ἡ Ἱ. Σύνοδος συνεκρότησε συνεδριάσεις διοικητικὰς 130, ἤτοι τακτικὰς 122 καὶ ἐκτάκτους 8.

Διεξεπεραιώθησαν ἔγγραφα ποικίλης ὕλης ἐν ὅλῳ	3710
Ζητήματα γενικῆς φύσεως συνεζήτησε	2
Ἐνέκρινε Κανονισμοὺς ἀδελφοτήτων	7
» » σχολῶν	2
Καθήρεσεν ἱερεῖς	7
Ἐξέδωκεν ἐγκυκλίους	3
» ἐπιτίμιον	1
» σιγίλλια	3
Συνεκρότησε συνεδριάσεις δικαστικὰς	30
Ἐθεώρησεν ὑποθέσεις κατ' ἔφεσιν	20
» » » ἀναψηλάφησιν	2

Β΄

Διαρκοῦς Ἐθνικοῦ Μικτοῦ Συμβουλίου.

Ἀπὸ ἰανουαρίου τοῦ 1906 μέχρι τέλους τοῦ αὐτοῦ ἔτους παρεπέμφθησαν εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ Συμβουλίου ὑπὸ τῆς Α. Θ. Π. τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου ἔγγραφα 545 (ἐκτὸς πολυαριθμων ἑτέρων συνημμένων τούτοις σχετικῶν).

Τούτων ἀναφέρονται εἰς ὑποθέσεις δικαστικὰς (ἀγωγάς, ἀνακοπάς, ἐφέσεις, ἀναψηλαφήσεις καὶ αἰτήσεις περὶ υἱοθεσίας)	48
Εἰς ὑποθέσεις διοικητικῆς φύσεως	505
Καὶ ἐκ μὲν τῶν πρώτων καὶ τῶν προηγουμένων δικαστικῶν ἐθεωρήθησαν	26
(ἰσαρίθμων ἐκδοθεισῶν ἀποφάσεων, πλὴν ἑτέρων ἱκανῶν προδικαστικῶν).	
Ἐκ δὲ τῶν δευτέρων	323
(μὴ συμπεριλαμβανομένων τῶν εἰς ἐπαναληπτικὰς παραιτήσεις, διορισμοὺς μελῶν εἰς ἐφορίας καὶ εἰς ἐπιτροπὰς ἐκκλησιαστικὰς, ἢ ἐξελεγκτικὰς ἐπιτροπὰς ἀναφερομένων, ὧν τὰ σχετικὰ ἔγγραφα παρεπέμφθησαν διὰ τῆς Μ. Πρωτοσυγκελλίας.	
Πράξεις δὲ συμβολαιογραφικαὶ καὶ ληξιαρχικαὶ ἐγένοντο καθ' ἅπαν τὸ ἔτος	231
τούτων εἰσὶ προικοσύμφωνα	12
ληξιαρχικαὶ δὲ πράξεις	83
τὰ δὲ λοιπά εἰσι πληρεξούσια εἰκονικά, βαπτιστικά, γάμων δηλωτικά, κτλ.	
διαθῆκαι δὲ ἢ ἔξωθεν ὑποβληθεῖσαι πρὸς ἐπικύρωσιν ἢ παρακατάθεσιν ἢ ἐν τῷ συμβολαιογραφείῳ συνταχθεῖσαι	

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΑΙΣΑΡΕΙΑΣ

Πνευματικὸν δικαστήριον

Ὁ Παρασκευᾶς Σ. Πλατωνίδης, ἐξ Ἀνακοῦς τῆς ἐπαρχίας Ἰκονίου, ὑπήκοος ὀθωμανὸς, ἀγνώστου δὲ διαμονῆς καὶ ἐπαγγέλματος, καλεῖται ὅπως τὴν πρώτην δικάσιμον τρίτην καὶ ὥραν 8ην τουρκιστὶ, μετὰ παρέλευσιν τριάκοντα καὶ μιᾶς ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πρώτης δημοσιεύσεως τῆς παρούσης κλήσεως, ἐμφανισθῇ εἴτε αὐτὸς οὗτος, εἴτε δι' ἀντιπροσώπου νομίμως διωρισμένου, πρὸ τοῦ ἐνταῦθα Ἐκκλησιαστικοῦ δικαστηρίου, ὡς ἐναγόμενος ὑπὸ τῆς ἑαυτοῦ συζύγου Εὐανθίας Π. Σταύρου Πλατωνίδου, τὸ γένος Μάρκογλου, ὑπηκόου ὀθωμανῆς, κατοίκου Σινασοῦ, ἐπὶ διαζεύξει. Ἄλλως ἡ κατ' αὐτοῦ περὶ διαζεύξεως ἀγωγὴ δικασθήσεται ἐρήμην.

Ἡ παροῦσα κλῆσις δημοσιευθήσεται τρὶς κατὰ συνέχειαν διὰ τῶν ἐν Κων]πόλει ἐκδιδομένων φύλλων «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» καὶ «Νέας Ἐφημερίδος.»

Ἐν τῇ κατὰ Ζιντζίδερε ἱερᾷ μονῇ τοῦ Τιμίου Προδρόμου τῇ 14 δεκεμβρίου 1906.

Ὁ πρόεδρος

† Ὁ Καισαρείας ΓΕΡΒΑΣΙΟΣ 2

Ὁ γραμματεὺς

Ἀρχιδιάκονος ΙΩΑΚΕΙΜ

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ

ΕΤΟΣ ΚΖ'.

ΑΡΙΘ. 2

ΑΛΗΘΕΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ 13 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1907

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΚΑΤΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ

Καθ' ὅλον τὸ ὀθωμαν. κράτος μετζίτια ἀργ. 5
διὰ τὸν κατώτερον κλῆρον καὶ τοὺς δημοδιδασκ.. 3
ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φράγκα χρυσᾶ..... 25

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Κολωνίας ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ (πρόεδρος)
† Ὁ Μ. Πρωτοσύγκελλος ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ (ταμίας)
† Ὁ ἀρχιτραμμ. τῆς ἱερᾶς Συνόδου ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Ἐπίτιμος διευθυντὴς καὶ συντάκτης ὁ Μ. χαρτοφύλαξ καὶ χρονογράφος τῆς τοῦ Χρ. Μ. Ἐκκλησίας Μ. Ι. ΓΕΔΕΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἑορταστικὰ γράμματα — Ἐπιστολαὶ ἐξ ἐπαρχιῶν — Ἐπιθεώρησις ξένου τύπου — Καταστατικαὶ εἰδήσεις — Ἐκκλησιαστικὰ χρονικὰ — Δικαστικαὶ ἀγγελίαι.

ΕΟΡΤΑΣΤΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Α'

Γράμμα μητροπολίτου Πετρουπόλεως

Τῷ παναγιωτάτῳ καὶ θειοτάτῳ ἀρχιεπισκόπῳ Κωνσταντινουπόλεως νέας Ρώμης καὶ οἰκουμενικῷ πατριάρχῃ κυρίῳ κυρίῳ Ἰωακεὶμ τῷ Γ' ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ ἡμῶν ἐρρῶσθαι καὶ χαίρειν.

Ἐπὶ τῇ ἐπὶ θύραις μεγάλῃ ἑορτῇ τῆς κατὰ σάρκα γεννήσεως τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τῷ ἐγγίζοντι νέῳ ἔτει, εὐχάριστον λογίζομαι καθῆκον ἵνα προσαγορεύσω ὑμᾶς, Παναγιώτατε δέσποτα, ἐπ' αὐταῖς, εὐχόμενος ὑμῖν εἰρήνην, ὑγιείαν, μακροημέρευσιν καὶ σωτηρίαν. Συναρήτοι τῇ Ὑμετ. Παναγιότητι ὁ διὰ τὴν ἡμῶν σωτηρίαν σαρκωθεὶς Χριστὸς ὁ Κύριος ἐν τῇ πολλαπλῶς δυσχερεῖ διακονίᾳ Αὐτῆς, ἐπ' ἀγαθῷ τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ τοῦ πεπιστευμένου Αὐτῇ ποιμνίου.

Ἐξαιτούμενος δὲ ἐμαυτῷ τὰς ἁγίας καὶ θεοδέκτους Αὐτῆς εὐχάς, ἔχω τὴν τιμὴν νὰ διατελῶ μετὰ βαθέος πρὸς Αὐτὴν σεβασμοῦ καὶ ἀδελφικῆς ἐν Χριστῷ ἀγάπης καὶ πολλῆς ἀφοσιώσεως

Ἐν Πετρουπόλει, 17 δεκεμβρίου 1906

Τῆς Ὑμετ. παντίμου καὶ περιποθήτου μοι θειοτάτης Παναγιότητος ἐν Χριστῷ ἀφωσιωμένος ἀδελφὸς

ΑΝΤΩΝΙΟΣ

μητροπολίτης Πετρουπόλεως καὶ Λαδόγας.

Β'

Γράμμα μητροπολίτου Ἀθηνῶν

Παναγιώτατε καὶ θειότατε οἰκουμενικὲ πατριάρχα κὺρ Ἰωακεὶμ, ἐν Χριστῷ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν ἀγαπητὲ καὶ περιπόθητε ἀδελφὲ τῆς ἡμῶν μετριότητος, τὸν ἀδελφικὸν τῇ σεβασμίᾳ καὶ περισπουδάστῳ ἡμῖν Ὑμετέρᾳ θειοτάτῃ Παναγιότητι ἀσπασμὸν ἀπονέμομεν.

Φθάσαντες δ' ἐλέει καὶ εὐδοκίᾳ τοῦ μεγάλου Θεοῦ ὑγιῶς καὶ ἐν πᾶσιν εὖ ἔχοντες εἰς τὰς παρούσας πανσέπτους καὶ ἁγίας ἡμέρας εἰς τὸ γηθοσύνως καὶ θεοπρεπῶς ἑορτᾶσαι καὶ αὖθις τὴν, εἰρήνην ἐπὶ γῆς καὶ εὐδοκίαν ἐν ἀνθρώποις, ἐξαγγέλλουσαν καὶ δωρουμένην, ἐκ Παρθένου γέννησιν τοῦ διὰ τὴν σωτηρίαν ἡμῶν ἐν φάτνῃ ἀλόγων ζώων ἀνακλιθῆναι καταδεξαμένου Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, τὴν ἀκατάληπτον Αὐτοῦ θείαν περιτομὴν καὶ τὴν ἐν Ἰορδάνῃ ποταμῷ ἐν

τῷ φρικτῷ βαπτίσματι τῆς Ὑπερουσίου Τριάδος φανέρωσιν, ἡδέως καὶ φιλαδέλφως ἀναμιμνησκόμεθα τῶν ἀνωτάτων κορυφῶν τῆς μιᾶς ἁγίας ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἐν αἷς πρωτεύουσαν ἔχει τὴν τιμὴν ἡ Ὑμετέρα θειοτάτη Παναγιότης.

Ἐκ καθήκοντος τοίνυν ἀδελφικοῦ σπεύδομεν ἀγαλλομένῃ καρδίᾳ προσαγορεῦσαι ἐπὶ τούτῳ τὴν ἱερὰν καὶ ὑπέρτιμον κορυφὴν τῆς Ὑμετέρας θειοτάτης Παναγιότητος, εὐχόμενοι ἀπὸ ψυχῆς, ὅπως ἐν ὑγείᾳ καὶ πνευματικῇ ἀγαλλιάσει μετὰ τῆς περὶ Ὑμᾶς ἁγίας Συνόδου ἑορτάσῃ τὲς πανιέρους ταύτας ἡμέρας, ὥσι δὲ τὰ ἔτη τῆς Ὑμετέρας θειοτάτης Παναγιότητος ὅτι πλεῖστα καὶ πανόλβια ἐπ' ἀγαθῷ τῆς κοινῆς μητρὸς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας καὶ Γένους.

Ἀσπαζόμενοι δὲ καὶ αὖθις τὴν Ὑμετ. Παναγιότητα φιλήματι ἁγίῳ διατελοῦμεν

Ἀθήνησι τῇ κζ΄ δεκεμβρίου 1906

Τῆς Ὑμετέρας λίαν περιποθήτου Παναγιότητος

ἐλάχιστος ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς

ὅλως πρόθυμος

† ὁ Ἀθηνῶν ΘΕΟΚΛΗΤΟΣ.

Γ΄

Γράμμα μητροπολίτου Βελιγραδίου

Παναγιώτατε

καὶ λίαν ἀγαπητὲ ἐν Χριστῷ ἀδελφέ.

Σπεύδω ἵνα καὶ ἐπὶ τῇ νῦν εὐκαιρίᾳ ἐμφανισθῶ νοερῶς ἐνώπιον τῆς Ὑμετέρας φιλαδελφίας συγχαίρων Αὐτῇ ἐπὶ ταῖς ἐπὶ θύραις χαρμοσύνοις ἑορταῖς τῆς ἁγίας ὀρθοδόξου πίστεως.

Συγχαίρω τῇ Ὑμετ. Παναγιότητι ἐπὶ τῇ δεδοξασμένῃ γεννήσει τοῦ Χριστοῦ, δι' ἧς ἤρξατο ἡ σωτηρία τοῦ ἀνθρωπίνου γένους. Συγχαίρω ἐπὶ τῷ νέῳ 1907 ἔτει καὶ ἐπὶ ταῖς μεγάλαις ἑορταῖς, μεθ' ὧν κατάρχεται. Εὔχομαι τῷ Θεῷ ἵνα χαρίζηται Αὐτῇ ὑγιείαν ἀμετάπτωτον καὶ κραταιὰν ψυχικὴν δύναμιν ὅπως ὡς πιστὸς στρατιώτης τοῦ Χριστοῦ ἀντέχῃ ἐν τῇ θέσει τῆς προφυλακῆς ἐν ᾗ Αὐτὴν ἔταξεν ἡ θεία Πρόνοια. Μεγάλαι συμφοραὶ ἐπέρχονται κατὰ τῆς ἁγίας πίστεως ἐκ μέρους τῶν ἐξωτερικῶν αὐτῆς ἐχθρῶν, ἀλλ' οὐκ ἐλάττονές εἰσι καὶ αἱ προκύπτουσαι ἀπὸ τῆς μὴ ἀνεκτικότητος καὶ ἀπὸ τῶν ἐρίδων τῶν ἰδίων αὐτῆς τέκνων. Κύριος ὁ Θεὸς ὁ σαρκὶ νηπιάσας φωτίσαι τὴν Ὑμετ. Παναγιότητα ὅπως σωτηρίως ὁδηγήσῃ τὴν ὁλκάδα τῆς ἁγίας Ἐκκλησίας διὰ τῆς δίνης τῶν πολυαρίθμων συμφορῶν τούτων, ἵνα ἐξ αὐτῆς λάμπῃ πάντοτε τῷ γένει τῶν ἀνθρώπων ἀσκότιστος ὁ ἥλιος τῆς δικαιοσύνης.

Μὴ παραλείψητε νὰ εὔξησθε πρὸς τὸν Θεάνθρωπον Κύριον ὑπὲρ ἐμοῦ τοῦ ἁμαρτωλοῦ, ὑπὲρ τοῦ ποιμνίου τοῦ ὀρθοδόξου βασιλείου τῆς Σερβίας, καὶ ὑπὲρ τοῦ εὐσεβεστάτου βασιλέως αὐτῆς.

Ἐν Βελιγραδίῳ, 21 δεκεμβρίου 1906.

Τῆς Ὑμετέρας, Παναγιότητος

πάντοτε ἀφωτιωμένος καὶ πειθήνιος ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Ἀρχιεπίσκοπος Βελιγραδίου

καὶ μητροπολίτης Σερβίας.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΕΞ ΕΠΑΡΧΙΩΝ

Γράμμα μητροπολίτου Μελενίκου

Παναγιώτατε δέσποτα,

Εὐχαῖς καὶ εὐλογίαις τῆς Ὑμ. προσκυνητῆς μοι Παναγιότητος ἀναχωρήσας ἀπὸ τῆς 8-ης τρέχοντος ἐκ Μελενίκου, ἔνθα διέμεινα ἐπὶ μῆνα σχεδὸν καὶ, κατὰ τὰς ἀσθενεῖς μου δυνάμεις προσεπάθησα νὰ ἐνθαρρύνω καὶ ἐνισχύσω ἐν τῇ πίστει τῶν πατρῴων δογμάτων καὶ τῶν παραδόσεων τῆς μητρὸς Μ. τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας τοὺς Μελενικίους, συστήσας ἐκεῖ φιλόπτωχον ἀδελφότητα ἡ «Ἀγάπη», ὑπὲρ τῆς προόδου τῆς ὁποίας ἐπικαλοῦμαι τὰς εὐχὰς τῆς Ὑμ. Παναγιότητος, καὶ διὰ τακριρίου καὶ ἀναφορᾶς πρὸς τὸν ὑποδιοικητὴν Μελενίκου καὶ πρὸς τὸν γενικὸν ἐπιθεωρητὴν Χιλμῆ πασᾶν ἐξαιτησάμενος τὴν κατασκευὴν ἁμαξιτῆς ὁδοῦ, ἥτις ἁμαξιτὴ ὁδὸς μεγάλως θὰ συντελέσῃ εἰς εὐημερίαν τοῦ τόπου καὶ τὴν ἀσφάλειαν αὐτοῦ κατὰ τῶν κακοβούλων ἐχθρῶν τῆς ὀρθοδοξίας, ἔφθασα, μετὰ πεντάωρον ὁδοιπορίαν, εἰς Πετρίτσαν, τρίτον τμῆμα τῆς ταπεινῆς ἐπαρχίας μου. Μετὰ χαρᾶς, ὡς καὶ χθὲς ἐτηλεγράφησα, ἀναγγέλω εἰς τὴν Ὑμ. Παναγιότητα, ὅτι δύο χωρία τῆς περιοχῆς Πετρίτσης, τὸ Μίτινο ἐκ 40 οἰκιῶν συνιστάμενον καὶ τὸ Συρπάνι ἐξ 60, οἰκεῖα βουλήσει προσῆλθον εἰς τὴν Ἱ. Μητρόπολιν καὶ ἐπέδωκαν ἀναφοράν, νομίμως ὑπογεγραμμένην καὶ σεσημασμένην διὰ τῆς σφραγῖδος τοῦ χωρίου, δι' ἧς ἀναγνωρίζουσι τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην καὶ τὴν ἱερὰν Μητρόπολιν Μελενίκου ὡς πνευματικὴν καὶ ἐκκλησιαστικὴν αὐτῶν ἀρχήν. Τοιαύτας ἀναφορὰς ἐπέδωκαν καὶ τῷ ὑποδιοικητῇ Πετρίτσης, εἰς τὸν ὁποῖον καὶ ἐγὼ διὰ τακριρίου ἀνήγγειλα τὸ εὐχάριστον γεγονός. Πλὴν τῶν δύο ἀνωτέρων χωρίων, πιστεύω, τῇ βοηθείᾳ τοῦ Ὑψίστου καὶ ταῖς εὐχαῖς τῆς Ὑμ. προσκυνητῆς Παναγιότητος, νὰ προσέλθουν καὶ ἕτερά τινα 2—3 χωρία, περὶ τῶν ὁποίων ἐγκαίρως θὰ εἰδοποιήσω τὴν μητέρα Ἐκκλησίαν. Γεννᾶται ὅμως, Παναγιώτατε, καὶ τὸ ζήτημα τῆς εὑρέσεως ἱερέων, διότι πάντα ταῦτα στεροῦνται ἱερέως. Ἐν Πετρίτσῃ ὑπάρχει εἷς ἱερεύς, Παπαγεώργης ὀνόματι, ὅστις δὶς ἐπυροβολήθη καὶ δὲν δύναται πλέον, οὐχὶ μόνον νὰ ἐξέλθῃ ἐκτὸς τῆς Πετρίτσης, ἀλλὰ καὶ ἐν αὐτῇ ἀπὸ τῆς 11-ης ὥρας τουρκιστὶ κλείεται ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ καὶ ἐξέρχεται τῇ ἐπιούσῃ περὶ τὴν 3ην τῆς πρωΐας. Πλησίον τῆς Πετρίτσης ὀρθόδοξα ὑπάρ-

χουσι δύο ἕτερα χωρία, Κάμενα καὶ Κολάροβο ἐκ 40 καὶ 25 οἰκιῶν, τὰ ὁποῖα στεροῦνται ἱερέων καὶ διδασκάλων· καὶ ἱερεῖς μὲν δὲν ἔχω, διδασκάλους ὅμως δὲν μοὶ ἐπιτρέπει ὁ ὑποδιοικητὴς νὰ στείλω, λέγων ὅτι, ἐπειδὴ τὰ εἰρημένα χωρία δὲν εἶχον ἀνέκαθεν σχολεῖα, διὰ τοῦτο ἀπαιτεῖται προηγουμένη ἄδεια πρὸς ἄνοιγμα σχολείων, περὶ τῶν ὁποίων θερμῶς παρακαλῶ τὴν Ὑμ. Παναγιότητα νὰ διαθέσῃ ὀλίγα λεπτὰ τοῦ πολυτιμοτάτου καὶ ἐν εὐεργεσίαις δαπανωμένου χρόνου Αὐτῆς.

Ἔχω ὅμως ἀπόλυτον ἀνάγκην ἱερέων. Τὰ ἐν Πετρίτσῃ,φαίνεται, χωρία ἀπηλλάγησαν,ἂν ὄχι ὁλοτελῶς, ἀλλ' ἐν μέρει, τῆς τυραννίας καὶ τῆς δολοφονικῆς ἐπιβουλῆς τῶν κομιτῶν καὶ διὰ τοῦτο,ἐλεύθερα ἤδη ἀφεθέντα, τὸ ἓν κατόπιν τοῦ ἄλλου καταφεύγουσιν εἰς τὴν ὀρθοδοξίαν. Πόσον δὲ ἀθῷοι εἶνε οἱ δυστυχεῖς χωρικοί,οἱ ὁποῖοι,προσερχόμενοι, ὁμολογοῦσι τὰ δεινοπαθήματα αὐτῶν, τὴν βίαν, τὴν δολοφονίαν, τὰς χρηματικὰς ἀφαιμάξεις τῶν κομιτῶν καὶ ἐπὶ τέλους κλαίοντες λέγουσιν ὅτι ἡμεῖς ἐπανερχόμεθα εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ καλοῦ ἡμῶν πατρὸς τοῦ πατριάρχου καὶ τοῦ μητροπολίτου μας, ὁ ὁποῖος ἦτο πατὴρ τῶν πατέρων μας καὶ μᾶς ἔκτισε καὶ τὰς ἐκκλησίας, ἐν αἷς ἤδη προσευχόμεθα· διότι σχεδὸν οὐδεμία ἐκκλησία παρὰ τῆς Ἐξαρχίας ἐκτίσθη. Οἱ ἐκ τοῦ χωρίου δὲ Μίτινο εἶχον καὶ τὴν ἀφέλειαν νὰ μὲ παρακαλέσουν νὰ μὴ ζητήσω παρ' αὐτῶν 11ετῆ ἐπιχορήγησιν τὴν ὁποίαν δὲν ἐπλήρωσαν, διότι δὲν ἔχουν ἕνεκα τῆς φοβερᾶς φορολογίας ὑπὸ τῶν κομιτατζίδων· ὡς νὰ ἦτο δυνατὸν νὰ διέλθῃ κἂν τῆς διανοίας μου τοιαύτη ἰδέα.

Εἶνε φοβερὰ ἡ οἰκονομικὴ κατάστασις τῶν χωρικῶν, Παναγιώτατε· τὸ κομιτάτον, ἢ μᾶλλον τὰ ὄργανα αὐτοῦ ὄχι μόνον ἐξήντλησαν αὐτοὺς χρηματικῶς, ἀλλὰ τοὺς ἐθανάτωσαν, διότι ὄχι μόνον τὰ σκεύη, τὰ ἔπιπλα, τοὺς ἀροτῆρας βοῦς ἐπώλησαν πρὸς φορολογίαν, ἀλλὰ καὶ αὐτὰ τὰ πενιχρότατα ἐνδύματά των καὶ, πολλάκις προέτρεπον αὐτοὺς πρὸς κλοπὴν χάριν φορολογίας. Ἰδοὺ οἱ σωτῆρες τοῦ βουλγαρικοῦ δῆθεν λαοῦ, ἰδοὺ οἱ μέλλοντες ἐλευθερωταὶ αὐτῶν ἀπὸ τῆς τυραννίας τῶν ἐκ Φαναρίου ἀρχιερέων. Ἐὰν ἀποφασίσῃ τις νὰ στείλῃ ἄνθρωπον πρὸς ἐξέτασιν τῶν βιασμῶν, τῶν κακουργιῶν, τῶν πιέσεων, τῶν δολοφονιῶν μεταξὺ τῶν ἐξαρχικῶν χωρίων, ὑπ'αὐτῶν τῶν κομιτῶν, θὰ φρίξῃ. Ὅ,τι δὲν θὰ κατώρθου τύραννος φοβερός, ὅ,τι δὲν θὰ κατώρθου μία μεγάλη πυρκαϊὰ ἀπὸ τοῦ ἑνὸς μέρους τῆς Μακεδονίας μέχρι τοῦ ἄλλου γενική, ἡ ὁποία νὰ κατακαύσῃ οἰκίας, ἀγοράς, δάση, ζῶα καὶ ἀνθρώπους, τὸ κατώρθωσαν οἱ ἅπληστοι, οἱ κερδοσκόποι καὶ οἱ αἱμοβόροι Κομιτατζῆδες. . . . .

Ἐπὶ τούτοις κτλ.

Ἐν Πετρίτσῃ τῇ 14 δεκεμβρίου 1906,

ἐλάχιστος ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς

καὶ ταπεινὸς θεράπων

† Μελενίκου **Αἰμιλιανός.**

Υ. Γ. Τὴν παρελθοῦσαν κυριακὴν μετὰ τὴν πρώτην μου λειτουργίαν, ἐν πανδήμῳ τελετῇ, ἐτέθη καὶ ὁ θεμέλιος λίθος πρὸς ἀνέγερσιν σχολῆς ἀρρένων Πετρίτσης.

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΞΕΝΟΥ ΤΥΠΟΥ.

Ἐκ τῆς «Indépendance Belge» τῆς 15 Ἰανουαρίου.

«Κατὰ τηλεγράφημα τοῦ ἐν Θεσσαλονίκῃ ἀνταποκριτοῦ ἡμῶν, ὑπὸ ἡμερ. 10 ἰκνουαρίου, βούλγαροι λῃσταντάρται,ἐνεδρεύοντες ἐν οἴκῳ τινὶ τοῦ χωρίου Ρόσιν τοῦ καζὰ Ὀσμανιέ, ἐδολοφόνησαν, χθὲς, πέντε Μωαμεθανοὺς ἐμπόρους διαβαίνοντας ἐκεῖθεν.

»Ἡ στρατιωτικὴ περιπολία, ἀκούσασα τοὺς πυροβολισμούς, περιεκύκλωσε τὸν οἶκον, ἐν τῷ ὁποίῳ εἶχον ὀχυρωθῇ οἱ λησταντάρται. Οὗτοι ἠρνήθησαν νὰ παραδοθῶσι καὶ εἰς τὴν γενομένην αὐτοῖς,κατὰ νόμον,πρόσκλησιν, ἀπήντησαν διὰ πυκνοῦ πυρὸς κατὰ τῶν στρατιωτῶν. Ὁ διοικῶν τὸ ἀπόσπασμα ἀξιωματικός, ὅστις ἐν τῷ μεταξὺ εἶχε λάβει ἐνισχύσεις, ἐξαντλήτας τὰ ἤπια μέτρα, διέταξε τὴν διὰ πετρελαίου πυρπόλησιν τοῦ οἴκου, ὅπερ καὶ ἐγένετο, ἀφοῦ προηγουμένως αἱ ἐν τῷ οἴκῳ γυναῖκες, αἱ προσκληθεῖσαι ὅπως ἀποχωρήσωσιν, ἀπήντησαν καὶ αὐταὶ διὰ πυροβολισμῶν.

»Ὁ οἶκος ἐν ριπῇ ὀφθαλμοῦ, ὡς ἐκ τοῦ σφοδροῦ ἀνέμου, ἀνεφλέγη, ἐνῷ ἐν τῷ μεταξὺ οἱ ἐν αὐτῷ ἐξηκολούθουν ἐκσφενδονίζοντες βόμβας κατὰ τοῦ στρατοῦ.

»Ἐννέα λησταντάρται ἐφονεύθησαν. Ἕτερος πηδήσας ἐκ τοῦ παραθύρου ὅπως σωθῇ ἐκ τῶν φλογῶν συνελήφθη ζῶν· ἔχει τὴν κνήμην τεθρυμμένην καὶ φέρει δύο τραύματα ἐκ σφαιρῶν. Οἱ ὑποληφθέντες ἐξ Βούλγαροι, ἐν οἷς δύο γυναῖκες, κατανοήσαντες τὸ μάταιον τῆς περαιτέρω ἀντιστάσεως, προὐτίμησαν νὰ ἀνατινάξωσιν ἑαυτοὺς ἀντὶ νὰ παραδοθῶσιν. Ὑπὸ τὰ ἐρείπια κατεπλακώθησαν πρὸς τούτοις ἡ σύζυγος καὶ ἡ θυγάτηρ τοῦ οἰκοδεσπότου, Μίτα τὸ ὄνομα».

ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

περὶ τῶν ἐν τοῖς Πατριαρχείοις δικαστηρίων, ἐπιτροπῶν καὶ γραφείων.

Γ΄

Πνευματικοῦ δικαστηρίου.

Αὔξ. ἀριθμ. 2100

Τὸ ἐν τοῖς Πατριαρχείοις Πνευματικὸν δικαστήριον κατὰ τὸ λῆγον ἔτος (1906) συνεκρότησε τεσσαράκοντα καὶ μίαν, (ἀρθ. 41) συνεδρίας, καθ' ἃς ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τάς τε ἐκκρεμεῖς ἀπὸ τοῦ προηγουμένου ἔτους (1905) διαφόρους ἀγωγὰς καὶ αἰτήσεις ἀνερχομένας εἰς 38 καὶ τὰς ἁρμοδίως ἐνώπιον αὐτοῦ ὑποβληθείσας κατὰ τὸ πρὸς τὰς δυσμὰς αὐτοῦ ἀφικνούμενον ἔτος διαφόρους ἀγωγὰς καὶ αἰτήσεις ἀνελθούσας εἰς 142· ἤτοι ἐν ὅλῳ ἀγωγὰς καὶ αἰτήσεις 180· αἵτινες ὡς πρός τε τὴν ὕλην καὶ τὴν ἐκδίκασιν ἔχουσιν ὡς ἕπεται.

αὔξ. ἀριθμός		ἀριθ. ἀγωγῶν καὶ αἰτήσεων	ἐκδικασθεῖσαι γεν. δεκταὶ κατ' ἀντιμωλίαν	ἐρήμην	ἀπορριφθεῖσαι	ἐπ' ἀναφορᾷ	ἀριθμ. δριστικῶν ἀποφάσ. συμβιβασθεῖσαι	ὁλοσχερῶς περατωθεῖσαι.	διαγραφεῖσαι	ἐν ἐκδικάσει	ἀνενέργητ. καὶ τελ. ὑποβληθ
1	Ἀγωγαὶ περὶ διαζεύξ. ἐξ ὑπαιτιότ. τοῦ ἀνδρός.	37	3	12	3		18	1	19	2	3	13
2	Ὁμοίως ἐξ ὑπαιτιότ. τῆς γυναικός	41	6	12	8	1	27	5	32	4	4	1
3	Ἀγωγαὶ περὶ ἀκυρώσεως Γάμων	4			1		1	1	2	1		1
4	» » διατροφῆς	36	5	10	3		18	3	21	6	3	6
5	» » παρακολουθήσεως	9	2	1	2		5	2	7	1	1	
6	» » τοπικῆς διαστάσ. καὶ διατροφῆς	3			1		1	1	2		1	
7	» » μνηστείας.	16	3	4	4		11	3	14			2
8	Αἰτήσεις περὶ ἀναγνωρ. Γάμων	17			1	10	11		11		1	5
9	Παρέμβασις ἐπὶ αἰτήσεως ἀναγν. γάμου	1									1	
10	Ἀνακοπαί	5		1	3		4	1	5			
11	Αἰτήσεις διάφοροι	11							11			
		180	19	40	26	11	96	17	124	14	14	82

Κατὰ τὸ ἔτος 1906 ἐξεδόθησαν διαζευκτήρια 16
» διαλυτήρια ἀρραβώνων. 8
24

Σημ. Γραφεῖον Δ. Ε. Μ. Συμβουλίου.

Πρὸς συμπλήρωσιν ἀκουσίας παραδρομῆς γενομένης εἰς τὴν δημοσιευθεῖσαν ἐν τῷ τελευταίῳ φύλλῳ στατιστικὴν τοῦ γραφείου τοῦ Δ. Ε. Μ. Συμβουλίου, σημειοῦμεν ὅτι **διαθῆκαι** κατατεθεῖσαι διὰ συμβολαιογραφικῆς πράξεως ἐν τῷ γραφείῳ αὐτοῦ κατὰ τὸ διαρρεῦσαν ἔτος ἀριθμοῦνται 27

Διαθῆκαι ἐλθοῦσαι ἔξωθεν πρὸς ἐπικύρωσιν 11

καὶ διαθῆκαι συνταχθεῖσαι ἐν τῷ συμβολαιογραφ. 8

ἤτοι ἐν ὅλῳ 46

Διπλώματα διδασκαλικὰ ὑποβληθέντα πρὸς ἐπικύρωσιν ὑπὸ τῆς Α. Θ. Παναγιότητος 15

Πληρεξούσια, εἰκονικά, βαπτιστικά, γάμων δηλωτικὰ κ.λ.π. 136

Δ΄

Γραφείου Πρωτοσυγκελλίας.

Ἐκ τοῦ Γραφείου τῆς Μ. Πρωτοσυγκελλίας ἀπελύθησαν κατὰ τὸ ἔτος 1906 ποικίλης φύσεως ἔγγραφα ἐν ὅλῳ 4121, ἤτοι·

α΄) ἐξώδικα διαλυτήρια μνηστείας 21

β΄) ἐξώδικοι κλήσεις 252

γ΄) ἄδειαι ἐράνων καὶ διανομῆς ἄρτων 137

δ΄) ἐγκύκλιοι 17

ε΄) διάφορα· ἤτοι ἐπιστολαὶ πρὸς σεβ. ἀρχιερεῖς, ὁσιωτάτους προϊσταμένους ἐνοριῶν, ἐφοροεπιτρόπους, διαφόρους ἀρχάς, συστατικὰ εἰς ἀτμοπλοϊκὰς ἑταιρίας, κτλ. 3689

τὸ ὅλον 4115

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Ἐπισκέψεις ἐπίσημοι. — Ἐπὶ ταῖς παρὰ μουσουλμάνοις ἑορταῖς τοῦ κουρβὰν βαϊραμίου, ἡ Α. Θ. Π. ἐν συνοδείᾳ τοῦ ἐξ. ἄρχοντος Μ. λογοθέτου, ἀνῆλθε προχθὲς εἰς τὰ ἐν Γιλδὶζ αὐτοκρατορικὰ ἀνάκτορα καὶ ὑπέβαλεν ἐνθέρμους συγχαρητικὰς εὐχὰς τῇ Α. Α. Μεγαλειότητι, ἐφ' ᾧ καὶ ἔτυχε τῶν διὰ τῆς Ἀρχιγραμματείας διαβιβασθεισῶν αὐτοκρατορικῶν φιλοφρονήσεων.—Ἡ Α. Θ. Π. ἐξέφρασε καὶ πρὸς τοὺς ἀνωτάτους ἀνακτορικοὺς θεράποντας, τὴν Α. Ὑψ. τὸν Μ. βεζίρην καί τινας τῶν ἐξοχ. ὑπουργῶν τὰ ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς συγχαρητήρια, ὡς καὶ χθές. — Αὐθήμερον εἷς τινας τῶν ἀνωτέρων ὑπαλλήλων τὰς πατριαρχικὰς προσρήσεις ἡρμήνευσεν ὁ πανοσιολ. Μ. πρωτοσύγκελλος, πρὸς δὲ τὸν ἐνδοξ. ἀρχιαστυνόμον Φαναρίου ὁ βοηθὸς καπικεχαγιᾶς κ. Σπ. Κωνσταντινίδης.

Κοινὴ συνεδρία.—Κατὰ τὴν ἑβδομάδα ταύτην εἰς δύο συνῆλθον κοινὰς συνεδρίας, ὑπὸ τὴν προεδρείαν τῆς Α. Θ. Π. τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου, οἱ σεβασμ. συνοδικοὶ καὶ οἱ ἐρίτιμοι σύμβουλοι, τῇ δευτέρᾳ καὶ χθὲς, συσκεφθέντες ἐπὶ τῶν παρ' ἡμέραν ἀναφυομένων κατὰ τῶν ὀρθοδόξων πειρασμῶν, ἕνεκα συκοφαντιῶν τῶν ποικίλων πολεμίων τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Γένους.

Ἐθνικὰ Φιλανθρ. Καταστήματα.— Κατὰ τὴν χθεσινὴν κοινὴν ἱερᾶς Συνόδου καὶ Δ. Ε. Μ. Συμβουλίου συνεδρίαν, ἐξελέγησαν μέλη τῆς ἐφορίας τῶν Ἐθν. Φιλ. Καταστημάτων διὰ μίαν νέαν περίοδον καὶ αὖθις οἱ κκ. Ἀπ. Σιφναῖος, Στ. Νομικὸς καὶ Σόλων Καζανόβας· ἀντὶ δὲ τῶν παραίτησιν ὑποβαλόντων κκ. Στ. Παντερμαλῆ καὶ Θ. Τζούνη καὶ τοῦ μὴ ἀποδεξαμένου τὴν ἐκλογὴν κ. Ἀθ. Πνιατώρου, οἱ κκ. Σωτ. Σπυρίδων, Θ. Μ. Κουρτζῆς καὶ Στ. Ε. Εὐγενίδης.

Μητρόπολις Φιλαδελφείας. — Ἠγγέλθη εἰς τὰ Πατριαρχεῖα ἡ κατὰ τὰς παρελθούσας ἑορτὰς εἰς Φιλαδέλφειαν ἄφιξις τοῦ πανιερ. μητροπολίτου κ. Προκοπίου μετὰ τὴν ἐκεῖθεν ἀπέλευσιν τοῦ πρὸ πολλοῦ μετατεθέντος εἰς τὴν μητρόπολιν Ροδοπόλεως πανιερ. κ. Λεοντίου.

Μητρόπολις Δυρραχίου.—Ἀπὸ γράμματος τοῦ πανιερ. μητροπολίτου Δυρραχίου κ. Ἰωάννου ἐγνώσθη ὅτι τῇ παραμονῇ τῶν Χριστουγέννων ἀφίκετο εἰς Δυρράχιον, τυχὼν θερμῆς ὑποδοχῆς ὑπὸ τῶν εὐσεβῶν κατοίκων.

Ἑλληνικαὶ κοινότητες ἐξωτερικοῦ.—Μετὰ πολλῆς χαρᾶς ἀγγέλλομεν καὶ ἡμεῖς εἴδησιν εὐφρόσυνον, ἥτις οὐ μόνον ἀγαλλίασιν θέλει προξενήσει εἰς πάντας τοὺς ὁμογενεῖς, ἀλλὰ θέλει κινήσει καὶ πρὸς εὐγνωμοσύνην εἰς τὴν εὐσεβῆ κυβέρνησιν τῆς μεγάλης τῶν τσάρων αὐτοκρατορίας, τοσαῦτα παρεχούσης, ἐντὸς τῶν διατάξεων τοῦ νόμου, δείγματα ἀγάπης ἀδελφικῆς πρὸς τοὺς ἐν Ρωσσίᾳ διαβιοῦντας ὀρθοδόξους ἕλληνας. Ἡ ἐν **Τιφλίδι** τῆς Γεωργίας ἑλληνικὴ κοινότης ἐπισήμως ἀνεγνωρίσθη καὶ ἐγκατέστησεν ἤδη καὶ τὸ διοικητικὸν αὐτῆς συμβούλιον, ὅπερ, ὡς ἐκεῖθεν ἐπιστέλλουσιν εἰς ἔγκριτον ἀθηναϊκὴν ἐφημερίδα, θέλει συστήσει σχολεῖον πρὸς ἐκπαίδευσιν τῶν παίδων τῶν ἑλλήνων ἀποίκων, ὄντινες πρὸ ἑνὸς αἰῶνος εἰς τὸν Καύκασον μεταπεσόντες ἀπώλεσαν παρ' ὀλίγον τὴν τῆς ἐθνικότητος συναίσθησιν, ἀφομοιούμενοι πρὸς τοὺς ὀρθοδόξους συνοίκους, τοὺς γεωργιανοὺς, ὧν τὴν γλῶσσαν εἰσήγαγον καὶ ἐν τοῖς οἴκοις αὐτῶν καὶ ἐν αὐτῷ τῷ ναῷ τῆς ἑλληνικῆς κοινότητος, ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγίου Νικολάου σεμνυνομένῳ. Ἐλπὶς διατυποῦται τῆς εὑρέσεως πόρων νέων πρὸς διατήρησιν ἕλληνος ἱερέως καὶ ψαλτῶν. Εἰς τὴν φιλογένειαν τῶν ἑλλήνων τῶν ἐν Τιφλίδι στηριζόμενοι, προσδοκῶμεν καὶ πρόσληψιν ἱερέως προσεχῆ καὶ πρόσληψιν διδασκάλου, καίτοι τὰ δύο ἐπαγγέλματα δυνατὸν νὰ συνενώσῃ κατάλληλος ἱερεὺς, ὅστις διά τε λόγου καὶ παραδείγματος συγκρατῶν ἐν εὐσεβείᾳ τοὺς ἕλληνας εἰς ἀφοσίωσιν πρὸς τὰ πάτρια νὰ συντελέσῃ μετὰ τοῦ φιλοτίμου διοικητικοῦ συμβουλίου τῆς κοινότητος εἰς ἀναζωπύρησιν τοῦ πατριωτικοῦ συναισθήματος, οὐχὶ τέλεον ἀποσβεσθέντος.

Ὀνοματικαὶ ἑορταί. — Τῇ παρελθούσῃ κυριακῇ, 7 ἀρξαμένου, ἡ Α. Θ. Π. ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης συνεχάρη τηλεγραφικῶς τοῖς τὴν ὀνοματικὴν ἑορτὴν αὐτῶν ἄγουσι πανιερ. μητροπολίταις Δυρραχίου καὶ Κασανδρείας, διὰ δὲ τοῦ πανοσιολ. Μ. πρωτοσυγκέλλου τῷ ἑορτάζοντι ἐξοχ. πρεσβευτῇ τῆς Ἑλλάδος κ. Ι. Γρυπάρῃ. Τὰς πατριαρχικὰς εὐχὰς ἡρμήνευσεν ὁ αὐτὸς ἀπεσταλμένος τοῖς κκ. Ἰω. Β. Ἰωαννίδῃ, αὐτοκρατορικῷ ἀρχιτέκτονι, καὶ Ἰω. Κ. Χατζοπούλῳ, μέλει τοῦ Δ. Ἐθν. Μ. Συμβουλίου. — Ἡ Α. Θ. Π. ηὔξατο διὰ τοῦ πανοσιολ. Μ. ἀρχιδιακόνου τὰ δέοντα τοῖς ἐριτίμοις κκ. Ἰ. Χάτζῃ, Ι. Μαμμοπού-

λῳ, Ἰ. Χαριτωνίδῃ, Ι. Καστέλλῃ καὶ Ι. Ἠλιάσκῳ — καὶ διὰ τοῦ ἱερολογ. τριτεύοντος τῷ ἐκ τῶν ἐγκρίτων κατοίκων Φαναρίου κ. Ἰω. Κωνσταντινίδῃ — προχθὲς δὲ διὰ τοῦ ἱερολογ. δευτερεύοντος τῷ ἑορτάζοντι κ. Θεοδ. Θεοδοσιάδῃ.

Μητρόπολις Σμύρνης.—Ὑπὸ τῆς ἱερᾶς μητροπόλεως Σμύρνης ἀπελύθη κατ' αὐτὰς ἐγκύκλιος πρὸς τὸν κλῆρον καὶ πρὸς τοὺς ἐπιτρόπους τῶν ἱερῶν ἐν τῇ πόλει ταύτῃ ναῶν ἀφορῶσα εἰς τὸν κατὰ τὴν ἡμέραν τῶν Θεοφανείων γινόμενον ἁγιασμὸν τῶν οἰκιῶν τῶν ὀρθοδόξων, διατάττουσα τοὺς ἱερεῖς ἵνα μὴ παρ' ἐνορίαν ἁγιάζωσι καὶ τοῖς παραβάταις τῶν διατάξεων ἀπειλοῦσα παῦσιν ἀπὸ τῆς θέσεως αὐτῶν.

Μητρόπολις Σερρῶν.—Κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τῆς παρελθούσης ἑβδομάδος διέμενεν ἐν Θεσσαλονίκῃ, χάριν ἐπαρχιακῶν ὑποθέσεων, ὁ πανιερ. μητροπολίτης Σερρῶν κ. Γρηγόριος.

Χοροστασίαι.—Τῷ παρελθόντι σαββάτῳ, κατὰ τὸν ἑσπερινόν, ἡ Α. Θ. Π. ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης ἐχοροστάτησεν ἐν τῷ πανηγυρίζοντι κατὰ τὸν Γαλατᾶν ἱερῷ ναῷ τοῦ ἁγίου Ἰωάννου, εἰς ὃν ἀρκετὸν εὐσεβῶν πλῆθος παρίστατο τὴν εὐλογίαν ἀπεκδεχόμενον τοῦ πνευματικοῦ πατρὸς αὐτοῦ.

Ἐφημερίδες.—Ἀπὸ τῶν τελευταίων ἡμερῶν τοῦ παρελθόντος ἔτους αἱ δύο κάλλισται τῆς Θεσσαλονίκης ἐφημερίδες «Ἀλήθεια» καὶ «Φάρος τῆς Θεσσαλονίκης» εἰς νέαν εἰσῆλθον βίου περίοδον, αὐξήσασαι τὸ σχῆμα αὐτῶν· ἡ δευτέρα μάλιστα, ἡ καὶ ἀρχαιοτέρα, ἤρξατο ἐκδιδομένη τρὶς τῆς ἑβδομάδος. Ἀμφοτέρας διακρίνει πλοῦτος εἰδήσεων, βλέπομεν δὲ τιμῶντα αὐτὰς διὰ τῆς πολυτίμου συνεργασίας αὐτοῦ τὸν διαπρεπῆ φιλόλογον καὶ μεσαιωνοδίφην διδάκτορα κ. Πέτρον Ν. Παπαγεωργίου. Συγχαίρομεν τοῖς διευθυνταῖς καὶ τοῖς συντάκταις αὐτῶν, εὐχόμενοι πᾶσαν προκοπὴν εἰς ἀμφοτέρας, διότι τὰ ὑπὲρ αὐτῶν αἰσθήματα ἡμῶν εἰσὶν ἀδιαίρετα. Ἐλπίζομεν δ' ὅτι, ἀφοῦ τῆς Μακεδονίας ἡ πρωτεύουσα κέκτηται νῦν δύο καλλίστας ἐφημερίδας ἀξίας πάσης ὑλικῆς ὑποστηρίξεως καὶ ἠθικῆς ἐνθαρρύνσεως, οὐκ εἰς μακρὰν θέλει ἔχει τὴν ἐφημερίδα αὐτῆς καὶ ἡ τῆς Πελαγονίας ἑλληνικὴ κοινότης, ἡ πάντοτε τεκμηριοῦσα τὴν ἑλληνικὴν καταγωγὴν αὐτῆς.

Ἐκκλησία Ἀλεξανδρείας

Ἀγαθοεργίαι. — Ἡ ἐν Καΐρῳ Φιλόπτωχος Ἀδελφότης τῶν ἑλληνίδων διένειμε χρηματικὰ βοηθήματα καὶ ἐνδυμασίας εἰς διακοσίους περίπου πτωχοὺς ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων — ἡ δὲ σύζυγος τοῦ ἐνδοξ. Ρόστοβιτς βέη διένειμε διακόσια ζεύγη ὑποδημάτων εἰς ἀπόρους μαθητρίας τοῦ Ἀχιλλοπουλείου παρθεναγωγείου.

Ὀρθόδοξοι παροικίαι Μίνιας. — Μικρῷ πρὸ τῶν ἑορτῶν τῶν Χριστουγέννων ἀνῆλθεν εἰς Μίνιαν ὁ διὰ τὰς ὀρθοδόξους αὐτόθι κοινότητας προσκληθεὶς ἀρχιερατικὸς προϊστάμενος θεοφιλ. ἐπίσκοπος Κλαυδιουπόλεως κ. Μιχαήλ.

Ἐκκλησία Ρωσσίας

Ἑορτὴ Παμμακαρίστου. — Ἐπιστολὴ πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν, ἐκ **Καζὰν** ἀποστελλομένη, καθιστᾷ γνωστὸν ὅτι ἡ ὑπὸ τῆς Α. Θ. Π. τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου σταλεῖσα εἰκὼν (ἐν ἀντιτύπῳ) τῆς Θεοτόκου Παμμακαρίστου, τῆς ἐν τῷ σεπτῷ πατριαρχικῷ ναῷ διατηρουμένης, περιήγετο μετὰ μεγάλης πομπῆς, ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας ἐν Καζάν, πρὸς ἁγιασμὸν τῶν εὐσεβῶν κατοίκων. Τῇ 11 δεκεμβρίου λήξαντος ἐτελέσθη πανήγυρις ἐπὶ τῇ ἱερᾷ εἰκόνι, συστηθείσης οὕτως ἑορτῆς ἔν τισι πόλεσι καὶ κυρίως ἐν Καζάν, ὅπου κεῖται ἡ ἱερὰ γυναικεία μονὴ τῆς Θεομήτορος, ἡ τὸ σεπτὸν ἀντίτυπον κατέχουσα νῦν. Κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην ἐτελέσθη, μετὰ πάνδημον ἀγρυπνίαν ὑπὸ δύο ἀρχιερέων ἐν τῷ καθεδρικῷ ναῷ τοῦ Καζὰν γενομένην, ἱερουργία ἐν τῇ μονῇ τῆς Θεοτόκου, ἧς αἱ εὐλαβέσταται καλογραῖαι, σεβασμὸν βαθὺν τρέφουσαι πρὸς τὸ πρόσωπον τοῦ παναγιωτάτου δωρητοῦ τῆς ἱερᾶς εἰκόνος, εὔχονται ἐν ταῖς πρὸς Θεὸν προσευχαῖς ὑπὲρ ὑγιείας καὶ εὐτυχίας τοῦ παναγιωτάτου οἰκουμενικοῦ πατριάρχου.

Ἐκκλησία Ἑλλάδος

Χειροτονία. — Τῇ 29 δεκεμβρίου ἐτελέσθη ἐν τῷ ἱερῷ μητροπολιτικῷ ναῷ τῶν Ἀθηνῶν ἡ χειροτονία τοῦ πανιερ. ἀρχιεπισκόπου Πατρῶν κ. Ἀντωνίου Παράσχη, τέως προϊσταμένου τῆς ἐν Λονδίνῳ κοινότητος. —Ὁ νέος ἐπίσκοπος, τὴν πατρίδα ζακύνθιος, ἐσπούδασεν ἐν τῷ ἐθνικῷ πανεπιστημίῳ τὴν θεολογίαν, εἶτα συμπληρώσας τὰς σπουδὰς αὐτοῦ ἐν Μονάχῳ καὶ Λειψίᾳ, διέμεινεν ὡς ἱεροκήρυξ ἐν Ζακύνθῳ, μετέβη κατόπιν εἰς Τεργέστην ὡς προϊστάμενος τῶν ἐκεῖ ὁμογενῶν ὀρθοδόξων καὶ τῷ 1894 κληθεὶς ὡς τοιοῦτος ὑπὸ τῆς ἑλλην. ἐν Λονδίνῳ κοινότητος ἔμενεν ἐκεῖ μέχρι τέλους τοῦ λήξαντος ἔτους. Τὸ πεντηκοστὸν περίπου τῆς ἡλικίας ἄγων, γινώσκει, καθὰ λέγεται, πρὸς τῇ

μητρικῇ καὶ τῇ λατινικῇ γλώσσῃ, τὴν ἀγγλικήν, τὴν γαλλικήν, τὴν γερμανικὴν καὶ τὴν ἑβραϊκήν.

Εὐσεβεῖς πράξεις.—Ἐν τινι τῶν τελευταίων φύλλων τοῦ λήξαντος ἔτους ἀνηγγείλαμεν τὰς ἐνεργείας φιλανθρώπων ἐν Ἀθήναις ὁμογενῶν πρὸς ἵδρυσιν Οἴκου τῶν ἀμμάτων, ὑπὲρ ἧς εἰργάζετο ἰδία ἐπιτροπεία ὑπὸ πρόεδρον τὸν σεβασμ. μητροπολίτην Ἀθηνῶν κ. Θεόκλητον. Ὑπὲρ τοῦ συσταθησομένου φιλανθρωπικοῦ τούτου καθιδρύματος ἤδη συνεισήνεγκον ἐξ Ἑλλάδος καὶ ἐξ Αἰγύπτου ἱκανὰ ποσὰ φιλάνθρωποι ἕλληνες, ὧν τὰ μείζονα προσήνεγκον οἱ ἐριτιμοι κκ. Ἐμμ. Μπενάκης 2660 δραχμάς, οἱ ἐκ Καΐρου Φ. Δ. Φιλίππου καὶ Α. Ρόστοβιτς ἀνὰ 1000 φράγκα καὶ τις ἀνωνύμως 1000 δραχμάς, καὶ ὁ ἐν Καΐρῳ κ. Ν. Ἀχιλλόπουλος δηλώσας χορηγίαν χιλιόφραγκον κατ' ἔτος. Ἐν τῷ καταλόγῳ τῶν συνδρομῶν ἀναγράφονται ὀνόματα πολλῶν ἄλλων ἐγγραφέντων διὰ γενναῖα ποσά, εἴτ' ἐφ' ἅπαξ χορηγηθέντα, εἴτε ὡς ἐτήσιαι δόσεις σημειούμενα.

Ἀγαθοεργίαι.—Τὸ ἐν Ἀθήναις σωματεῖον «Τρεῖς ἱεράρχαι», ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων, ἤθροισεν ἐξ ἐράνων 1400 δραχμάς, δι' ὧν κατώρθωσε ν' ἀπφυλακίσῃ δέκα ἐκ τῶν ἐν ταῖς φυλακαῖς ἕνεκα χρεῶν κρατουμένων. Ἠγγέλθη δὲ διὰ τῶν ἐφημερίδων ὅτι δέκα ἑτέρους προὔκειτο ν' ἀπαλλάξῃ τῆς φυλακῆς ὁ Φιλολογ. Σύλλογος «Παρνασσὸς» —ἑτέρους δὲ πέντε ἀνέλαβον νὰ ἀπολύσωσι φιλάνθρωποί τινες ὁμογενεῖς.

Χριστιανικαὶ ἀρχαιότητες.—Ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως ἀνετέθη τῷ βιβλιοφύλακι ἐν τῇ ἐθνικῇ βιβλιοθήκῃ κ. Ἀδαμ. Ἀδαμαντίου ἡ διεύθυνσις τῶν ἐκτελεστέων ἔργων πρὸς ὑποστήριξιν τῶν κινδυνευόντων ἐν Μιστρᾷ μνημείων χριστιανικῆς τέχνης.

Μητρόπολις Ἀθηνῶν.—Κατὰ στατιστικήν, γενομένην καὶ διὰ τῶν ἐφημερίδων γνωστήν, ἐξεδόθησαν κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος 1906 ὑπὸ τοῦ γραφείου τῆς ἱερᾶς μητροπόλεως Ἀθηνῶν 1390 ἄδειαι γάμων διὰ τὰς Ἀθήνας, καὶ δια τὸν Πειραιᾶ 490 — Τὸ γραφεῖον ἐξέδωκε τῷ 1905 γάμων ἀδείας διὰ τὰς Ἀθήνας 1296 καὶ διὰ τὸν Πειραιᾶ 535 — Διαζύγια, δυστυχῶς, ἐξεδόθησαν ὑπὸ τῆς ἱερᾶς μητροπόκεως 83, ἀπέναντι 67 τοῦ προπαρελθόντος ἔτους καὶ 85 ἐκδοθέντων κατὰ τὸ 1904 — Ἐκκρεμεῖς αἰτήσεις διαζυγίων ὑπῆρχον κατὰ τὴν λῆξιν τοῦ ἔτους, δυστυχῶς, 155, ἀπέναντι 163 τοῦ προπαρελθόντος 1905 καὶ 176 (!!!) τοῦ ἔτους 1904 — Οἱ θάνατοι ἀνῆλθον ἐν Ἀθήναις μὲν εἰς 4209 μέχρι τῆς 30 δεκεμβρίου (ὧν 2382 ἄνδρες καὶ 2397 γυναῖκες, ἀπέναντι 4135 τοῦ παρελθόντος ἔτους· —Ἡ ἐφημερὶς «Χρόνος» ἡ χορηγοῦσα ἡμῖν τὴν ἐν λόγῳ στατιστικὴν συνιστᾷ τὴν τῶν θανάτων ὡς ἀκριβῆ (καίτοι βλέπει τις σφάλματα οὐσιώδες ἐν τοῖς ἀριθμοῖς), παρατηρεῖ δὲ μετὰ δικαίας ἐκπλήξεως ὅτι «ὡς πρὸς τὰς γεννήσεις τόσον τέλεια κρατοῦνται παρὰ τῶν ἱερέων τὰ ληξιαρχικὰ βιβλία, ὥστε νὰ λέγουν ὅτι εἰς μὲν τὰς Ἀθήνας καθ' ὅλον τὸ 1906 ἐγεννήθησαν 346 μόνον! εἰς δὲ τὸν Πειραιᾶ 24 !!! ».

Ἐπισκοπὴ Ἠλείας. — Συνεπληρώθησαν αἱ ἐργασίαι τοῦ ἐν Πύργῳ, πρωτευούσῃ τῆς ἐπισκοπῆς Ἠλείας, ἱεροῦ καθεδρικοῦ ναοῦ τοῦ ἁγίου Νικολάου, οὗ τῆς οἰκοδομῆς ἔναρξις ἐγένετο τῷ 1885, εὐθὺς μετὰ τὴν ἕνεκα σεισμοῦ πτῶσιν. Ἐδαπανήθησαν εἰς τὴν οἰκοδομὴν πλέον τῶν 100,000 δραχμῶν, ὧν αἱ πεντήκοντα χιλιάδες εἰσεπράχθησαν ἐνεργείᾳ προσωπικῇ αὐτοῦ τοῦ πανιερ. ἐπισκόπου Ἠλείας κ. Δαμασκηνοῦ.

Ἐπισκοπὴ Πατρῶν.—Ἡ ἔναρξις τῆς οἰκοδομῆς τοῦ ἐν Πάτραις ἱεροῦ ναοῦ τοῦ ἁγίου Ἀνδρέου τοῦ πρωτοκλήτου γενήσεται μετὰ τὴν εἰς τὴν πόλιν ταύτην μετάβασιν τοῦ πανιερ. ἐπισκόπου κ. Ἀντωνίου.

Ἐπισκοπὴ Χαλκίδος. — Ὁ νεωστὶ χειροτονηθεὶς πανιερ. ἐπίσκοπος Χαλκίδος κ. Παντελεήμων ἀπεφάσισε ν' ἀνεγείρῃ μέγαρον ἐπισκοπικὸν ἐν Χαλκίδι, ἐν ᾧ θέλει δέχεσθαι καθ' ἑκάστην ἐν δύο κεχωρισμέναις αἰθούσαις τὸν κλῆρον καὶ τοὺς λαϊκούς, ἵνα διὰ καταλλήλων διδασκαλιῶν καὶ συζητήσεων συγκρατῇ θερμὸν τὸ συναίσθημα τὸ θρησκευτικόν, ἐπὶ μορφώσει καὶ χειραγωγήσει φρονήματος θρησκευτικοῦ καὶ πρὸς ἠθικὴν διαπαιδαγώγησιν τοῦ τῆς ἐπισκοπῆς ὀρθοδόξου πληρώματος. Ὁ πανιερ. ἐπίσκοπος πρὸς τούτοις ἐνεργεῖ νὰ γενικευθῇ ἀνὰ τὴν ἐπαρχίαν Χαλκίδος τὸ μέτρον τοῦ ἁγιασμοῦ τῆς κυριακῆς ἡμέρας.

Ἐπισκοπὴ Λαρίσσης. — Ἐκ τῶν εἰδήσεων τούτων, ἀναγγελλομένων ὑπὸ τῆς ἐφημερίδος «Εὐρίπου» (τῆς Χαλκίδος) τῆς 9 δεκεμβρίου παρελθόντος, ἀφορμὴν λαμβάνων ὁ ἐν Λαρίσσῃ κ. Ἀχ. Ν. Βούλγαρις ἐξέδωκεν ἔκκλησιν πρὸς τὸν πανιερ. ἐπίοκοπον Πλαταμῶνος — Φερσάλων — Λαρίσσης κ. Ἀμβρόσιον (Κασσάραν), πολυγραφηθεῖσαν, δι' ἧς μέμφεται δημοσίως αὐτοῦ, καίτοι ἔδει ν' ἀνενεχθῇ πρὸς τὴν ἱερὰν Σύνοδον, ὅτι διαμένει διαρκῶς ἐν Ἀμπελακίοις (ἄλλοτε πρωτευούσῃ τῆς (ὑπὸ τὸν Θεσσαλονίκης) ἐπισκοπῆς Πλαταμῶνος), ἐν Κεσερλὶ καὶ Μπαμπᾷ, οὐχὶ δ' ἐν Λαρίσσῃ καὶ Φερσάλοις, ἄνευ κανονικῆς ἀδείας ζητουμένης διὰ λόγους ὑγιείας ἢ διὰ τοιοῦτό τι. —Ἐκ τῆς ἐκκλήσεως μανθάνομεν ὅτι ἡ ἀστυνομ. ἀρχὴ καθιέρωσεν ἐν Λαρίσσῃ τὴν ἀργίαν τῆς κυριακῆς, ἄνευ ἀποτε-

λέσματος. — Ὁ ταῦτα γράφων παριστᾶ λίαν οἰκτρὰν τὴν κατάστασιν τοῦ κλήρου, λησμονῶν ὅτι τριῶν ἐπισκόπων ἡ μητροπολιτῶν ἔργον βαρὺ ἀνετέθη πρό τινος εἰς ἕνα, συνενωθεισῶν τριῶν ὀρθοδόξων παροικιῶν.

Ἐκκλησίαι ἐν τῇ διασπορᾷ

Ἑλληνικὴ κοινότης Βοστώνης.—Τῇ παραμονῇ τῶν Χριστουγέννων, ἡμέρᾳ κυριακῇ, ἡ ἑλληνικὴ κοινότης Βοστώνης ἠκροάσατο τῆς θείας λειτουργίας τὸ πρῶτον τελεσθείσης ἐν τῷ νεοδμήτῳ ἱερῷ ναῷ. Πάντες οἱ ἐν Βοστώνῃ καὶ τοῖς πέριξ ὁμογενεῖς ἔσπευσαν νὰ παραστῶσι συμπανηγυρίζοντες ἐν ἀγαλλιάσει πνευματικῇ τὸ τόσον εὐρρόσυνον τοῦτο γεγονός. Ὁ ναὸς συμπληρωθεὶς ἐντὸς ἑνὸς ἔτους, στερεῖται μέχρι σήμερον ἱερῶν εἰκόνων καὶ τέμπλου—Νῦν ἡ κοινότης ἐργάζεται πρὸς σύστασιν ἰδίας σχολῆς καὶ κυριακοῦ σχολείου καὶ πρὸς ἵδρυσιν ἀναγνωστηρίου καὶ λαϊκῆς βιβλιοθήκης.

Εὐσέβεια ἑλληνικῶν κοινοτήτων.— Μετὰ πολλῆς εὐφροσύνης μανθάνομεν ὅτι πᾶσαι αἱ ἐν τῷ Νέῳ Κόσμῳ ἑλληνικαὶ ἀποικίαι καὶ αὐταὶ αἱ μᾶλλον εὐάριθμοι, ἐμμένουσαι στερρῶς εἰς τὰ πάτρια, αἱ μὲν ἐπιδίδονται εἰς ἄθροισιν προσφορῶν χρηματικῶν πρὸς ἔγερσιν ναῶν ἰδιοκτήτων, αἱ δὲ μὴ δυνάμεναι πρὸς τὸ παρὸν νὰ προβῶσιν εἰς συνδρομὰς καλοῦσιν ἐκ τῶν ἱερέων ἑτέρων ἑλληνικῶν παροικιῶν πρὸς ἐπιτέλεσιν τῆς θείας λειτουργίας. Τῇ 9 δεκεμβρίου ἡ ἐν **Βέρστερ** ἑλληνικὴ κοινότης ἠκροάσατο τῆς θείας λειτουργίας τελεσθείσης ὑπὸ τοῦ αἰδεσιμωτάτου προϊσταμένου Βοστώνης κ. Νέστορος Σουσλίδου ὅστις τὴν 12, ἑορτὴν τοῦ ἁγίου **Σπυρίδωνος**, ἱερούργησεν ἐν μέσῳ τῆς ἑλλην. κοινότητος **Βιδελφόρδ**, ἀπεχούσης 120 μίλλια πρὸς βορρᾶν τῆς Βοστώνης, καὶ τὴν 13 μετέβη πρὸς τὸν αὐτὸν ἱερὸν σκοπὸν εἰς **Σπρινγκφιέλδ**, 100 μίλλια νοτίως τῆς Βοστώνης ἀπέχουσαν, ὅπου καὶ τὸν θεῖον λόγον ἐκήρυξε.

Ἑλληνικὴ κοινότης Ἀσμάρας.—Ἐκ τῆς ἐν Ἐρυθραίᾳ Ἀσμάρας εὐχαρίστους εἰδήσεις ἔλαβεν ὁ διὰ Μασσάβας διελθὼν ἀντιπρόσωπος τῆς ἐφημερίδος «Κράτους» (Ἀθηνῶν). Ἡ ἑλληνικὴ κοινότης τῆς (ἀποικίας) Ἀσμάρας, ἐκλεξαμένη ἐπιτροπείαν πρὸς διεύθυνσιν τῶν κοινῶν, καὶ ἀποφασίσασα ν' ἀνοικοδομήσῃ τὸ κωδωνοστάσιον τοῦ ναοῦ τῶν ὀρθοδόξων, ἐζήτησε τὴν ἀρωγὴν καὶ τοῦ ἐξοχ. γενικοῦ διοικητοῦ τῆς Ἐρυθραίας κ. Φερδινάνδου Μαρτίνη, ὅστις, εὐγενέστατα προσφερόμενος, ὥρισεν ἀμέσως πρὸς τὴν τοῦ ἔργου κατευόδωσιν 2500 δράγκων. Ἡ κοινότης ἐξεδήλωσε τὴν εὐγνωμοσύνην αὐτῆς πρὸς τὸν φιλέλληνα διοικητήν. Ἐκεῖνο δ' ὅπερ ἐκ καθήκοντος καὶ ἡμεῖς ἐξαίρομεν μετὰ τοῦ ἀνταποκριτοῦ τοῦ «Κράτους» ἐστὶν ἡ ἐν ἀγαστῇ συμπνοίᾳ καὶ μετ' ἀδελφικῆς ἀγάπης συμβίωσις τῶν ὀρθοδόξων ὁμογενῶν μετὰ τῶν ἰταλῶν.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Ι. ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ

Τῇ κυριακῇ, μετὰ μακρὰν καὶ πολυώδυνον νόσον, ἐν ἀκμῇ τῆς ἡλικίας, ἀπεβίωσεν ὁ Β' γραμματεὺς τοῦ τουρκικοῦ γραφείου τῶν **Πατριαρχείων** **Ἀλέξανδρος Ξανθόπουλος**. Τῆς κηδείας αὐτοῦ τελεσθείσης τῇ ἐπιούσῃ δευτέρᾳ, ἐν πολλῇ συρροῇ φαναριωτῶν ἐγκρίτων, προεξῆρχον οἱ ἐκ τῶν σεβ. συνοδικῶν μητροπολῖται Πελαγονίας, Γρεβενῶν καὶ Σισανίου, παρῆν δ' ἐκ μέρους τοῦ πανιερωτάτου οἰκουμενικοῦ πατριάρχου, θλιβέντος ἐπὶ τῷ θανάτῳ χρησίμου πατριαρχικοῦ ὑπαλλήλου, ὁ ἱερολ. δευτερεύων, ἑρμηνεύσας τοῖς ἀδελφοῖς καὶ συγγενέσι τοῦ μεταστάντος τὰς ὑπὲρ ἀναπαύσεως αὐτοῦ πατριαρχικὰς εὐχάς.—Ὁ μακαρίτης Ξανθόπουλος, μετὰ τὴν ἐν τουρκικῷ γυμνασίῳ συμπλήρωσιν τῶν σπουδῶν αὐτοῦ, ἐχρημάτισε γραμματεὺς ἐν τῷ ἐνταῦθα Σχιακῷ ἡγεμονικῷ Γραφείῳ, κατόπι δ' εἰσῆλθεν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν Πατριαρχείων, διακριθεὶς διὰ τὸ χρηστὸν τῆς ἀγωγῆς, καὶ τὴν προθυμίαν πρὸς συνεργασίαν ἐν παντὶ κοινωφελεῖ ἔργῳ.

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΑΙΣΑΡΕΙΑΣ

Πνευματικὸν δικαστήριον

Ὁ Παρασκευᾶς Σ. Πλατωνίδης, ἐξ Ἀνακοῦς τῆς ἐπαρχίας Ἰκονίου, ὑπήκοος ὀθωμανὸς, ἀγνώστου δὲ διαμονῆς καὶ ἐπαγγέλματος, καλεῖται ὅπως τὴν πρώτην δικάσιμον τρίτην καὶ ὥραν 8ην τουρκιστὶ, μετὰ παρέλευσιν τριάκοντα καὶ μιᾶς ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πρώτης δημοσιεύσεως τῆς παρούσης κλήσεως, ἐμφανισθῇ εἴτε αὐτὸς οὗτος, εἴτε δι' ἀντιπροσώπου νομίμως διωρισμένου, πρὸ τοῦ ἐνταῦθα Ἐκκλησιαστικοῦ δικαστηρίου, ὡς ἐναγόμενος ὑπὸ τῆς ἑαυτοῦ συζύγου Εὐανθίας Π. Σταύρου Πλατωνίδου, τὸ γένος Μάρκογλου, ὑπηκόου ὀθωμανῆς, κατοίκου Σινασσοῦ, ἐπὶ διαζεύξει. Ἄλλως ἡ κατ' αὐτοῦ περὶ διαζεύξεως ἀγωγὴ δικασθήσεται ἐρήμην.

Ἡ παροῦσα κλῆσις δημοσιευθήσεται τρὶς κατὰ συνέχειαν διὰ τῶν ἐν Κων]πόλει ἐκδιδομένων φύλλων «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» καὶ «Νέας Ἐφημερίδος.»

Ἐν τῇ κατὰ Ζιντζίδερε ἱερᾷ μονῇ τοῦ Τιμίου Προδρόμου τῇ 14 δεκεμβρίου 1906.

Ὁ πρόεδρος

† Ὁ Καισαρείας ΓΕΡΒΑΣΙΟΣ 3

Ἕπεται παράρτημα τοῦ παρόντος τεύχους

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΑΛΗΘΕΙΑΣ

ἀριθμοῦ 2, τῆς 13 ἰανουαρίου 1907

ΕΠΙΚΑΙΡΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Γράμμα μητροπολίτου Νευροκοπίου

Παναγιώτατε δέσποτα,

Εἴμαρτο πάντως ἡμῖν, οἷς ἔλαχε συνοικεῖν τοῖς διαβοήτοις καὶ ἀποτροπαιοτάτοις τούτοις κακούργοις, οἵτινες βούλγαροι ἐπωνυμοῦνται, καὶ οἵτινες, ἀπολαύοντες δυστυχῶς τῆς κραταιᾶς προστασίας τῶν μεγάλων καὶ ἰσχυρῶν τῆς γῆς, οἰστρηλατοῦνται ὑπὸ τῆς πρωτακούστου καὶ πρωτοφανοῦς ἐν τῇ ἱστορίᾳ τοῦ κόσμου μανίας τοῦ ὁριστικῶς ἐξασφαλίσαι ἑαυτοῖς μόνοις τὰ πρωτεῖα μεταξὺ τῶν ἀπ' αἰῶνος ἀθέων, ἀσυνειδήτων καὶ αἱμοχαρεστάτων βαρβάρων καὶ κακούργων, εἴμαρτο, λέγω, ὅπως τὰς μᾶλλον ἐπισήμους καὶ χαρμοσύνους ἑορτὰς τῆς εὐσεβείας ἡμῶν διερχώμεθα μηδαμῶς ἐν χαρᾷ καὶ ἀγαλλιάσει, ὡς οἱ μακρὰν τῆς δυστήνου καὶ ἀξιοθρηνήτου ταύτης χώρας διαβιοῦντες ὁμόδοξοι καὶ ὁμόφυλοι ἡμῶν ἀδελφοί, ἀλλὰ κατώδυνοι τὴν ψυχήν, περιαλγεῖς τὴν καρδίαν καὶ κατηφεῖς τὰς ὄψεις, ὡς οἱ ἐν τοῖς ἀρχαίοις διωγμοῖς βιώσαντες χριστιανοί. Ὡς δηλονότι πρὸ ἑνὸς ἔτους, ἀκριβῶς καθὼς σήμερον, εὑρέθην ἐν τῇ θλιβερᾷ θέσει τοῦ ἐγκαινίσαι τὴν πρὸς τὴν μητέρα Ἐκκλησίαν ἐπίσημον ἀλληλογραφίαν μου κατὰ τὸ τότε μὲν ἀρχόμενον, σήμερον δὲ λῆγον ἔτος 1906, διὰ τῆς ἀπαισίας ἀγγελίας τῆς τραγικῆς δολοφονίας τοῦ ἐκ Τσερεσιόβου ἀτυχοῦς Κ. Κυριαζῆ, τραγικῶς ἔξωθεν αὐτοῦ δολοφονηθέντος κατὰ τὰς ἑορτὰς τῶν Χριστουγέννων, οὕτω φεῦ! καὶ ἐφέτος, εὑρίσκομαι, ὡς μὴ ὤφελεν, ἐν πολλῷ θλιβερωτέρᾳ ἀνάγκῃ τοῦ κατακλεῖσαι τὴν ἐνιαυσίαν τοῦ ἔτους τούτου ἀλληλογραφίαν μου διὰ τῆς ἀναγγελίας πολλῷ τρομερωτέρας καὶ αἱματηροτέρας τραγῳδίας, διαδραματισθείσης ἐν τῷ πολυπαθεστάτῳ Ζιρνόβῳ τῆς ταπεινῆς μου παροικίας αὐτὴν τὴν νύκτα τῶν Χριστουγέννων ὑπὸ συνθήκας πρωτοφανεῖς τέως καὶ πρωτακούστους ἐν τῷ ἡμετέρῳ τοὐλάχιστον διαμερίσματι, ἃς εὐσεβάστως καθυποβάλλω τῇ Ὑμετέρᾳ θειοτάτῃ καὶ προσκυνητῇ μοι Παναγιότητι, ὡς ἠδυνήθην ἔνθεν κἀκεῖθεν παρ' ἀτόπτων μὲν, ἀλλ' ἀλλογενῶν μαρτύρων νὰ πληροφορηθῶ αὐτὰς, διότι τηλικαύτη ἀναμφιβόλως θὰ ἐπικρατῇ μεταξὺ τῶν οἰκείων τῶν παθόντων τρομοκρατία, ὥστε εἰσέτι οὐδεὶς ἐτόλμησε νὰ ἔλθῃ ἐνταῦθα.

Μετὰ τὸ πρὸ τριετίας καὶ πλέον τῇ 26 ὀκτωβρίου 1903 συμβὰν τρομερὸν ἀνοσιούργημα τῶν θεοστυγῶν δολοφόνων ἡμῶν ἐν τῷ περὶ οὗ ὁ λόγος τλήμονι χωρίῳ, οἱ τέως ἡμέτεροι τοσοῦτον εἶχον καταπτοηθῇ, ὥστε, ὅτε κατὰ φεβρουάριον τοῦ ἑπομένου ἔτους 1904 προὐτάθη αὐτοῖς ὑπὸ τῶν ἐκεῖ ἁλιτηρίων πρακτόρων τοῦ κακούργου δολοφονικοῦ κομιτάτου, ὅπως ὑπογράψωσι κοινὴν πρὸς τὴν Κυβέρνησιν ἀναφορὰν, δηλοῦντες δι' αὐτῆς, ὅτι ἀνέκαθεν δῆθεν ὄντες βούλγαροι, καὶ δὴ ἐξαρχικοὶ, τέως δὲ ὑπὸ ταραξιῶν τινῶν, ἐκλιπόντων ἤδη, παραπειθόμενοι ἢ ὅπως μένωσιν ὑπὸ τὸ ἑλληνικὸν Πατριαρχεῖον, ἤδη ἐπιθυμοῦσιν ὅπως ἀναγνωρισθῶσιν ὡς ἐξαρχικοὶ βούλγαροι, χρησιμοποιοῦντες ἔν τε τῇ Ἐκκλησίᾳ καὶ τῷ σχολείῳ τὴν ἐθνικὴν αὐτῶν γλῶσσαν, πάντες σχεδὸν ὑπέκυψαν τῇ ἀνάγκῃ ὅπως ὑπογράψωσι τὸ ἀπαίσιον ἔγγραφον. Ἐν τούτ ις. εἰ καὶ ἡ χεὶρ ὑπέγραψε καὶ ἡ γλῶσσα ὡμώμοκεν, ἡ δὲ ὀρθοδοξία κατὰ τύπους ἐφάνη πρὸς στιγμὴν τέλεον ἐκλιποῦσα ἐκεῖθεν, ἡ φρὴν ὅμως ἔμενεν ἀνώμοτος καὶ αἱ καρδιαι πολλῶν ἐκ τῶν ὑπογραψάντων ἔπαλλον ἐνδομύχως ὑπὲρ αὐτῆς, σὺν τῷ χρόνῳ δὲ, ἐφ' ὅσον ἡ φλὸξ τῆς τρομοκρατίας ἐμαραίνετο, ἐπὶ τοσοῦτον καὶ ἐκεῖνοι ἤρξαντο ἀναθαρροῦντες ὡς ἡ ὀρθοδοξία ἀναβιοῦσα. — Ἀλλ' οἱ σύνοικοι δολοφόνοι καθορῶντες τὴν ἀναβίωσιν ταύτην μετ' ἀνησυχίας, ἐπιταθείσης κατὰ τὴν νέαν ἀπογραφὴν, καθ' ἣν 750 ψυχαὶ ἐνεγράφησαν ὡς πατριαρχικοὶ, ὡς κυριωτέρους δὲ τῆς ἀναβιώσεως ταύτης παράγοντας ἐκλαμβάνοντες τοὺς ἀδελφοὺς Ρούντσιου, τέλος δὲ ἐκμανέντες πρὸ πάντων καθ' ἑνὸς ἐκ τούτων, τοῦ Ἀγγέλου Ρούντσιου, διότι οὗτος ἐδέχθη προσωρινῶς μέχρι μαρτίου τὴν μουχταρικὴν σφραγῖδα ἐκ χειρὸς τοῦ ἐνταῦθα ὑποδιοικητοῦ, ὅστις πρὸ μηνὸς καὶ ἐπέκεινα, ἐν περιοδείᾳ εὑρισκόμενος, διῆλθε καὶ διὰ Ζιρνόβου, καὶ πληροφορηθεὶς, ὅτι ὁ τέως μουχτάρης Ἀθανάσιος Χ'' Πέτρου, πρὸ τριετίας μὲν ἡμέτερος, ἔκτοτε δὲ φανατικώτατος ἀναδειχθεὶς βούλγαρος, ἀναφανδὸν εἰσέπραττε προσθέτους ὑπὲρ τοῦ

κομιτάτου φόρους, ἔπαυσε μὲν αὐτὸν, ἐπειθανάγκασε δὲ τὸν εἰρημένον Α. Ρούντσιον, καίπερ ἄκοντα καὶ ρητῶς μάλλιστα προλέγοντα ὅτι οἱ κακοῦργοι θὰ ἐφόνευον αὐτὸν, εὐδοκίμως καὶ πρὸ τριετίας χρηματίσαντα μουχτάρην ἡμέτερον, ὅπως δεχθῇ τὴν σφραγῖδα, ἔγνωσαν, ὅτι ἐπιβάλλεται αὐτοῖς, ὅπως καὶ δεύτερον, βαθύτερον τοῦτο καὶ ἰσχυρότερον, κατενέγκωσι κτύπημα κατὰ τοῦ μόλις ἀναθάλλοντος κορμοῦ τῆς ὀρθοδοξίας, καὶ τέλεον ποιήσωνται αὐτὸν ἐκ ποδῶν ἐκ μέσου αὐτῶν. Προσλαμβάνοντες δὲ καὶ προεξουδετεροῦντες πᾶσαν ὅθεν δήποτε ἐνδεχομένην ἀντίδρασιν, ἐξετέλεσαν τὴν θεομίσητον αὐτῶν ἀπόφασιν κατὰ τὸ ἀκόλαυθαν στρατηγικώτατον σχέδιον.

Ἡμέρας τινὰς πρὸ τῶν Χριστουγέννων, ὁ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς τραγικωτάτης θηριωδίας ὑπὸ τοῦ κομιτάτου ἐπιτραπεὶς βοεβόδας τῆς λυμαινομένης τὸ ἡμέτερον διαμέρισμα λησταναρτικῆς μικροσυμμορίας (Πίρλεπλη Πέτρε;) εἶχε διαβιβάσει διαταγὴν πρὸς τὰ περίοικα καὶ ἀμιγῶς βουλγαρικὰ χωρία Μπελλοτίνισαν, Λιμπιάχοβαν, Γαϊτανίναν, Λόφτσιαν, Καρὰ-Κιοῖ, Κουμάνιτς καὶ εἴ τι ἕτερον, ὅπως ἕκαστον αὐτῶν ἀναλόγως τοῦ πληθυσμοῦ αὐτοῦ ἑτοιμάσῃ καὶ τὴν παραμονὴν τῶν Χριστουγέννων ἀποστείλῃ, τις οἶδε ποῦ, ὡρισμένον ἀριθμὸν ἐνόπλων ἀνδρῶν. Ἡ διαταγὴ αὕτη, παρὰ τὴν πολυθρύλλητον βουλγαρικὴν ἐχεμυθίαν, ἐκοινολογήθη μὲν ἐνταῦθα κατ᾽ ἐκείνας τὰς ἡμέρας, πάντως δὲ περιῆλθε καὶ εἰς γνῶσιν τῆς ἐπιτοπίου ἀρχῆς, ἀλλ᾽ ὡς ἀδέσποτος καὶ ἀόριστος δὲν ἠξιώθη τῆς δεούσης προσοχῆς, οὐδὲ προὐκάλεσε τὴν λῆψιν ἐκτάκτου τινὸς προληπτικοῦ μέτρου. Διὸ καὶ ἐξετελέσθη ἀκριβέστατα καὶ ἄνευ οὐδεμιᾶς δυσχερείας· διότι κατὰ τὴν ὡρισμένην ἡμέραν καὶ ἐν τῷ προϋποδεδειγμένῳ τόπῳ συνῆλθον ὑπὲρ τοὺς 300, ὡς βεβαιοῦται, ἐρασιτέχναι κομιτατζῆδες, καὶ ταχθέντες ὑπὸ τὸ γενικὸν πρόσταγμα τοῦ ἀρχιδολοφονικοῦ βοεβόδα, ἔχοντος καὶ ἐπὶ τοῦτο σαλπιγκτὴν (!), ἐξεκίνησαν πρὸς τὸ ταλαίπωρον Ζίρνοβον, πρὸ τοῦ ὁποίου ἀφίκοντο περὶ τὴν 3ην νυκτερινὴν ὥραν τῆς παραμονῆς τῶν Χριστουγέννων. Καὶ κατὰ πρῶτον μὲν ἰσχυρὰ ἀποσπάσματα κατέλαβον τὰς λεωφόρους τὰς ἀγούσας εἰς Δράμαν, Σέρρας καὶ Νευροκόπον, ἕτερα τοιαῦτα περιέζωσαν τὴν μικρὰν τουρκικὴν συνοικίαν, ἐπὶ πλέον τοποθετηθέντων 5—6 ἀνδρῶν πρὸ ἑκάστης τουρκ. οἰκίας, εἶτα τὸν νεόδμητον σταθμὸν τῆς χωροφυλακῆς, ἐν ᾧ διέμενον 1 δεκανεὺς καὶ 3 χωροφύλακες, ὧν ὁ εἷς βούλγαρος, ἐφεξῆς τὸ φυλακεῖον, ἐν ᾧ εὑρίσκοντο 5—6 στρατιῶται ἔφεδροι Β᾽ τάξεως (ἰλιαβὲ), καὶ τέλος τὸ πανδοχεῖον (χάνι), ἐν ᾧ κατοικοῦσιν οἱ 8—10 τουρκαλβανοὶ γεφυροποιοί, οἱ κτίζοντες τὰς νέας γεφύρας τῆς ἀμαξιτοῦ Δράμας—Νευροκόπου· ἀκολούθως δὲ μία ὁμὰς τῶν αἱμοδιψῶν θηρίων διηυθύνθη καὶ περιέζωσε τὴν ἐν τῇ τουρκικῇ συνοικίᾳ κειμένην οἰκίαν τοῦ ἐξονομαθέντος Ἀγγέλου Ρούντσιου, ὅστις, ἐννοήσας τὸν κίνδυνον, θείᾳ συνάρσει προὔλαβε καὶ ἀνῆλθεν εἰς τὴν στέγην, διαπεραιωθεὶς δὲ ἀπὸ στέγης εἰς στέγην διεσώθη ἐντὸς τουρκικῆς οἰκίας, λαθὼν τοὺς δολοφόνους. Ἀλλ᾽ οὗτοι εἰσβαλόντες εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν πελωρίου καὶ ἀρειμανίου ἐξ ἐπαγγέλματος κομίτατζη, ἐξυρισμένου μὲν ἔχοντος τὸν πώγωνα, πλὴν τοῦ ἀπαραιτήτου καὶ χαρακτηριστικοῦ ὑπογενείου, καρηκομόωντος δὲ καὶ γυμνὴν πάλλοντος τεραστίαν μάχαιραν, μηδένα δὲ ἕτερον εὑρόντες, εἰ μὴ τὴν οἰκοδέσποιναν, τὴν δύσμορον σύζυγον τοῦ Ἀγγέλου Ρούντσιου Αἰκατερίνην, ταύτην μὲν θανασίμως διὰ μαχαίρας ἐπλήγωσαν, λέγεται δὲ μάλιστα ὅτι τὸ ἀπαίσιον τοῦτο ἔργον τοῦ δημίου ἐξετέλεσεν ὁ προμνημονευθεὶς καννίβαλος, ὅστις ὅμως αὐθωρεὶ ἐπατάχθη ὑπὸ τῆς θείας δίκης, τῆς τόσον ἄλλως μακροθύμου καὶ ἀνεξικάκου, διότι σφαῖρα πυροβόλου ἐκ τῶν κατὰ ἑκατοντάδας συγχρόνως βαλλομένων πρὸς ἐκφοβισμὸν πάντως τῶν πάντων ὑπὸ τοῦ μαινομένου ἐκείνου ἐνόπλου στίφους εὑροῦσα αὐτὸν ἀκριβῶς κατὰ τὸν λαιμὸν, ὡς κεραυνὸς ὑψικόρυφον δρῦν, ἔρριψεν ἐκτάδην αὐτὸν ἄπνουν, τὴν δὲ οἰκίαν διὰ βομβῶν ἐπυρπόλησαν, παρανάλωμα τοῦ πυρὸς γενομένην ἐντὸς μικροῦ μεθ᾽ ἁπάντων τῶν ἐμπεριεχομένων ἐπίπλων καὶ σκευῶν καὶ τοῦ λειψάνου τῆς ἀτυχοῦς οἰκοδεσποίνης, ὅπερ ἀνευρέθη εἶτα ἀπηνθρακωμένον φρικωδῶς, ἐνῷ τὸ ἐτώσιον πτῶμα τοῦ πεσόντος κακούργου οἱ γενναῖοι συμμορῖται αὐτοῦ δὲν κατώρθωσαν μὲν νὰ παραλάβωσι μεθ᾽ ἑαυτῶν, οὐδὲ ν᾽ ἀποκεφαλίσωσιν ἠθέλησαν, ἔσυραν ὅμως ἐκτὸς τῆς οἰκίας ἐπὶ τῆς ὁδοῦ, ἀλείψαντες τὸ πρόσωπον αὐτοῦ δι᾽ ἀφθόνου ἰχῶρος πρὸς δύσκολον πάντως ἀναγνώρισιν, μὴ κατορθωθεῖσαν εἰσέτι.

Καθ᾽ ὃν δὲ χρόνον ταῦτα συνέβαινον πρὸ τῆς πυρπολουμένης οἰκίας τοῦ Ἀγγέλου Ρούντσιου, ἑτέρα ὁμὰς κακούργων εἶχε καταλάβει τὴν ἐν τῇ αὐτῇ συνοικίᾳ κειμένην οἰκίαν τοῦ πρεσβυτέρου ἀδελφοῦ αὐτοῦ Δημητρίου· καὶ τοῦτον μὲν ἐκοῦσα, ἢ ἄκουσα, ἠρκέσθη νὰ πληγώσῃ μόνον, εὐτυχῶς οὐχὶ ἐπικινδύνως, ἄγνωστον δὲ δι᾽ ὁποίου ὅπλου, ἐφόνευσε δὲ διὰ σφαίρας πυροβόλου τὸν υἱὸν αὐτοῦ Πέτρον, νέον σφριγῶντα καὶ μόλις τὸ 21 ἔτον ἄγοντα, καὶ δύο ἑτέρους συγγενεῖς καὶ γείτονας αὐτοῦ, τὸν Δημήτριον Ἰωάννου, ἐτῶν 38, διὰ σφαίρας ἐπίσης πυροβόλου καὶ τὸν Νικόλαον Παναγῆ, ἐτῶν 60, δι᾽ ἱκανῶν πληγμάτων μαχαίρας. Καὶ ταῦτα μὲν διεπράχθησαν ἐν τῇ εὐαρίθμῳ χριστιανικῇ συνοικίᾳ, τῇ συνεχομένῃ τῇ τουρκικῇ καὶ κειμένῃ ἐπὶ τῆς δεξιᾶς ὄχθης τοῦ μεγάλου χειμάρρου, τοῦ διασχίζοντος τὸ Ζίρνοβον εἰς δύο τμήματα· ἐν δὲ τῇ ἀπέναντι συνοικίᾳ, ἐν ᾗ πλεονάζουσιν οἱ σχισματικοὶ, ἑτέρα ὁμὰς δολοφόνων διηυ-

θύνθη εἰς τὴν οἰκίαν ἑτέρου Δημητρίου Ἰωάννου Ποπόνη, ἐτῶν 55, ὅστις μετὰ τῆς ἑξηκοντούτιδος συζύγου αὐτοῦ Μπεσίρης, προεῖδον μὲν τὸν κίνδυνον καὶ ἐζήτησαν νὰ ἐξέλθωσι τῆς ἑαυτῶν οἰκίας, ὅπως καταφύγωσιν εἰς ἀσφαλέστερόν τι ἄσυλον, μόλις ὅμως ὑπερέβησαν τὸν οὐδὸν τῆς θύρας, συνελήφθησαν οἱ ταλαίπωροι ὑπὸ τῶν αἱμοδιψῶν δημίων, ὑφ' ὧν κατεκρεουργήθησον ἀμφότεροι ἐπὶ τῆς ὁδοῦ πρὸ τῆς ἑαυτῶν οἰκίας διὰ πολυαρίθμων πληγμάτων μαχαίρας. Ἐπὶ τρίωρον ὅλον λέγεται ὅτι διήρκεσεν ἡ φρικώδης καὶ τρομερὰ αὕτη τραγῳδία ἐν μέσῳ φοβεροῦ πανδαιμονίου, ἀποτελουμένου ἐκ τῶν συνεχῶς ριπτομένων πολλῶν πυροβολισμῶν, ἐκ τῶν ἀγριωτάτων ἰαχῶν τῶν μαινομένων κακούργων, ὀλλύντων πᾶν τὸ προστυχὸν, καὶ τῶν οἰκτίστων οἰμωγῶν τῶν ὀλλυμένων θυμάτων. Ἐν τούτοις ἐν μέσῳ τοῦ ἀποτροπαίου τούτου ὁρυμαγδοῦ, πάνυ εὐκρινῶς ἠκούσθη ἡ στεντορεία φωνὴ τοῦ βοεβόδα, ἤ τινος ὑπασπιστοῦ αὐτοῦ, ἱσταμένου ἐπὶ τῆς κορυφῆς ὑψώματος, ὑπερκειμένου τοῦ χωρίου, τοιάδε κραυγάζοντος τουρκιστί: «προσέξατε, ἀδελφοὶ, νὰ μὴ παραλείψητε μηδὲν ἐξ ὅσων ἔχετε διαταχθῆ. Οἱ τοῦρκοι ἂς μὴ φοβῶνται, διότι τὸ ζήτημα εἶνε μεταξὺ βουλγάρων καὶ ἑλλήνων» κ.τ.λ. Λέγεται, ὅτι οἱ ἀκατάπαυστοι πηροβολισμοὶ ἠκούοντο μέχρι Σταρτίστης, ἀπεχούσης μίαν ὥραν Ν.Δ. τοῦ Ζιρνόβου, καὶ ἐχούσης στρατ. σταθμὸν, ἐν ᾧ διαμένουσιν εἷς ὑπολοχαγὸς (γιούζμπαση) καὶ εἷς ἀνθυπολοχαγὸς (μιουλιαζίμης) μετὰ 30—50 στρατιωτῶν, οἵτινες ἡγουμένου τοῦ ἀνθυπολοχαγοῦ ἐζήτησατ τὴν ἄδειαν παρὰ τοῦ ὑπολοχαγοῦ, ὅπως δράμωσιν εἰς Ζίρνοβον, ἀλλ' ἐκεῖνος, φοβούμενος ἴσως τὴν εὐθύνην δι' ἐνέργειαν ἄνευ ἀνωτέρας διαταγῆς, ἠρνήθη νὰ δώσῃ τὴν ζητηθεῖσαν ἄδειαν. Μετὰ τρίωρον λοιπὸν ὅλως ἀνενόχλητον καὶ ἀδιατάρακτον ἐνάσκησιν τοῦ εἰδεχθεστέρου καννιβαλισμοῦ ἐν τῷ δυσμοίρῳ Ζιρνόβῳ ἐσάλπισεν ὁ σαλπιγκτὴς τῆς αἱμοβόρου ὁρδῆς, αὕτη δὲ ἐν σώματι, ὡς εἰσέβαλεν, ἐξῆλθε τοῦ χωρίου καὶ διελύθη πρὸς ἐπάνοδον ἑκάστου εἰς τὰ ἴδια καὶ ἑορτασμὸν τῆς κατὰ σάρκα Γεννήσεως ἐκείνου, δι' ὃν τὸ πλῆθος τῶν Ἀγγέλων πρὸ 1906 ἐτῶν ἐμελῴδει «Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία» O tempora! O mores! Διαγενομένης τῆς ἀποφράδος νυκτὸς, τῆς ἀναμιμνησκούσης τὸν Σικελικὸν ἑσπερινὸν καὶ τὴν νύκτα τοῦ ἁγίου Βαρθολομαίου, τὴν πρωΐαν μόλις ἀναθαρρήσαντες οἱ ἔγκλειστοι χωροφύλακες καὶ στρατιῶται ἐξῆλθον τῶν φυλακείων αὐτῶν, καὶ ἐξακριβώσαντες τὰ διαπραχθέντα τερατουργήματα, ἐτράπησαν πρὸς ἀναζήτησιν τῶν ἰχνῶν, ἀνεκάλυψαν δὲ τοιαῦτα μέχρι 300 ἀνθρώπων καὶ ἑνὸς ἡμιόνου ἐπὶ τῆς ὁδοῦ, τῆς ἀγούσης ἐκ Ζιρνόβου εἰς τὴν τρίωρον ἐκεῖθεν ἀπέχουσαν καὶ ἀμιγῶς βουλγαρικὴν Λιμπιάχοβαν, ἐν ᾗ λέγεται ὑφιστάμενον καὶ τὸ ἰατρεῖον τῶν λῃστανταρτῶν, συγχρόνως δὲ ἀνεῦρον ἐπὶ τῶν ἰχνῶν τοῦ ἡμιόνου καί τινα φυσίγγια, πεσόντα ἀναμφιβόλως ἐκ τῶν ἐπ' αὐτοῦ κομιζομένων σάκκων, τῶν πλήρων τοιούτων, καὶ μόλις περὶ τὴν 10ην ὥραν μ. μ. τουρκιστὶ, ἔφθασαν ἐνταῦθα κομίζοντες τὴν οἰκτρὰν ἀγγελίαν. Ἐπὶ ταύτῃ λοιπὸν ἀνεχώρησαν ἐσπευσμένως εἰς Ζίρνοβον ὅ,τε ὑποδιοικητὴς καὶ ὁ ἀντεισαγγελεὺς, ὁ ἀνακριτὴς, ὁ Γάλλος ἀξιωματικὸς τῆς χωροφυλακῆς, ὁ ἑκατόνταρχος αὐτῆς καὶ ὁ δημαρχιακὸς ἰατρὸς, περὶ τὸ μεσονύκτιον ἀφικόμενοι εἰς τὸν πρὸς ὃν ὅρον. Αἱ τῇ ἐπαύριον, δηλ. τῇ 26 λήγοντος, ἐνεργηθεῖσαι ἀνακρίσεις οὐδένα ἐνοχοποίησαν· διὸ καὶ οὐδεμία σύλληψις ἐγένετο. Οἱ δὲ μεταβάντες, ἀρκεσθέντες εἰς τὴν φωτογράφησιν τοῦ πτώματος τοῦ ἀγνώστου κομίτατζη, διενεργηθεῖσαν ὑπὸ τοῦ ἐγχωρίου καὶ ἐν τῷ κρυπτῷ ἐρασιτέχνου συναδέλφου αὐτοῦ Ἰβὰν Τοδώρωφ, τοῦ χρηματίσαντος ὁδηγοῦ τοῖς αὐτουργοῖς τοῦ πρὸ τριετίας γνωστοῦ ἀνοσιουργήματος, φυγόντος μετ' ἐκείνων εἰς τὰ ὄρη, καὶ εἶτα δυνηθέντος νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὰ ἴδια συνεπείᾳ τῆς τελευταίας ἀμνηστίας, ἐπανῆλθον ἐνταῦθα περὶ λύχνων ἁφὰς τῇ 27 λήγοντος, ἐντελῶς ἥσυχοι, ὡς ἐκπληρώσαντες τὸ καθῆκον.

Καὶ ἤδη Παναγιώτατε δέσποτα, μετὰ τὸ β' τοῦτο καὶ τρομερώτερον τερατούργημα ἐν τῷ δυστήνῳ Ζιρνόβῳ, κορυφωθείσης, ὡς εἰκὸς, τῆς τρομοκρατίας παρὰ τοῖς τέως ἐν τῷ κρυπτῷ μόνον ἡμετέροις, μόνον ὁ Ὕψιστος δύναται νὰ μεταβάλῃ ἀδοκήτως τὴν κατάστασιν καὶ καταστήσῃ αὐτὴν καὶ αὖθις ποτε εὐνοϊκὴν πρὸς τὴν ἐν αὐτῷ ἀναβίωσιν καὶ στερέωσιν τῆς ὀρθοδοξίας ἐν αὐτῷ· ἄλλως τὸ πᾶν τετέλεσται, δὲν θ' ἀπομείνῃ δὲ ἕτερος ὀρθόδοξος ἐκεῖ, εἰμὴ ὁ γηραιὸς ἱερεὺς Στέργιος, ὅστις καίπερ τὰ πάνδεινα ὑφιστάμενος, πρὸ οὐδενὸς κάμπτεται, ἀλλὰ παρρησίᾳ ἑκάστοτε ὁμολογεῖ· «Ὀρθόδοξος ἐγεννήθην, ἱερώθην καὶ θ' ἀποθάνω», καὶ ὅστις, ἐὰν δὲν ὑπέστη μέχρι σήμερον τὴν ἐσχάτην τῶν ποινῶν, τοῦτο ὀφείλει εἰς τὸ πολιὸν αὐτοῦ γῆρας καὶ εἰς τὴν ψευδοευλάβειαν τῶν σχισματικῶν, ὧν πολλοὺς ἐβάπτισεν, ἐστεφάνωσε καὶ τὰ λοιπά.

Ἐπὶ δὲ τούτοις, ἀσπαζόμενος τὴν παναγίαν Αὐτῆς δεξιὰν διατελῶ μετὰ βαθυτάτου σεβασμοῦ καὶ ὁλοψύχου ἀφοσιώσεως

Ἐν Νευροκόπῳ, τῇ 31 δεκεμβρίου 1906

Τῆς ὑμετέρας θειοτάτης καὶ προσκυνητῆς μοι Παναγιότητος ταπεινὸς καὶ εὐπειθέστατος

ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς

† ὁ Νευροκοπίου ΘΕΟΔΩΡΗΤΟΣ.

Γράμμα μητροπολίτου Πρεσπῶν

Παναγιώτατε δέσποτα,

Συνεχίζων τὸ ἄχαρι ἔργον τῆς συμπληρώσεως τοῦ μαρτυρολογίου τῆς ταπεινῆς μου ἐπαρχίας προσέρχομαι εὐσεβάστως ἵνα γνωρίσω τῇ μητρὶ Ἐκκλησίᾳ ὅτι κατὰ τὸν παρελθόντα τοῦτον μῆνα ὀκτώβριον δύο καὶ πάλιν νέα ἀριθμοῦμεν θύματα ὑπὸ τὰς ἑξῆς συνθήκας.

Ὁ ἐκ Μηλοβίστης, κωμοπόλεως πεντάωρον τοῦ Μοναστηρίου ἀπεχούσης, Εὐάγγελος Λυκούσης, πατὴρ πολυμελεστάτης οἰκογενείας καὶ πιστὸς εἰς τὰ πάτρια, μεταβαίνων συχνάκις εἰς τὰ παρὰ τὴν Πρέσπαν χωρία, ἔνθα τὸν μικρέμπορον ἐπηγγέλλετο, τῇ 22 ὀκτωβρίου περιέπεσεν εἰς τὰ δολοφόνα δίκτυα τοῦ ἀπανθρώπου βουλγαρικοῦ κομιτάτου, οὗτινος ἑστία μία ἐκ τῶν πολλῶν ἐκεῖ ἐδρεύουσα ποικιλαχῶς λυμαίνεται τὸ δεινῶς πάσχον τοῦτο τμῆμα τῆς ἐπαρχίας μου. Μετά τινας ἡμέρας εὑρεθέντος τοῦ ἵππου τοῦ θύματος, ἐξηκριβώθη ὅτι κατακερματίσαντες τὸν ἀτυχῆ Εὐάγγελον οἱ ἄθλιοι τέλεον ἐξηφάνισαν αὐτὸν εἰς τὴν λίμνην, ἐν ἡλικίᾳ 32 μόλις ἐτῶν, βυθίσαντα εἰς δυστυχίαν πολυμελῆ οἰκογένειαν καὶ γονεῖς, ὧν τὸ μόνον στήριγμα ὑπῆρχε.

Τῷ αὐτῷ μηνὶ ὁ Μιχαὴλ Ἀργύρη, νέος σφριγῶν καὶ 20 μόνον ἀριθμῶν ἀνοίξεις. μεταβαίνων ἐκ Κρουσόβου εἰς Λάτοβον (βουλγαρικὸν χωρίον) χάριν ἐργασίας, μυστηριωδῶς ἐξηφανίσθη ὑπ' αὐτῶν τῶν θηριωδῶν ἡρώων τῆς ἡμέρας, μηδ' ἴχνος αὐτοῦ φανέντος.

Ὡς φαίνεται ἤδη, Παναγιώτατε, τὰ καταχθόνια ὄργανα τοῦ ἐπαράτου κομιτάτου παντοῦ εἶνε ἐγκατεσπαρμένα παρακολουθοῦντα ἀγρύπνως τὰς κινήσεις τῶν ἡμετέρων φιλησύχων χριστιανῶν, ὧν, ὡς εἰκός, οὐχὶ ἀκίνδυνος καὶ ἀσφαλὴς παρίσταται ἡ ἀπὸ τόπου εἰς τόπον πρὸς πορισμὸν ἐργασίας μετάβασις, διατελούντων πολλῶν ὡς ἐκ τούτου ἐν ἀναγκαστικῇ ἀεργίᾳ καὶ πενίᾳ.

Κύριος ἵλεως γένοιτο ἡμῖν.

Ἐπὶ τούτοις διατελῶ βαθυτάτως

Ἐν Κρουσόβῳ τῇ 14 Νοεμβρίου 1906

Τῆς Ὑμετέρας θειοτάτης καὶ προσκυνητῆς μοι Παναγιότητος

ταπεινὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς

† Ὁ Πρεσπῶν καὶ Ἀχριδῶν ΓΕΡΜΑΝΟΣ.

Γράμμα μητροπλίτου Καστορίας

Παναγιώτατε δέσποτα,

Οἱ τῶν Καστανοχωρίων ἱερεῖς, Παπᾶ Βασίλειος ἐκ Σταρίτσανης καὶ Παπᾶ Νικόλαος ἐκ Δόλιανης ἀπὸ τοῦ παρελθόντος μαΐου κατέφυγον εἰς Χρούπισταν, μὴ δυνάμενοι ἐπὶ πλέον νὰ ἀνεχθῶσι τὰς καταπιέσεις καὶ φυλότητας τῶν βουλγαρικῶν συμμοριῶν, προσελθόντες δὲ εἰς τὴν ταπεινήν μου Μητρόπολιν ἔδοσαν λίβελλο πίστεως, ἀποσκορακίζοντες τὰς ἀρχὰς, ἃς ἡ Ἐξαρχία ἀντιπροσωπεύει καὶ εἶχον ἀναγνωρίσῃ, ὑπείκοντες εἰς τὰ κελεύσματα τῆς σπάθης.

Ἡμέραν τινὰ ἡ ἐκ Σταρίτσανης ὁμογενὴς Ζήτσα μεταβᾶσα εἰς τὴν ἀγορὰν Χρουπίστης συνωμίλησε μετὰ τοῦ ρηθέντος Παπᾶ Βασιλείου, τοῦτο δὲ ἤρκεσεν ὅπως ὑποστῇ ἡ δυστυχὴς τὴν ἐσχάτην τῶν ποινῶν. Τῇ 9 λοιπὸν νοεμβρίου ἡ συμμορία τοῦ Τῶμε κατεκερμάτισε κυριολεκτικῶς τὴν δύστηνον καὶ διασκορπίσασα τὰ ἔντερα αὐτῆς ἀνεχώρησεν.

Ὅταν πρὸ τριῶν ἐτῶν τὸ βουλγορικὸν κομιτᾶτον ἐξέδωκε τὴν ἀπόφασιν κατὰ τῶν Πατριαρχείων καὶ ἔθηκε τοὺς χριστιανοὺς πρὸ τοῦ διλήμματος ἢ νὰ ἀναγνωρίσωσι τὴν Ἐξαρχίαν ἢ νὰ πέσωσιν ὑπὸ τὴν μάχαιραν τοῦ δημίου, πλεῖστοι ἐκ τῶν ὁμογενῶν κατέφυγον εἰς τὰς πόλεις πρὸς διάσωσιν τῆς ζωῆς αὐτῶν καὶ τῆς συνειδήσεως.

Πρῶτος μεταξὺ αὐτῶν ἦτον ὁ ἐκ Δρανόβενης τῶν Κουρστίων ὁμογενὴς Βασίλειος Ἠλία, ἀνὴρ διακριτὴς λόγῳ κοινωνικῆς θέσεως, ἀναπτύξεως καὶ φρονήματος. Ὡς ἐξόριστος εὑρισκόμενος ἔκτοτε ἐν Καστορίᾳ ἀπώλεσε κατὰ τὸ παρελθὸν θέρος δύο ἐκ τῶν συγγενῶν αὐτοῦ τὸν Στογιάννην καὶ Νικόλκον, ἄνδρας ἐνθουσιώδεις καὶ τῶν πατρίων θερμουργοὺς τηρητὰς, φονευθέντας ἀνηλεῶς ὑπὸ τῶν βουλγάρων ἐν τῷ μέσῳ τοῦ χωρίου αὐτῶν.

Τῇ 14 τρέχοντος, μαθὼν ὅτι ἀσθενεῖ ἐπιθανατίως ἡ γραῖα μήτηρ του, λαβὼν ἐπ' ὤμων τὸ ὅπλον μετέβη εἰς τὸ χωρίον, ὅπως μηδέποτε ἐπιστρέψῃ. Τῇ 16 εἰσπηδήσασα αἰφνιδίως ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ βουλγαρικὴ συμμορία συνέλαβε ζῶντα πρὶν ἡ προφθάσῃ νὰ δράξηται τοῦ ἑαυτοῦ ὅπλου καὶ μετέφεραν εἰς Ποζδήβισταν, ὅπου ὁ μισθωτὸς τῶν βουλγάρων ὁπλαρχηγὸς Μῆτρος Βλάχος κατεδίκασεν εἰς μαρτυρικώτατον θάνατον. Τῇ 18 δὲ, ἡμέραν δευτέραν, ἀπεδήμησε πρὸς Κύριον ὑπὸ φρικώδεις βασάνους, ἀφοῦ ἀπέκοψαν τὴν γλῶσσαν, τὴν ῥῖνα, τὰ ὦτα, τὰς χεῖρας καὶ ἐξώρυξαν τοὺς ὀφθαλμούς. Τὰ συντρίμματα τοῦ δυστυχοῦς θύματος μετέ-

φεραν εἰς τὰ ὄρη ὅπως γίνωσι βορὰ τῶν ἀγρίων θηρίων!

Ἀπέναντι τῶν ἀνηκούστων τούτων κακουργημάτων, ἅτινα αἰσχύνεται καὶ ἀναγράφων ὁ ἄνθρωπος, οἱ ὑποστηρικταὶ τῶν ἐκβρασμάτων τοῦ Ἅδου ἐξακολουθοῦσιν ἀκόμη καθ' ἡμῶν νέας καθ' ἑκάστην ἐξυφαίνοντες συκοφαντίας πρὸς ταχυτέραν ἐπίτευξιν τῆς ἐντεῦθεν ἡμῶν ἀπελάσεως, ὅπως μὴ ταράττωμεν τὴν μακαρίαν γαλήνην τῆς συνειδήσεως αὐτῶν, φέροντες εἰς φῶς τὰ σκότια αὐτῶν ἔργα.

Ἐπὶ δὲ τούτοις ὑποδιατελῶ τῆς Ὑμετέρας θειοτάτης καὶ προσκυνητῆς μοι Πανα γιότητος

ταπεινὸς θεράπων καὶ ἐλάχιστος

Ἐν Καστορίᾳ, ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς

τῇ 22 δεκεμβρίου 1906

† ὁ Καστορίας ΓΕΡΜΑΝΟΣ.

Γράμμα ἕτερον τοῦ αὐτοῦ

Παναγιώτατε δέσποτα,

Ἀφοῦ ἀπηγορεύθη μοι, ὡς γνωστὸν τῇ Ὑμετέρᾳ θειοτάτῃ καὶ προσκυνητῇ μοι Πανα γιότητι, ἡ περιοδεία ἀνὰ τὴν ταπεινὴν ἐπαρχίαν μου, ἠναγκάσθην νὰ ἀποστείλω τὸν πρωτοσύγκελλον μετὰ τοῦ διακόνου μου εἰς Κλεισούραν χάριν τῶν ὑποθέσεων τῶν χριστιανῶν καὶ πρὸς εἴσπραξιν τῆς ἐπιχορηγήσεως. Ὁ μουδίρης Κλεισούρας, λαβὼν διαταγὴν παρὰ τοῦ καϊμακάμη, ἀνεκοίνωσε τῷ πρωτοσυγκέλλῳ ὅτι ὀφείλει νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς Καστορίαν. Ἀλλ' ὁ πρωτοσύγκελλός μου διελθὼν διὰ Κομανιτσόβου εἰς Γκορέντσην μοὶ διεβίβασε δι' ἐπιστολῆς τὴν διαταγὴν τοῦ καϊμακάμη, καὶ πρὸς ἐξοικονόμησιν καὶ τῆς περιστάσεως ταύτης μετεκάλεσε αὐτὸν αὐθημερὸν εἰς Καστορίαν.

Τοιουτοτρόπως εἴμεθα, Παναγιώτατε, περιωρισμένοι ἐντὸς τῶν τειχῶν Καστορίας ἄνευ ἀπολύτως οὐδεμιᾶς ἀφορμῆς, ὁ δὲ καϊμακάμης ἐξακολουθεῖ πυρετωδῶς ἐργαζόμενος πρὸς ἐξευτελισμὸν παντελῆ τοῦ γοήτρου καὶ τῶν συμφερόντων ἡμῶν.

Ἐπὶ δὲ τούτοις, κατασπαζόμενος τὴν παναγίαν δεξιὰν τῆς ὑμετέρας θειοτάτης καὶ προσκυνητῆς μοι Πανα γιότητος, ὑποδιατελῶ

Ἐν Καστορίᾳ, ταπεινὸς θεράπων καὶ ἐλάχιστος

τῇ 29 δεκεμβρίου 1 06 ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς

† ὁ Καστορίας ΓΕΡΜΑΝΟΣ.

Γράμμα ἕτερον τοῦ αὐτοῦ

(ἀχρονολόγητον)

Παναγιώτατε δέσποτα,

Πιστεύω ὅτι ἐγκαίρως ἐλήφθη ὑπὸ τῆς Ὑμετέρας θειοτάτης καὶ προσκυνητῆς μοι Πανα γιότητος ἡ ὑπὸ ἡμερομηνίαν 5 δεκεμβρίου ἔκθεσις τῆς ἐμῆς ταπεινότητος, δι' ἧς ἐδήλουν Αὐτῇ ὅτι ἀπηγορεύθη μοι ἄνευ οὐδενὸς λόγου ἡ εἰς τὰ χωρία τῆς ἐπαρχίας μου ἀνέκαθεν τεθεσπισμένη περιοδεία. Σήμερον εὑρίσκομαι εἰς τὴν δυσάρεστον θέσιν ὅπως ἀναγγείλω Αὐτῇ ὅτι ἀπροσδοκήτως καὶ ἄνευ ἀπολύτως οὐδεμιᾶς ἀφορμῆς ἀπεκλείσθην καὶ τοῦ διοικητικοῦ Συμβουλίου.

Τῇ 2 μηνὸς τρέχοντος προσκληθεὶς κατ' ἀρχαίαν συνήθειαν ὑπὸ τῶν κατοίκων Μαυρόβου, χωρίου κατοικουμένου ὑπὸ ὀρθοδόξων καὶ ὀθωμανῶν, τρία τέταρτα τῆς ὥρας ἀπέχοντος τῆς Καστορίας ἐπὶ τῆς ἀπέναντι ὄχθης τῆς λίμνης, μετέβην δι' ἀκατίου εἰς τὸ χωρίον πρὸς τὸ ἑσπέρας καὶ τῇ ἐπαύριον ἐλειτούργησα. Μετὰ τὴν θείαν λειτουργίαν ἔρθασεν εἰς τὸ χωρίον εἷς ἀστυνόμος καὶ εἷς χωροφύλαξ μὲ προφορικὴν δήλωσιν τοῦ ὑποδιοικητοῦ Καστορίας νὰ ἐπιστρέψω εἰς Καστορίαν, διότι δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἐξέρχωμαι τῶν τειχῶν τῆς πόλεως. Εἰς τοὺς ἀπεσταλμένους λίαν νομοταγῶς προσενεχθεὶς ἐδήλωσα ὅτι εὐχαρίστως θὰ συμμορφωθῶ πρὸς τὴν ἀπαίτησιν τῆς Σ. Κυβερνήσεως παρακαλῶ δὲ νὰ ἀποσταλῇ ἐπισήμως ἡ δήλωσις αὕτη. Καὶ οἱ μὲν κυβερνητικοὶ ὑπάλληλοι ἀνεχώρησαν διὰ Καστορίαν, ἐγὼ δὲ μετέβην κατὰ τὴν τάξιν εἰς τὸ 10 λεπτὰ τῆς ὥρας ἀπέχον παραλίμνειον ἐπίσης χωρίον Λήτσιτσαν, ὑπὸ ὀρθοδόξων καὶ ὀθωμανῶν κατοικούμενον, καὶ ἀφοῦ ἐλειτούργησα τῇ ἐπαύριον, βλέπων ὅτι δὲν ἦλθε γραπτὴ δήλωσις τοῦ ὑποδιοικητοῦ, ἐνόμισα φρόνιμον νὰ ἀνακύψω τὴν εἰς Κλεισούραν μετάβασίν μου, ὅπου ὁ λαὸς ὁλόκληρος μὲ ἀνέμενε τὴν ἑσπέραν ἐκείνην κατὰ τὴν ἀρχαιοπαράδοτον τάξιν, καὶ δι' ἀκατίου ἐπιστρέψας εἰς Καστορίαν τῇ 4ῃ δεκεμβρίου, ἔσπευσα νὰ γράψω τῇ Ὑμετέρᾳ θειοτάτῃ Πανα γιότητι, ζητῶν ὁδηγίας περὶ τοῦ πρακτέου. Τῇ 6ῃ δεκεμβρίου λαμβάνω τὸ ἐσώκλειστον τηλεγράφημα τοῦ ἐξοχωτάτου ἐπιθεωρητοῦ Χιλμῆ πασᾶ, δι' οὗ καταφαίνεται ὅτι ὁ καϊμακάμης ἐτηλεγράφησεν ὅτι ἐγὼ ἐξακολουθῶ νὰ περιφέρωμαι τὰ χωρία, καὶ διὰ τοῦτο ὁ ἐπιθεωρητὴς συνιστᾷ ἐν τῷ τηλεγραφήματι κατηγορηματικῶς νὰ ἐπιστρέψω ἀμέσως εἰς Καστορίαν, ἐνῷ ἤδη πρὸ δύο ἡμερῶν εἶχον ἐπιστρέψῃ καίτοι δὲν μοι ἀνεκοινώθη, ὡς ἀπήτησα, ἐπισήμως ἡ ἀπαγό-

ρευσις. Εἰς τὸ τηλεγράφημα τοῦ ἐπιθεωρητοῦ* ἀπήντησα διὰ τακριρίου ὑπὸ ἡμερομηνίαν 15 δεκεμβρίου, δηλῶν νομοταγῶς ὅτι συμμορφούμενος πρὸς τὴν ἀξίωσιν αὐτοῦ παρητήθην τῆς ἐτησίας περιοδείας, παρακαλῶν δὲ ὅπως ἐπιτραπῇ μοι νὰ μεταβῶ μεθ' ἑνὸς ἀστυνόμου εἰς τὴν κωμόπολιν Κλεισούραν ἕδραν μουδίρου καὶ εἰς τὸ ὑπὸ ὀθωμανῶν καὶ ὀρθοδόξων οἰκούμενα χωρία Κομανίτσοβον καὶ Γκορέντσην. Πρὶν φθάσῃ τὸ τακριρίόν μου εἰς τὸν πρὸς ὃν ὅρον, τῇ 16ῃ δεκεμβρίου ἐλθὼν ὁ χριστιανὸς μουαβίνης τῆς Καστορίας μοὶ ἀνεκοίνωσεν ἐκ μέρους τοῦ διοικητοῦ ὅτι εἶμαι ἀποκεκλεισμένος τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου καὶ ἑπομένως ὅτι δὲν πρέπει νὰ μεταβῶ εἰς τὸ δικαστήριον κατὰ τὴν προσδιωρισμένη ὥραν

Τὸ ἀπροσδόκητον τοῦτο καὶ ἀδικαιολόγητον διάβημα τῆς ἀρχῆς δὲν δύναμαι, Παναγιώτατε, μέχρι τῆς ὥρας ταύτης νὰ ἐξηγήσω, διότι οὐδεμίαν ἀπολύτως ἔδωκα ἀφορμὴν εἰς τοῦτο ἀπ' ἐναντίας μάλιστα ὑπεχώρησα, ὡς ἀνωτέρω ἐλέχθη, εἰς πάσας τὰς ἀπαιτήσεις τῆς ἐπιτοπίου ἀρχῆς πρὸς ἐξοικονόμησιν τῶν περιστάσεων, φαίνεται ὅμως ὅτι συστηματικὴ καὶ πολυχρόνιος ἐργασία ἐκ μέρους πολλῶν κατώρθωσε νὰ ἐπιφέρῃ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο.

Ἐν πρώτοις ὁ ὑποδιοικητὴς Καστορίας, ἀπὸ ἑνὸς ἔτους καὶ πλέον ἀφικόμενος εἰς Καστορίαν, διάκειται λίαν εὐμενῶς πρὸς τοὺς σχισματικοὺς δι' οὓς οὗτος γνωρίζει λόγους, ὡς ἀποδείκυται ἐκ τῆς ἐγκαταστάσεως ἢ τοὐλάχιστον τῆς σιωπηρᾶς ἀνοχῆς βουλγαροδιδασκάλων εἰς χωρία ὀρθόδοξα ὡς Γκαμπρές, Μανιάκους, Βαμπέλι, Στάτιτσαν καὶ ἄλλαχοῦ.

Ὁ ἐνταῦθα ἐγκατεστημένος Ἰταλὸς λοχαγὸς τῆς χωροφυλακῆς κ. Μανέρας εἶναι κεκηρυγμένος ἐχθρὸς τῶν συμφερόντων ἡμῶν, δὲν ἦτο δὲ ποτὲ δυνατὸν ἡ Ἐξαρχία νὰ εὕρῃ φανατικώτερον πράκτορα τῶν συμφερόντων αὐτῆς. Κατὰ μῆνα νοέμβριον μετέβη εἰς Κωνσταντινούπολιν· μετὰ τὴν ἐπιστροφήν δὲ ἔσπευσα νὰ ἐπισκεφθῶ αὐτὸν κατ' οἶκον, ἀλλ' οὗτος, καίπερ γείτων τῆς Μητροπόλεως, δὲν ἀπέδωκε τὴν ἐπίσκεψιν παρὰ μετὰ 25 ἡμέρας τ. ἔ. ἀκριβῶς τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν ἔμαθεν ὁ ἐκ τοῦ συμβουλίου ἀποκλεισμός μου· ἐκ τοῦ ὁποίου εἰκάζω ὅτι πρὸ ἡμερῶν ὁ ρηθεὶς κύριος ἀνέμενε τὴν διαταγήν· ἡ εἰκασία δὲ αὕτη ἐνισχύεται ἐκ τῆς κατὰ τὴν ἐπίσκεψιν αὐτοῦ συνομιλίας, καθ' ἣν εὐηρεστήθη νὰ ἀνακοινώσῃ εἰς ἐμὲ ὅτι ἔφθασεν εἰς Κωνσταντινούπολιν ἐπιστολὴ ἐκ Καστορίας ἀνώνυμος πρὸς τὸν ἔξοχ. πρεσβευτὴν καταγγέλλουσά με ὅτι δῆθεν ἐσχάτως ἐκήρυξα ἐπ' ἐκκλησίας νὰ μὴ ἀναμένωσιν οἱ χριστιανοὶ ἀγαθόν τι παρὰ τῶν εὐρωπαίων, οἵτινες εἶναι ἐχθροὶ ἡμῶν, πρᾶγμα ὅλως ψευδές, διότι φοβηθεὶς ἐκ τῆς κατὰ τοῦ ἁγ. μητροπολίτου Πελαγονίας συκοφαντίας ἠναγκάσθην ἀπὸ τῆς παρελθούσης Μ. παρασκευῆς νὰ παύσω καθ' ὁλοκληρίαν τὰ ἐπ' ἐκκλησίας κηρύγματά μου.

Αἱ συκοφαντίαι τῶν βουλγάρων ὡς καὶ τῶν ἐνταῦθα ἀντιπροσώπων τῶν Μ. Δυνάμεων τῶν εὐνοϊκῶς διακειμένων πρὸς αὐτὸν ἐξακολουθοῦσιν ἐξαπατῶσαι τοὺς ἐν Κωνσταντινουπόλει πρεσβευτάς. Ὁ ἀντιπρόσωπος τῆς Ρωσσίας κ. Ζηνόβιεφ ἔμαθον ὅτι διεμαρτυρήθη πρὸς τὴν Ὑμετέραν Παναγιότητα διότι ἐφωτογραφήθην μετ' ὀθωμανῶν, ὡς διεφώτισεν αὐτὸν ὁ τοῦ γνωστοῦ φυλλαδίου συγγραφεὺς Bojan, ὅστις εἶναι ὁ γραμματεὺς τῆς Ἐξαρχίας· καὶ ὅμως ἡ φωτογραφία ἐκείνη, εἰς ἣν παρίστανται ὁ στρατιωτικὸς διοικητὴς τῶν ἑλληνοτουρκικῶν συνόρων, ὁ καϊμακάμης Καστορίας καί τινες ἄλλαι κυβερνητικαὶ ἀρχαί, ἐλήφθη ἔξωθεν τοῦ διοικητηρίου Καστορίας τὴν ἡμέραν τῆς ἀναρρήσεως τῆς Α. Μεγαλειότητος κατ' ἐπίμονον ἀπαίτησιν τῶν ἀρχῶν, ἣν ἐστάθη ἀδύνατον νὰ ἀποκρούσω. Οὐδὲν νομίζω τούτου ἁπλούστερον καὶ ἀβλαβές, καὶ ὅμως γνωρίζει ἡ Ὑμετέρα προσκυνητή μοι Παναγιότης πόσον αἰσχρῶς διεστράφη τὸ γεγονός.

Κατὰ τὴν ἐν Θεσσαλονίκῃ διαμονήν μου, φονευθέντος τοῦ ἐκ Κορυτσᾶς Σπύρου Κωστούρη, θεωρουμένου ὡς ἠθικοῦ αὐτουργοῦ τῆς δολοφονίας τοῦ ἀειμνήστου Κορυτσᾶς, ὁ Χιλμῆ πασᾶς μοὶ ἀνεκοίνωσεν ὅτι δῆθεν πρὶν ἢ ἐκπνεύσῃ ἐδήλωτεν ὅτι ἐπίτηδες μετέβην εἰς Θεσσαλονίκην, καὶ ὅτι εἶμαι συνένοχος εἰς τὸν φόνον του. Συγχρόνως ἐν Καστορίᾳ κατὰ τὸ χωρίον Κλοντοροπὴ ἐφονεύθησαν 4 βούλγαροι, ὁ δὲ καϊμακάμης Καστορίας εἶπεν ὅτι ἐπίτηδες ἀνεχώρησα εἰς Θεσσαλονίκην ὅπως μὴ εὑρεθῶ εἰς τὸν φόνον αὐτῶν.

Ἐνώπιον τοιαύτης τινος καταστάσεως, ἥτις ἀποτελεῖ αὐτόχρημα διωγμὸν τῶν ἀντιπροσώπων τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἀπορεῖ τις τῇ ἀληθείᾳ τί πρέπει νὰ πράξῃ. Ἐγκλειστοι οὕτως ὡς ἐξόριστοι ἐντὸς τῶν τειχῶν Καστορίας, μακρὰν τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου, ὅπου ἠδυνάμεθα νὰ προστατεύωμεν τὰ συμφέροντα τῶν χριστιανῶν μας, ἀναμένομεν πλέον νὰ ἴδωμεν καὶ ἐν

* Τὸ τηλεγράφημα ἔχει κατὰ μετάφρασιν οὕτως:

« (Κατεπεῖγον) Διὰ τοῦ καϊμακάμη Καστορίας. Τῷ κυρίῳ Γερμανῷ μητροπολίτῃ Καστορίας. — Ἐπειδὴ οὐδαμῶς εἶναι κατάλληλον καὶ θεμιτὸν νὰ περιφέρησθε κατ' αὐτὰς εἰς τὰ χωρία, συνιστῶ φιλικῶς καὶ ὁριστικῶς νὰ ἐπιστρέψητε πάραυτα εἰς Καστοράν. Τῇ 6 δεκεμβρίου 1322 (1906). **Ὁ γενικὸς ἐπόπτης Χουσεῖν Χιλμῆ**».

Μακεδονίᾳ, ὡς ἐγένετο ἐν τῇ Ἀνατολικῇ Ρωμυλίᾳ, ἐγκαθισταμένους ἴσως μετ' οὐ πολὺ εἰς τὰ σκηνώματα ἡμῶν βουλγάρους μητροπολίτας, ὅπως κληρονομήσωσι καὶ τὰ τελευταῖα λείψανα τῆς τε θρησκευτικῆς καὶ ἐθνικῆς ἡμῶν ὑποστάσεως. Ἵλεως γένοιτο ἡμῖν Κύριος ὁ Θεός.

Κατασπαζόμενος δ' ἐπὶ τούτοις κ.τ.λ.

ταπεινὸς θεράπων καὶ ἐλάχιστος ἐν Χῷ ἀδελφὸς

† Ὁ Καστορίας ΓΕΡΜΑΝΟΣ.

Γράμμα τοῦ ἐν Φιλιππουπόλει ἀρχιερατικοῦ ἐπιτρόπου.

Παναγιώτατε δέσποτα

Παρὰ τὰς διαβεβαιώσεις τοῦ ὑπουργοῦ τῶν ἐκκλησιαστικῶν πρὸς τοὺς ὑφ' ἡμῶν ἀποσταλέντας εἰς Σοφίαν ἀντιπροσώπους, περὶ τῆς ἀποστολῆς τῶν ὁποίων τῇ 2 λήξαντος δεκεμβρίου ἔγραψα τῇ Ὑμετ. θειοτάτῃ Πανιερότητι ἐκτενῶς, ὅτι τὸ ζήτημα τῶν ἀρπαγεισῶν ἐν Φιλιππουπόλει, Παζαρτζηκίῳ, Πρειστερᾷ καὶ Κουκλίνῃ ἐκκλησιῶν θὰ ἐλύετο πρὸ τῶν ἑορτῶν τῆς ἀπολυτρώσεως, παρὰ, λέγω, τὰς ὑπουργικὰς διαβεβαιώσεις καὶ τὰς εὐρέως ἐντεῦθεν κυκλοφορησάσας περὶ της ἐπιστροφῆς τινῶν τοὐλάχιστον ἐκ τῶν ἁρπαγεισῶν ἐκκλησιῶν διὰ τὰς θρησκευτικὰς ἡμῶν ἀνάγκας ἕνεκα τῶν μεγάλων ἑορτῶν, διήλθομεν φεῦ! καὶ διερχόμεθα τὰς ἁγίας ἡμέρας ἄνευ εὐκτηρίου οἴκου.

Ἡ ἐπὶ τούτῳ θλῖψις τῶν ἡμετέρων ὁμογενῶν εἶνε ἄφατος. Τὸ ρεῦμα τοῦ ἐκπατρισμοῦ, τὸ ὁποῖον ἕνεκα τῶν κυκλοφορησασῶν φημῶν περὶ βελτιώσεως τῆς ἀφορήτου καταστάσεως καὶ τοῦ βαρέως χειμῶνος εἶχε κατά τι περιορισθῇ, ἀπὸ τῆς ἐπιούσης τῶν Χριστουγέννων ἤρξατο καὶ αὖθις ὀγκούμενον. Μέχρι σήμερον ἐκ μὲν τῆς Φιλιππουπόλεως ἐξεπατρίσθησαν 300 οἰκογένειαι, ἐκ δὲ τῆς Στενημάχου 320, ἐκ Βοδενῶν, χωρίου παρὰ τὴν Φιλιππούπολιν, 30 οἰκογένειαι, ἐκ Κουκλαίνης, χωρίου ἐπίσης παρὰ τὴν Φιλιππούπολιν κειμένου ἔνθα ἠρπάγησαν καὶ αἱ τρεῖς ἐκκλησίαι, ἑτοιμάζονται πρὸς ἐκπατρισμὸν 100 οἰκογένειαι. Ἐκ τοῦ χωρίου Σινάπλῃ, τοῦ τμήματος Καβακλῆ, πρὸ ὀλίγου ἀνεχώρησαν διὰ τῆς μεθορίου γραμμῆς 60 οἰκογένειαι, μὴ δυνάμεναι ν' ἀνέχωνται ἐν μέσῳ αὐτῶν τὴν παρουσίαν τοῦ ἐχθροῦ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς ἐθνότητος αὐτῶν τοῦ βουλγάρου διδασκάλου. Ἐκ τῶν λοιπῶν χωρίων τοῦ τμήματος Καβακλῆ δὲν ἔχω ἔτι ἀκριβεῖς πληροφορίας περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐκπατρισθεισῶν οἰκογενειῶν· καθόσον ἡ συγκοινωνία ἕνεκα τῆς χιόνος καὶ τῆς ἀπεργίας τῶν ὑπαλλήλων τῶν σιδηροδρόμων σχεδὸν διεκόπη.

Ἀπὸ τῆς χθὲς ἤρξατο ἡ λειτουργία τῆς ληλατηθείσης τῇ 16 ἰουλίου καὶ τῇ 2 νοεμβρίου ἁρπαγείσης Μαρασλείου σχολῆς, ἐν ᾗ ἐτοποθετήθησαν τάξεις τινὲς τῆς ἀστικῆς σχολῆς τοῦ ἐνταῦθα βουλγαρικοῦ γυμνασίου.

Ἵνα δὲ ἴδῃ ἡ Ὑμετέρα θειοτάτη Πανιερότης τὸν βαθμὸν τῆς φιλαληθείας τῶν κυβερνητῶν τῆς Βουλγαρίας, παραθέτω ὧδε αὐτολεξεὶ τὸ κείμενον τῆς ἐκθέσεως, ἣν ὁ νομάρχης Φιλιππουπόλεως περὶ αὐτῆς ἀπηύθυνε τῷ ὑπουργῷ τῶν ἐσωτερικῶν καὶ οὗτος τῷ ὑπουργῷ τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ ἐξωτερικῶν, ἧς ἀντίγραφον ὁ δεύτερος διεβίβασεν εἰς Ὀδησσὸν τῷ ἱδρυτῇ αὐτῆς κ. Μαρασλῇ.

Ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος ἔκθεσις τοῦ νομάρχου Φιλιππουπόλεως ἔχει ὡς ἑξῆς:

«Ἐξ ἐπισήμου ἐκθέσεως τοῦ διοικητοῦ Φιλιππουπόλεως καταφαίνεται, ὅτι, προκειμένου περὶ τοῦ κτιρίου τοῦ κ. Μαρασλῆ, ὅπερ ἐχρησίμευε μέχρι τοῦδε ὡς χῶρος διὰ τὸ ἑλληνικὸν γυμνάσιον, δὲν ἐγένετο σφετερισμός. Τὸ δημοτικὸν συμβούλιον ἐπεσκεύασέ πως τὸ κτίριον, ὅπως ἐπὶ τοῦ παρόντος τοποθετηθῶσιν ἐν αὐτῷ τάξεις τινὲς τῶν πρωτοβαθμίων σχολείων ἐν αἷς διδάσκονται ἐπίσης καὶ ἑλληνόπαιδες, ἐπειδὴ ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ τρέχοντος σχολικοῦ ἔτους ἐφηρμόσθη ἡ 10 § τοῦ περὶ δημοσίας ἐκπαιδεύσεως νόμου καθ' ὅλην τὴν ἡγεμονίαν. Εὐθὺς ὡς ἡ ἑλληνικὴ κοινότης θὰ εἶνε εἰς κατάστασιν καὶ θὰ θελήσῃ νὰ συμμορφωθῇ πρὸς τὰς νομικὰς διατάξεις τῶν περὶ μέσης ἐκπαιδεύσεως ἰδιωτικῶν σχολῶν δύναται αὕτη καὶ πάλιν νὰ χρησιμοποιῇ τὸ αὐτὸ κτίριον. Ὅπως καὶ ἂν ἔχῃ τὸ πρᾶγμα τὸ κτίριον τοῦ κ. Μαρασλῆ ἐξυπηρετεῖ πάντοτε τὸν αὐτὸν σκοπόν, δι' ὃν προώρισται εἶνε δηλαδὴ ἵδρυμα ἐκπαιδευτικὸν ἐν ᾧ, τὰ τέκνα τῶν κατοίκων τῆς Πλόβδιφ, βουλγαροπαιδες καὶ ἑλληνόπαιδες, κτῶνται τὴν πρωτοβάθμιον μόρφωσιν».

Ἐπὶ τούτοις ἀσπαζόμενος τὴν ἁγίαν δεξιὰν τῆς Ὑμετέρας θειοτάτης Πανιερότητος

διατελῶ Αὐτῆς ταπεινὸς θεράπων

Ἐν Φιλιππουπόλει τῇ 3 ἰανουαρίου 1907

Ὁ τοῦ ἁγίου Φιλιππουπόλεως Ἐπίτροπος

Ἀρχιμανδρίτης ΦΩΤΙΟΣ

Γράμμα μητροπολίτου Κορυτσᾶς

Παναγιώτατε δέσποτα.

Ἀναβαλλόμενοι ἔτι διὰ τὴν ἔκθεσιν τῆς ἐντεῦθα καταστάσεως ἀκαθορίστου ἔτι καὶ νεφελώδους, κρισιμωτάτης δέ, ὡς ἀπὸ 10 δεκεμβρίου συλληφθέντων κ.τ.λ

κρατηθέντων μετὰ καὶ τοῦ ἀρχιερατικοῦ ἐπιτρόπου Οἰκονόμου κ. Παπᾶ Πέτρου πολλῶν πολιτῶν ἐπὶ κατηγορίᾳ διαταράξεως τῆς δημοσίας τάξεως κατὰ τὴν ἀπὸ Πλιάσης, 12 ἰουνίου 1906, ἐπιστροφὴν καὶ διάσωσιν τοῦ ἀοιδίμου προκατόχου ἐπακολουθησάσης ὡς λέγεται θορυβώδους διαδηλώσεως, ἀναφέρομαι τό γε νῦν εἰς τὸ περὶ παρεδρείας ἐν τῇ διοικήσει δικαίωμα, ἀναστελλόμενον κατὰ τὸ λέγειν τοῦ ἐνταῦθα ἐξοχωτάτου διοικητοῦ Φεϊζῆ βέη, διὰ προηγηθείσης γενικῆς ἐν Μακεδονίᾳ κυβερνητικῆς διαταγῆς. Παρατηρήσαντος ὅμως ἐμοῦ ὅτι ἡ γενικὴ αὕτη διαταγὴ ἀφορᾷ βεβαίως εἰς ἑνίους ἐνδεδειγμένους τῶν μητροπολιτῶν, οὐχὶ δὲ καὶ εἰς τὸν μητροπολίτην Κορυτσᾶς, ὁ διοικητὴς εὐηρεστήθη νὰ μοι διαβεβαιώσῃ ὅτι ἔγραψε περὶ τοῦ ζητήματος ἀρμοδίως ζητῶν ὁδηγίας. Ἀλλ' ἵνα μὴ βραδύνῃ ἡ ὑπόθεσις ἐπιπροφανεῖ ἀπωλείᾳ δικαιωμάτων ἐπισήμων καὶ ἀνεγνωρισμένων προνομιῶν, σκανδαλισθῇ δὲ περιπλέον καὶ ὁ ἐνταῦθα πιστὸς καὶ ἀφωσιωμένος ταῖς σεπταῖς βουλαῖς τοῦ Μεγαλειοτάτου Ἄνακτος λαός, ἱκετεύεται θερμῶς ἡ Ὑμετέρα θειοτάτη Παναγιότης ἵνα ἐγκαίρως εὐαρεστηθεῖσα διατάξῃ περὶ τούτου τὴν ἐνέργειαν τῶν δεόντων διὰ τὰ περαιτέρω. Ἐφ' ᾧ ἐξαιτούμενος τὰς σεπτὰς πατριαρχικὰς εὐχὰς καὶ εὐλογίας, κατασπάζομαι τὴν παναγίαν Αὐτῆς δεξιὰν βαθυσεβάστως καὶ διατελῶ

Ἐν Κορυτσᾷ, τῇ 29 δεκεμβρίου 1906

Τῆς Ὑμετέρας θειοτάτης Παναγιότητος

ταπεινὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς καὶ ὅλως πρόθυμος

† Ὁ Κορυτσᾶς ΓΕΡΒΑΣΙΟΣ.

Γράμμα μητροπολίτου Γρεβενῶν

Παναγιώτατε

Κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ παρελθόντος μηνὸς δεκεμβρίου εἰς τὸ χωρίον Βάρεσι τῆς ἐμῆς παροικίας, ἀποτελούμενον ἐκ 40 περίπου οἰκογενειῶν καὶ ὃν τὸ κέντρον τριάκοντα ἄλλων χωρίων, πάντων ἐντελῶς ἑλληνοφώνων, μηδὲ τοῦ ρηθέντος χωρίου ἐξαιρουμένου, χωροφύλακες, ἀνωτέρᾳ ἐντολῇ, συνέλεγον τοὺς προκριτωτέρους τῶν χωριῶν ὡς θετικῶς αὐτόθεν πληροφορηθεὶς ὅτι ὡδήγηταν εἰς Γρεβενὰ πρὸς φυλάκισιν. Καὶ λόγος μὲν καὶ πρόφασις τῆς πράξεως ἐφέρετο ὅτι δῆθεν ὅπλα καὶ φυσίγγια ὑπῆρχον ἐν τῷ εἰρημένῳ χωρίῳ, ἡ δὲ πραγματικὴ αἰτία εἶναι ὅτι πρὸ δύο ἀκριβῶς ἐτῶν οἱ πρόκριτοι τοῦ ρηθέντος χωρίου ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ εἶχον στέρξῃ ὡς ὅλως ἑλληνόφωνοι νὰ ἐγκαθιδρυθῇ ρουμανοδιδάσκαλος ἐν τῷ χωρίῳ αὐτῶν. Ἔπρεπε λοιπὸν καὶ διὰ τοῦτο καὶ ἵνα φόβος καὶ τρόμος καταλάβῃ καὶ τοὺς πέριξ χωρικούς, νὰ συμβῇ ἡ πρᾶξις, ἥτις, καὶ φυσίγγια ἐὰν εὑρίσκοντο κεκρυμμένα, πάλιν ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ ἐπετρέπετο, πολλῷ μᾶλλον, ἀφοῦ, ὡς θετικώτατα ἐπληροφορήθην, οὔτε ἴχνος φυσιγγίου ἀνεκαλύφθη, τῶν χωρικῶν τοῦ ρηθέντος χωρίου διακρινομένων διὰ τὸ ὑπεράγαν εἰρηνόφιλον τοῦ χαρακτῆρος.

Κατὰ τὰς ἀρχὰς ἐπίσης τοῦ αὐτοῦ μηνὸς οἱ προκριτώτεροι τῶν Γρεβενῶν καὶ τῆς ὅλης παροικίας μου ἀξιότιμοι κύριοι Νικόλαος Κουσίδης ἐφοροταμίας καὶ Γεώργιος Μπούσιος δημογέρων, ἐκ τῶν ἐντιμοτάτων ἐμπόρων, ρίπτονται εἰς τὰς ἐν Γρεβενοῖς φυλακάς, ὡς ἔσχατοι κακοῦργοι, λόγῳ μέν, ὅτι ἐξάπτουσι τὰ φυλετικὰ πάθη, πράγματι δὲ διότι ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ ἐδέχοντο εἰς τοὺς οἴκους αὐτῶν ὡς κανονικὸν ἐφημέριον ρουμουνίζοντα καθῃρημένον ὑπὸ τοῦ σεπτοῦ Πατριαρχείου ἡμῶν ἱερέα, καίτοι μεγαθύμως ὑπεδεικνύετο αὐτοῖς, ὅτι ἠδύναντο πλὴν τοῦ καθῃρημένου νὰ ἔχωσι καὶ τὸν ὀρθόδοξον ἱερέα. Ἐπειδὴ ἡ κατηγορία ἡ πρώτη ὅτι ἐξάπτουσι φελετικὰ πάθη καὶ αὐτοῖς τοῖς κατηγόροις ἐφαίνετο ἀφῃρημένη, προσετέθη τὸ κοινότατον πλέον ἐπιχείρημα ὅτι ἔγγραφον, ἐνοχοποιοῦν αὐτούς, εὑρέθη καθ' ὁδόν, μεταξὺ Κοζάνης καὶ Καϊλάρ, τουρκικῆς κωμοπόλεως, εἰς δύο ἡμερῶν ἀπόστασιν μακρὰν τῶν Γρεβενῶν εὑρισκομένης. Ἡ δὲ ἀπορία διατί τόσον μακρὰν νὰ εὑρεθῇ τὸ ἔγγραφον τοῦτο λύεται καθ' ὅσον ἔπρεπε νὰ μεταφέρωσιν ἐκ Γρεβενῶν εἰς τὴν μουσουλμανικὴν κωμόπολιν Καϊλάρ, ἔνθα μετεφέρθησαν ὡς ἔσχατοι κακοῦργοι πράγματι ἐκ Γρεβενῶν ἀκριβῶς τῇ 25 δεκεμβρίου, ἵνα ἡ ἡμέρα τῆς παγκοίνου χαρᾶς τῶν ὀρθοδόξων μεταβληθῇ εἰς ἡμέραν θρήνων καὶ κοπετῶν, φανερῶν τε καὶ ἀφανῶν, ἐν Γρεβενοῖς καὶ μετεφέρθησαν ἐν φοβερᾷ κακοκαιρίᾳ καὶ χιονοστροβίλῳ.

Παναγιώτατε. Διὰ τῶν ρηθεισῶν πράξεων καὶ ἐν τῇ ἐμῇ ἐπαρχίᾳ, ὧν τὸ ἐλατήριον τυγχάνει οὐχὶ ὑπόνοια περὶ ἀνταρτικοῦ δῆθεν κινήματος, διότι ὁ ἀγὼν τῶν ἡμετέρων ὀρθοδόξων εἶνε ἡ φυσικωτάτη καὶ λογικωτάτη ἄμυνα κατὰ τοῦ βουλγαρικοῦ κομιτάτου καὶ τῆς ὑπούλου ρουμουν. προπαγάνδας, οὐδόλως δὲ κατὰ τοῦ καθεστῶτος, ὡς πλειστάκις ἐλέχθη, δεικνύεται ἡλίου φαεινότερον, ὅτι εὑρισκόμεθα ἐν διωγμῷ. Τῇ Ὑμετ. θειοτάτῃ Παναγιότητι καὶ τῇ ἁγίᾳ καὶ ἱερᾷ Συνόδῳ ἐναπόκεινται τὰ σύντονα ἐπὶ τούτῳ μέτρα.

Ἐπὶ τούτοις διατελῶ βαθυσεβάστως

Ἐν Κωνσταντινουπόλει τῇ 4 ἰανουαρίου 1907

προθυμότατος

† Ὁ Γρεβενῶν ΑΓΑΘΑΓΓΕΛΟΣ.

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

ΕΤΟΣ ΚΖ'.
ΑΡΙΘ. 3

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΗΘΕΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ 20 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1907

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΚΑΤΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ

Καθ' ὅλον τὸ ὀθωμαν. κράτος μετζίτια ἀργ. 5
διὰ τὸν κατώτερον κλῆρον καὶ τοὺς δημοδιδασκ.. 3
ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φράγκα χρυσᾶ..... 25

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Κολωνίας ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ (πρόεδρος)
† Ὁ Μ. Πρωτοσύγκελλος ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ (ταμίας)
† Ὁ ἀρχιγραμμ. τῆς ἱερᾶς Συνόδου ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Ἐπίτιμος διευθυντὴς καὶ συντάκτης ὁ Μ. χαρτοφύλαξ καὶ χρονογράφος τῆς τοῦ Χρ. Μ. Ἐκκλησίας Μ. Ι. ΓΕΔΕΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἄμυνα ὑπὲρ τοῦ δικαίου — Ἐκκλησιαστικὰ χρονικά Ἐκκλησία Ρωσσίας — Εὐγλωττία ἀριθμῶν — Ἐπιθεώρησις ξένου τύπου Ἡ ἐκπαίδευσις ἐν τῷ κλίματι τοῦ πατριαρχ. θρόνου Ἱεροσολύμων — Πρᾶξις παρ' ἐνορίαν — Δημήτριος Βερναρδάκης — Νικόλαος Παγανᾶς.

ΑΜΥΝΑ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Τὰ ἐπίκαιρα γράμματα, ἅτινα ἐν παραρτήματι τοῦ 2 τεύχους τοῦ μετὰ χεῖρας τόμου τῆς «Ἐκκλησιαστ. Ἀληθείας» ἐξεδώκαμεν, παριστῶσιν ἄγαν λεπτομερῶς τὴν ὀδυνηρὰν κατάστασιν τῶν ὀρθοδόξων τῶν οἰκούντων ἐν πάσαις ταῖς μακεδονικαῖς ἐπαρχίαις καὶ ἐν Ἀνατολικῇ Ρωμυλίᾳ, κατάστασιν ἐξακολουθοῦσαν ἀπὸ τεσσάρων σχεδὸν ἐτῶν. Ἐκθέσεις ἐπίσημοι, γράμματα ἰδιωτικὰ κατὰ χιλιάδας, ἐπὶ τετραετίαν ἐκτιθέμενα τὸν ἐνδέκατον κατὰ τοῦ χριστιανισμοῦ τοῦ ὀρθοδόξου διωγμόν, μαρτυροῦσιν ἅμα τὸ θερμὸν θρησκευτικὸν συναίσθημα τῶν καταδιωκομένων, τὴν πίστιν τὴν ἀνόθευτον τῶν σφαγιαζομένων, τὴν εἰς τὴν διδασκαλίαν τῶν πατέρων ἡμῶν ἀφοσίωσιν τῶν ἐν Μακεδονίᾳ νέων μαρτύρων καὶ νέων ὁμολογητῶν. Ἑδραῖοι μένοντες ἐν οἷς ἔμαθον, ἐν οἷς ἐδιδάχθησαν, οὐδ' ὑποχωροῦντες πρὸ τῶν ἐπικειμένων κινδύνων, γινώσκοντες οἷα τύχη ἐπὶ τῶν πιστῶν τέκνων τῆς μητρὸς τῶν ὀρθοδόξων ἁγίας Ἐκκλησίας ἐπικρέμαται, ἐγκαρτεροῦσι καὶ θνήσκουσι, θαυμάσιον ἑαυτοὺς εἰς πάντα τὸν κόσμον ὑπογραμμὸν παρεχόμενοι τῆς πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν ἀφοσιώσεως καὶ στοργῆς.

Τὰς συμπαθείας κτώμενοι τῶν ἀνὰ τὴν ὑφήλιον εὐγενῶν καρδιῶν, τὴν ἀδελφικὴν ἀγάπην καὶ στοργὴν πάντων τῶν ὀρθοδόξων ἑλλήνων καὶ τὸν θαυμασμὸν ἡμῶν πρὸς τὸ δυσέφικτον ἄλλοις παράδειγμα τῆς αὐτοθυσίας, ἐπικαλοῦνται τὴν εὐμένειαν τῶν ἰσχυρῶν τῆς γῆς, τῶν ἀνεχομένων τὰ στίγματα τὰ ὑπὸ τῶν βουλγάρων ἐν τῷ πολιτισμῷ κατὰ τὸν Κ' αἰῶνα ἐγκολαπτόμενα. Ζητοῦσι δικαιοσύνην ἀπὸ τοῦ ἐπὶ γῆς νομέως τῆς δικαιοσύνης μεγαλειοτάτου ἡμῶν ἄνακτος. Ἐπικαλεῖται ὑπὲρ τῶν πασχόντων καὶ ἡ συμπάσχουσα μήτηρ Ἐκκλησία δικαιοσύνην· ἐπικαλεῖται ὑπὲρ ἀμφισβητουμένων δικαίων· ἐπικαλεῖται αὐτὴν ὑπὲρ συμφερόντων ἔξωθεν ἐπηρεαζομένων. Πέποιθεν ὅτι, καθὼς αὐτή, οὕτω καὶ πάντες οἱ κληρικοί, διδάσκαλοι, κήρυκες, ἀρχιε-

ρεῖς κηρύττουσι πίστιν εἰς τὸν Θεὸν, ἀφοσίωσιν εἰς τὸν ἄνακτα, σέβας πρὸς τοὺς νόμους· καὶ λυπεῖται ὅτι διαρκῶς ἐπηρεάζονται ὑπὸ ξένων ἐπιδρομέων οἱ ἱεράρχαι αὐτῆς, συκοφαντοῦνται οἱ διδάσκαλοι καὶ κήρυκες. Ἡ μήτηρ Ἐκκλησία, ἡ τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ διδασκάλους καὶ κήρυκας οἵοι εἰσὶ γινώσκουσα, τὴν αὐτὴν ἐξακολουθήσει τηροῦσα πορείαν ἐν τοῖς ζητήμασιν, ἅτινα γεννῶσιν αἱ δυστυχῶς ἀδελφωθεῖσαι ρουμανικὴ μισαδελφία καὶ βουλγαρικὴ κακοήθεια, προσδοκῶσα τὴν σὺν τῷ χρόνῳ ἀναγνώρισιν τῶν δικαίων αὐτῆς.

Καθὼς διεσκεδάσθησαν πάντα τὰ νέφη τὰ ὑπὸ τῆς συκοφαντίας παρασκευασθέντα κατὰ τοῦ νέου μητροπολίτου Κοριτσᾶς, κληθέντος ἤδη ἵνα λαμβάνῃ μέρος εἰς τὰς συνεδρίας τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου, καθὼς ἡλίου φανώτερον τὰ κυβερνητικὰ δικαστήρια Θεσσαλονίκης ἀποδεικνύουσιν ἀθώους πάντας σχεδὸν τοὺς ὑπὸ βουλγαρικῶν καὶ ρουμανικῶν προπαγανδῶν καταγγελλομένους καὶ συκοφαντουμένους ἕλληνας, οὕτως ἐλπίζομεν ὅτι τὸ μέλλον θέλει κυρώσει τὰ δίκαια τῆς Ἐκκλησίας τὰ ἐν Μακεδονίᾳ καὶ ἀλλαχοῦ, καὶ γενήσεται πᾶσι γνωστὸν ὅτι ἡ Μ. Ἐκκλησία, ἡ κατὰ κινδύνων ἀπὸ αἰώνων παλαίουσα, ἡ διὰ σιδήρου καὶ πυρὸς, ἀνοχῇ τοῦ τὰ πάντα ἰωμένου Θεοῦ, διελθοῦσα, οὐδεμίαν ἀνεχομένη τῶν συμφερόντων αὐτῆς καὶ τῶν δικαίων μείωσιν, θέλει κηρύξει εἰς πάντας τοὺς πιστεύοντας εἰς Χριστὸν ὅτι ἡ ὑπομονὴ σώζει, γαλήνης πάντοτε μετὰ τρικυμίαν ἐπερχομένης.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Ἱερὰ Σύνοδος. — Ἐπανακάμψας ἐκ τῆς ἐπαρχίας αὐτοῦ ὁ ἐπ' ἀδείᾳ μεταβὰς εἰς αὐτὴν σεβασμ. μητροπολίτης Σηλυβρίας κ. Διονύσιος ἐπανέλαβε τὰ ἐν τῇ Ἱ. Συνόδῳ καθήκοντα αὐτοῦ.

Μέριμνα τῶν Ἐκκλησιῶν. — Ἀναγνωσθείσης ἐν τῇ ἱερᾷ Συνόδῳ μακρᾶς καὶ λεπτομερεῖς ἐπιστολῆς τοῦ πανιερ. μητροπολίτου Πρεσπῶν καὶ Ἀχριδῶν κ. Γερμανοῦ, τὴν κατάστασιν ἐκτιθεμένου τῆς ἐπαρχίας αὐτοῦ, ἐνεκρίθη ν' ἀποσταλῇ αὐτῷ τὸ ποσὸν ἑκατὸν λιρῶν, χρησιμεῦσον πρὸς ἐξακολούθησιν τῆς οἰκοδομῆς τοῦ πυρποληθέντος ὑπὸ τῶν πολεμίων τῆς ὀρθοδοξίας ἱεροῦ ναοῦ τοῦ Κρουσόβου. Συνοδικῶς ἐπηνέθη συνάμα ἡ ὑπὲρ τῶν δικαίων τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ἐνέργεια τοῦ πανιερ. μητροπολίτου Πρεσπῶν.

Πρότυπος εὐσέβεια. — Πέμπτον ἔτος τοῦτο, ἀφ' ὅτου ὁ ἐν Μοσχονησίοις εὐσεβὴς καὶ φιλόπατρις κ. Ἰω. Χατζηαποστόλης ἐξακολουθεῖ πέμπων, κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τοῦ ἰανουαρίου, τὴν πενταλιρον εἰσφοράν, ἣν ἑαυτῷ ἐπέβαλεν, ὑπὲρ τοῦ ἐθνικοῦ ταμείου. Ἐπαναλαμβάνοντες τὸν αὐτὸν ἔπαινον τῆς εὐσεβείας, οὗ κατὰ πᾶν ἀρχόμενον ἔτος ἄξιον κρίνομεν τὸν κ. Χατζηαποστόλην, εὐχόμεθα νὰ μὴ μένῃ μόνος εἰς τὴν τεκμηρίωσιν τῶν ὑπὲρ τῆς μητρὸς Ἐκκλησίας εὐγενῶν αἰσθημάτων.

Μητρόπολις Αἴνου. — Συνοδικῶς ἐνεκρίθη νὰ μεταβῇ προσωρινῶς εἰς Θεσσαλονίκην ὁ κατηγορούμενος ὑπὸ τῶν ἐπαρχιωτῶν αὐτοῦ πανιερ. μητροπολίτης Αἴνου κ. Λεόντιος, διαμένων αὐτόθι μέχρις οὗ δοθῇ τέλος εἰς τὴν ὑπόθεσιν τῶν κατ' αὐτὸν, μετὰ τὴν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν ὑποβολὴν τοῦ ἀποτελέσματος τῆς εἰς Αἶνον ἐξαρχικῆς ἀποστολῆς.

Μητρόπολις Μαρωνείας. — Ὑπὸ τῆς ἀξιοτίμου δημογεροντίας Γκιουμουλτζίνης ἀγγελθέντος ὅτι παρεισέδυσαν ἐν τῇ πόλει ταύτῃ βούλγαροι σχισματικοὶ, πήξαντες καὶ δῆθεν εὐκτήριον οἶκον καὶ σχολεῖον λειτουργοῦν ἄνευ τῆς ἀπαιτουμένης κυβερνητικῆς ἀδείας, ἐνεκρίθη νὰ γνωστοποιηθῇ ἡ παράνομος αὕτη τῶν σχισματικῶν ἐνέργεια, ζητηθῇ δὲ νὰ παρακωλυθῇ ἡ προκαλουμένη ὑπ' αὐτῶν ταραχὴ ὡς καὶ ἡ ὑπὸ τῆς τοπικῆς ἀρχῆς παράδοξος εἰς αὐτοὺς ἐκχώρησις τόπου, χρησιμεύσοντος ὡς νεκροταφεῖον.

Μητρόπολις Κασσανδρείας. — Ἔνεκα κατηγοριῶν τῶν ὀρθοδόξων κατὰ τοῦ πανιερ. μητροπολίτου Κασσανδρείας κ. Ἰωάννου, συνοδικῶς ἀπεφασίσθη ν' ἀποχωρήσῃ μὲν ὁ καταγγελλόμενος μητροπολίτης εἰς τὴν ἐν τοῖς ὁρίοις τῆς ἐπισκοπῆς Ἀρδαμερίου καὶ Γαλατίστης διακειμένην ἱερὰν μονὴν τῆς ἁγίας Ἀναστασίας, μεταβῇ δ' ὡς πατριαρχικὸς ἔξαρχος ὁ πανιερ. μητροπολίτης Βοδενῶν κ. Στέφανος εἰς Κασσάνδρειαν, πρὸς ἐξέτασιν τοῦ ἐνυποστάτου ἢ ὄχι τῶν καταγγελιῶν.

Μητρόπολις Ροδουπόλεως. — Διετάχθη συνοδικῶς ὁ πανιερ. μητροπολίτης Ροδουπόλεως κ. Λεόντιος ὅπως ἀπελθὼν ἀμέσως ἐκ Σμύρνης ἔλθῃ εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἵνα μὴ παρατεί-

νηται ἐπὶ πλέον ἡ μακρὰν τῆς ἐπαρχίας αὐτοῦ διαμονή.

Μονὴ Φανερωμένης.—Ἡγούμενος τῆς ἐν Κυζίκῳ πατριαρχ. σταυροπηγιακῆς μονῆς τῆς Θεοτόκου Φανερωμένης διωρίσθη συνοδικῶς ὁ καὶ πρότερον ἐπὶ βραχὺ καλῶς αὐτὴν διοικήσας πατριαρχικὸς ἐφημέριος κ. Δωρόθεος, ἀπολαμβάνων ἐκ τοῦ μοναστηριακοῦ ταμείου τὸ ποσὸν ἑβδομήκοντα λιρῶν κατ' ἔτος.

Ἅγιον Ὄρος.—Ἐπιστολαὶ ἐξ Ἁγίου Ὄρους ἀναγγέλλουσιν ὅτι, γενομένων κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τοῦ ἀρξαμένου ἔτους τούτου, κατὰ τὰ θέσμια, τῶν ἐκλογῶν τῶν ἐπιτρόπων τῶν ἰδιορρύθμως διαγουσῶν ἱερῶν βασιλικῶν καὶ πατριαρχικῶν μονῶν, ἐξελέγησαν ἐπίτροποι τῆς μὲν ἱερᾶς μονῆς Μ. Λαύρας οἱ ὁσιώτατοι γέροντες κκ. Γεράσιμος καὶ Ἰωάσαφ, ἀντιπρόσωπος δ' ἐν Καρεαῖς ὁ πανοσιολ. ἀρχιμ. κ. Χρυσόστομος—τῆς ἱερᾶς τοῦ Βατοπεδίου μονῆς οἱ ὁσιώτατοι γέροντες κκ. προηγούμενος Ἀγαθάγγελος καὶ Ἀρκάδιος διάκονος· γραμματεὺς ὁ ὁσιολ. μοναχὸς κ. Ἀρκάδιος, ἀντιπρόσωπος δ' ἐν Καρεαῖς ὁ ὁσιώτατος γέρων κ. Σπυρίδων—τῆς τῶν Ἰβήρων οἱ πανοσιώτ. ἀρχιμ. κ. Μελέτιος καὶ προηγούμενος κ. Ἀγαθάγγελος, γραμματεὺς ὁ ὁσιολ. μοναχὸς κ. Ἰωακεὶμ καὶ ἀντιπρόσωπος ἐν Καρεαῖς ὁ πανοσ. προηγούμενος κ. Ἄνθιμος — τῆς τοῦ Παντοκράτορος οἱ ὁσιώτατοι προηγούμενος Θεόκλητος καὶ γέρων Σάβας, ἀντιπρόσωπος δὲ γέρων Συνέσιος — Ξηροποτάμου ἐπίτροποι οἱ ὁσιολογ. προηγούμενοι κκ. Ἀκάκιος καὶ Μερκούριος — Δοχειαρίου ἐπίτροποι οἱ ὁσιολ. προηγούμενος Παΐσιος καὶ γέρων Θεοφύλακτος, καὶ ἀντιπρόσωπος ὁ γέρων Πορφύριος.

Ἱερὰ μονὴ Σινᾶ. —Τῇ τρίτῃ ἀνεχώρησεν εἰς Σμύρνην, ἕνεκεν ὑποθέσεων τῆς ἱερᾶς αὐτοῦ μονῆς, ὁ πανιερ. ἀρχιεπίσκοπος Σινᾶ καὶ Ραϊθοῦς κ. Πορφύριος, ὅστις εἶτα θέλει μεταβῆ εἰς Χίον, πρὸς ἐπίσκεψιν τοῦ γέροντος αὐτοῦ πανιερ. ἀρχιεπισκόπου πρώην Σιναίου κ. Πορφυρίου, καὶ κατόπιν εἰς Ἀθήνας. Ἐκ μέρους τῆς Α. Θ. Π. τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου προέπεμψε τὸν ἀναχωρήσαντα πανιερ. ἀρχιεπίσκοπον ἄχρι τοῦ ἀτμοπλοίου ὁ ἱερολογ. δευτερεύων κ. Ἀθηναγόρας.

Μητρόπολις Σερρῶν. — Μετὰ ἑβδομαδικὴν περίπου διαμονὴν ἐν Θεσσαλονίκῃ ἐπανέκαμψεν εἰς τὴν ἐπαρχίαν αὐτοῦ ὁ πανιερ. μητροπολίτης Σερρῶν κ. Γρηγόριος.

Ὀνομαστικαὶ ἑορταί.— Τῇ τετάρτῃ αἱ εὐχαὶ τῆς Α. Θ. Π. τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου πρὸς τοὺς τὴν ὀνομαστικὴν αὐτῶν ἑορτὴν ἄγοντας κκ. Ἀντώνιον Σούρλαν, Ἀντ. Οἰκιάδην, καπικεχαγιᾶν, Α. Καλβοκορέσην, Α. Γραμματόπουλον καὶ Α. Γαζιάδην Μ. πριμικύριον διεβιβάσθησαν τοῖς μὲν πρώτοις διὰ τοῦ ἱερολ. δευτερεύοντος, τῷ δὲ τελευταίῳ διὰ τοῦ ἱερολ. τριτεύοντος—προχθὲς τοῖς σεβ. συνοδικοῖς μητροπολίταις Κυζίκου κ. Ἀθανασίῳ καὶ Ἰκονίου κ. Ἀθανασίῳ, ἑορτάζουσι, συνεχάρη, ἐπισκεψάμενος, ὁ παναγιώτατος οἰκουμενικὸς πατριάρχης, τηλεγραφικῶς συγχαρεὶς καὶ τοῖς ἐπίσης ἑορτάζουσι μητροπολίταις Ἀδριανουπόλεως κ. Κυρίλλῳ (ἐν Σάμῳ διαμένοντι) καὶ Μιτυλήνης κ. Κυρίλλῳ· ἠύξατο δὲ πατρικῶς διὰ τοῦ ἱερολγ. τριτεύοντος τοῖς ἀξιοτίμοις δικηγόροις κκ. Ἀθ. Πηνιατώρῳ καὶ Ἀθ. Ἀποστολίδῃ.— Τοὺς ἐκ τῶν σεβασμ. συνοδικῶν μητροπολίτας Κυζίκου καὶ Ἰκονίου ἐπεσκέψαντο πολλοὶ κληρικοὶ καὶ λογάδες λαϊκοί, ὡς καὶ τὸν πανοσιολ. ἀρχιγραμματέα τῆς ἱερᾶς Συνόδου ἀρχιμ. κ. Ἀθ. Πιπέραν, ὃν πρὸς ἑσπέραν καὶ ἡ Α. Θ. Π. ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης ἐπισκεψάμενος ἐν τῷ γραφείῳ αὐτοῦ ἠύξατο τὰ πρέποντα.—Σήμερον, μνήμῃ Εὐθυμίου τοῦ μεγάλου, τηλεγραφικῶς ἡ Α. Θ. Π. ἠύξατο τὰ δέοντα τῷ πανοσιολογ. γέροντι σκευοφύλακι τοῦ Παναγίου Τάφου ἀρχιμ. κ. Εὐθυμίῳ.

Πατριαρχικαὶ εὐχαί. — Τῇ κυριακῇ, τελουμένης ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ τῶν Εἰσοδίων ἐν Σταυροδρομίῳ τῆς κηδείας τῆς νεαρᾶς συζύγου τοῦ ἐλλογ. διδάκτορος καὶ δικηγόρου κ. Αὐρηλίου Σπαθάρη Ἐλισάβετ, παρέστη ἑρμηνεύωντῷ τεθλιμένῳ συζύγῳ καὶ τοῖς συγγενέσι τῆς πρὸς Κύριον μεταστάσης τὰς ὑπὲρ ἀναπαύσεως αὐτῆς εὐχὰς τοῦ παναγιωτάτου οἰκουμενικοῦ πατριάρχου ὁ ἱερολογ. δευτερεύων.

Ἁγία καὶ Μ. Ἑβδομάς.— Τοῦ βιβλίου τούτου, ἐκτυπωθέντος πέρυσιν ἐν τῷ πατριαρχικῷ τυπογραφείῳ μικρῷ πρὸ τῶν ἁγίων ἡμερῶν, δι' ἃς προορίζεται, μένουσιν ἱκανὰ παρ' ἡμῖν ἀντίτυπα. Οἱ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ἱεροὶ ναοὶ καὶ αἱ μοναὶ, ἐνοριακαὶ καὶ σταυροπηγιακαί, εἰς ἃς δέον νὰ εἰσαχθῇ, πρὸς χρῆσιν τῶν τε ψαλτῶν καὶ τῶν ἐ ρέων, ἐλπίζομεν ὅτι διὰ τῶν ὁσιωτάτων ἡγουμένων καὶ τῶν ἀξιοτίμων ἐπιτρόπων ἐγκαίρως θέλουσι φροντίσει νὰ προμηθευθῶσιν ἀντίτυπα τοῦ κυριαρχικῶς ἐγκεκριμένου τούτου βιβλίου, ὅπερ ἐκ σελίδων 375 μεγάλων ἀποτελούμενοι, ἐπὶ λαμπροῦ χάρτου, τιμᾶται δεδεμένον ἀντὶ γροσίων **12**.

Ἐκκλησία Ρωσσίας

Φιλαδελφία.—Ἐγράψαμεν πέρυσι, κατ' ἐπιστολὰς ἐκ Ρωσσίας, περὶ τῆς συγκληθησομένης τοπικῆς συνόδου, ἧς ἡ σύγκλησις ἐπιζητεῖται γενικῶς. Ἡ ἰδέα φαίνεται ὡριμάσασα, πρόσωπα δὲ διαπρεπῆ κατέχοντα θέσιν ἐν τῷ ἀνωτέρῳ ρωσσικῷ κλήρῳ διετύπωσαν τὴν εὐχήν, τὴν καὶ διὰ τοῦ τύπου κοινὴν καταστᾶσαν, ἵνα παρακαθήσωσιν ἐν τῇ συνόδῳ ταύτῃ οἱ ἁγιώτατοι πατριάρχαι καὶ οἱ πρόεδροι τῶν κατ' Ἀνατολὴν ἁγιωτάτων ἀποστολικῶν Ἐκκλησιῶν. Ἐκφράσεις σεβασμοῦ πρὸς τὰς ἁγιωτάτας ἐν Ἀνατολῇ Ἐκκλησίας καὶ ἐκδηλώσεις εὐλαβείας πρὸς τὴν κοινὴν μητέρα τῶν ὀρθοδόξων, τὴν Μ. Ἐκκλησίαν Κωνσταντινουπόλεως, καὶ πρὸς τὸ πρόσωπον τοῦ νῦν οἰκουμενικοῦ πατριάρχου κυρίου Ἰωακεὶμ Γ' τοῦ ἀπὸ Θεσσαλονίκης διεβίβασαν ἐπὶ ταῖς παρελθούσαις ἑορταῖς ἐγγράφως, καθὼς καὶ ἀπὸ ζώσης φωνῆς, πρὸς τὸν ἐν Μόσχᾳ πανοσιολογ. ἡγούμενον τοῦ μετοχίου τοῦ πατριαρχικοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου ἀρχιμανδρίτην κ. Ἰάκωβον Δημόπουλον τὸν Βατοπεδινὸν ἐπιφανεῖς ρῶσσοι κληρικοὶ καὶ λαϊκοί, οἷοι ὁ σεβασμ. μητροπολίτης Πετρουπόλεως καὶ Λαδόγας κ. Ἀντώνιος, οἱ ἐξοχ. Στολίπιν, πρωθυπουργός, κόμης Βίττε, ὁ ὑπουργὸς ὡς καὶ ὁ ὑφυπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν, ὁ τοῦ αὐτοκρατ. οἴκου καὶ ἱκανοὶ ἄλλοι. Γράφων δὲ τῷ πατριαρχικῷ ἀντιπροσώπῳ ὁ πανιερ. ἀρχιεπίσκοπος Βαλλίνσκης καὶ Ζιτομίρσκης κ. Ἀντώνιος εὔχεται ὑπὲρ τῆς ἐν τῇ τοπικῇ Συνόδῳ προσελεύσεως τοῦ παναγιωτάτου οἰκουμενικοῦ πατριάρχου· «Ἀμοιβαίως προσαγορεύω ὑμᾶς (προστίθησιν) ἐπὶ ταῖς ἁγίαις ἑορταῖς τῆς γεννήσεως καὶ βαπτίσεως τοῦ Κυρίου ἡμῶν καὶ ὑπὸ τύπον ὑποκαρδίου πόθου καὶ θερμοτάτης εὐχῆς—καίπερ δυσεκπληρώτου—δέομαι ταπεινῶς ἵνα κατὰ τὸ νέον ἔτος τοῦτο ὑποδεχθῆτε ἐν Μόσχᾳ τὸν ἁγιώτατον πατριάρχην Ἰωακεὶμ εἰς τὴν συγκροτηθησομένην τοπικὴν Σύνοδον, ἧς ἔσται τὸ λαμπρότερον στόλισμα καὶ ἡ δόξα τῆς ἁγίας Ἐκκλησίας».

Ἐκκλησίαι ἐν τῇ διασπορᾷ

Ἑλλην. κοινότης Πρόβιδενς.—Οἱ ἐν Πρόβιδενς (Ἀμερικῆς) ὁμογενεῖς ἑώρτασαν ἐν ἀγαλλιάσει τὴν μεγάλην ἡμέραν τῶν Χριστουγέννων, λίαν ἐγκαίρως ἀφικομένου τοῦ νέου ἐφημερίου τῆς κοινότητος ταύτης. Εἰς τὴν θείαν λειτουργίαν, τελεσθεῖσαν ἐν τῷ ὑπὸ τῆς ὁμογενοῦς κοινότητος διατηρουμένῳ ναῷ, προσῆλθον πάντες οἱ ἐν Πρόβιδενς καὶ ἐν πέριξ ἐργοστασίοις ἐργαζόμενοι, ἐπιβλέποντες ἑαυτοῖς ἀργίαν κατὰ τὴν μεγάλην ταύτην ἑορτήν.

Ἑλληνικὴ κοινότης Κιγκινάτης.—Παρὰ τῇ ἀρτιπαγεῖ κοινότητι τῆς πόλεως Κιγκινάτης (Ἀμερικῆς) ἐτελέσθη λειτουργία, ἐν εὐκτηρίῳ νεωστὶ παρασκευασθέντι, ὑπὸ τοῦ εὐλαβεστάτου πρεσβυτέρου κ. Ν. Σιδέρη. Κατ' αὐτὴν παρεστάθησαν ἐκκλησιαζόμενοι περὶ τοὺς διακοσίους ὁμογενεῖς, αἱ δὲ ἀμερικανικαὶ τῆς Κιγκινάτης ἐφημερίδες περιγράφουσι διὰ μακρῶν τὰ τῆς ἱερουργίας.

Ἑλληνικαὶ ἐφημερίδες.—Τῆς ἐν τῷ Νέῳ Κόσμῳ προόδου τοῦ ἑλληνικοῦ τύπου κάλλιστον τεκμήριον ἔχομεν τὴν ἡμερησίαν ἔκδοσιν τῆς ἀπὸ ἑπτὰ ἐτῶν ἐκδιδομένης ἐφημερίδος «Θερμοπυλῶν», ἐκδιδομένης, ἐν Νέᾳ Ὑόρκῃ, ὡς καὶ τῆς ἐν τῷ Σικάγῳ «Σημαίας», ἐκτυπουμένων ἀπό τινων ἡμερῶν καθ' ἑκάστην. Προσρήσεις συγχαρητικὰς ἀπευθύνει πρὸς αὐτὰς ὑπερποντίους ἡ «Ἐκκλησιαστικὴ Ἀλήθεια» καὶ εὔχεται σταδιοδρομίαν ἀπρόσκοπτον καὶ πᾶσαν ὑλικὴν καὶ ἠθικὴν ὑποστήριξιν τῶν φύλλων κατὰ τὰς προσδοκίας τῶν φιλογενῶν ἐκδοτῶν καὶ συντακτῶν αὐτῶν.

ΕΠΙΣΗΜΑ ΕΓΓΡΑΦΑ

ἐκ τοῦ πατριαρχ. ἀρχειοφυλακείου πρὸς τὰς αὐτοκεφάλους Ἐκκλησίας καὶ περὶ τοῦ Ἁγίου Ὄρους Ἄθω. Ἐκδοθέντα ταῦτα, εὐλογίᾳ καὶ κελεύσει τοῦ παναγιωτάτου οἰκουμενικοῦ πατριάρχου κυρίου Ἰωακεὶμ Γ' τοῦ ἀπὸ Θεσσαλονίκης, ἀπότελοῦσι τόμους τρεῖς, ὧν ὁ μὲν περὶ Ἁγίου Ὄρους περιέχει σελ. 344 — ὁ περὶ τῶν, αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν Ἀλεξανδρείας, Ἀντιοχείας Ἱεροσολύμων καὶ Κύπρου 729, καὶ ὁ περὶ τῶν ὁμοίων Ἐκκλησιῶν Ρωσσίας, Ρουμανίας καὶ Σερβίας καὶ τῶν ἄλλοτε ἀρχιεπισκοπῶν Ἀχριδῶν καὶ Πεκίου σελίδας 1115. Τιμῶνται ὁ Α' γροσίων ἀργυρῶν 20—ὁ Β' 40 ὁ Γ' 60, καὶ πωλοῦνται ἐν τῷ Γραφείῳ ἡμῶν.

Οὐδὲν φύλλον τῆς «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» ἀπολεσθὲν ἀναπληροῦται δωρεάν, ἀλλ' ἐπὶ καταβολῇ 60 παράδων διὰ τὸ ὀκτασέλιδον καὶ 100 παράδων διὰ τὸ δωδεκασέλιδον τεῦχος.

ΕΥΓΛΩΤΤΙΑ ΑΡΙΘΜΩΝ

Ἡ ρουμανικὴ ἐφημερὶς «*La Roumanie*» ὄργανον ἐπίσημον τοῦ συντηρητικοῦ ὑπουργείου, ἐν τῷ φύλλῳ αὐτῆς τῆς 9 Δεκεμβρίου δημοσιεύει ταδε.

«Πεντακόσια τέκνα Ρουμούνων καὶ ἄνω τῶν τετρακοσίων πεντήκοντα τέκνα Ἀλβανῶν καὶ Τούρκων, ἐνεγράφησαν ἄχρι τοῦδε εἰς τὰς ἐν Μακεδονίᾳ ρουμουνικὰς σχολάς. Πεντήκοντα μαθηταὶ, ἐξ ὧν τεσσαράκοντα πέντε Ρουμοῦνοι, σπουδάζουσι ταῦν εἰς τὴν ἐν Θεσσαλονίκῃ ἐμπορικὴν σχολήν.

» Οἱ ἀριθμοὶ οὗτοι ἀποδεικνύουσιν εὐγλώττως τὰς ἐπιτελεσθείσας ὑπὸ τῶν ἐν Μακεδονίᾳ ρουμουνικῶν σχολῶν προόδους».

Εἴμεθα κατὰ πάντα σύμφωνοι μετὰ τῆς «*Roumanie*». Οἱ ἀριθμοὶ οὗτοι, πράγματι, ἀποδεικνύουσιν εὐγλώττως τὰς προόδους τῶν ἐν Μακεδονίᾳ ρουμουνικῶν σχολῶν. Ὅτι δηλαδὴ, ἐν διαστήματι τεσσαράκοντα τεσσάρων ἐτῶν, ἀπὸ τῆς ἐμφανίσεως τοῦ Ἕλληνος διδασκάλου Α. Μαργαρίτου ἐν Μακεδονίᾳ ὡς ἀποστόλου τοῦ ρουμουνισμοῦ κατὰ τὸ 1862 παρὰ τὰς πολυειδεῖς προσπαθείας τὰς ἀνενδότως καταβληθείσας καὶ πυρετωδῶς ἐπιταθείσας κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη, παρὰ τὸν ἄφθονον διασκορπισμὸν τοῦ χρυσοῦ πρὸς διαφθορὰν καὶ ἐξώνησιν τῶν συνειδήσεων, παρὰ τὰς ὑποσχέσεις, τὰς ἀπειλὰς, τὰς ραδιουργίας, τὰς καταγγελίας, καὶ τὰς ἀπηνεῖς καταδιώξεις, παρὰ τοὺς ἀπεγνωσμένους ἀγῶνας λεγεῶνος ὅλης Ρουμούνων διδασκάλων, ἐπιθεωρητῶν, πρακτόρων, ὑποβοηθουμένων καὶ ὑπὸ τοῦ καθολικοῦ κλήρου, παρὰ τὴν ἀφειδῶς παρεχομένην ἐξωτερικὴν πολιτικὴν ἀντίληψιν, αἱ ἐπιτελεσθεῖσαι ὑπὸ τῆς ρουμουνικῆς προπαγάνδας πρόοδοι εἰσὶν ὅλως μηδαμιναὶ καὶ ἀνάξιοι λόγου· μαρτυρία εὔγλωττος καὶ περίτρανος τῆς οἰκτρᾶς ἀποτυχίας τῶν μεγαλεπηβόλων σχεδίων τῶν πολιτευτῶν τοῦ Βουκουρεστίου, οἵτινες, ἐκλαβόντες τὸν ἀγχίνουν καὶ ἀνεπτυγμένον Κουτσουβλαχικὸν πληθυσμὸν ὡς διανοητικῶς ἰσοβάθμιον πρὸς τοὺς Μολδοβλάχους ἀγρότας, ἐφαντάσθησαν ὅτι ἡ διαστρέβλωσις τῆς ἐθνικῆς αὐτῶν συνειδήσεως θὰ ἦτο ἁπλῶς ζήτημα διασκορπισμοῦ ποσότητός τινος χρυσῶν κερματίων, συνδεδυασμένου, τὸ πολὺ πολὺ, μετὰ μικρᾶς δόσεως ἠθικῆς καὶ ὑλικῆς πιέσεως.

Διότι, τί ἀποδεικνύουσιν οἱ πεντακόσιοι μαθηταὶ τῶν ἐν Μακεδονίᾳ ρουμουνικῶν σχολῶν, κἂν ἔτι παραδεχθῶμεν ὡς ἀκριβῆ τὸν ἀριθμὸν τοῦτον· Λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι ὁ μέσος ὅρος τῆς ἀναλογίας τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μαθητῶν πρὸς τὸν τοῦ πληθυσμοῦ ἐν τῇ χώρᾳ εἶναι 1 πρὸς 12, ἤτοι 8 μαθηταὶ ἐπὶ 100 κατοίκων ἐξάγεται ὅτι οἱ πεντακόσιοι μαθηταὶ ἀντιπροσωπεύουσι 6000 περίπου Κουτσοβλαχικὸν πληθυσμὸν ἐκ τῶν πενεστάνων κοινωνικῶν, (στρωμμάτων ἐπὶ ὁλικοῦ ἀριθμοῦ 600,000 Κουτσοβλάχων εὑρισκομένων ἐν Μακεδονίᾳ κατὰ τὰς στατιστικὰς τῆς «*Roumanie*»), καταπεισθέντα νὰ ἀποστείλῃ τὰ τέκνα του εἰς τὰς ρουμουνικὰς σχολὰς, ἔνθα, οὐ μόνον δωρεὰν γίνονται δεκτὰ ταῦτα, ἀλλὰ παρέχονται αὐτοῖς καὶ βιβλία, γραφικὴ ὕλη, ἐνδύματα, τροφὴ, πρὸς δὲ καὶ χρηματικὰ βοηθήματα εἰς τὰς οἰκογενείας των· ἐνῷ εἰς τὰ ἑλληνικὰ σχολεῖα οὐδὲν τούτων χορηγεῖται, ἀπαιτοῦνται δὲ παρὰ τῶν γονέων καὶ δίδακτρα. Διὰ τῆς μεθόδου ταύτης προσειλκύσθησαν εἰς τὰς αὐτὰς σχολὰς καὶ οἱ 450 μαθηταὶ τουρκικῆς καὶ ἀλβανικῆς καταγωγῆς καὶ περιεμαζεύθησαν οἱ 45 Ρουμοῦνοι!! μαθηταὶ τῆς ἐμπορικῆς σχολῆς Θεσσαλονίκης, τὰς δαπάνας τῆς συντηρήσεως καὶ ἐκπαιδεύσεως τῶν ὁποίων, καταβάλλει, ἀδρότατα μάλιστα, ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ ρουμουνικοῦ κράτους.

Ὅτι δ' οὕτως ἔχει τὸ πρᾶγμα, πιστοποιεῖται ἐπισήμως, παρ' αὐτῆς ταύτης τῆς Ρουμουνικῆς κυβερνήσεως, διὰ στόματος τοῦ ὑπουργοῦ τῆς παιδείας κ. Χάρετ. Ἰδοὺ τί ἔγραφεν οὗτος ἐν ἐκθέσει του πρὸς τὸν βασιλέα Κάρολον, ὑπὸ ἡμερομ. 15 Νοεμβρίου 1901.

Ἔχομεν (ἐν Μακεδονίᾳ) πολυαρίθμους σχολὰς καὶ διδασκάλους ἀλλ' ἄνευ μαθητῶν, καὶ ἐφόσον ὁ ἀριθμὸς τούτων ἠλαττοῦτο, κατὰ τοσοῦτον νὰ ἐξάνομεν τὸν ἀριθμὸν ἐκείνων. Τὸ προπαγανδιστικὸν ἔργον μας περιωρίσθη εἰς τινας μόνον κοινότητας, καὶ δὴ, μεταξὺ τῶν πενεστέρων τάξεων, τῶν ἀνωτέρων τάξεων παραμενουσῶν ἀνεπηρεάστων ὑπ' αὐτοῦ. Τούτου ἕνεκεν τὰ λύκεια, τὰ γυμνάσια, αἱ ἐμπορικαὶ σχολαί μας, δὲν ἀριθμοῦσιν εἰ μὴ

μόνον ὑποτρόφους μας, ἄνευ δὲ τοῦ μέτρου τούτου θὰ ἔμενον κεναί. Αἱ ἐν Μακεδονίᾳ σχολαί μας στεροῦνται ἀσφαλοῦς βάσεως, συντηροῦνται δὲ, τεχνιτῶς, δι' ὑποτροφιῶν χορηγουμένων εἰς τὸν πρῶτον τυχόντα».

Ταῦτα ὁμολογεῖ Ρουμοῦνος ὑπουργός. Ἀλλ' ἡ ὑπὸ τοιαύτας συνθήκας στρατολόγησις οὐχὶ τόσων ἀλλὰ δεκαπλασίων μαθητῶν εἶναι ἔργον ἐκ τῶν εὐχερεστάτων· πράγματι δὲ, δι' ἀσυγκρίτως ὀλιγωτέρων μέσων, προσελκύουσι τοσούτους αἱ ἀνὰ τὴν Ἀνατολὴν προσηλυτιστικαὶ σχολαί. Ὥστε εἶναι ἀξιοθαύμαστον τὸ ψυχικὸν σθένος καὶ ἡ φιλοπατρία τοῦ Κουτσουβλαχικοῦ πληθυσμοῦ, ἐξακολουθοῦντος νὰ ἀποκρούῃ, μετὰ λίαν ἐκφαντικῆς περιῤῥονήσεως καὶ ἀποτροπιασμοῦ, τὴν ρουμουνικὴν προπαγάνδαν καὶ ματαιοῦντος οὕτω, διὰ τῆς στάσεως αὐτοῦ ταύτης, τοὺς ἀγῶνας καὶ τὰς προσπαθείας αὐτῆς. Μαρτύριον περιφανὲς τῆς τοιαύτης στάσεως καὶ τῶν τοιούτων διαθέσεων τοῦ Κουτσουβλαχικοῦ πληθυσμοῦ πρόκειται ἡ ἐπίσημος πρὸς τὸν Ρουμοῦνον ὑπουργὸν τῆς παιδείας κ. Χάρετ ἔκθεσις τοῦ Λαζαρέσκου Λεκάντα, διευθυντοῦ τῆς ρουμουνικῆς σχολῆς Ἰωαννίνων, ὑπὸ ἡμερομ. 26 Νοεμβρίου 1901, ἐξ ἧς ἐκθέσεως, συνταχθείσης τῇ αἰτήσει τοῦ ὑπουργοῦ, ἀποσπῶμεν τὰς ἀκολούθους περικοπάς.

«Κ. Ὑπουργέ,

»Πρὶν ἢ ἐκθέσω ὑμῖν πῶς δέον ἵνα ὀργανωθῇ ἡ ἐθνικὴ ἡμῶν ἐν Τουρκίᾳ προπαγάνδα, ἐπιτρέψατε νὰ συνοψίσω τὴν παροῦσαν κατάστασιν τοῦ ἐθνικοῦ ἡμῶν προβλήματος καὶ τὴν μέθοδον τῆς δράσεως ἡμῶν, ἥτις δράσις ἡμῶν προδήλως, ἄχρι τοῦδε, εἰς οὐδὲν κατέληξεν ἀποτέλεσμα.

»Οἱ πάντες γινώσκουσι, φρονῶ, ὅτι τὸ ἐθνικὸν ἡμῶν πρόβλημα ὀπισθοχωρεῖ ἐν τῇ χερσονήσῳ τοῦ Αἵμου. Παρὰ τὰς γενομένας καὶ γινομένας εἰσέτι μεγάλας θυσίας, πρέπει νὰ ἀρχίσωμεν καὶ αὖθις ἐκ τοῦ μηδενός. Μετὰ τριακοντατετεῖς ἀγῶνας, δὲν δυνάμεθα νὰ καυχηθῶμεν ὅτι προέβημεν κατὰ ἓν βῆμα ἐπὶ τὰ πρόσω.

»Ἠρχίσαμεν σχεδὸν ταυτοχρόνως μετὰ τῶν Βουλγάρων· καὶ ἐνῶ οὗτοι προώδευσαν τεραστίως, τὸ ρουμουνικὸν ζήτημα εὑρηται ἐν νηπιώδει καταστάσει, εἰς ὃ σημεῖον εὑρίσκετο τὴν ἡμέραν τῆς ἐμφανίσεώς του· ἴσως μάλιστα καὶ ἐχειροτέρευσε.

»Μὴ φαντασθῇ τις ὅτι κάμνομέν τι, ἢ ὅτι εἴμεθα ἐπωφελεῖς εἰς τοὺς Ρουμούνους τῆς χερσονήσου. Οὐχί· κατ' οὐδὲν ὠφελοῦμεν αὐτούς. Τὰ ἐπιτευχθέντα ἀποτελέσματα εἰσὶ μηδαμινὰ ἄνευ σημασίας. Παρ' ὅλον τὸν σεβαστὸν ἀριθμὸν τῶν σχολῶν μας, παρὰ τὸ πολυαρίθμον προσωπικόν των, εἴμεθα καὶ θὰ εἴμεθα, ἀπὸ ἐθνικῆς ἀπόψεως, οἱ ὑποδεέστατοι μεταξὺ τῶν ἐθνικοτήτων. Ἡ ρουμουνικὴ γλῶσσα περιφρονεῖται. Ὁ ρουμουνικὸς πληθυσμὸς τῆς χερσονήσου εἶναι ἀσήμαντος. Δύνασθε νὰ ἐξακριβώσητε τοῦτο ὅταν καὶ ὅπως θελήσητε. . . .

»Μὴ μὲ ἐκλάβητε ὡς ἀπαισιόδοξον· ἐξεναντίας εἶμαι λίαν αἰσιόδοξος . . . . Πρὸς ἐπέκτασιν τῆς ρουμουνικῆς ἀναπτύξεως ἔχομεν, ἤδη ἀπὸ τοῦδε, μέγαν ἀριθμὸν σχολῶν, διδασκάλων, καθηγητῶν, ἱερέων, κτλ.

»Ἀλλὰ στερούμεθα ρουμουνικοῦ πληθυσμοῦ, κατὰ τὴν κυρίαν σημασίαν τῆς λέξεως, ὅστις νὰ ἐμφορεῖται ὑπὸ ρουμουνικῶν ἰδεῶν καὶ αἰσθημάτων. Οἱ προσερχόμενοι σήμερον εἰς τὸν ρουμουνισμὸν καὶ οὓς θεωροῦμεν ὡς ρουμανόφρονας, δὲν πράττουσι τοῦτο ἐκ πεποιθήσεως, ψυχῇ καὶ καρδίᾳ, ἀλλ' ἁπλῶς ἐκ συμφέροντος· ὅταν θὰ ἐκλείψῃ τοῦτο, θὰ φανῇ τὸ ἐπιπόλαιον τῶν αἰσθημάτων των. . . . Ὁ δόκτωρ Ἰστριώτης ἔλεγεν ὅτι ἐλλείπει ἡμῖν τὸ ἱερὸν πῦρ· τοῦτο πάντοτε ἔλειψεν ἐντεῦθα καὶ, ἂν ὑπῆρχέ που, ἐσβέσθη ὁλοτελῶς. Ἡ ἐθνική μας ὑπόθεσις εἶναι ζήτημα κερδοσκοπίας καὶ ψωμισμοῦ ἀπ' ἀρχῆς ἕως τώρα. Τὸ συμφέρον μόνον μᾶς ὠθεῖ εἰς τὴν συνέχισίν του.

»Μὴ καταδικάζετε τοὺς Ρουμούνους τῆς χερσονήσου . . . »Μὴ φαντάζεσθε πρὸς τούτοις ὅτι ἐπηρεάζονται ἢ ἐκφοβίζονται ὑπὸ τοῦ ἑλληνικοῦ στοιχείου ἢ ἀπὸ τοὺς πράκτορας τοῦ ἑλληνισμοῦ καθὰ ἐνομίζετο ἄλλοτε· οὐχί, οὐδὲν ὑπάρχει ἐκ τούτων. Διότι τὰ αὐτὰ ἐλέγοντο ἄλλοτε καὶ διὰ τὸ βουλγαρικὸν στοιχεῖον· καὶ ὅμως, καίτοι ὑποκείμενοι εἰς τὰς αὐτὰς ἐπιρροάς, οἱ Βούλγαροι ἐχειραφετήθησαν ἀπὸ τοῦ Ἑλληνισμοῦ καὶ προώδευσαν θαυμασίως.

»Ὁ γελοῖος ἡμῶν τρόπος τῆς δράσεως, ὃν συνεχίζομεν ἄχρι τοῦδε, ἀποτελεῖ τὸν λόγον δι' ὃν, ἀντὶ ἐπιτυχίας ἐχθρούς, μόνον καὶ δυσχερεσκείας συγκομίζομεν . . . »Ἰδοὺ ὁ λόγος δι' ὃν αἱ σχολαί μας στεροῦνται μαθητῶν καὶ ἐν τοῖς χωρίοις τοῖς οἰκουμένοις ἀποκλειστικῶς ὑπὸ Κουτσουβλάχων, ἐνῶ αἱ ἑλληνικαὶ σχολαὶ εἰσὶ πλήρεις μαθητῶν καίτοι οἱ μαθηταὶ παρ' ἡμῖν οὐδὲν ἀπολύτως πληρώνουσι, ἐνῶ ἐν ταῖς ἑλληνικαῖς σχολαῖς ὑποβάλλονται εἰς καταβολὴν χρημάτων. Πρᾶγμα πρωτάκουστον ἀληθῶς.

»Ὁ Ρουμοῦνος ἀποστέλλει τὰ τέκνα του εἰς τὴν-

ρουμουνικὴν σχολὴν μόνον διὰ νὰ λάβῃ δῶρα, διὰ νὰ ἐπιτύχῃ ὑποτροφίας, βιβλία καὶ τὰ λοιπά, ἐνῶ παρὰ τῆς ἑλληνικῆς σχολῆς δὲν ἔχει καμμίαν ἀπαίτησιν, ἐν ἀνάγκῃ δὲ ἀνοίγει τὸ βαλάντιόν του καὶ θνήσκων καταλιμπάνει διὰ κληροδοτημάτων τὴν περιουσίαν του πρὸς διάδοσιν τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων.

»Δὲν εἶνε ἄγνωστοι ξένοι οἱ καταπολεμήσαντες ἡμᾶς ἐξ ἀρχῆς ἀλλὰ οἱ Ρουμοῦνοι ὁμοεθνεῖς μας μεθ' ὧν ἤλθομεν εἰς ἀμέσους σχέσεις. Ὑφ' ὁποιονδήποτε τρόπον καὶ ἂν παρουσιαζόμεθα πρὸς αὐτούς, οὐ μόνον μᾶς ἀπώθουν, ἀλλὰ καὶ μᾶς ἀπέφευγον ὡς λοιμοβλήτους. Πολλάκις, τινὲς ἐξ ἡμῶν ἐγίνοντο δεκτοὶ μετὰ περιποιήσεων ἐν βλαχικοῖς χωρίοις, ἐφόσον ἠγνοεῖτο ἡ ἀποστολή μας. Ἅμα ὅμως ἐδηλοῦμεν τὴν ἰδιότητά μας ὡς διδασκάλων Ρουμούνων, μᾶς ἀπεδίωκον καὶ μᾶς ἀπηρνοῦντο. . . . .

»Μὴ ἐκπλήττεσθε ὅτι, παρὰ πάντα ταῦτα, αἱ σχολαί μας ἐπολλαπλασιάσθησαν. Τοῦτο προέκυψεν ὡς ἐκ τῆς αὐξήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ· τούτου ἐξογκωθέντος, ἐπολλαπλασιάσθη τὸ προσωπικὸν τῶν σχολῶν, οὐχὶ διότι ἦτο ἀναγκαῖον, ἀλλὰ πρὸς ἐξάντλησιν τῶν ψηφισθεισῶν πιστώσεων. . . . . »

Τῇ 25 δὲ Φεβρουαρίου τοῦ ἐπιόντος ἔτους 1902, τῇ προσκλήσει τοῦ ὑπουργείου, ὁ Λ. Λεκάντας ἀπέστειλε καὶ δευτέραν ἔκθεσιν, ἐν ᾗ συνιστᾷ τὴν καλλιέργειαν φιλικῶν σχέσεων μεταξὺ Ρουμανίας καὶ Ἑλλάδος πρὸς καταπολέμησιν τοῦ κοινοῦ ἐχθροῦ, τῶν Βουλγάρων, ἕνεκα, λέγει, τῶν ἑλληνικῶν αἰσθημάτων τῆς μεγάλης πλειοψηφίας τῶν Κουτσουβλάχων καὶ τῆς πρὸς τὴν Ὀρθοδοξίαν ἀφοσιώσεώς των ὡς ἐκ τῶν ὁποίων, ἐπάγει, ἄνευ τῆς συναινέσεως τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, οἱ Κουτσούβλαχοι οὐδέποτε θὰ θελήσωσι νὰ ἐκμάθωσι τὴν ρουμουνικὴν ἢ θὰ προσέλθωσιν εἰς τὸν ρουμουνισμόν· ἅμα δὲ ὁ Λεκάντα συνιστᾷ «πίεσιν ἐπὶ τῶν ἐν Ρουμανίᾳ Κουτσουβλάχων» διότι ὁμολογεῖ «καὶ αὐτοὶ οἱ ἐν Ρουμανίᾳ ἐγκατεστημένοι προκηρύττουσιν ἑαυτοὺς Ἕλληνας».

Αἱ αὐθεντικαὶ αὗται πληροφορίαι γνωρίζουσιν ἡμῖν τὰ μέσα δι' ὧν περισυλλέγονται οἱ ἐλάχιστοι μαθηταὶ τῶν ρουμουνικῶν σχολῶν, ἐπὶ τῶν προόδων τῶν ὁποίων τόσον ἐναβρύνεται ἡ ὀλιγαρκὴς «*Roumanie*». Ἡ αὐτὴ μέθοδος ἐφαρμόζεται καὶ ἐν μέσῃ βασιλευούσῃ· ὁ ἀμφιβάλλων, ἂς ἐπισκεφθῇ τὴν ἐν Πέραν ρουμουνικὴν σχολήν, καὶ θὰ ἀκούσῃ τὴν ἑλληνικὴν γλῶσσαν κοινῶς λαλουμένην ἀπὸ τῆς διευθυντρίας καὶ τῶν διδασκουσῶν καὶ διδασκομένων μέχρι τοῦ θυρωροῦ· θὰ ἀκούσῃ δ' ἐπὶ τούτοις, ἀπὸ στόματος τῶν ὀλιγίστων μαθητριῶν καὶ ὑποτρόφων, ἀκραιφνοῦς ἑλληνικῆς καταγωγῆς, ὅτι φοιτῶσιν εἰς αὐτὴν διότι εἰσὶ τέκνα πενεστάτων οἰκογενειῶν ἢ ὀρφανά, (ὡς αἱ δύο θυγατέρες πτωχῆς χήρας ἐκ Μακροχωρίου) εἰς ἃς δωρεὰν χορηγεῖται ἡ ἐκπαίδευσις καὶ ἡ συντήρησις, μετ' ἀφθόνων ὑποσχέσεων προστασίας ἐν τῷ μέλλοντι.

Αἱ πολύτιμοι αὗται ὁμολογίαι αὐτῶν τῶν ἐπισήμων ἐν Μακεδονίᾳ ἀποστόλων τοῦ ρουμουνισμοῦ ἀνατρέπουσιν, ἄρδην, τὴν πλήμμυραν τῶν λοιδοριῶν, τῶν προπηλακισμῶν καὶ τῶν συκοφαντιῶν τῶν Ρουμούνων κατὰ τῆς πνευματικῆς αὐτῶν μητρὸς, τῆς Ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως. Καθόσον, βλέποντες οἱ ἐν Βουκουρεστίῳ τοὺς Κουτσουβλάχους μετὰ βδελυγμίας ἀποκρούοντας τὸν ἐκρουμουνισμὸν αὐτῶν καὶ προκηρύττοντας, πανηγυρικῶς, τὴν ἀδιάρρηκτον μετὰ τοῦ ἑλληνικοῦ στοιχείου συνένωσιν αὐτῶν, ἐκ λόγων κοινῆς καταγωγῆς, γλώσσης, ἰδεῶν, παραδόσεων, ἐλπίδων, ἠθῶν καὶ ἐθίμων—ὡς ἐξάγεται ἐκ πλήθους τοιούτων ἐγγράφων ἀποκειμένων ἐν τοῖς ἀρχείοις τῶν Πατριαρχείων—ἔσχον τὴν πρωτότυπον ἔμπνευσιν νὰ ἐπικαλεσθῶσι τὴν ἀρωγὴν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου πρὸς ἐκρουμουνισμὸν τῶν Κουτσουβλάχων. Μὴ τυχόντες δὲ, ὡς ἦτο φυσικώτατον, νὰ μετατρέψωσι τοῦτο εἰς ὄργανον, ἀσυναίσθητον ἢ μή, τῶν μεγαλομανῶν αὐτῶν ὀνείρων, ἀντέστρεψαν τοὺς ὅρους καὶ ἤρξαντο κατηγοροῦντες ἀπανταχοῦ τὴν Ἐκκλησίαν Κωνσταντινουπόλεως ὡς ὄργανον τοῦ ἑλληνισμοῦ, ὡς ἐξασκοῦσαν φοβερὰν καὶ τυρρανικὴν πίεσιν ἐπὶ τῶν Κουτσουβλάχων, οὓς διὰ τοῦ ἐκβιασμοῦ καὶ τοῦ τρόμου παρακωλύει ἀπὸ τῆς πραγματώσεως τοῦ ἐνθέρμου αὐτοῦ πόθου τοῦ νὰ εἰσαγάγωσιν ἐν τοῖς ναοῖς καὶ ταῖς σχολαῖς τὴν μητρικὴν αὐτῶν ρουμουνικὴν γλῶσσαν.

Καὶ παρενοχλεῖται ἡ αὐτοκρατορικὴ Κυβέρνησις καὶ τὰ εὐρωπαϊκὰ ἀνακτοβούλια, καὶ καταπατοῦνται αἱ στοιχειώδεις ἀρχαὶ τοῦ διεθνοῦς δικαίου καθὼς καὶ οἱ ἱεροὶ κανόνες, καὶ φενακίζεται ὁ πεπολιτισμένος κόσμος, καὶ παραπλανᾶται ἡ δημοσία γνώμη, καὶ ἐπιδιώκεται ἡ ἐξέγερσις ταύ-

της κατὰ τοῦ δυσφημουμένου καὶ κατασυκοφαντουμένου Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου. Διὰ τίνα δὲ λόγον ὅλος αὐτὸς ὁ ἀλλαλαγμός; διότι τοῦτο, δὲν **ἐξαναγκάζει,** ἄκοντας καὶ μὴ βουλομένους, τοὺς Κουτσουβλάχους ὅπως, μεταλλαξαντες, δίκην χιτῶνος, ἐθνικὴν συνείδησιν, μεταβαπτισθῶσιν εἰς Ρουμούνους καὶ, ἀποσκορακίσαντες ἀπὸ τοῦ οἴκου, τῆς σχολῆς καὶ τῆς ἐκκλησίας, τὴν ἑλληνικὴν γλῶσσαν, τὴν ὁποίαν **πάντες** λαλοῦσι καὶ γράφουσιν, ἀντικαταστήσωσιν αὐτὴν διὰ τῆς **ὅλως ἀγνώστου** αὐτοῖς ρουμουνικῆς. Διότι τὸ ἀξιοπερίεργον ἐν ὅλῃ αὐτῇ τῇ ὑποθέσει εἶνε ὅτι οἱ Ρουμοῦνοι δὲν ἐννοοῦσι νὰ εἰσαγάγωσιν ἐν ταῖς σχολαῖς καὶ τοῖς ναοῖς τῶν Κουτσουβλάχων τὴν κουτσουβλαχικὴν διάλεκτον, ἀλλὰ τὴν **ὅλως ξένην διὰ τούτους** ρουμουνικὴν γλῶσσαν. Ἀκούσωμεν τὴν ὁμολογίαν αὐτῶν τῶν Ρουμούνων διπλωματῶν. Ὁ κ. Λαχωβάρης, ἐν συνεντεύξει του πρὸς τὸν ἐκ τῶν συντακτῶν τοῦ παρισινοῦ «Χρόνου» κ. *G. Villiers*, κατὰ Ἰανουάριον τοῦ 1905. ὡμολόγησεν ὅτι, μεταξὺ τῆς ρουμουνικῆς καὶ τῆς κουτσουβλαχικῆς, ὑπάρχει οἵα διαφορὰ μεταξὺ τῆς γαλλικῆς καὶ τῆς προβηγκιακῆς διαλέκτου (*provençal*). Ὁ κ. *Brun*, ἐν τῷ προπαγανδικῷ ἔργῳ του ὁ «Γέρων τοῦ Πίνδου», δηλοῖ ὅτι οἱ Κουτσουβλάχοι, φοιτῶντες ἐν ταῖς ρουμουνικαῖς σχολαῖς εὑρηνται ἐν ᾗ θέσει οἱ Βρετανοὶ τῆς Γαλλίας (*Bretons*) ἐν ταῖς γαλλικαῖς σχολαῖς. Ἡ πραγματικὴ διαφορὰ εἶναι πολλῷ μείζων, εἶναι δὲ πασίγνωστον γεγονὸς ὅτι συνδιάλεξις, μεταξὺ Κουτσουβλάχου καὶ Ρουμούνου εἶναι τι ὅλως ἀκατόρθωτον. Ἐπιζητεῖται, λοιπόν, ἡ ἐξοβέλισις ἀπὸ τῶν σχολῶν καὶ ναῶν τῆς οἰκείας καὶ γνωστῆς πᾶσι τοῖς Κουτσουβλάχοις ἑλληνικῆς γλώσσης, ἵνα τὴν θέσιν αὐτῆς καταλάβῃ ἡ ρουμουνική, ἡ πρὸς τὴν κουτσουβλαχικὴν σχέσις τῆς ὁποίας εἶναι ἀσυγκρίτως ὀλιγωτέρα ἀπὸ τὴν σχέσιν τῆς ἑλληνικῆς πρὸς τὴν κουτσουβλαχικήν.

Ἀλλ' ὅτι, ἰδίᾳ, προξενεῖ τὸν ἴλιγγον,εἶναι ὁ γνησίως τυχοδιωκτικὸς καὶ χθαμαλῶς κερδοσκοπικὸς σκοπὸς εἰς ὃν κατατείνει ὁ διὰ τηλικούτων μόχθων καὶ θυσιῶν ἐπιδιωκόμενος καταναγκαστικὸς ἐκρουμουνισμὸς τῶν Κουτσουβλάχων τῆς Μακεδονίας. Διότι, αἱ γεωγραφικαὶ καὶ ἀριθμητικαὶ συνθῆκαι, ἀποκλείουσιν, ἀμειλίκτως — οἱ δὲ ἐν Βουκουρεστίῳ κάλλιστα γινώσκουσι ταῦτα — πᾶσαν ἐλπίδα προσαρτήσεως ἢ αὐτονομίας τῶν Κουτσουβλάχων. Ἀλλὰ τότε εἰς τί ἀποβλέπουσιν οἱ ἐν Ρουμανίᾳ; Ἀκούσωμεν αὐτοὺς τούτους· διότι ἔσχον τὴν καταπληκτικὴν ἁπλοϊκότητα νὰ μὴ ἀποκρύψωσι τὰς μυχίας ἐλπίδας των. Ἰδοὺ τί Ρουμοῦνος, οὐχὶ ἐκ τῶν ἀσήμων,ὁ πρίγκηψ *C. Brancovan* ἀνομολογεῖ, ἐν τῷ ὑπ' αὐτοῦ διευθυνομένῳ ρουμουνικῷ περιοδικῷ τῶν Παρισίων «*La Rennaissonce Latine*» (φύλλον τῆς 15 Ἰουλίου 1904 σελ. 614). **«Ἡ Ρουμανικὴ Κυβέρνησις δὲν ἀποβλέπει τόσον εἰς τὴν δημιουργίαν ρουμουνικῆς ἀποικίας παρὰ τοῖς Κουτσουβλάχοις, ὅσον εἰς τὴν ἐξασφάλισιν ἐχεγγύου προωρισμένου νὰ ἐκχωρηθῇ τῇ Βουλγαρίᾳ ἀπέναντι σπουδαιοτέρων ὠφελημάτων· π. χ. διαρρύθμισιν τῶν μεθορίων ἐν Δόβρουτζα. Ἤδη, ὁ Τάκε Ἰωνέσκος (ὁ νῦν ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν τῆς Ρουμανίας) ὑπέδειξε τὴν γραμμὴν Ρουτσουκίου — Βάρνης, ἥτις θὰ παρεῖχε τῇ Ρουμανίᾳ δύο φρούρια καὶ ἕνα καλὸν λιμένα. Τοῦτο εἶναι πολὺ ἴσως, καὶ θὰ ἠρκούμεθα εἰς ἐλάσσονα, ἂν ἡ Βουλγαρία ἤθελε νὰ φανῇ συνδιαλλακτική».** Ὁ κ. *Bourchier* ἐν τῷ συγγράμματί του «*The Balcan Question*» γράφει· **«Ἡ Ρουμανία ἐπιδιώκει τὴν προπαγάνδαν της** (ἐν Μακεδονίᾳ) **ἐπὶ τῇ βλέψει ὅτι θὰ εἶχε δικαίωμα εἰς ἀντιστάθμισμα τι ἀλλαχοῦ, ἂν ὁ ἐν Μακεδονίᾳ ἀποδεδειγμένως ρουμουνικὸς πληθυσμὸς ἐξεχωρεῖτο ἑτέρᾳ τινὶ δυνάμει».** Ὁ κ. *E. Barbulesco*, ὑποδιευθυντὴς τῶν ἀρχείων τῆς Ρουμανίας, ἐν διαλέξει του δημοσίᾳ, κατὰ Μάρτιον τοῦ 1905,ἐν Βουκουρεστίῳ,περὶ τοῦ Κουτσουβλαχικοῦ ζητήματος, τονίζει τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ Ρουμανία δὲν πρέπει νὰ λησμονῇ τὸν πολιτικὸν χαρακτῆρα τοῦ ζητήματος καὶ τὴν συσχέτισίν του πρὸς τὸ ζήτημα τῆς Δόβρουτζας. Ἡ δὲ ἡμιεπίσημος βουλγαρικὴ ἐφημερὶς «*Novi Vek*», δὲν ἀπέκρυψεν ὅτι, τοὺς καρποὺς τῶν ἐν Μακεδονίᾳ μόχθων τῶν Ρουμούνων θέλουσι δρέψει ἡμέραν τινὰ οἱ Βούλγαροι. Καὶ εἶχε πολὺ, πολὺ, δίκαιον.

Habemus reum confitentem λοιπόν· ἔχομεν, αὐτὴν τὴν ὁμολογίαν τῶν Ρουμούνων. Οἱ ἐν Ρουμανίᾳ, εὑρίσκοντες στενὰ τὰ ὅρια τοῦ κράτους των, μὴ δυνάμενοι δὲ νὰ ἀτενίσωσι πρὸς τὰ ἐν Τρανσυλβανίᾳ, Βουκουβίνῃ καὶ Βεσσαραβίᾳ ἑκατομμύρια τῶν ἀδιαφιλονεικήτως γνησίων ὁμοεθνῶν των, ἔστρεψαν τὰ λαίμαργα βλέμματά των ἐπὶ τῆς δεξιᾶς (βουλγαρικῆς) ὄχθης τοῦ Δουνάβεως, τὸ δὲ τετράγωνον Σιλιστρίας, —Ρουστσουκίου,— Σουμλας— Βάρνας, ἐφελκυσε γοητευτικῶς αὐτούς. Ἀλλὰ τὸ τετράγωνον τοῦτο εἶχεν ἄλλον ἰδιοκτήτην. Τί τὸ πρακτέον λοιπόν; νὰ καταπεισθῇ οὗτος εἰς ἀνταλλαγήν· καὶ ἐξευρέθη τὸ ἀντάλλαγμα. Ὁ δύστηνος κουτσουβλαχικὸς μακεδονικὸς πληθυσμός, μεταβαπτιζόμενος, δι' ὧν ἐξεθήκαμεν μέσων, εἰς ρουμουνικὸν, θὰ παρεδίδετο τοῖς Βουλγάροις, ἵνα ὑποστῇ τρίτον σλαυικὸν, τελειωτικὸν τὴν φορὰν ταύτην, ἐθνικὸν βάπτισμα. Ἰδοὺ, κατὰ τὰ ἥκιστα ὑπόπτους, βεβαίως, ὁμολογίας αὐτῶν τούτων τῶν ἐν Ρουμανίᾳ, ἡ κλεὶς καὶ τὰ πραγματικὰ ἐλατήρια τοῦ πεθουμένου ἐκρουμουνισμοῦ τῶν Κουτσουβλάχων· τῆς οὐτοπίας ταύτης τῆς ἐπιδιωκομένης, *per fas et per nefas*, χάριν ἑτέρας οὐτοπίας καὶ ἕνεκα τῆς ὁποίας πρωτοφανὴς διπλωματικὴ καὶ δημοσιογραφικὴ σταυροφορία διενεργεῖται κατὰ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, οὗτινος ἡ ἐνοχὴ συνίσταται εἰς τὸ ὅτι ἀρνεῖται νὰ συμπράξῃ, διὰ τῆς χρησιμοποιήσεως τῆς ἠθικῆς αὐτοῦ δυνάμεως, πρὸς ἐπίτευξιν ἀνηθίκων πολιτικῶν σχεδίων καὶ συναλλαγῶν.

«*Farce et mensonge*» (κωμῳδία καὶ ψεῦδος). Διὰ τῆς τραχυτάτης καὶ στιγματιστικῆς ταύτης ἐκφράσεως, ἐχαρακτήρισεν, ἀπὸ τοῦ βήματος τῆς ρουμανικῆς Βουλῆς, τὴν ἐν Μακεδονίᾳ ρουμουνικὴν προπαγάνδαν, ἀνὴρ ὑπὲρ πάντα ἄλλον ἁρμοδιώτατος ἵνα ἐξενέγκῃ γνώμην, ὡς γινώσκων ἄριστα καὶ λεπτομερέστατα τὰ κατ' αὐτὴν, αὐτὸς οὗτος ὁ τέως Ρουμοῦνος ὑπουργὸς τῆς παιδείας κ. *Haret*, ἀναπτύξας καὶ δικαιολογήσας προσηκόντως ταύτην.

«*Farce et mensonge*». Τὸν χαρακτηρισμὸν τοῦτον ἐσμὲν πεπεισμένοι ὅτι θὰ ἀπαθανατίσῃ ἡ ἱστορία, διατηροῦσα αὐτὸν, ὡς τὸν καταλληλότατον τίτλον, τοῦ κεφαλαίου, ἐν ᾧ θὰ ἐκτίθενται τὰ τῆς ρουμουνικῆς ἐν Μακεδονίᾳ προπαγάνδας· τοῦ ἔργου τούτου ἐσχάτου πολιτικοῦ παραλογισμοῦ καὶ ἠθικῆς πωρώσεως, ὑφ' ὧν οἱστρηλατούμενοι τινὲς, ἐφαντάσθησαν, ἐν πλήρει εἰκοστῷ αἰῶνι, ὅτι θὰ ἠδύναντο, διαστρεβλοῦντες ἐκβιαστικῶς τὴν ἐθνικὴν συνείδησιν ἑκατὸν τριάκοντα χιλιάδων κουτσουβλαχικοῦ λαοῦ καὶ δημιουργοῦντες τεχνιτῶς εἰς Ρουμούνους, νὰ ἄγωσι καὶ φέρωσι τούτους κατὰ τὸ δοκοῦν, ὡς ἀκαταλόγιστα νευρόσπαστα, πρὸς μόνον τὸν σκοπὸν — ἀπροκαλύπτως ἀνομολογούμενον — ἵνα τοὺς μεταπωλήσωσιν, ἐν πρώτῃ εὐκαιρίᾳ, δίκην προβάτων, (καθ' ὃ σύστημα ἐφήρμοζον οἱ Μπογιάροι ἀπέναντι τῶν δουλοπαροίκων Ρουμούνων τῶν **μωσιῶν** αὐτῶν) εἰς τοὺς Βουλγάρους, ἐπ' ἀνταλλαγῇ γνησίως βουλγαρικοῦ παρὰ τὴν Δόβρουτζαν ἐδάφους. Αἱ δὲ μέλλουσαι γενεαὶ, ἀναγινώσκουσαι τὰς λεπτομερείας ταύτας ἔκπληκτοι καὶ ἐπαποροῦσαι, θὰ διερωτῶνται ἂν τὰ ἀναγινωσκόμενα πρέπει νὰ τὰ ἐκλάβωσιν ὡς ἱστορικὰ γεγονότα, ἢ ὡς σελίδας μυθιστορήματος ἀναγραφούσας *les hauts faits et gestes* ἡρώων, ἐφαμίλλων τοῦ περιωνύμου ἐκείνου τοῦ Ἱσπανοῦ Σερβάντες.

*

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΞΕΝΟΥ ΤΥΠΟΥ.

Ἐκ τοῦ παρισινοῦ «Χρόνου» τῆς 24 Ἰανουαρίου.

» Ὁ Θεόδωρος Θεοδώροβιτς, πολιτικὸς ἀνὴρ καὶ ἐκ τῶν σπουδαιοτάτων πραγόντων τοῦ ἐθνικοῦ ἢ στοϊλοβιστικοῦ κόμματος, μοὶ εἶπε (γράφει ὁ εἰδικὸς ἀπεσταλμένος εἰς Σόφιαν τοῦ «Χρόνου» René Henry) τάδε . . . . .

» Ὁ θάνατος τοῦ Γρουέφ (ἀρχηγοῦ τοῦ ἀπαισίου μακεδονικοῦ ἐπαναστατικοῦ κομιτάτου «Ἐσωτερικὴ Ὀργάνωσις Σ. Σ. Ε.Α.») δὲν θὰ καταλίπῃ ἀκέφαλον τὴν «Ἐσωτερικὴν Ὀργάνωσιν»· uno avulso non deficit alter (ἑνὸς ἐκλείψαντος δὲν ἐλλείπει ἕτερος)· δὲν ὑπάρχει διάκρισις μεταξὺ ἀρχηγοῦ καὶ ἁπλοῦ στρατιώτου. Εἰς τὰς αἱρέσεις, ὁ θάνατος τοῦ ἀρχηγοῦ ἐπιφέρει τὴν τοῦ σωματείου· ἐνῷ ἐν Μακεδονίᾳ τὸ κίνημα κατέλαβε τὰ στρώμματα τοῦ λαοῦ, ἀποβὰν κοινωνικὸν καὶ καθολικόν. Ὁ θάνατος τοῦ Δέλτσεφ δὲν ἀνέκοψε ταῦτα· τὸ αὐτὸ θὰ συμβῇ καὶ ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ Γρουέφ . . ».

Ὁποία πολύτιμος ὁμολογία μετὰ τοσαύτης ἰταμῆς παρρησίας προκηρυσσομένη !!.

Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ

ἐν τῷ κλίματι τοῦ πατριαρχικοῦ θρόνου Ἱεροσολύμων

Ἐκ τοῦ περιοδικοῦ «Νέα Σιὼν» ἀρυόμεθα, συνοψίζοντες τὰς ἀκολούθους πληροφορίας περὶ τῆς παιδευτικῆς κινήσεως ἐν τῷ κλίματι τοῦ πατριαρχικοῦ θρόνου Ἱεροσολύμων, κατὰ τὸ σχολικὸν 1905—6.

Κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο, τὸ Κοινὸν τοῦ παναγίου Τάφου συνετήρησεν, ἐν 59 πόλεσι καὶ χωρίοις τῆς Παλαιστίνης, 78 ἐν συνόλῳ σχολάς, ἐξ ὧν 59 ἀρρένων, ἐν αἷς ἐδίδαξαν 109 διδάσκοντες καὶ ἐφοίτησαν 2928 μαθηταὶ καὶ 19 θηλέων, μετὰ 3 διδασκόντων 41 διδασκουσῶν καὶ 1365 μαθητριῶν. Ἀναλυτικώτερον δ' ἔχουσι ταῦτα ὡς ἑξῆς·

Σχολαὶ ἀρρένων

Πόλεις ἢ χωρία	Διδάσκοντες	Μαθηταὶ
Ἱερουσαλὴμ (Ἱερ. Σχολὴ)	11	250
Πὲτ-Τζάλα	5	250
Βηθλεὲμ	8	220
Πὲτ-Σαχοὺρ	2	80
Ὀρεινὴ	1	—
Ρέμλη	2	50
Λύδδα	2	25
Ἰόππη	3	150
Γάζα	3	94
Ραμάλλα	4	200
Πίρε	1	10
Τζίφνα	1	30
Πὶρ-Ζὲτ	1	50
Τάϊπε	1	75
Ἄϊν-Ἀρὶκ	2	15
Ἀπούτ	1	20
Πτολεμαὶς	5	70
Ἀπελλὶν	1	10
Ἀπού-Σνὰν	1	15
Ἰσδεῖδε	1	12
Σαχνὶν	1	12
Ταρσίχα	1	10
Πάσσα	1	30
Πίρουε	1	10
Καίφα	3	25
Ναζαρὲτ	5	80
Ρένε	1	30
Κανᾶ	1	35
Τουραὰν	1	15
Γιαφὰ	1	30
Μουδζέδελ	1	12
Μαλούλ	1	15
Νεάπολις	1	40
Ραφὶδ	1	25
Νουσφιζπίλ	1	15
Πούρκα	1	10
Ζαπάπδε	1	35
Μκεπλε	1	10
Πουρκὶν	1	10
Χούσουν	2	120
Ἴρπετ	1	40
Σαρὶχ	1	25
Σάτανα	1	16
Σάμαδ	1	14
Ζδέττε	1	15
Κούφ-Ἀβὶλ	1	10
Ὄνπε	1	18
Ἐϊδούν	1	15
Τάϊπε	1	15
Ρεφὶδ	1	20
Ἀδζλούν	1	70
Ἄνδζαρα	1	15
Καφρ-ούντζε	1	10
Σάλτη	3	130
Φχὲς	2	90
Μαδηβὰ	2	100
Μαὶν	1	10
Κάρακ	4	100
Χμούτ	1	20
59	111	2928

Παρθεναγωγεῖα

Πόλεις ἢ χωρία	Διδάσκουσαι	Μαθήτριαι
Ἱερουσαλὴμ Παρθ.	7 (2 ἄρρ.)	260
» Νηπ.	2	40
Βηθλεὲμ	6 (1 ἄρρ.)	150
Ρέμλη	2	40
Λύδδα	1	40
Ἰόππη	4	150
Γάζα	1	30
Ραμάλλα	2	120
Πὶρ-Ζὲτ	1	40
Πτολεμαὶς	3	60
Κάϊφα	1	30
Ναζαρὲτ Παρθ.	6	140

Ναζαρὲτ Νηπ.	1	30
Ρένε	1	25
Κανᾶ	1	25
Χούσουν	1	40
Σάλτη	1	40
Μαδηβὰ	1	55
Κάρακ	2	55
19	44	1365

Γλῶσσαι διδασκόμεναι ἐν ταῖς σχολαῖς ταύταις εἰσὶν ἡ ἀραβικὴ καὶ ἡ ἑλληνικὴ, ἔν τισι δὲ τούτων ἡ τουρκικὴ, ἡ γαλλικὴ καὶ αὐτὴ ἡ ἀγγλικὴ· καθόσον καὶ ἐν Παλαιστίνῃ ἡ διδασκαλία τῶν ξένων γλωσσῶν ἀποτελεῖ ἓν τῶν δελεασμάτων, δι' ὧν αἱ ξέναι σχολαὶ ἑλκύουσι τοὺς μαθητάς. Πρὸς καταπολέμησιν τοῦ κινδύνου τούτου, ἐπειδὴ ἡ ἐν Ἱεροσολύμοις λειτουργοῦσα ἱερατικὴ σχολὴ ἀπέλιδε διδάσκοντας κατηρτισμένους μόνον εἰς τὴν ἀραβικὴν καὶ ἑλληνικὴν, ἱδρύθη, ἀπὸ τοῦ παρελθόντος ἔτους, ἐν Ἰόππῃ «πρακτικὴ σχολὴ» μὴ συναριθμουμένη ἐν ταῖς ἀνωτέρω, ἧς ὁ προορισμὸς, πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ ὁ καταρτισμὸς διδασκάλων δυναμένων νὰ διδάσκωσι τὴν ἀραβικὴν, ἑλληνικὴν, τουρκικὴν, γαλλικὴν καὶ ἀγγλικήν.

Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἐπεκτείνεται βαθμιαίως, ὅπου παραστῇ ἀνάγκη, καὶ ἡ διδασκαλία τῶν ξένων γλωσσῶν. Οὕτω, κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο, προσετέθησαν ἡ διδασκαλία τῆς ἀγγλικῆς καὶ γαλλικῆς ἐν τῷ ἀρρεναγωγείῳ Ναζαρὲτ, ἡ ἀγγλικὴ ἐν τῷ παρθεναγωγείῳ τῆς αὐτῆς πόλεως καὶ ἡ τουρκικὴ ἐν τοῖς ἀρρεναγωγείοις Κάϊφας καὶ Κάρακ. Ἀπὸ δὲ τοῦ ἐπιόντος σχολικοῦ ἔτους (1906—7) θὰ ἤρχιζον λειτουργοῦσαι δύο νέαι σχολαί, ἀρρεναγωγείου μὲν ἐν Σιρὶν παρὰ τὴν Σκυθούπολιν, παρθεναγωγείου δὲ ἐν Ἀδζλούν.

Ὑπὲρ τῆς συντηρήσεως τῶν σχολῶν τούτων (ἐν αἷς δὲν συμπεριλαμβάνεται ἡ θεολογικὴ σχολὴ τοῦ Σταυροῦ καὶ τὸ οἰκοτροφεῖον τῆς πρακτικῆς Σχολῆς ἐν Ἰόππῃ) τὸ Κοινὸν τοῦ παναγίου Τάφου ἐδαπάνησε, καθ' ὅλον τὸ σχολικὸν ἔτος, ἐν ὅλῳ γρόσια 560,514 μὴ συμπεριλαμβανομένων τῶν γενομένων δαπανῶν ὑπὲρ τῆς ἐκτυπώσεως διδακτικῶν βιβλίων.

Ἂν δὲ εἰς τὸ ποσὸν τοῦτο προστεθῶσιν αἱ δαπάναι τῆς θεολογικῆς σχολῆς (ἀνελθοῦσαι κατὰ τὸ αὐτὸ σχολικὸν ἔτος εἰς γρόσια 315,721) καθὼς καὶ αἱ τῆς πρακτικῆς σχολῆς τῆς Ἰόππης, θὰ καταλήξωμεν εἰς τὸ γενικὸν συμπέρασμα ὅτι ὁ πατριαρχικὸς θρόνος Ἱεροσολύμων δαπανᾷ ἐτησίως, ὑπὲρ τῆς ἐκπαιδεύσεως, περὶ τὸ ἓν ἑκατομμύριον γροσίων.

ΠΡΑΞΙΣ ΠΑΡ' ΕΝΟΡΙΑΝ

Ἡ παρ' ἐνορίαν πρᾶξις, ἣν ὑπεδείξαμεν ἐν τῷ τελευταίῳ τεύχει τοῦ παρελθόντος ἔτους ἔδει νὰ κατακριθῇ—τὰ δὲ γραφόμενα τῆς «Ἐκκλησ. Ἀληθείας» παρεξηγήθησαν ἐν Ἀθήναις, ὁπόθεν ἀπῆλθεν ὁ αἰδεσ. πρεσβύτερος κ. Παναγιώτης, ὅστις ἦν τὸ ἀντικείμενον τοῦ ἄρθρου, μεταβὰς εἰς Ρουστσούκιον τῆς Βουλγαρίας. Εἰς αὐτὸν καὶ τοὺς καλέσαντας αὐτὸν ἀνεφέροντο κυρίως τὰ ἐν τῷ μικρῷ ἀρθριδίῳ γραφέντα συνοπτικῶς πως, διότι λεπτομερείας ἐκρίναμεν περιττάς. Ἰδοὺ δὲ τοιαῦται. Ὁ πρεσβύτερος κ. Παναγιώτης ἦλθεν ἐξ Ἀγχιάλου στερούμενος τῶν πάντων. Ὁ παναγιώτατος οἰκουμενικὸς πατριάρχης ἐχορήγησεν εἰς αὐτὸν ἐνδυμασίαν καθαράν, τὸ δὲ ἐθνικὸν ταμεῖον διηυκόλυνε τὴν εἰς Ἀθήνας ἀναχώρησιν. Ἐγένετο φροντὶς ἐκεῖ πρὸς εὕρεσιν θέσεως. Ἐν τούτοις ὁ πρεσβύτερος κ. Παναγιώτης ἐστερεῖτο ἀπολυτηρίου τοῦ οἰκείου μητροπολίτου, καθὼς ἐμάθομεν. Ἀνῆκεν εἰς τοὺς κληρικοὺς τοῦ πατριαρχικοῦ Οἰκουμεν. Θρόνου ἀπὸ τοῦ ὁποίου οὔτε ἀπολυτήριον εἶχεν.—Ἐν τῷ μεταξὺ ἡ ὁμογενὴς ἐν Ρουχτσουκίῳ κοινότης ἐζήτησεν ἐκ Κωνσταντινουπόλεως προϊστάμενον, τὸ Πατριαρχεῖον δὲ συνέστησε τῷ πανιερ. μητροπολίτῃ Βάρνης ὅπως ἐκλέξῃ δόκιμον καὶ κατάλληλον ἱερέα πρὸς τοῦτο. Ἀλλ' ἕως οὗ τοῦτο γένηται, ἡ κοινότης Ρουχτσουκίου ἐκάλεσεν αὐτόν. Ὁ κληθεὶς ἱερεὺς, κληρικὸς ὢν τοῦ Πατριαρχείου, καὶ καλούμενος εἰς κοινότητα, κειμένην ἐν τῷ κλίματι τοῦ Οἰκουμ. Θρόνου, καὶ προσηρτημένην ἀπὸ εἰκοσαετίας σχεδὸν εἰς τὴν ἱερὰν μητρόπολιν Βάρνης (ὡς καὶ αἱ κοινότητες Σιλίστρας, Σούμλας καὶ Βιδύνης) ἀνήγγειλε τὴν πρόσκλησιν αὐτοῦ εἰς τὸν σεβ. μητροπολίτην Ἀθηνῶν, ἐνῷ ἔπρεπε ν' ἀναγγείλῃ τῷ παναγιωτάτῳ οἰκουμενικῷ πατριάρχῃ, ὃν ἀναγνωρίζει βεβαίως ἀρχὴν αὐτοῦ κανονικὴν, ἀφοῦ μάλιστα ἀπεδέξατο ἐφημερίαν κοινότητος, ὑποκειμένης τῷ Πατριαρχείῳ Κωνσταντινουπόλεως, ἀμέσως δ' ὑπαγομένης τῇ ἱερᾷ μητροπόλει Βάρνης, εἰς τὸν Οἰκουμενικὸν Θρόνον ὑποκειμένῃ. Τίνα τὰ καθήκοντα τοῦ κληρικοῦ πρὸς τὴν κανονικὴν αὐτοῦ ἀρχὴν ἔδει νὰ μάθῃ προηγουμένως ὁ αἰδεσιμώτατος κ. Παναγιώτης.

Παρεξηγήθησαν αἱ παρατηρήσεις αὗται, εἰς πρᾶξιν τοῦ εἰρημένου ἱερέως ἀφορῶσαι, δι' ὃ εὐθὺς ἐγράφη πρὸς αὐτὸν, ἐπιταγῇ πατριαρχικῇ, κατάλληλος ἐπιστολή. Εἰς τὸ τόλμημα αὐτοῦ καὶ εἰς ὅσα πρὸς τὴν Α. Θ. Παναγιότητα ἔγραψεν ἐκ Ρουχστσουκίου ἀνεφέρετο τὸ ἀρθρίδιον, οὗ τὸ συμπέρασμα ἔθιγε

«τοὺς ἀγνοοῦντας ὅτι δέον νὰ ὑποτάσσωνται τῇ ἀρχῇ αὐτῶν». Οἱ ζητήσαντες ἄρτι νὰ παραστήσωσιν ὅτι τὰ γραφόμενα τῆς «Ἐκκλησ. Ἀληθείας» ἀναφέρονται εἴς τινα τῶν πανιερ. ἀρχιερέων παρεξηγοῦσιν, ἀγνοοῦμεν ἕνεκά τινων λόγων, ἡμᾶς, κάλλιστα γινώσκοντας τίνες κληρικοὶ καὶ τίνες ἀρχιερεῖς ἔχουσι κανονικὴν ἀρχὴν τὴν Ἐκκλησίαν ταύτην καὶ τίνες ἑτέραν. Ἐλυπήθημεν δὲ ὅτι οὐδενὸς συμβουλὴν ἐζήτησεν ὁ προϊστάμενος Ρουχτσουκίου περὶ τοῦ πῶς ἔδει νὰ κανονίσῃ τὴν ἀπέναντι τῆς Μ. Ἐκκλησίας θέσιν αὐτοῦ.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΒΕΡΝΑΡΔΑΚΗΣ

Πρὸ μιᾶς ἀκριβῶς ἑβδομάδος ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ Μιτυλήνῃ, μετὰ βραχεῖαν νόσον, μετέστη πρὸς Κύριον ὁ κράτιστος τῶν παρ' ἡμῖν φιλολόγων καὶ δραματικὸς ποιητὴς **Δημήτριος Βερναρδάκης**, ἐν ἡλικίᾳ ἑβδομήκοντα τεσσάρων ἐτῶν. Μαθητὴς τῆς φιλοσοφικῆς σχολῆς τοῦ ἐθν. πανεπιστημίου, συμπληρώσας ἐν Γερμανίᾳ τὰς σπουδὰς αὐτοῦ, διῆλθε τὸν βίον γράφων καὶ φιλοσοφῶν, ἐπιστήμων ἀληθὴς καὶ δεξιὸς τοῦ καλάμου χειριστής, τιμήσας τὸ ὄνομα λογίου Ἕλληνος. Αἱ πρῶται φιλολογικαὶ διατριβαὶ τοῦ Βερναρδάκη, ἀπὸ τῆς πανεπιστημιακῆς ἐν Ἀθήναις ἕδρας ἀναπτυχθεῖσαι, πρὸ τεσσαράκοντα τεσσάρων ἐτῶν, ἐγένοντο σφοδρᾶς συζητήσεως ἀφορμὴ μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ μετὰ τέχνης καὶ χάριτος ἐπίσης τὴν γραφίδα χειριζομένου ἀειμνήστου Διονυσίου Θερειανοῦ, ἡ δὲ ἐπίτομος τοῦ Βερναρδάκη Γενικὴ Ἱστορία λυπηρὸν ἐκίνησε πόλεμον κατ' αὐτοῦ, παραιτησαμένου τὴν ἐν τῷ πανεπιστημίῳ Ἀθηνῶν διδασκαλίαν μετὰ ὀκταετῆ σχεδὸν ἐν Ἀθήναις καθηγεσίαν, καὶ ἀποσυρθέντος εἰς τὴν γενέτειραν. —Ἐν αὐτῇ μένων ἔγραψεν ἐπίσης ἔργα λαμπρά, ὧν ἐξέχουσιν ὁ «Ψευδαττικισμοῦ ἔλεγχος» καὶ αἱ διὰ τὴν ἐν τοῖς σχολαρχείοις διδασκαλίαν, χρησιμώτατα Ἱερὰ Ἱστορία καὶ Ἱερὰ Κατήχησις.—Διεκρίθη ὁ Βερναρδάκης καὶ ἐν τῇ ἐκκλησιαστικῇ μουσικῇ. Λαμπρὸν δὲ σύγγραμμα κριτικὸν ἐδωροφόρησε διὰ τῆς «Ζωγραφείου Βιβλιοθήκης» τοῖς φιλολόγοις τὴν ἔκδοσιν τραγωδιῶν τοῦ Εὐριπίδου, ἧς ἑξακόσιαι περίπου σελίδες τοῦ Α' τόμου (ἐν Ἀθήναις, 1888), ἀναφερόμεναι εἰς σημειώσεις καὶ μελέτην περὶ τοῦ μεγάλου τραγικοῦ τῆς ἀρχαιότητος, δεικνύουσι τὴν ἐμβρίθειαν καὶ τὸ πολυμαθὲς τοῦ ἀνδρός.—Τὸ ἐθνικὸν πανεπιστήμιον συνεμερίσθη τὸ κοινὸν πένθος, ἡ δὲ γενέτειρα Λέσβος ἐκήδευσε πομπωδῶς τὸν ἔξοχον φιλόλογον, ὅστις, εἰς τὸν ἄλυπον βίον μεταστάς, ἔλιπε θυμαστὰ τὰ ἴχνη τῆς διὰ τοῦ ἐπικήρου κόσμου διαβάσεως.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΓΑΝΑΣ

Μετὰ λύπης ἀναγγέλλομεν τὸν αἰφνίδιον θάνατον τοῦ πρώην διευθυντοῦ τοῦ Ληξιαρχείου τῶν Πατριαρχείων **Νικολάου Παγανᾶ**, συμβάντα τῷ παρελθόντι σαββάτῳ ἐν ἡλικίᾳ σχεδὸν ἑξήκοντα ἐτῶν. Ὁ θανὼν, ἐκ Λέσβου καταγόμενος, διεκρίθη ἐν ταῖς συζητήσεσιν ἐπὶ πολλῶν μουσικῶν ζητημάτων, καίτοι μετέσχε μετρίας παιδεύσεως, ἱκανὰς δὲ διατριβὰς ἐκοινοποίησε διὰ τῶν παρ' ἡμῖν ἐφημερίδων καὶ διὰ τῆς «Ἐκκλησ. Ἀληθείας» καὶ δύο ἔγραψε βιβλία, τὴν «Μουσικὴν Παιδαγωγίαν» καὶ τὴν «Διδασκαλίαν τῆς ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς», προκαλέσαντα τὴν ἀποδοκιμασίαν πολλῶν ἱεροψαλτῶν—Ἡ κηδεία τοῦ Νικολάου Παγανᾶ ἐγένετο τὴν κυριακὴν, ἐν τῷ πατριαρχικῷ ναῷ, προεξάρχοντος τοῦ σεβ. μητροπολίτου Μαρωνείας.

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ
Πνευματικὸν δικαστήριον

Ὁ Σεραφεὶμ Κολοκύθας, χριστιανὸς ὀρθόδοξος, ὑπήκοος ἑλλην, τέως μὲν κάτοικος Πέραν Κωνσταντινουπόλεως, ἤδη δὲ ἀγνώστου διαμονῆς καὶ ἐπαγγέλματος, καλεῖται ὅπως τὴν πρώτην δικάσιμον δευτέραν καὶ ὥραν 8 εὐρωπαϊστὶ π. μ. μετὰ παρέλευσιν τριάκοντα καὶ μιᾶς ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πρώτης δημοσιεύσεως τῆς παρούσης κλήσεως ἐμφανισθῇ εἴτε αὐτοπροσώπως εἴτε δι' ἀντιπροσώπου νομίμως διωρισμένου πρὸ τοῦ ἐν τοῖς Πατριαρχείοις Πνευματικοῦ δικαστηρίου ὡς ἐναγόμενος ὑπὸ τῆς ἑαυτοῦ συζύγου Ἀγγελίας Σεραφεὶμ Κολοκύθα, τὸ γένος Κωνστ. Βούλγαρη, χριστιανῆς ὀρθοδόξου, τὰ οἰκιακὰ ἐπαγγελλομένης, κατοίκου Πέραν Κωνσταντινουπόλεως, ἐπὶ διαζεύξει. Ἄλλως ἡ κατ' αὐτοῦ ἀγωγὴ περὶ διαζεύξεως δικασθήσεται ἐρήμην αὐτοῦ.

Ἡ παροῦσα κλῆσις δημοσιευθήσεται τρὶς κατὰ συνέχειαν διὰ τῶν ἐνταῦθα ἐκδιδομένων φύλλων «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» καὶ «Πρωΐας».

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις τῇ 14 δεκεμβρίου 1906. 2

Ὁ προεδρεύων

† Ὁ Μέγας πρωτοσύγκελλος **Καλλίνικος**

Ὁ Α' γραμματεὺς

Ἀρμόδιος Δ. Χαμουδόπουλος.

Παρακαλοῦνται αἱ ἑλληνικαὶ ἐφημερίδες αἱ ἀναδημοσιεύουσαι τὰς ἐπιστολὰς τῶν ἐν Μακεδονίᾳ ὀρθοδόξων μητροπολιτῶν, ἃς ἐκδίδομεν, νὰ ἀναφέρωσιν ὅτι αὗται τὸ πρῶτον ἐδημοσιεύθησαν ἐν τῇ «Ἐκκλησιαστικῇ Ἀληθείᾳ».

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

ΕΤΟΣ ΚΖ'.
ΑΡΙΘ. 4

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΗΘΕΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ
ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ 27 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1907

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΚΑΤΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ
Καθ' ὅλον τὸ ὀθωμαν. κράτος μετζίτια ἀργ. 5
διὰ τὸν κατώτερον κλῆρον καὶ τοὺς δημοδιδασκ.. 3
ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φράγκα χρυσᾶ.....25

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
† Ὁ Κολωνίας ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ (πρόεδρος)
† Ὁ Μ. Πρωτοσύγκελλος ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ (ταμίας)
† Ὁ ἀρχιτραμμ. της ἱερᾶς Συνόδου ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Ἐπίτιμος διευθυντὴς καὶ συντάκτης ὁ Μ. χαρτοφύλαξ καὶ χρονογράφος τῆς τοῦ Χρ. Μ. Ἐκκλησίας Μ. Ι. ΓΕΔΕΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Περὶ τῶν ἐν τῇ διασπορᾷ ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν καὶ παροικιῶν — Εἰδήσεις ἐξ ἐπαρχιῶν — Βουλγαρικαὶ κακουργίαι — Διωγμὸς ὀρθοδόξων — Χαρακτηριστικὴ ἔνδειξις — Κακόβουλοι ἀτασθαλίαι — Ἐπιθεώρησις ξένου τύπου — Ἐκκλησιαστικὰ χρονικά.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΝ ΤΗ ΔΙΑΣΠΟΡΑ
ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ ΠΑΡΟΙΚΙΩΝ ΚΑΙ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ

Ὀρθοδόξους παροικίας καὶ Ἐκκλησίας ἐν τῇ διασπορᾷ καλοῦμεν ἐκείνας αἵτινες εὑρίσκονται, διεσπαρμέναι ἔξω τῆς κανονικῆς καὶ ἐκκλησιαστικῆς δικαιοδοσίας καὶ περιφερείας ἑνὸς ἑκάστου τῶν ὀρθοδόξων ἐν Ἀνατολῇ Πατριαρχείων, ἔξω τῆς κανονικῆς δικαιοδοσίας καὶ ἐκκλησιαστικῆς περιφερείας μιᾶς ἑκάστης αὐτοκεφάλου καὶ ἀνεξαρτήτου ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας. Αἱ ὀρθόδοξοι αὗται παροικίαι ἢ κοινότητες καὶ Ἐκκλησίαι ἐν τῇ διασπορᾷ συνέστησαν τινὲς μὲν κατὰ τὸν ΙΗ' αἰῶνα, τινὲς δέ, αἱ πλείους αὐτῶν, ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ ΙΘ' αἰῶνος καὶ ἐφεξῆς· συνέστησαν δὲ οὐχὶ ἐξ ἀποστολῆς τινος ἐκκλησιαστικῆς, ἤτοι Ἐκκλησίας, ἀλλ' οἴκοθεν καὶ ἀφ' ἑαυτῶν· πλὴν τῶν ἐν Ἰαπωνίᾳ, ἃς συνέστησαν Ρῶσσοι ἱεραπόστολοι κατ' ἐντολὴν τῆς ἁγιωτάτης ρωσσικῆς Συνόδου. Πᾶσαι δὲ αἱ λοιπαὶ συνέστησαν ὡς ἑπομένως.

Ἅμα προσήρχετο εἴς τινα πόλιν ἐμπορικὴν τῆς Εὐρώπης ἢ ἀλλαχοῦ ἱκανὸς ἀριθμὸς ὀρθοδόξων χριστιανῶν, μετερχομένων τὸ ἐμπόριον ἢ ἄλλο τι ἐπιτήδευμα πρὸς ἐπίτευξιν καὶ πορισμὸν τῶν ἀναγκῶν τοῦ βίου, οἱ ὀρθόδοξοι καὶ εὐσεβεῖς οὗτοι χριστιανοί, ἐμφορούμενοι θρησκευτικῶν καὶ φιλογενῶν αἰσθημάτων, ἠσθάνοντο τὴν ἐπείγουσαν ἀνάγκην συστάσεως ἐπιτροπῆς ἢ ἀδελφότητος ἐκ τῶν μᾶλλον ἰσχυόντων ἢ προεχόντων μελῶν τῆς παροικίας, τὴν ἀνάγκην θεμελιώσεως ἱεροῦ ναοῦ ἢ καὶ ἁπλοῦ παρεκκλησίου, ἑπομένως τὴν ἀνάγκην προσκλήσεως ἱερέως πρὸς ἐκτέλεσιν μὲν τῆς ὀρθοδόξου θείας λατρείας, πρὸς ἐκπλήρωσιν δὲ τῶν θρησκευτικῶν καὶ ἱερῶν αὐτῶν καθηκόντων, ὡς ὀρθοδόξων καὶ πιστῶν τέκνων τῆς ἁγιωτάτης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας.

Ὁ ἐκκλησιαστικὸς διοργανισμὸς τῶν ὀρθοδόξων τούτων παροικιῶν καὶ τῶν ἱερῶν αὐτῶν ἐκκλησιῶν συνετελεῖτο ἀείποτε καὶ συντελεῖται ἄνευ οὐδεμιᾶς συμπράξεως καὶ ἀναμίξεως ἀνωτέρας τινὸς ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς. Καθὼς δ' ὑπῆρξεν ἀπ' ἀρχῆς ἡ σύστασις τῆς παροικίας καὶ τῆς ἐκκλησίας αὐτῆς ἐξ οἰκείας πρωτοβουλίας, οὕτως ὑπῆρξε καὶ ὁ διοργονισμὸς καὶ ὁ

κανονισμὸς, ὁ διέπων τὰ τῆς παροικίας καὶ τὰ τῆς ἐκκλησίας συνταχθεὶς ὑπὸ ἐπιτροπῆς, ἐκλελεγμένης ἐκ τῶν ὀρθοδόξων μελῶν, ἐκ τῶν εὐσεβῶς προθυμοποιουμένων καὶ ζηλωτῶς συνεισφερόντων ἐτησίως πρὸς συντήρησιν τῆς ἱερᾶς ἐκκλησίας. Ἐν ἀρχῇ κατὰ τὴν σύνταξιν τοῦ πρώτου κανονισμοῦ φρονοῦμεν ὅτι ἔλαβον μέρος καὶ οἱ πρῶτοι προσκληθέντες ἱερεῖς ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν διάταξιν καὶ εἰς τὴν τάξιν τῆς τελέσεως τῶν θείων μυστηρίων τῶν θείων λειτουργιῶν καὶ λοιπῶν ἱεροτελεστιῶν συμφώνως πρὸς τὰς διατυπώσεις τῆς ὀρθοδόξου καθολικῆς Ἀνατολικῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας. Πράγματι οἱ ἀείμνηστοι καὶ εὐσεβεῖς ἄνδρες τῶν ἀρχαιοτέρων παροικιῶν, οἱ τὰς πρώτας βάσεις τῶν ἐν ταῖς παροικίαις ἐκκλησιῶν καταβαλόντες, ὡς καὶ οἱ τῶν νεωτέρων παροικιῶν, ἐνεφοροῦντο ἀληθῶς εὐσεβοῦς φιλογενοῦς ζήλου καὶ πνεύματος τῆς ὀρθοδοξίας, καὶ οὐδεποσῶς ἠθέλησαν νὰ θεσπίσωσιν ἢ νὰ διατάξωσί τι τῶν εἰς τὴν διοίκησιν καὶ διάταξιν τῆς Ἐκκλησίας ἀφορώντων, ὅπερ ἠθέλεν ἀντιβαίνει εἰς τὴν ὑπὸ τῶν ἀοιδίμων πατέρων αὐτῶν παραδοθεῖσαν αὐτοῖς ἀμώμητον εἰς Χριστὸν πίστιν καὶ εὐσέβειαν, ἢ ἐναντίον εἰς τὰ ἀκραιφνῆ δόγματα, διδάγματα καὶ φρονήματα τῆς ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας.

Τοιαῦται ὀρθόδοξοι παροικίαι καὶ ἐκκλησίαι συνέστησαν πρωΐμως ἐν τῇ μέσῃ καὶ τῇ δυτικῇ Εὐρώπῃ, ἐν Ἀγγλίᾳ, ἐν Δανίᾳ καὶ ἐν Καλκούττῃ τῶν Ἰνδιῶν· ἄλλοι ὀρθόδοξοι ἐπ' ἐσχάτων διεσκορπίσθησαν εἰς τὴν ἄνω Αἴγυπτον μέχρις Ἐρυθραίας καὶ Χαρτούμ, ἕτεροι εἰς τὸ ἀκρωτήριον τῆς Καλῆς Ἐλπίδος καὶ εἰς τὴν Αὐστραλίαν· χιλιάδες μὲν συρίων ὀρθοδόξων εἰς τὴν νότιον Ἀμερικὴν, ἐν Βρασιλίᾳ καὶ Ἀργεντινῇ, χιλιάδες δὲ ἑλλήνων πελοποννησίων καὶ λοιπῶν καθ' ὅλας τὰς μεγάλας καὶ βιομηχανικὰς πόλεις τῆς βορείου Ἀμερικῆς Ἐκ πάντων τούτων γενικῶς εἰπεῖν, οἱ σύριοι καὶ ὀλίγιστοι ἕλληνες εἶναι ὀθωμανικῆς ὑπηκοότητος, οἱ πλείονες δὲ εἶναι ὑπηκοότητος ἑλληνικῆς. Ἐν γένει αἱ παροικίαι αὗται, δυνάμει τοῦ ὀργανικοῦ αὐτῶν Κανονισμοῦ, καὶ δυνάμει τῆς αὐτοσυντηρησιας καὶ δὴ καὶ τῆς αὐτονομίας, προσκαλοῦσιν ἱερεῖς λειτουργοὺς τῆς θείας λατρείας οἵους καὶ ὅθεν βούλονται, οἱ μὲν σύριοι, διὰ τὴν γλῶσσαν, ἐκ τοῦ πατριαρχικοῦ θρόνου τῆς Ἀντιοχείας, ἢ ἐκ τοῦ πατριαρχικοῦ θρόνου Ἱεροσολύμων καὶ Ἀλεξανδρείας — οἱ δὲ ἕλληνες ποῦ μὲν ἐκ τοῦ πατριαρχικοῦ θρόνου Κωνσταντινουπόλεως, ποῦ δὲ ἐκ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ζητοῦντες αὐτοὺς διὰ γραμμάτων ἢ ἐκλέγοντες αὐτοὺς διὰ τῆς ἐπιτροπῆς ἢ τῆς συνελεύσεως τῆς ἰδίας παροικίας. Δυνάμει λοιπὸν τοῦ ὀργανικοῦ Κανονισμοῦ τῶν ὀρθοδόξων τούτων παροικιῶν καὶ κατὰ τὴν εὐσεβῆ προαίρεσιν τῶν μελῶν τῆς ὀρθοδόξου παροικίας, ὁ προσκαλούμενος ὡς ἐκκλησιαστικῶς προϊσταμένος ἱερεὺς ὀφείλει νὰ ἀναγνωρίζῃ ὡς ἀνωτέραν αὐτοῦ ἐκκλησιαστικὴν ἀρχὴν τὴν ὑπὸ τῆς παροικίας ἢ τῆς κοινότητος ἀναγνωριζομένην ἢ παραδεχομένην, ἤ τινα τῶν πατριαρχῶν, ἢ σύνοδον αὐτοκεφάλου τινὸς Ἐκκλησίας, παρ' ἧς οὗτος νὰ ζητῇ ἐνίοτε ὁδηγίας ἢ λύσεις ἐκκλησιαστικῶν ζητημάτων καὶ ἀποριῶν, καὶ νὰ μνημονεύῃ κατὰ κανόνας τοῦ ὀνόματος τῆς τοιαύτης ἀρχῆς ἐν ταῖς θείας λειτουργίαις. Τοῦθ' ὅπερ δηλοῖ ὅτι ὁ ἱερεὺς τῆς παροικίας ἀναγνωρίζει μὲν καὶ ὑπάγεται εἰς ἀνωτέραν ὀρθόδοξον ἐκκλησιαστικὴν ἀρχὴν, κέκτηται δὲ ποιάν τινα ἀνωτέραν ἱερατικὴν ἐξουσίαν διέπων κατὰ τοὺς ἱεροὺς κανόνας τὰ καθαρῶς ἐκκλησιαστικὰ μετὰ γνώμης τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐπιτροπῆς, ἥτις, εἰρήσθω πρὸς δικαίωσιν τῶν προϊσταμένων ἱερέων, οὐδεμίαν παραδέχεται διαταγὴν ἢ ἀνάμιξιν εἰς τὰ τῆς παροικίας ἢ εἰς τὰ τῆς ἐκκλησίας αὐτῆς. Δυστυχῶς ὅμως ἐπ' ἐσχάτων ὡς πρὸς τὸν διορισμὸν προϊσταμένων ἢ ἱερέων ἔν τισιν ὀρθοδόξοις παροικίαις καὶ ἐκκλησίαις αὐτῶν συνέβησαν προστριβαί τινες, ἤτοι ἀδελφικαὶ παρατηρήσεις, ἢ μᾶλλον ἀνταλλαγαὶ ἐπισήμων ἐγγράφων, ὡς ἔγραψεν ἡ περισπούδαστος «Νέα Σιὼν», μεταξὺ τῶν Ἐκκλησιῶν τοῦ Θεοῦ, τουτέστι μεταξὺ τῆς Ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως καὶ τῆς Ἐκκλησίας τῶν Ἱεροσολύμων ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Ἡ «Νέα Σιὼν» ὡς πρώτην προστριβὴν ἀναφέρει τὴν μεταξὺ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ τῆς ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος περὶ τοῦ διορισμοῦ ἐκκλησιαστικοῦ προϊσταμένου ἐν τῇ ὀρθοδόξῳ παροικίᾳ καὶ Ἐκκλησίᾳ τῆς Νέας Ὑόρκης ἐν Ἀμερικῇ, ὅτε, ὡς λέγει, τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον ἀνεγνώρισε τὸ δίκαιον τῶν παρατηρήσεων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, καὶ ἐδικαιολόγησεν ἑαυτὸ ὁμολογῆσαν, ὅτι ἐν ἀγνοίᾳ τῶν ἐκεῖ πραγμάτων προέβη εἰς τὸν διορισμὸν ἑτέρου προϊσταμένου. Ὡς δευτέραν προστριβὴν τῆς αὐτῆς φύσεως ἡ «Νέα Σιὼν» ἀναφέρει τὸν διορισμὸν ἑτέρου ἐκκλησιαστικοῦ προϊσταμένου ἐν τῇ ὀρθοδόξῳ παροικίᾳ καὶ Ἐκκλησίᾳ τῆς ἐν Ἰταλίᾳ Νεαπόλεως, ὁπότε τὸ οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον ἐδέησεν αὖθις νὰ δικαιολογήσῃ καὶ τὸν διορισμὸν τοῦτον εἰς τὴν Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Τρίτη ὁμοία προστριβὴ, γράφει ἡ «Νέα Σιὼν», ἐπισυνέβη μεταξὺ τοῦ Πατριαρχείου τῶν Ἱεροσολύμων καὶ τῆς ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἑλλάδος διὰ τὴν ἐν Μελβούρνῃ τῆς Αὐστραλίας ὀρθόδοξον κοινότητα, εἰς ἣν κατ' αἴτησιν

τῶν ἐκεῖ ὀρθοδόξων τὸ Πατριαρχεῖον τῶν Ἱεροσολύμων ἀπέστειλε συμφώνως τῇ αἰτήσει ἔγγαμον ἱερέα, γινώσκοντα τήν τε ἑλληνικὴν καὶ τὴν ἀραβικὴν γλῶσσαν, ὡς ὄντων ἐκεῖ ὀρθοδόξων ἑλλήνων καὶ συρίων τῆς Παλαιστίνης. Ἀλλ'οἱ ἐν Μελβούρνῃ ὑπήκοοι ἕλληνες μετά τινα καιρόν, ἀποταθέντες εἰς τὴν ἐν Ἀθήναις ἱερὰν Σύνοδον, ἐζήτησαν ἱερέα καὶ συνάμα νὰ ὑπαχθῶσιν εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν αὐτῆς δικαιοδοσίαν, ἡ δὲ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐδέχθη τὴν αἴτησιν, καὶ ἔγραψε περὶ τούτου εἰς τὸ Πατριαρχεῖον Ἱεροσολύμων, ὅπερ ἐνέδωκε καὶ ἀνεκάλεσε τὸν προαποσταλέντα ἱερέα Ἀθανάσιον· ἀλλ' οἱ ἀραβόγλωσσοι ὀρθόδοξοι ἐκράτησαν αὐτὸν ὡς ἴδιον αὐτῶν ἱερέα. Οὕτως ἡ ἐν Μελβούρνῃ μικρὰ ὀρθόδοξος κοινότης ὑπάρχει εἰσέτι διῃρημένη εἰς δύο κόμματα,κατὰ τὸ ἐν Ἑλλάδι ἐπικρατοῦν ὡραῖον πρότυπον, ἵνα καὶ ἐν Αὐστραλίᾳ ἐπιδειχθῇ ὁ πρίδοξος ἐθνικὸς ἡμῶν κομματισμός, εἰσαχθεὶς καὶ ἐν τῇ ἁγίᾳ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίᾳ.

Ἡ ἔγκριτος ἐφημερὶς τῶν Ἀθηνῶν «Τὸ Κράτος», λαμβάνουσα ἀφορμὴν ἐκ τοῦ ἀξιολόγου ἄρθρου τῆς περισπουδάστου «Νέας Σιὼν», καὶ ἐκ τῆς ἀναδημοσιεύσεως αὐτοῦ ὑπὸ τῶν ἐν Ἀμερικῇ ἑλληνικῶν ἐφημερίδων, παρατηρεῖ μετὰ λόγου καὶ συνέσεως, ὅτι ἡ ἀναφυεῖσα διαίρεσις ἐν ταῖς ὀρθοδόξοις παροικίαις καὶ τοιαύτη ἐθνικὴ ἁμιλλα εἶναι βλαβερά· ὁ δὲ ἀξιότιμος συντάκτης τοῦ «Κράτους» προβλέπει, ὅτι σὺν τῷ χρόνῳ δύναται αὕτη νὰ καταστα θῇ ὀλεθρία εἰς τὸ ἔθνος, διότι «ἐκτίθησιν ἡμᾶς εἰς τὰ ὄμματα τῶν ξένων, καὶ παρίστησιν ἡμᾶς ἐθνικῶς διῃρημένους». Πλαγίως μὲν νομίζομεν, ἀλλὰ κυρίως διὰ τούτου καὶ τῶν ἄλλων ἐκφράζει τὴν ὀρθὴν καὶ φιλογενῆ γνώμην, ὅτι ἡ τοιαύτη ἐθνικὴ ἐπιβλαβὴς ἅμιλλα καὶ τοιαῦται προστριβαὶ τῶν ἁγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν προσάπτουσι μομφὴν μᾶλλον ἢ ἔπαινον, ἡ δὲ ἐν Ἑλλάδι ἀνωτάτη ἐκκλησιαστικὴ ἀρχὴ δέον νὰ ἐνθυμῆται, λέγει, ὅτι τὸ σύνολον τοῦ ἡμετέρου Γένους ἔχει δύο ἐπίσημα κέντρα, ἅτινα ὀφείλουσι νὰ ὁρίσωσι κοινὸν σημεῖον συνεννοήσεως (φύλλ. τῆς 19 φεβρουαρίου ε. ἔ.). Ἡ δὲ περισπούδαστος «Νέα Σιὼ» ἐν τῷ ἀξιολόγῳ αὐτῆς ἄρθρῳ ἐπιφέρει καὶ τὰ ἀξιοσπούδαστα ταῦτα· «Συζητουμένων τῶν γεγονότων (τῶν ἐν Μελβούρνῃ) ἐν τῇ ἁγίᾳ Συνόδῳ τῆς ἡμετέρας (τῶν Ἱεροσολύμων) Ἐκκλησίας, ἐρρίφθη εἰς τὸ μέσον ἡ ἰδέα, ὅτι θὰ ἦτο πολλαχῶς ὠφέλιμον ἐν τῇ ἁγιωτάτῃ ἐν τῇ Ἀνατολῇ Ἐκκλησίᾳ, **ἐὰν πᾶσαι ἀνεξαιρέτως αἱ ἐν τῇ διασπορᾷ ἔξω τῶν ὁρίων τῶν ὀρθοδόξων ἐκκλησιαστικῶν κύκλων ὀρθόδοξοι Κοινότητες ἐξηρτῶντο ἀπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.** Διότι διὰ τῆς τοιαύτης ἐξαρτήσεως θὰ ἐξέλειπον μὲν αἱ ἐν ταῖς κατὰ τόπους κοινότησι διαιρέσεις, θὰ ἐξέλειπον δ' αἱ ἐξ αἰτίας τούτων προστριβαὶ μεταξὺ τῶν ἁγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν, θὰ ἐδημιουργεῖτο σύστημα ἐκκλησιαστικῆς διοικήσεως τῶν ἐν λόγῳ κοινοτήτων εὐτακτότερον, καὶ τέλος θὰ προσεδίδετο μεῖζον ἠθικὸν γόητρον τῇ πρωτοθρόνῳ ἁγιωτάτῃ Ἐκκλησίᾳ τῆς Κωνσταντινουπόλεως (φυλλ. σεπτ.—ὀκτωβρ. 1905)».

Ἐπιδοκιμάζοντες τὰς συνετὰς προτροπὰς τοῦ «Κράτους», ἐκτιμῶντες τοὺς δικαίους λόγους καὶ τὰς ὀρθὰς σκέψεις τῆς «Νέας Σιὼν» καὶ κατὰ πάντα ἐπικροτοῦντες ἐπὶ τῇ κανονικῇ καὶ εὐσεβόφρονι ἰδέᾳ τῆς ἁγίας Συνόδου τῶν Ἱεροσολύμων, προτιθέμεθα νὰ ἐπιπροσθέσωμεν εἰς ταῦτα λόγους τινὰς ἐπίσης σπουδαίους καὶ μᾶλλον ἰσχυροὺς, οἵτινες κυρίως, εἰς τὴν οὐσίαν τοῦ ζητήματος ἀναφερόμενοι, θέλουσι παρουσιάσει αὐτὸ εἰς τοὺς ἁρμοδίους ὑπὸ τὴν πραγματικὴν καὶ ἀληθῆ αὐτοῦ ἔποψιν καὶ μορφήν. Ἄλλως τε τὸ ζήτημα τοῦτο διὰ τῶν γενομένων ἤδη προστριβῶν καὶ τῆς ἀνταλλαγῆς ἐπισήμων ἐγγράφων μεταξὺ τῶν ἁγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν ἐν Ἀνατολῇ, εἰσῆλθεν εἰς τὸν κύκλον τῶν καθαρῶς ἐκκλησιαστικῶν ζητημάτων. Διότι ἡ ἐνέργεια ἐκκλησιαστικῆς τινος ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας πέραν καὶ ἔξω τῶν ὁρίων τῆς κανονικῆς δικαιοδοσίας Ἐκκλησίας τινός, ὁ διορισμὸς πρεσβυτέρου ὑπὸ ἐπισκόπου, ὑπὸ συνόδου ἢ ὑπὸ πατριάρχου πέραν καὶ ἔξω τῶν ὁρίων τῆς ἐπισκοπῆς, τῆς συνοδικῆς ἢ τῆς πατριαρχικῆς κανονικῆς δικαιοδοσίας, τὸ ὑπὸ τοῦ πρεσβυτέρου ἢ προϊσταμένου ἱερέως ἀναφερόμενον ἐν ταῖς θείαις λειτουργίαις μνημόσυνον τοῦ ὀνόματος τοῦ ἐπισκόπου, ἢ συνόδου ἢ πατριάρχου ἔξω τῶν ὁρίων τῆς ἑκάστου κανονικῆς καὶ ἐκκλησιαστικῆς δικαιοδοσίας, ταῦτα πάντα συνιστῶσι ζητήματα, ἀναγόμενα κατ' οὐσίαν εἰς τὸ Κανονικὸν Δίκαιον, καὶ λυόμενα συμφώνως πρὸς τὸ πνεῦμα καὶ τὸ γράμμα τῶν θείων καὶ ἱερῶν κανόνων τῆς ὀρθοδόξου οἰκουμενικῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας.

*

Πρὸ εἴκοσι καὶ δύο ἐτῶν συμπεπληρωμένων (ἀπὸ τοῦ 1884 ἔτους) προσκληθεὶς ἀπὸ καθηγητοῦ τῆς ἱερᾶς Θεολογικῆς τῆς Χάλκης Σχολῆς, ἐν ᾗ ἐπὶ δωδεκαετίαν παρέδιδον πρὸς τοῖς ἄλλοις θεολογικοῖς μαθήμασι καὶ τὸ Κανονικὸν Δίκαιον, καὶ ἐγκαταστὰς ὡς ἐκκλησιασυικῶς προιστάμενος τῆς ἐν Μασσαλίᾳ ὀρθοδόξου ἑλληνικῆς κοινότητος καὶ ἐκκλησίας, εὐχαριστήθην τὰ μέγιστα ἐκ τῆς πρὸ πολλοῦ τεθεσπισμένης καὶ ἐπικρατούσης ἐν τῇ ἱερᾷ ἐκκλησίᾳ κανονικῆς καὶ εὐσεβοῦς διατάξεως τῶν τῆς θείας λατρείας καὶ τῆς

εὐλαβοῦς στάσεως τῶν ἐκκλησιαζομένων ὀρθοδόξων χριστιανῶν· ἐφάνη μοι ὅμως λίαν παράδοξον τὸ ἐν τῇ θείᾳ λειτουργίᾳ μνημόσυνον τοῦ ὀνόματος τῆς ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, διότι ἐφρόνουν, ὅτι κανονικὸν καὶ νόμιμον ἦτο μνημόσυνον τοῦ ὀνόματος τοῦ κατὰ καιροὺς οἰκουμενικοῦ πατριάρχου. Ἐρωτήσας, ὡς ἔδει, τὰ περὶ τούτου, ἔμαθον, ὅτι ἡ ὀρθόδοξος τῆς Μασσαλίας κοινότης, συμφώνως πρὸς τὸν ὀργανικὸν αὐτῆς κανονισμόν, ἔκρινε δι' ἰδίους αὐτῆς λόγους νὰ μνημονεύηται ἐν ταῖς θείαις λειτουργίαις ἀντὶ τοῦ ὀνόματος τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου ἡ ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Ἐρωτηθεὶς δ' ἐνταῦθα πολλάκις, ἂν τοῦτο εἶναι κανονικόν, ἐξέφρασα τὴν ταπεινήν μου γνώμην, ὅτι τοῦτο δὲν εἶναι κανονικόν, ἀλλ' εἶναι ζήτημα ἄλυτον καὶ ἀνεκτὸν μέχρι τοῦδε μεταξὺ τῶν Ἐκκλησιῶν τοῦ Θεοῦ, αἵτινες, χάριν τῆς ἀμοιβαίας ἐκκλησιαστικῆς εἰρήνης, καὶ χάριν τῆς ἀδελφικῆς ἐπικοινωνίας αὐτῶν ἐν τῷ συνδεσμῷ τῆς ἀγάπης ἀνέχονται τὸ μέχρι τοῦδε ἀκανονίστως γινόμενον.

Πρὸς ἐπίλυσιν λοιπὸν καὶ διακανόνισιν τοῦ τοιούτου ἐκκλησιαστικοῦ ζητήματος, παρατιθέμεθα ἐνταῦθα τὴν κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ Κανονικοῦ Δικαίου καὶ κατὰ τοὺς θείους καὶ ἱεροὺς κανόνας ταπεινὴν ἡμῶν γνώμην καθυποβάλλοντες αὐτὴν εὐσεβάστως τοῖς ἁρμοδίοις ὡς σύμφωνον πρὸς τὸ πνεῦμα καὶ τὸ γράμμα τῶν θείων καὶ ἱερῶν κανόνων, ὡς γνώμην ὅλως προσωπικήν. Εἶναι ὁμολογούμενον, ὅτι ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, ὡς Θεὸς καὶ θεμελιωτὴς τῆς αὐτοῦ Ἐκκλησίας, ἔδωκε πλήρη καὶ ἀπεριόριστον δικαιοδοσίαν κατ' ἐξουσίαν εἰς τοὺς μακαρίους αὐτοῦ Ἀποστόλους, ἵνα πορευθῶσιν εἰς τὸν κόσμον ἅπαντα καὶ κηρύξωσι τὸ Εὐαγγέλιον πάσῃ τῇ κτίσει· «Πορευθέντες οὖν μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη . . . . (Ματθ. κη', 19, 20.— Μάρκ. ις', 15).» Οἱ μακάριοι ὅμως Ἀπόστολοι διὰ τῆς ὑπὸ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ δοθείσης αὐτοῖς θείας χάριτος καὶ ἐξουσίας δὲν ἀνεδείκνυον εἰς τὰς Ἐκκλησίας Ἀποστόλους, ἀλλ' ἐπισκόπους μεθ' ὡρισμένης ἐπισκοπικῆς ἐξουσίας, ἑπομένως καὶ μετὰ περιωρισμένης ἐπισκοπικῆς δικαιοδοσίας, ὅπως ἐν αὐτῇ καὶ μόνῃ ἐπισκοπεύωσι, καὶ διδάσκωσι, καὶ ποιμαίνωσι, καὶ ἁγιάζωσι διὰ τῆς χάριτος τῶν θείων μυστηρίων τὸν περιούσιον τοῦ Κυρίου λαόν, ἐφ' ᾧ τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον κατέστησεν αὐτοὺς ἐπισκόπους εἰς ἔργον διακονίας, εἰς οἰκοδομὴν τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ (Πράξ. κ', 28. Ἐφεσ. δ', 12).

Οὕτως οἱ μακάριοι Ἀπόστολοι κατέστησαν τὸν ἀδελφόθεον Ἰάκωβον πρῶτον ἐπίσκοπον τῆς μητρὸς τῶν Ἐκκλησιῶν, τῆς ἁγιωτάτης Ἐκκλησίας τῶν Ἱεροσολύμων. Ὁ ἔνδοξος Ἀπόστολος Παῦλος κατέστησεν ἐπίσκοπον τὸν Τίτον ἐν Κρήτῃ, τὸν Τιμόθεον ἐν Ἐφέσῳ, τὸν Ἐπαφρόδιτον ἐν Φιλίπποις, Διονύσιον τὸν Ἀρεοπαγίτην ἐν Ἀθήναις, ὅστις οὐδεμίαν εἶχεν ἐπισκοπικὴν ἐξουσίαν ἐν Κορίνθῳ, ἥκιστα δ' ἐν Κρήτῃ ἢ ἐν Ἐφέσῳ. Τὰς ἐγγράφους καὶ ἀγράφους ταύτας περὶ ἐπισκοπικῆς δικαιοδοσίας καὶ ἐξουσίας διατάξεις αὐτῶν οἱ μακάριοι Ἀπόστολοι καθώρισαν ἐν τοῖς παραδοθεῖσιν ἡμῖν ἀποστολικοῖς κανόσι διὰ τοῦ ιδ' καὶ τοῦ λε'. Καὶ διὰ μὲν τοῦ ιδ' ἐκανόνισαν τὴν ἐπισκοπικὴν δικαιοδοσίαν, ἵνα μηδεὶς τῶν ἐπισκόπων ἐπιποθᾷ εἰς ἑτέραν ξένην παροικίαν, διὰ δὲ τοῦ λε' περιώρισαν τὴν ἐπισκοπικὴν ἐξουσίαν, ἵνα μηδεὶς τῶν ἐπισκόπων τολμᾷ νὰ ἐνεργῇ διὰ τῆς ἐπισκοπικῆς αὐτοῦ ἐξουσίας χειροτονίας ἢ ἄλλας ἱερατικὰς πράξεις «ἔξω τῶν ὁρίων τῆς ἑαυτοῦ παροικίας, εἰς τὰς μὴ ὑποκειμένας αὐτῷ πόλεις καὶ χώρας». Οὕτως ἔκπαλαι ἐμορφώθη ἡ ἐπισκοπικὴ περιφέρεια καὶ δικαιοδοσία, καὶ οὕτω κατ' ἀκολουθίαν περιωρίσθη καὶ ἡ ἐνέργεια τῆς ἐπισκοπικῆς ἐξουσίας ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς ἐπισκοπικῆς δικαιοδοσίας. Ὥστε ἡ ἐκκλησιαστικὴ καὶ ἐπισκοπικὴ δικαιοδοσία καὶ περιφέρεια ἑκάστου ἐπισκόπου ὑπάρχει στενῶς συνδεδεμένη μετὰ τῆς ἐπισκοπικῆς αὐτοῦ ἐξουσίας. Καὶ οὐ μόνον ταῦτα περὶ ἐπισκόπων διετάξαντο οἱ μακάριοι Ἀπόστολοι, ἀλλὰ καὶ διὰ τοῦ ιε' αὐτῶν κανόνος ὥρισαν καὶ περὶ πρεσβυτέρων καὶ διακόνων καὶ τῶν ἄλλων κληρικῶν, οἵτινες καταλείπουσι τὴν ἑαυτῶν παροικίαν ἢ ἐνορίαν, εἰς ἣν καὶ δι' ἣν ἐχειροτονήθησαν καὶ ὠνομάσθησαν πρεσβύτεροι ἢ διάκονοι, καὶ ἐπιποθῶσιν εἰς ξένας παροικίας ἢ ἐνορίας. Καὶ ταῦτα μὲν οἱ μακάριοι Ἀπόστολοι διετάξαντο.

Ὅτε ὅμως ὁ χριστιανισμὸς ἐπηύξησε καὶ ἐξηπλώθη ἐκ τῶν μεγάλων πόλεων τοῦ ρωμαϊκοῦ κράτους εἰς τὰς μικροτέρας πόλεις καὶ τὰ χωρία, τότε οἱ ἐπίσκοποι τῶν μεγάλων πόλεων ἐχειροτόνουν ἐπισκόπους εἰς τὰς πέριξ χώρας, ἀλλ' εἰς ὡρισμένην δικαιοδοσίαν, οἱ δὲ ἐπίσκοποι τῶν χωρῶν τούτων δυνάμει τῆς χειροτονίας ὑπέκειντο εἰς τοὺς χειροτονήσαντας αὐτοὺς ἐπισκόπους τῶν μεγάλων πόλεων, οἵτινες ὑπὸ τῆς πρώτης ἁγίας οἰκουμενικῆς Συνόδου ὀνομάζονται **μητροπολῖται** (Σύντ. Ράλλ. Ποτλ. τόμ. β', σελ. 122). Ἡ αὐτὴ πρώτη ἁγία οἰκουμενικὴ Σύνοδος διὰ δύο αὐτῆς κανόνων, τοῦ ἕκτου καὶ τοῦ ἑβδόμου, ἐθέσπισε καὶ καθώρισεν ἐκεῖνο, ὅπερ ἐγένετο ἄχρι ταύτης **κατ' ἔθος ἀρχαῖον, κατὰ συνήθειαν καὶ ἀρχαίαν παράδοσιν,** νὰ θεωρῆται ὡς κανὼν ἀπαράβατος, θεσπίσασα τὴν ἐπισκοπικὴν δικαιοδοσίαν τῶν ἐξάρχων

ἐπισκόπων τῶν μεγάλων ἐν Ἀνατολῇ διοικήσεων τοῦ Ρωμαϊκοῦ κράτους, ἤτοι τοῦ ἐν Ρώμῃ ἐπισκόπου, τοῦ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, τοῦ ἐν Ἀντιοχείᾳ, τοῦ ἐν Ἱεροσολύμοις καὶ τῶν ἐν ταῖς ἄλλαις ἐπαρχίαις ἐπισκόπων, τὰ πρεσβεῖα σώζεσθαι ἐν ταῖς Ἐκκλησίαις. Ὡσαύτως ἡ δευτέρα ἁγία οἰκουμενικὴ Σύνοδος διὰ δύο ἱερῶν αὐτῆς κανόνων, τοῦ δευτέρου καὶ τοῦ τρίτου, ἐθέσπισε καὶ ἐπεβεβαίωσε τοὺς ἀνωτέρω δύο κανόνας τῆς πρώτης οἰκουμενικῆς Συνόδου, καθορίσασα τὴν ἐκκλησιαστικὴν δικαιοδοσίαν ἔν τε τῇ διοικήσει καὶ ἐν ταῖς ἐνεργείαις τῆς ἐπισκοπικῆς ἐξουσίας, καὶ ἀπαγορεύσασα τοῖς ἐπισκόποις νὰ ἐπιβαίνωσιν ἀπρόσκλητοι εἰς ὑπερορίους ἐπαρχίας καὶ ὑπὲρ διοίκησιν ἐπὶ χειροτονίᾳ, ἤτισιν ἄλλαις οἰκονομίαις ἐκκλησιαστικαῖς· «Τὰς δὲ ἐν τοῖς βαρβαρικοῖς ἔθνεσι τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησίας οἰκονομεῖσθαι χρὴ κατὰ τὴν κρατήσασαν συνήθειαν παρὰ τῶν Πατέρων». Τὴν τελευταίαν ταύτην διάταξιν τοῦ κανόνος ὅ,τε Ζωναρᾶς καὶ ὁ Βαλσαμὼν ἑρμηνεύουσιν, ὅτι ἡ ἁγία Σύνοδος ἐνέδωκεν ὑπὸ τοιαύτην τινὰ ἔννοιαν, ἵνα δηλαδὴ οἱ πλησιόχωροι ἐπίσκοποι, οἱ διαλάμποντες ἐν λόγῳ καὶ ἔργῳ εὐσεβείας, ἀπέρχωνται εἰς τὰς τῶν ἄλλων ἐπισκόπων ἐπαρχίας, τὰς οὔσας ἐν ταῖς βαρβαρικαῖς χώραις, ὥστε νὰ ἐπιστηρίζωσι τοὺς τῇ πίστει προσιόντας, **κἂν παρὰ κανόνας τοῦτό ἐστι,** διὰ τὸ ἀναγκαῖον τοῦ πράγματος (Σύντ. Ραλλ. Ποτλ. τόμ. β', σελ. 169—173). Τοῦτο ὁ Βαλσαμὼν φρονεῖ μὲν παρὰ κανόνας γινόμενον, ἐπετρέπετο δὲ κατὰ τὴν γνώμην τῆς ἁγίας Συνόδου εἰς ἐκτάκτους καὶ κατεπειγούτας περιστάσεις καὶ ἐκκλησιαστικὰς ἀνάγκας τῶν ἐν τοῖς βαρβαρικοῖς ἔθνεσι παροικιῶν.

Ταυτοχρόνως ἡ δευτέρα ἁγία οἰκουμενικὴ Σύνοδος ἀποδίδει διὰ τοῦ τρίτου ἱεροῦ αὐτῆς κανόνος τὰ πρεσβεῖα τῆς τιμῆς εἰς τὸν ἐπισκοπικὸν θρόνον Κωνσταντινουπόλεως μετὰ τὸν θρόνον τῆς παλαιᾶς Ρώμης, διὰ τὸ εἶναι αὐτὴν, τὴν Κωνσταντινούπολιν, νέαν Ρώμην. Ὁ ἱερὸς Τιμόθεος ἀρχιεπίσκοπος Ἀλεξανδρείας, ὁ ἅγιος Κύριλλος ὁ Ἱεροσολύμων συμπαρεδρεύοντες ἐν τῇ παρούσῃ δευτέρᾳ οἰκουμενικῇ Συνόδῳ, προκαθεζομένου τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως Νεκταρίου, οὐδεμίαν ἐπήνεγκεν ἀντίρρησιν εἰς τὸν ἐπίσημον καὶ συνοδικὸν προβιβασμὸν τοῦ θρόνου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὑπεράνω τῶν ἁγιωτάτων αὐτῶν θρόνων. Δῆλον οὖν ἐκ τῶν προειρημένων, ὅτι, ὡς ἕκαστος ἐπίσκοπος ἢ μητροπολίτης δὲν ἠδύνατο νὰ ὑπερπηδήσῃ τὰ ὅρια τῆς ἐπισκοπικῆς ἢ μητροπολιτικῆς αὐτοῦ δικαιοδοσίας, οὕτως οὐδ' αὐτὸς ἐπέτρεπεν ἄλλῳ τινὶ ἐπισκόπῳ ἢ μητροπολίτῃ νὰ εἰσπηδήσῃ ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς ἑαυτοῦ ἐπισκοπῆς ἢ μητροπόλεως. Ἔχομεν δὲ τούτου τὴν ἀπόδειξιν πρόχειρον. Καθὼς ἡ ἐν Καρχηδόνι ἁγία Σύνοδος (418 μ. Χ.) ἀπέκρουσε τῶν τριῶν ἁγίων ἐπισκόπων τῆς Ρώμης Ζωσίμου, Βενεδίκτου καὶ Κελεστίνου τὴν ὑπέρβασιν τῆς ἐπισκοπικῆς αὐτῶν ἐξουσίας καὶ δικαιοδοσίας καὶ τὴν παρὰ τοὺς θείους κανόνας ἀπαίτησιν ἵνα ἡ Ἐκκλησία τῆς Καρχηδόνος ὑποταστομένη δεχθῇ εἰς κοινωνίαν τὸν ὑπὸ τῶν ἐπισκόπων τῆς Ρώμης ἀθωωθέντα αἰσχρουργὸν πρεσβύτερον Ἀκτάριον (Συνταγ. Ραλλ. Ποτλ. τομ. γ' σελ. 618—621). οὕτως ἡ τρίτη ἁγία οἰκουμενικὴ Σύνοδος (431 μ. Χ.) ἀπηγόρευσε διὰ τοῦ ὀγδόου αὐτῆς κανόνος εἰς τὸν ἐπίσκοπον Ἀντιοχείας, ἵνα κατὰ τὴν ἀπαίτησιν αὐτοῦ ἐπεκτείνας τὴν δικαιοδοσίαν καὶ τὴν ἐξουσίαν αὐτῶν χειροτονῇ τοὺς ἐπισκόπους τῆς ἐν Κύπρῳ Ἐκκλησίας. Ἀναγνωρίσαντες οἱ θεῖοι Πατέρες, ὅτι ἡ Ἐκκλησία τῆς Κύπρου οὐδέποτε περιελαμβάνετο ἐντὸς τῆς ἀρχιεπισκοπικῆς δικαιοδοσίας τοῦ ἐπισκόπου τῆς Ἀντιοχείας, ἐθέσπισεν «σώζεσθαι ἐν ἑκάστῃ ἐπαρχίᾳ καθαρὰ καὶ ἀβίαστα τὰ ἐν αὐτῇ προσόντα δίκαια ἐξ ἀρχῆς καὶ ἄνωθεν κατὰ τὸ πάλαι κρατῆσαν ἔθος, ἄδειαν ἔχοντος ἑκάστου μητροπολίτου τὰ ἴσα τῶν πεπραγμένων πρὸς τὸ οἰκεῖον ἀσφαλὲς ἐκλαβεῖν, ἵνα μὴ τῶν Πατέρων οἱ κανόνες παραβαίνωνται μηδὲ ἐν ἱερουργίας προσχήματι ἐξουσίας τύπος κοσμικῆς παρεισδύηται, μηδὲ λάθωμεν τὴν ἐλευθερίαν κατὰ μικρὸν ἀπολέσαντες ἣν ἡμῖν ἐδωρήσατο τῷ ἰδίῳ αἵματι ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ὁ πάντων ἀνθρώπων ἐλευθερωτής (Αὐτοθ. τόμ. β'. σελ. 203, 204)». Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἱερῶν κανόνων ἀποδεικνύεται τρανῶς, ὅτι πρέπει νὰ φυλάττωνται τὰ δίκαια ἑκάστης ἐπαρχίας σεβαστὰ καὶ μὴ γίνηται ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τοῦ Θεοῦ αὐθαίρετόν τι καὶ τυραννικόν· κατὰ συνέπειαν ἕκαστος μητροπολίτης, καὶ ἕκαστος πατριάρχης, εἴτε ἐπίσκοπος Ἀντιοχείας, εἴτε ἐπίσκοπος Ρώμης εἶνε οὗτος ὀφείλει κατὰ τοὺς θείους καὶ ἱεροὺς κανόνας πειθόμενος αὐτοῖς νὰ ἐμμένῃ αὐστηρῶς ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς ἐκκλησιαστικῆς αὐτοῦ δικαιοδοσίας καὶ ἐπαρχιακῆς περιφερείας ἐν ᾗ καὶ μόνῃ ὠνομάσθη χειροτονούμενος, καὶ ἐν ᾗ δικαιοῦται νὰ ἐξασκῇ τὴν ἐπισκοπικὴν, ἢ τὴν μητροπολιτικὴν ἢ τὴν πατριαρχικὴν ἐξουσίαν καὶ οὐδέποτε ἔξω καὶ πέραν τῶν ὁρίων τῆς κανονικῆς αὐτοῦ δικαιοδοσίας.

Μέχρι τῆς τετάρτης ἁγίας οἰκουμενικῆς Συνόδου (451 μ. Χ.) ὁ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ρώμης, δὲν ὑπέκειτο μὲν πρὸ πολλοῦ τῷ ἐξάρχῳ μητροπολίτῃ Ἡρακλείας, δὲν εἶχεν ὅμως καὶ δικαιοδοσίαν ἔξω τῶν ὁρίων τῆς ἀρχιεπισκοπῆς Κων-

σταντινουπόλεως, ἀλλ' οὔτε μητροπολίτας εἶχεν, οὐδ' ἐπισκόπους ὑπ' αὐτὸν ἐν τῇ ἀρχιεπισκοπικῇ αὐτοῦ δικαιοδοσίᾳ. Ἂν δέ που ἐγένοντό τινες ὑπ' αὐτοῦ χειροτονίαι ἢ ἄλλαι ἐκκλησιαστικαὶ πράξεις διὰ τῆς ἐξουσίας αὐτοῦ ἐκτὸς τῶν ὁρίων τῆς ἀρχιεπισκοπικῆς αὐτοῦ δικαιοδοσίας φρονοῦμεν ὅτι τοῦτο ἐγένετο δυνάμει τοῦ ἀρχιεπισκοπικοῦ αὐτοῦ ἀξιώματος καὶ τοῦ ὑπερβάλλοντος σεβασμοῦ καὶ τῆς τιμῆς, ὡς ἀρχιεπισκόπου τῆς βασιλευούσης τῶν πόλεων. Ἄλλως δὲ εἶνε ὁμολογούμενον ὅτι ὁ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, ὡς ἀρχιεπίσκοπος τοῦ ἀνατολικοῦ ρωμαϊκοῦ Κράτους πρὸς ὃν ἅπαντες ἀνεξαιρέτως οἱ ἐν Ἀνατολῇ ἐπίσκοποι τῶν ἐκκλησιῶν τοῦ θεοῦ ἀνεφέροντο πολλάκις δὲ καὶ αὐτοὶ οἱ ἐπίσκοποι τῆς Ρώμης, προθύμως οὗτος καὶ ἀδελφικῶς ἐλάμβανε τὴν φροντίδα καὶ προστασίαν αὐτῶν ἐνώπιον τοῦ βασιλείου Κράτους διὸ καὶ ἐλλόγως ἰσηγνώριζον ἐν αὐτῷ κατ' ἔθος μείζονά τινα ἐξουσίαν, συνδεδεμένην πως μετὰ τῶν συνοδικῶς ἀπονεμηθέντων αὐτῷ ἐξόχων πρεσβείων τῆς τιμῆς ἀπὸ τοῦ χρόνου τῆς δευτέρας ἁγίας οἰκουμενικῆς Συνόδου. Διὰ ταῦτα δικαίως μὲν ἐν μέσῳ τῆς τετάρτης ἁγίας οἰκουμενικῆς Συνόδου Νουνέχιος ὁ Λαοδικείας ἐπίσκοπος διεκήρυξεν ἀναφωνήσας. «Ἡ δόξα τοῦ θρόνου Κωνσταντινουπόλεως δόξα ἡμῶν ἐστι ἐπειδὴ καὶ τὰς μερίμνας ἡμῶν ἀναδέχεται». Δικαίως δὲ καὶ οἱ ἑξακόσιοι τριάκοντα θεοφόροι Πατέρες τῆς ἁγίας οἰκουμενικῆς ταύτης Συνόδου τῷ ἱερῷ παραδείγματι τῆς δευτέρας οἰκουμενικῆς ἑπόμενοι ὥρισαν καὶ ἐψηφίσαντο τὰ αὐτὰ διὰ τοῦ εἰκοστοῦ ὀγδόου ἱεροῦ αὐτῶν κανόνος περὶ τῶν πρεσβείων τῆς τιμῆς τῆς ἁγιωτάτης Ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως Νέας Ρώμης, εὐλόγως δὲ συνάμα κρίναντες τὴν βασιλείᾳ καὶ συγκλήτῳ τιμηθεῖσαν πόλιν καὶ τῶν ἴσων ἀπολαύουσαν πρεσβείων τῇ πρεσβυτέρᾳ βασιλίδι Ρώμῃ ἐθέσπισαν καὶ ἐν τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς ὡς ἐκείνην μεγαλύνεσθαι πράγμασι δευτέραν μεθ' ἐκείνην ὑπάρχουσαν. Τὸ δὲ ὑπὸ τῆς ἁγίας Συνόδου θεσπισθὲν καὶ ἀπονεμηθὲν μεγαλεῖον εἰς τὸν ἁγιώτατον τῆς Κωνσταντινουπόλεως θρόνον συνίσταντο εἰς τὴν ἑπομένην διάταξιν. «Ὥστε τοὺς τῆς Ποντικῆς, καὶ τῆς Ἀσιανῆς καὶ τῆς Θρακικῆς διοικήσεως μητροπολίτας μόνους, ἔτι δὲ καὶ τοὺς ἐν τοῖς βαρβαρικοῖς ἐπισκόπους τῶν προειρημένων διοικήσεων χειροτονεῖσθαι ὑπὸ τοῦ προειρημένου ἁγιωτάτου θρόνου τῆς κατὰ Κωνσταντινούπολιν ἁγιωτάτης Ἐκκλησίας (Σύντ. Ράλλ. Ποτλ. τομ. β'. σελ. 280, 281.)».

Διὰ τοῦ ἱεροῦ τούτου κανόνος οἱ θεοφόροι Πατέρες τῆς τετάρτης ἁγίας οἰκουμενικῆς Συνόδου ἐθέσπισαν τὴν ἐμπρέπουσαν τῷ ἁγιωτάτῳ καὶ ἀποστολικῷ τῆς Ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως θρόνῳ περιφέρειαν δικαιοδοσίαν καὶ ἐξουσίαν ὑπαγαγόντες εἰς τὴν διοίκησιν καὶ παιμαντορίαν αὐτοῦ τὰς τρεῖς μεγάλας ἐξαρχικὰς μητροπόλεις τῶν τριῶν μεγάλων πολιτικῶν διοικήσεων τοῦ κράτους, ἤτοι τοῦ πόντου, τῆς Ἀσίας καὶ τῆς Θράκης μετὰ τῶν ἐν αὐταῖς μητροπόλεων καὶ ἐπισκοπῶν. Ἵνα δὲ μὴ τῇ αὐθεντίᾳ τοῦ Κωνσταντινουπόλεως, ἑρμηνεύει ὁ Ζωναρᾶς, νομισθῶσιν οἱ θεῖοι Πατέρες ἐκεῖνοι τὸ πᾶν τῆς χειροτονίας ἀνατιθέναι ὥστε ποιεῖν] ἐκεῖνον ἐπὶ ταῖς χειροτονίαις κατ' ἐξουσίαν ἃ βούλεται, προσέθεντο χειροτονεῖσθαι παρ' αὐτοῦ (τοῦ Κωνσταντινουπόλεως) τοὺς μητροπολίτας μόνους τῶν προειρημένων τριῶν διοικήσεων, ἑκάστου δὲ μητροπολίτου χειροτονοῦντος τοὺς τῆς ἐπαρχίας ἐπισκόπους μετὰ τῶν ἐπισκόπων τῆς αὐτῆς ἐπαρχίας», «καθὼς τοῖς κανόσι διηγόρευται», καθὼς δηλαδὴ ὁρίζεται τοῦτο διὰ τοῦ τετάρτου ἱεροῦ κανόνος τῆς πρώτης ἁγίας οἰκουμενικῆς Συνόδου. Ὁ ἱερὸς ὅμως εἰκοστὸς ὄγδοος κανὼν θεσπίζει καὶ τὰ ἑπόμενα. «Ἔτι δὲ καὶ τοὺς ἐν τοῖς βαρβαρικοῖς ἐπισκόπους τῶν προειρημένων διοικήσεων χειροτονεῖσθαι ὑπὸ τοῦ προειρημένου ἁγιωτάτου θρόνου τῆς κατὰ Κωνσταντινούπολιν ἁγιωτάτης Ἐκκλησίας», νὰ χειροτονῇ δηλονότι ὅσους καὶ ὅπου θὰ ἐκρίνετο ἐπάναγκες νὰ ὑπάρχωσι τοιοῦτοι ἐπίσκοποι ἐν ταῖς βαρβαρικαῖς χώραις, οὐχὶ ἐντὸς τῶν προειρημένων μητροπόλεων καὶ διοικήσεων, ἀλλ' ἔξω καὶ πέραν τῶν ὁρίων τῶν τριῶν διοικήσεων τοῦ Πόντου τῆς Ἀσίας καὶ τῆς Θράκης. Ὅτι δὲ τοῦτο εἶναι τὸ ἀληθὲς νόημα τοῦ ἱεροῦ κανόνος εὔδηλον ἐκ τούτου. Ἂν οἱ ἐπίσκοποι οὗτοι τῶν βαρβαρικῶν χωρῶν εὑρίσκοντο ἐντὸς τῆς περιφερείας τῶν τριῶν τούτων μεγάλων μητροπόλεων καὶ τῶν πολιτικῶν διοικήσεων, τότε ἀναντιρρήτως ἐδικαιοῦντο κατὰ τὸν κανόνα οἱ μητροπολῖται νὰ χειροτονῶσι τοὺς ἐπισκόπους τούτους καὶ οὐχὶ ὁ ἀρχιεπίσκοπος καὶ πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως. Ἐπειδὴ ὅμως ὁ ἱερὸς κανὼν βαρβαρικὰς χώρας ἐννοεῖ τὰς χώρας τὰς ἔξω τῶν ὁρίων τῶν προειρημένων τριῶν μητροπόλεων καὶ διοικήσεων, ἑλλόγως ἕπεται, ὅτι ἡ ἔξω καὶ πέραν τῶν ὁρίων τῶν τριῶν διοικήσεων ἐκκλησιαστικὴ δικαιοδοσία, καὶ ἡ ἐν ταῖς χώραις ταύταις ἱεραρχικὴ ἐξουσία πρὸς χειροτονίαν τῶν ἐπισκόπων προφανῶς καὶ κανονικῶς ἀπονέμεται ὑπὸ τοῦ ἱεροῦ κανόνος καὶ ἀνήκει ἀποκλειστικῶς εἰς τὸν ἀποστολικὸν καὶ ἁγιώτατον θρόνον τῆς κατὰ Κωνσταντινούπολιν ἁγιωτάτης τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησίας.

(ἀκολουθεῖ)

Ἀρχιμ. ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΖΙΓΑΒΗΝΟΣ

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΕΞ ΕΠΑΡΧΙΩΝ

Ἐξ Ἀδριανουπόλεως ἐπιστέλλουσιν ἡμῖν ὅτι κατὰ τὴν γενομένην ἐσχάτως ἐκλογὴν τῶν ἓξ μελῶν τῆς ἀξιοτίμου δημογεροντίας ἀνεδείχθησαν πρόσωπα, συναίσθησιν μὲν ἔχοντα τῆς σοβαρᾶς ἀποστολῆς τοῦ δημογέροντος τῆς πρωτευούσης ταύτης ἐν ταῖς θρακικαῖς πόλεσι, δυνάμενα δὲ νὰ διοικήτωσι τὰ κοινὰ πράγματα τῆς φιλογενοῦς ἐν Ἀδριανουπόλει ἑλληνικῆς ὀρθοδόξου κοινότητος, ἐν ᾗ κίνησις ἐθνικὴ καὶ ζωὴ κοινοτικὴ, καταλλήλως διευθυνομένη, πρέπει νὰ ἐπιδρᾷ ἀποτελεσματικῶς ἐπὶ τῶν ἐν τῇ Θράκῃ ὁμογενῶν κοινοτήτων. Οἱ νέοι δημογέροντες εἰσὶν οἱ ἀξιότιμοι κκ. Κωνστ. Ἀλεξιάδης, δικηγόρος, Χρ. Μαλατάκης καὶ Περ. Κουρτίδης, ἰατροί, Κλεάνθης Ἰσραηλίδης, Βασ. Χαραλάμπους καὶ Καραπαναγιώτης Πασχάλη, ἔμποροι, ὧν ἐλπίζομεν τῆς φιλογενοῦς ἐργασίας ἀγαθὰ ν' ἀγγέλλωμεν ἐγκαίρως ἀποτελέσματα. Ἤδη τῆς Ἀδριανουπόλεως ἡ ἑλληνικὴ κοινότης πολλὰ δύναται νὰ παραδείξῃ καθιδρύματα κοινωφελῆ, συνιστῶντα εἰς τὴν κοινὴν ὑπόληψιν τούς τε πρὸ ἡμῶν ἐργασθέντας καὶ τοὺς ἐπ' ἐσχάτων εἰς τὴν διοίκησιν τῶν κοινῶν ἀναμιγνυμένους. Ἀτυχῶς στερεῖται νοσοκομείου, καίτοι πρὸ ἑνὸς καὶ ἡμίσεως αἰῶνος εἶχε, μέχρι δὲ πρὸ τριακονταετίας σχεδὸν ἐκέκτητο νοσοκομεῖον τῶν ὀρθοδόξων ἑλλήνων ἐν τῷ προαστείῳ Ἰλιριμίῳ, οὗ ἔκτοτε ἔληξεν ἡ εὐεργετικὴ ἐργασία. Ὑπάρχει ἄλλως ἐν τῇ πόλει τὸ δημαρχιακὸν νοσοκομεῖον, ἐν ᾧ νοσηλεύονται ἀσθενεῖς ἀνήκοντες εἰς διάφορα θρησκεύματα, ἄποροι καὶ πένητες. Εἰς τοὺς πτωχοὺς τοὺς ἀσθενεῖς ἀποστέλλει δωρεὰν τὸ δημαρχεῖον ἰατροὺς καὶ φάρμακα, καταβάλλει δ' ἐκ τοῦ ταμείου αὐτοῦ ὡρισμένον τι ποσὸν ὡς ἔξοδα κηδείας τῶν ἐν ἐσχάτῃ πενίᾳ θνησκόντων.

Ἐν τούτοις τὴν ἀτροφικὴν ταύτην ὄψιν τῆς κοινοτικῆς ἐν Ἀδριανουπόλει καταστάσεως ἡ κοινότης τῶν ὁμογενῶν δύναται νὰ καυχηθῇ ὅτι συγκαλύπτει δι' ἑτέρων ἀγαθοεργιῶν. Παρὰ τῇ κοινότητι λειτουργεῖ Φιλόπτωχος Ἀδελφότης, ἥτις χορηγεῖ εἰς πτωχὰς οἰκογενείας ἐπιδόματα μηνιαῖα, ἀνερχόμενα κατ' ἔτος εἰς 300 λίρας ἐν συνόλῳ. Τοῦ καλλίστου τούτου σωματείου γενήσονται μετ' ὀλίγας ἡμέρας αἱ ἀρχαιρεσίαι, ἡ δ' ἀναγνωσθησομένη ἔκθεσις θέλει δείξει πῶς ἀθορύβως ἐπιτελοῦσιν ἐν τῇ κοινωνίᾳ τὰ καλὰ σωματεῖα τὴν ἀγαθοεργὸν αὐτῶν ἀποστολήν. — Ἐκτὸς τῆς Ἀδελφότητος, ἡ τῆς Ἀδριανουπόλεως ἑλληνικὴ κοινότης ἔχει τὸ Συσσίτιον τῶν ἀπόρων μαθητῶν, τὸ κεντρικὸν ἐν τῷ ἄστει καὶ τὰ παραρτήματα αὐτοῦ ἐν τοῖς τρισὶ προαστείοις. Ἐν τῷ κεντρικῷ σιτίζονται δωρεὰν 160 μαθηταὶ καὶ μαθήτριαι ἄποροι. Τὰ τοῦ Κιγικίου καὶ Κιρεσχανὲ παρέχουσι τροφὴν εἰς μικροὺς ἀπόρους ἑκάτερον, ἀνὰ 70. Τὸ συσσίτιον Ἰλιριμίου (διὰ τὴν Ροδοκανάκειον σχολὴν μόνον) παρέχει γεῦμα καθ' ἑκάστην εἰς 45 ὁμογενῆ παιδία = ἤτοι σύνολον πτωχῶν παιδίων δωρεὰν ἐν τοῖς συσσιτίοις τούτοις σιτιζομένων 345 = τριακόσια σαράντα πέντε. Τὸ φιλάνθρωπον καὶ φιλογενὲς ἵδρυμα τοῦτο, τὸ τιμῶν τὴν ὁμογενῆ κοινότητα Ἀδριανουπόλεως, ἀπὸ ἑπτὰ σχεδὸν ἐτῶν λειτουργεῖ, πόρους πρὸς ἐξακολούθησιν τοῦ λαμπροῦ αὐτοῦ ἔργου κεκτημένον τὰς προαιρετικὰς συνδρομὰς τῶν ὁμογενῶν, προσφερόντων ἀγογγύστως, ἄνευ θορύβου, τὸ ποσὸν τοὺς πάσχοντας χριστιανικὸν ἔργον ἐπιτελούντων ἄνευ πατάγου. Τοῦτ' αὐτὸ δύναται νὰ λεχθῇ καὶ περὶ τῆς Φιλοπτώχου Ἀδελφότητος. Ἀλλὰ καὶ κατὰ τὰς ἁγίας ἑορτὰς τῶν Χριστουγέννων καὶ τοῦ ἁγίου καὶ Μ. Πάσχα ἡ ἱερὰ μητρόπολις ὀνομάζει ἐννέα δημελεῖς ἢ τριμελεῖς ἐπιτροπείας, αἵτινες, φέρουσαι μετὰ χεῖρας συγκινητικὰς ἐγκυκλίους, περιέρχονται τὰ τμήματα τῆς ἀγορᾶς τῆς πόλεως καὶ συλλέγουσι τὰς προαιρετικὰς συνδρομὰς τῶν συμπολιτῶν, ἀνερχομένας συνήθως εἰς 40 ἢ 50 λίρας, ἐνίοτε δ' εἰς 60, διανεμομένας εἶτα τοῖς πτωχοῖς ὑπὸ τῆς δημογεροντίας ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν ἑκάστου. Τὰ ταμεῖα τῶν ἱερῶν ναῶν, ἐπίσης, ἐν ἐκτάκτοις περιστάσεσιν, οἷαί εἰσι καὶ αἱ βαρεῖς χειμῶνες, χορηγοῦσιν ἄνθρακας ἢ χρήματα, οὐδαμῶς ἐπιλανθανόμενα τοῦ πρὸς τοὺς πτωχοὺς καθήκοντος. — Ἐν τῷ παρελθόντι ἔτει προσετέθησαν εἰς τὸν κατάλογον τῶν χρῃζόντων ἀρωγῆς καὶ συντηρήσεως καὶ οἱ ἐξ Ἀνατολικῆς Ρωμυλίας καὶ Βουλγαρίας πρόσφυγες, ὧν πρὸς βοήθειαν ἐργάζεται ἰδία ἐπιτροπεία, δαπανήσασα μέχρι σήμερον ὑπὲρ τὰς 200 τουρκικὰς λίρας. Ταῦτα ἐν κοινότητι μόλις ἀριθμούσῃ τριάκοντα χιλιάδας ψυχῶν καὶ δοκιμασθείσῃ σκληρῶς διὰ τῆς πρὸ ἑνὸς καὶ ἡμίσεος ἔτους ἐπισυμβάσης πυρκαϊᾶς. — Ἱκανὰς περὶ τῆς ἐν γένει φιλανθρωπικῆς καὶ πνευματικῆς ζωῆς εἰδήσεις θέλομεν χορηγεῖ τοῖς ἡμετέροις ἀναγνώσταις ἐν καιρῷ τῷ προσήκοντι.

Ἐκ Διδυμοτείχου γράφουσιν ἡμῖν ἀνακεφαλαιοῦντες τὰ κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος συντελεσθέντα κοινωφελῆ ἔργα ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ καθόλου Διδυμοτείχου καὶ ἰδίως ἐν τῇ ἕδρᾳ αὐτῆς, φροντίδι φιλογενεῖ τοῦ πανιερ. μητροπολίτου κ. **Φιλαρέτου**, ὧν ἐκ καθήκοντος ἀναγραφὴν ποιούμεθα, ἐπαινοῦντες ἅμα καὶ τὴν φιλο-

γένειαν καὶ τὴν εὐσέβειαν τῶν ὀρθοδόξων ὁμογενῶν. Ταῦτα δ' ἔχουσιν οὕτω 1) ἡ ἐν **Διδυμοτείχῳ** ὑφισταμένη Φιλόπτωχος Ἀδελφότης «Ἀγάπη» ἐβοήθησε τὰς πτωχὰς καὶ ἀπόρους οἰκογενείας τῶν ὀρθοδόξων κατὰ τὰς ἑορτὰς τοῦ Πάσχα καὶ τῶν Χριστουγέννων διὰ χορηγίας δωδεκαλίρου ποσοῦ, ἐκ τοῦ πτωχοῦ αὐτῆς ταμείου—2) ἡ ὁμογενὴς κοινότης Διδυμοτείχου μετὰ τῆς ἱερᾶς μητροπόλεως εἰργάσθη δραστηρίως πρὸς ἄθροισιν ἐράνων ὑπὲρ τῶν ἐκ Βουλγαρίας καὶ Ἀνατολικῆς Ρωμυλίας προερχομένων προσφύγων· ἐχρησίμευσαν δὲ οἱ ἔρανοι πρός τε συντήρησιν αὐτῶν καὶ ἐξαποστολὴν σιδηροδρομικῶς μέχρι Δεδὲ Ἀγάτς. Ἐπίσης εἰσέπραξεν ἐράνους, ἀπουστείλασα τούτους διὰ τοῦ πανιερ. μητροπολίτου κ. Φιλαρέτου εἰς τὰ Πατριαρχεῖα, ἐπὶ τῷ ἰδίῳ σκοπῷ, ὡς καὶ ὑπὲρ τῶν ἐκτάκτων ἀναγκῶν τοῦ Ἐθνικοῦ Ταμείου. Φιλογενεῖ δὲ προτροπῇ τοῦ μητροπολίτου τὰ αὐτὰ διενήργησαν ἐν τῇ διακρινούσῃ αὐτὰς εὐσεβείᾳ καὶ φιλογενείᾳ καὶ αἱ ὁμογενεῖς κοινότητες Σουφλίου, Κιουπλίου, Κορνοφωλιᾶς, Δαδιᾶς καὶ Σκλτικίου — 3) ἡ ἐν τῇ πόλει **Σουφλίου** Ἀδελφότης δι' ἀδρᾶς δαπάνης ἐξαγοράσασα τὰς πέριξ τοῦ ἱεροῦ ναοῦ τὸν ἁγίου Γεωργίου ὑπαρχούτας οἰκίας σκοπεῖ διὰ τῆς κατεδαφίσεως αὐτῶν τοῦτο μὲν νὰ εὐρύνῃ τὸν περίβολον τοῦ ναοῦ, τοῦτο δὲ ν' ἀνεγείρῃ ἐν αὐτῷ παρθεναγωγεῖον καὶ μητροπολιτικὸν οἴκημα, πληροῦσα ἀναπόφευκτον ἀνάγκην ὑπὸ πάντων ἐν γένει ὁμολογουμένην — 4) ἐν **Σαλτικίῳ**, χωρίῳ τῆς ἐπαρχίας τρίωρον ἀπὸ τῆς ἕδρας ἀπέχοντι, ἀνεκαινίσθησαν αἱ σχολικαὶ οἰκοδομαί — 5) ἐν **Μανδρίτσᾳ**, χωρίῳ ὀκτάωρον τῆς ἕδρας ἀπέχοντι, ἀνηγέρθη ἐκ βάθρων περικαλλὲς σχολῆς οἴκημα διὰ δαπάνης λιρῶν ὀθωμανικῶν διακοσίων πεντήκοντα—6) ἐν **Τσαουσλὶ**, 3 ὥρας ἀπὸ τῆς ἕδρας ἀπέχοντι, ὡς καὶ ἐν **Ἄκ Βουνὰρ** (τῆς αὐτῆς ἀποστάσεως) ἀνεκαινίσθησαν ἐπίσης αἱ σχολικαὶ οἰκοδομαὶ—καὶ τέλος 7 ἢ 8—ἐν τῷ χωρίῳ **Τσοπανλὶ**, ἔνθα ἕνεκα τῆς ἄλλοτε ἀφιλομουσίας αὐτῶν οἱ κάτοικοι ἐστεροῦντο σχολῆς, κατωρθώθη, διὰ τῶν ἀξιεπαίνων ἐνεργειῶν καὶ προτροπῶν τοῦ πανιερ. μητροπολίτου, ἡ σύστασις τοιαύτης, ἐξησφαλίσθη δ' ἡ τακτικὴ αὐτῆς λειτουργία.

Ἐν Σάμῳ, σπουδαῖον βῆμα πρὸς ἔρευναν τῶν φαρμάκων τῆς θεραπείας ἐθνικοῦ καὶ κοινωνικοῦ δυστυχήματος ποιεῖται ἡ καλλίστη ἐφημερὶς «Πρόοδος» καὶ εἰς τὴν κοινωνικὴν μελέτην, ἣν προκαλεῖ, προσκαλοῦσα τοὺς δυναμένους, ἐλπίζομεν ὅτι θέλουσι συμβάλλει πολλοὶ τῶν ὁμογενῶν, κεκτημένοι καὶ γνώσεις πολλὰς καὶ πεῖραν μακράν, ὃ καὶ κυριώτερον.—«Εἰς μίαν πόλιν ἀριθμοῦσαν (γράφει) κατοίκους ἑπτὰ χιλιάδας, ὡς εἶνε ἡ πόλις τοῦ Λιμένος Βαθέος, εἶναι φαινόμενον ἄξιον πολλῆς προσοχῆς καὶ μελέτης ἡ τέλεσις πέντε μόνον γάμων καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ διαρρεύσαντος ἔτους».—Βεβαίως ἡ κατ' ἔτος ἀναλογία ἑνὸς γάμου πρὸς τριακοσίας οἰκογενείας ἐμπνέει θλῖψεως αἴσθημα εἰς πάντα πεπολιτισμένον ἄνθρωπον, ὅστις οὐδέποτε δύναται νὰ φαντασθῇ τὴν πρὸς τὸν ἔγγαμον κατὰ νόμους βίον ἀποστροφὴν τοσούτῳ διαδιδομένην ἐν ἀνεπτυγμένῃ κοινωνίᾳ, διότι μετὰ τοιαύτην ἀδιαφορίαν ἡ ἐθνικὴ καὶ θρησκευτευτικὴ ζημία πολλὴ ἐπέρχεται. Ταύτην ἔχουσι καθῆκον ὁ ἱερὸς πρὸ πάντων κλῆρος, οἱ διδάσκαλοι καὶ δημοσιογράφοι, διὰ κατηλλήλου κηρύγματος, διὰ διδασκαλίας, διὰ διατριβῶν νὰ προλάβωσι καὶ πολεμήσωσιν, ἀσχέτως πρὸς τὰς γνώμας, αἵτινες ἤθελον δημοσιευθῇ διά τε τῆς «Προόδου» καὶ δι' ἑτέρων ἐφημερίδων.—Ἡ ὀλιγότης τῶν γάμων, ὡς ἀφ' ἑτέρου ἡ πληθυσμονὴ τῶν διαζυγίων ὡς ἀπέδειξεν ἡ στατιστική, ἣν ἐξεδώκαμεν ἐν σελίδι 18 τοῦ μετὰ χεῖρας τόμου τῆς «Ἐκκλησ. Ἀληθείας», εἰσὶ σπουδαιότατα θέματα, ἐφ' ὧν πρέπει ν' ἀσχοληθῶσι καὶ αὐτὰ τὰ νομοθετικὰ σώματα τῶν πεπολιτισμένων ἐθνῶν, ὄχι μόνον οἱ ἐπιστήμονες καὶ οἱ δημοσιογράφοι.

Ἐκ Βοδενῶν ἀναγγέλλουσι περὶ τοῦ τρόπου, καθ' ὃν οἱ δυνατοὶ ὑλικῶς τὰ τῶν ἀδυνάτων ἀσθενήματα βαστάζουσιν, εὐχάριστους εἰδήσεις. Οἱ ἐν τῇ πόλει πένητες ἔτυχον βοηθείας τινὸς ἐκ μέρους τῶν ἐπιτρόπων τῶν ἱερῶν ναῶν, ἰδιωτῶν τινων καὶ τῶν Ἀδελφοτήτων· τούτων ἡ μὲν Φιλόπτωχος διένειμε 400 ὀκάδας ἀλεύρου καὶ χρηματικά τινα βοηθήματα, ἐνέδυσε δὲ καί τινας ἐκ τῶν πτωχῶν μαθητῶν· ἡ δὲ τῶν ἑλληνίδων Ἀγαθοεργὸς 60 μαθητὰς ἀπόρους ἐνέδυσεν· ἀλλὰ καὶ τὸ ἑταιρικὸν ἐργοστάσιον Γρηγ. Τσίτση διεμοίρασεν εἰς τοὺς πτωχοὺς 500 ὀκάδας ἀλεύρου.

Ἐκ Σαράντα Ἐκκλησιῶν γράφουσιν ἡμῖν βραχείας μὲν ἀλλὰ σαφεῖς καὶ λίαν εὐχαρίστους εἰδήσεις παρεχόμενοι περὶ τῆς ἐν γένει κοινοτικῆς ζωῆς. Ἐπὶ τῇ μεγάλῃ τῶν Χριστουγέννων ἑορτῇ, καθὼς καὶ ἐπὶ τῇ τοῦ Μ. Πάσχα, τὴν ἐπιβαλλομένην ἡμῖν ἀγαθοεργίαν ἐξασκοῦσιν αἱ ἀγαθοεργοὶ καὶ φιλόπτωχοι Ἀδελφότητες «Εἰρήνη» καὶ «Ὁμόνοια», ὧν τὰ διοικητικὰ συμβούλια συναθροίζουσιν ἐγκαίρως ὑπὲρ τῶν ἀπόρων καὶ πενήτων προκαιρετικοὺς ἐράνους εἰς ἄλευρον καὶ εἰς χρήματα, καὶ τὸ συλλεγόμενον οὕτω

ποσὸν διανέμουσι δι' ἐπὶ τούτῳ ἐπιτροπειῶν εἰς οἰκογενείας δυστυχούσας καὶ μαθητὰς πτωχοὺς, ἐπὶ τῇ βάσει καταλόγου συνταχθησομένου προηγουμένως ἐν τῇ ἱερᾷ μητροπόλει. Ταῦτα πάντα γίνονται πράγματι ἀθορύβως καὶ χωρὶς πατάγου.—Προκειμένου δὲ λόγου περὶ σωματείων κοινωφελῶν, ἀναφέρομεν ὅτι τοιαῦτα λειτουργοῦσιν ἐν τῇ πόλει 40-Ἐκκλησιῶν ὁ «Φιλεκπαιδευτικὸς Σύλλογος», ἡ Φιλεκπαιδευτ. Ἀδελφότης «Ἐλπὶς», ἡ Φιλόπτωχος Ἀδελφότης «Ὁμόνοια», ἡ Ἀγαθοεργὸς Ἀδελφότος «Εἰρήνη», ἡ Φιλόκαλος Ἀδελφότης «Ἀγάπη», ὁ Γυμναστικὸς Σύλλογος «Ἄτλας», ὁ Μουσικὸς Ὅμιλος «Ἀρίων» καὶ ὁ Δραματικὸς Σύνδεσμος «Μένανδρος», ἐκπληροῦντα μετὰ προθυμίας ἀξιεπαίνου τὸν σκοπὸν, ὃν ἕκαστον προτίθεται, καὶ διαπράττοντα τὴν δυνατὴν ἀγαθοεργίαν, ὡς καὶ τὰ σωματεῖα τῶν συντεχνιῶν. Ἐσχάτως οἱ ἐκ τῆς ἐπαρχίας 40-Ἐκκλησιῶν ἐν Ἀμερικῇ διαμένοντες σαραντεκκλησιῶται καὶ σκοπιανοὶ (ἐκ Σκοποῦ), συλλεξαντες ἐξ ἐράνων πρὸ τῶν ἑορτῶν τῶν Χριστουγέννων δέκα ἓξ καὶ ἡμίσειαν λίρας ἀγγλικὰς, ἔπεμψαν ἐγκαίρως τῷ πανιερ. μητροπολίτῃ 40-Ἐκκλησιῶν κ. Ἀνθίμῳ, διανείμαντι, κατὰ τὴν φιλάδελφον ἐπιθυμίαν τῶν πεμψάντων, εἰς ὁμογενεῖς πτωχὰς οἰκογενείας.

Ἐν τῇ πόλει 40-Ἐκκλησιῶν οὐδεὶς ἐξ Ἀνατολικῆς Ρωμυλίας πρόσφυξ διαμένει, πάντων ἀναχωρησάντων εἰς ἐπαρχίας ἑτέρας ἢ εἰς τὸ ἐξωτερικόν.—Μετὰ πολλῆς εὐφροσύνης ἀγγέλλομεν ὅτι κάλλιστα λειτουργοῦσι καὶ τὰ σχολεῖα τῆς πόλεως 40-Ἐκκλησιῶν. Εἰς τὰ τέσσαρα ἀρρεναγωγεῖα, συμπεριλαμβανομένης, ἐννοεῖται, καὶ τῆς ἀστικῆς σχολῆς, φοιτῶσι τόγε νῦν 579 μαθηταὶ, εἰς δὲ τὸ κεντρικὸν παρθεναγωγεῖον καὶ νηπιαγωγεῖον, ὡς καὶ εἰς τὰ τρία ἐνοριακὰ νηπιοπαρθεναγωγεῖα, μαθήτριαι 432. Καθ' ὅλην δὲ τὴν ἐπαρχίαν, ἐν τοῖς ἑλληνικοῖς σχολείοις ἀρρένων καὶ θηλέων διδάσκονται νῦν ἄρρενες μὲν 939 μαθηταὶ, μαθήτριαι δὲ 580—τὸ σύνολον, 1518 μαθηταὶ, 1012 μαθήτριαι.—Τὴν ἠθικὴν ἐν Χριστῷ καὶ τὴν θρησκευτικὴν ἐν γένει διαπαιδαγώγησιν ἐπιδιώκει τὸ κήρυγμα τοῦ θείου λόγου, γινόμενον εἰς πάσας τὰς κωμοπόλεις καὶ τὰ χωρία τῆς ἐπαρχίας ὑπό τε τοῦ πανιερ. μητροπολίτου κ. Ἀνθίμου, κάλλιστα τῇ Ἐκκλησίᾳ μέχρι σήμερον ὑπηρετήσαντος, καὶ ὑπὸ τοῦ ἀρχιδιακόνου αὐτοῦ ἱερολογ. κ. Ἀλεξ. Παπαδοπούλου, περυσινοῦ τελειοφοίτου τῆς ἱερᾶς ἐν Χάλκῃ Θεολογικῆς σχολῆς.—Τὸ ἔργον τῆς θρησκευτικῆς ἐποικοδομήσεως συμπληροῦσιν οἱ ἐν τοῖς χωρίοις καὶ ταῖς κωμοπόλεσιν ἱερεῖς ἀριθμούμενοι σήμερον εἰς 34.

Μετὰ χαρᾶς οἱ ἀναγνῶσται τῆς «Ἐκκλ. Ἀθηθείας» θέλουσι μανθάνει παρομοίας εἰδήσεις, ἐπαινοῦντες τούς τε πρωτοστατοῦντας εἰς τοιούτους εὐσήμους ἀγῶνας καὶ τοὺς ὑπὲρ τῆς εὐοδώσεως τῶν κοινῶν πραγμάτων εὐδοκίμως συναντιλαμβανομένους τοῖς εὐλογοῦσι κοινωφελεῖς ἐργασίας, προβιβάζούσας τὸ θερμὸν θρησκευτικὸν τῶν ὀρθοδόξων συναίσθημα καὶ τὴν πρὸς τὴν γενέτειραν ἀγάπην καὶ στοργήν.

ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΑΙ ΚΑΚΟΥΡΓΙΑΙ

Τὰ κατωτέρω δημοσιευόμενα, ἐν ἀκριβεῖ μεταφράσει, δύο ἔγγραφα τοῦ βουλγαρικοῦ «μυστικοῦ ἐπαναστατικοῦ Κομιτάτου» πρὸς Ἕλληνα ὀρθόδοξον ἱερέα τῆς ἐπαρχίας Φιλιππουπόλεως ἀποσταλέντα, διάτορον φωνὴν ἀφιέντα διατρανοῦσιν ὅτι τὰ κακοῦργα ἔνστικτα τὰ ἐμφωλεύοντα ἐν τῇ βουλγαρικῇ ψυχῇ οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν ἀπετράπησαν, παρὰ τὰς περὶ τοῦ ἐναντίου διαμαρτυρίας καὶ τὰ προσχήματα, ἀπὸ τοῦ μιαροῦ καὶ καταχθονίου αὐτῶν σχεδίου τῆς ἐξοντώσεως τῶν ἐν Βουλγαρίᾳ καὶ Ἀνατολικῇ Ρωμυλίᾳ Ἑλλήνων Ὀρθοδόξων, διὰ τῆς ἐξαναγκαστικῆς αὐτῶν ἀποστασίας ἀπό τε τῆς ἐθνικότητος καὶ τῆς θρησκείας τῶν Πατέρων των.

Καὶ ἐνῷ ἀφ' ἑνὸς Βούλγαροι πράκτορες, ἐνταῦθα τε καὶ ἀλλαχοῦ, ὅπου κατέφυγον οἱ τλήμονες Ἕλληνες πρόσφυγες, τὴν ἀλωπεκῆν, περιβληθέντες προσπαθοῦσι, διὰ παντὸς ὑπούλου μέσου καὶ δι' ἀφθόνων ὑποσχέσεων καὶ παροχῆς τῶν πρὸς ἐπιστροφὴν μέσων, νὰ πείσωσι τοὺς πρόσφυγας ὅπως ἐπανακάμψωσιν εἰς τὰς ἑστίας των, ἵνα τοιουτοτρόπως διὰ τοῦ παραδείγματος τούτων συγκρατήσωσι τὰς χιλιάδας ὅλας τῶν πρὸς ἐκπατρισμὸν παρασκευαζομένων Ἑλλήνων, ἐξ ἄλλου μέσου ἐπισπεύδουσι, διὰ τῶν μᾶλλον ἐγκληματικῶν μέσων, τὴν ἀποστασίαν τῶν ἀπομεινάντων καὶ ἰδιαζόντως τοῦ κλήρου, ἐπὶ τῇ ἐλπίδι ὅτι ἀφεύκτως θέλει μιμηθῇ τοῦτον τὸ πρόμνιον.

Καὶ ἡ Εὐρώπη παρίσταται ἀπαθὴς θεατὴς τῶν ἐπιτελουμένων ὀργίων, ἡ δὲ βουλγαρικὴ Ἐξαρχία τολμᾷ νὰ διαβιβάζῃ πρὸς τὴν Ὑ. Πύλην ταχρίρια περὶ τοῦ διωγμοῦ ὃν ὑφίστανται οἱ Βούλγαροι ἐκ μέρους τῶν Ἑλλήνων ! ! !

Ἵλεως ἡμῖν γένοιτο ὁ Κύριος.

(Μετάφρασις ἐκ τοῦ βουλγαρικοῦ)

Μυστικὸν
Ἐπαναστατικὸν
Κομιτάτον
Ἀριθ. 735
25 Δεκεμβρίου

Παπᾶ,

Δίδοταί σοι ἑνὸς μηνὸς προθεσμία, καθ' ἣν ὀφείλεις ἢ νὰ γίνῃς Ἐξαρχικὸς ἢ νὰ ἐκπατρισθῇς ἐντεῦθεν, δῆλα δὴ ἐκ τῶν ὁρίων τῆς Ἡγεμονίας. Ἐὰν δὲν πράξῃς τοῦτο, θὰ φονευθῇς ὡς σκύλος ἐν μέσῃ ὁδῷ.

Ὁ Πρόεδρος
(Τ. Σ.) (Δυσανάγνωστος ὑπογραφὴ)

Ὁ Γραμματεὺς
(Δυσανάγνωστος ὑπογραφὴ)

(Μετάφρασις ἐκ τοῦ βουλγαρικοῦ)

Μυστικὸν
Ἐπαναστατικὸν
Κομιτάτον
Ἰανουαρίου 5
1907

Παπᾶ,

Ἐνθυμεῖσαι τὸν ἀριθμὸν 735 ἢ τὸν ἐλησμόνησες; Θὰ ἐξαφανισθῇς ἀπὸ τοῦ προσώπου τῆς γῆς μετὰ τῶν τέκνων σου, ἐὰν δὲν κάμῃς ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον διετάχθης. Σκέφθητι.

Ὁ Πρόεδρος
(Τ. Σ.) (Δυσανάγνωστος ὑπογραφὴ)

Ὁ Γραμματεὺς
(Δυσανάγνωστος ὑπογραφὴ)

ΔΙΩΓΜΟΣ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ

Ὁ διάσημος ἄγγλος πολιτικὸς καὶ οἰκονομολόγος σὲρ Εὐ. Φίτσ Λόου, δημοσιεύει, ἐν τῷ λονδινείῳ «Χρόνῳ» (*Times*) μακρὸν ἄρθρον περὶ τῶν βουλγαρικῶν βιαιοπραγιῶν ἔν τε τῇ Μακεδονίᾳ καὶ ἐν τῇ Βουλγαρίᾳ, ἐξ οὗ ἄρθρου παραθέτομεν τὰς κυριωτέρας περικοπὰς ἐχούσας ὡς ἑξῆς·

. . . Ἡ δημοσία γνώμη πολὺ εὐκόλως λησμονεῖ, ὡς ἔχουσα συνήθως ἀσθενῆ τὴν μνήμην· φαίνεται δὲ λησμονήσασα ἤδη ὅτι ἡ ἀρχὴ τῶν σημερινῶν ταραχῶν ἐν Μακεδονίᾳ ὀφείλεται εἰς τὴν δρᾶσιν τῶν Βουλγάρων ἐπαναστατικῶν, τῶν γνωστῶν ὑπὸ τὸ ὄνομα «Κομιταδζῆδες», τῶν ὁποίων τὸ στρατηγεῖον εὑρίσκετο ἐν Σόφιᾳ, ἀπήλαυον δὲ καὶ πάσης ὑποστηρίξεως ἐκ μέρους τῆς Βουλγαρικῆς κυβερνήσεως.

Οἱ Κομιταδζῆδες, φαινομενικῶς, προσεπάθουν ν' ἀπελευθερώσωσι τοὺς ἀδελφούς των τῶν Μακεδονικῶν ἐπαρχιῶν ἀπὸ τοῦ Τουρκικοῦ ζυγοῦ· τὸ πρόγραμμά των ὅμως περιεῖχε καὶ πᾶν εἶδος βίας ἐναντίον τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν Σέρβων κατοίκων, ὅσοι ἠρνοῦντο νὰ συνδράμωσιν αὐτοὺς εἰς τὸ ἔργον των, ὅπερ βεβαίως δὲν ἦτο ἁπλῆ σταυροφορία πρὸς τὸ συμφέρον τῶν Χριστιανῶν κατοίκων ἐν γένει, ἀλλὰ μᾶλλον ἀγὼν ὑπὲρ τῆς βουλγαρικῆς ἐπικρατήσεως ἐφ' ὅλων τῶν ἄλλων χριστιανικῶν ἐθνοτήτων. τῶν κατοικουσῶν τὰς Μακεδονικὰς ἐπαρχίας, περὶ ὧν ἠλπίζετο ὅτι ταχέως ἦτο ἐνδεχόμενον ν' ἀποσπασθῶσι τῆς λοιπῆς Τ . . . . Αὐτοκρατορίας . . . . . .

. . . . . Ἐν τῷ μεταξὺ ὅμως τούτῳ, τὸ δημόσιον φρόνημα, καθ' ἅπασαν τὴν Ἑλλάδα καὶ τὰς χώρας τὰς οἰκουμένας ὑπὸ Ἑλλήνων, συνεκλονίσθη βιαιότατα ὑπὸ τῶν βιαιοπραγιῶν τῶν κομιτατζήδων καὶ τοῦ θλιβεροῦ θεάματος τῶν Ἑλλήνων, προσφύγων, τῶν διαφευγόντων τοὺς Βουλγάρους διώκτας των.

Τῆς τοιαύτης ἐξεγέρσεως τῆς κοινῆς γνώμης ἀναπόδραστον ἀποτέλεσμα ὑπῆρξεν ἡ υἱοθέτησις τῆς πολιτικῆς τῶν ἀντιποίνων. Ἕλληνες καὶ Σέρβοι ἦσαν ἐξ ἴσου ἀνίσχυροι ἀπέναντι τῶν Βουλγαρικῶν συμμοριῶν, δεδομένου ὅτι ἡ ὁπλοφορία ἀπηγορεύετο ὑπὸ τῶν ἀρχῶν, μόνοι δ' οἱ κομιταδζῆδες καὶ οἱ φίλοι των εἶχον ὅπλα, ἅτινα ἐπρομηθεύοντο ἐκ Βουλγαρίας.

Παρὰ πάσας τὰς ἐπανειλημμένας ἐκκλήσεις, τῶν καταδυναστευομένων ἡ Εὐρώπη δὲν ἐκινήθη νὰ προστατεύσῃ τοὺς Ἕλληνας καὶ Σέρβους ἀπὸ τῶν βουλγαρικῶν ὠμοτήτων, μέχρις ὅτου ἐπὶ τέλους ἀπεφάσισαν ν' ἀμυνθῶσιν ἀφ' ἑαυτῶν . . . . . .

. . . . . Ὅταν ἔνοπλοι ἄνδρες ἑλληνικῆς ἐθνικότητος εἰσέβαλον εἰς Μακεδονίαν καὶ ἐφονίασαν μὲ ὅπλα τοὺς ἀδελφούς των, οἱ Ἕλληνες κάτοικοι ἐξηγέρθησαν ἐναντίον τῶν καταπιεστῶν αὐτῶν καὶ διὰ μεθόδων αἵτινες, μολονότι ἀντιγραφεῖσαι ἐκ τῶν βουλγαρικῶν, δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ ἐπιδοκιμασθῶσι, διεξεδίκησαν μετὰ σθένους τὸ δικαίωμα τῆς ὑπάρξεως ἑλληνικῆς φυλῆς ἐν Μακεδονίᾳ, ἐπὶ ἴσοις τοὐλάχιστον ὅροις, πρὸς τὸ τῶν Βουλγάρων. Μὴ λησμονῶμεν δὲ ὅτι οἱ τελευταῖοι οὗτοι ἠσχολοῦντο βεβαιοῦντες τὰς Εὐρωπαϊκὰς Κυβερνήσεις ὅτι ὁ ἑλληνικὸς πληθυσμὸς εἶνε ποσότης ἀσήμαντος ἐν Μακεδονίᾳ, ὅταν ἐξαίφνη-

ὑπὸ τῶν πραγμάτων πιεζόμενοι οἱ Βούλγαροι, ἠναγκάσθησαν ν' ἀλλάξωσι τόνον καὶ νὰ φωνάζουν ἰσχυρῶς ζητοῦντες βοήθειαν ἐναντίον τῶν ἑλληνικῶν ἀντιποίνων.

. . . . . Καθ' ὃν χρόνον ἡ δρᾶσις τῶν ἐνόπλων ἑλληνικῶν ὁμάδων ἐφείλκυσε τὴν προσοχὴν τῶν Εὐρωπαϊκῶν κυβερνήσεων, αἱ κυριώτεραι συμμορίαι τῶν Κομιταδζήδων εἶχον ἤδη διαλυθῆ καὶ οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν Δυνάμεων, οἱ ἐγκατασταθέντες πλέον ἐν Μακεδονίᾳ, ἐβεβαίουν τὰς προϊσταμένας των ἀρχὰς περὶ τοῦ δυνατοῦ τῆς ἀποκαταστάσεως τῆς τάξεως εἰς τὰς ἐν λόγῳ ἐπαρχίας.

Οἱ κύριοι οὗτοι δὲ ἐσκέφθησαν νὰ ζητήσουν ἀποζημίωσιν διὰ τοὺς καταστραφέντας καὶ ἀπογυμνωθέντας Ἕλληνας καὶ Σέρβους ραγιάδες, ἐξηγέρθη διὰ μόνον μεγάλως ἡ ἀγανάκτησις των ὅταν εἶδον συνεχιζομένας τὰς ταραχὰς καὶ δυσχερανομένην τὴν ἀποκατάστασιν τῆς τάξεως ἐξ αἰτίας τῶν Ἑλλήνων . . . .

. . . . . Καὶ εἰς μὲν τὰς ἀβεβαίας συνθήκας τῆς ζωῆς, τὰς κρατούσας εἰς πολλὰ μέρη ἐν Μακεδονίᾳ, δύναται ἴσως νὰ ἐξευρεθῆ δικαιολογία τις διὰ τὴν βιαιότητα καὶ τὴν ἀγριότητα τόσον τῶν Βουλγάρων ὅσον καὶ τῶν Ἑλλήνων.

Ἀλλ' ὁποία δικαιολογία εἶνε δυνατὸν νὰ εὑρεθῆ διὰ τὰς δολοφονικὰς βιαιοπραγίας, τὰς ἱεροσυλίας τῶν ἐκκλησιῶν καὶ τὰς καταστροφὰς τῶν σχολείων καὶ τῶν ἰδιωτικῶν περιουσιῶν, τῶν ὁποίων ὑπῆρξαν θύματα οἱ Ἕλληνες κάτοικοι τῆς Ἠγεμονίας, ὑπ' αὐτὰ τὰ ὅμματα τῶν ἀρχῶν ἐν Βουλγαρίᾳ; Καὶ τί θὰ ἐλέγετο, ἐὰν οἱ Βούλγαροι πολῖται ἤθελον παρόμοια πάθει εἰς οἱανδήποτε τῶν κυριωτέρων τῆς Ἑλλάδος πόλεων; . .

. . . . Διὰ νὰ λάβῃ τις ἰδέαν τῶν συμβάντων ἐν τῇ Ἀνατολικῇ Ρωμυλίᾳ, ἀρκεῖ ν' ἀναφέρωμεν τὴν ἐπίθεσιν κατὰ τοῦ ἕλληνος Μητροπολίτου, τὴν βεβήλωσιν τοῦ καθεδρικοῦ ναοῦ τοῦ ἁγίου Νικολάου καὶ τὴν ἐπίθεσιν κατὰ τοῦ ἑλληνικοῦ Νοσοκομείου ἐν Βάρνῃ· ἐπίσης τὴν βεβήλωσιν τῆς Μητροπόλεως καὶ τῆς ἐκκλησίας τοῦ ἁγίου Χαραλάμπους, τὴν παραβίασιν τοῦ ἀσύλου τοῦ ἕλληνος Μητροπολίτου καὶ τὴν βάρβαρον ἐπίθεσιν κατὰ τοῦ πρωτοσυγκέλλου Φωτίου, ὁ ὁποῖος ἐν τέλει ἤχθη ἡμιθανὴς εἰς τι Νοσοκομεῖον· τὴν καταστροφὴν τοῦ ἑλληνικοῦ Γυμνασίου καὶ τῆς ἑλληνικῆς Λέσχης Φιλιππουπόλεως, τὴν λεηλασίαν ἑλληνικῶν σχολείων καὶ ἑλληνικῶν περιουσιῶν ἐν Στενημάχῳ, ὡς καὶ τὴν πυρπόλησιν καὶ καταστροφὴν ὅλων τῶν ἑλληνικῶν καταστημάτων καὶ περιουσιῶν τῆς Ἀγχιάλου, ὅπου πολυάριθμοι Ἕλληνες ἐφονεύθησαν ὑπὸ τοῦ Βουλγαρικοῦ ὄχλου καὶ ἄλλοι ἐξηφανίσθησαν ἐντὸς τῶν φλογῶν.

Τοιαῦτα παραδείγματα ἀχαλινώτου βαρβαρότητος, μαρτυροῦσιν ἀφ' ἑαυτῶν καὶ τὴν συνενοχὴν τῶν βουλγαρικῶν ἀρχῶν...

. . . . . Ὡς ἐκ τούτου εἶνε πολὺ φυσικὸν νὰ μὴ εὐχαριστῇ καθόλου εἰς τοὺς Ἕλληνας καὶ Σέρβους ἡ προφανὴς εὔνοια ἡ παρεχομένη ὑπὸ τῆς Εὐρώπης πρὸς τὴν Βουλγαρίαν, ἥτις εἶνε καὶ ἡ αἰτία τῆς ἀνωμάλου ἐν Μακεδονίᾳ καταστάσεως.

Ὅτι ἡ ἄμεσος πρὸς τοὺς Βουλγάρους εὔνοια τῆς Εὐρώπης ὑπῆρξε σκόπιμος, εἶνε λίαν ἀμφίβολον· ἀπομένει ὅμως πάντοτε τὸ γεγονὸς ὅτι, καθ' ὃν πλέον χρόνον οἱ Βούλγαροι ἠσθάνθησαν ἑαυτοὺς ἀνικάνους ν' ἀντιμετωπίσουν τοὺς Ἕλληνας εἰς τὸν ἄγριον φυλετικὸν κλεφτοπόλεμον ἐν Μακεδονίᾳ, ὠργάνωσαν ἐν πλήρει ἀνέσει τὴν λεηλασίαν καὶ τὴν σφαγὴν τῶν φιλησύχων Ἑλλήνων κατοίκων τῶν βουλγαρικῶν πόλεων, χωρὶς οὐδεμία φωνὴ φρίκης καὶ διαμαρτυρίας ν' ἀκουσθῇ ἐξ Εὐρώπης . . . . . .

ΕΔ. ΦΙΤΣ ΛΟΟΥ

. . . . Υ. Γ. Τὸ γεγονός, ὅτι ἡ ἐν Μακεδονίᾳ ἀναστάτωσις ἔχει τὴν ἀρχὴν αὐτῆς ἐκ τῶν Βουλγαρικῶν δολοφονικῶν ἐπιθέσεων ἐναντίον ἀνυπερασπίστων Ἑλλήνων καὶ Σέρβων, καὶ ὅτι τὸ βουλγαρικὸν τοῦτο κίνημα ὑπῆρξεν ἡ συνέπεια πολιτικῆς σκοπούσης τὴν ἐξασφάλισιν τῆς βουλγαρικῆς ὑπεροχῆς ἐν Μακεδονίᾳ, πιστοῦται πληρέστατα ἐκ τῶν ἐκθέσεων τῶν Ἄγγλων διπλωματικῶν καὶ προξενικῶν ὑπαλλήλων, τῶν δημοσιευθεισῶν εἰς τὸ πρῶτον περὶ τῶν ἐν Ἀνατολῇ πραγμάτων τεῦχος τοῦ 1904. (Παραπέμπει δὲ ὁ σὲρ Ἔδουαρδ καὶ εἰς ὡρισμένας ἐκθέσεις τοῦ ἐν λόγῳ τεύχους τοῦ Μπιλλιώτη, τοῦ Μακ. Γκρέγκορ καὶ ἄλλων).

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΗ ΕΝΔΕΙΞΙΣ

Τῇ παρελθούσῃ Κυριακῇ (12 Ἰανουαρίου), οἱ ἐν Στενημάχῳ σοσιαλισταὶ Βούλγαροι, προβάντες εἰς ἀνθυπουργικὴν διαδήλωσιν, ἔκριναν πρέπον νὰ καταλήξωσι κάτωθεν τοῦ κτιρίου τῆς ἑλληνικῆς σχολῆς, **τῆς ἀρπαγείσης καὶ κατεχομένης, ἀπὸ μηνῶν ἤδη, ὑπὸ τῶν Βουλγάρων** καὶ νὰ καταθραύσωσι τὰς ὑέλους τῶν παραθύρων, ἐκστομίζοντες τὰς στερεοτύπους πλέον ἀποβάσας κατὰ παντὸς ἑλληνικοῦ ὕβρεις.

Ἡ συμπεριφορὰ αὕτη ἀποτελεῖ νέαν χαρακτηριστικὴν ἔνδειξιν τῶν διαθέσεων τῶν Βουλγάρων ὅπως τὸν δυστυχῆ ἑλληνικὸν πληθυσμὸν θεωρῶσιν

ὡς ἀποδιοπομπαῖον τράγον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου δύνανται ἀπηνεῖ νὰ ὀργιάζωσι, καὶ ὅταν ἔτι πρόκειται περὶ ἐμβολίων μεταξὺ Βουλγάρων διχοστασιῶν. Ἅμα δὲ πιστοποιεῖ, ὅτι καὶ αὐτοὶ οὗτοι οἱ σφετερισταὶ ἐξακολουθοῦσι νὰ θεωρῶσι τὰ ἁρπαγέντα κτίρια τῶν ἑλληνικῶν κοινοτήτων ὡς ἰδιοκτησίαν τούτων, **καίπερ ὑπὸ Βουλγάρων κατεχόμενα.**

ΚΑΚΟΒΟΥΛΟΙ ΑΤΑΣΘΑΛΙΑΙ

Τηλεγραφικῶς ἀγγέλλεται ἐκ Παρισίων ὅτι εἷς γάλλος ἐπίσκοπος, ὁ *René Villate*, πρὸ ἱκανῶν ἐτῶν χειροτονηθεὶς ἐπίσκοπος ἐν τῇ νήσῳ Κεϋλάνης ὑπὸ ἀρχιεπισκόπου ὑπαγομένου εἰς τὸν Πατριάρχην τῶν Σύρων Ἰακωβιτῶν καὶ ἐν Ἀμερικῇ πολιτογραφηθείς, ἐπανακάμψας εἰς Παρισίους καὶ λαβὼν ὑπὸ τὴν κατοχήν του ναόν τινα τῶν ἁγίων Ἀποστόλων ἐν τῇ ὁδῷ *Legendre*, ἀνήκοντα ἄλλοτε τοῖς μοναχοῖς Βαρναβίταις, ἐπετέλεσε, τῇ παρελθούσῃ Κυριακῇ, τῇ συμπράξει καθολικοῦ ἱερέως, τὰ ἐγκαίνια νέας γαλλικῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας, ἀνεξαρτήτου ἀπὸ τοῦ πάπα τῆς Ρώμης, ἐν συρροῇ πολλοῦ πλήθους. Προτίθεται δὲ ὁ ἐπίσκοπος οὗτος, λέγουσιν αἱ ἐκεῖθεν εἰδήσεις, νὰ προβῇ εἰς χειροτονίας ὁμοφρόνων αὐτῷ κληρικῶν, μάλιστα δὲ καὶ ἐπισκόπων.

Τοιουτοτρόπως, εἰς τὰς συμφορὰς τῆς Ἐκκλησίας τῆς Γαλλίας, τὰς ὁλονὲν πολλαπλασιαζομένας, ἐπιπροστίθεται καὶ ἡ ἔναρξις σχίσματος, συμπληρουμένης οὕτω τῆς εἰκόνος τὴν ὁποίαν αὕτη, τανῦν, παρουσιάζει, οἰκοδομήματος ἀπανταχόθεν καταρρέοντος.

Διότι, πᾶσαι αἱ προσδοκίαι, ὑφ' ὧν βαυκαλισθέντες οἱ ἐν Ρώμῃ καὶ ἐν Γαλλίᾳ ἡγέται τῆς Ἐκκλησίας ταύτης προδιεχάραξαν τὴν τηρηθεῖσαν ἀνένδοτον στάσιν, ἀπεδείχθησαν φροῦδαι καὶ ἀνεμώλιοι, ἐπιταθέντων, ἀντὶ θεραπείας ἢ μετριάσεως κἂν, τῶν ἐνσκηψάντων δεινῶν. Ἡ ἐξέγερσις τοῦ γαλλικοῦ λαοῦ ὑπὲρ τῆς Ἐκκλησίας, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἐξεγέρσεως εἶχον στηρίξει τὰς μεγίστας τῶν ἐλπίδων των ὁ κλῆρος, τὰ μοναχικὰ τάγματα καὶ τὰ μετ' αὐτῶν συνησπισμένα μοναρχικὰ στοιχεῖα, ἐξ αὐτῆς προσδοκῶντες τὴν ἀνατροπὴν τοῦ πολιτικοῦ καθεστῶτος, οὐδόλως ἐπραγματοποιήθη· τῆς μεγίστης πλειοψηφίας τοῦ ἔθνους παραστάσης μετὰ παγερᾶς ἀδιαφορίας, πλὴν τεχνιτῶν τινῶν διαδηλώσεων ἀβλαβῶν (ὡς μὴ ἀπορρεουσῶν ἐκ τῶν ζωτικῶν σπλάγχνων τοῦ λαοῦ) εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῶν περὶ χωρισμοῦ τῆς Πολιτείας ἀπὸ τῆς Ἐκκλησίας νόμων. Αὐτὸς οὗτος ὁ κορυφαῖος ἐν τῇ Βουλῇ τῶν κληρικοφρόνων κ. *de Mun*, ἠναγκάσθη νὰ βεβαιώσῃ τοῦτο, ἀνομολογῶν μελαγχολικῶς, ἐν προσφάτῳ συγγράμματί του, ὅτι ἔτρεφε τὴν, πεπλανημένην ἀποδειχθεῖσαν, πεποίθησιν ὅτι οἱ Βουλὴ καὶ κατόπιν ἡ Γερουσία, οὐδέποτε θὰ ἐψήφιζον τὸν περὶ χωρισμοῦ νόμον, φοβούμενοι τὴν καταδίκην τοῦ λαοῦ ἐν ταῖς ἐπικειμέναις ἐκλογαῖς.

Καὶ ὅμως, ὁ λαὸς ἐδείχθη πάντῃ ξένος καὶ ἀδιάφορος· καὶ δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ γίνῃ ἄλλως, ἀφοῦ ἕτερος γάλλος καθολικός, ἀποδεικνύει, διὰ στατιστικῶν πινάκων καὶ ἀκαταμαχήτων ἀποδείξεων, ὅτι, ἐκ τῶν 40 περίπου ἑκατομμυρίων Γάλλων, μόλις τὸ ἓν δέκατον διατηρεῖ ζῶσαν ἐν τῇ καρδίᾳ του τὴν θρησκευτικὴν πίστιν. Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸν κλῆρον, καὶ δὴ τὸν ἀνώτερον, αἱ κατ' ἐπανάληψιν συνελεύσεις τῶν γάλλων ἐπισκόπων διετράνωσαν τὴν παντελῆ ἐκμηδένισιν τῆς γαλλικῆς ἱεραρχίας, τῆς ἄλλοτε μετὰ τοσαύτης ἀξιοπρεποῦς αὐτοπεποιθήσεως καὶ εὐσταθείας ἐχομένης τῶν πρὸς ἐσωτερικὴν αὐτοδιοίκησιν κανονικῶν αὐτῆς δικαίων. Καθότι, τὴν σήμερον, οὐδεὶς ἐπίσκοπος ἐτόλμησε νὰ ἐκδηλώσῃ ἀνεξαρτησίαν φρονήματος καὶ χαρακτῆρος, οὐδεμία ἐξελίχθη σοβαρὰ καὶ ἐμβριθὴς συζήτησις μαρτυροῦσα ὀρθὴν καὶ μεμελετημένην ἀντίληψιν τῆς καταστάσεως, οὐδεμία διετυπώθη μετὰ κύρους γνώμη ἢ ἀπόφασις. Ἀλλά, τρέμουσα πρὸ τοῦ φάσματος τοῦ Βατικανοῦ καὶ τῶν ἐκεῖ συγκεντρουμένων ποικίλων καὶ οὐχί, πάντοτε, ἀμέμπτων ἐπιρροῶν καὶ εἰσηγήσεων, ἡ ὀγδοηκονταμελής, σχεδόν, συνέλευσις τῶν ἐπισκόπων (ἡ μὴ σχοῦσα τὸ θάρρος νὰ ἀνακηρύξῃ ἑαυτὴν εἰς τοπικὴν Σύνοδον, ἅτε συνειδυῖα πόσον διέφερεν ἀληθοῦς Τοπικῆς Συνόδου), μόλις ἐτόλμησε νὰ ὑποβάλῃ, μετὰ δέους καὶ συστολῆς, εἰς τὴν κύρωσιν τοῦ πάπα, **εὐχὰς** τινάς, μετὰ τῆς δηλώσεως ὅτι ἦτο ἑτοίμη νὰ ὑποκύψῃ,

ἀσυζητητεί, εἰς πᾶν ἐκ τοῦ Βατικανοῦ κέλευσμα, καὶ νὰ μεταβάλῃ πειθηνίως ἀρχὰς καὶ πεποιθήσεις καὶ γνώμας. Καὶ ταῦτα, προκειμένου οὐχὶ περὶ δογματικῶν ζητημάτων, ἀλλὰ περὶ διοικητικῶν μέτρων, ἐφ' ὧν οἱ ἐπὶ τόπου εὑρισκόμενοι ἐπίσκοποι ἦσαν οἱ μόνοι ἁρμόδιοι νὰ ἀποφασίσωσι λυσιτελῶς περὶ τοῦ πρακτέου.

Καὶ ὅμως, ἐνώπιον τῆς ἀξιοδακρύτου ταύτης καταστάσεως, τὴν ὁποίαν ἐσχάτως ἀπὸ τοῦ βήματος τῆς γαλλικῆς Βουλῆς, ἱερεὺς βουλευτής, ὁ ἀββᾶς *Lemire*, δὲν ἐδίστασε νὰ θρηνήσῃ, ἀναβοῶν, ὅτι οὐδέποτε ἡ ἱστορία παρουσίασε οἰκτρὸν θέαμα παρόμοιον πρὸς τὴν εἰκόνα τῆς εἰς ἐλεεινὰ συντρίμματα καταπιπτούσης παναρχαίας Γαλλικῆς Ἐκκλησίας, ἐντὸς τόσον βραχέως χρόνου, γάλλοι κληρικοί, μεταξὺ ἡμῶν διαβιοῦντες καὶ οὐχὶ ὅλως ἀνεύθυνοι ἐπὶ τῇ ἐξαρθρώσει τῆς Ἐκκλησίας τῆς Γαλλίας, εὑρίσκουν τὸν καιρὸν νὰ ἀσχολῶνται, ἐν καθολικαῖς γαλλικαῖς ἐφημερίσιν, εἰς συστηματικὸν δυσφημισμὸν καὶ εἰς συκοφαντικὰς ἐπιθέσεις κατὰ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου. Ἀνταπόκρισις π. χ. ἐκ Πέραν εἰς τὴν κληρικὴν ἐφημερίδα «*Croix*» τῆς 20 Δεκεμβρίου 1906, ἀσχολεῖται, διὰ μακρῶν, μὲ τὴν Ἐκκλησίαν Κωνσταντινουπόλεως, ἀναγράφουσα ὅτι εἰς καὶ τὸ βυζαντινὸν πνεῦμα φαίνεται ἀπίστευτον πῶς οἱ Γάλλοι κληρικοὶ ἀρνοῦνται τόσα ἑκατομμύρια προσφερόμενα ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως, ἀνασκαλεύει ἐσωτερικά τινα γεγονότα τοῦ 1904, συγκυκᾷ τὰ ζητήματα τῶν μητροπολιτῶν Δράμας, Πελαγωνείας καὶ Γρεβενῶν καὶ τὴν, ὡς Συνοδικῶν, πρόσκλησιν τῶν δύο τελευταίων καὶ, ἐπιλαμβανομένη εἶτα τοῦ ζητήματος τῆς ὑπὸ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἐπιτροπῶν διοικήσεως τῶν ἐνοριῶν, διεκτραγωδεῖ τὴν ἐσχάτην κατάπτωσιν καὶ τὸν ἐξευτελισμὸν τοῦ ὀρθοδόξου κλήρου, ἀπὸ τῆς πόλεως τοῦ Ἀρχαγγέλου μέχρι Καίρου, λέγει, ὡς ἐκ τῆς ἀναμίξεως τῶν λαϊκῶν ἐν τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς πράγμασιν.

Ἑτέρα ἀνταπόκρισις ἐκ Κωνσταντινουπόλεως εἰς τὴν «*Verité Francaise*» τῆς 3 Ἰανουαρίου 1907, ἐκθέτουσα τὴν ἀγανάκτησιν τῶν ἐνταῦθα καθολικῶν κατὰ τῆς πολιτείας τῆς γαλλικῆς Κυβερνήσεως, εὑρίσκει τὸ μέσον, μεταξὺ δύο παραγράφων ὕβρεων κατὰ ταύτης, νὰ συστήσῃ τὴν ἀνάγνωσιν φυλλαδίου τινὸς τοῦ *L. Fischer* ἀποδεικνύντος, γράφει, ὅτι ἐσφαλμένως θεωροῦνται οἱ Βούλγαροι ὡς πρωτουργοὶ τῶν ἐν Μακεδονίᾳ ἐγκλημάτων, ἐνῷ οἱ ἀρχικοὶ ἔνοχοι εἶναι ὁ ἐν Φαναρίῳ σχισματικὸς Ἕλλην Πατριάρχης Ἰωακεὶμ Γ'. καὶ οἱ Ἕλληνες, αὐτοὶ δὲ εἶναι καὶ οἱ ὑπαίτιοι τῶν ἐν Μακεδονίᾳ καὶ Ἀγχιάλῳ σφαγῶν. Εἰς πίστωσιν τῶν λόγων του, περὶ ὧν, ἐπάγει, εἶναι πεπεισμένη ἡ ἐνταῦθα διπλωματία, ὁ θαυμάσιος ἀνταποκριτὴς παραπέμπει εἰς τὴν *Echo d' Orient*, τὸ γνωστὸν περιοδικὸν λιβελογράφημα τῶν ἐν Χαλκηδόνι ἐγκατεστημένων μοναχῶν *Assomptionistes*, οὓς ἡ ἰδία πατρὶς ἐξωστράκισεν ἐκ τῶν κόλπων της, ὡς ἐπικινδύνους ταραξίας.

Τρίτη ἐκ τῆς πόλεώς μας ἀνταπόκρισις εἰς τὴν «*Univers*», τῆς 21 Ἰανουαρίου, ἐπικυροῖ τὸν φοβερὸν διωγμὸν ὃν τὸ Πατριαρχεῖον ἐξασκεῖ ἐπὶ τῶν Κουτσοβλάχων τῆς Μακεδονίας ὅπως παρακωλύσῃ τούτους ἀπὸ τοῦ νὰ ἀπολαύσωσι τῶν δικαιωμάτων τῶν ἐκχωρηθέντων αὐτοῖς διὰ τοῦ Αὐτοκρ. Ἰραδὲ τοῦ παρελθόντος Μαΐου· πιστοποιεῖ ὅτι ὁ πρεσβευτὴς τῆς Ρωσσίας προέβη εἰς ἐντόνους παραστάσεις διὰ τὰ βίαια ἄρθρα τῆς «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» τὰ ἀρνούμενα τῷ βουλγάρῳ Ἐξάρχῳ τὸ δικαίωμα τοῦ καταρτισμοῦ Συνόδου καὶ Συμβουλίου, ἐνῷ τὸ φιρμάνιον τῆς Ἐξαρχίας καθιεροῖ, κατὰ τὸν σοφὸν ἀνταποκριτήν, τὸ δικαίωμα τοῦτο· παρέχει πληροφορίας περὶ τοῦ καταρτισμοῦ τῶν ἑλληνικῶν σωμάτων· βεβαιοῖ ὅτι ἡ Κλαπούσνα τοῦ καζᾶ Ζιχνῶν τῆς ἐπαρχίας Δράμας, ἔνθα συνέβη, τὴν 25 Δεκεμβρίου, ἡ γνωστὴ φοβερὰ βουλγαρικὴ ἐγκληματικὴ πρᾶξις εἶναι κώμη σερβική· ὅτι ὁ ἀπαίσιος Κουστούρης τῆς Κορυτσᾶς εἶναι Ἀλβανὸς κτλ.

Τέλος, ἄλλος ἀνταποκριτὴς τηλεγραφεῖ ἐνταῦθα πρὸς τὴν ἤδη μνησθεῖσαν «*Croix*» (φύλλον τῆς 18 Ἰανουαρίου 1907) ὅτι ὁ λόγος τῆς πρὸς τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην ἐπισκέψεως τοῦ πρεσβευτοῦ τῆς Γαλλίας κ. *Constans* δὲν ἦτο ὁ τηλεγραφηθεὶς ὑπὸ τῶν πρακτορείων, ἀλλ' ἕτερος ἁπλούστατος. Ὁ κ. *Constans* ἁπλῶς ἐπεσκέψατο τὸν Πατριάρχην ὅπως **ἀνταποδώσῃ** τυπικῶς τὴν ἐπίσκεψιν ἣν πρῶτος ὁ Πατριάρχης εἶχε κάμει αὐτῷ. Καὶ τὸ τηλεγράφημα τοῦτο θριαμβευ-

τικῶς κραδαίνουσα ἡ ἐν λόγῳ ἐφημερὶς, ἀντιτάσσει τοῦτο, ἐν κυρίῳ ἄρθρῳ, ὡς ἀναίρεσιν τῶν λεχθέντων τῇ προτεραίᾳ, ἐν τῇ γαλλικῇ Γερουσίᾳ, περὶ τῶν εὐαρέστων ἀποτελεσμάτων τῶν μελλόντων προκύψαι ἐκ τῆς ἱδρύσεως λαϊκῶν γαλλικῶν σχολῶν, ἐν τῇ Ἀνατολῇ.

Ἡ ἀνασκευὴ τῶν ἀνωτέρω καὶ τῶν παρεμφερῶν ταύταις συκοφαντικῶν τερατολογιῶν καὶ οἰκτρῶν διαστροφῶν τῆς ἀληθείας, θὰ ἦτο χρήσιμος, ἴσως δὲ καὶ ἐπιβεβλημένη, ἂν ἐπρόκειτο περὶ σφαλερῶν πληροφοριῶν, ἐξ ἀγνοίας τῶν πραγμάτων, ἐπὶ καλῇ τῇ πίστει, μεταδιδομένων. Ἀλλὰ, προκειμένου περὶ σκοπίμων κακοβούλων συκοφαντιῶν, δι' ὧν κακοπίστως ἐπιδιώκεται ἡ παραπλάνησις τῆς δημοσίας γνώμης, πρὸς κορεσμὸν τοῦ μακραίωνος κατὰ τῆς Ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως ἀμειλίκτου μίσους τῆς παπικῆς Ἐκκλησίας, ὑφ' οὗ μίσους ἐλαυνόμενοι οἱ ὀπαδοὶ ταύτης δὲν ὀκνοῦσιν, ἐν οὐδεμιᾷ εὐκαιρίᾳ, νὰ ταχθῶσι, πάντοτε καὶ συστηματικῶς, παρὰ τὸ πλευρὸν παντὸς πολεμίου τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἰδιαίτατα δὲ τῆς Ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως, ἢ νὰ συνδαυλίζωσι πᾶν πάθος κατ' αὐτῆς, ἐπὶ σκοπῷ ἀγρεύσεως ἐν θολοῖς ὕδασι, προκειμένου, λέγομεν, περὶ τῶν τοιούτων ἐργατῶν παντὸς ψεύδους καὶ πάσης διαβολῆς, πᾶσα ἐμπεριστατωμένη ἀνασκευὴ καὶ ἀναίρεσις θὰ ἀπετέλει ματαίαν ἀπώλειαν χώρου καὶ χρόνου.

Πρὸς τοὺς κοχλίας τούτους, οἵτινες, τῶν ἰδίων οἰκιῶν ἐμπιπραμένων, αὐτοὶ ἄδουσιν, ἀρκεῖ ὁ οἶκτος διότι ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων τούτων ἐφαρμόζεται πιστῶς ἡ ἀρχαία ῥῆτρα

Quos vult perdere Jupiter dementat.

(Μωραίνει Κύριος λαὸν ὃν βούλεται ἀπολέσαι).

*

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΞΕΝΟΥ ΤΥΠΟΥ.

Ἐκ τῆς παρισινῆς Lanterne **τῆς 22 Ἰανουαρίου.**

«Ἡ «Φωνὴ τοῦ Πύργου» (Μπουργάσκι Γκλὰς) ἀνήγγειλεν ἐπ' ἐσχάτων τὸ ἀκόλουθον γεγονός. Ὅμιλος ἀπαρτιζόμενος ἐκ τῶν διαπρεπεστέρων βουλγάρων κατοίκων Ἀγχιάλου, ἐπιδίδεται συστηματικῶς, καθ' ἑκάστην νύκτα, εἰς τὴν διαρπαγὴν τῶν λειψάνων τῆς πόλεως, ἀποκομίζων πᾶν τὸ προστυχόν.

» Ἐξ αὐτοῦ τοῦ Πύργου ἀγγέλλεται ὅτι ὁ βούλγαρος ἐπίσκοπος Σίμλας, ἀφικόμενος πρὸς ἐπιτέλεσιν τῆς ἐπισήμου δοξολογίας τῆς τελουμένης ὑπὲρ τοῦ αὐτοκράτορος τῆς Ρωσσίας ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ἑορτῆς τοῦ ἁγίου Νικολάου, ἐγένετο ἐπισήμως δεκτὸς ὑπὸ τῶν μελῶν τοῦ κομιτάτου «ὁ Βούλγαρος Πατριώτης» τοῦ διοργανώσαντος, ὡς γνωστόν, πάσας τὰς ἀνθελληνικὰς ταραχὰς, ὑποδεξαμένων τὸν ἐπίσκοπον ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τῶν ἀρχῶν.

» Ἐκ φόβου ταραχῶν, ὁ στρατὸς κατέλαβε στρατιωτικῶς τὴν πόλιν. Τὰ μέλη τοῦ κομιτάτου ἐξεδήλωσαν μεγίστην ἀγανάκτησιν διὰ τὴν ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων τέλεσιν τῆς θείας λειτουργίας ἐν τῇ μόνῃ ἐκκλησίᾳ τῇ κατεχομένῃ εἰσέτι ὑπ' αὐτῶν, μεγαλοφώνως δὲ ἐβόων ἐν τοῖς ζυθοπωλείοις, τὸ ἑσπέρας, ὅτι ἔδει νὰ ἁρπαγῇ καὶ αὐτὴ ἡ ἐκκλησία, εἰδεμὴ τὸ πᾶν ἀπώλετο.

» Αἱ ἀπειλαὶ αὗται ὡς καὶ τὸ πρόσωπον ὅπερ ἐξακολουθεῖ νὰ διαδραματίζῃ τὸ κομιτάτον «ὁ Βούλγαρος Πατριώτης», ἀποδεικνύει τὸ ἀκροσφαλὲς τῆς θέσεως τῶν ἐν τῇ Ἡγεμονίᾳ παραμενόντων εἰσέτι Ἑλλήνων».

Ἐκ τῆς ρουμουνικῆς ἐφημερίδος «Μακεδονικὴ Ἠχώ».

«Συνεννοήσεις διεξάγονται μεταξὺ τοῦ Προέδρου τοῦ Ρωμουνομακεδονικοῦ Συλλόγου γερουσιαστοῦ Λεόντη καὶ τῶν ὑπουργῶν Λαχωβάρη καὶ Δισέσκου, ὅπως δοθῇ, ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῶν ἑορτῶν, εἰς τοὺς ταλαιπωρουμένους Ρωμούνους τῆς Μακεδονίας, μέρος τοῦ χρηματικοῦ ποσοῦ τὸ ὁποῖον ἡ ρουμουνικὴ Κυβέρνησις εἰσέπραξε παρὰ τῶν Ἑλλήνων, διὰ τῆς αὐξήσεως τῶν δασμολογίων, κατὰ τὴν διακοπὴν τῶν Ἑλληνορωμουνικῶν σχέσεων.

»Τὸ ποσὸν τοῦτο, ἀνερχόμενον εἰς ἓν καὶ ἥμισυ ἑκατομμύριον φράγκων, εὑρίσκεται κατατεθειμένον παρὰ τῷ ὑπουργῷ τῶν Ἐξωτερικῶν στρατηγῷ Λαχωβάρῃ.

» Ὁ κ. Λεόντης, ἐν τούτοις, ἐξέφρασε τὴν γνώμην, ὅτι τὸ ποσὸν τοῦτο δὲν εἶνε ἀνάγκη ἀπόλυτος νὰ δοθῇ τώρα ἀμέσως, καθ' ὅτι αἱ συγκοινωνίαι ἐν Μακεδονίᾳ εἶνε πλημμελεῖς, ἐπὶ πλέον δὲ οἱ δρόμοι εἶνε ἐπικίνδυνοι καὶ οἱ Ἀρρωμοῦνοι εἶνε συνηθισμένοι εἰς τὴν πενίαν.

»Ὁ κ. Λεόντης ὑπεστήριζεν ὅτι τὸ ποσὸν τοῦτο θὰ ἦτο καλλίτερον νὰ κατετίθετο εἰς τὴν Τράπεζαν Μάρμορος Μπάνκ, ἵνα γίνῃ χρῆσις αὐτοῦ διὰ τὴν ἐξομάλυνσιν τῆς Ἑλληνορωμουνικῆς ἔριδος, **ὁπότε θὰ γίνῃ ἀνάγκη νὰ ἐξοδευθοῦν χρήματα ἐν Κωνσταντινουπόλει.** Τὴν γνώμην τοῦ κ. Λεόντη

ἀπέκρουσαν οἱ κκ. Λαχωβάρης καὶ Δισέσκος, οὕτω δὲ ἐπῆλθε διάστασις μεταξὺ τῶν τριῶν, οἵτινες δὲ ἔλαβον οὐδεμίαν ἀπόφασιν».

Σ. Σ. Ε. Α. Οἱ ἐν Βουκουρεστίῳ ὑπουργοὶ καὶ γερουσιασταὶ ἀπατῶνται ἀπάτην οἰκτράν. Ἡ ἐξομάλυνσις τῆς ἑλληνορουμανικῆς ἔριδος, ὃ ἐστὶ μεθερμηνευόμενον, ἡ ἐπαίσχυντος ἀγοραπώλησις τοῦ Κουτσουβλαχικοῦ πληθυσμοῦ καὶ ἡ τεχνιτὴ μεταβάπτισις αὐτῶν εἰς Ρουμούνους διὰ τῆς χρησιμοποιήσεως, εἴτε ἐν Κωνσταντινουπόλει, εἴτε ἐπιτοπίως ἐν Μακεδονίᾳ, τοῦ χρυσοῦ τοῦ προερχομένου ἐκ τῆς λαφυραγωγήσεως τῶν ἐν Ρουμανίᾳ ἐγκατεστημένων Ἑλλήνων, παραμένει καὶ θὰ παραμείνῃ ἐσαεὶ ὄνειρον ἀνέφικτον, χρησιμεῦον μόνον πρὸς στιγματισμὸν τῶν ἐπινοητῶν αὐτοῦ, ὡς καταπροδίδον, ἐνώπιον τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου, τὸ ἠθικὸν ποιὸν αὐτῶν.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Ἱερὰ Σύνοδος.— Ἐν τῇ συνοδικῇ συνεδρίᾳ τῆς προχθὲς, πέμπτης, ἐκλήθησαν νέα μέλη τῆς ἱερᾶς Συνόδου διὰ μίαν διετίαν οἱ πανιερ. μητροπολῖται Καστορίας κ. Γερμανὸς, Στρωμνίτζης καὶ Τιβεριουπόλεως κ. Γρηγόριος, Σερβίων καὶ Κοζάνης κ. Κωνστάντιος καὶ Λέρου καὶ Καλύμνου κ. Γερμανὸς, ἀντὶ τῶν συμπληρωσάντων τὴν διετῆ αὐτῶν ὑπηρεσίαν σεβ. μητροπολιτῶν Μεθύμνης κ. Στεφάνου, Σηλυβρίας κ. Διονυσίου, Σισανίου καὶ Σιατίστης κ. Σεραφεὶμ καὶ Κολωνίας κ. Πολυκάρπου.

Κανονικαὶ ψῆφοι.— Γενομένων ἐν τῷ πατριαρχικῷ ναῷ σήμερον τῶν κανονικῶν ψήφων πρὸς ἐκλογὴν μητροπολίτου Αἴνου, ἀντὶ τοῦ διὰ λόγους ἐκτιθεμένους ἐν τοῖς συνοδικοῖς πρακτικοῖς παυθέντος κ. Λεοντίου, ἐξελέγη ὁ θεοφιλ. ἐπίσκοπος Χριστουπόλεως κ. Ἰωακεὶμ, προκριθεὶς τῶν συνυποψήφων αὐτῷ τοῦ πανιερ. πρώην Δρυϊνουπόλεως κ. Γρηγορίου καὶ τοῦ πανοσιολγ. Μ. ἀρχιμανδρίτου κ. Νικοδήμου.

Ἅγιον Ὄρος.—Ἀποφάσει τῆς ἱερᾶς Συνόδου ἐγράφησαν πρός τε τὸν πανιερ. μητροπολίτην Ρασκο-Πρεσρένης κ. Νικηφόρον καὶ πρὸς τὴν ἱερὰν κονότητα τοῦ Ἁγίου Ὄρους ἐπιστολαὶ διατάττουσαι τὸν ἐκ τοῦ ἐν Ἁγίῳ Ὄρει Χελανδαρηνοῦ κελλίου «Ἁγίου Ἰωάννου Χρυσοστόμου» ὁσιώτατον γέροντα τοῦ κελλίου κ. Κύριλλον ν' ἀναχωρήσῃ ἐκ τῆς ἐπαρχίας ἐκείνης, ἐν ᾗ ἀνέλαβε τὴν ἡγουμενείαν μονῆς τινὸς, καθὸ ἀσυμβιβάστων οὐσῶν τῶν ἰδιοτήτων ἡγουμένου μονῆς ἐν ἐπαρχίᾳ τοῦ πατριαρχ. Οἰκουμενικοῦ Θρόνου καὶ συνάμα γέροντος κελλίου ὑποκειμένου πατριαρχικῇ μονῇ.

Μονὴ Τιμίου Προδρόμου.— Γνωσθέντος ἐξ ἐπιστολῆς τοῦ πανιερ. μητροπολίτου Βεροίας καὶ Ναούσης κ. Ἀποστόλου ὅτι οἱ αὐτόθι ἀξιότιμοι κκ. Στ. Κόρτης καὶ Δημ. Ζομπᾶς ἀνέλαβον, ἀξιώσει πατριαρχικῇ, τὴν ἐπὶ διετίαν ἐποπτείαν τῶν τῆς ἱερᾶς σταυροπηγιακῆς μονῆς τοῦ Τιμίου Προδρόμου, ὑπὲρ ἧς εἰργάσθησαν καὶ πρότερον μετὰ παραδειγματικοῦ ζήλου, ἐγράφησαν αὐτοῖς τὰ δέοντα πατριαρχικὰ εὐχετικὰ ἔγγραφα.

Βιβλία χρήσιμα. — Ἐν καταλλήλοις τόποις οἱ τῆς «Ἐκκλησ. Ἀληθείας» ἀναγνῶσται βλέπουσιν ἀγγελλομένην τὴν ἔκδοσιν 4 χρησίμων βιβλίων, ἐκ τοῦ πατριαρχικοῦ τυπογραφείου γενομένην, ἐγκρίσει καὶ ἐπιταγῇ τοῦ παναγιωτάτου οἰκουμενικοῦ πατριάρχου. Τὸ μὲν ἓν χρησιμεύει εἰς τοὺς ἱεροὺς ναοὺς καὶ μάλιστα κατὰ τας οὐμετὰ πολὺ ἑορτασθησομένας ἁγίας ἡμέρας τῆς Μ. Ἑβδομάδος, ἀποσταλήσεται δὲ πρὸς ἀντικατάστασιν τῶν ἐν χρήσει μέχρι τοῦδε λειτουργικῶν βιβλίων, ἅτινα κατὰ τὴν Μ. ἑβδομάδα ὑπ' ὄψιν ἔχουσιν ὁ κλῆρος καὶ οἱ ἱεροψάλται. Περὶ τούτου ἰδία Ἀγγελία λεπτομερὴς ἀποσταλήσεται τοῖς εὐσεβίσι. Τὰ λοιπὰ ἕνεκα τῆς πληθύος καὶ σπουδαιότητος τῶν ἐπισήμων ἐκκλησιαστικῶν γραμμάτων, ἰδίᾳ τῶν εἰς Ἐκκλησίας σλαυϊκὰς καὶ εἰς τὴν τῆς Ἀντιοχείας ἀναφερομένων, πρέπει νὰ καταστῶσι παντὸς εὐπαιδεύτου ὁμογενοῦς ἐπεκαιρότατον ἀνάγνωσμα.

Χοροστασίαι.—Τῇ παρελθούσῃ κυριακῇ ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἐχοροστάτησε κατὰ τὴν θείαν λειτουργίαν, ἐν μέσῳ πολυπληθοῦς ἐκκλησιάσματος, ἐν τῷ κατὰ τὸ Κοντοσκάλιον ἱερῷ ναῷ τῆς ἁγίας Κυριακῆς, μεθ' ὃ προέστη τῆς ἐπετείου πανηγύρεως τοῦ εὐδοκίμως ἀπὸ ἐννέα ἐτῶν λειτουργοῦντος εὐεργετικοῦ σωματείου «Μεταμορφώσεως».

Πατριαρχ. ναοῦ πρεσβυτέριον.—Εἰς τὴν ἐν τῷ πρεσβυτερίῳ τοῦ πατριαρχικοῦ ναοῦ κενωθεῖσαν θέσιν ἕνεκα τῆς ἀποχωρήσεως τοῦ πανοσ. κ. Δωροθέου, ἡγουμένου τῆς ἱερᾶς μονῆς Φανερωμένης, διωρίσθη ὑπὸ τῆς Α. Θ. Π. ὁ πανοσ. ἱερομόναχος κ. Ἡσαΐας

Βασιλειάδης, ἀρχαῖος τελειόφοιτος τοῦ γυμνασίου Ἀδριανουπόλεως, εὐδοκίμως χρηματίσας ἐπὶ εἰκοσιπενταετίαν περίπου προϊστάμενος ἔν τισι κωμοπόλεσι τῶν ἐπαρχιῶν Ἀδριανουπόλεως καὶ Δέρκων.

Ὀνομαστικαὶ ἑορταί.—Τῇ κυριακῇ, 21 μεσοῦντος, ἡ Α. Θ. Π. διεβίβασε τὰς ἀδελφικὰς αὐτοῦ συγχαρητικὰς προσρήσεις τῷ τὴν ὀνομαστικὴν ἑορτὴν αὐτοῦ ἄγοντι πανάγιωτάτῳ πατριάρχῃ πρώην Κωνσταντινουπόλεως κ. Νεοφύτῳ διὰ τοῦ Μ. ἀρχιδιακόνου, τηλεγραφικῶς δὲ συνεχάρη τῷ εἰς Αἶνον ἐξαρχικῶς παραμένοντι πανιερ. μητροπολίτῃ Βάρνης κ. Νεοφύτῳ—τῇ δευτέρᾳ τῷ ἐπίσης ἑορτάζοντι πανιερ. μητροπολίτῃ Μεσημβρίας κ. Τιμοθέῳ συνεχάρη τηλεγραφικῶς — τῇ τρίτῃ, μνήμῃ Ἀγαθαγγέλου μάρτυρος, ἡ Α. Θ. Π. ἐπεσκέψατο τὸν ἑορτάζοντα σεβ. μητροπολίτην Γρεβενῶν, διὰ δὲ τοῦ ἱερολογ. πατριαρχ. διακόνου κ. Διονυσίου συνεχάρη τῷ προϊσταμένῳ τῶν ἐνοριῶν Σταυροδρομίου θεοφιλ. ἐπισκόπῳ Ἐλαίας—τῇ πέμπτῃ τηλεγραφικῶς συνεχάρη τοῖς ἑορτάζουσι σεβ. μητροπολίταις Ἡρακλείας, Σερρῶν, Στρωμνίτζης καὶ Σβορνικίου, ὡς καὶ τῷ ἐξοχ. κ. Γρηγορίῳ Μαρασλῇ, ᾧ συνεχάρη καὶ ἡ ἀξιότιμος ἐφορία τῆς ἐπωνύμου αὐτῷ ἀστικῆς σχολῆς, —διὰ δὲ τοῦ ἱερολογ. διακόνου κ. Διονυσίου ηὔξατο τὰ δέοντα τῷ ἐνδοξ. Γρηγ. ἐφεντῇ Χιδήρογλου.

Μνημόσυνα. — Τῇ παρελθούσῃ κυριακῇ ἐτελέσθη ἐν τῷ κατὰ τὸ Μέγα Ρεῦμα ἱερῷ ναῷ τῶν παμμεγίστων Ταξιαρχῶν τὸ ἐτήσιον μνημόσυνον τοῦ ἀειμνήστου Ἀλεξάνδρου Καραθεοδωρῆ, τὴν ἀναίμακτον θυσίαν προσάγοντος τοῦ σεβασμ. μητροπολίτου Κυζίκου κ. Ἀθανασίου—Ἐν δὲ τῷ κατὰ τὸ Βαφεοχώριον ἱερῷ ναῷ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, ἱερουργοῦντος τοῦ σεβ. μητροπολίτου Σισανίου καὶ Σιατίστης κ. Σεραφείμ, ἐτελέσθη τὸ μνημόσυνον τοῦ μακαρίτου ἀδελφοῦ τῆς Α. Θ. Π. Σταματίου Δεβεδζῆ.

Πατριαρχικαὶ εὐχαί. — Τῇ κυριακῇ παρέστη ἐκ μέρους τῆς Α. Θ. Π. εἰς τὴν ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ τῶν Εἰσοδίων ἐν Σταυροδρομίῳ τελεσθεῖσαν κηδείαν τοῦ μακαρίτου διερμηνέως τῆς Σερβικῆς πρεσβείας Κωνσταντίνου Κρούπτσεβιτς ὁ ἱερολογ. δευτερεύων κ. Ἀθηναγόρας ἑρμηνεύτας τῇ συζύγῳ καὶ τοῖς τέκνοις τοῦ πρὸς Κύριον ἐν εὐσεβείᾳ μεταστάντος τὰς ὑπὲρ ἀναπαύσεως αὐτοῦ πατριαρχικὰς εὐχάς.

Κηδεῖαι.—Τῇ τετάρτῃ ἐγένετο ἐν τῷ πατριαρχικῷ ναῷ ἡ κηδεία τῆς αἰφνιδίως ἐκ τῶν τῇδε μεταστάσης πρὸς Κύριον γηραιᾶς μητρὸς τοῦ σεβ. μητροπολίτου Γρεβενῶν Μαργαρίτας προσκυνητρίας, προϊσταμένων τῶν σεβασμ. μητροπολιτῶν Πελαγονίας, Μαρωνείας καὶ Σηλυβρίας. Τῇ κηδείᾳ τῆς ἐν εὐσεβείᾳ τελειωθείσης ἠκολούθησαν οἱ σεβ. μητροπολῖται Ἀγχιάλου, Σισανίου, Δρυϊνουπόλεως, Κολωνίας καὶ Σάρδεων, οἱ ἐπίτροποι Ἁγίου Τάφου, Ἁγίου Ὄρους καὶ Σινᾶ, οἱ ἐκ τῶν συμβούλων κκ. Καραθεοδωρῆς καὶ Καζανόβας, οἱ πατριαρχικοὶ ὑπάλληλοι καὶ πολλοὶ τιμῶντες τὰς χριστιανικὰς ἀρετὰς τῆς μακαρίτιδος. Ἐκ μέρους τῆς Α. Θ. Π. παρῆν ὁ πανοσιολογ. Μ. ἀρχιδιάκονος κ. Βενιαμίν.

ΑΜΙΔΗΣ ΒΕΝΙΑΜΙΝ

Κατεργασθεὶς ὑπὸ νόσου μακρᾶς καὶ θύμα πεσὼν ἠθικῶν ἀλγηδόνων μετέστη πρὸς Κύριον τῇ τρίτῃ ἐν Χάλκῃ ὁ μητροπολίτης **Ἀμίδης Βενιαμίν**. Ἁγιορείτης ὢν μοναχός, ἀπῆλθεν εἰς τὴν Ἁγίαν Γῆν καὶ ἐκεῖθεν μετά τινα διαμονὴν μετέβη εἰς τὸ πατριαρχικὸν κλῖμα τῆς Ἀντιοχείας, ἐν ᾧ, εὐστάθειαν ἀρχῶν ἀπερίκλονον ἐπιδειξάμενος, ἐχειροτονήθη μητροπολίτης Ἀμίδης, ἠναγκάσθη δὲ μετὰ τὰ ἐν ἔτει 1899 γεγονότα ν' ἀποχωρήσῃ ἐκ τῆς ἐπαρχίας ταύτης, διαμείνας ἐνταῦθα. Τῆς κηδείας αὐτοῦ γενομένης ἐν τῷ ναῷ τοῦ κατὰ Χάλκην Ἁγιοταφικοῦ μετοχίου προεξῆρχον οἱ πανιερ. μητροπολῖται Φιλιππουπόλεως, Νεαπόλεως καὶ Ταρσοῦ καὶ Ἀδάνων παρῆν ἐν αὐτῇ καὶ ὁ μακαριώτατος πατριάρχης πρώην Ἱεροσολύμων κ. Νικόδημος, ἐκ μέρους τῆς Α. Θ. Π. τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου ὁ ἱερολογ. δευτερεύων. — Τὸν ἀείμνηστον Βενιαμὶν διέκρινεν ἀγαθότης χριστιανικὴ καὶ ἀφοσίωσις εἰς τὰς ἀρχὰς αὐτοῦ.

Ρουμανικαὶ ψευδολογίαι. — Μετ' ἐκπλήξεως ἀνέγνωμεν ἐν τῷ Adeverul τῆς 12ης Ἰανουαρίου μεσοῦντος. ὑπ' ἀριθμὸν 6245, ἀναστηλουμένην φαντασιώδη ἐπίσκεψιν τοῦ κ. Χρήστου Ζάππα εἰς τὰ Πατριαρχεῖα, ἐπιδόντος δῆθεν τῇ Α. Θ. Π. τῷ οἰκουμενικῷ πατριάρχῃ μακροσκελὲς ὑπόμνημα καταλῆγον εἰς τὴν ὑπὸ τῆς ἱερᾶς Συνόδου ἀπόρριψιν τῶν ρουμανικῶν αἰτημάτων, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι τὰ Πατριαρχεῖα ὀφείλουσι προηγουμένως ν' ἀπαιτήσωσι τὴν ἐπάνοδον τῶν ἐκ Ρουμανίας ἀπελαθέντων ἑλλήνων.—Τοιαῦτα γελοῖα καὶ φανταστικὰ νέα προδήλως εἰσὶν ἔργα τῶν ζητούντων διὰ μέσων τοιούτων νὰ ἐρεθίζωσι τὸ κοινόν, ὅπως ἐξυπηρετήσωσιν οὕτως προσωπικὰ συμφέροντα καὶ σκοποὺς ἰδιοτελεῖς. Ὡς ἀπάντησιν εἰς παρόμοια δημοσιεύματα, δηλοῦμεν ἐπισήμως καὶ κατηγορηματικῶς ὅτι τοιαύτη ἐπίσκεψις οὐδέποτε ἐγένετο, τὰ δὲ ἐν τῷ ρηθέντι φύλλῳ γραφόμενα εἰσὶν ἐντελῶς ἀνυπόστατα.

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

ΕΤΟΣ ΚΖ'.
ΑΡΙΘ. 5

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΗΘΕΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ
ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ 3 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1907

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΚΑΤΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ
Καθ' ὅλον τὸ ὀθωμαν. κράτος μετζίτια ἀργ. 5
διὰ τὸν κατώτερον κλῆρον καὶ τοὺς δημοδιδασκ.. 3
ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φράγκα χρυσᾶ..... 25

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
† Ὁ Κολωνίας ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ (πρόεδρος)
† Ὁ Μ. Πρωτοσύγκελλος ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ (ταμίας)
† Ὁ ἀρχιτραμμ. τῆς ἱερᾶς Συνόδου ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Ἐπίτιμος διευθυντὴς καὶ συντάκτης ὁ Μ. χαρτοφύλαξ καὶ χρονογράφος τῆς τοῦ Χρ. Μ. Ἐκκλησίας Μ. Ι. ΓΕΔΕΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Χαλκοπροσωπία ἀπαραδειγμάτιστος — Τακρίριον τοῦ Βουλγάρου ἐξάρχου πρὸς τὴν Ὑψ. Πύλην — Ἐπιθεώρησις ξένου τύπου.

ΧΑΛΚΟΠΡΟΣΩΠΙΑ ΑΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΙΣΤΟΣ

Τὸ σχοινοτενὲς, πρὸς τὴν Ὑ. Πύλην, τακρίριον, τῆς βουλγαρικῆς Ἐξαρχίας (ὅπερ αὐτούσιον παραθέτωμεν κατωτέρω), τὸ τερατωδῶς σφαγιάζον τὴν ἀλήθειαν κατὰ τρόπον παρόμοιον τοῦ ὁποίου ἀμφιβάλλομεν ἂν ἔχῃ νὰ ἐπιδείξῃ ἡ παγκόσμιος ἱστορία, ἀποδεικνύει, ἡλίου τηλαυγέστερον, δύο τινά·

α') ὅτι, παρὰ τὰς ὑπερβολὰς καὶ τὰ ἀδικήματα εἰς τὰ ὁποῖα ὁ ἀχαλίνωτος ἐθνικὸς σωβινισμὸς ἐξωθεῖ, οὐχὶ σπανίως, κατὰ τὴν ἐποχήν μας, τοὺς διαφόρους λαοὺς, οἱ Βούλγαροι ὑπερέχουσιν ἀδιαφιλονεικήτως, ἀπό γε τῆς ἀπόψεως ταύτης, πάντων τῶν λοιπῶν λαῶν, οὐδένα παρ' οὐδενὸς φοβούμενοι συναγωνισμὸν ὡς πρὸς τὴν τέχνην τοῦ χειρισμοῦ τοῦ ψεύδους, τῆς συκοφαντίας καὶ τῆς διαβολῆς· καὶ β') ὅτι, ἡ συνταύτισις τῆς δράσεως καὶ ἐνεργείας τῶν διαφόρων ἀναρχικῶν καὶ ἐπαναστατικῶν Κομιτάτων μετὰ τῆς τῶν ἐπισήμων βουλγαρικῶν ἀρχῶν ἐξίκετο εἰς τοιοῦτον σημεῖον, ὥστε οὐδόλως ἐξέρχεταί τις τῶν ὁρίων τῆς αὐστηρᾶς ἀληθείας διαβεβαιῶν ὅτι ἡ ἐν τῇ βασιλευούσῃ παρανόμως ἐγκατεστημένη βουλγαρικὴ Ἐξαρχία, κατήντησεν, ἁπλῶς καὶ καθαρῶς, ὑποπρακτορεῖον τῶν ἐν Σόφιᾳ ἐχόντων τὴν κεντρικὴν αὐτῶν ἕδραν Κομιτάτων, προωρισμένον ἵνα κολάζῃ, συγκαλύπτῃ καὶ δικαιολογῇ τὴν ἐγκληματικὴν ἐκείνων δρᾶσιν.

Κατὰ τοὺς ἐν τῇ Ἐξαρχίᾳ, λοιπόν, Τοῦρκοι, Ἕλληνες, Σέρβοι, Πατριαρχεῖον, Μητροπολῖται, ἕλληνες καὶ σέρβοι Πρόξενοι, ὤμοσαν τὸν ὄλεθρον τοῦ ἀθώου καὶ ἀκάκου βουλγαρικοῦ πληθυσμοῦ τῆς Θράκης καὶ Μακεδονίας, τοῦ ἀνερχομένου εἰς 1 1)2 ἑκατομμύριον, ἂν ἀγαπᾶτε· ἑλληνομανεῖς καὶ σερβομανεῖς, τουρκικαὶ συμμορίαι, διοικητικαὶ καὶ δικαστικαὶ Ἀρχαὶ παντὸς βαθμοῦ καὶ πάσης τάξεως, οἱ πάντες μαίνονται καὶ ὀργιάζουσι κατὰ τοῦ φιλησύχου, τοῦ φιλονόμου, τοῦ ἀπειράκτου βουλγαρικοῦ στοιχείου, οὗτινος καταπιέζεται ἡ ἐθνικὴ συνείδησις, καταπατοῦνται τὰ δικαιώματα,

ἀποκρούονται περιφρονητικῶς αἱ μᾶλλον νόμιμοι καὶ ἠτιολογημέναι αἰτήσεις, προπηλακίζονται δημοσίᾳ ἀτιμωρητεί, παρὰ τῶν ἐχθρῶν αὐτοῦ, τὰ ἱερώτερα αἰσθήματα, ἁφαρπάζεται ἡ κοινοτικὴ καὶ ἰδιωτικὴ περιουσία, ἐξαναγκάζεται δὲ δι' ἐκβιαστικῶν μέσων ἵνα ἀπαρνηθῇ τὴν Ἐξαρχίαν· ἐν ἑνὶ λόγῳ, ὅτι, δι' ἀνηκούστου τρομοκρατίας, ὁ βουλγαρικὸς πληθυσμὸς ἐκηρύχθη ἐκτὸς νόμου καὶ ἐπιδιώκεται ἡ ἐξόντωσίς του, ἡ δὲ Αὐτοκρατορικὴ Κυβέρνησις οὐδὲν ἀποτελεσματικὸν μέτρον λαμβάνει πρὸς προστασίαν αὐτοῦ.

Τὸ νὰ συντάσσωνται καὶ δημοσιεύωνται, ἀνευθύνως, τοιαῦτα κακοήθη τερατολογήματα ὑπὸ τῆς «Ἐσωτερικῆς Διοργανώσεως» καὶ τῶν λοιπῶν ἐπαναστατικῶν βουλγαρικῶν Κομιτάτων, ἐπ' ἐλπίδι φενακισμοῦ καὶ παραπλανήσεως τῆς δημοσίας γνώμης, θὰ ἀπετέλει φαινόμενον ἀσύνηθες μὲν, ἀλλ' ὅπως δήποτε, μέχρι σημείου τινός, φυσικὸν καὶ εὐνόητον. Τὸ νὰ παρέρχηται ὅμως εἰς τὸ μέσον ἐπίσημος Ἀρχή, καὶ μάλιστα θρησκευτική, καὶ νὰ ἀναλαμβάνῃ ἐπισήμως, μετὰ χαλκοπροσωπίας ἀπαραδειγματίστου, τὴν συγκάλυψιν καὶ προστασίαν τῶν βδελυρῶν καὶ αἱμοχαρῶν κακούργων, τῶν ἀπὸ τοῦ 1903, ἰδίᾳ, αἱματοκυλισάντων, δι' ἀναριθμήτου ἀλληλουχίας ἀπεριγράπτως θηριωδῶν κακουργιῶν διαπιστωθεισῶν ὑπὸ τοῦ παγκοσμίου τύπου καὶ προκαλεσασῶν τὴν βδελυγμίαν καὶ τὴν φρίκην ἁπαξάπαντος τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου, τὸ μακεδονικὸν καὶ θρακικὸν ἔδαφος, χωρὶς νὰ φεισθῶσιν, ἐν τῇ μανιώδει αὐτῶν λύσσῃ, οὐδὲ τῶν ξένων, τῶν οἰκούντων ἢ καὶ ἁπλῶς ταξιδευόντων ἐν τῇ χώρᾳ,—ὡς πιστοποιοῦσιν αἱ ἀναρχικαὶ αὐτῶν κακουργίαι κατὰ τοῦ καταστήματος τῆς Ὀθ. Τραπέζης ἐν Θεσσαλονίκῃ, τῶν ξένων ἀτμοπλοίων, τῶν σιδηροδρομικῶν εἱρμῶν καὶ γεφυρῶν καὶ καθ' ὁλόκληρον μόλις ἑβδομάδων, ἀπεπειράθησαν κατὰ τῆς μεγάλης γεφύρας τοῦ σιδηροδρόμου παρὰ τὸ Δεμὶρ Χισσὰρ—τὸ νὰ ἀναλαμβάνῃ, λέγομεν, μετὰ χαλκοπροσωπίας ἀπαραδειγματίστου, ἐπίσημος Ἀρχὴ θρησκευτικὴ τὴν συγκάλυψιν καὶ προστασίαν τοιούτων βδελυρῶν κακουργιῶν διαπραττομένων, τό γε νῦν, παρ' ὀγδοήκοντα ὅλων βουλγαρικῶν συμμοριῶν, καθὰ πιστοῦται ἐκ τοῦ ἐπισήμου καταλόγου τοῦ ἀναδημοσιευομένου ἐκ τοῦ παρισινοῦ «Χρόνου»(οὗ τὸ ἄρθρον βλέπει ἐν τῷ παρόντι φύλλῳ ἡμῶν ὁ ἀναγνώστης), τὸ τοιοῦτον ἀποτελεῖ φαινόμενον πρωτοφανὲς μὲν καὶ παράδοξον ἐν τοῖς χρονικοῖς τῆς ἱστορίας, ἀλλ' ἅμα καὶ παρήγορον, ὡς παρέχον ἡμῖν τὴν ἔνδειξιν ὅτι γεγονὸς, σπουδαίως διαταράξαν τοὺς κύκλους τῶν βουλγαρικῶν πόθων, προὐκάλεσε τὴν παραζάλην καὶ τὰς ἀπέλπιδας ἰαχὰς τοῦ ἐξαρχικοῦ τακτηρίου.

«Τὸ γεγονὸς τοῦτο ἐκτίθησιν ὁ «Χρόνος» τῶν Παρισίων ἐν τῷ μνησθέντι ἄρθρῳ του ὡς ἑξῆς:

«Ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν τὰ βουλγαρικὰ σώματα ἐνέσπειρον, ἁπανταχοῦ τῆς Μακεδονίας, τὸν τρόμον καὶ διέπραττον πᾶν εἶδος βιαιοπραγίας, ὅπως ἐξαναγκάσωσι τὸν ἑλληνικὸν πληθυσμὸν ἵνα ἀπαρνηθῇ τὴν πίστιν τῶν πατέρων του μετὰ τῆς ἐθνικῆς συνειδήσεώς του καὶ, καταλιμπάνων τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ὑπαχθῇ εἰς τὴν τῆς βουλγαρικῆς Ἐξαρχίας. Τὰ γεγονότα ταῦτα ἐπιβεβαιοῦνται, πρὸς τοῖς ἄλλοις, ἐκ τῶν Κιτρίνων καὶ Κυανῶν διπλωματικῶν βίβλων... Οἱ Ἕλληνες τῆς Μακεδονίας, ἐξηκολούθησαν, λοιπόν, ἀνεχόμενοι τὰ πάντα μετὰ στωϊκισμοῦ καὶ ἐγκαρτερήσεως. Ἀλλά, ἀπελπισθέντες ἐκ τῆς Εὐρώπης ἐξακολουθούσης νὰ κωφεύῃ εἰς τὰ παράπονά των, εὑρέθησαν εἰς τὴν σκληρὰν ἀνάγκην νὰ ἀντιτάξωσιν ἔνοπλον ἄμυναν πρὸς ὑπεράσπισιν τῆς ζωῆς, τῆς τιμῆς καὶ τῆς περιουσίας των. Ὁ κ. Κωνστάν, διεπίστου ἐν τῇ ἐκθέσει αὐτοῦ τῆς 12 Δεκεμβρίου 1904, τὴν κορύφωσιν τῆς βουλγαρικῆς ἐκδικήσεως καὶ προσέθετεν «οἱ Ἕλληνες ἀπήντησαν διὰ τοῦ καταρτισμοῦ σωμάτων». . . .

Ἡ ἄμυνα λοιπὸν, ἡ, κατ' ἀνάγκην, ἀντιταχθεῖσα κατὰ τῶν βουλγαρικῶν ληστανταρτικῶν συμμοριῶν, τὰ σύντονα διοικητικὰ καὶ στρατιωτικὰ μέτρα τὰ ληφθέντα ὑπὸ τῆς Αὐτ. Κυβερνήσεως, καὶ αἱ ὑπὸ ταύτης, ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τῶν ἀντιπροσώπων τῶν Μ. Δυνάμεων εἰσαχθεῖσαι καὶ βαθμιαίως εἰσαγόμεναι μεταρρυθμίσεις, ἤρξαντο ἀπαλλάττοντα, ἀπὸ τῆς βουλγαρικῆς τρομοκρατίας, τὸν τλήμονα μακεδονικὸν πληθυσμὸν, ὅστις καὶ ἤρξατο, ἐλευθέρως, νὰ ἐκδηλοῖ τὴν πρὸς τοὺς βουλγάρους κακούργους ἀπέχθειάν του καὶ νὰ ἀπαρνῆται τούτους ἀποκαλύπτων τὰ δεινὰ ἄτινα παρ' αὐτῶν ὑπέστη· μαρτύριον τούτου πρόσφατον κεῖσθω ἡ ἔκθεσις τοῦ μητροπολίτου Μελενίκου, ἡ δημοσιευθεῖσα ἐν προηγουμένῳ φύλλῳ τῆς «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας».

Τὸ τοιοῦτον κατετάραξε τὰ Κομιτάτα συναισθανθέντα τὸ ἔδαφος σαλευόμενον ὑπὸ τοὺς πόδας των καὶ ἐκφεύγοντας τῶν χειρῶν των τοὺς καρποὺς πολυετοῦς ἐγκληματικῆς ἐνεργείας. Ἐφ' ᾧ καὶ, ἀφ' ἑνὸς μὲν ἐνέτειναν τὰς κακουργίας αὐτῶν, καθὰ μαρτυροῦσι τὰ τελευταῖα φρικαλέα κακουργήματα αὐτῶν ἐν Τεχόβῳ, Μελενίκῳ, Κλαπούσνᾳ, Ζιρνόβῳ κτλ. ἀφ' ἑτέρου δὲ ἐπεκαλέσθησαν τὴν συνδρομὴν τῆς Ἐξαρχίας, ἥτις, κατέχουσα βεβαίως τὰς πραγματικὰς ἐκθέσεις τῶν εἰς βάρος τῶν Ἑλλήνων κακουργιῶν τῶν βουλγαρικῶν συμμοριῶν, ἀντέστρεψε τοὺς ὅρους καὶ, ἀντικαταστήσασα ἁπλῶς τὰ ὀνόματα τῶν θυμάτων διὰ τῶν ὀνομάτων τῶν δημίων, παρουσίασεν, ἐν τῷ τακριρίῳ της, τοὺς Ἕλληνας ὡς διαπράξαντας κατὰ τοῦ βουλγαρικοῦ πληθυσμοῦ τὰ κακουργήματα καὶ τὰς καταπιέσεις ἃς, ἐν τῇ πραγματικότητι, διέπραξαν οἱ Βούλγαροι κατὰ τοῦ ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ· ἐπὶ τῇ ἐλπίδι ὅτι διὰ τῆς κατὰ τὴν δημώδη παροιμίαν «φωνάζει ὁ κλέπτης διὰ νὰ φοβηθῇ ὁ οἰκοκύρις» μεθόδου ταύτης, θὰ παρεπλανᾶτο, διὰ μυριοστὴν φοράν, ἡ εὐρωπαϊκὴ δημοσία γνώμη καὶ θὰ ἐξελάμβανε τοὺς Ἕλληνας ὡς τοὺς ταραξίας τοὺς ἀντιδρῶντας εἰς τὸ μεταρρυθμιστικὸν ἔργον τῆς Υ. Πύλης καὶ τῆς Εὐρώπης.

Εὐτυχῶς, οὐδὲ σκιὰ τοιούτου κινδύνου ὑφίσταται πλέον. Τόσον ἡ Αὐτοκρατορικὴ Κυβέρνησις ὅσον καὶ ἡ δημοσία γνώμη—διαφωτισθεῖσα ἀποχρώντως κατὰ τρόπον ἀνεπίδεκτον καὶ τῆς ἐλαχίστης ἀμφιβολίας—,γινώσκουσι τὴν σήμερον, θετικῶς καὶ ἀσφαλῶς, τὰς ἀπὸ ἐτῶν μυσαρὰς ἐνεργείας τῶν βουλγαρικῶν Κομιτάτων, τῶν τρεμόντων πρὸ τοῦ φάσματος τοῦ ἔργου τῶν μεταρρυθμίσεων καὶ ἐκ τῶν κακουργιῶν αὐτῶν προσδοκώντων τὴν παρακώλυσιν αὐτοῦ, ἅτε γινωσκόντων ὅτι, ἡ ἐπαναφορὰ τῆς τάξεως καὶ τῆς εὐνομίας ἐν τῇ χώρᾳ, θὰ ἐματαίου, ἐσαεί, τὴν πραγμάτωσιν τῶν βουλγαρικῶν ἁρπακτικῶν διαθέσεων, τῶν ἐπ' οὐδεμιᾶς νομίμου βάσεως στηριζομένων καὶ ὡς ἐκ τούτου ἐκ μόνου τοῦ κράτους τῆς βίας καὶ τοῦ τρόμου ἐξαρτωσῶν τὴν ἐπιτυχίαν αὐτῶν.

Τὸ τακρίριον τῆς βουλγαρικῆς Ἐξαρχίας θὰ συντελέσῃ μόνον ὅπως, παρὰ σύμπαντι τῷ πεπολιτισμένῳ κόσμῳ, ἐδραιωθῇ, ἐξαλειφομένου πλέον παντὸς ἴχνους ἐνδοιασμοῦ, ἡ πεποίθησις ὅτι ἡ βουλγαρικὴ Ἐξαρχία, παρὰ τὰ προσχήματα, ἀποτελεῖ τὴν σήμερον, ἁπλῶς καὶ καθαρῶς, πρακτορεῖον τῶν ἀναρχικῶν βουλγαρικῶν κομιτάτων· καθὼς καὶ ὅτι οἱ μόνοι ἀληθεῖς καὶ πραγματικοί, ἀλληλεγγύως καὶ ἀδιασπάστως, ὑπεύθυνοι ἐπὶ τῇ ἀνωμάλῳ καὶ τεταραγμένῃ καταστάσει τῇ κρατούσῃ, ἀπὸ ἐτῶν ἤδη, μετέωρον τὴν Εὐρώπην καὶ ἐπαπειλούσῃ τὴν εἰρήνην καὶ τὴν ἀσφάλειαν αὐτῆς, εἰσὶν οἱ νῦν Κυβερνῆται τῆς Σόφιας καὶ ἡ βουλγαρικὴ Ἐξαρχία.

*

(Μετάφρασις ἐκ τοῦ βουλγαρικοῦ)

Τακρίριον τοῦ βουλγάρου Ἐξάρχου πρὸς τὴν Ὑψ. Πύλην, δημοσιευθὲν ἐν τῷ περιοδικῷ τῆς Βουλγαρικῆς Συνόδου «Ἐκκλ. Ἀγγελιαφόρῳ», ἀρ. 1 τοῦ 1907, μετατυπωθὲν δὲ καὶ ὑπ' ἄλλων βουλγαρικῶν ἐφημερίδων, ἐν αἷς καὶ ἡ ἐφημερὶς «Πρέπορετς», Ἰανουαρίου 13, 1907, ὅθεν καὶ μεταφράζεται.

Ὑψηλότατε,

Κατὰ τὰ τελευταῖα δέκα ἔτη, δὲν ἔπαυσα ὁ ὑποφαινόμενος νὰ ἐφελκύω τὴν σοβαρὰν προσοχὴν τῆς Αὐτοκρατορικῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ τῶν κακουργιῶν τῶν διαπραττομένων κατὰ τοῦ πιστοῦ βουλγαρικοῦ πληθυσμοῦ, ἐν τοῖς βιλαετίοις, ὑπὸ τῶν πολεμίων τῆς ἐκκλησίας καὶ τῆς ἐθνικότητος αὐτοῦ προπαγανδῶν. Διὰ σειρᾶς ἀκαταπαύστου τακριρίων κατεδείκνυον πῶς ἡ ἑλληνικὴ καὶ ἡ σερβικὴ προπαγάνδα, τὸν σκοπὸν αὐτῶν τοῦ προτελκύσαι ὀπαδοὺς εἰς λογαριασμὸν τοῦ βουλγαρικοῦ στοιχείου ἐπιδιώκουσαι, ἐπεκτείνουσιν ἀτιμωρητεὶ τὰς προσηλυτιστικὰς ἐνεργείας αὐτῶν κατὰ τὰ χωρία καὶ τὰς πόλεις, ταράττουσιν, ἀποσυνθέτουσι καὶ διασπῶσι τὸ ἐξαρχικὸν ποίμνιον, ἁφαιροῦσι τὰς ἐκκλησίας, τὰς σχολὰς, τὰ νεκροταφεῖα καὶ τὰ παντοῖα κοινοτικὰ κτήματα αὐτοῦ. Παρεκάλουν ἐνθέρμως ὅπως ἐνεργηθῇ τὸ δέον πρὸς κατάπαυσιν τοῦ κακοῦ τούτου καὶ σεβασμὸν τῆς βουλγαρικῆς ἐθνότητος. Ἀλλὰ, πρὸς μεγάλην ἐμοῦ τε καὶ τοῦ ποιμνίου μου θλῖψιν, πάντα τὰ διαβήματά μου ἀπέμειναν ἄνευ ἀποτελέσματος. Δὲν ἀρκεῖ ὅτι ἐπὶ 30 ἔτη μέγα μέρος τῶν δι' Αὐτοκρατορικοῦ Φιρμανίου ἠγγυημένων ἐκκλησιαστικῶν προνομίων τῆς βουλγαρικῆς ἐθνότητος, ὡς ἰδίας κοινότητος ἐν τῇ Αὐτοκρατορίᾳ μένουσιν εἰσέτι γράμμα νεκρὸν καὶ αὐτὰ ἔτι τὰ παραχωρηθέντα οὐδαμῶς λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν, ἀλλὰ τὸ ἓν μετὰ τὸ ἄλλο ἀφαιροῦνται ὑπὲρ τῶν προπαγανδῶν. Λίαν πρόσφατα παραδείγματά εἰσι τὸ γεγονὸς, ὅτι, εἰς τοὺς βουλγάρους μητροπολίτας, καίπερ ἐφωδιασμένους δι' ὑψηλῶν βερατίων, διαφιλονεικοῦνται ἄλλοτε τοῦτο καὶ ἄλλοτε ἐκεῖνο ἐκ τῶν δικαιωμάτων αὐτῶν. Οἱ ἀρχιερατικοὶ ἐπίτροποι ἐξακολουθητικῶς ἀποκλείονται ἀπὸ τῶν διοικητικῶν συμβουλίων. Οἱ πρόεδροι τῶν κοινοτήτων δὲν ἀναγνωρίζονται, τὰ μὴ σεσημασμένα διὰ χαρτοστήμου τακρίρια αὐτῶν δὲν γίνονται δεκτὰ, καὶ αἱ ἐπίσημοι κοινοτικαὶ σφραγῖδες, αἱ ἐπὶ 30 ἤδη ἔτη οὖσαι ἐν χρή-

σει, ἀπαγορεύονται. Αἱ βουλγαρικαὶ ὑποθέσεις αἱ ἀφορῶσαι ἐκκλησίας καὶ σχολὰς δὲν θεωροῦνται. Ἀποφάσεις ληφθεῖσαι ἐπαναθεωροῦνται πρὸς βλάβην τῶν ἐξαρχικῶν. Οἱ ἐν Γκιουμουλτζίνῃ Βούλγαροι, ἀφοῦ ἐπὶ μακρὸν ἀνέμενον νὰ ἐπιτραπῇ αὐτοῖς νὰ μεταβάλωσιν εἰς νεκροταφεῖον τὸ ἐπὶ τῷ σκοπῷ τούτῳ ἀγορασθὲν ὑπ' αὐτῶν, ἐγκρίσει τῶν ἐπιτοπίων ἀρχῶν, ἀμπέλιον (μοῦλκ), εὑρέθησαν εἰς τὴν ἀπόλυτον ἀνάγκην νὰ θάψωσιν ἐν αὐτῷ ἕνα νεκρὸν αὐτῶν. Ἀλλ' αἱ ἀρχαί, τρεῖς ἡμέρας μετὰ τὴν ταφήν, ἐκθάπτουσι τὸ λείψανον καὶ ἀποστέλλουσι πρὸς ταφὴν εἰς τὸ χωρίον Καζλὰρ, γενέτειραν τοῦ ἀποθανόντος, 7 ὥρας μακρὰν, ἐνῷ ὁ πρόεδρος τῆς ἐν Γκιουμουλδζίνῃ (βουλγαρικῆς) κοινότητος ἱερομόναχος Διονύσιος καὶ ὁ Βούλγαρος πρόκριτος Δ. Κυριάκωφ κατεδικάσθησαν εἰς 1 μηνὸς φυλάκισιν καὶ 1 λίρας πρόστιμον.

Ἐν Κουμανόβῳ, παρὰ τὸν ὑψηλὸν Αὐτοκρατορικὸν ἰραδὲν, κατηδαφίσθη ὁ φράκτης ὁ χωρίζων τὸ βουλγαρικὸν νεκροταφεῖον ἀπὸ τοῦ τῶν σερβομανῶν καὶ ὠκειοποιήθη ὑπ' αὐτῶν μέρος ἐκ τοῦ βουλγαρικοῦ. Ἐν Τετόβῳ, ἡ ἐκκλησία, ἡ σχολὴ καὶ τὰ κοινοτικὰ κτήματα, ἀξίας ὑπὲρ τὰς δέκα χιλιάδας λιρῶν, παραδίδονται εἰς τὴν σερβομανικὴν μειονοψηφίαν, ἐξαναγκάζονται δὲ οἱ Βούλγαροι νὰ δεχθῶσι διὰ τὸ ἀνῆκον αὐτοῖς μέρος τὸ ὅλον 300 λίρας· ἡ ἐκκλησία δὲ, παρ' ὅλας τὰς διαμαρτυρίας τῶν Βουλγάρων, ἐγκαινιάζεται ὑπὸ τοῦ σερβομανοῦς ἀρχιερέως Σκοπείων, ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ καϊμακάμου. Ταῦτα εἰσι γεγονότα λαμβανόμενα ἐκ τοῦ προχείρου· ἄλλως τοιαῦτα παραδείγματα ὑπάρχουσιν ἄπειρα. Εἰς τοὺς Βουλγάρους ἀρνοῦνται τὴν εἰς πάντας τοὺς ὑπηκόους κεχορηγημένην ὑπὸ τῆς Α. Μεγαλειότητος καὶ ὑπὸ τῶν νόμων τοῦ κράτους ἐλευθερίαν τῆς θρησκείας καὶ τῆς συνειδήσεως. Οἱ Βούλγαροι δὲν δύνανται νὰ ὁμολογῶσι δημοσίᾳ τὴν ἐθνικότητα αὐτῶν καὶ νὰ ἀναγνωρίζωσιν ἀκωλύτως τὴν πνευματικὴν ἀρχὴν αὐτῶν. Ἑκατονταδες βουλγαρικῶν χωρίων, ἅτινα πρὸ τετραετίας, ἐπωφελούμενα ἐκ τῆς ἀνακηρυχθείσης ὑπὸ τοῦ σεπτοῦ ἡμῶν Ἄνακτος ἐλευθερίας καὶ τῶν μεταρρυθμίσεων, ἀνεγνώρισαν τὴν Ἐξαρχίαν, μένουσιν ἔκτοτε μετὰ κεκλεισμένων τῶν ἐκκλησιῶν καὶ τῶν σχολῶν αὐτῶν. Ἡ κυβέρνησις ἀποδίδει τὴν ἀπόσπασιν αὐτῶν ἀπὸ τοῦ Πατριαρχείου εἰς βίαν καὶ ὑποστηρίζει τὴν ἀρχὴν τῆς τηρήσεως τοῦ καθεστῶτος. Ἀλλ' ἡ ἐμμονὴ τοῦ βουλγαρικοῦ πληθυσμοῦ εἰς τὴν ἀπόφασιν αὐτοῦ, ἐμμονὴ μὴ συντριβεῖσα ἐπὶ 4 ἤδη ἔτη ὑπὸ τῶν παντοίων καταδιώξεων καὶ τῶν μεγάλων θυσιῶν, εἰς ἃς ὑποβάλλεται, μέχρις ἐγκαταλείψεως ἔτι τῆς γενεθλίου ἑστίας, ἀποδεικνύει ὀφθαλμοφανῶς ὅτι περὶ βίας τινὸς οὐδὲ λόγος δύναται νὰ γίνῃ. Ἡ ἀρχὴ τοῦ statuquo, ἄλλως τε, προβάλλεται μόνον προκειμένου περὶ τῶν Βουλγάρων, ἵνα παρακωλυθῇ ἡ προσέλευσις αὐτῶν εἰς τὴν πάτριον ἐκκλησίαν καὶ ἡ διοργάνωσις αὐτῶν ὡς κοινότητος. Ἡ ἑλληνικὴ ὅμως καὶ σερβικὴ προπαγάνδα, δύνανται ἐλευθέρως νὰ εἰσορμῶσι καὶ νὰ ἐγκαθιδρύωνται καὶ εἰς ἐκείνας ἔτι τὰς πόλεις καὶ τὰ χωρία, ἅτινα ἀναγνωρίζουσι τὴν Ἐξαρχίαν ἀπὸ τῆς ἀρχῆς ἔτι τῆς συστάσεως αὐτῆς. Ἐκφραστικώτατον καὶ πρόσφατον παράδειγμα παρουσιάζει ἡ πόλις Περλεπές. Εἰ καὶ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, ὡς ὅλος ὁ κόσμος γνωρίζει, δὲν ὑπάρχει οὐδὲ εἷς Σέρβος, ὅμως ἱδρύθη αὐτόθι σερβικὸν παρεκκλήσιον καὶ ἐνεκαινιάσθη ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν ἀρχῶν, καὶ ἐξελέγη δὲ Σέρβος μουχτάρης. Ἐν Γκιουμουλδζίνῃ ὅμως, ὅπου ὑπάρχουσι 40 οἰκίαι Βουλγάρων, ὅπως καὶ εἰς πολλὰ ἄλλα μέρη, μετὰ βουλγαρικοῦ πληθυσμοῦ, τὸ ἰδαρεμεδζλίσιον ἀρνεῖται νὰ ἀναγνωρίσῃ Βούλγαρον μουχτάρην καὶ ἐπὶ ἔτη ἤδη κρατεῖ κεκλεισμένον τὸ βουλγαρικὸν παρεκκλήσιον. Τὰ δι' ἀνηκούστου τρομοκρατίας ἐκ μέρους τῆς ἑλληνικῆς προπαγάνδας ἀποσπασθέντα ἐξαρχικὰ χωρία γίνονται δεκτὰ ὑπὸ τὴν πατριαρχικὴν δικαιοδοσίαν μετὰ μεγάλης πομπῆς. Αἱ κεκλεισμέναι τέως ἐκκλησίαι αὐτῶν ἀνοίγονται ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν μουδίριδων, τσαούσιδων, χωροφυλάκων καὶ στρατιωτῶν, μετ' ἰδιαιτέρας πομπῆς, ἐντολῇ τοῦ μητροπολίτου, προσκαλουμένων νὰ παραστῶσι καὶ τῶν κατοίκων τῶν γειτονικῶν χωρίων.

Ὁ κλῆρος τοῦ Πατριαρχείου τελευταίως ὑπερέβη πᾶν ὅριον ἐν τοῖς καταδιωγμοῖς αὐτοῦ κατὰ τῶν Βουλγάρων. Οἱ Ἕλληνες ἀρχιερεῖς, ὡς ὁ Σερρῶν, ὁ Αἴνου, ὁ Διδυμοτείχου, ὁ Ἀδριανουπόλεως, ἀκωλύτως διοργανοῦσιν ἀντιβουλγαρικὰς διαδηλώσεις, περιβάλλουσι μέλαινα τοὺς ναοὺς, ἀπαγγέλλουσι δημοσίᾳ ὑβριστικωτάτους λόγους κατὰ τοῦ βουλγαρικοῦ ἔθνους καὶ ἐκφοβίζουσι, δι' ἀναθεμάτων καὶ ἀφορισμῶν, πάντα ὅστις ἤθελεν ἔχει ὁσοληψίας μετὰ Βουλγάρων. Περὶ μητροπολιτῶν, οἷοι ὁ Καστορίας καὶ ὁ Δράμας, δὲν ὁμιλῶ πλέον, διότι αἱ κακουργίαι τούτων κατήντησαν κλασικαί. Οἱ Ἕλληνες ἱερεῖς εἰς τὰς πόλεις μεταβαίνουσιν ἀπὸ οἰκίας εἰς οἰκίαν καὶ ἐκφοβίζουσι τοὺς Βουλγάρους νὰ μὴ στέλλωσι τὰ τέκνα των εἰς τὰ βουλγαρικὰ σχολεῖα, διότι, μετ' οὐ πολὺ, ὅλοι οἱ Βούλγαροι θὰ κρεμασθῶσιν. Ἐν ταῖς ἑλληνικαῖς σχολαῖς οἱ μαθηταὶ ἀπαγγέλλουσι δημοσίᾳ ποιήματα ἐμπεποτισμένα διὰ μεγίστων ὕβρεων κατὰ τῶν Βουλγάρων, γεγραμμένα δὲ ἐν τοῖς ἑλληνικοῖς προξενείοις. Οἱ Ἕλληνες μαθηταὶ λιθοβολοῦσι τὰ βουλγαρικὰ σχολεῖα, ῥίπτουσι λάσπην κατὰ τῶν βουλγαρικῶν παρεκκλησίων, δέρουσι τοὺς βουλγάρους μαθητάς. Εἰς τὰς κεντρικὰς ὁδοὺς τῶν ἕδρῶν τῶν βιλαετίων, ἐλευθέρως πωλοῦνται αἱ ἀθηναϊκαὶ ἐφημερίδες, ἐν αἷς κηρύττεται ἡ ἐξολόθρευσις τῆς βουλγαρικῆς ἐθνότητος. Αὐτοὶ οἱ Ἕλληνες πρόξενοι περιέρχονται τὰ καφενεῖα καὶ κηρύττουσι τὴν σταυροφορίαν κατὰ παντὸς βουλγαρικοῦ. Πάντα ταῦτα δὲν θεωροῦνται ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως ὡς σπορὰ ἔχθρας μεταξὺ τῶν δύο ἐθνῶν, θεωρεῖται δὲ ὡς τοιαύτη ἡ πρᾶξις ἑνὸς βουλγάρου διδασκάλου, ὅστις κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἑορτῆς Κυρίλλου καὶ Μεθοδίου ἐμνήσθη ἐν τῷ λόγῳ αὐτοῦ ἱστορικῶν τινων γεγονότων περὶ τῶν Ἑλλήνων, περὶ οὗ ἀσημάντου ἐπεισοδίου τρεῖς ἤδη τεσκερέδες ἐγράφησαν πρὸς τὴν Ἐξαρχίαν. Ἡ ὑμετέρα Ὑψηλότης εἶπερ τις καὶ ἄλλος εἶνε εἰς θέσιν νὰ ἐκτιμήσῃ τί ἐστι τὸ σπείρειν τοιαύτην φυλετικὴν ἔχθραν καὶ ἐξάπτειν τὰ πάθη μεταξὺ τῶν ὑπηκόων τῆς Αὐτοκρατορίας καὶ ἀνάπτειν πυρκαϊὰν ἐν τῷ οἴκῳ, οὕτως εἰπεῖν, τοῦ κράτους. Τακτοποιήσεις ἐκφράζοντα παράφωνα ἐπὶ τοιαύταις ἐνεργείαις τῶν Ἑλλήνων οὐχὶ ἅπαξ ὑπεβλήθησαν ὑπ' ἐμοῦ.

Ἀλλὰ τὸ κακὸν οὐχὶ μόνον δὲν κατέπαυσεν, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ηὐξήθη. Ἔφθασε δὲ εἰς τὸ ἀπόγειον σημεῖον, ὅταν ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἐνεφανίσθησαν αἱ **ἔνοπλοι συμμορίαι** τῶν προπαγανδῶν. Ἄλλως τε αἱ ἔνοπλοι ἑλληνικαὶ συμμορίαι πρὸς ἐξολόθρευσιν τοῦ βουλγαρισμοῦ εἶνε ἁπλῶς νέα ἔκδοσις τῶν πρὸ 25ετίας τοιούτων. Ἡ κατάστασις ἀποβαίνει τοιαύτη, ὥστε οὐχὶ πλέον περὶ βιαιοπραγιῶν ἢ ἀφαιρέσεως ἐκκλησιαστικῶν καὶ κοινοτικῶν δικαιωμάτων τοῦ πιστοῦ βουλγαρικοῦ λαοῦ ὧν ἄνευ δὲν ὑπάρχει ἀσφάλεια ζωῆς, τιμῆς καὶ περιουσίας, ἀλλὰ περὶ αὐτῆς τῆς ὑπάρξεως αὐτοῦ, ἥτις εὑρηται ἐπὶ ξυροῦ ἀκμῆς. Αἱ ἑλληνικαὶ καὶ αἱ σερβικαὶ συμμορίαι περιτρέχουσι τὰ βουλγαρικὰ χωρία ἐνσπείρουσαι πανταχοῦ τὸν τρόμον καὶ τὸν ἀφανισμόν. Αἱ συμμορίαι αὗται, ἐξ 100—150 ψυχῶν

ἐνίοτε συγκείμεναι, πολιορκοῦσι τὰ χωρία, ὅπως μὴ ἐκφύγῃ οὐδὲ ἓν θῦμα, χορεύουσιν ἐνώπιον τῶν ὁρισθέντων θυμάτων καὶ ἐκτελοῦσιν εἶτα τὰς φρικαλέας ἀγριότητας αὐτῶν. Ἐπιπίπτουσιν ἡμέρας καὶ νυκτὸς κατὰ τῶν ἐξαρχικῶν χωρίων, πυροβολοῦσιν ἐπὶ ὁλοκλήρους ὥρας, φονεύουσι προκρίτους, πολυμελεῖς οἰκογενείας, ὁμάδας ἐργατῶν καὶ πλῆθος λαοῦ, τινὰς μάλιστα ἐξ αὐτῶν ἀφοῦ ὑποβάλωσι πρότερον εἰς ἀγριωτάτας βασάνους. Φονεύεται ὁ κόσμος ἐν ταῖς οἰκίαις αὐτοῦ, ἐν τοῖς ἐργαστηρίοις, ἐν ταῖς ἐκκλησίαις, ἐν τοῖς ὄρεσιν, ἐν τοῖς μύλοις, ἐν τοῖς ἀγροῖς, ἐνῷ τέλος πορεύεται εἰς τὰς ἐμπορικὰς ἀγορὰς ἢ δι' ἐμπορικὴν ἐργασίαν. Φονεύονται γέροντες 90οῦται καὶ παιδία 5—10 ἐτῶν, νέοι 17—18 ἐτῶν, ἄνδρες, γυναῖκες, νέοι καὶ νέαι, νεόνυμφοι. Ἀπὸ τῶν θυμάτων ἀποκόπτεται καὶ λαμβάνεται ἀνὰ ἓν οὗς ὅπως ἐπιδειχθῇ τοῖς διέπουσι τὰ ἑλληνικὰ κομιτᾶτα καὶ ληφθῇ ἡ προβλεπομένη ἀμοιβή. Δὲν ὑπάρχει καζᾶς, ὅστις νὰ μὴ χορηγῇ 5, 10 καὶ 15 θύματα κατὰ μῆνα. Πυρπολοῦνται αἱ οἰκίαι, οἱ ἀχυρῶνες, οἱ μύλοι, τὰ σπαρτὰ, τὰ λιβάδια, καταστρέφονται οἱ κῆποι, αἱ μορεοφυτεῖαι, αἱ ἄμπελοι, διαρπάζονται τὰ οἰκιακὰ ἔπιπλα, τὰ ἐνδύματα καὶ πᾶν ὅ,τι ὑποπέσῃ εἰς τὰς χεῖρας. Ἀπάγονται εἰς αἰχμαλωσίαν οἱ εὐπορώτεροι τῶν κατοίκων, καὶ δὲν ἀπελευθεροῦνται εἰμὴ μετὰ τὴν καταβολὴν λύτρων ἐξ 20—25 λιρῶν καὶ πλέον. Ἁρπάζωνται οἱ κοινοτικοὶ μιράδες. Εἰς πολλὰ μέρη, ὁ φόβος τῶν λῃστρικῶν συμμοριῶν ἠνάγκασε τοὺς χωρικοὺς νὰ μένωσι προσκλεισμένοι ἐντὸς τῶν χωρίων, ἀφίνοντες ἀθέριστα τὰ σπαρτὰ αὐτῶν καὶ καταδεδικασμένοι οὕτω εἰς τὴν πεῖναν. Πᾶσα δοσοληψία ἐσταμάτησε. Τῶν ἐπιθέσεων τῶν συμμοριῶν προηγοῦνται ἀπειλητικαὶ ἐπιστολαί, δι' ὧν οἱ ἀρχηγοὶ δηλοποιοῦσιν εἰς τὰ σημειωθέντα χωρία ὁποία τύχη ἀναμένει αὐτὰ, ἐὰν μὴ ἀπαρνηθῶσι τὴν Ἐξαρχίαν. Τοιαῦται ἐπιστολαὶ προσαρτῶνται ἐνίοτε ἐπὶ τῶν πτωμάτων τῶν θυμάτων τῶν πιπτόντων ὑπὸ τὴν μάχαιραν τῶν συμμοριῶν. Ἀξιοσημείωτον εἶνε ὅτι οἱ Ἕλληνες ἀρχιερεῖς προηγουμένως ἐπισείουσι τὸν διὰ πυρὸς καὶ σιδήρου ἀφανισμὸν κατὰ τῶν χωρίων ἐκείνων, ἅπερ θὰ ἀρνηθῶσι νὰ ἀναγνωρίσωσιν αὐτούς. Ἀρκεῖ νὰ ἀπαριθμήσωμεν τὰς καταστρεπτικὰς ἐπιθέσεις κατὰ τοῦ χωρίου Ζαγοριτσάνης τῆς Καστορίας, τῆς Ζελενίτσης τῆς Φλωρίνης καὶ τῆς Ζερβᾶς τῶν Βοδενῶν Ὁλόκληρα χωρία, ἐνῷ ὑπάρχει στρατὸς ἐν αὐτοῖς, μεταναστεύουσιν, ἵνα ἀποφύγωσι τὸν ἀπὸ τῶν λῃστρικῶν συμμοριῶν ὄλεθρον. Δὲν παρίσταται ἀνάγκη νὰ κουράσω τὴν ὑμετέραν Ὑψηλότητα ἀπαριθμῶν τὴν μακρὰν σειρὰν τῶν τακριρίων, δι' ὧν ἀνηνέχθην παραπονούμενος πρὸς τὴν Υ. Πύλην καὶ τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης καὶ τῶν Θρησκευμάτων κατὰ τῶν τοιούτων κακουργιῶν τῶν ἑλληνικῶν καὶ τῶν σερβικῶν συμμοριῶν, συνυποβαλὼν, ἐν ἀντιγράφῳ καὶ ἐν μεταφράσει, καί τινας ἐκ τῶν ἀπειλητικῶν ἐπιστολῶν, περὶ ὧν εἶπον ἀνωτέρω, καίτοι τὰ ἐκτιθέμενα ἐν τοῖς τακριρίοις τούτοις γεγονότα πόρρω ἀπέχουσι νὰ ἀποτελῶσι τὸ ὅλον τῶν διαπραχθεισῶν κακουργιῶν. Ἄλλως τε ἀρκετὰ σαφῶς διαζωγραφεῖται ἡ κατάστασις ἐκ τοῦ ἐπισυνημμένου ᾧδε καταλόγου τῶν εἰσγνωσιν τῆς Ἐξαρχίας περιελθόντων τοιούτων γεγονότων ἀπὸ 22 τοῦ παρελθόντος μηνὸς Αὐγούστου μέχρι 24 Σεπτεμβρίου, ἤτοι κατὰ τὸ διάστημα ἑνὸς μηνός.

Ἡ κατάστασις αὕτη, Ὑψηλότατε, οὐδὲν ἄλλο σημαίνει ἢ ὅτι ὁ πιστὸς βουλγαρικὸς πληθυσμὸς ἐν τοῖς βιλαετίοις ἐκηρύχθη ἐκτὸς νόμου. Εἰς πᾶν βῆμα ἐξοντώνεται συστηματικῶς. Ἐν τῇ ἀπελπισίᾳ αὐτοῦ ζητεῖ νὰ σωθῇ μεταναστεύων τμηματικῶς ἢ εἰς τὴν ξένην, ἀφίνων ὄπισθεν αὐτοῦ ἔρημα τὰ χωρία καὶ τοὺς ἀγρούς· χωρία τινὰ ἤρχισαν νὰ καταφεύγωσι καὶ εἰς τὴν οὐνίαν. Ἐὰν ἡ κατάστασις αὕτη ἔχῃ ὡς αἰτίαν ὅτι ἐκ τοῦ πληθυσμοῦ τούτου ἐνεφανίσθησαν ἔνοπλοι συμμορίαι, δὲν εἶνε προσῆκον νὰ ὑφίσταται τὴν τιμωρίαν ὁ πληθυσμός. Δικαίωμα καὶ καθῆκον τῆς Κυβερνήσεως εἶνε, ὡς καὶ ἄλλοτε εἴπομεν, νὰ καταδιώκῃ καὶ διαλύῃ τὰς συμμορίας ταύτας, ἀλλ' εἶνε ὅλως ἄδικον νὰ συνταυτίζηται μετ' αὐτῶν 1 1) ἑκατομμύριον πληθυσμοῦ πιστοῦ, εἰρηνικοῦ, φιλοπόνου καὶ παραγωγικοῦ, πληθυσμοῦ, ὅστις αὐτὸς πρῶτος συμβαίνει νὰ εἶνε θῦμα τῶν διαφόρων ἐν γένει συμμοριῶν. Πρὸς τούτοις ὑπάρχουσι καὶ ἑλληνικαὶ καὶ σερβικαὶ συμμορίαι. Ἀλλὰ πρὸς τοὺς Ἕλληνας καὶ πρὸς τοὺς Σέρβους δὲν συμπεριφέρονται ταυτοτρόπως.

Καλῶς ἐννοῶν τὸ πρὸς τὸ κράτος καὶ τὴν Ἐκκλησίαν καθῆκον, δὲν δύναμαι νὰ μὴ ὑψώσω φωνὴν κατὰ τῆς ἀνυποίστου ταύτης καταστάσεως τοῦ ποιμνίου μου καὶ νὰ μὴ παρακαλέσω ἰδιαζόντως ὅπως ληφθῶσι σύντονα καὶ δραστήρια μέτρα πρὸς κατάπαυσιν πάσης καταδιώξεως, βιαιοπραγίας καὶ ἐξολοθρεύσεως κατὰ τοῦ πιστοῦ βουλγαρικοῦ πληθυσμοῦ καὶ ἐξασφάλισιν, εἰς τὸν πληθυσμὸν τοῦτον, εἰρηνικῆς καὶ ἐλευθέρας ἐκπολιτιστικῆς ἀναπτύξεως καὶ ὑλικῆς εὐημερίας ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς Α. Α. Μεγαλειότητος τοῦ φιλολάου ἡμῶν Ἄνακτος, τιμωμένων τῶν δικαίων καὶ τῆς ἐθνικότητος αὐτοῦ. Τοῦτο ἀπαιτεῖ ἡ σεπτὴ θέλησις τοῦ Ἄνακτος, τοῦτο ἐπιτάσσουσιν οἱ νόμοι τοῦ κράτους, τοῦτο ἐπιβάλλει ἡ θεία καὶ ἡ ἀνθρωπίνη δικαιοσύνη.

Ἐκ τούτου πρώτιστα καὶ μάλιστα θὰ ὠφεληθῇ ἡ Αὐτοκρατορία.

Εὐαρεστήθητε κτλ.

17 Ὀκτωβρίου 1906.

Σ. Μ.— Ἡ δημοσιεύουσα τὸ τακρίριον ἐφημερὶς προσθέτει, ἐξ ἑαυτῆς ἐν τέλει, τὰ ἀκόλουθα·

«Τὸ τακρίριον τοῦτο συνοδεύεται δι' ἑνὸς συνημμένου ἐγγράφου, ἐν ᾧ ἀπαριθμοῦνται αἱ πολυάριθμοι κακουργίαι αἱ διαπραχθεῖσαι ὑπὸ τῶν ἑλληνικῶν, σερβικῶν καὶ τουρκικῶν λῃστρικῶν συμμοριῶν κατὰ τὸ διάστημα ἑνὸς μηνός, ἀπὸ 22 Αὐγούστου π. ἔ. μέχρι 24 Σεπτεμβρίου. Κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο αἱ ἑλληνικαὶ συμμορίαι ἐπέπεσον κατὰ 15 βουλγαρικῶν χωρίων, ἐφόνευσαν δὲ 70 βουλγάρους καὶ ἐπλήγωσαν βαρέως 10. Αἱ σερβικαὶ ἐπετέθησαν κατὰ 6 βουλγαρικῶν χωρίων καὶ διέπραξαν μεγάλας βιαιοπραγίας κατὰ τοῦ βουλγαρικοῦ πληθυσμοῦ ἐν «Ἀζάτ» τῶν Βελισσῶν. Ἐν παραρτήματι ἀπαριθμοῦνται τὰ ὀνόματα τῶν Βουλγάρων τῶν φονευθέντων ὑπὸ τοῦ τουρκικοῦ στρατοῦ καὶ ὑπὸ τουρκικῶν λῃστρικῶν συμμοριῶν. Ἐν τέλει τοῦ παραρτήματος ἐκτίθεται γεγονότα, ἐξ ὧν καταδείκνυται ὅτι καὶ ὁ τακτικὸς στρατὸς διαπράττει βιαιοπραγίας κατὰ τοῦ βουλγαρικοῦ πληθυσμοῦ, ὅπως ἐξαναγκάσῃ αὐτὸν νὰ ἀπαρνηθῇ τὴν Ἐξαρχίαν.

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΞΕΝΟΥ ΤΥΠΟΥ.

Ἐκ τοῦ παρισινοῦ «Χρόνου» τῆς 3 Φεβρουαρίου.

ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΑΙ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ

Ἐξ αὐθεντικῆς πηγῆς μεταδίδοται ἡμῖν ἡ ἑπομένη ἀνακοίνωσις ἐπὶ τῶν μακεδονικῶν γεγονότων τῶν τελευταίων ἑβδομάδων. Αἱ ἐν τῇ ἀνακοινώσει ταύτῃ πληροφορίαι εἰσὶν ἠρανισμέναι ἐκ τῶν ἐπισήμων ἐκθέσεων πρὸς τὰς οἰκείας Κυβερνήσεις τοῦ γενικοῦ ἐπιθεωρητοῦ Χουσεὶν Χιλμῆ πασᾶ καὶ τῶν ξένων προξένων.

Ἰδού, ἐν πρώτοις, ὁ ἐπίσημος κατάλογος τῶν βουλγαρικῶν, σερβικῶν καὶ ἑλληνομακεδονικῶν σωμάτων τῶν δρώντων ἐν τοῖς νομοῖς Θεσσαλονίκης,, Μοναστηρίου καὶ Κοσσυροπεδίου.

Α' Νομὸς Θεσσαλονίκης.

Βουλγαρικὰ σώματα. Ἐν τῷ καζᾶ Βοδενῶν 2. Ἐν τῷ καζᾶ Γιενιτσᾶς 4. Ἐν τῷ καζᾶ Στρωμνίτζης 1. Ἐν τῷ καζᾶ Τικσίρ 1. Ἐν τῷ καζᾶ Ἀβρὲτ Χισὰρ 1. Ἐν τῷ καζᾶ Γεβγελῆ 6. Ἐν τῷ καζᾶ Βερροίας 1. Ἐν τῷ καζᾶ Μελενίκου 7. Ἐν τῷ καζᾶ Ἄνω Τζουμαγιᾶς 5. Ἐν τῷ καζᾶ Δεμὶρ Χισὰρ 2. Ἐν τῷ καζᾶ Πετρίτσης 1. Ἐν τῷ καζᾶ Ρασλὸγ 1. Ἐν τῷ καζᾶ Ζίχνης 6. Ἐν τῷ σανδζακίῳ Δράμας 5.

Ἑλληνομακεδονικὰ σώματα. Ἐν τοῖς καζάδες· Βοδενῶν 2. Γενιτσῶν 4. Βερροίας 1. Λαγκαδᾶς 3. Αἰκατερίνης 1. Κασσάνδρας 1.

Σύνολον. Βουλγαρικὰ σώματα 43. Ἑλληνομακεδονικὰ 12.

Β Νομὸς Μοναστηρίου

Βουλγαρικὰ σώματα. Ἐν τοῖς καζάδες· Περλεπὲ 5. Καρὰτζοβα 3. Καστορίας 6. Μοναστηρίου 3. Φλωρίνης 3. Ἀχρίδος 3.

Ἑλληνομακεδονικὰ σώματα. Ἐν τοῖς καζάδες Περλεπὲ 1. Καστορίας 5. Μοναστηρίου 3. Φλωρίνης 1.

Σερβικὰ σώματα. Ἐν τοῖς καζάδες Περλεπὲ 4. Καράτζοβας 2.

Σύνολον. Βουλγαρικὰ σώματα 23. Ἑλληνομακεδονικὰ 10. Σερβικὰ 6.

Γ' Νομὸς Κοσσυφοπεδίου.

Βουλγαρικὰ σώματα. Ἐν τοῖς καζάδες Σκοπείων 1. Ἰστὶπ 1. Κουμανόβου 4. Ραδοβίστας 1. Καρράδοβα 1. Ὀσμανιὲ 3. Βελεσσῶν 1. Πίγγας 2. Κοτσάνας 1.

Σερβικὰ σώματα. Ἐν τοῖς καζάδες· Κουμανόβου 2. Βελεσσῶν 1. Πίγγας 3.

Σύνολον. Βουλγαρικὰ σώματα 14 Σερβικὰ 6.

Ὁ κατάλογος οὗτος, ἀκριβέστατος τυγχάνων, ὡς παρέχων, πρὸς τούτοις, τὰ ὀνόματα πάντων τῶν ἀρχηγῶν τῶν σωμάτων μετὰ βιογραφικῶν σημειώσεων καὶ τοῦ ὀνόματος τοῦ τόπου τῆς καταγωγῆς ἑκάστου, ἀποτελεῖ κατηγορηματικὴν διάψευσιν τῶν αἰτιάσεων τῶν διατυπωθεισῶν ἐν ὀργάνοις τισὶ τοῦ εὐρωπαϊκοῦ τύπου κατὰ τῶν ἑλληνομακεδονικῶν σωμάτων, θεωρηθέντων, ἐπὶ τῇ βάσει σφαλερῶν πληροφοριῶν, ὡς τῶν κυρίων αἰτίων τῆς συνεχίσεως τῶν ταραχῶν καὶ τῆς παρεμβολῆς προσκομμάτων εἰς τὸ μεταρρυθμιστικὸν ἔργον τῶν μεγάλων Δυνάμεων. Πράγματι, ἀπέναντι τῶν 43 βουλγαρικῶν σωμάτων τῶν δρώντων τὴν σήμερον ἐν τῷ νομῷ Θεσσαλονίκης, εὑρίσκομεν 12 μόνον ἑλληνομακεδονικὰ σώματα. Ἐν τῷ νομῷ Μοναστηρίου ὑπάρχουσι 10 ἑλληνομακεδονικὰ σώματα ἀπέναντι 23 βουλγαρικῶν σωμάτων, μὴ συνυπολογιζομένων τῶν ρουμανιζουσῶν συμμοριῶν τῶν καταρτιζομένων ὑπὸ τῆς ρουμανικῆς προπαγάνδας καὶ ἐνεργουσῶν ἐναντίον τοῦ ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ.

Ἀλλ' ὑπάρχει καὶ ἕτερόν τι. Ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν τὰ βουλγαρικὰ σώματα ἐνέσπειρον ἀπανταχοῦ τῆς Μακεδονίας τὸν τρόμον καὶ διέπραττον πᾶν εἶδος βιαιοπραγίας, ὅπως ἐξαναγκάσωσι τὸν ἑλληνικὸν πληθυσμὸν ἵνα ἀπαρνηθῇ τὴν πίστιν τῶν πατέρων του καὶ τὴν ἐθνικήν του συνείδησιν καὶ, καταλιμπάνων τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ὑπαχθῇ εἰς τὴν τῆς βουλγαρικῆς Ἐξαρχίας. Τὰ γεγονότα ταῦτα ἐπιβεβαιοῦνται, πρὸς τοῖς ἄλλοις, ἐκ τῶν Κιτρίνων καὶ Κυκνῶν διπλωματικῶν κύκλων. Ὁ κ. Ὀρμεσσὸν (πρέσβυς τῆς Γαλλίας ἐν Ἀθήναις) ἔγραψε κατὰ τὸ 1903 ὅτι εἶχε παράσχει εἰς τὴν Κυβέρνησιν τῶν Ἀθηνῶν τὴν διαβεβαίωσιν ὅτι ἡ Γαλλία δὲν θὰ ἐλησμόνει τὸν ἑλληνικὸν πληθυσμόν, καὶ ὅτι ἐξέφραζε τὴν εὐαρέσκειάν της διὰ τὴν εἰρηνικὴν αὐτῶν στάσιν.

Οἱ Ἕλληνες τῆς Μακεδονίας ἐξηκολούθησαν λοιπὸν ἀνεχόμενοι τὰ πάντα μετὰ στωϊκισμοῦ καὶ ἐγκαρτερήσεως. Ἀλλά, μὴ ἀπολαύοντες ἐπαρκοῦς προστασίας καὶ ἀπελπισθέντες ἐκ τῆς Εὐρώπης, ἐξακολουθούσης νὰ κωφεύῃ εἰς τὰ παράπονά των, εὑρέθησαν εἰς τὴν σκληρὰν ἀνάγκην νὰ ἀντιτάξωσιν ἔνοπλον ἄμυναν πρὸς ὑπεράσπισιν τῆς ζωῆς, τῆς τιμῆς καὶ τῆς περιουσίας των. Ὁ κ. Κωνστὰν, πράγματι, διεπίστου ἐν τῇ ἐκθέσει αὐτοῦ τῆς 12 Δεκεμβρίου 1904 «τὴν κορύ-

φωσιν τῆς βουλγαρικῆς ἐκδικήσεως» καὶ προσέθετε: «Οἱ Ἕλληνες **ἀπήντησαν** διὰ τοῦ καταρτισμοῦ σωμάτων». Ἐπρόκειτο λοιπὸν, κατὰ τὸν πρεσβευτὴν τῆς Γαλλίας, περὶ **ἀντιποίνων.**

Κατὰ περίεργον δὲ τρόπον, ἐνῶ ὁ Ὀθωμανικὸς στρατὸς καταδιώκει αὐστηρῶς τὰ ἑλληνικὰ σώματα, εὑρέθησαν ἐφημερίδες γράφουσαι ὅτι οἱ Ἕλληνες, ἐκ συνεννοήσεως μετὰ τῶν ἐπιτοπίων Ἀρχῶν, πιέζουσι τὰ λοιπὰ χριστιανικὰ στοιχεῖα. Τὸ βέβαιον καὶ ἀδιαφιλονείκητον εἶναι ὅτι τὰ ἑλληνομακεδονικὰ σώματα, παρὰ τὸ ὑποδεέστερον τοῦ ἀριθμοῦ των ἀπέναντι τῶν βουλγαρικῶν, ἐπιδεικνύουσιν ἀξιοσημείωτον σθένος, καθόσον καθ' ἁπάσας τὰς συγκρούσεις πρὸς ἐκεῖνα κατήγαγον ἐπιτυχίας. Αἱ ἐπιτυχίαι αὗται θὰ ἀπηλευθέρουν τὴν χώραν ἀπὸ τὰ βουλγαρικὰ σώματα καὶ θὰ ἐπήρχετο ἡ τάξις καὶ ἡ ἡσυχία αἱ ἀπαραίτητοι πρὸς ἐφαρμογὴν τῶν μεταρρυθμίσεων· τούτου ἕνεκεν, οἱ φανεροὶ ἢ ἀφανεῖς ταραξίαι, ἐπιζητοῦσι νὰ διεγείρωσι κατ' αὐτῶν τὴν ἀγανάκτησιν τῶν Κυβερνήσεων καὶ τῶν λαῶν.

Ἰδοὺ νῦν ὁ χρονολογικὸς καὶ λεπτομερὴς κατάλογος τῶν τελευταίων κακουργιῶν τῶν βουλγαρικῶν σωμάτων εἰς βάρος τοῦ ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ. Ἐξ αὐτοῦ συνάγεται ὅτι ἡ κατὰ τῶν Ἑλλήνων δραστηριότης τῶν βουλγαρικῶν κομιτάτων, γίνεται ὁσημέραι ἐπικινδυνωδεστέρα.

(Ἕπεται ὁ κατάλογος, ὃν (μέχρι τοῦ Δεκεμβρίου) παραλείπομεν, ὡς δημοσιευθέντα ἐν προηγουμένῳ φύλλῳ τῆς «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας»).

Τῇ 23)6 Δεκεμβρίου, αἱ Ἀρχαὶ συνέλαβον ἐν Δεμὶρ Χισσὰρ ὑποπτα τινὰ πρόσωπα, μεταξὺ τῶν ὁποίων καί τινα Στογιάνωφ ἢ Οὐστρὰν, ὅστις ὑπὸ τὸ χωρικὸν του ἔνδυμα ἔκρυπτε τὴν στολὴν βουλγάρου στρατιώτου τοῦ πυροβολικοῦ. Οὗτος προέβη εἰς σοβαρὰς ὁμολογίας, κατὰ τὰς ὁποίας οὗτος, πρὸ μικροῦ εἶχε καταφθάσει ἐκ Βουλγαρίας ὅπως ἀνακλάβῃ τὴν ἀρχηγίαν βουλγαρικοῦ σώματος. Ἐπὶ τῇ βάσει δὲ τῶν ὑποδείξεών του, αἱ Ἀρχαὶ ἀνεκάλυψαν ἐν τῷ χωρίῳ Ρούπελη ὁλόκληρον ἀποθήκην ὅπλων καὶ ἐκρηκτικῶν ὑλῶν· ἤτοι 75 βόμβας ἐκ δυναμίτιδος μικροῦ σχήματος, 75 τοιαύτας μεγάλου σχήματος, μίαν πυροπολικὴν μηχανήν, ἑτέραν ἠλεκτρικὴν τοιαύτην· 65 χιλιόγραμμα δυναμίτιδος, μίαν ὀκᾶν μελινίτιδος, 15 ὅπλα Μάνλιχερ μετὰ 1500 φυσιγγίων, 9 ὅπλα Βερδᾶν, ἐννέα ἕτερα ἄλλης ὁλκῆς μετὰ μεγάλου ἀριθμοῦ μικρῶν φυσιγγίων· ἅμα δὲ πλῆθος θρυαλλίδων. ἠλεκτρικῶν συρμάτων κτλ. Πάντα ταῦτα εἶχον μετακομισθῇ ἐκ Βουλγαρίας ἐπὶ σκοπῷ ἀνατινάξεως τῆς γεφύρας τοῦ σιδηροδρόμου Δεμὶρ Χισσὰρ καὶ τῶν ἑλληνικῶν καταστημάτων τῆς πόλεως ταύτης καὶ τῶν Σερρῶν.

Οἱ ἀναρχικοὶ Βούλγαροι, ἠννόουν, ὡς ἐξάγεται, νὰ ἐξακολουθήσουν τὴν σειρὰν τῶν κακουργημάτων των καθ' ὃν τρόπον εἶχον ἀποπειραθῇ κατὰ τῆς Ὀθ. Τραπέζης ἐν Θεσσαλονίκῃ καὶ κατὰ τοῦ ἀτμοπλοίου Γουαδαλκιβίρ, κατὰ τοῦ σιδηροδρόμου κτλ. ἐφ' ὧν κακουργημάτων οἱ φίλοι καὶ προστάται τῶν Βουλγάρων σιγὴν ἄγουσι. Τέλος, τῇ 6)19 Ἰανουαρίου, πολυπληθὲς βουλγαρικὸν σῶμα εἰσῆλασεν εἰς τὴν ἑλληνικὴν κώμην Ζίρνοβον ἐν τῷ καζᾷ Νευροκοπίου, καὶ κατέσφαξε τὸν πρόκριτον Ρούντσιον μετὰ τῆς οἰκογενείας του καθὼς καὶ ἄλλους τινὰς προκρίτους μετὰ δύο γυναικῶν, κατόπιν δὲ ἔθηκε τὸ πῦρ εἰς τὴν κώμην.

Ἐκ τοῦ ἐπισήμου τούτου καταλόγου ἀποδείκνυται ὅτι ἐντὸς ὀλίγων ἑβδομάδων, ἐν μόνῳ τῷ σανδζακίῳ τῆς Θεσσαλονίκης, οἱ Βούλγαροι ἐδολοφόνησαν πολλὰς δεκάδας Ἑλλήνων, ἐνῷ κατὰ τὸ αὐτὸν χρονικὸν διάστημα μόνον ἑπτὰ Βούλγαροι ἐφονεύθησαν καὶ ἐκ τούτων δὲ οἱ 6 παρ' ἰθαγενῶν, ἀτομικῶς δρώντων, εἰς δὲ μόνος παρ' ἑλληνομακεδονικῶν σωμάτων. Ἡ κορύφωσις αὕτη τῆς θηριωδίας καὶ τῆς δράσεως τῶν βουλγαρικῶν σωμάτων ὀφείλεται εἰς τὴν χαλάρωσιν τῆς ἀμύνης τῶν Ἑλλήνων κατοίκων τῆς Μακεδονίας, χαλάρωσιν ὀφειλομένην εἰς τὰς συστάσεις τῶν ὀρθοδόξων ἱεραρχῶν, οἵτινες οὐ παύονται συνιστῶντες τὴν εἰρήνην καὶ τὴν μετριοπάθειαν διὰ προσλαλιῶν καὶ ποιμαντορικῶν ἐγκυκλίων τονιζουσῶν ὅτι ἡ χριστιανικὴ Ἐκκλησία καταδικάζει πᾶσαν παρεκτροπὴν καὶ ἐγκληματικὴν πρᾶξιν καὶ συνιστωσῶν ἀποχὴν ἀπὸ τῶν ἀντιποίνων. Ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ ἐπαναλαμβάνεται ὅ,τι καὶ προηγουμένως. Ἐπωφελούμενοι ἐκ τῆς ἀδρανείας τῶν Ἑλλήνων, οἱ Βούλγαροι ἐπεκτείνουσι τὰς κακουργίας των εἰς τρόπον ὥστε ὁσημέραι αὐξάνει καταπληκτικῶς ὁ ἀριθμὸς τῶν θυμάτων· ἡ δὲ εὐθύνη τῆς παρούσης καταστάσεως ἐπιβαρύνει ἀμερίστως τοὺς Βουλγάρους, οἵτινες ἐκήρυξαν, ἀπὸ ἐτῶν, πόλεμον ἐξοντώσεως κατὰ τοῦ ἑλληνικοῦ στοιχείου.

Βεβαίως ὁ ἑλληνομακεδονικὸς πληθυσμὸς ἀγανακτεῖ σφόδρα ἐπὶ τῷ προσγινομένῃ αὐτῷ ἀδικίᾳ. Ἀπανταχόθεν κακουργήματα διαπραττόμενα ὑπὸ τῶν Βουλγάρων εἰς βάρος του. Καὶ ὅμως ὁ εὐρωπαϊκὸς τύπος σιγᾷ, αἱ δὲ κυβερνήσεις τῶν Μεγάλων Δυνάμεων, εἰς οὐδεμίαν παράστασιν προβαίνουσι παρὰ τοῖς ὑπαιτίοις. Εἰς τὴν ἐλαχίστην ὅμως παρεκτροπὴν τῶν ἑλληνικῶν σωμάτων, γενικὴ ἐγείρεται κατακραυγή, ἀποδίδοται δὲ τούτοις ἡ εὐθύνη τῆς ἐν Μακεδονίᾳ κρατούσης

ταραχώδους καταστάτεως. Ἀντιστρόφως, ρίπτεται πέπλος σιγῆς ἐπὶ τῶν φοβερῶν κακουργημάτων τῶν βουλγαρικῶν σωμάτων, ἐνῶ ὁ φόνος καὶ τοῦ ἐλαχίστου Βουλγάρου, φόνος ὀφειλόμενος πολλάκις εἰς ἀτομικὰς ἐκδικήσεις, μεταδίδεται αὐθωρεὶ ὑπὸ τῶν τηλεγραφικῶν πρακτορείων καὶ προκαλεῖ τὴν γενικὴν ἀποδοκιμασίαν. Ἡ βουλγαρικὴ κυβέρνησις, εἰς τὰ διαβήματα τῶν ἀντιπροσώπων ἑνίων Δυνάμεων πρὸς ἀπόδοσιν τῶν ἑλληνικῶν ναῶν καὶ σχολῶν τῶν ἁρπαγέντων ἐν τῇ Ἀνατολικῇ Ρωμυλίᾳ κατὰ τὰς γνωστὰς ταραχὰς τοῦ παρελθόντος θέρους, ἀπήντησεν ἀρνητικῶς, προφασιζομένη τὸν φόνον τῶν ὀλίγων Βουλγάρων παρὰ τῶν Ἑλλήνων ἐν Μακεδονίᾳ. Ἀλλὰ ποία ἡ σχέσις ἡ μεταξὺ τῆς δράσεως τῆς βουλγαρικῆς Κυβερνήσεως κατὰ τοῦ ἑλληνικοῦ στοιχείου, ἐν ἐπαρχίᾳ τεθείσῃ, ὑπὸ ὅρους, ὑπὸ τὴν διοίκησίν της καὶ τῶν συμβαινόντων ἐν Μακεδονίᾳ, χώρᾳ ὑποκειμένῃ ἀμέσως τῇ Ὀθωμανικῇ Αὐτοκρατορίᾳ, ἔνθα οἱ Ἕλληνες ἐξηναγκάσθησαν νὰ ὑπερασπίσωσιν ἑαυτοὺς ἐναντίον τῶν ἐπιθέσεων τῶν βουλγαρικῶν σωμάτων! Ἐν Ἀνατολικῇ Ρωμυλίᾳ ἑλληνικαὶ κοινότητες καὶ πόλεις ἀκμάζουσαι κατεστράφησαν διὰ τοῦ πυρὸς καὶ τοῦ σιδήρου, ὄχλος μαινόμενος διήρπασε καὶ ἐπυρπόλησεν ὁλοκλήρους ἑλληνικὰς συνοικίας καὶ ἐφόνευσεν ἢ ἐτραυμάτισε πλείστους ὅσους κατοίκους, ὑπ' αὐτὰ τὰ ὄμματα τῆς ἀστυνομίας, κατέλαβε δὲ τοὺς ναοὺς καὶ τὰς σχολὰς ἐκδιώξας τὸν κλῆρον καὶ τοὺς διδασκάλους· καὶ ὅμως ἡ βουλγαρικὴ κυβέρνησις, προφασιζομένη ὅτι Βούλγαροι τινὲς ἐφονεύθησαν ἐπὶ Ὀθωμανικοῦ ἐδάφους ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων ἢ καὶ παρ' αὐτῶν τῶν Βουλγάρων, (διότι τὰ τοιαῦτα κακουργήματα Βουλγάρων κατὰ Βουλγάρων εἰσὶ συνηθέστατα ἐν Μακεδονίᾳ) ἀρνεῖται τὴν ἀπόδοσιν τῶν ναῶν καὶ σχολῶν.

Συνελόντι εἰπεῖν, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῶν Κιτρίνων καὶ Κυανῶν διπλωματικῶν Βίβλων, τὰ βουλγαρικὰ σώματα, ἀνενοχλήτως καταρτιζόμενα ἐπὶ βουλγαρικοῦ ἐδάφους, συμμετεχόντων εἰς αὐτὰ πλείστων ὅσων ἀνωτέρων ἀξιωματικῶν τοῦ Βουλγαρικοῦ στρατοῦ, διέπραξαν ἀπὸ τοῦ 1901 καὶ ἐξακολουθοῦσιν εἰσέτι διαπράττοντα παντοειδῆ κακουργήματα ἐναντίον χριστιανῶν καὶ μουσουλμάνων ἐν Μακεδονίᾳ. Τὰ δὲ ἀντίποινα εἰς ἃ προέβησαν οἱ Ἑλληνομακεδόνες καὶ οἱ Σέρβοι, ἤρξαντο τρία ὅλα ἔτη βραδύτερον, δηλ. τῷ 1904. Ἐπειδὴ δὲ τὰ βουλγαρικὰ κομιτάτα καὶ τὰ ὄργανά των ἐπιδιώκουσι νὰ καταστήσωσι πιστευτὴν τὴν διάδοσιν ὅτι ἡ εὐθύνη τῆς ἐν Μακεδονίᾳ ἐκρύθμου καταστάσεως καὶ τὰ αὐτόθι διαπραττόμενα κακουργήματα ἐπιβαρύνουσι τοὺς Ἕλληνας καὶ τοὺς Σέρβους, παραπέμπομεν εἰς ἐπίμετρον εἰς δύο πρόσφατα δημοσιεύματα· εἰς τὴν ἐπιστολὴν τὴν δημοσιευθεῖσαν ἐν τῷ φύλλῳ τῆς 24 Ἰανουαρίου τοῦ «Χρόνου» τοῦ Λονδίνου τοῦ σὲρ Ἐδ. Φιτσ. Λόου, οὗτινος αὐτὸς ὁ «Χρόνος» ἀνομολογεῖ τὴν αὐθεντείαν προκειμένου περὶ τῶν Ἀνατολικῶν πραγμάτων καὶ εἰς τὴν ἀνάλυσιν τοῦ φυλλαδίου τοῦ πλήρους αὐθεντικῶν ἐγγράφων ἣν ἐποιήσατο ἡ ἐφημερὶς Débats ἐν τῷ φύλλῳ αὐτῆς τῆς 27 Ἰανουαρίου.

Ἐκ τῆς μελέτης τῶν οὐδετέρων τούτων καὶ ἀμερολήπτων στοιχείων πιστοποιεῖται πότε ἤρξατο ἡ δράσις τῶν βουλγαρικῶν, ἑλληνομακεδονικῶν, σερβικῶν καὶ ρουμανιζόντων σωμάτων· ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν, καθὼς καὶ τῶν θυμάτων, ἡ ἡλικία, τὸ φῦλον καὶ ἡ ἐθνικότης τούτων· πόσοι ἐκ τῶν νεκρῶν καὶ τραυματιῶν εἰσὶ Τοῦρκοι, Ἕλληνες, Βούλγαροι, Σέρβοι καὶ Ρουμοῦνοι ὑπήκοοι.

Ἐν ἑνὶ λόγῳ ποῦ εὑρηται τὸ δίκαιον.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ

Ἁγία καὶ Μ. Ἑβδομάς.—Τοῦ βιβλίου τούτου ἐκτυπωθέντος πέρυσιν ἐν τῷ πατριαρχικῷ τυπογραφείῳ μικρῷ πρὸ τῶν ἁγίων ἡμερῶν, δι' ἃς προορίζεται, μένουσιν ἱκανὰ παρ' ἡμῖν ἀντίτυπα. Οἱ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ἱεροὶ ναοὶ καὶ αἱ μοναί, ἐνοριακαὶ καὶ σταυροπηγιακαί, εἰς ἃς δέον νὰ εἰσαχθῇ πρὸς χρῆσιν τῶν ψαλτῶν καὶ τῶν ἱερέων, ἐλπίζομεν ὅτι διὰ τῶν ὁσιωτάτων ἡγουμένων καὶ τῶν ἀξιοτίμων ἐπιτρόπων ἐγκαίρως θέλουσι φροντίσει νὰ προμηθευθῶσιν ἀντίτυπα τοῦ κυριαρχικῶς ἐγκεκριμένου τούτου βιβλίου, ὅπερ ἐκ σελίδων 375 μεγάλων ἀποτελούμενον, ἐπὶ λαμπροῦ χάρτου, τιμᾶται δεδεμένον ἀντὶ γροσίων 12.

Οὐδὲν φύλλον τῆς «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» ἀπολεσθὲν ἀναπληροῦται δωρεάν, ἀλλ' ἐπὶ καταβολῇ 60 παράδων διὰ τὸ ὀκτασέλιδον καὶ 100 παράδων διὰ τὸ δωδεκασέλιδον τεῦχος.

Τῷ παρόντι τεύχει ἕπεται παράρτημα περιέχον τὴν μεταξὺ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ τῆς Ρουμανικῆς Ἐκκλησίας ἀλληλογραφίαν κατὰ τὰ δύο τελευταῖα ἔτη.

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΑΛΗΘΕΙΑΣ

τεύχους 5 τῆς 3 φεβρουαρίου 1907

ΕΠΙΣΗΜΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ ΚΑΙ ΡΟΥΜΑΝΙΚΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

Α΄

Γράμμα πατριαρχικὸν πρὸς τὸν μητροπολίτην Οὐγγροβλαχίας κ. Ἰωσὴφ

ἀριθμ. 2067.

Πανιερώτατε καὶ σεβασμιώτατε μητροπολῖτα Οὐγγροβλαχίας καὶ ἔξαρχε πάσης Ρουμανίας, πρόεδρε κτλ. Μετὰ λύπης ἐγνώσθη ἡμῖν ὅτι δύο ἱερεῖς ρωμοῦνοι ἐκ Κωνστάντσης ὁ πρωθιερεὺς Γρηγορέσκος καὶ ὁ ἱερεὺς Βασίλειος Στίγας, εὑρισκόμενοι πρό τινος ἐνταῦθα, προέβησαν ἄνευ τῆς νενομισμένης εἰδοποιήσεως καὶ ἀδείας εἰς τὴν τέλεσιν τοῦ γάμου διερμηνέως τινὸς τοῦ ἐνταῦθα Ρωμουνικοῦ Προξενείου. Τὴν τοιαύτην τῶν εἰρημένων ἱερέων ἀντικανονικὴν καὶ ἄτοπον πρᾶξιν καταγγέλλοντες, συνοδικῇ διαγνώμῃ, διὰ τῆς ἀδελφικῆς ἡμῶν ταύτης ἐπιστολῆς, οὐδόλως ἀμφιβάλλομεν ὅτι ἐν τῷ ὀφειλομένῳ πρὸς τὴν ἐκκλησιαστικὴν εὐταξίαν σεβασμῷ δεόντως τιμωρηθήσονται οἱ ἀτόπως πολιτευθέντες ἱερεῖς οὗτοι. Ἐπὶ τούτοις κατασπαζόμενοι αὐτὴν ἐν φιλήματι ἁγίῳ διατελοῦμεν

Τῇ 9 ἀπριλίου 1905

Τῆς Ὑμετέρας λίαν ἡμῖν περισπουδάστου σεβασμίας Πανιερότητος

ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς

καὶ ὅλως πρόθυμος

† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως ΙΩΑΚΕΙΜ

Β΄

Ἀπάντησις τοῦ μητροπολίτου Οὐγγροβλαχίας κ. Ἰωσὴφ

(Μετάφρασις).

Πρὸς τὴν Αὐτοῦ Παναγιότητα τὸν μακαριώτατον καὶ ὑψηλοπαναγιώτατον πατριάρχην τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ πάσης τῆς Οἰκουμένης κ. κ. Ἰωακείμ.

Ἀσπαζόμενος ἐν ἁγίῳ ἐν Κυρίῳ φιλήματι τὴν Ὑμετέραν λίαν μοι πολύτιμον Παναγιότητα, προσάγω Ὑμῖν τὰς θερμοτέρας εὐχὰς ὑπὲρ ὑγιείας καὶ εὐδαιμονίας, διὰ τὰς ἀγαθὰς διαθέσεις, ὑφ' ὧν ἡ Ὑμετέρα ψυχὴ ἐστὶ κεκοσμημένη, πρὸς τιμὴν καὶ δόξαν τοῦ ἀγαθοῦ Θεοῦ, ὅστις δοξάζεται ἐν τοῖς πιστοῖς χριστιανοῖς, οἵτινες μετὰ πόθου ἀποβλέπουσι πρὸς τὴν εὐκταίαν ἐκείνην νέαν γενικῶς σωτηρίαν, καὶ δι' ἣν ὁ γλυκὺς ἡμῶν Σωτὴρ, νικήσας τὸν τὸ κράτος ἔχοντα τοῦ θανάτου, κατεπάτησε τοῦτον χαρισάμενος ἡμῖν νέαν ζωήν.

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ, εὐσεβάστως ἔχω τὴν τιμὴν νὰ φέρω εἰς γνῶσιν τῆς Ὑμετέρας Παναγιότητος, ὅτι ἀνεκοίνωσα πρὸς τὸν πανιερώτατον ἐπίσκοπον τοῦ Κάτω Δουνάβεως τὸ περιστατικὸν, εἰς τὸ ὁποῖον ἀναφέρεται ἡ ἀπὸ 9 τοῦ παρόντος ἀπριλίου, καὶ ὑπ' ἀριθ. 2067 ἀπευθυνθεῖσα—περί τινος κανονιστικῆς ἁρμοδιότητος τοῦ ἐν λόγῳ ἐπισκόπου τοῦ Κάτω Δουνάβεως ἀφορώσης τὴν κυριαρχίαν αὐτοῦ, ἣν ὀφείλει νὰ τηρῇ, καὶ τὴν γνώμην, ἣν ἔχει περὶ τούτου—μετὰ τῆς παρακλήσεως ὅπως, ἐν τῇ συνέσει αὐτοῦ ὁ πανιερώτατος ἐπίσκοπος τοῦ Κάτω Δουνάβεως ἀποφανθῇ σαφῶς ἐπὶ τοῦ ὑπὸ κρίσιν ἀντικειμένου, καὶ δὲν θὰ βραδύνω ἵνα κοινοποιήσω πρὸς τὴν Ὑμετέραν Παναγιότητα τὸ ἀποτέλεσμα, εὐθὺς ἅμα μοὶ γνωστοποιήσῃ τοῦτο ὁ σεβαστὸς ἐπίσκοπος.

Δεόμενος τοῦ Παναγάθου Θεοῦ, ὅπως τὰ ἔτη τῆς Ὑμετέρας Παναγιότητος πληθύνωνται, καὶ δωρῆται Ὑμᾶς τῇ ὑπηρεσίᾳ τῆς Ἐκκλησίας ἐν εἰρήνῃ, σῶον, ἔντιμον, ὑγιᾶ, καὶ ὀρθοτομοῦντα τὸν λόγον τῆς ἀληθείας, εἰμὶ καὶ μένω τῆς Ὑμετέρας Παναγιότητος ἀγαπητὸς καὶ ἐλάχιστος ἐν Κυρίῳ ἀδελφὸς, καὶ μετὰ πάσης ἀφοσιώσεως

Βουκουρέστιον, 20 ἀπριλίου 1904

Ἀριθ. 1673.

ΙΩΣΗΦ

Μητροπολίτης πριμάτος τῆς Ρουμανίας

Γ΄

ἀριθμ. 4666.

Γράμμα πατριαρχικὸν τῷ Οὐγγροβλαχίας κ. Ἰωσὴφ

Πανιερώτατε καὶ σεβασμιώτατε μητροπολῖτα Οὐγγροβλαχίας καὶ ἔξαρχε πάσης Ρουμανίας, πρόεδρε κτλ. Διὰ τῆς ἀπὸ 9 ἀπριλίου ἐνεστῶτος ἔτους ἀδελφικῆς ἡμῶν ἐπιστολῆς ἐγράψαμεν καταγγέλλοντες τὴν ἀποτολμηθεῖσαν ἐν τῇ ἡμετέρᾳ ἀρχιεπισκοπῇ ἀντικανονικὴν πρᾶξιν δύο ἐκ Κωνσταντσης ἐλθόντων ρωμούνων ἱερέων εἰς τὴν ἐπιστολὴν δ' ἐκείνην ἡμῶν ἀπαντῶσα ἡ περισπούδαστος ἡμῖν σεβασμία Αὐτῆς Πανιερότης ἔσπευσε γνωρίσαι ἡμῖν διὰ τῆς ἀπὸ 20 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἐπιστολῆς Αὐτῆς ὅτι τὰ κατὰ τῶν εἰρημένων ἱερέων· καταγγελθέντα ἀνεκοίνωσεν ἤδη πρὸς τὸν πανιερώτατον ἐπίσκοπον Κάτω Δουνάβεως, ὅπως οὗτος ἀπορανθῇ σαφῶς περὶ αὐτῶν. Ἀτυχῶς ἔκτοτε οὐδεμίαν ἑτέραν σχετικὴν πληροφορίαν ἐλάβομεν. Ἀλλὰ καὶ ἕτερον γεγονὸς, συμβὰν κατ' αὐτὰς, πολλὴν ἡμῖν καὶ τοῦτο τὴν θλῖψιν προύξένησε, διὰ τὴν ἰδιότητα ἰδίᾳ τοῦ ἐνεχομένου προσώπου. Ἐγνώσθη δηλονοῦν ὅτι, κατά τι ἔναγχος ἐν Βουκουρεστίῳ λαϊκὸν συλλαλητήριον, καθ' ὃ πολλὰ τὰ ὑβριστικὰ καὶ ἄδικα κατὰ τῆς καθ' ἡμᾶς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας ἐλέχθησαν, παρέστη, μὴ τελῶν τὰ τῆς προεδρείας καθήκοντα, ἀρχιερεὺς τῆς ἀδελφῆς Ρωμουνικῆς Ἐκκλησίας. Τὴν θλῖψιν οὖν ἡμῶν ἐπὶ τῇ ἐν τοιούτῳ συλλαλητηρίῳ παρουσίᾳ ἀνωτέρου κληρικοῦ ἐκφράζοντες, πεποίθαμεν ὅτι αἱ τοιαῦται ἔκτροποι πράξεις καὶ ἐνέργειαι οὐ μένουσιν ἀπαρατήρητοι παρὰ τῆς προϊσταμένης οἰκείας ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς ἀλλὰ δεόντως κρίνονται· ἐφ' ᾧ καὶ ἀπεκδεχόμεθα τὴν ἀδελφικὴν τῆς περισπουδάστου ἡμῖν σεβασμίας Αὐτῆς Πανιερότητος ἀπάντησιν. Δεόμενοι δὲ τοῦ Κυρίου ἡμῶν ὅπως φωτίσῃ πάντας εἰς τὸ ἀγαθὸν καὶ ἀδιασάλευτον χαρίζηται τῇ Ἐκκλησίᾳ τὴν εἰρήνην αὐτοῦ, κατασπαζόμεθα αὐτὴν καὶ αὖθις ἐν φιλήματι ἁγίῳ καὶ διατελοῦμεν

Τῇ 1 αὐγούστου 1905

Τῆς Ὑμετέρας λίαν ἡμῖν περισπουδάστου σεβασμίας Πανιερότητος

ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς

καὶ ὅλως πρόθυμος

† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως ΙΩΑΚΕΙΜ

Δ΄

Ἀπάντησις τῆς Ρουμανικῆς Ἐκκλησίας πρὸς τὸν οἰκουμενικὸν πατριάρχην.

Ἀριθμ. 217

28 ὀκτωβρίου 1905

Παναγιώτατε,

Εὐλογητὸς Κύριος ὁ Θεὸς ὁ Παντοκράτωρ, ὁ Πατὴρ τοῦ ἐλέους καὶ τῶν οἰκτιρμῶν, ἐξ οὗ πᾶν δῶρον ἀγαθὸν, καὶ πᾶν δώρημα τέλειον καταπέμπεται ἐπὶ πᾶσιν ἡμῖν, τοῖς μετ' εὐλαβείας αἰτοῦσι τὴν ἁγίαν σωτηρίαν, ἧς ἀξιῶσαι ὁ Πολυεύσπλαγχνος καὶ ἡμᾶς καὶ ἐκείνους, οὓς ἡμῖν ἐνεπιστεύσατο, ὅπως εὐθεῖς καὶ ἁγνοὶ παραστῶμεν πρὸ τοῦ θείου αὐτοῦ Θρόνου ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἐκείνῃ ἡμέρᾳ, ὁπότε οὐκ ἔσται πλέον καιρὸς ἵνα ἐξαγοράσῃ τις τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, ἐὰν ἐνταῦθα δὲν ἀγωνισθῇ ἵνα κερδίσῃ αὐτὴν διὰ τὴν ἁγίαν ταύτην σωτηρίαν.

Τὸν ἀγαθὸν καὶ πολυέλεον τοῦτον Πατέρα ἠκολούθησαν οἱ ἅγιοι ἡμῶν προκάτοχοι, οἵτινες κοιμηθέντες ἐν Κυρίῳ κατέλιπον ἡμῖν κληρονομίαν τὸ ἅγιον καὶ θεῖον Εὐαγγέλιον, καθὼς καὶ τὰς ἀρχαίας ἐκκλησιαστικὰς παραδόσεις, ἅπερ ἀσφαλίζουσι τὴν ἁγίαν τοῦ Κυρίου Ἐκκλησίαν διὰ μέσου τῶν γενεῶν, αἵτινες ὑμνοῦσι τὸ ὄνομα αὐτοῦ.

Κατειλημμένοι ἐκ τοῦ ζήλου τοῦ οἴκου Κυρίου τοῦ Παντοδυνάμου, καὶ ἐκ τῆς ἀγάπης, ἣν αὐτὸς συνίστησιν ἡμῖν ὡς ἀρετὴν ἰσοδύναμον τῇ ἀγάπῃ, ἣν ὀφείλομεν τῷ οἰκτίρμονι οὐρανίῳ Πατρὶ, οἱ ἅγιοι προκάτοχοι ἡμῶν, ἀντλήσαντες τὴν ἀλήθειαν ἐκ τῶν θείων Γραφῶν, κατέλιπον ἡμῖν περαιτέρω εἰς κληρονομίαν ἵνα δεώμεθα ὑπὲρ ὑγιείας, εὐσταθείας, ἀληθείας, ὀρθότητος καὶ ἀγάπης πάντων τῶν ἱεραρχῶν τῆς Ἐκκλησίας αὐτοῦ, οὓς ἡμεῖς εὐλαβῶς ἀγαπῶμεν καὶ τιμῶμεν.

Τοῦ θείου καὶ ἱεροῦ Εὐαγγελίου, πηγῆς ἀενάου, μετὰ τῆς ἱερᾶς ὁμοῦ παραδόσεως, τῆς διδασκαλίας καὶ ζωῆς, ἃ τοὺς χριστιανοὺς δέον ἀκολουθεῖν, ὄντων τῶν ὁδηγῶν τῆς ἱερᾶς ἡμῶν Συνόδου καθὼς καὶ ὅλων τῶν ἱεραρχῶν τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Κυρίου, ἐξ αὐτῶν ἐμάθομεν ἵνα δεώμεθα, ἵνα κηρύττωμεν τὸν Κύριον ἐν πάσῃ γενεᾷ, βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος,

διδάσκοντες αὐτοὺς τηρεῖν πάντα ὅσα ἐνετείλατο ἡμῖν.

Ἐπειδὴ λοιπὸν καθῆκον τοῦ ποιμενάρχου ἐστὶ τὸ διδάσκειν καὶ τὰ ἐμπεπιστευμένα αὐτῷ λογικὰ ποίμνια νὰ ἀκολουθῶσιν ἐν τῇ ζωῇ τὰ δεδιδαγμένα εἰς τὰς πνευματικὰς ἡμῶν νομὰς, δὲν ἐσυλλογίσθημεν καὶ δὲν συλλογιζόμεθα νὰ πράξωμεν, εἰ μὴ ν' ἀγωνιζώμεθα εὐκαίρως καὶ ἀκαίρως πρὸς τὴν ἄφιξιν τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τῆς γῆς.

Πᾶσα ἡ κοσμικὴ μέριμνα, ἥτις, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, δὲν συμβιβάζεται πρὸς τὴν ἀγνότητα τῆς πνευματικῆς ζωῆς καὶ μάλιστα πρὸς τὴν ἰδεώδη χριστιανικὴν τελειότητα, προσεπαθήσαμεν καὶ προσπαθοῦμεν ἵνα μὴ παρεισχωρήσῃ ἐν ἡμῖν, ἔχοντες ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ διδασκαλία τοῦ ἁγίου Εὐαγγελίου δεικνύει ἡμῖν πῶς νὰ ζῶμεν καὶ νὰ φερώμεθα.

Τῇ Μάρθᾳ, ἐν στιγμῇ παιδικῆς ἀφελείας παρακαλεσάσῃ τὸν Κύριον, ἵνα εἴπῃ τῇ ἀδελφῇ αὐτῆς Μαρίᾳ, ὅπως βοηθήσῃ αὐτῇ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν, ἀπεκρίθη μετὰ τῆς θείας αὐτοῦ γλυκύτητος· «**Μάρθα Μάρθα, μεριμνᾷς καὶ τυρβάζῃ περὶ πολλά. Μαρία δὲ τὴν ἀγαθὴν μερίδα ἐξελέξατο, ἥτις οὐκ ἀφαιρεθήσεται ἀπ' αὐτῆς**». Λουκᾶς κεφ. ι, 38-42.

Καθὼς ἡ Μαρία, οὕτω καὶ ἡμεῖς, ἱστάμενοι παρὰ τοὺς θείους πόδας τοῦ δεσπότου ἡμῶν, δὲν ἱκανοποιούμεθα ἀρκούντως, ἀντλοῦντες τοὺς ἁγίους αὐτοῦ λόγους, καὶ ἐννοοῦντες τὰ ἅγια αὐτοῦ παραδείγματα, τα ὁποῖα τίθησιν ἡμῖν ἐν τῷ ἱερῷ Εὐαγγελίῳ.

Ποθοῦντες διὰ τῆς ἱερᾶς ταύτης ὁδοῦ νὰ φθάσωμεν εἰς ἑνότητα ἡμῶν μετὰ τοῦ Θεοῦ, καὶ νὰ εὐφρανθῶμεν ἐκ τῆς ὡραίας ὄψεως τοῦ προσώπου αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθοῦντες τὰς παραδόσεις τῶν ἁγίων Ἀποστόλων καὶ τῶν διαδόχων αὐτῶν μέχρι σήμερον, ἓν μόνον σκεπτόμεθα· νὰ στερεώσωμεν ἐν τῷ κόσμῳ τὴν εἰρήνην, δι' ἣν καθ' ἑκάστην ἡ ἁγία ἡμῶν Ἐκκλησία δέεται καὶ ἀγωνίζεται νὰ ἐμφυτεύσῃ αὐτὴν εἰς τὴν ψυχὴν πάντων, γινώσκοντες ὅτι, συμφώνως τῇ θείᾳ ἐκείνῃ διδασκαλίᾳ τοῦ ἁγίου Κυρίου: **Πνεῦμα ὁ Θεὸς καὶ τοὺς προσκυνοῦντας αὐτὸν ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ δεῖ προσκυνεῖν**, ἐπειδὴ οὐχὶ μόνον ἐνταῦθα καὶ οὐχὶ μόνον ἀλλαχοῦ ὑπάρχει οὗτος οἰκτίρμων, ἀλλ' ἐν παντὶ τόπῳ, πλήρης καὶ ἀκέραιος, καλῶν ἡμᾶς εἰς τὸ καθῆκον τῆς ἀγάπης, τῶν γλωσσῶν πάντων, ἐξ ἧς πηγάζει ἡ χριστιανικὴ τελειότης.

Μὴ γένοιτο ἵνα ἐπαινεθῶμεν, ἀλλ' ἐν τούτοις μεταξὺ τῶν ἀδυναμιῶν ἡμῶν, κνιθόμεθα ἵνα φέρωμεν εἰς γνῶσιν τῆς Ὑμ. Παναγιότητος, ὅτι οἱ ἐμπεπιστευμένοι εἰς τὴν ἡμετέραν ποιμαντορίαν φέρουσι χριστιανικοὺς καρποὺς, ἀξίους μιμήσεως καὶ ἐπαίνου.

Γνωστῆς οὔσης ὑπὸ παντὸς τοῦ κόσμου τῆς χριστιανικῆς εὐλαβείας τῆς χώρας ἡμῶν, καὶ τῶν εὐσεβῶν αἰσθημάτων τοῦ λαοῦ, ἀπ' ἐκείνων, οὓς ὁ Θεὸς ἔταξεν ἡμῖν κοσμικὴν ἡμῶν κυβέρνησιν, καὶ μέχρι τοῦ τελευταίου, εἶνε περιττὸν νὰ εἴπωμεν πρὸς τὴν Ὑμ. Παναγιότητα ὅτι εἰς ὅ,τι κυρίως ἀφορᾷ τὴν ζέσιν τῆς πίστεως καὶ τὴν ἀνδρείαν πάντων πρὸς τὸ ἀγαθὸν καὶ τὴν ἀκμὴν τῆς ἁγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας, εἶνε ἀλήθεια, ἣν αὐταὶ αἱ πράξεις ἀποδεικνύουσι.

Πρὸς τὸ ἐνισχύσαι, εἴτε ποιῆσαι ὥστε ἡ κοσμικὴ ζωὴ νὰ κατοπτρίζηται ἐν τῇ ἐκκλησιαστικῇ ἐνούμεναι διὰ στενῶν δεσμῶν ὥστε εὐκολώτερον νὰ φθάσωσιν εἰς τὸ ἰδεῶδες μεγαλεῖον τῆς χριστιανικῆς τελειότητος, τῆς μιᾶς ἄνευ τῆς ἄλλης μὴ δυναμένης νὰ βιώσῃ, ἡ χώρα ἐν τῇ ἀνάγκῃ, τῇ ὑποδειχθείσῃ ὑπὸ τῆς ἁγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας, ὥρισεν ἐν νόμῳ Συνοδικῷ τοῦ 1872 διὰ τοῦ 8 ἄρθρου τὰ ἑπόμενα: «Ἡ ἁγία » Σύνοδος τῆς αὐτοκεφάλου ὀρθοδόξου Ρουμα» νικῆς Ἐκκλησίας, οὖσης μέλους τῆς Οἰκου» μενικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας τοῦ » Ἀναστάντος, ἧς κεφαλή ἐστιν ὁ Κύριος ἡμῶν » Ἰησοῦς Χριστὸς, τηρεῖ καὶ τηρήσει ἑνότητα » ὑπὸ ἔποψιν δογμάτων καὶ οἰκουμενικῶν κα» νόνων μετὰ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κωνσταν» τινουπόλεως καὶ πάσης ὀρθοδόξου Ἐκκλη» σίας. — Αὕτη τηρήσει ἐπίσης ἑνότητα διοι» κητικὴν, πειθαρχικὴν καὶ ἐθνικὴν πρὸς τὴν » ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν, τὴν περιλαμβανομέ» νην ἐντὸς τοῦ Ρουμανικοῦ κράτους».

Ἐκ τοῦ περιεχομένου τοῦ κειμένου τούτου τοῦ νόμου, τοσοῦτον καλῶς γνωστοῦ τῇ Ὑμ. Παναγιότητι καὶ τῇ ἱερᾷ Συνόδῳ τῆς μεγάλης Ἐκκλησίας, δυνατὸν νὰ παρατηρηθῇ ἡ ἀπαράτρεπτος ἀπόφασις ἡμῶν ὅλων, τοῦ νὰ τηρήσωμεν ἀκέραιον τὸν ὀργανισμὸν τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἧς ἀποτελοῦμεν μέρος, ὡς ζῶν μέλος αὐτῆς· αἱ δὲ ἡμέτεραι προσπάθειαι ἐστέφθησαν ὑπὸ τοῦ ἀγαθοῦ Θεοῦ διὰ καταφώρου ἐπι-

τυχίας. Λαὸς ὁλόκληρος θερμαίνων διὰ τῆς ἀγάπης αὐτοῦ μέχρι σήμερον τὰς προσπαθείας ταύτας θέλει θερμαίνει ταύτας καὶ ἐν τῷ μέλλοντι.

Ἐκ τῆς τελευταίας παραγράφου τοῦ ἄρθρου τοῦ ἡμετέρου Συνοδικοῦ νόμου, τοῦ ἐκτεθέντος ἀνωτέρω, λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν τῆς ὑποχρεώσεως ἐκ τοῦ πνεύματος ὅλων τῶν ἡμετέρων εὐαγγελικῶν παραγγελμάτων, τοῦ τηρεῖν ἑνότητα διοικητικὴν (κυβερνητικὴν), πειθαρχικὴν καὶ ἐθνικὴν πρὸς τὴν ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν τὴν ἐντὸς τοῦ Ρουμανικοῦ κράτους, ἔπεται ὅτι ἡ ἡμετέρα ὀρθόδοξος αὐτοκέφαλος Ρουμανικὴ Ἐκκλησία, μέλος ζῶν τῆς Ἀποστολικῆς καὶ Οἰκουμενικῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, εἶνε καὶ Ἐκκλησία ἐθνικὴ μετὰ καθηκόντων καὶ δικαιωμάτων ἐκπηγαζόντων ἐκ τοῦ κοινωνικοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ κράτους ὅσον καὶ ἐκ τοῦ κοινωνικοῦ ὀργανισμοῦ τῆς Ἐκκλησίας.

Ἀκολουθοῦσα τὰς ἡμετέρας ἀρχαίας ἐθνικὰς παραδόσεις, ἡ Ρουμανικὴ Ἐκκλησία ἐθεώρησεν ἀείποτε καθῆκον αὐτῆς, καθὼς καὶ αἱ ἄλλαι ἀδελφαὶ αὐτῆς, νὰ συμμερίζηται καὶ συμμετέχῃ καὶ τῆς χαρᾶς αὐτοῦ ἐν περιστάσεσιν εὐλογηθείσαις ὑπὸ τοῦ Θεοῦ καὶ ταῖς θλιβεραῖς.

Ὁ σύνδεσμος τοῦ ὀργανισμοῦ τούτου, κοινωνικοῦ, πολιτικοῦ καὶ θρησκευτικοῦ, ἀπαιτούμενος ὑπ' αὐτῆς τῆς φύσεως τοῦ ἀνθρώπου, ὅστις ἐδράζεται ἐν βίῳ κοινωνικῷ πολιτικῷ, εἶνε αὐτὸς ἐκεῖνος, ὅστις ἐστὶ τεθεμελιωμένος ἐπὶ τῆς συστάσεως τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως, συντεθειμένης ἐκ ψυχῆς καὶ σώματος. Οὐκ ἐστι δυνατὸν λαβεῖν τὴν ψυχὴν ἐκ τοῦ σώματος, διότι τότε μηδενίζεται· οὐκ ἔστι δυνατὸν ἐπίσης καταπνίξαι τὴν ψυχὴν δι' ὑπερβολικῆς πίστεως, διδομένης τῷ σώματι, διότι τότε καταστρέφεται ἡ ἁρμονία μεταξὺ τῶν δύο τούτων στοιχείων τῆς ἡμετέρας συστάσεως, ἣν ὁ Θεὸς ἔπηξεν ἵνα ἦναι τοιαύτη. Ἡ ἡμετέρα λοιπὸν πολιτικὴ ζωὴ καὶ ἡ ἐθνικὴ εἶνε τεθεμελιωμένη ἐπὶ τῶν αἰωνίων ἀποφάσεων τοῦ Θεοῦ, γνωστοῦ ὄντος ἐξ-διασμένως, ὅτι οὗτος οἰκοδομῶν ἀπ' εὐθείας τὴν Ἐκκλησίαν ᾠκοδόμησεν ἐμμέσως καὶ τὸ κράτος, νοουμένου ὅτι ἡ Ἐκκλησία χορηγεῖ εἰς τὸ κράτος τὴν ἠθικὴν ὑποστήριξιν εἰς ἐκπλήρωσιν τοῦ σκοποῦ αὐτοῦ, καὶ πάλιν τὸ κράτος νὰ χορηγῇ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τὴν ἔγκαιρον βοήθειαν ἵνα φθάσῃ εἰς τὸν μέγαν σκοπὸν τῆς ἀγάπης καὶ τῆς τελειότητος τοῦ πολίτου.

Ὑπὸ τὸ πνεῦμα τοῦτο καὶ τὴν πορείαν ἡ ἱερὰ Σύνοδος τῆς ἁγίας ὀρθοδόξου αὐτοκεφάλου Ρουμανικῆς Ἐκκλησίας, οὖσα ὁ ἀκοίμητος στύλος τῆς χριστιανικῆς πίστεως καὶ ζωῆς, λαβοῦσα γνῶσιν τοῦ περιεχομένου τῆς ἐπιστολῆς, ἣν ἡ Ὑμ. Παναγιότης εὐηρεστήθη νὰ πέμψῃ αὐτῇ ὑπ' ἀριθμὸν 4666 ἀπὸ 1 αὐγούστου ἐ. ἔ. ἐπικαλεσθεῖσα τὴν χάριν τοῦ παναγίου Πνεύματος, ὅπερ προεὐρεύει ἀοράτως τῶν συνοδικῶν ἡμῶν συνεδριάσεων, καὶ ἀρχιερατικῶς διασκεψαμένη ἐπὶ τῶν ἐν αὐτῇ περιεχομένων, ἀπεφάσισεν ἵνα περιέλθωσιν εἰς γνῶσιν τῆς Ὑμ. Παναγιότητος καὶ τῆς Ἱ. Συνόδου τῆς Μ. Ἐκκλησίας τὰ ἀνωτέρω ἐκτεθέντα, ἐκ τοῦ περιεχομένου τῶν ὁποίων θέλει γίνει κατάδηλον ὅτι ἐν πνευματικῇ κοινότητι τῆς καθόλου ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας θέλει ἵνα μένῃ καὶ ζῇ ἡ ἡμετέρα αὐτοκέφαλος ὀρθόδοξος Ρουμανικὴ Ἐκκλησία, προστιθεῖσα εἰς ταῦτα, ὅτι συνεπῶς πρὸς ἃ εἶνε γνωστὰ ἐκ τοῦ μακροῦ ἡμῶν παρελθόντος, ἐθνικοῦ καὶ ἐκκλησιαστικοῦ, τὰ μέλη τῆς ἁγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας, ὄντα ταὐτοχρόνως πολῖται τοῦ κράτους, δύνανται κατὰ τὸν καθεστῶτα νόμον τῆς Ἐκκλησίας, νὰ εἰσέλθωσιν εἰς ἑνότητα ἐθνικὴν τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς ἐντὸς τοῦ Ρουμανικοῦ κράτους, ὡς τὰ αὐτὰ δικαιώματα καὶ καθήκοντα ἔχουσι καὶ ἐκεῖνοι ὅσοι σώζονται ὑπὸ τὴν προστασίαν ἄλλων κρατῶν καὶ ἀδελφῶν αὐτοκεφάλων ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν.

Πρὸς μείζονα φωτισμὸν τοῦ ἀνθρώπου εἰς γνῶσιν τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου καὶ θέρμανσιν αὐτοῦ εἰς ἰδέας ἐλευθερίας, αἵτινες ἀνάγουσιν εἰς τὴν ἰδεώδη ἠθικὴν τελειότητα, τὴν ὑπὸ τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ ἡμῖν δοθεῖσαν, καθὼς διδασκόμεθα ἐν τῷ ἱερῷ αὐτοῦ Εὐαγγελίῳ, ἐστὶ καταφανὲς ὅτι τοιαύτη ὁδηγία πρὸς τὸ ἰδεῶδες τοῦτο τῶν οἰκείων εἶνε ἀποδεκτὴ καὶ τῆς ἁρμοδιότητος τῆς ἁγίας Ἐκκλησίας τοῦ Κυρίου τοῦ ποιῆσαι καθὼς αὐτῇ γίνῃ ἀρεστόν.

Τὰ περιστατικά, ἅτινα συμβαίνουσιν ἐν τῷ βίῳ τῶν ἐθνῶν, ὡς ἡ ἱστορία δεικνύει ἡμῖν, ἔχουσι τὰς αἰτίας αὐτῶν εἰς τὰ πολλαπλᾶ συμφέροντα, μεθ' ὧν εἰσι συνδεδεμένα ἐν τῷ γηΐνῳ βίῳ.

Ἡ Ἐκκλησία ἔχει καθῆκον ἵνα δέηται τοῦ Κυ-

ρίου νὰ φωτίζῃ τοὺς ἡγέτας τῶν τυχῶν τῶν λαῶν' ὅπως οὗτοι γλυκαίνωσι διὰ τῆς δυνάμεως, ἣν ἔχουσι, καὶ διὰ τῆς ἡπιότητος, ἥτις συνιστᾶται ἡμῖν ὑπὸ τοῦ Εὐαγγελίου, τὰς σχέσεις μεταξὺ τῶν υἱῶν τοῦ αὐτοῦ πατρὸς, τοσοῦτον πολυτίμους ἡμῖν διὰ τὴν ἐν Κυρίῳ ἁγίαν σωτηρίαν.

Ἐν τῷ ζητήματι, ὅπερ ἀποτελεῖ τὸ ἀντικείμενον τῆς ἐπιστολῆς τῆς Ὑμ. Παναγιότητος— δικαίως εἰπεῖν —καὶ ἐν τοῖς ὁρίοις τῆς ἡμετέρας ἐθνικῆς καὶ πολιτικῆς ὑπάρξεως δυνατὸν εἷς ἀρχιερεὺς ρουμοῦνος νὰ ἔλαβε μέρος εἰς μίαν ἐθνικὴν διαδήλωσιν (συνέλευσιν), ἔνθα λόγος ἐγένετο περὶ τῶν ἐθνικῶν συμφερόντων τοῦ Ρουμανικοῦ κράτους, ἐκπηγαζόντων ἐκ τῶν πατριωτικῶν αἰσθημάτων λαοῦ, τοσαύτην σημασίαν ἔχοντος ἐν τῷ βίῳ τῶν ἐθνῶν.

Τοῦ πατριωτισμοῦ τοῦ θαυμαζομένου ὑπὸ πάντων εἰς πάντα τὰ ἔθνη, ἅτινα κυκλοῦσιν ἡμᾶς, ἡ ἱστορία ἀναγράφει ὀνόματα ἱερὰ καὶ ἔνδοξα ἔτι καὶ ἐν τῷ ὑμετέρῳ ἐκκλησιαστικῷ καὶ ἐθνικῷ παρελθόντι, δι' ὧν λαμπρύνονται αἱ ὡραιότεραι σελίδες τῆς ἱστορίας τῶν ἐθνικῶν πατριωτῶν.

Κατόπιν θετικῶν πληροφοριῶν, τὰς ὁποίας ἡ ἱερὰ Σύνοδος ἔχει ἐπὶ τούτῳ, οὐδὲν ἐλέχθη περὶ τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας καὶ μάλιστα δὲν ἠδυνήθη νὰ φέρῃ οὐδὲν εἶδος παραπόνου αὐτοῦ εἰς τὴν ἐθνικὴν συνάθροισιν, περὶ ἧς ὁ λόγος· ἀφ' ἑτέρου ἐκεῖ, κατὰ τὰς ληφθείσας πληροφορίας, λόγος ἐγένετο περὶ ζητημάτων πολιτικῶν καὶ περὶ ἐθνικότητος, ἅτινα ἄσχετα ὅλως πρὸς τὴν προκειμένην περίστασιν. Ταῦτα (τὰ ζητήματα) ἀκολουθοῦσι τὸν δρόμον αὐτῶν ἐν τῷ βίῳ τῶν ἐθνῶν, καθὼς ἀποδεικνύουσιν ἡμῖν τὰ παραδείγματα, τεθεμελιωμένα ὄντα ἐπὶ δικαίου τοῦ εἶναι καὶ τηρεῖσθαι ἐν τῇ ἐθνικότητι αὐτῶν, καὶ τὰ ὁποῖα ὁ Θεὸς ἐστερέωσεν κατὰ χώρας δι' ὀργανισμοῦ κοινωνικοῦ καὶ ἐθνικῶς ὡρισμένου μέχρι τῆς ἐλεύσεως τοῦ Κυρίου, ὅστις δοξαζόμενος ὑπὸ πάντων θέλει διαθερμάνει διὰ τούτου εἰς τὸν θεῖον αὐτοῦ κόλπον ἐκείνους, οἵτινες ἦσαν ἄξιοι νὰ ὀνομασθῶσιν υἱοὶ αὐτοῦ, ἐνδεδυμένοι ἐν τῇ εὐαγγελικῇ ἀγάπῃ.

Διὰ τοὺς λόγους τούτους, ὄντες καθ' ὁλοκληρίαν πεπεισμένοι ὅτι οἱ ἀδελφικοὶ δεσμοὶ μετὰ τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας καὶ μετὰ πάσης ἀδελφῆς Ἐκκλησίας ἐνισχυθήσονται καὶ ἔτι μᾶλλον διὰ τὸ γενικὸν καλὸν τῶν ὀρθοδοξούντων χριστιανῶν, ἡ ἡμετέρα ἱερὰ Σύνοδος, ἀσπαζομένη μετὰ χριστιανικῆς ἀγάπης τὴν Ὑμ. Παναγιότητα καὶ τὴν ἱερὰν Σύνοδον τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας, δέεται τοῦ ἐν οὐρανοῖς ἀγαθοῦ καὶ ἐλεήμονος Πατρὸς, ὅπως χορηγῇ ὑμῖν τὴν χάριν τῆς ἀγάπης αὐτοῦ, καὶ τοῖς ἁγίοις καὶ τῷ γένει, ὅπερ διατελεῖ ὑπὸ τὴν ὑμετέραν κανονικὴν δικαιοδοσίαν, διατελοῦντες ὡς πάντοτε

τῆς Ὑμ. Παναγιότητος καὶ τῆς Ἱ. Συνόδου τῆς Μ. Ἐκκλησίας

ἀδελφοὶ ἐν Χριστῷ καὶ ταπεινοὶ συλλειτουργοὶ

† **Ἰωσὴφ μητροπολίτης πριμάτος**
† **Παρθένιος μητροπολίτης Μολδαυΐας καὶ Σουτζεάβας**
† **Ἀθανάσιος Ρημνίκου Νέου Σεβερίνου**
† **Γεράσιμος Ρωμάνου**
† **Διονύσιος Μπουζαίου**
† **Κόνων ἐπίσκοπος Χουσίου**
† **Γεράσιμος Ἀρζεσίου**
† **Ποιμὴν Κάτω Δουνάβεως**
† **Βαλεριανὸς Ρημνίκου**
† **Καλλίστρατος Βουρλατίου**
† **Μελέτιος Γαλατσίου**
† **Νήφων Πλοεστίου**
† **Κάλλιστος Μποτοσανίου**
† **Μελχισεδὲκ Πιτεστίου**
† **Γεννάδιος Μπακαΐου**

Ε'

Γράμματα περὶ τῆς ἐν Γιουργέβῳ ἑλληνικῆς κοινότητος

Παναγιώτατε,

Τὰ δεινοπαθήματα τῆς ἐν Γιουργέβῳ ἑλληνικῆς κοινότητος καὶ ἐμοῦ ἐκτίθενται λεπτομερῶς ἐν τῇ ἐπιστολῇ τῆς ἐπιτροπῆς αὐτῆς. Μέγα εἶνε τὸ παράπονον καὶ ἐμοῦ διὰ τὴν ἀντεθνικὴν συμπεριφορὰν τοῦ ἀξιοτίμου πρυτάνεως τοῦ πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, διότι ἡ σοβαρότης τῶν πραγμάτων ἀπῄτει ἐπιμόνως τὴν ἐπικύρωσιν τοῦ διπλώματος τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τῆς Χάλκης καὶ δὴ σχολῆς πολλῷ τελειοτέρας τῆς ἐν τῷ πανεπιστημίῳ Ἀθηνῶν, καὶ οὐχὶ πολλῷ ὑποδεεστέρας καὶ κατωτέρας, ὡς ἐμπαθῶς ἐξεφράσθη ὁ κ. πρύτανις, ὅστις ἐκ ζηλοφθονίας πάντως ἔκλεισε τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν, ὅτι δὲν πα-

ρέσχεν εἰς τὸ ἔθνος τοσαύτας πολυτίμους ὑπηρεσίας ἡ ἐν Ἀθήναις Θεολογικὴ Σχολή, ὅσας ἡ ἐν Χάλκῃ, ἥτις διὰ τῶν θεολόγων αὐτῆς περιέσωσε τὸν ἐν ἁπάσῃ τῇ Ὀθωμανικῇ Αὐτοκρατορίᾳ καὶ ἀλλαχοῦ ἑλληνισμόν. Εὐχῆς δὲ ἔργον θὰ ἦτο, ἐὰν ἐγίνετο τοῖς ἐν τῷ πανεπιστημίῳ Ἀθηνῶν μία αὐστηρὰ ἐπιτίμησις διὰ τὴν πρᾶξιν αὐτῶν ταύτην, δι' ἧς ἐξέθεσαν εἰς τὰ ὄμματα τῶν ρωμούνων τὴν γεραρὰν Θεολογικὴν Σχολὴν τῆς Χάλκης ὡς ἁπλοῦν ἱεροσπουδαστήριον, καὶ ἐκτὸς τούτου κινδυνεύει σήμερον καὶ ὁ ἐν Γιουργέβῳ ἑλληνικὸς ἱερὸς ναός· διότι ἅπαξ ἐπάτησε τὸν πόδα ἐν αὐτῷ ρωμοῦνος ἱερεύς, ἐδημιουργήθη κακὸν προηγούμενον, καὶ τοιουτοτρόπως θὰ εὑρίσκωσι πάντοτε ἀφορμὰς νὰ παύωσι τὸν ἕλληνα ἱερέα καὶ νὰ διορίζωσι ρωμοῦνον. Ἀμφιβάλλω δὲ ἐὰν καὶ εἰς τὸν διάδοχόν μου, δὲν θὰ παρουσιάσωσιν ἐμπόδια καὶ προσκόμματα, καὶ ἐὰν ἔτι δίπλωμα πανεπιστημίου ἔχῃ.

Ἡ ἐν Γιουργέβῳ ἑλληνικὴ κοινότης, εἰ καὶ κατ' αἴτησίν μου, ὑποβαλόντος παραίτησιν ἐκ τῆς θέσεώς μου, μοὶ ἔδωκε τὸ ἐσώκλειστον ἐν ἀντιγράφῳ ἀπολυτήριον, οὐχ ἧττον πάλιν ἐπιμένει καὶ ἐνεργεῖ νά με προσλάβῃ. Ἀλλὰ καὶ οἱ ἐν Ρουχτσουκίῳ ὁμογενεῖς ἐπιμένουσι καὶ μὲ παρακαλοῦσι νὰ μείνω πάλιν ἐνταῦθα. Νὰ προαχθῇ τις σήμερον εἶνε δύσκολον, ἐὰν δὲν ἔχῃ προστάτην τινά, εἰδεμὴ ἁπλοῦς ἐφημέριος νὰ ἦνε εἴτε ἐν Γιουργέβῳ εἴτε ἐν Ρουχτσουκίῳ εἶνε πρᾶγμα εὔκολον. Καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς ἐν Γιουργέβῳ διαμονῆς μου δὲν ἔπαυσα ἅπαξ ἢ δὶς τῆς ἑβδομάδος νὰ ἔρχωμαι καὶ εἰς τὸ Ρουχτσούκιον διὰ τὰς θρησκευτικὰς ἀνάγκας τῶν χριστιανῶν.

Διὰ τὸ ἱερατικὸν ζήτημα Γιουργέβου δὲν εἶνε ὀλιγώτερον ὑπεύθυνος καὶ ὁ τέως πρέσβυς τῆς Ἑλλάδος ἐν Βουκουρεστίου κ. Τομπάζης, διότι εὐθὺς ὡς ἡ Ρωμουνικὴ μητρόπολις ἀπέρριψε τὸ δίπλωμά μου παρεκλήθη δι' ἐπιστολῆς ὁ κ. πρέσβυς νὰ μεταβῇ προσωπικῶς εἰς τὴν μητρόπολιν καὶ νὰ ὑποδείξῃ αὐτοῖς τὸ ἄτοπον, διότι ἡ Θεολογικὴ Σχολὴ τῆς Χάλκης, ἀριθμοῦσα ἑξηκοντακετῆ καὶ πλέον βίον, τυγχάνει τελείως πανεπιστημιακῶς κατηρτισμένη· οἱ δὲ μαθηταὶ αὐτῆς γινόμενοι ἀρχιερεῖς, μητροπολῖται καὶ πατριάρχαι, δύνανται κατὰ μείζονα λόγον νὰ χρησιμεύσωσι καὶ ὡς ἁπλοῖ ἐφημέριοι ὀλίγων ἑλλήνων ἐν Γιουργέβῳ. Ἀλλὰ δυστυχῶς ὁ κ. Τομπάζης διεσκέδαζεν ἐν Σινάϊᾳ καὶ οὔτε κἂν ἀπήντησεν ἡμῖν.

Ταῦτα μετ' εὐλαβείας· ἀσπαζόμενος δὲ τὴν χαριτόβρυτον δεξιὰν τῆς Ὑμετέρας θειοτάτης καὶ προσκυνητῆς μοι Παναγιότητος, καὶ παρακαλῶν Αὐτήν, ὅπως μὲ ἔχῃ ὑπὸ τὴν ὑψηλὴν καὶ κραταιὰν Αὐτῆς προστασίαν, διατελῶ μετὰ βαθυτάτου σεβασμοῦ καὶ υἱϊκῆς ἀφοσιώσεως

Ἐν Ρουστσουκίῳ, τῇ 22 ὀκτωβρίου 1905

Ἀρχιμανδρίτης ΠΑΓΚΡΑΤΙΟΣ
Βατοπαιδινός

Υ. Γ. Ἐπειδὴ ἐν τοῖς ρωμουνικοῖς ταχυδρομείοις παρετηρήθη ὅτι κατακρατοῦνται πολλαὶ ἐπιστολαί, ἡ ἐκ Γιουργέβου μοι ἐδόθη χθὲς νὰ παραδώσω αὐτὴν ἐπὶ τὸ ἀσφαλέστερον εἰς τὸ ἐνταῦθα ταχυδρομεῖον.

ὁ ἴδιος.

Τῷ παναγιωτάτῳ, θειοτάτῳ καὶ σοφωτάτῳ οἰκουμενικῷ πατριάρχῃ κυρίῳ ἡμῶν κυρίῳ Ἰωακεὶμ τῷ Γ', τῷ λίαν ἡμῶν πανσεβάστῳ πατρὶ καὶ δεσπότῃ

Παναγιώτατε,

Ἐξ ἐπιστολῆς τῆς Μεγάλης Πρωτοσυγκελλίας ἀπὸ 17 ὀδεύοντος πρὸς τὸν ἱερατικῶς προϊστάμενον ἡμῶν ἀρχιμανδρίτην κ. Παγκράτιον Βατοπαιδινὸν μαθόντες ὅτι ἡ Ὑμετέρα θειοτάτη καὶ προσκυνητὴ ἡμῖν Παναγιότης ζητεῖ πληροφορίας περὶ τοῦ ἂν ἀληθεύωσι τὰ ἀναγραφέντα ἐν ταῖς ἐφημερίσιν ὅτι ἡ ἐν Βουκουρεστίῳ ἱερὰ ρουμουνικὴ μητρόπολις ζητεῖ δίπλωμα πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, ὅπως ἐπιτρέψῃ αὐτῷ τὸ ἱερατικὸν ὑπούργημα, λαμβάνομεν τὸ υἱϊκὸν θάρρος ὅπως πληροφορήσωμεν Αὐτήν, ὅτι τὰ ἀναγραφέντα εἰσὶν ἀληθέστατα.

Ἐξηγούμενοι δὲ λεπτομερέστερον περὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης, δηλοῦμεν Αὐτῇ, ὅτι ἡ ὁμογενὴς κοινότης ἡμῶν εἶχεν ἀνάγκην ἱερέως πεπαιδευμένου, ὅπως πρὸς τοῖς ἄλλοις χρησιμεύσῃ οὗτος καὶ εἰς τὴν ἵδρυσιν ἐνταῦθα ἑλληνικῆς σχολῆς, ἧς ἀπὸ ἐτῶν στερούμεθα· ὡς τοιοῦτον δὲ προσελάβομεν ἐκ τῆς ἐν Ρουστσουκίῳ θέσεως αὐτοῦ τὸν εἰρημένον ἀρχιμανδρίτην κ. Παγκράτιον Βατοπαιδινόν, κληρικὸν δόκιμον, κόσμιον καὶ ἀπὸ πενταετίας γνωστὸν ἡμῖν, ὅστις καὶ ἀνέλαβε τὰ καθήκοντα αὐτοῦ τὴν πρώτην παρελθόντος μαΐου. Ἅμα τῷ διορισμῷ αὐτοῦ μετέβη εἰς Βουκουρέστιον ὁ ἐπίτροπος τοῦ ναοῦ κ. Γεράσιμος Κατραβᾶς, ὅστις μεταφράσας ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τῶν ἐξωτερικῶν τὸ δίπλωμα καὶ τὰ τῆς χειροτονίας ἔγγραφα τοῦ ἀρχιμ. κ. Παγκρατίου, παρουσιάσθη εἰς τὴν ἱερὰν μητρόπολιν Βουκουρεστίου, ὅπως ζητήσῃ καὶ λάβῃ τὴν κανονικὴν ἄδειαν τοῦ ἀκωλύτως ἱερουργεῖν. Ἐπειδὴ ἡ Α. Ὑψηλοπανιερότης ὁ μητροπολίτης Οὐγγροβλαχίας κατὰ τὴν ἐπο-

χὴν ἐκείνην ἀπουσίαζεν εις τὴν Ἑσπερίαν, ὁ ἀρχιγραμματεὺς τῆς ἱερᾶς μητροπόλεως ἐπιθεωρήσας τὰ τῆς χειροτονίας ἔγγραφα εὗρεν αὐτὰ καλὰ καὶ κανονικά, ἐκτὸς τοῦ διπλώματος, ὅπερ δυστυχῶς δὲν ἠθέλησε νὰ ἀναγνωρίσῃ, διϊσχυριζόμενος ὅτι δὲν γινώσκει ἂν ὑπάρχῃ ἐν Χάλκῃ Θεολογικὴ Σχολὴ ἰσοβάθμιος πανεπιστημίου. Ἐὰν δὲ ὑπάρχῃ τοιαύτη, πρωτίστως θὰ γινώσκῃ αὐτὴν τὸ ἐν Ἀθήναις ἑλληνικὸν πανεπιστήμιον. Ἐὰν λοιπὸν τὸ ἐν Ἀθήναις πανεπιστήμιον ἐπικυρώσῃ τὸ ἐν λόγῳ δίπλωμα ὡς ἰσοδύναμον τοῖς ἐξ αὐτοῦ ἐκδιδομένοις, τότε καὶ ἡ μητρόπολις θὰ ἀναγνωρίσῃ αὐτὸ καὶ θὰ δώσῃ τὴν κανονικὴν ἄδειαν τοῦ ἱεροπράττειν.

Τὸ τοιοῦτον ἀληθῶς ἐξέπληξεν ἡμᾶς, διότι γινώσκομεν, ὅτι οἱ φέροντες τὸ δίπλωμα τοῦτο οὐ μόνον ἀρχιερεῖς καὶ μητροπολῖται γίνονται, ἀλλὰ καὶ πατριάρχαι τοῦ οἰκουμενικοῦ Θρόνου, ἀσυγκρίτῳ τῷ λόγῳ δὲ τυγχάνει ὑπεραρκετὸν δι' ἁπλοῦν ἐφημέριον ἐνταῦθα. Τέλος πάντων εἰς δύσκολον θέσιν εὑρεθέντες, ἀπεφασίσαμεν κατ' ἀρχὰς νὰ ζητήσωμεν τὴν ἐπέμβασιν τῆς Ὑμετέρας θειοτάτης καὶ προσκυνητῆς ἡμῖν Παναγιότητος πρὸς λύσιν τοῦ ζητήματος τούτου· κατόπιν ὅμως λαβόντες ὑπ' ὄψιν τὸ ἐν Μακεδονίᾳ φλέγον ζήτημα, δὲν ἐκρίναμεν καλὸν νὰ περιπλέξωμεν Αὐτὴν εἰς τὴν ὑπόθεσιν ταύτην, ἵνα μὴ ἐκ τῆς ἀφορμῆς ταύτης ζητήσωσι καὶ οἱ ρωμοῦνοι ἀντισταθμίσματα ἐν Μακεδονίᾳ, παρεκαλέσαμεν μόνον τὴν ἱερὰν ρωμουνικὴν μητρόπολιν, ὅπως χορηγήσῃ ἡμῖν προσωρινὴν ἄδειαν ἱεροπραξίας μέχρις οὗ φροντίσωμεν νὰ ἐπικυρώσωμεν τὸ δίπλωμα ἐν Ἀθήναις.

Τὸ δίπλωμα ἐστάλη εἰς Ἀθήνας μετὰ ἐπιστολῆς πρὸς τὸν πρύτανιν, ὃν παρεκαλοῦμεν ὅπως, διὰ τὸ χαλεπὸν τῶν περιστάσεων καὶ διὰ τὸν κίνδυνον, ὃν διατρέχει ἡ ἱερὰ ἐκκλησία ἡμῶν, φροντίσῃ ἐκ παντὸς τρόπου νὰ ἐπικυρώσῃ. Ἐν τῷ μεταξὺ δὲ τούτῳ λῆξάσης τῆς προσωρινῆς ἀδείας, ἀπηγορεύθη τῷ ἀρχιμανδρίτῃ ἡμῶν πᾶσα ἱεροπραξία, καὶ ἀντ' αὐτοῦ διωρίσθη ὑπὸ τῆς μητροπόλεως ρωμοῦνος ἱερεὺς ὅπως ἱερουργῇ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἡμῶν ρωμουνιστί.

Ἀμέσως τὴν ἑπομένην, τὴν 25 παρελθόντος σεπτεμβρίου, οἱ ἐπίτροποι κ. Χαραλάμπης Κωνσταντᾶτος, Γεράσιμος Κατραβᾶς καὶ Κωνσταντῖνος Καρύδας μετὰ τοῦ ἀρχιμ. κ. Παγκρατίου μετέβησαν εἰς Βουκουρέστιον καὶ παρουσιάσθησαν ἐνώπιον τῆς Α. Ὑψηλοπανιερότητος καὶ παρεκάλεσαν Αὐτὴν, ὅπως ἀπαλλάξῃ ἡμᾶς τῶν διατυπώσεων τούτων τῆς περαιτέρω προσεπικυρώσεως τοῦ διπλώματος, διότι πρόκειται περὶ ἁπλοῦ ἐφημερίου· ἐστάθη ὅμως ἀδύνατον, διότι καὶ ὁ μητροπολίτης ἐπέμενεν ἀνενδότως εἰς τὴν ἐπικύρωσιν.

Τέλος πάντων, εἰς δυσχερῆ θέσιν εὑρισκόμενοι καὶ ἵνα μὴ χάσῃ ἡ κοινότης τὸν τόσῳ καλὸν ἱερέα, ἐγράψαμεν καὶ ἐκ δευτέρου καὶ ἐκ τρίτου εἰς Ἀθήνας καὶ διὰ τηλεγραφημάτων παρεκαλέσαμεν, ὅπως γείνῃ μία οἰκονομικὴ ἐπικύρωσις· ἀλλὰ δυστυχῶς ὁ κ. πρύτανις διὰ τρίτου προσώπου ἀπήντησεν ἡμῖν, ὅτι ἡ ζητουμένη ἐπικύρωσις ἀποβαίνει ἀπολύτως ἀδύνατος, διότι ἡ θεολογικὴ σχολὴ τοῦ πανεπιστημίου δὲν δύναται ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ νὰ ἐπικυρώσῃ δίπλωμα σχολῆς πολλῷ ὑποδεεστέρας καὶ κατωτέρας αὐτῆς ! ! !

Ἀπέναντι τῆς ἀνελπίστου καὶ ἀπροσδοκήτου ταύτης ἀρνήσεως καὶ δὴ περὶ ἐθνικῶν πραγμάτων προκειμένου, μὴ δυνάμενοι νὰ πράξωμεν ἄλλως, διότι καὶ ἡ Α. πανοσιολογιότης ὁ ἀρχιμ. κ. Παγκράτιος φιλοτιμηθεὶς ὑπέβαλε παραίτησιν ἐκ τῆς θέσεως αὐτοῦ, ἠναγκάσθημεν νὰ ζητήσωμεν ἱερέα ἐξ Ἀθηνῶν μετὰ διπλώματος τοῦ πανεπιστημίου. Δυστυχῶς ὅμως, ἐκμεταλλευόμενοι καὶ οὗτοι τὴν κρίσιμον ταύτην περίστασιν, ἐζήτησαν μηνιαίαν μισθοδοσίαν 300 φράγκων χρυσῶν, ποσὸν τὸ ὁποῖον δὲν θὰ δυνηθῇ ποτὲ ἡ κοινότης ἡμῶν νὰ πληρώσῃ, καὶ ὡς ἐκ τούτου τῇ σκληρᾷ ἀνάγκῃ ὑπείκοντες ἔχομεν σήμερον ρωμοῦνον ἱερέα ἐν τῷ ἱερῷ ἡμῶν ναῷ.

Ταῦτα φέροντες εἰς γνῶσιν τῆς Ὑμετέρας θειοτάτης καὶ προσκυνητῆς ἡμῖν Παναγιότητος, παρακαλοῦμεν θερμῶς ὅπως εὐαρεστηθῇ, εἰ δυνατόν, νὰ ἐνεργήσῃ ἵνα εἴτε τὸ δίπλωμα τῆς ἐν Χάλκῃ Θεολογικῆς Σχολῆς ἀναγνωρισθῇ ὑπὸ τῆς ἱερᾶς ρωμουνικῆς μητροπόλεως Βουκουρεστίου, εἴτε ἐξ Ἀθηνῶν ἡ ἐπικύρωσις αὐτοῦ ἐπιτευχθῇ, διὰ νὰ μὴ ἀπολέσωμεν τὴν ἱερὰν ἐκκλησίαν ἡμῶν, καὶ τότε ὡς ἀποτέλεσμα θὰ ἦνε καὶ ἡ καταστροφὴ τῆς ἐνταῦθα ὁμογενοῦς κοινότητος.

Ἐπὶ δὲ τούτοις ἀσπαζόμενοι εὐλαβῶς τὴν δεξιὰν τῆς Ὑμετέρας θειοτάτης καὶ προσκυνητῆς ἡμῖν Παναγιοτητος καὶ ἐπικαλούμενοι τὰς θεοπειθεῖς εὐχὰς Αὐτῆς, διατελοῦμεν μετὰ βαθυτάτου σεβασμοῦ καὶ υἱϊκῆς ἀφοσιώσεως

Ἐν Γιουργέβῳ τῇ 21 ὀκτωβρίου 1905

(ὑπογρ.)

Πιστοποιητικὸν

Ὁ φέρων τὸ παρὸν πανοσιολογιώτατος ἀρχιμανδρίτης κύριος Παγκράτιος Βατοπαιδινός, προσκληθεὶς ὑπὸ τῶν ὑποφαινομένων ἐκ τῆς ἐν Ρουστσουκίῳ θέσεώς του ὡς ἱερατικῶς προϊστάμενος τῆς καθ' ἡμᾶς ἐν Γιουργέβῳ ἑλληνικῆς ὀρθοδόξου κοινότητος καὶ ὡς τοιοῦτος διατελέσας ἀπὸ πρώτης μαΐου ἐν. ἔτους μέχρι τέλους

παρελθόντος σεπτεμβρίου, ἐπεδείξατο βίον ἐνάρετον καὶ σεμνοπρεπῆ καὶ προθυμίαν μετὰ ἀγνοῦ θρησκευτικοῦ ζήλου ἐν τῇ ἀκριβεῖ καὶ ἀνελλειπεῖ ἐκπληρώσει τῶν ἀνατεθειμένων αὐτῷ ἱερατικῶν καθηκόντων, ἐπισπασάμενος ὡς ἐκ τούτου ἀμέριστον τὴν ἀγάπην καὶ τὸν σεβασμὸν πάντων τῶν μελῶν τῆς ἑλληνικῆς κοινότητος ἡμῶν. Δυστυχῶς ὅμως, ἐπειδὴ ἡ ἐν Βουκουρεστίῳ ἱερὰ ρωμουνικὴ μητρόπολις, ἐξ ἧς ἐκκλησιαστικῶς ἐξαρτᾶται ὁ ἐνταῦθα ἱερὸς ἑλληνικὸς ἡμῶν ναός, δὲν ἠθέλησεν ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ νὰ ἀναγνωρίσῃ τὸ ἐκ τῆς ἐν Χάλκῃ Θεολογικῆς Σχολῆς δίπλωμα αὐτοῦ ὡς κατάλληλον δι' ἁπλοῦν ἐφημέριον, καὶ ἀπέσυρεν ὡς ἐκ τούτου τὴν προσωρινῶς δοθεῖσαν αὐτῷ κανονικὴν ἄδειαν τοῦ ἱεροπράττειν, ἠναγκάσθη καὶ οὗτος νὰ καταλίπῃ τὴν θέσιν αὐτοῦ καὶ νὰ ἀπέλθῃ ἐντεῦθεν.

Ὅθεν ἐκφράζοντες τὴν βαθεῖαν ἡμῶν λύπην ἐπὶ τῇ ἀναχωρήσει αὐτοῦ, διότι ὁμολογουμένως ἡ αὐτοῦ πανοσιολογιότης ὁ εἰρημένος ἀρχιμανδρίτης κ. Παγκράτιος Βατοπαιδινὸς ὑπῆρξεν ὁ μόνος ἱερεύς, ὅστις ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν εὐηρέστησε καὶ ἐτίμησε τὴν κοινότητα ἡμῶν, ἐφοδιάζομεν αὐτὸν διὰ τοῦ παρόντος πιστοποιητικοῦ ἡμῶν γράμματος, ἵνα χρησιμεύσῃ αὐτῷ ὅπου δεῖ. Ἐν Γιουργέβῳ, τῇ 12 ὀκτωβρίου 1905

Οἱ ἐπίτροποι τῆς ἐν Γιουργέβῳ ὀρθοδόξου ἑλληνικῆς ἐκκλησίας τοῦ θείου Εὐαγγελισμοῦ

Γεράσιμος Κατραβᾶς
Λ. Δαπώντης
(τ. σ.) Χαραλάμπης Κωνσταντᾶτος
Κωνσταντῖνος Καρύδας

Τῷ Οὐγγροβλαχίας Ἰωσὴφ,

Ἀριθμ. 6685

Πανιερώτατε κτλ. μητροπολῖτα. . . . . .

Θλῖψιν βαθεῖαν αἰσθανόμεθα ὅτι ἐκ λυπηρᾶς καὶ αὖθις ἀφορμῆς προαγόμεθα τὰ πρόντα ἐπιστεῖλαι πρὸς τὴν περισπούδαστον ἡμῖν ἀγάπην Αὐτῆς ἀδελφικὰ ἡμῶν γράμματα, ἐνῷ οὐ τοιαῦτα βεβαίως ἔδει ἵνα ὦσιν αἱ ἀφορμαὶ καὶ τὰ θέματα τῆς πρὸς ἀλλήλους ἐπικοινωνίας τῶν ἀδελφῶν. Ἀλλά, κρίμασιν οἷς οἶδε Κύριος κατὰ τὰς χαλεπὰς ταύτας ἡμέρας, καθ' ἃς ἀναφανδὸν τὰ τοῦ Καίσαρος συγχέονται πρὸς τὰ τοῦ Θεοῦ καὶ πόθοι καὶ σκοποὶ ἀλλότριοι τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ γνησίου ἐκκλησιαστικοῦ πνεύματος ἐπαπειλοῦσιν ἵνα μεταβάλωσι καὶ τὸν ἐκκλησιαστικὸν περίβολον εἰς κονίστραν φυλετικῶν παθῶν, σπάνιαι ὡς μὴ ὤφελε ὁσημέραι αἱ εὐχάριστοι ἀποβαίνουσιν ἀφορμαί, πολλαπλαῖ δὲ τοὐναντίον ἀνακύπτουσι δυσάρεστοι ἀνωμαλίαι καὶ προστριβαί, ἐξ ὧν ψύχεται μὲν ἡ ἀγάπη, διασαλεύεται δὲ ἡ ὀφειλομένη ἁρμονικὴ ἑνότης καὶ συνάφεια. Εἰσὶ δὲ τὰ λυπηρά, περὶ ὧν ἐνταῦθα ἡμῖν ὁ λόγος, αἱ ἔναγχος διενεργηθεῖσαι ἀπελάσεις ἱερέων ἐνίων αὐτόθι ὀρθοδόξων ἑλληνικῶν, παροικιῶν, ἀναιτίως ὅλως τῆς οἰκείας θέσεως ἐκβληθέντων. Τίς γὰρ κατ' ἀλήθειαν λόγος δίκαιος, πιρισπούδαστε ἐν Χριστῷ ἀδελφέ, δικαιολογῆσαι δύναται τὴν ἔξωσιν ἐκ τῶν ἑλληνικῶν, κοινοτήτων Καλαφατίου καὶ Γιουργέβου τῶν οἰκείων ἐφημερίων, ἡσύχως εἰς τὰ ἴδια καθήκοντα περιοριζομένων καὶ οὐδὲν τὸ παράνομον καὶ ἀπᾷδον διαπραξάντων; Πῶς δ' οὐκ ἔστιν ἄδικος ἡ ἀπαίτησις καὶ ἀπὸ τῶν ἱερέων τῶν αὐτόθι ἑλληνικῶν παροικιῶν θεολογικῶν πανεπιστημιακῶν διπλωμάτων, ἐνῷ οὐδὲ τῶν αὐτοχθόνων ἱερέων πάντες τυγχάνουσι κάτοχοι τοιούτων διπλωμάτων; Ἢ πῶς δικαιωθῆναι δύναται ἡ μὴ ἀναγνώρισις τοῦ διπλώματος τῆς καθ' ἡμᾶς ἱερᾶς ἐν Χάλκῃ Θεολογικῆς Σχολῆς, ἧς σχολῆς ἡ ὕπαρξις καὶ ἡ σημασία καὶ αὐτόθι βεβαίως ἐστὶ γνωστή, τὸ δὲ δίπλωμα οὐκ ἄνευ λόγου θεωρεῖται καὶ διαπιστοῦται ὑπὸ τῆς καθ' ἡμᾶς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας ὡς παρέχον πάντα τὰ δικαιώματα οὐ μόνον πρὸς ἱερατικῶν θέσεων κατάληψιν, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὴν εἰς τὰ ἀνώτερα ἐκκλησιαστικὰ ἀξιώματα ἄνοδον; Διὸ μετ' ἀπορίας λαβόντες γνῶσιν τῶν ὡς ἄνω ἐξώσεων, καὶ τῶν λοιπῶν δίχα λόγου κανονικοῦ καὶ δικαίου καταθλιπτικῶν μέτρων κατὰ τῶν φιλησύχων καὶ ἀνέκαθεν ἀκωλύτως ὡς καὶ πανταχοῦ ἀλλαχοῦ τὰ ἑαυτῶν ἐκκλησιαστικὰ καὶ σχολικὰ δικαιώματα ἀσκουσῶν ἑλληνικῶν αὐτόθι παροικιῶν, βαθέως μετὰ τῆς περὶ ἡμᾶς ἁγίας καὶ ἱερᾶς Συνόδου ἐπὶ τοῖς μέτροις τούτοις ἐθλίβημεν, τὴν θλῖψιν δι' ἡμῶν ταύτην οὐ δυνάμεθα μὴ ἐκφράσαι ἀδελφικῶς καὶ πρὸς τὴν σεβασμίαν Αὐτῆς Πανιερότητα, ἥτις, οὐκ ἀμφιβάλλομεν, καὶ αὐτὴ λυπεῖται ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ ἐκτραχύνσει, οὐ διαλείψει δὲ πάντως συντελέσαι τὸ ἐφ' ἑαυτῇ μετὰ τῶν λοιπῶν σεβασμίων τοῦ βασιλείου ἱεραρχῶν εἰς ἀναχαίτισιν τῆς ὀλεθρίας ταύτης τῇ ἁγίᾳ ἡμῶν Ἐκκλησίᾳ φορᾶς καὶ ἐπαναγωγὴν τῶν πραγμάτων εἰς τὴν εὐκταίαν ὁμαλότητα καὶ ἐγκαρδιότητα. Ταῦτα μετ' ἀδελφικῆς ἀγάπης τῇ περισπουδάστῳ ἡμῖν σεβασμίᾳ Αὐτῆς Πανιερότητι ἐκ τῆς δοθείσης ἀφορμῆς γράφοντες καὶ δεόμενοι τοῦ Ὑψίστου ὅπως φωτίσῃ πάντας εἰς τὸ ἀγαθόν, κατασπαζόμεθα Αὐτὴν καὶ αὖθις ἐν φιλήματι ἁγίῳ καὶ διατελοῦμεν

Δεκεμβρίου ιδ' ,αῃε',

Τῆς Ὑμετέρας κτλ.

† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως ΙΩΑΚΕΙΜ

Κρίσις τῆς συνοδικῶς ὁρισθείσης ἐπιτροπείας πρὸς ἐξέτασιν τῆς ἐκ Ρουμανίας ἐπιστολῆς

Παναγιώτατε καὶ θειότατε δέσποτα,

Κατὰ τὴν συνοδικῶς δοθεῖσαν ἡμῖν ἐντολὴν διεξελθόντες τὸ εἰς τὴν σεπτὴν πατριαρχικὴν ἐπιστολὴν ἀπαντητικὸν γράμμα τῆς Ρουμανικῆς Συνόδου ὑποβάλλομεν ταπεινῶς ἐπὶ τοῦ περιεχομένου αὐτοῦ τὰ ἀκόλουθα, ἄξια κυρίως σημειώσεως. Τὸ γράμμα τοῦτο ὑπὸ πάσας αὐτοῦ τὰς γραμμὰς μετὰ περισσῆς ἀκυρολογίας καὶ ἀκαιρολογίας διακηρύττει πανηγυρικῷ καὶ ὑπερφιάλῳ τῷ τρόπῳ, ὅτι ἡ Ἐκκλησία τῆς Ρουμανίας οὐδαμῶς ἐστιν ἀξία τῶν παρὰ τῆς ἐν Κωνσταντινοπόλει μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας παρατηρήσεων.

Οἶδε, λέγει, ἡ Ἐκκλησία τῆς Ρουμανίας καὶ καλῶς ἐπίσταται, ἀλλὰ δὴ καὶ πιστῶς καὶ ἀμέμπτως τὴν ἑαυτῆς θέσιν τηρεῖ καὶ ὑπὸ δογματικὴν καὶ ὑπὸ κανονικὴν καὶ ὑπὸ τὴν ἐθνικὴν αὐτὴν ἔποψιν· καὶ ὡς τοιαύτη ἄρα ἀξίως τῆς χριστιανικῆς κλήσεως αὐτῆς πολιτεύεται ἐν μέσῳ τῆς ὀρθοδόξου Οἰκουμενικῆς Ἐκκλησίας. Ἑπομένως, οὔτε παρατηρήσεων, οὔτε συμβουλῶν καὶ παραινέσεων χρῄζει. Ἄλλος δ' ἐστὶν ὁ τούτων ἀνάγκην ἔχων.

Ἡ ἰδέα αὕτη διήκει δι' ὅλης τῆς ἀπαντήσεως, ἀναπτυσσομένη μετὰ προφανοῦς περιαυτολογίας. Ἀπὸ τῆς ἀπόψεως δὲ ταύτης τὸ συνοδικὸν ἔγγραφον προσλαμβάνει ἀνάρμοστόν τινα μορφὴν καὶ προσκορὲς ἀποβαίνει ἐγκώμιον, ὅπερ ἐν οὐ δέοντι αὐταρέσκως, δὸς δ' εἰπεῖν, καὶ μετὰ φαρισαϊκῆς τινος καυχήσεως αὐτὴ εἰς ἑαυτὴν πλέκει ἡ ἁγία Ρουμανικὴ Σύνοδος, ἅτε δὴ τῆς Μ. Ἐκκλησίας μήτε κατὰ φαντασίαν κἂν σχούσης νὰ θέσῃ ἐν ἀμφιβόλῳ τὴν ἁγιότητα τῆς ἐν Ρουμανίᾳ Ἐκκλησίας, ὡς μαρτυρεῖ τὸ περιεχόμενον τῆς πατριαρχικῆς ἐπιστολῆς, οὐδὲν ἄλλο διατυπούσης εἰμὴ ἁπλοῦν ἀδελφικὸν παράπονον ἀναφορικῶς πρὸς συλλαλητήριον, ἐν Βουκουρεστίῳ ἐκ ρουμάνων πατριωτῶν συγκροτηθέν, ἐν ᾧ, κατὰ τὰς βεβαιώσεις τῶν ρουμανικῶν αὐτῶν ἐφημερίδων, ὑπὸ ἱεράρχου τῆς Ρουμανικῆς Ἐκκλησίας προεδρευομένῳ, λέξεις καὶ φράσεις ἀνευλαβεῖς ὅλως ἠκούσθησαν κατὰ τῆς Μ. Ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως, καὶ ἰδίᾳ κατὰ τοῦ σεπτοῦ προσώπου τῆς Α. Θ. Π. τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου.

Οἱ ὑπογράφοντες τὴν ἀπάντησιν βεβαιοῦσιν, ὅτι αὕτη ἐχαράχθη ὑπὸ τὰς ἐμπνεύσεις τοῦ ἁγίου Πνεύματος, ὅπερ ἀοράτως προεδρεύει τῶν συνεδριάσεων τῆς ἁγίας Ρουμανικῆς Συνόδου. Ἀλλ' ὁ μετὰ προσοχῆς ἀναγινώσκων τὸ ἔγγραφον κλίνει νὰ πιστεύσῃ, ὅτι τοῦτο ἐγράφη μᾶλλον ὑπὸ τὸ κράτος δεινοῦ ἐθνικοῦ παροξυσμοῦ ἐπὶ τῇ ἁπλῇ καὶ μόνον ἐμφανίσει τῆς πατριαρχικῆς ἐπιστολῆς, καὶ ὅτι πᾶν ἄλλο δύναται νὰ θεωρηθῇ ἢ ὡς ἁρμόζουσα πρὸς αὐτὴν ἀπάντησις.

Ἡ Μ. Ἐκκλησία Κωνσταντινουπόλεως μὴ ἔχουσα λόγους ν' ἀμφιβάλλῃ περὶ τῆς ἀληθείας τῶν δημοσιεύσεων τῶν ρουμανικῶν φύλλων, εὐλόγως καὶ δικαίως, ὡς εἰκός, ἐξέφρασε παράπονον πρὸς τὸν ὑψηλοπανιερώτατον ἅγιον Οὐγγροβλαχίας ἐν σχέσει πρὸς τὰ λαβόντα χώραν ἐν τῇ περιοχῇ τῆς παροικίας του. Τὸ διάβημα τοῦτο τῆς Μ. Ἐκκλησίας οὐδαμῶς ἠδύνατο νὰ θεωρηθῇ ὡς παράδοξον ἢ ἔκτροπον, ἥκιστα δὲ ὡς προσβολὴν ἐνέχον ἢ τὴν φιλοτιμίαν καὶ ἀξιοπρέπειαν τῆς ἀδελφῆς Ἐκκλησίας θίγον. Ἑπομένως ἡ Σεβασμιότης του μετὰ τῆς περὶ αὐτὸν ἱερᾶς Συνόδου, ἱστάμενοι εἰς τὸ ἐμπρέπον αὐτοῖς ὕψος, οὐδέν ἄλλο, νομίζομεν, εἶχον νὰ πράξωσιν εἰμὴ, περιοριζόμενοι εἰς τὸ κύριον θέμα τῆς πατριαρχικῆς ἐπιστολῆς, νὰ βεβαιώσωσιν ἁπλῶς εἴγε βεβαιώσεως ἐπιδεκτικὸν ἦν τὸ πρᾶγμα, ὅτι τὰ δημοσιευθέντα ἐν τοῖς ρουμανικοῖς φύλλοις περὶ ἀπρεποῦς στάσεως τοῦ συλλαλητηρίου πολὺ μακρὰν τῆς ἀληθείας εὑρίσκοντο. Ἰδοὺ εἰς τί ὤφειλε καθ' ἡμᾶς νὰ περιορισθῇ ἡ ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ρουμανίας, οὐχὶ δὲ νὰ προβῇ, ὡς παραδόξως προέβη, εἰς τὴν σύνταξιν ἐπιστολῆς πολυτελῶς ὑφανθείσης ἐν τῷ ἐργαστηρίῳ οὐκ ὀρθοποδούσης ἁγιότητος καὶ μεγαλαυχίας ὑπεράντλου.

Ὅλος ὁ κόσμος, λέγει τὸ συνοδικὸν γράμμα, γινώσκει τὴν ὑψηλὴν καὶ ἐπίζηλον χριστιανικὴν θέσιν τοῦ κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ τῆς ἁγίας ὀρθοδόξου αὐτοκεφάλου Ρουμανικῆς Ἐκκλησίας. Ποιμένες καὶ λαὸς αὐτῆς ἀδιαλείπτως ἀγωνίζονται, ὅπως εὑρεθῶσιν ἅγιοι καὶ καθαροὶ ἐνώπιον τοῦ θρόνου τοῦ Ὑψίστου κατὰ τὴν ἐσχάτην ἡμέραν, ὁπότε οὐκ ἔσται πλέον καιρὸς ἵνα τις ἐξαγοράσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, ἐὰν μὴ ἀγωνισθῇ νὰ κερδίσῃ αὐτὴν ἐν τῷ παρόντι αἰῶνι.

Τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον καὶ ἡ ἁγία ἐκκλησιαστικὴ παράδοσις, τὰ δύο ταῦτα, τὰ διὰ τῶν γενεῶν καὶ τῶν αἰώνων τὴν σωτηρίαν τοῦ ἀνθρώπου ἀσφαλίζοντα, ἀποτελοῦσι τὸν πολικὸν ἀστέρα, πρὸς ὃν ἔχουσιν ἐστραμμένα τὰ ὄμματα, οἱ τὴν θάλασσαν τοῦ βίου διαπλέοντες, ποιμένες τε καὶ λαὸς τῆς Ἐκκλησίας ταύτης.

Οἱ ἱεροὶ αὐτῆς ποιμένες, καθ' ὃ ἔχουσιν ἱερὸν καθῆκον τοῦ διδάσκειν καὶ ποιεῖν, ὁδηγοῦσι τὸ πολίμνιον αὐτῶν εἰς νομὰς σωτηρίους, ἀγωνιζόμενοι εὐκαίρως τε καὶ ἀκαίρως, ὅπως ἔλθῃ ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τῆς

γῆς. Τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον καὶ ἡ ἁγία τῆς Ἐκκλησίας παράδοσις δεικνύουσιν αὐτοῖς τὸ πῶς ὀφείλουσι διάγειν καὶ πολιτεύεσθαι ἐν τῷ κόσμῳ. Ἐκθύμως δὲ ἀγωνίζονται, ὅπως φυλάξωσιν ἑαυτοὺς ἀπὸ τῆς κοσμικῆς ἐκείνης μερίμνης, ἥτις ἀσυμβίβαστος τυγχάνει ὡς τὰ πολλὰ πρὸς τὴν ἀγνότητα τῆς πνευματικῆς ζωῆς καὶ μάλιστα πρὸς τὴν ἰδεώδη χριστιανικὴν τελειότητα.

Δὲν τυρβάζουσι περὶ πολλὰ, ὡς ἡ Μάρθα τοῦ Εὐαγγελίου, ἀλλ' ὡς ἡ Μαρία ἵστανται παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, ἐντρυφῶντες ἀκορέστως εἰς τὰ οὐράνια λόγια καὶ τὰ ἁγιώτατα παραδείγματα αὐτοῦ.

Τὴν ἱερὰν ταύτην ὁδὸν πορευόμενοι, φλέγονται ὑπὸ τοῦ ἁγίου πόθου τῆς ἑνώσεως αὐτῶν μετὰ τοῦ θείου καὶ τῆς ἀπολαύσεως τῆς ὡραίας αὐτοῦ ὄψεως. Δὲν σκέπτονται, εἰμὴ πῶς νὰ στερεώσωσιν ἐν τῷ κόσμῳ, ἐμφυτεύοντες ἐν ταῖς ψυχαῖς πάντων, τὴν εἰρήνην, περὶ ἧς καθ' ἑκάστην δέεται ἡ ἁγία ὀρθόδοξος Ἐκκλησία.

Γινώσκουσι τὴν θείαν τοῦ Κυρίου διδασκαλίαν, καθ' ἣν «Πνεῦμα ὁ Θεὸς καὶ τοὺς προσκυνοῦντας αὐτὸν ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ δεῖ προσκυνεῖν», καὶ ὅτι οὐ μόνον ἐνταῦθα καὶ ἐκεῖ ὑπάρχει οἰκτίρμων ὁ Θεὸς, ἀλλ' ἐν παντὶ τόπῳ, καλῶν πάντας εἰς τὸ καθῆκον τῆς ἀγάπης τῶν γλωσσῶν πάντων, ἐξ ἧς πηγάζει ἡ χριστιανικὴ τελειότης.

Οἱ τὴν ἱερὰν Σύνοδον τῆς Ρουμανίας συγκροτοῦντες δὲν δύνανται ν' ἀποκρύψωσιν, ὅτι οἱ ἐμπεπιστευμένοι εἰς τὴν ποιμαντορίαν αὐτῶν φέρουσι καρποὺς ἀξίους μιμήσεως καὶ ἐπαίνου· ὅτι ἀπὸ τῶν ἀνωτάτων ἀρχόντων μέχρι καὶ τοῦ τελευταίου αὐτοῦ τῆς χώρας των πάντες ἐμφοροῦνται χριστιανικῆς εὐλαβείας καὶ αἰσθημάτων εὐσεβείας καὶ πάντες εἰσὶ πλήρεις πίστεως καὶ ἀνδρείας πρὸς τὸ ἀγαθὸν, πρὸς τὴν ἀκμὴν καὶ τὴν δόξαν τῆς Ἐκκλησίας των. Τοῦτο εἶναι μία ἀλήθεια, τὴν ὁποίαν τὰ ἔργα καὶ αἱ πράξεις αὐτῶν ἀποδεικνύουσι καὶ ὁ κόσμος ὅλος δὲν ἀγνοεῖ.

Τοιαύτη ἐν περιλήψει ἡ γλῶσσα τοῦ πρώτου μέρους τῆς συνοδικῆς ἀπαντήσεως πρὸς τὴν Μεγάλην Ἐκκλησίαν Κωνσταντινουπόλεως.

Καὶ νῦν τίς ὁ ἁμαρτωλὸς τελώνης, καθ' οὗ περιφρονήσεως βλέμμα ῥίπτοντες, τοιουτοτρόπως προσεύχονται οἱ ἅγιοι, ἀνάγκην δὲν ἔχει, νομίζομεν, νἀμαντεύσῃ ὁ μετ' ἐπιστασίας μελετῶν τὸ προκείμενον ἔγγραφον.

Ἀλλ' ἔτι καταφανέστερον γίνεται τὸ πνεῦμα τὸ διαπνέον τὴν ἀπάντησιν τῆς Ρουμανικῆς Συνόδου ἐν δευτέρῳ μέρει αὐτῆς, ἔνθα ἡ Ἐκκλησία τῆς Ρουμανίας ἐξετάζεται ἰδίως ἐξ ἀπόψεως τῆς ἐθνικῆς δράσεως αὐτῆς ἀπέναντι τῆς ἀνηκούστου, ἀντεθνικῆς δηθεν, στάσεως τῆς Μ. Ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως.

Τὸ θέμα ἀναπτύσσεται ἐνταῦθα ὡς ἑξῆς: Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ρουμανίας, ἧς τὰ ὅρια ἐκνεύονται ὅσον καὶ τὰ ὅρια τοῦ ρουμανικοῦ κράτους εἶναι καὶ Ἐκκλησία ἐθνικὴ, ὡς τοιαύτη δὲ συνῳδὰ τῷ 8ῳ ἄρθρῳ τοῦ συνοδικοῦ νόμου τοῦ 1872 ἔχει καὶ δικαιώματα καὶ καθήκοντα πολιτικά. Τὰ μέλη τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ταὐτοχρόνως καὶ πολῖται τοῦ κράτους· Ἐκκλησία δὲ καὶ κράτος, ὧν τῆς μὲν ἄμεσος, τοῦ δὲ ἔμμεσος ἡ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ σύστασις, εἶναι δύο ὀργανισμοὶ ἀρρήκτως ἀλλήλοις συνδεόμενοι καὶ, ὡς ἐν τῷ ἀνθρώπῳ ἡ ψυχὴ καὶ τὸ σῶμα, ἐν ἁρμονίᾳ ὀφείλοντες νὰ διάγωσι καὶ ἀμοιβαίως νὰ ὑποστηρίζωνται πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς ὑψηλῆς αὐτῶν ἀποστολῆς. Ὡς πᾶσα ἄρα ἄλλη ἐθνικὴ Ἐκκλησία, δὲν δύναται καὶ ἡ ἁγία Ρουμανικὴ Ἐκκλησία νὰ μένῃ ἀπαθὴς, οὔτε εἰς τὴν εὐτυχίαν, οὔτε εἰς τὴν δυστυχίαν τοῦ λαοῦ αὐτῆς. Τοὐναντίον δικαιοῦται καὶ ὀφείλει νὰ ἐνδιαφέρηται περὶ τῆς τύχης αὐτοῦ. Εἶναι φυσικὸν τὸ ἐνδιαφέρον, ὅπερ ἐξεγείρεται ἐν τῇ καρδίᾳ τοῦ ἔθνους περὶ τῆς τύχης τῶν ὁμοφύλων καὶ ὁμογενῶν αὐτοῦ. Τὸ ἐνδιαφέρον τοῦτο δὲν κωλύεται ὑπὸ τοῦ Εὐαγγελίου, οὔτε ὑπὸ τῆς ἁγίας ἐκκλησιαστικῆς παραδόσεως. Τὸ ὑψηλὸν καὶ ἰδεῶδες πνεῦμα τῶν δύο τούτων βάσεων τοῦ χριστιανισμοῦ διδάσκει, ὅτι αἱ ἐθνικαὶ μονάδες ὑφίστανται ἀκωλύτως καὶ ἐν τῷ Χριστῷ, ἡ δὲ ὁμογένεια εἶναι εἷς ἔτι λόγος ἰσχυρὸς τῆς ἑνότητος καὶ τῆς ἀγάπης μεταξὺ τῶν μελῶν ἑνὸς ἔθνους, ὁπουδήποτε καὶ ἂν ζῶσι ταῦτα καὶ ὑπὸ οἱανδήποτε ἐκκλησιαστικὴν ἀρχὴν εὑρίσκονται. Τὰ περιστατικὰ τὰ συμβαίνοντα ἐν τῷ βίῳ τῶν ἐθνῶν ἔχουσι τὰς αἰτίας αὐτῶν, ὡς ἡ ἱστορία διδάσκει εἰς τὰ πολλαπλᾶ συμφέροντα, δι' ὧν τὰ μέλη αὐτῶν συνδέονται πρὸς ἄλληλα. Ἐσωτερικὰ ἢ ἐξωτερικὰ τὰ ἰδεώδη τῶν ἐθνῶν, ὅταν εἶναι τεθεμελιωμένα ἐπὶ τοῦ δικαίου, δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ μὴ ἐξεγείρωσι τὸ ἐνδιαφέρον καὶ τὴν συμπάθειαν πάντων ὅσοι ὡς τελικὸν σκοπὸν ἔχουσι τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ ἐν παντὶ καὶ μεταξὺ πάντων. Ἐν τῷ ἐν Βουκουρεστίῳ συγκροτηθέντι ἐθνικῷ συλλαλητηρίῳ οὐδὲν ἐλέχθη κατὰ τῆς Μ. Ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως. Τὰ ἐθνικὰ καὶ πολιτικὰ ζητήματα ἀκολουθοῦσι τὸν δρόμον αὐτῶν ἐν τῷ βίῳ τῶν ἐθνῶν, τῶν ὁποίων ἡ ὕπαρξις εἶνε τεθεμελιωμένη ἐπὶ τοῦ δικαίου καὶ τὰ ὁποῖα ὁ Θεὸς ἐστερέωσε κατὰ χώρας μὲ τὸν ἰδιάζοντα αὐτοῖς χαρακτῆρα καὶ τὸν ἐθνικὸν ἐν γένει ὀργανισμὸν, ἵνα μένωσι μέχρι τῆς ἐλεύσεως τοῦ Κυρίου. ὅστις καὶ θὰ διαθερμάνῃ ἐν τῷ κόλπῳ αὐτοῦ τοὺς φέροντας τὸ

ἔνδυμα τῆς εὐαγγελικῆς ἀγάπης καὶ ἀξίους ἐπομένως νὰ ὀνομασθῶσιν υἱοὶ αὐτοῦ. Οὐδόλως ἄρα παράδοξος εἶναι ἡ συγκρότησις συλλαλητηρίου ἐν Βουκουρεστίῳ καὶ ἡ ἐν αὐτῷ παρουσία ἑνὸς ρουμούνου ἱεράρχου. Ἐὰν ἡ Μ. Ἐκκλησία ἐλάμβανεν ὑπ' ὄψει, ὅτι ἡ Ρουμανικὴ Ἐκκλησία εἶνε καὶ Ἐκκλησία ἐθνικὴ καὶ ὡς τοιαύτη εἶναι στενῶς συνδεδεμένη μετὰ τοῦ ἔθνους καὶ τὰ συμφέροντα τούτου εἶναι καὶ συμφέροντα αὐτῆς, οὐδόλως θὰ ἐξενίζετο οὔτε διὰ τὴν συγκρότησιν τοῦ ἐθνικοῦ συλλαλητηρίου, οὔτε διὰ τὴν ἐν αὐτῷ παρουσίαν ἑνὸς ρουμούνου ἱεράρχου, ὅστις ὡς ρωμοῦνος πολίτης καὶ ἐδικαιοῦτο καὶ ὤφειλε νὰ λάβῃ μέρος εἰς ἐθνικὴν συνάθροισιν, ἐν ᾗ λόγος ἐγένετο περὶ ἐθνικῶν συμφερόντων τοῦ ρουμανικοῦ κράτους καὶ πατριωτικὰ ἐξεδηλώθησαν αἰσθήματα.

Ὁ ἀναγινώσκων ταῦτα βλέπει ὅτι καὶ ἐδῶ ἡ Ρουμανικὴ Σύνοδος οὐδόλως δυστυχῶς φαίνεται λαμβάνουσα ὑπ' ὄψιν τὸ εἰς χεῖρας αὐτῆς εὑρισκόμενον πατριαρχικὸν γράμμα ἢ προσποιεῖται ὅτι δὲν ἐννοεῖ τοῦτο. Τὸ πρωτοφανὲς καὶ πρωτάκουστον, τὸ παράδοξον καὶ ἀπροσδόκητον, τὸ ἄτοπον καὶ ἀσυγχώρητον, εἰς ὃ ἐφίστα τὴν προσοχὴν τοῦ σεβασμιωτάτου μητροπολίτου Οὐγγροβλαχίας ἡ Μ. Ἐκκλησία Κωνσταντινουπόλεως δὲν ἦτο οὔτε ἡ συγκρότησις τοῦ ἐθνικοῦ συλλαλητηρίου, οὔτε ἡ ἐν αὐτῷ παρουσία ἀνωτέρου ρουμάνου κληρικοῦ· ἀλλ' ἡ ὑβριστικὴ κατ' αὐτῆς γλῶσσα τοῦ συλλαλητηρίου, ἔχοντος μάλιστα ἐπὶ κεφαλῆς ρουμοῦνον ἱεράρχην. Περὶ τούτου ἐπρόκειτο καὶ εἰς τοῦτο ἄρα ὤφειλε νὰ περιορισθῇ ἡ ἀπάντησις τῆς ἁγίας Ρουμανικῆς Συνόδου.

Ἀλλὰ καὶ ἐν τούτοις σκοπίμως ὁ λόγος ἐπλατύνθη καὶ θεωρίαι ἐπὶ θεωριῶν περὶ Ἐκκλησίας καὶ κράτους ἐξετυλίχθησαν, ὅπως ὑποδειχθῇ καὶ πάλιν καὶ κατὰ πρόσωπον ριφθῇ τῆς Μ. Ἐκκλησίας ὅτι ταύτης δηθεν ἡ θέσις ἔκτροπος τυγχάνει καὶ ἀσύγγνωστος οὐχὶ ἡ τῆς Ρουμανικῆς Ἐκκλησίας· ὅτι αὕτη εὑρηται ἐν αὐθαιρεσίᾳ, οὐχὶ ἐκείνη· ὅτι αὕτη ἀδικεῖ τοὺς ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν αὐτῆς τελοῦντας ρουμάνους ἀπαγορεύουσα αὐτοῖς τὴν χρῆσιν τῆς ἐθνικῆς αὐτῶν γλώσσης ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ τῇ σχολῇ, οὐχὶ ἐκείνη, συμπαθοῦσα ὑπὲρ τῶν ὁμοφύλων αὐτῆς πολυειδῶς καὶ πολυτρόπως καταδιωκομένων· ὅτι ἡ Ἐκκλησία Κωνσταντινουπόλεως εἶνε ἡ πολεμοῦσα τὰ ἰδεώδη τῶν ἐθνῶν, τὰ τεθεμελιωμένα ἐπὶ τοῦ δικαίου, καὶ τὸν πατριωτισμὸν τὸν θαυμαζόμενον παρὰ πάντων, καὶ ὅτι κλῆρος καὶ λαὸς τῆς Ρουμανίας δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ μένωσιν ἀναίσθητοι καὶ ἀδιάφοροι πρὸς τὰ παθήματα τῶν ἐν Μακεδονίᾳ ἀδελφῶν αὐτῶν, στερουμένων ἀστόργως τὰ ἀγαθὰ τῆς οἰκείας γλώσσης. Ὅταν ἡ ἐξάσκησις τοῦ φυσικοῦ καὶ ἀπαραγράπτου τούτου δικαιώματος, ἡ χρῆσις τῆς γλώσσης ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ τῇ σχολῇ, κωλύεται εἰς μίαν τοῦ ἔθνους μερίδα, ὡς συμβαίνει ἐν Μακεδονίᾳ, φυσικὸν εἶναι νὰ ἐξεγείρηται ἡ συμπάθεια καὶ τὸ ἐνδιαφέρον ὅλου τοῦ ἔθνους καὶ συλλαλητήρια νὰ συναθροίζωνται καὶ μέρος ἐν αὐτοῖς νὰ λαμβάνωσι καὶ κληρικοί, μέλη ὄντες καὶ οὗτοι τοῦ ἔθνους καὶ πολῖται τοῦ κράτους. Τὰ ἔθνη, τὰ ὁποῖα ὁ Θεὸς ἐστερέωσεν ἐπὶ τῆς γῆς, δὲν ἐξαλείφονται· θὰ μένωσι μέχρι συντελείας τοῦ αἰῶνος εἰς τὸ πεῖσμα τῶν ἐπιζητούντων τὴν ἐξαφάνισιν αὐτῶν ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς.

Εὐτυχῶς ἡ ἱστορία τῆς ἁγίας ὀρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας καὶ ἰδίως ἡ ἱστορία τῆς Μ. Ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως διδάσκει, ὅτι αὕτη οὐδενὸς τῶν ἀπ' αἰώνων ὑπὸ τὴν πνευματικὴν αὐτῆς δικαιοδοσίαν διαβιούντων λαῶν ἐπεβουλεύθη ποτὲ τὴν ἐθνικὴν ὕπαρξιν. Ἡ Μ. τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία δύναται νὰ σεμνύνηται ἐνώπιον ὅλου τοῦ χριστιανικοῦ κόσμου ᾄδουσα ὑπερηράνως τὸ ψαλμικὸν λόγιον «Ἰδοὺ ἐγὼ καὶ τὰ παιδία, ἃ μοι ἔδωκεν ὁ Θεός». Ἀπόδειξις τούτου αὐτὴ ἡ ἐν τοῖς κόλποις αὐτῆς ἄχρι τοῦ νῦν διάσωσις τῶν εὐσεβῶν αὐτῆς λαῶν. Ἐν σχέσει πρὸς τὸ προκείμενον θέμα δύναταί τις νὰ εἴπῃ ὅτι ἐν τῷ διαδοχῇ τῶν αἰώνων καὶ τῇ ζυμώσει τῶν ἐθνῶν πλείονες ἀριθμοῦνται οἱ ἐκρυλισθέντες ἕλληνες ἢ οἱ ἐκ τῶν ἄλλων ἐθνῶν ἐξελληνισθέντες. Ἐν τῶν εὐγενεστέρων ἰδανικῶν τῆς Μ. κατ' ἐξοχὴν Ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως δύναται νὰ θεωρηθῇ καὶ ὁ πρὸς τὰς γλώσσας τῶν ἐθνῶν ἄκρος σεβασμός. Τοῦτο μαρτυροῦσιν αἱ παρ' αὐτῆς κατὰ διαφόρους ἐποχὰς ἐκ τῶν ἑλληνικῶν πρωτοτύπων εἰς τὰς γλώσσας τῶν ὑπ' αὐτῆς ἢ δι' αὐτῆς ἐκχριστιανισθέντων λαῶν φιλοπονηθεῖσαι μεταφράσεις τῶν ἁγίων Γραφῶν, τῶν λειτουργικῶν βιβλίων, τῶν εὐχολογίων καὶ συμπάσης τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἁσματογραφίας. Ἡ κίνησις ἡ παρατηρουμένη καὶ σήμερον ἐν Μακεδονίᾳ καὶ Ἠπείρῳ εἶναι τεχνητὴ καὶ ὡς τοιαύτη δὲν δύναται οὔτε πρέπει νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν, ὀφειλομένη εἰς τὸν ἐκ Ρουμανίας προχεόμενον χρυσόν, πρὸς δημιουργίαν ἐθνότητος φανταστικῆς, ὁμοίας ὡς θὰ ἔλεγέ τις πρὸς τὴν τῶν ἐν Ἀνατολῇ τουρκοφώνων ἑλλήνων. Ἀφορμὴ ὅλης ταύτης τῆς ἐκκλησιαστικοεθνικῆς δηθεν κινήσεως δὲν εἶναι ἡ ἐξέγερσις τῆς ἐθνικῆς συνειδήσεως καὶ ἡ δόξα τοῦ Θεοῦ, ὡς λέγουσιν οἱ ρουμοῦνοι πατριῶται τὰ μίσθια ὄργανα τῆς προπαγάνδας, ἀλλὰ λόγοι καθαρῶς πολιτικοὶ καὶ συμφέροντα ξένα καὶ ἀλλότρια πάσης ἱερότητος.

Περαίνοντες τὴν παροῦσαν φρονοῦμεν, ὅτι τὸ προκείμενον συνοδικὸν ἔγγραφον περαιτέρω μὲν σχολίων ἀξιολογωτέρων δυνατὸν νὰ τύχῃ· ἀνάγκην ὅμως ἀνταπαντήσεως δὲν ἔχει. Ἡ μεγαλειτέρα τιμή, δι' ἧς κατὰ τὴν ταπεινὴν ἡμῶν γνώμην ἠδύνατο νὰ περιβληθῇ, εἶναι ἡ ἐναπόθεσις αὐτοῦ ἐν τοῖς ἀρχείοις τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου εἰς μαρτύριον αἰώνιον τῶν ρουμανικῶν ἔργων «τῶν ἀξίων μιμήσεως καὶ ἐπαίνων». Ἐπὶ δὲ τούτοις διατελοῦμεν

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις τῇ 24 φεβρουαρίου 1906.

Τῆς Ὑμετέρας θειοτάτης Πανιερότητος

ταπεινοὶ ἐν Χριστῷ ἀδελφοὶ

καὶ ὅλως πρόθυμοι

† Ὁ Νικομηδείας ΦΙΛΟΘΕΟΣ

† Ὁ Χίου ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Σημ. «Ἐκκλ. Ἀλ.» Κατετέθη ἐν τῷ σχετικῷ φακέλλῳ ὑπ' ἀριθμὸν 1443 τῇ 27 φεβρουαρίου 1906.

Τῷ Οὐγγροβλαχίας Ἰωσήφ

Πανιερώτατε καὶ σεβασμιώτατε μητροπολῖτα Οὐγγροβλαχίας καὶ ἔξαρχε πάσης Ρουμανίας, πρόεδρε κτλ. Πᾶσαν σπουδὴν ποιεῖσθαι ἀξιοχρέως ὀφείλοντες ὑπὲρ τοῦ τὴν εἰρήνην καὶ ἀγάπην ἀπαρασάλευτον καὶ ἀλώβητον διαφυλάττεσθαι ἐν τοῖς ἀδελφοῖς, προήχθημεν, ἀρχομένου τοῦ μηνὸς αὐγούστου τοῦ παρελθόντος ἔτους γράψαι, ἐν ὀλίγοις ἀδελφικῶς τῇ περιποθήτῳ ἡμῖν σεβασμίᾳ Αὐτῆς Πανιερότητι τὴν θλῖψιν, ἣν ἔσχομεν ἐκφράζοντες ἐφ' οἷς ἠκούσαμεν ἐν πανδήμῳ αὐτόθι συλλαλητηρίῳ λεχθεῖσι καὶ εἶτα δημοσιευθεῖσι κατὰ τῆς καθ' ἡμᾶς μητρὸς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, οὐ τῇ ἀδίκῳ τοσοῦτον ἐπιθέσει, ὅσον τῇ ἀδοκήτῳ συμμετοχῇ καὶ ποσεδρείᾳ καὶ φανερᾷ συνευδοκίᾳ ἱεράρχου τῆς ἀδελφῆς Ρουμανικῆς Ἐκκλησίας ἀντιπροσώπου δὲ τῆς Αὐτῆς πανιερότητος καταθλιβέντες καὶ ἀθυμήσαντες. Τί γὰρ ἂν εἴποιαν καὶ πράξειαν οἱ πολλοὶ οἱ τὰ πολλὰ οὐ κατ' ἐπίγνωσιν εἰς τὰ τοιαῦτα παρεκτρεπόμενοι, ὅταν οἱ τὴν παράφορον ὁρμὴν ἀνεχαιτίζειν καὶ ἀνακόπτειν ὀφείλοντες αὐτοὶ εἰς ταῦτα παραθαρρύνοντες δι' ὧν πράττουσι φαίνωνται; Ποῦ δ' ἂν χωρήσειαν τὰ πράγματα οὕτω παρεκτρεπόμενα καὶ ἐξωθούμενα; Ἀλλὰ τὰ ληφθέντα εἰς ἀπάντησιν ἀπὸ 28 ὀκτωβρίου τῆς σεβασμίας Αὐτῆς Πανιερότητος καὶ τῶν λοιπῶν ἐν Χριστῷ ἀδελφῶν τῶν τὴν ἱερὰν τοῦ βασιλείου τῆς Ρουμανίας Σύνοδον συγκροτούντων γράμματα τούτων μὲν τῶν ἀκουσθέντων καὶ θλιψάντων ἡμᾶς διαψεῦσαι πειρῶνται τὴν ὑπόστασιν, μηδὲν κατὰ τῆς καθ' ἡμᾶς Ἐκκλησίας ἐν τῇ συναθροίσει ἐκείνῃ λεχθῆναι διακηρύττοντα· ἐπὶ ἄλλα δὲ τὸν λόγον ἐκτείνοντα περὶ εἰρήνης τε καὶ περὶ ἀγάπης διαλαμβάνουσι καὶ ὅση διαβεβαιοῦνται ἱερὰ ἐνυπάρχει παρὰ πᾶσι συναίσθησις καὶ ζῆλος εἰς τὸ ἀδιάφθορον καὶ ἀκεραίαν ἐν πάσῃ καθαρότητι τηρῆσαι τὴν παραδεδομένην εὐαγγελικὴν ἀλήθειαν καὶ πλουσίους τοὺς καρποὺς τῆς χριστιανικῆς κλήσεως καὶ εὐσεβείας παραγαγεῖν. Δώῃ Κύριος αὔξειν καὶ κραταιοῦσθαι ἐν πάσῃ ἁγιωσύνῃ καὶ τελειότητι τὴν ἐν τῷ θεοσώστῳ βασιλείῳ ἁγίαν αὐτοῦ Ἐκκλησίαν καὶ εὐλογοίη τὸν ἐν αὐτῇ ὀρθόδοξον λαόν! Εἰρήνης γὰρ καὶ ἀγάπης τῆς εἰς τοὺς ἀδελφοὺς οὐδὲν ἂν εἴποι τις χρῆμα τιμιώτερον καὶ σεπτότερον, μὴ γένοιτο δὲ ταύτην ποτὲ ἐκλιπεῖν καὶ ψυγῆναι ἐν τοῖς ἀδελφοῖς. Ὅσην δὲ ὑπὸ τῆς θνοδότου ἀγάπης κινουμένη καὶ ἐμπεφορημένη ἡ καθ' ἡμᾶς μήτηρ Μεγάλη τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία τὴν ἀδελφικὴν ἐπεδείξατο ἑκάστοτε συμπάθειαν, μάρτυς αὐτὴ ἡ ἀδελφὴ τοῦ νῦν ἐλευθέρου βασιλείου τῆς Ρουμανίας Ἐκκλησία, ἐπὶ αἰῶνας πάσης μητρικῆς στοργῆς καὶ προνοίας τυχοῦσα, προφρόνως δὲ καὶ εἰς τὸ αὐτοκέφαλον καὶ ἰσότιμον ἀνυψωθεῖσα, ὅτε ὁ πρὸς τοῦτο ἐπέστη καιρός, τοῦ Θεοῦ εἰς πολιτείαν ἐλευθέραν εὐδοκήσαντος ἀποκαταστῆσαι τὰν ἐκεῖ ὀρθόδοξον λαόν. Καὶ νῦν δὲ εὐπραγοῦσαν αὐτὴν ἐπανθοῦσαν ἀκούουσα μυχίως ὡς μήτηρ ἐπὶ θυγατρὶ εὐτυχούσῃ συνευφραίνεται καὶ ἀγάλλεται. Ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῇ ἄλλῃ ἐκτιθεμένῃ εὐνοήτῳ συμμετοχῇ εἰς τὰς κοινὰς τοῦ ὅλου γένους εἴτε χαρὰς εἴτε λύπας οὐδεὶς ἂν λόγον ἐξενέγκοι κατακρίσεως, ἕως ἂν ἐν τοῖς τεταγμένοις ὁρίοις αὕτη ἀσκῆται καὶ διαφαίνηται. Οἷδε γὰρ ἡ περιπόθητος ἡμῖν σεβασμία Αὐτῆς Πανιερότης ὅτι ὑπεράνω τῆς τοῦ ὁμοφύλου συμπαθείας ὁ τῶν θεσμίων καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς εὐταξίας ἵσταται σεβασμός, ἣν δὴ εὐταξίαν, πανσόφως ὑπὸ τῶν πνευματεμφόρων πατέρων ἐπὶ ἀσφαλείᾳ καὶ στερεώσει τοῦ ὅλου ὅροις καὶ θεσμοῖς τοῖς ἁρμόζουσι περιχαρακωθεῖσαν, ταράττειν καὶ διασαλεύειν αὐθαιρέτως οὐκ ἔξεστι. Διὸ δὴ καὶ ἡ καθ' ἡμᾶς Μεγάλη τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία, ὅτε ἐπ' ἐσχάτων ὅπως ποτὲ προκληθέντα ἔφθασαν συμβῆναι ἐνιαχοῦ τοῦ ὑπ' αὐτὴν κλίματος ἀτοπήματα τὴν ἐκκλησιαστικὴν εὐταξίαν καὶ πειθαρχίαν διασαλεύοντα, εὐλόγως οὐκ ἠδύνατο τὰ τοιαῦτα ἀνέχεσθαι καὶ μὴ τὴν προσήκουσαν ἐν τάχει λαβεῖν πρόνοιαν καὶ προφυλακήν, καίτοι καὶ πάλιν μητρικῶς καὶ μακροθύμως τὴν αὐστηρίαν τῶν κανόνων κατὰ μόνων τῶν ἀποπτυσάντων πάντα χαλινὸν πειθαρχίας κληρικῶν μετὰ πάσης ἐφήρμοσεν ἠπιότητος, οὐχὶ δὲ κατὰ τοῦ ἐξαπατωμένου καὶ ἀποπλανωμένου λαοῦ. Διὰ τὸν λόγον δὲ τοῦτον καὶ τὸ ἐπίψογον τῶν ἐκ Κωνστάντζης

ἱερέων κατηγγείλαμεν τόλμημα· καὶ διὰ τοῦτο καὶ περὶ τοῦ συλλαλητηρίου ἐκείνου τοῦ Βουκουρεστίου ἐγράψαμεν, περὶ οὗ ἀτυχῶς τὰ αὐτόθι ὁμόφωνα δημοσιεύματα εἰς μαρτύριον πρόκεινται τῶν συμβάντων καὶ λεχθέντων ὡς συνέβησαν καὶ ἐλέχθησαν. Ἀλλ' ἀποτρέποι τὰ τοιαῦτα τῷ φωτισμῷ αὐτοῦ καὶ τῇ χάριτι ὁ πανάγαθος Θεὸς καὶ χαρίζοιτο τῇ Ἐκκλησίᾳ αὐτοῦ εἰρήνην καὶ πᾶσαν ἀγαθοσύνην, ἄῤῥων καὶ ἀποκλείων ἀπὸ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ περιβόλου πᾶσαν ἔξωθεν ἐπιπνοήν, ἣ οὐκ ἔστι χῶρος καὶ εἴσοδος ἐν αὐτῷ. Ἐν εὐχαῖς δὲ καὶ εὐλογίαις ὑπὲρ τῆς αὐτόθι ἁγίας Ἐκκλησίας καὶ τοῦ εὐσεβοῦς ρουμουνικοῦ λαοῦ μετ' ἀγάπης καὶ αὖθις ἐν φιλήματι ἁγίῳ τὴν σεβασμίαν Αὐτῆς Πανιερότητα κατασπαζόμενοι διατελοῦμεν Τῇ 24 ἀπριλίου 1906

Τῆς ὑμετέρας λίαν ἡμῖν περισπουδάστου σεβασμίας Πανιερότητος

ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς
καὶ ὅλως πρόθυμος
† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως ΙΩΑΚΕΙΜ.

Ἀπάντησις τοῦ Οὐγγροβλαχίας κ. Ἰωσὴφ πρὸς τὸ πατριαρχικὸν γράμμα

ἀριθμ. 118
20 μαΐου 1906

Παναγιώτατε,

Προάγομαι ἵνα γνωρίσω τῇ Ὑμ. Παναγιότητι ὅτι ἐλήφθη ἡ ἐπιστολή, ἣν εὐηρεστήθη ἵνα μοὶ ἀπευθύνῃ ὑπ' ἀριθ. πρωτ. 6685 κατὰ τὸν παρελθόντα δεκέμβριον τοῦ 1905, εἰς ἣν ἄχρις ὥρας δὲν ἀπήντησα, διότι ἔλαβον ἀνάγκην χρόνου ὅπως δεόντως πληροφορηθῶ παρὰ τοῦ ἐν Χριστῷ ἀδελφοῦ σεβασμ. ἐπισκόπου Ριμνίκου Νέου Σεβερίνου περὶ τῶν τῆς ἑλληνικῆς ἐκκλησίας τοῦ Καλαφάτ· περὶ τῶν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ Γιουργέβου, εὑρισκομένῃ ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ μου, ἀποχρῶσαν εἶχον γνῶσιν. Ἐπίσης ἀνάγκη ἦτο ὅπως γνωρίσω καὶ πρὸς τὴν ἱερὰν Σύνοδον τὸ περιεχόμενον τῆς ἐπιστολῆς ὑμῶν, αὕτη δὲ μόλις τὴν 1 μαΐου ἤρξατο τακτικῶς συνεδριάζουσα.

Ἐξ ὅσων μετ' ἀδελφικῆς ἀγάπης θέλω γνωρίσει Ὑμῖν διὰ τῆς παρούσης μου, δῆλον γενήσεται ὅτι ἡ Ὑμ. Παναγιότης δὲν εἶνε καλῶς πληροφορημένη λέγουσα ὅτι ἀπεδιώχθησαν ἐκ τῶν θέσεων αὐτῶν ἄνευ λόγου οἱ τῶν ρηθεισῶν ἐκκλησιῶν ἱερεῖς.

Ἡ ἀκριβὴς ἀλήθεια εἶνε ὅτι οἱ ρηθέντες ἱερεῖς ἀπεχώρησαν οἰκειοθελῶς, καὶ πρὸς πλείονα διαφώτισιν Ὑμῶν, ἐκθέτω Ὑμῖν ἐνταῦθα τὰ ζητήματα ἀμφοτέρων τῶν ἱερέων.

Α'. Ἡ ὑπόθεσις τοῦ ἱερέως Γιουργέβου ἔχει ὡς ἑξῆς:

Ὁ ἐπίσκοπος τῆς ἐπαρχίας Βλάσκας, ὅστις ἕδραν αὐτοῦ ἔχει τὸ Γιούργεβον, διὰ τηλεγραφήματος πρωτοκολληθέντος ὑπ' ἀριθ. πρωτ. 1520 δηλοῖ ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ τῆς ἑλληνικῆς ἐκκλησίας Γιουργέβου αἰτεῖται ὅπως ὁ ἱερεὺς Παγκράτιος Βατοπεδινὸς ἀντικαταστήσῃ εἰς τὰ ἱερατικὰ αὐτοῦ καθήκοντα τὸν ἀσθενοῦντα ἱερέα Σωφρόνιον· εἰς τὴν αἴτησιν ταύτην ἀπήντησα ζητῶν ὅπως μοὶ ἀποσταλῶσι τὸ ἱερατικὸν δίπλωμα καὶ τὰ κανονικὰ ἔγγραφα τοῦ ἱερέως Παγκρατίου.

Ἡ ἐπισκοπὴ Βλάσκας δι' ἐκθέσεως ὑπ' ἀριθ 254 ἐγνωστοποίησέ μοι μετὰ ταῦτα ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ τῆς ἑλλην. ἐκκλησίας τοῦ Γιουργέβου ζητεῖ ὅπως διορισθῇ ὁ ἱερεὺς Παγκράτιος Βατοπεδινὸς εἰς τὴν θέσιν τοῦ ἱερέως Σωφρονίου Νικολαΐδου, ἀδυνατοῦντος τοῦ λοιποῦ νὰ ὑπηρετήσῃ. Εἰς τὴν ἔκθεσιν ταύτην ἀπήντησα πρὸς τὸν ἐπίσκοπον διὰ διαταγῆς ὑπ' ἀριθ. 1297 ὅτι θέλω λάβει ὑπ' ὄψιν τὴν αἴτησιν τῆς ἑλληνικῆς ἐπιτροπῆς Γιουργέβου, ἐὰν αὕτη ἀναλάβῃ τὴν ὑποχρέωσιν τῆς ἐκπληρώσεως τῶν ἑπομένων ὅρων· ἤτοι 1) ἐὰν ἤθελεν ἐξασφαλίσει αὕτη ἰσόβιον σύνταξιν πρὸς τὸν ὑπέργηρων ἱερέα Σωφρόνιον Νικολαΐδην καὶ 2) ἐὰν ὁ Παγκράτιος Βατοπεδινὸς ἔχῃ τὸν τίτλον προλύτου θεολογίας. Συγχρόνως δ' ἐζήτουν ἵνα μοὶ ἀποσταλῶσι τὰ ἱερατικὰ καὶ κανονικὰ διπλώματα καὶ τὰ ἐνδεικτικὰ τῶν σπουδῶν τοῦ ρηθέντος ἱερέως. Δι' ἐκθέσεως αὐτῆς ὑπ' ἀριθ. 295 π. ἔ. ἡ ἐπισκοπὴ μεσολαβεῖ ἐν ὀνόματι τῆς ἑλληνικῆς ἐπιτροπῆς ὅπως μέχρι τῆς ἐκπληρώσεως τῶν τεθέντων ὅρων ἐπιτρέψω εἰς τὸν ἱερέα Παγκράτιον ὅπως ἱερουργῇ εἰς τὴν ἑλληνικὴν ἐκκλησίαν προσωρινῶς, ὅπερ ἐγὼ ἐπέτρεψα δι' ἕνα μῆνα διὰ διαταγῆς ὑπ' ἀριθ. 2107 παρελθόντος μαΐου.

Ἡ ἐπισκοπὴ Βλάσκας δι' ἐκθέσεως ὑπ' ἀριθ. 374 τοῦ αὐτοῦ ἔτους μοὶ ἀποστέλλει τὰ ἐνδεικτικὰ τῶν σπουδῶν τοῦ ἱερέως Παγκρατίου Βατοπεδινοῦ, εἰς ἃ καίτοι δὲν εὗρον ὅτι αὐτὸς ἔχει τὸν τίτλον προλύτου θεολογίας, ἐν τούτοις διέταξα ὅπως ἐπιστραφῇ αὐτῷ τὸ δίπλωμα τῶν σπουδῶν του ὅπως οὗτος παρακαλέσῃ τὴν θεολογ. σχολὴν τοῦ πανεπιστημίου Ἀθηνῶν ἵνα ἐξισώσῃ αὐτὸ πρὸς τὸν τίτλον προλύτου, παραχωρῶν ταὐτοχρόνως αὐτῷ καὶ νέαν διορίαν ὅπως ἐπιτύχῃ ἐκεῖνο, ὅπερ ἐγὼ νομοταγῶς ἐζήτουν. — Οὕτως ἐπὶ πέντε περίπου μῆνας ἐπετράπη εἰς τὸν ρηθέντα ἱερέα νὰ ἱερουργῇ ἐν Γιουργέβῳ προσωρινῶς, δι' ἐλπίδος ὅτι θὰ δυνηθῇ νὰ φέρῃ τὰ ἀπαιτούμενα ἔγγραφα. Τὸ τοιοῦτον, ὡς φαίνεται, δὲν ἠδυνήθη νὰ κατορθώσῃ, διότι μόνος καὶ οἰκειοθελῶς κατέλιπε τὴν πόλιν, ἡ δὲ θέσις αὐτοῦ οὐ πολὺ ὕστερον κατελήφθη προσωρινῶς παρὰ τοῦ ἱερέως Νικοδήμου, πρότερον εὑρισκομένου ἐν

τῇ ἑλληνικῇ ἐκκλησίᾳ πρωτευούσης. Ἐκ τούτων ἡ Ὑμ. παναγιότης δύναται νὰ κρίνῃ ἐκ τίνος χριστιανικοῦ πνεύματος ὡδηγήθην ὡς κυρίαρχος τῆς ἐπαρχίας μου ἀπέναντι τῆς ἑλληνικῆς κοινότητος τοῦ Γιουργέβου· ἀλλὰ τὸ διατί ὁ ἱερεὺς Παγκράτιος δὲν ἠδυνήθη νὰ τοποθετηθῇ ὅπου ἐπεθύμει ἡ Ὑμ. Παναγιότης θὰ ἐννοήσῃ ἐκ τῆς συνεχείας τῆς παρούσης.

Β'. Ἡ ὑπόθεσις τοῦ πανοσ. ἀρχιμανδρίτου Εὐγενίου Πετούλη, ἱερέως τῆς ἐκκλησίας τῆς ἑλληνικῆς κοινότητος Καλαφάτ, εἶνε τόσον περιπεπλεγμένη καὶ μεστὴ γεγονότων ἀπαδόντων πρὸς τὴν χριστιανικὴν ἱερατείαν ὥστε ἐκ σεβασμοῦ καὶ ἀγάπης, αἰσθημάτων ὀφειλομένων πρὸς τὴν Ὑμ. Παναγιότητα ἀδυνατῶ ἵνα εἴπω πλείονα.

Ὁ ρηθεὶς ἀρχιμανδρίτης οὐ μόνον εὑρέθη ἀναμεμιγμένος εἰς τὰς ταραχάς, αἵτινες συνέβησαν ἐν Καλαφὰτ διὰ τῆς διαδόσεως μίσους ἐναντίον τῶν ἐκεῖ ἱερέων καὶ ἐκκλησιῶν ἡμῶν, παροτρύνων πολλοὺς μακεδόνας καὶ αὐτοὺς τοὺς βουλγάρους κατὰ τῶν ρουμανικῶν ἐκκλησιῶν, ἀλλὰ καὶ διὰ τῆς πρὸς τὸν κόσμον ἀβδαδείας αὐτοῦ, διὰ τοῦ βιαίου αὐτοῦ χαρακτῆρος, ἔτι δὲ καὶ διὰ τῶν διαφορῶν, ἃς εἶχε μετὰ πολλῶν ἐκ τῶν ἑλλήνων ἐνοριτῶν του κατέστη ἀνυπόφορος εἰς τὸν τόπον· βλέπων δ' οὕτω ἑαυτὸν καταδεδικασμένον ὑπὸ τῆς κοινῆς γνώμης ἐγκατέλιπεν οἰκειοθελῶς τὸ Καλαφάτ, χωρὶς οὐδεὶς νὰ γνωρίζῃ τίποτε, χωρὶς νὰ φροντίσῃ ν' ἀποχαιρετίσῃ τὸν κυρίαρχον τοῦ τόπου λαμβάνων τὸ κανονικὸν ἐνδεικτικόν, ὅπερ πᾶς χριστιανὸς ἱερεὺς ὑποχρεοῦται νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τὸν κυρίαρχον τῆς ἐπαρχίας, ἀφ' ἐπιθυμεῖ ν' ἀναχωρήσῃ.

Ἰδοὺ εἰς τί περιορίζονται τὰ γεγονότα, ἅτινα ἀποτελοῦσι τὸ ἀντικείμενον τῆς μνησθείσης ἐπιστολῆς τῆς Ὑμ. Παναγιότητος, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἐπανερχόμενος λαμβάνω τὴν τιμὴν ἵνα δώσω Αὐτῇ τὰς ἀκολούθους ἐπεξηγήσεις, ὧν βεβαίως δὲν εἶχε γνῶσιν μέχρι τῆς σήμερον ἡ Ὑμ. Παναγιότης.

Καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν τοῦ ρουμανικοῦ βασιλείου ἵνα διορισθῇ τις ἱερεὺς ἢ διάκονος εἰς κοινότητα πόλεως ἀπαιτεῖται ὑπὸ τοῦ νόμου νὰ ἔχῃ δίπλωμα προλύτου ἢ διδάκτορος θεολογίας ὀρθοδόξου θεολογικοῦ πανεπιστημίου. Ἀπὸ τοῦ νόμου τούτου ἐξαιροῦνται οἱ ὑποψήφιοι οἱ κεχειροτονημένοι πρὸ τοῦ ἔτους 1892 ὡς διάκονοι ἢ ἱερεῖς παρά τινι ἐκκλησίᾳ πόλεως· ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει δύνανται νὰ διορισθῶσιν ἄνευ ἀπαιτήσεως παρ' αὐτῶν πανεπιστημιακῶν θεολογικῶν τίτλων. Ἔτι ἀπαιτεῖται ὅπως ὁ διοριζόμενος ᾖ ρουμοῦνος.

Αὐτὸ τὸ πρωτόκολλον τὸ ὑπογραφὲν καὶ ἐπισυναφθὲν εἰς τὴν ἐμπορικὴν μεταξὺ Ρουμανίας καὶ Ἑλλάδος σύμβασιν καθορίζει ἀρκετὰ καλῶς τὴν θέσιν τῶν ἑλληνικῶν κοινοτήτων λέγον αὐτολεξεί· Αἱ εἰς τὸν ἐπισυνημμένον κατάλογον ἐγγεγραμμέναι ἑλληνικαὶ ἐκκλησίαι, αἵτινες λειτουργοῦσι σήμερον ἐν Ρουμανίᾳ συμφώνως πρὸς τὰ τῆς ἱδρύσεως αὐτῶν ἔγγραφα, θεωρηθήσονται ὁριστικῶς ὡς ἠθικὰ πρόσωπα καὶ θὰ ἐξακολουθοῦσι λειτουργοῦσαι ὅπως καὶ τὰ ἐξ αὐτῶν ἐξαρτώμενα σχολεῖα **συνῳδὰ τοῖς νόμοις καὶ κανονισμοῖς τοῦ βασιλείου τῆς Ρουμανίας.**

Ὁ ἱερεὺς Παγκράτιος Βατοπεδινός, καθόσον ἐνθυμοῦμαι, παρουσίασεν ἀπολυτήριον τῆς ἐν Χάλκῃ Ἐκκλησιαστικῆς σχολῆς.

Γινώσκω καὶ προσηκόντως ἐκτιμῶ μετὰ τῆς Ὑμ. Παναγιότητος τὰς βασίμους θεολογικὰς σπουδάς, αἵτινες κτῶνται ἐν τῇ Θεολογικῇ τῆς Χάλκης σχολῇ. Ἐν τούτοις ἡ σχολὴ αὕτη δὲν εἶνε θεολογικὴ ἀκαδημία, εἴτε πανεπιστημιακὴ θεολογικὴ σχολή, δυναμένη νὰ ἐκδώσῃ πανεπιστημιακὰ διπλώματα, τὰ μόνα, ἅπερ κατὰ τοὺς νόμους δύνανται νὰ ἐπιδαψιλεύσωσι δικαιώματα καὶ προνόμια.

Ἐν τῇ κανονικῇ δικαιοδοσίᾳ τῆς Ὑμ. Παναγιότητος, ὅπου διὰ τῶν μεταξὺ Ἐκκλησίας καὶ κράτους σχέσεων ἐξασφαλίζεται, δυνάμει τῶν περιστάσεων, ἡ ἐκκλησιαστικὴ ὑμῶν αὐτονομία, τὸ ἀπολυτήριον δίπλωμα τῆς ἐν Χάλκῃ σχολῆς ἀρκεῖ ἵνα φθάσῃ τις εἰς τὰς ἀνωτάτας ἱερατικὰς βαθμίδας καὶ τὰ ἀνώτατα ἐκκλησιαστικὰ ἀξιώματα· παρ' ἡμῖν ὅμως, κατὰ τοὺς ἐν ἰσχύϊ νόμους τοῦ κράτους καὶ τῆς ἐθνικῆς Ἐκκλησίας, ἐν οἷς καθορίζονται κατηγορηματικῶς καὶ τελειωτικῶς αἱ μεταξὺ τοῦ κράτους καὶ τῆς ἐπίσης ὀρθοδόξου χριστιανικῆς ἡμῶν Ἐκκλησίας σχέσεις, τὸ τῆς Θεολογικῆς σχολῆς Χάλκης δίπλωμα, ὅπερ ἀνώτερόν ἐστι τοῦ διπλώματος τῶν ἐνταῦθα προκαταρκτικῶν θεολογικῶν σχολῶν (σεμιναρίων), δύναται ἴσως ἵνα παράσχῃ τὸ δικαίωμα, ἐν ἐλλείψει τιτλούχων θεολόγων, ὑποψηφιότητος ὡς ἱερέων ἀγροτικῆς κοινότητος· ἀλλ' ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει δέον ἵνα ὁ ὑποψήφιος κέκτηται τὰ ἐπίλοιπα νομικὰ προσόντα.

Ἀπανταχοῦ ἡ σχολικὴ διοργάνωσίς ἐστι καλῶς καθωρισμένη. Ἐν ταῖς σπουδαῖς προεξάρχουσι τὰ πανεπιστήμια, ἀποτελούμενα ἀπὸ διαφόρους σχολάς, θεολογικήν, φιλοσοφικήν, νομικήν, φυσικήν, ἰατρικήν κτλ. Ἀκολούθως ἔρχονται αἱ ἐπιστημονικαὶ ἀκαδημίαι, εἴτε καθὼς ἐν Ρωσσίᾳ αἱ θεολογικαὶ ἀκαδημίαι, εἴτεκαὶ ὡς ἀκαδημίαι νομικαί, ἰατρικαὶ κτλ., μεμονωμέναι ἐν δευτερευούσαις πόλεσι ὑφιστάμεναι, στερούμεναι δὲ τῶν πανεπιστημιακῶν προνομίων. Αἱ

ἀκαδημίαι αὗται, κατὰ τὸ πλεῖστον, ἐξέλιπον ὑφιστάμεναι ὡς πανεπιστήμια μετὰ τῶν νενομισμένων σχολῶν, ὡς συμβαίνει τοῦτο πανταχοῦ καὶ εἰς αὐτὸ ἔτι τὸ ἑλληνικὸν βασίλειον. Ἐνόμισα ὅτι διευκολύνω τὸν ἱερέα Παγκράτιον Βατοπεδινόν, ἐξ ἀγάπης πρὸς τὴν Ὑμ. Παναγιότητα, ὑποδεικνύων αὐτῷ τὴν ἐξίσωσιν τοῦ διπλώματος τῆς Χάλκης πρὸς τὸν τίτλον προλύτου τῆς θεολογικῆς σχολῆς τοῦ πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, ἅτε τρέφων πλήρη πεποίθησιν ὅτι οἱ ἐν Ἀθήναις ἐξ ἐθνικῆς συμπαθείας θὰ ἠδύναντο νὰ ἐξεύρωσι τὸ μέσον ὅπως φανῶσι χρήσιμοι εἰς τὸν ἱερέα Παγκράτιον Βατοπεδινόν· τότε δ' ἐγὼ ἐπιεικῶς φερόμενος θὰ ὑπεχώρουν πρὸ τῶν ἄλλων ἀπαιτήσεων τοῦ νόμου, ἀναφερουσῶν ὅτι ὁ διορισμὸς δέον ἵνα γίνηται, συνῳδὰ τοῖς νόμοις τοῦ κράτους (ὅπερ ἀναφέρει καὶ τὸ πρωτόκολλον), ἤτοι ὅτι ὁ διοριζόμενος δέον ἵνα ᾖ ρουμοῦνος.

Ταῦτα δὲ διὰ τὸν πόθον, ὃν ἔχω ἵνα φανῶ χρήσιμος εἰς χριστιανούς, ὑπὲρ ὧν ὁ Κύριος ἡμῶν ἀπέθανε, καὶ ἵνα μὴ στερήσω τοὺς χριστιανοὺς τούτους τοῦ ἀκούειν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ παρ' ὁμοεθνοῦς αὐτοῖς ἱερέως.

Φαίνεται ὅτι ἡ ὁσιότης αὐτοῦ δὲν ἠδυνήθη ἵνα κατορθώσῃ τι καὶ ἐννοοῦσα ὅτι ἐγὼ ἠδυνάτουν νὰ καταπατήσω τοὺς ἐνταῦθα ὑφισταμένους νόμους, προὐτίμησε ἵνα μεταφέρῃ τὰς ἱερατικὰς αὐτοῦ κατηγορίας εἰς ἄλλας ψυχάς, ὧν τοῦ τόπου οἱ σχετικοὶ νόμοι ἐπέτρεπον τοῦτο.

Εἶπον ἀνωτέρω ὅτι ἐξ ἀδελφικῆς ἀγάπης ἡ ἱερὰ Σύνοδος τῆς αὐτοκεφάλου ὀρθοδόξου Ρουμουνικῆς Ἐκκλησίας λαμβάνει ὑπ' ὄψιν τὰς ἐπιθυμίας τῆς Ὑμ. Παναγιότητος ὅπως ἐκπληρῃ αὐτὰς ἐντὸς τῶν ὁρίων τῶν ἱερῶν κανόνων καὶ τῶν δικαιωμάτων, ἅτινα πηγάζουσι ἐκ τοῦ κανονικῶς αὐτοκεφάλου τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν, ἅτινα δὲ δικαιώματα ἡ ἱερὰ ἡμῶν Σύνοδος ἐπιθυμεῖ ἵνα θεωρῶσι μετ' εὐλαβείας καὶ τοῦ ἀπαιτουμένου σεβασμοῦ. Συνεπείᾳ τοίνυν τῆς ἀγάπης ταύτης ἐνεκρίθη ὁ διορισμὸς εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῆς ἑλληνικῆς κοινότητος Καλαφατίου ἱερέως συστηθέντος πρὸς τὸν ἐν Χριστῷ ἀδελφὸν ἐπίσκοπον Ρηνίκου διὰ τῆς σχετικῆς ἐπιτροπῆς ἐκ μέρους τῆς Ὑμετέρας Παναγιότητος.

Οὐχ ἧττον ἡ ἱερὰ Σύνοδος ἐπιθυμεῖ ἵνα γνωρίσῃ τῇ Ὑμ. Παναγιότητι ὅτι ἐν τῷ μέλλοντι δὲν θὰ δύναται πλέον ἵνα ἐκπληρῃ τὰς ἐπιθυμίας τοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως διὰ τὰς ἐν λόγῳ ἐκκλησίας ἄνευ κινδύνου παραβάσεως τῶν νόμων καὶ τῶν μετ' αὐτῶν συνδεομένων κανονισμῶν ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου.

Ἅπαξ ἐν τοῖς προρρηθεῖσιν ἡ Ὑμ. Παναγιότης παρετήρησεν ὅτι τὸ ἡμέτερον Ρουμουνικὸν κράτος ἔχει σύμβασιν μετὰ τοῦ ἐλευθέρου Ἑλληνικοῦ βασιλείου, εἰς τὸ συνημμένον δὲ τῇ συμβάσει ταύτῃ πρωτόκολλον ἀναγράφονται τὰ ὀνόματα τῶν ἐκκλησιῶν, τῶν ἐν Ρουμανίᾳ ἑλληνικῶν κοινοτήτων, πρὸς ὄφελος τῶν ὁποίων, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ρηθείσης συμβάσεως, ἀνεγνωρίσθησαν παρ' ἡμῖν τὰ γνωστὰ προνόμια.

Οὕτως ἐχόντων τῶν πραγμάτων φρονοῦμεν ὅτι ἀπότε τοῦ διεθνοῦς καὶ τοῦ κανονικοῦ δικαίου δὲν δύναται τὸ Πατριαρχεῖον Κωνσταντινουπόλεως νὰ ὁμιλῇ καὶ παρεμβαίνῃ ὑπὲρ τῶν ρηθεισῶν Ἐκκλησιῶν, εἴτε διὰ σύστασιν ἱερέων ἢ ἄλλου προσωπικοῦ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ὑπηρεσίας, εἴτε δι' ἄλλας θρησκευτικὰς ἀνάγκας, ἀλλὰ μόνον ἡ ἱερὰ Σύνοδος τῆς ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, καθόσον ἡ Ὑμ. Παναγιότης εὑρισκομένη ὑπὸ ἄλλην πολιτικὴν κυριαρχίαν καὶ ὑπὸ ἐπαρχιακὴν ἔποψιν διατελεῖ ξένη πρὸς τὸ ἐλεύθερον Ἑλληνικὸν κράτος, οὗτινος ἡ Ἐκκλησία αὐτοκέφαλος οὖσα καθὼς καὶ ἡ ἡμετέρα, ὁμιλεῖ ἐν ὀνόματι ἑαυτῆς ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τοῦ ἁγίου Πνεύματος, περιοριζομένη εἰς τοὺς ἱεροὺς κανόνας καὶ τὰς ἀποφάσεις τῶν ἱερῶν Συνόδων οἰκουμενικῶν τε καὶ τοπικῶν, ὡς καὶ ἡ ἐν Κωνσταντινουπόλει Μεγάλη Ἐκκλησία.

Ἐκ τῆς εἰλικρινοῦς ταύτης ἐκθέσεως τῆς ἀληθείας πέποιθα ὅτι ἡ Ὑμ. Παναγιότης μαθοῦσα τὰ γεγονότα, περὶ ὧν πραγματεύεται ἡ πολύτιμος Αὐτῆς ἐπιστολή, θὰ εὐαρεστηθῇ ἵνα ἀποφεύγῃ εἰς τὸ μέλλον τοὺς μὴ ἐκτιμῶντας τὴν ἀγάπην, μεθ' ἧς προσπαθοῦμεν ὅπως εἰρηνικῶς βιῶμεν μεθ' ὅλων τῶν Ἐκκλησιῶν, ὅτι ἐν τῇ ἀγάπῃ ἀληθῶς ὑπερμεγαλύνεται τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου καὶ οὐχὶ ἐν ἄλλῳ πνεύματι, ὅπερ ἡμεῖς οἱ ἐξομολογηταὶ νοοῦμεν προερχόμενον ἀπὸ τοῦ χείτονος ἐχθροῦ, ὃν διοικεῖ ὁ μὴ ἐν Θεῷ ἀναγεννηθείς, ἐνῷ ἡμᾶς τοὺς ἐν ἁγίῳ Πνεύματι ἀναγεννηθέντας διοικεῖ ὁ Κύριος ἡμῶν, ὃς ἐστὶν ὁ ἐπουράνιος πανάγαθος Θεός, οὗτινος τὰς εὐχὰς καὶ εὐλογίας ἐπικαλούμενοι ἐπὶ τὴν Ὑμ. Παναγιότητα καὶ τὴν ἁγίαν Αὐτῆς Σύνοδον, ἐναγκαλιζόμεθα Αὐτὴν ἐν ἁγίῳ ἐν Κυρίῳ ἀσπασμῷ, βεβαιοῦντες ὅτι ἀείποτε ἐν ταῖς προσευχαῖς ἡμῶν ἀναμιμνησκόμεθα τῆς τε Ὑμ. Παναγιότητος καὶ τῆς σεβασμίας Αὐτῆς Ἱεραρχίας.

ΙΩΣΗΦ

Μητροπολίτης πριμάτος τῆς Ρουμανίας

ΕΠΙΣΗΜΕΙΩΣΙΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤ. ΑΛΗΘΕΙΑΣ

Εἰς τὰς ἐπιστολὰς τοῦ σεβασμ. μητροπολίτου Οὐγγροβλαχίας τὰς μέχρι τῆς σελίδος 77 ἐκδιδομένας τὴν προσήκουσαν ἀπάντησιν βλέπουσιν οἱ ἡμέτεροι ἀναγνῶσται ἐν αὐτῷ τῷ παραρτήματι ἡμῶν τούτῳ ἐκδιδομένην. Ἐν ταῖς ἐκ Βουκουρεστίου ἐπιστολαῖς παρακάμπτονται αἱ ἀπαιτούμεναι ἀπαντήσεις εἰς δύο κατηγορίας σοβαρὰς, τὸν ἐν ξένῃ πνευματικῇ δικαιοδοσίᾳ τελεσθέντα γάμον ὑπὸ ρουμάνων ἱερέων ἐπεισπηδησάντων εἰς τὴν Ἀρχιεπισκοπὴν Κωνσταντινουπόλεως, ἄνευ τῶν ἀπαιτουμένων κανονικῶν καὶ συστατικῶν γραμμάτων, καὶ τὴν παρουσίαν ἐπισκόπου ρουμάνου, τοῦ τῆς Κραϊώβας κ. Σωφρονίου, ἐν συλλαλητηρίῳ, ἐν ᾧ λίαν ἀσεβῶς ὀρθόδοξοι ῥήτορες ἐξεφράζοντο κατὰ τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως.

Ἀτυχῶς, τὴν αὐτὴν περίπου στάσιν ἐτήρησεν ἡ ἀδελφὴ Ἐκκλησία τῆς Ρουμανίας ἐν ταῖς ὑποθέσεσι τῶν ἱερέων Εὐγενίου καὶ Παγκρατίου, ἀναγκασθέντων ν' ἀναχωρήσωσι τοῦ μὲν ἐκ Καλαφατίου, τοῦ δὲ δευτέρου ἐκ Γιουργέβου. Ἀμφότεροι παρίστανται διὰ τοῦ γράμματος τοῦ σεβασμιωτάτου προέδρου τῆς ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρουμανίας ὡς οἰκειοθελῶς ἀποχωρήσαντες, ἀφοῦ πρότερον ἐλαχίστη τις εἰς αὐτοὺς ἐδίδετο δυσχερῶς εὐκολία. Δυσκολίας δυνατὸν νὰ παρασκευάζῃ τις εἰς ἕκαστον ὁπόταν θέλῃ καὶ ὁποίας ἐπινοεῖ, οὐδ' ἀγνοεῖ ἡ ἱεραρχία τῆς Ρουμανίας ὅτι ὁ κατόπι μεταβὰς εἰς Καλαφάτιον ἱερεὺς ἐκέκτητο μὲν τὸ ζητηθὲν πτυχίον τοῦ προλύτου τῆς θεολογικῆς σχολῆς τοῦ πανεπιστημίου τῶν Ἀθηνῶν, ἀλλὰ κακοήθεις ἄνθρωποι ἠπείλησαν αὐτὸν ἐπινειλημμένως ὅτι εἶχον προγράψει ἐκ τῆς βίβλου τῶν ζώντων, καὶ ὁ καλὸς ἱερεὺς τῆς ἑλληνικῆς κοινότητος ἠναγκάσθη ν' ἀναχωρήσῃ, διότι τὸ πτυχίον ἔσωζε μὲν αὐτὸν ἀπέναντι τοῦ νόμου, ἦν δ' ἀπέναντι τῆς ἀνομίας ἀνίσχυρον.

Οὐδαμῶς ἐξετάζομεν ἂν καὶ κατὰ πόσον ὁ ἱερὸς κλῆρος τῆς Ρουμανίας δύναται νὰ παρακωλύσῃ τοιαύτας οὐχὶ χριστιανικὰς πράξεις, ἀλλ' ἐπειδὴ αὗται γίνονται συνεχῶς, ἔχει καθῆκον νὰ μὴ καυχᾶται ἐπὶ τῇ ἀποτελεσματικῇ αὐτοῦ πνευματικῇ τέχνῃ, δι' ἧς πὐτύχησε νὰ ἴδῃ τὸν ὀρθόδοξον λαὸν φέροντα καρποὺς χριστιανικῆς πολιτείας, ἀξίους ἐπαίνου καὶ μιμήσεως. Ἡ διαβεβαίωσις αὕτη λαμπρῶς ἀκυροῦται ὑπὸ τῶν μισαδέλφως προσφερομένων πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς ἕλληνας ρουμάνων.

Ὁ σεβασμ. κ. Ἰωσὴφ διαβεβαιοῖ τὴν Μ. Ἐκκλησίαν περὶ τῆς πρὸς ἡμᾶς ἀγάπης, ἀλλὰ προβάλλει τὸ μορμολύκειον τοῦ νόμου ὅταν μὴ θέλῃ νὰ πράξῃ τι κατὰ τὰς ὑπαγορεύσεις τῆς ἀγάπης· καὶ ἐν τούτοις ἠδύνατο νὰ παρίδῃ διάταξίν τινα τοῦ νόμου, καθὰ διαβεβαιοῖ, τὴν περὶ ὑπηκοότητος· ἀλλ' ἐπίσης ἠδύνατο ν' ἀνεχθῇ καὶ τὸν ἱερέα Παγκράτιον, ἀφοῦ μάλιστα, ζῶντος τοῦ γηραιοῦ ἱερέως κ. Σωφρονίου Νικολαΐδου. ὁ κ. Παγκράτιος ἠδύνατο νὰ θεωρῆται βοηθὸς ἢ προσωρινὸς ἀναπληρωτής. Οἰκονομίαν τοιαύτην ἐν ταῖς τοῦ ὑνόμου διατάξεσιν ἐπέβαλλεν ἡ πρὸς ἀλλήλους ἀγάπη, αὐτὴ ἡ δυναμένη νὰ δικαιολογήσῃ καὶ πᾶσαν αἴτησιν ἢ σύστασιν ἢ προτροπὴν γινομένην ἐκ μέρους ἀδελφικῆς Ἐκκλησίας πρὸς Ἐκκλησίαν αὐτοκέφαλον.

Ἡ ὑπόμνησις τοῦ σεβασμ. προέδρου κ. Ἰωσὴφ ὅτι τὰ περὶ τῶν ἐν Ρουμανίᾳ ἑλληνικῶν κοινοτήτων καθωρίσθησαν ἐν κοσμικαῖς συμφωνίαις καὶ συμβάσεσιν, ὧν ἕνεκεν ὁ ἐν Τουρκίᾳ πρωθιεράρχης τῆς ὀρθοδοξίας ἀδυνατεῖ νὰ παρέμβῃ εἰς τὰς ὑποθέσεις τὰς θρησκευτικὰς τῶν κοινοτήτων, καταστρέφει ὅλην τὴν θεωρίαν περὶ ἀγάπης τὴν ἐκ Ρουμανίας ἐπιστελλομένην. Ἀδελφὸς καὶ συμβουλεύει καὶ ὑπομιμνήσκει τὰ δέοντα τὸν ἀδελφὸν, καὶ παρ' αὐτοῦ θαρρούντως ζητεῖ τι, διότι ἡ ἀγάπη οὔτε φυσιοῦται, οὔτε ζητεῖ τὰ ἑαυτῆς, οὔτε παροξύνεται, οὔτε χαίρει ἐπὶ τῇ ἀδικίᾳ· καὶ πάντα στέγει· καὶ πάντα ὑπομένει, κατὰ τὴν διδασκαλίαν τοῦ μακαρίου Παύλου.

Τὸ νὰ λαλῶσι δὲ ρωμοῦνοί τινες κληρικοὶ ἢ λαϊκοὶ περὶ ἀγάπης πρὸς ἕλληνας καὶ περὶ δικαίου γλωσσῶν καὶ πνεύματος ἀληθείας, ἐνῷ οἱ περισσότεροι τούτων διαβιοῦσιν, ἴσως δὲ καὶ διατρέφονται, ἐν ξέναις ἱεραῖς ἰδιοκτησίαις, ἃς ἐσφετερίσθησαν· ἐν ὀνόματι δὲ δικαίων ἐὰν ἔρχωνται λαλοῦντες καὶ ἐνεργοῦντες καὶ ταράττοντες, ἐνῷ οἱ πατέρες αὐτῶν ἠδίκησαν τὰς πατριαρχικὰς Ἐκκλησίας τῆς Ἀνατολῆς, ἡ τόλμη αὕτη καταντᾶ ἀπίστευτος. Ἐλπίζομεν νὰ πιστεύσωσιν οἱ ρωμοῦνοι ὀρθόδοξοι ὅτι λαλοῦντες ἐν ὀνόματι δικαίου τηροῦσι θέσιν ἐμπαικτικὴν ἀπέναντι τῆς ἀνθρωπίνης καὶ τῆς θείας δικαιοσύνης, ἀφαιρέσαντες καὶ ἔτι κρατοῦντες ὅσα εὐσεβῶν γενεαὶ τῷ Θεῷ ἀφιέρωσαν.

ΕΤΟΣ ΚΖ'.
ΑΡΙΘ. 6

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΗΘΕΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ 10 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1907

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΚΑΤΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ

Καθ' ὅλον τὸ ὀθωμαν. κράτος μετζίτια ἀργ. 5
διὰ τὸν κατώτερον κλῆρον καὶ τοὺς δημοδιδασκ.. 3
ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φράγκα χρυσᾶ..... 25

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Κολωνίας ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ (πρόεδρος)
† Ὁ Μ. Πρωτοσύγκελλος ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ (ταμίας)
† Ὁ ἀρχιγραμμ. τῆς ἱερᾶς Συνόδου ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Ἐπίτιμος διευθυντὴς καὶ συντάκτης ὁ Μ. χαρτοφύλαξ καὶ χρονογράφος τῆς τοῦ Χρ. Μ. Ἐκκλησίας Μ. Ι. ΓΕΔΕΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Γενηθήτω φῶς — Περὶ τῶν ἐν τῇ διασπορᾷ ὀρθοδόξων παροικιῶν καὶ ἐκκλησιῶν — Οἱ ἐν Ἀθήναις καὶ οἱ ἐν Κωνσταντινουπόλει λόγιοι — Ἐκκλησιαστικὰ χρονικά.

ΓΕΝΗΘΗΤΩ ΦΩΣ

Α'.

Ἡ ἐφημερὶς «*Morniny Post*» τῆς 29 Ἰανουαρίου, δημοσιεύει τηλεγράφημα, ἐκ Κωνσταντινουπόλεως, κατὰ τὸ ὁποῖον, τὰ Δύο Σώματα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου, παρὰ τὰς γενομένας αὐτοῖς κατ' ἐπανάληψιν συστάσεις, ἀπέρριψεν, παμψηφεί, τὰ αἰτήματα τῶν Βλάχων περὶ εἰσαγωγῆς ἐν τοῖς ἰδίοις ναοῖς καὶ σχολαῖς τῆς βλαχικῆς γλώσσης.

Αἱ ἐπαμφοτερίζουσαι ἐκφράσεις τῆς ἀγγλικῆς ἐφημερίδος «αἰτήματα Βλάχων, βλαχικὴ γλῶσσα» τὰς ὁποίας ἀπαντῶμεν καὶ ἐν ἄλλοις εὐρωπαϊκοῖς φύλλοις, προερχόμεναι πᾶσαι ἐκ μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς πηγῆς, οὐδαμῶς ξενίζουσιν ἡμᾶς. Διότι, μία ἐκ τῶν μᾶλλον παραδόξων ὄψεων τοῦ κουτσουβλαχικοῦ, λεγομένου, ζητήματος, τοῦ ὑπὸ τῆς ἐπισήμου Ρουμανίας τεχνιτῶς δημιουργηθέντος καὶ διὰ τῶν τοῖς πᾶσι γνωστῶν μέσων καὶ ἐπιχειρημάτων ὑποθαλπομένου καὶ ἀναζωπυρουμένου, εἶναι καὶ ἡ, ἀπὸ σκοποῦ, ἐπιδιωκομένη συγχυσις, ὅσον ἀφορᾷ τὸ κύριον αἴτημα, τὸ ἀποτελοῦν φαινομενικῶς, ἐν τῷ στόματι τῶν Ρουμούνων, τὴν οὐσίαν τοῦ ζητήματος· ὅσον ἀφορᾷ τὴν γλῶσσαν δηλονότι, ἧς τὴν χρῆσιν, ἔν τε τοῖς ναοῖς καὶ ἐν ταῖς σχολαῖς, ἐκζητοῦσιν ὑπὲρ τῶν Κουτσουβλάχων.

Κατὰ τὰς πληροφορίας, τωόντι, τὰς ὑπὸ τῶν Ρουμούνων, ἀμέσως ἢ ἐμμέσως, παρεχομένας εἰς τὰ εὐρωπαϊκὰ φύλλα, ἡ γλῶσσα, ἧς τὴν χρῆσιν, ἐπαναλαμβάνομεν, ἐκζητοῦσιν οὗτοι ὑπὲρ τῶν Κουτσουβλάχων, ἀποκαλεῖται ὁτὲ μὲν βλαχικὴ, ὁτὲ δὲ ρουμουνικὴ. Δι' ἧς σκοπίμου συγχύσεως, ἐπιδιώκουσι νὰ μορφωθῇ, ἐν τῷ πνεύματι τοῦ εὐρωπαϊκοῦ δημοσίου τοῦ μὴ γινώσκοντος ἐπακριβῶς τὰ πράγματα, ἡ ἰδέα ὅτι, βλαχικὴ ἢ κουτσουβλαχικὴ διάλεκτος καὶ ρουμουνικὴ γλῶσσα, εἰσὶν ἓν καὶ τὸ αὐτὸ πρᾶγμα, μία καὶ ἡ αὐτὴ γλῶσσα, μετά

τινων, τὸ πολὺ πολὺ, ὅλως ἀσημάντων καὶ ἐπουσιωδῶν παραλλαγῶν. Κατὰ συνέπειαν δὲ, ἡ Ρουμανία, ἐπιζητοῦσα, μετὰ τοσούτου ζήλου, τὴν εἰσαγωγὴν τῆς ρουμουνικῆς (οὐχὶ κουτσουβλαχικῆς) γλώσσης ἐν τοῖς ναοῖς καὶ ἐν ταῖς σχολαῖς τῶν Κουτσουβλάχων, ἐπιδιώκει, τὴν εἰσαγωγὴν ὄχι μόνον τῆς μητρικῆς αὐτῶν γλώσσης καὶ τὴν ἀπαλλαγὴν των ἀπὸ τοῦ τυραννικοῦ ζυγοῦ τῆς ὅλως ξένης καὶ ἀγνώστου αὐτῆς ἑλληνικῆς, τῆς βίᾳ ἐπιβληθείσης καὶ διατηρουμένης.

Καὶ ὅμως, ἐν τῇ πραγματικότητι τὸ ζήτημα ἔχει καθ' ὅλως ἀντίστροφον ἔννοιαν. Ἡ ρουμουνικὴ γλῶσσα καὶ ἡ κουτσουβλαχικὴ διάλεκτος διαφέρουσιν **οὐσιωδῶς** ἀλλήλων, ἀποτελοῦσαι δύο **ὅλως διακεκριμένα καὶ διάφορα ἀπ' ἀλλήλων** γλωσσικὰ ἰδιώματα. Ὁ Ρουμοῦνος, εἴτε χωρικὸς ὢν καὶ λαλῶν τὴν μέχρι πρὸ ἡμίσεως αἰῶνος ἐν γενικῇ χρήσει οὖσαν ρουμουνικὴν, τὴν ὑπερεκχειλίζουσαν ἀπὸ σλαυϊκὰς λέξεις, εἴτε εἰς τὰς μεμορφωμένας τάξεις ἀνήκων καὶ λαλῶν τὴν κατὰ τὴν ἐποχήν μας διαπλασθεῖσαν καὶ εἰσέτι διαπλαττομένην καθαρεύουσαν ρουμουνικὴν, (τὴν ἀντικαθιστῶσαν διὰ λέξεων λατινικῆς ρίζης τὰς σλαυϊκὰς τοιαύτας), ὁ Ρωμοῦνος, λέγομεν, εἴτε χωρικὸς, εἴτε ἀστὸς, ἀδυνατεῖ ἀπολύτως νὰ ἐννοήσῃ τὸν τὴν κουτσουβλαχικὴν λαλοῦντα Κουτσούβλαχον, οὔτε καθίσταται καταληπτὸς εἰς τοῦτον. Τὸ γεγονὸς εἶναι ἀνεπίδεκτον ἀμφιβολίας καὶ ἡ ἀπόδειξίς του πρόχειρος· ὁ ἀμφιβάλλων δὲν ἔχει παρὰ νὰ θέσῃ ἀντιμετώπους ἕνα Ρουμοῦνον καὶ ἕνα Κουτσόβλαχον λαλοῦντας ἕκαστον τὴν ἰδίαν γλῶσσαν καὶ νὰ δοκιμάσῃ ἂν δύνανται νὰ συνδιαλεχθῶσι, συννοούμενοι, πρὸς ἀλλήλους. Τὸ πείραμα ἄλλως ἐγένετο, προπέρυσι, παντηγυρικῶς ἐν μέσῳ Βουκουρεστίῳ, ἐν τῷ Ὑπουργείῳ τῆς Παιδείας, κατὰ τὴν ἐπίσημον, δὰ, δεξίωσιν τοῦ περιβοήτου ἐκ Βιτωλίων ἱερέως παπᾶ Θεοδώρου. Μετ' ἀνωφελεῖς ἀποπείρας τοῦ Ὑπουργοῦ πρὸς συνδιάλεξιν μετὰ τοῦ παπᾶ Θεοδώρου, ἐδέησε νὰ μεταχληθῇ διερμηνεὺς ἐπὶ τῆς τουρκικῆς, ἣν ἐπίσης ἐλάλει ὁ τελευταῖος (ἀμφοτέρων τῶν μερῶν θεωρούντων ὡς ἐσχάτην ταπείνωσιν τὴν χρησιμοποίησιν τῆς κάλλιστα παρ' αὐτῶν γινωσκομένης ἑλληνικῆς) καὶ τοιουτοτρόπως, ἐν τῇ τουρκικῇ γλώσσῃ, διὰ διερμηνέως, ἐγένετο ἡ πρώτη ἐπίσημος διάλεξις τοῦ Κουτσουβλάχου ἱερέως πρὸς τὸν Ρουμοῦνον Ὑπουργόν.

Καὶ τὸ πρᾶγμα εἶναι φυσικώτατον. Διότι, ἡ λεγομένη κουτσουβλαχικὴ διάλεκτος, τὴν ὁποίαν ἔστιν ὅτε, ὡς ἐπιτόπιον προφορικὸν ἰδίωμα χρησιμοποιοῦσι κατ' οἶκον οἱ Κουτσούβλαχοι, (οἵτινες ἅπαντες γινώσκουσι καὶ λαλοῦσι τὴν ἑλληνικὴν καὶ ἐν ταύτῃ ἐπικοινωνοῦσι πρὸς ἀλλήλους ἐν τῷ καθημερινῷ βίῳ, ἀλληλογραφοῦσι καὶ τηροῦσι τὰ ἐμπορικὰ αὐτῶν βιβλία) ἀποτελεῖται κατὰ τὰ $^3/_4$ ἐξ ἑλληνικῶν λέξεων μετὰ καὶ τινων τουρκικῶν καὶ ἐξ $^1/_4$ μόνον ἐκ παρεφθαρμένων λέξεων φερουσῶν λατινικὴν ρίζαν. Ποία, λοιπὸν, ἡ σχέσις καὶ ἡ συνάφεια μεταξὺ τοιούτου γλωσσικοῦ ἰδιώματος καὶ τῆς ρουμουνικῆς γλώσσης;

Τί δὲ ζητοῦσιν οἱ Ρουμοῦνοι ὑπὲρ τῶν Κουτσουβλάχων; ἄραγε τὴν χρῆσιν τῆς κουτσουβλαχικῆς γλώσσης, ὅτε θὰ ὑπῆρχεν ἐν τῇ στάσει των, ὁπωσδήποτε, εὔσχημός τις πρόφασις; **Παντάπασιν.** Οἱ Ρουμοῦνοι ἐπιζητοῦσιν ὑπὲρ τῶν Κουτσουβλάχων **τὴν εἰσαγωγὴν καὶ χρῆσιν τῆς ρουμουνικῆς γλώσσης, τῆς ὅλως ξένης καὶ ἀκαταλήπτου τοῖς Κουτσουβλάχοις.** Ἐπιδιώκουσιν, ἐν ἄλλαις λέξεσι, νὰ ἐξοβελίσωσι τὴν χρῆσιν τῆς ἑλληνικῆς, **τὴν ὁποίαν ἅπαντες, ἀνεξαιρέτως, οἱ Κουτσόβλαχοι ἐννοοῦσι καὶ λαλοῦσι καὶ γράφουσι, θεωροῦντες ταύτην ὡς τὴν κυρίαν μητρικὴν των γλῶσσαν,** (καταργουμένης ἅμα, σιωπηλῶς καὶ λελιθότως, τῆς χρήσεως καὶ τῆς κουτσουβλαχικῆς) πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ ἀντικαταστήσωσιν ἀμφοτέρας **διὰ τρίτης γλώσσης, ὅλως ξένης καὶ ἀγνώστου εἰς τὸν κουτσουβλαχικὸν πληθυσμὸν,** καὶ τὴν ὁποίαν νῦν τὸ πρῶτον θὰ ἀρχίσῃ διδασκόμενος καὶ ἐκμανθάνων οὗτος. Οὐχὶ λοιπὸν διὰ τὴν κατάργησιν τῆς ξένης πρὸς τοὺς Κουτσουβλάχους ἑλληνικῆς καὶ τὴν ἀντικατάστασιν της διὰ τῆς μητρικῆς τούτων, ὄχι μόνον, κουτσουβλαχικῆς κόπτονται καὶ μοχθοῦσιν οἱ Ρουμοῦνοι, ἀλλὰ διὰ τὸ ἐκ διαμέτρου ἀντίθετον τούτου· διὰ τὴν κατάργησιν, τουτέστι, τῆς ἑλληνικῆς καὶ κουτσουβλαχικῆς, τῆς διπλῆς μητρικῆς αὐτῆς γλώσσης τῶν Κουτσουβλάχων καὶ τὴν ὑποκατάστασιν, εἰς τὴν θέσιν αὐτῶν, τῆς ξένης καὶ ἀγνώστου τούτοις ρουμουνικῆς, τὴν ὁποίαν καὶ ἤρ-

χισαν διδάσκοντες εἰς τοὺς ὀλιγαριθμους προσηλύτους των διὰ ἐκρουμανισθέντων Ἑλλήνων διδασκάλων, ἐκ Ρουμανίας μετακληθέντων και τὴν ἑλληνικὴν γλῶσσαν ὡς ὄργανον διδασκαλίας χρησιμοποιούντων.

Δὲν σοὶ φαίνεται ἀρκούντως ἀστεία, ὦ ἀναγνῶστα, ἡ τοιαύτη κωμῳδία (farce)—κατὰ τὴν κλασικὴν πλέον καταστᾶσαν ἔκφρασιν τοῦ τέως Ρουμούνου Ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας κ. *Haret*—ἡ εἰς βάρος τοῦ κουτσουβλαχικοῦ πληθυσμοῦ παιζομένη; ἢ μήπως ἀπαιτεῖται μεγάλη δόσις νοημοσύνης διὰ νὰ κατανοηθῇ ὅτι, σκοποί, ὅλως ξένοι καὶ ἀλλότριοι πρὸς τὸ πραγματικὸν συμφέρον τῶν Κουτσουβλάχων, πρυτανεύουσιν ἐν τῇ ἀνελίξει τῆς, πράγματι, πρωτοφανοῦς ταύτης κωμῳδίας;

Β'.

Δευτέρα, καθ' ὁλοκληρίαν ψευδὴς καὶ ἀνυπόστατος, ἄποψις τῆς κουτσουβλαχικῆς ὑποθέσεως, εἶναι ἡ διάδοσις τὴν ὁποίαν ἡ ρουμανικὴ προπαγάνδα ἔθηκεν εἰς κυκλοφορίαν καὶ, πάσῃ δυνάμει, ἀγωνίζεται νὰ καταστήσῃ πιστευτήν· ὅτι, δηλαδή, ὁ ἑλληνικὸς κλῆρος καὶ τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον ἐξασκοῦσι φοβερὰν καὶ ἀνοσίαν πίεσιν ἐπὶ τῶν Κουτσουβλάχων, ὅπως καταπνίξωσι τὸν ζωηρὸν πόθον αὐτῶν τοῦ νὰ εἰσαγάγωσιν ἐν τοῖς ναοῖς καὶ ἐν ταῖς σχολαῖς τὴν **ρουμουνικὴν γλῶσσαν.** Ὁ σκοπὸς τῆς συκοφαντικῆς ταύτης διαδόσεως εἶναι πρόδηλος. Παρουσιάζουσα τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον ὡς ἀντιτασσόμενον παραλόγως καὶ ἕνεκα λόγων ἐκτὸς τοῦ θρησκευτικοῦ ἐδάφους κειμένων, εἰς τοὺς νομίμους πόθους τῶν Κουτσοβλάχων, ἡ ρουμουνικὴ προπαγάνδα ἐπιδιώκει νὰ ἐξεγείρῃ κατ' αὐτοῦ τὴν ἀγανάκτησιν τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου καὶ οὕτω, κερδοσκοποῦσα ἐπὶ τῆς ἀγνοίας τούτου ὡς πρὸς τὴν ἀληθῆ τῶν πραγμάτων κατάστασιν, νὰ διευκολύνῃ τὴν ἐπίτευξιν τῶν σχεδίων της.

Ἀλλ' ἀπατῶνται οἱ Ρουμοῦνοι ἀπάτην δεινήν. Οἱ εἰδότες τὰ πράγματα καὶ δυνάμενοι νὰ διαφωτίσωσι τὴν δημοσίαν γνώμην εἰσὶ πάμπολλοι, γινώσκουσι δὲ κάλλιστα πάντες οὗτοι ὅτι αἱ κατὰ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου διαδόσεις εἰσὶ μύθοι ἀσύστατοι. Ἡ ρουμουνικὴ προπαγάνδα διαθέτει ἀπὸ μακρῶν ἐτῶν (χάρις εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ρουμουνικοῦ κράτους) πολυπληθεῖς σχολὰς εἰς τὰ κουτσουβλαχικὰ κέντρα, μέχρι καὶ αὐτῆς τῆς πρωτευούσης,—τῶν ὁποίων σχολῶν αἱ ρουμανικαὶ ἐφημερίδες π. χ. ἡ «*Românul de la Pind*» ἐκθέτουσιν αὐταρέσκως τὰς σχολικὰς ἐξετάσεις καὶ ἑορτάς· διαθέτει, πρὸς τούτοις, πολυάριθμον διδάσκον προσωπικὸν, μέχρι καὶ διδασκάλων χοροῦ καὶ ποδηλάτου, κατὰ τὴν ἐπίσημον ἐνώπιον τοῦ Κοινοβουλίου δήλωσιν αὐτοῦ τοῦ Ὑπουγοῦ κ. *Hares*· πρὸς δὲ, ἐκκλησίας καὶ ἱερεῖς, ἀπὸ τοῦ ἔαρος δὲ τοῦ 1903 καὶ «μουκτάρας», ἰδίους ἀντιπροσώπους εἰς τὰ ἐπαρχιακὰ διοικητικὰ Συμβούλια καὶ αὐτοτελεῖς κοινότητας. Ἓν τι μόνον, δυστυχῶς, δὲν κατώρθωσε νὰ ἀποκτήσῃ· ὄγκον κουτσουβλαχικοῦ πληθυσμοῦ. Διότι, αἱ σχηματισθεῖσαι κοινότητες κατηρτίσθησαν κατὰ τὴν παρισινὴν «*Matin*» (φυλ. 10 Νοεμβρ. 1904). ὡς ἑξῆς: «Οἱ Ρουμοῦνοι πράκτορες περιτρέχουσι τὰς » κώμας ὅπως ἀποσπάσωσιν ἀναφορὰς μετὰ 20 » ὑπογραφῶν, συνῳδὰ τῷ τουρκικῷ νόμῳ, πρὸς » ἀναγνώρισιν κοινοτήτων. Αἱ ὑπογραφαὶ αὗται » πληρονονται συνήθως ἀπὸ 60—80 φράγκα. » Ἀλλ' οἱ Κουτσούβλαχοι τοὺς ἀποκρούουσι καὶ, » ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ταύτης τοὐλάχιστον, ἡ ρου- » μουνικὴ προπαγάνδα δὲν ἔχει πολλὰς ἐλπίδας » ἐπιτυχίας».

Ὁ ὄγκος λοιπὸν τοῦ κουτσουβλαχικοῦ πληθυσμοῦ εἶναι ὁ ἀποκρούων τὴν ρουμουνικὴν προπαγάνδαν. «Οἱ Κουτσόβλαχοι εἶναι Ρουμοῦνοι»;—ἔγραφε κατὰ Νοέμβριον τοῦ 1903 δεδηλωμένος ἀληθὴς φίλος τῶν Ρουμούνων, ὁ διάσημος φιλόσοφος καὶ συγγραφεὺς *Max Nordau*.—« Οἱ Κου- » τσούβλαχοι εἶναι Ρουμοῦνοι; Οἱ Ρουμοῦνοι ἀ- » παντῶσι ναί· ἀλλ' οἱ Κουτσόβλαχοι φωνοῦσιν » **οὐχί**· εἶναι δὲ κάπως δυσχερὲς, εἰς τὸν στηρί- » ζοντα τὰς ἀξιώσεις του ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τῆς » ἐθνικότητος, νὰ μὴ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὴν ἀπάντη- » σιν τῶν Κουτσουβλάχων. . . . Οἱ Κουτσόβλαχοι » μόνον ἐν τῇ ἑλληνικῇ μορφοῦνται καὶ οὐδε- » μίαν ἄλλην γλῶσσαν ἀνέχονται εἰς πάσας τὰς » ἀνωτέρας βιοτικὰς συνθήκας, ἐν τῷ ναῷ, ἐν » τῇ σχολῇ, ἐν τῇ διοικήσει, ἐν τῇ δικαιοσύ- » νῃ. Εἶναι δυνατὸν νὰ φαντασθῇ τις ἐκδήλωσιν » σαφεστέραν, εὐκρινεστέραν, τῶν πραγματικῶν » αὐτῶν αἰσθημάτων; Καὶ ἡ μετὰ πάθους διά-

» θεσις των αὕτη πρὸς ριζικὸν ἐξελληνισμὸν » προέρχεται ἐκ διαθέσεως αὐθορμήτου ἐμποιού- » σης μεγάλην ἐντύπωσιν. Τί δὲν ἐπεχείρησαν οἱ » Ρουμοῦνοι, ἀπὸ 45 ἐτῶν, ὅπως ἀποτρέψωσι τοὺς » Κουτσουβλάχους ἀπὸ τῆς φυσικῆς ἐθνικῆς των » ἐξελίξεως; καὶ ὅμως οὗτοι, οὓς οἱ Ρουμοῦνοι πει- » ρῶνται νὰ παραστήσωσιν **ὡς ἀλυτρώτους**, » ἔχουσι τόσον ἀσθενῆ συνείδησιν τοῦ ρουμουνι- » σμοῦ των καὶ τόσον σμικρὸν πόθον νὰ συνταυτι- » σθῶσι μετὰ τῶν Ρουμούνων, ὥστε, μετ' ἐντόνου » σφοδρότητος, κηρύττουσιν ἑαυτοὺς Ἕλληνας » καὶ ἀποκρούουσι μετ' ἀγανακτήσεως τὰς ἀπο- » πείρας τῶν Ρουμούνων πρὸς εἰσαγωγὴν παρ' αὐ- » τοῖς τῆς ρουμουνικῆς γλώσσης». . . . . .

Ἀλλ' ἀκούσωμεν καὶ αὐτοὺς τούτους τοὺς Κουτσοβλάχους ἀπ' εὐθείας·

«Παναγιώτατε Δέσποτα,

»Οἱ ὑποφαινόμενοι, ἐκ τῶν ὀρθοδόξων χριστιανῶν τῆς πόλεως Μοναστηρίου, **οἱ ὁμιλοῦντες ἐν τοῖς οἴκοις ἡμῶν ἑλληνοβλαχικὸν τι γλωσσικὸν ἰδίωμα, ὅλως ἀνόμοιον τῇ Ρουμουνικῇ γλώσσῃ.** Ἕλληνες ὄντες, ἀπ' αἰώνων, ἐσμὲν ἀφω- σιωμένοι τῷ Πατριαρχείῳ τῆς Κωνσταντινουπόλεως, πιστοὶ δὲ ὑπήκοοι τῆς **Α. Α. Μ.** τοῦ **Σουλτάνου** καὶ ἐζήσαμεν ἀείποτε, ὑπὸ τὴν ἀμφιλαφῆ σκέπην τῆς Μ. Ἐκκλησίας, ἀρρήκτως συνηνωμένοι καὶ ἓν ὅλον ἐν κοι- ναῖς παραδόσεσι καὶ ἐθίμοις μετὰ τῶν ἑλληνιστὶ ὁμι- λούντων Ἑλλήνων ἀδελφῶν ἡμῶν ἀποτελοῦντες, οὐδέ- ποτε ἡμᾶς αὐτοὺς ἀπὸ τῶν Ἑλλήνων διακρίναντες καὶ χωρίσαντες, ἀλλ' ὡς ἓν ἔθνος μετ' αὐτῶν ἡμᾶς αὐτούς, ἀείποτε, αἰσθανόμενοι καὶ θεωροῦντες.

»Τούτου ἕνεκα διακηρύττοντες, πανηγυρικῶς, τὴν τοι- αύτην ἀδιάσπαστον ἡμῶν ταὐτότητα **ἐν πᾶσι** πρὸς τοὺς Ἕλληνας ἀδελφοὺς ἡμῶν, τὴν ἀδιασάλευτον δὲ, ἀπὸ κοινοῦ μετ' αὐτῶν, πρὸς τὸ βασίλειον κράτος πί- στιν καὶ τὴν πρὸς τὴν Μητέρα Ἐκκλησίαν ἀφοσίωσιν, **μετ' ἀγανακτήσεως καὶ ἀποστροφῆς βλέ- πομεν τὰς γιγνομένας ἔξωθεν ἐνεργείας** πρὸς διάσπασιν τῆς ἑνότητος ἡμῶν ταύτης καὶ ἐντόνως διαμαρτυρόμεθα κατὰ τῶν **ξενικῶν τούτων ρα- διουργιῶν,** αἵτινες διασπείρουσιν, ἐπὶ καταχθονίοις σκοποῖς, τὴν διχόνοιαν καὶ τὴν διαίρεσιν μεταξὺ ὁμαι- μόνων Βλαχοφώνων καὶ Ἑλληνοφώνων ἀδελφῶν.

»Ἐπὶ τῇ ἐλπίδι ὅτι ἡ διακήρυξις καὶ διαμαρτυρία ἡμῶν αὕτη θὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὑπὸ τῆς Μ. Ἐκκλησίας καὶ θὰ φροντίσῃ αὕτη **ὅπως ἀπαλλαγῶμεν ἀνια- ρῶν ἐνοχλήσεων** καὶ, ἤτυχοι πάντες, θὰ εὐχώμεθα ἀπὸ κοινοῦ, Ἑλληνόφωνοι καὶ Βλαχόφωνοι Ἕλληνες, ὑπὲρ τοῦ **Μεγαλειοτάτου** ἡμῶν Ἄνακτος, ἀσπαζόμεθα τὴν δεξιὰν τῆς **Υ. Θ.** Παναγιότητος καὶ διατελοῦμεν τέκνα ἐσαεὶ ἀφωσιωμένα.

Ἐν Μοναστηρίῳ τῇ 10 Μαρτίου 1904.

Οἱ κάτοικοι τῆς πόλεως Μοναστηρίου».

Ἡ ἀναφορὰ αὕτη, φέρει τὰς σφραγῖδας ἁπασῶν τῶν ἐν Μοναστηρίῳ ἐνοριῶν, Συντεχνιῶν, Ἀδελφο- τήτων, Συλλόγων καὶ **χιλιάδας** ὑπογραφῶν. Δευτέρα δὲ, ὁμοίᾳ τῇ πρώτῃ, κεκαλυμμένη καὶ αὕτη ὑπὸ χιλιάδων ὑπογραφῶν, ἐπεδόθη, πρὸ ὀλί- γων μηνῶν, ἐν τῷ πρωτοτύπῳ εἰς τὸν ἀντιπρόσω- πον τῆς Ρωσσίας καὶ ἐν ἀντιγράφοις εἰς τοὺς τῶν λοιπῶν μεγάλων δυνάμεων. Ὁμοίας τοιαύτας ἀνα- φορὰς, ἐξ ἁπάντων τῶν Κουτσοβλαχικῶν συνοικι- σμῶν, ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ, παντὶ τῷ ἀμφιβάλλοντι, τὸ Πατριαρχεῖον. Ἰδοὺ ἡ γνώμη καὶ αἱ διαθέσεις τῶν πρωτίστων ἐνδιαφερομένων, αὐτῶν τῶν Κου- τσοβλάχων.

Ἀλλὰ μήπως αἱ διαθέσεις αὗται τῶν Κουτσο- βλάχων εἰσὶν ἄγνωστοι εἰς τοὺς Ρουμούνους;

Αἱ ἐκθέσεις τοῦ ρουμούνου διευθυντοῦ τῆς σχο- λῆς Ἰωαννίνων Λεκάντα (Κουτσουβλάχου τὴν καταγωγὴν ἐκ Περλεπὲ) καθὼς καὶ αἱ τοῦ Ὑ- πουργοῦ τῆς Παιδείας κ. *Haret*, ὧν ἀποσπάσμα- τα κατεχωρίσαμεν ἐν προηγουμένῳ φύλλῳ τῆς «Ἐκκλ. Ἀληθείας, οὐδεμίαν ἐπιτρέπουσιν ἀμφι- βολίαν. «Δὲν ἔχομεν πληθυσμὸν ρουμουνικὸν, σκε- » πτόμενον καὶ αἰσθανόμενον ὡς οἱ Ρουμοῦνοι » ἀνακράζει ὁ Λεκάντας· οἱ ἀσπαζόμενοι τὸν » ρουμουνισμὸν—ἐξακολουθεῖ ὀλοφυρόμενος ὁ ἐκ- » ρουμανισθεὶς Κουτσόβλαχος—πράττουσι τοῦτο » οὐχὶ ἐκ πεποιθήσεως ἀλλ' ἐκ συμφέροντος . . . » γινώσκετε μεθ' ὁποίας πεποιθήσεως οἱ Βλάχοι » ὑπερμαχοῦσι τῆς ἑλληνικῆς ἰδέας, προβαίνον- » τες εἰς πᾶσαν θυσίαν ὑπὲρ τοῦ ἑλληνισμοῦ » μέχρι καὶ διακυβεύσεως τῆς ζωῆς των . . . τὸ » ρουμουνικὸν ζήτημα κατέστη ζήτημα κερδο- » σκοπίας καὶ ψωμισμοῦ . . . μὴ παραδέχεσθε » ὅτι οἱ Βλάχοι ἐπηρεάζονται ἢ ἐκβιάζονται τρο- » μοκρατικῶς ὑπὸ τοῦ ἑλληνικοῦ στοιχείου . . . » δὲν μᾶς πολεμοῦν οἱ Ἕλληνες ἀλλ' οἱ Ρουμοῦ-

» νοι (γράφε Κουτσόβλαχοι)... ὄχι μόνον δεν » μᾶς ἐδέχοντο οἱ Κουτσόβλαχοι ἀλλὰ καὶ μᾶς » ἀπέφευγον ὡς λοιμοβλήτους..., οἱ χωρικοί, οἱ » κατ' ἀρχὰς ὑποδεχόμενοι ἡμᾶς, ἅμα ἐμάνθα- » νον τὴν ἰδιότητά μας ὡς Ρουμούνων διδασκά- » λων, μᾶς ἐξεδίωκον καὶ μᾶς ἀπηρνοῦντο». Διὸ καὶ συνεβούλευεν ὁ Λεκάντας τὴν χρῆσιν τοῦ δόλου καὶ τῆς ἀπάτης· ὅπως δηλ. διὰ χρηματικῶν χορηγημάτων, ἀφιλοκερδῶς, δῆθεν, προσφερομένων πρὸς τὰς σχολὰς, ἐπιτευχθῇ, σὺν τῷ χρόνῳ, λελῃθοτως, ἡ ἐν τῷ προγράμματί των ἀναγραφὴ καὶ τῆς διδασκαλίας τῆς ρουμουνικῆς γλώσσης ὡς ἰδιαιτέρου μαθήματος καὶ γένηται τοιουτοτρόπως ὕπουλος ἔναρξις τοῦ ἐκρουμουνισμοῦ. Συνίστα, ὃ ἐστὶν, ὁ Λεκάντας τὴν μέθοδον τὴν ἀποτυχοῦσαν κατὰ Ὀκτώβριον τοῦ 1880· ὅτε ὁ ἐνταῦθα πρεσβευτὴς τῆς Ρουμανίας εἶχεν ἀνακοινώσει, ἐπισήμως, εἰς τὸ Πατριαρχεῖον, ὅτι αἱ ρουμανικαὶ βουλαὶ εἶχον ψηφίσει ἐτήσιον χορήγημα 60 χιλιάδων φράγκων διὰ τὰς ἐκκλησίας καὶ τὰς σχολὰς τοῦ Οἰκουμενικοῦ θρόνου, ἀλλ' ὑπὸ τὸν ὅρον ὅπως, τετραμελὴς ἐπιτροπὴ, ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ Ρουμούνου πρεσβευτοῦ, κανονίζῃ τὰ χορηγήματα, τοῦ Πατριάρχου ἐμμέσως μόνον ἐποπτεύοντος. (Πρακτικὰ Μ. Συμβουλίου 3 Ὀκτωβρίου 1880). Ἄλλως τε δὲ, ἂν ὁ Κουτσοβλαχικὸς πληθυσμὸς, ὁ ἀνερχόμενος, κατὰ τοὺς Ρουμούνους, εἰς 600 χιλιάδας ψυχῶν, ἐπιθυμεῖ τὴν ρουμουνικὴν γλῶσσαν, διατί δὲν ἀποτείνεται, νομοταγῶς καὶ διὰ τῆς ἁρμοδίας ὁδοῦ, ἐν τῷ σεβαστῷ ὄγκῳ του τῶν 600, 500, 400, 300, ἔστω δὲ 200, ἢ καὶ 100 χιλιάδων ὑπογραφῶν πρὸς τὴν ἀνωτάτην αὐτοῦ ἐκκλησιαστικὴν ἀρχὴν, ἀντὶ νὰ παρουσιάζηται, αὐτόκλητος καὶ ἀναρμοδίᾳ πληρεξούσιος αὐτῶν, Ὀθωμανῶν ὑπηκόων ὄντων, ξένη Κυβέρνησις, ἐπιδιώκουσα, διὰ διπλωματικῶν ἐλιγμῶν καὶ παρεμβάσεων, τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν πόθων, δῆθεν, ἐκείνων;

Ἀπέναντι λοιπὸν τοιαύτης καταστάσεως τῶν πραγμάτων, ἐν ἐποχῇ καθ' ἣν ἡ ἀρχὴ τοῦ σεβασμοῦ τῆς ἐθνικῆς συνειδήσεως ἑκάστου λαοῦ κατακτᾶ ὁσημέραι πλειότερον ἔδαφος, ἦτο ποτὲ δυνατὸν, ὅπως ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης (ὁ φέρων, ὡς γνωστὸν, διπλῆν ἰδιότητα, τὴν τοῦ Πρωθιεράρχου τῆς Ὀρθοδοξίας καὶ τὴν τοῦ Ἐθνάρχου τοῦ ἐν τῇ Ὀθωμανικῇ Αὐτοκρατορίᾳ ἑλληνικοῦ ἔθνους, ἣν δευτέραν ἰδιότητα ἀνεγνώρισεν αὐτῷ ἐπισήμως ὁ Πορθητὴς ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς Ἁλώσεως), ἦτο ποτὲ δυνατὸν, ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης, ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν κουτσοβλαχικὸν πληθυσμὸν, νὰ βροντοφωνήσῃ κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ, σκαιῶς, τάδε·

«Μάτην κόπτεσαι καὶ διαμαρτύρεσαι, ἐπικαλούμενος Θεὸν καὶ ἀνθρώπους, ἐπὶ τῇ ἀδιασπάστῳ ἑνότητι καὶ ταυτότητί σου μετὰ τῶν ἑλληνοφώνων ἀδελφῶν σου. μεθ' ὧν αἰσθάνεσαι καὶ θεωρεῖς ὅτι ἀποτελεῖς ἓν ἔθνος· μάτην ἐκβηλοῖς ἐντόνως τὴν ἀποστροφὴν καὶ ἀγανάκτησίν σου κατὰ τῶν ξενικῶν ραδιουργιῶν τῶν ἀποσκοπουσῶν νὰ ἐνσπείρωσι τὴν διχόνοιαν μεταξὺ ὁμαιμόνων Βλαχοφώνων καὶ Ἑλληνοφώνων ἀδελφῶν· μάτην ἐπικαλεῖσαι τὴν ἀντίληψίν μου πρὸς ἀπαλλαγήν σου ἀπὸ τῶν ἐνοχλήσεων τῶν ξένων τούτων, ὧν τὸ γλωσσικὸν ἰδίωμα διακηρύττεις ὅλον ἀνόμοιον πρὸς τὸ σὸν, τοὺς δὲ σκοποὺς καταχθονίους. Παρὰ πάντα ταῦτα, ἐγὼ, σὲ ἀποκόπτω, ὡς ξένον καὶ ἀλλότριον, ἀπὸ τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους καὶ δηλῶ σοι ὅτι, τοὐντεῦθεν, θὰ ἀπαρνηθῇς τὴν μητρικήν σου γλῶσσαν καὶ θὰ ἀρχήσῃς νὰ ἐκμανθάνῃς καὶ νὰ χρησιμοποιῇς, ἔν τε τῷ ναῷ καὶ ἐν τῇ σχολῇ, τὴν ξένην καὶ ἄγνωστόν σοι ρουμουνικήν· ὅτι, τοὐντεῦθεν, θὰ ὑπόκεισαι εἰς τὸν ρουμοῦνον ἀρχιεπίσκοπον, ὃν εἰδικῶς διὰ σὲ, παρὰ τούς ἱεροὺς κανόνας, θὰ χειροτονήσω καὶ ὅστις ἀρχιεπίσκοπος, σὺν τῷ χρόνῳ, θὰ γίνῃ δύο, οἱ δύο τρεῖς καὶ οἱ τρεῖς ρουμουνικὴ Ἐξαρχία, ἀποσχισθησομένη βιαίως, ἐν πρώτῃ εὐκαιρίᾳ ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως, ἀφοῦ τὸ πείραμα τὸ γενόμενον πρὸς ἄμεσον ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ τούτου διὰ τῆς ἐκμαυλίσεως τοῦ Ἕλληνος Μητροπολίτου, πρώην Μεσημβρίας κ. Ἀνθίμου κατὰ τὸ 1895 καὶ ἡ ἐγκατάστασις ρουμουνικοῦ παρεκκλησίου ἐν Γαλατᾷ ὅπερ θὰ ἐχρησίμευε μετὰ τοῦ Ἀνθίμου ὡς πυρὴν τῆς μελλούσης ρουμουνικῆς Ἐξαρχία καθὼς καὶ αἱ ἀπόπειραι πρὸς ἄγραν ἑτέρου ἐπισκόπου ἐπ' ἐσχάτων τελευταίως δὲν ἐτελεσφόρησαν· καὶ, τέλος ὅτι, τοὐντεῦθεν, θὰ ἐξαρτᾶσαι ἀπὸ τὰ νεύματα τῶν ἐκεῖθεν τοῦ Ἴστρου νεοφανῶν ἀδελφῶν σου, κανονίζων πειθηνίως πρὸς τὰς ἐκεῖθεν διαταγὰς τοὺς λόγους καὶ τὰς πράξεις σου.

Ἰδοὺ οἱ εὐσεβεῖς πόθοι καὶ αἱ παρὰ τοῦ Οἰκουμεν. Πατριαρχείου ἀξιώσεις τῶν Ρουμούνων, μὴ δισταζόντων νὰ ἀποταθῶσιν, ἐπὶ τῇ ἀρνήσει τούτου, κατὰ προφανῆ σύγχυσιν τῶν τοῦ Θεοῦ καὶ τῶν τοῦ Καίσαρος πρὸς τὸν δεύτερον, ἀναγνωρίζοντες αὐτῷ τὸ δικαίωμα τῆς ἀναμίξεως εἰς τὰ τῆς χειροτονίας ἐπισκόπων καὶ κληρικῶν καὶ εἰς τὰ τῆς διακανονίσεως τῆς θείας λατρείας καὶ τῆς λειτουργικῆς γλώσσης· ἅτινα πάντα ὁ Πορθητὴς ἀνεγνώρισεν, ἐπισήμως, ὡς δικαιώματα ἀναφαίρετα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ἅπαντες δὲ οἱ κλεινοὶ ἐκείνου διάδοχοι μετ' ἄκρας εὐλαβείας ἀείποτε διετήρησαν καὶ περιεφρούρησαν;

Ἀλλ' εἶναι ποτὲ δυνατὸν, ἐρωτῶμεν πάντα μὴ κηρύξαντα πλῆρες διαζύγιον πρὸς τὴν λογικὴν, εἶναι ποτὲ δυνατὸν, τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον νὰ ἐνδώσῃ εἰς τὰς τοιαύτας ἀξιώσεις καὶ βλέψεις τῶν Ρουμούνων; *

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΝ ΤΗ ΔΙΑΣΠΟΡΑ

ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ ΠΑΡΟΙΚΙΩΝ ΚΑΙ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ*

Πάντες οἱ μελετήσαντες τοὺς θείους κανόνας γινώσκουσιν, ὅτι ἀπ' ἀρχῆς οἱ πρώτιστοι θρόνοι τῶν ὀρθοδόξων τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησιῶν ἔν τε τῇ Δύσει καὶ τῇ Ἀνατολῇ εἶχον μὲν ὡρισμένας ὑπὸ τῶν ἁγίων Συνόδων ἐκκλησιαστικὰς περιφερείας καὶ δικαιοδοσίας ἦσαν δ' ἐλεύθεροι, ὡς εἶναι καὶ σήμερον, νὰ ἐπεκτείνωσι τὰ ὅρια τῆς πατριαρχικῆς αὐτῶν περιφερείας καὶ δικαιοδοσίας, ἑπομένως καὶ τὴν ἐνέργειαν τῆς ἐκκλησιαστικῆς αὐτῶν ἐξουσίας, διαδίδοντες τὸν χριστιανισμὸν καὶ θεμελιοῦντες γειτνιαζούσας ἐκκλησίας, αἵτινες ὑπέκειντο εἰς τὴν δικαιοδοσίαν αὐτῶν. Οὕτως ὁ ἀρχιεπισκοπικὸς θρόνος τῆς Ρώμης ἐπεξετείνετο ἐφ' ὅλης τῆς Ἰταλίας καὶ ἠδύνατο νὰ ἐπεκταθῇ εἰς τὰς δυτικὰς χώρας· ὁ θρόνος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀλεξανδρείας ἐπεξετείνετο καθ' ὅλην τὴν Αἴγυπτον, τὴν Λιβύην καὶ τὴν Πεντάπολιν ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν Κυρήνην, τὴν Ἀβυσσινίαν καὶ καθ' ὅλην τὴν Ἀφρικήν· ὁ θρόνος τῆς Ἐκκλησίας τῶν Ἱεροσολύμων εἶχε καὶ δύναται νὰ ἐπεκτείνῃ τὴν δικαιοδοσίαν αὐτοῦ μέχρι τῶν ὁρίων τοῦ Ἀντιοχικοῦ θρόνου πρὸς βορρᾶν καὶ καθ' ὅλην τὴν Ἀραβίαν· ὁ θρόνος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀντιοχείας ἐπεξετείνετο καθ' ὅλην σχεδὸν τὴν Μεσοποταμίαν ἢ τὴν Ἀνατολὴν μέχρι τοῦ Περσικοῦ κόλπου, εἰς τὴν Περσίαν καὶ εἰς τὰς γειτνιαζούσας βαρβαρικὰς χώρας· τέλος ὁ θρόνος τῆς Ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως ἦτο ἐπίσης ἐλεύθερος καὶ εἶναι ὡς καὶ οἱ λοιποὶ πρὸς δὲ καὶ διατάσσεται ὑπὸ τοῦ ἱεροῦ κανόνος, οὐχὶ νὰ ἐπιπηδᾷ εἰς ὑπερόριον καὶ ξένην ἐκκλησιαστικὴν περιφέρειαν καὶ δικαιοδοσίαν, ἀλλὰ νὰ ἔχῃ τὴν ἐξουσίαν ἤτοι τὴν δικαιοδοσίαν καὶ τὴν διοίκησιν τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ τὴν ἐξουσίαν τοῦ χειροτονεῖν ἐπισκόπους ἐν πάσαις ταῖς τότε βαρβαρικαῖς χώραις τῆς μέσης καὶ βορείου Εὐρώπης μέχρι τῶν ὁρίων τῆς ἐκκλησιαστικῆς περιφερείας καὶ δικαιοδοσίας τοῦ ἀρχιεπισκόπου Ρώμης. Ὥστε ἀπὸ τοῦ πέμπτου μετὰ Χριστὸν αἰῶνος ὁ ἁγιώτατος καὶ ἀποστολικὸς θρόνος Κωνσταντινουπόλεως ἐκέκτητο ἐν τῇ πατριαρχικῇ αὐτοῦ δικαιοδοσίᾳ τὸν Πόντον, τὴν Μικρὰν Ἀσίαν, τὴν Θράκην, καὶ τὴν Μακεδονίαν, τὴν Ἑλλάδα, τὴν Ἤπειρον καὶ τὸ Ἰλλυρικὸν μέχρι τοῦ Δυρραχίου, εἶχε δὲ τὴν ἱεραρχικὴν ἐξουσίαν νὰ χειροτονῇ τοὺς ἐν ταῖς χώραις ταύταις μητροπολίτας· Ἑπόμενος δὲ τῷ κανόνι, ἐχειροτόνει ἐπισκόπους καὶ πέραν τοῦ Πόντου εἰς τὴν Κολχίδα, εἰς τοὺς Χαζάρους καὶ εἰς τὴν Ἰβηρίαν, εἰς τὴν Μοισίαν καὶ τὴν Σκυθίαν, εἰς τὴν Βουλγαρίαν καὶ τὴν Σερβίαν, εἰς τὴν Δακίαν πέραν τοῦ Δουνάβεως καὶ εἰς τὰς ἀπεράντους ρωσσικὰς χώρας. Ἀφοῦ δὲ ὁ χριστιανισμὸς διεδόθη καθ' ὅλας τὰς σλαβικὰς χώρας ὑπὸ τῶν δύο ἁγίων ἑλλήνων ἀδελφῶν Κυρίλλου καὶ Μεθοδίου ἀπὸ τῶν μέσων τοῦ ἐνάτου αἰῶνος, ἀποσταλέντων ὑπὸ Μιχαὴλ τοῦ αὐτοκράτορος καὶ τοῦ ἁγιωτάτου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ ἱεροῦ Φωτίου, οὐ μόνον πασῶν τῶν ἀνωτέρω χωρῶν οἱ ἐπίσκοποι ἀλλὰ καὶ οἱ τῆς Ρωσσίας μητροπολῖται ἐχειροτονοῦντο ὑπὸ τοῦ ἀποστολικοῦ τῆς Κωνσταντινουπόλεως θρόνου μέχρι τοῦ 1589 μ. Χ., ὁπότε ὁ πατριάρχης τῆς βασιλευούσης Ἱερεμίας ὁ Β', ἀπελθὼν εἰς Μόσχαν, ἐγκαθίδρυσεν ἐν αὐτῇ πατριάρχην Ρωσσίας. Ἀλλὰ καὶ μέχρι τοῦ 1660 μ. Χ. ὁ πατριάρχης Ρωσσίας ἐπὶ σημείῳ σεβασμοῦ ἐζήτειτο τὴν ἐπικύρωσιν αὐτοῦ παρὰ τοῦ πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως. Ἀπὸ δὲ τοῦ 1721 μ. Χ. Πέτρος ὁ Μέγας καταργήσας τὸ πατριαρχεῖον τῆς Ρωσσίας, τροποποιήσας τὸ διοικητικὸν τῆς ἐκεῖ Ἐκκλησίας σύστημα, συνέστησε τῇ συγκαταθέσει καὶ εὐλογίᾳ τοῦ οἰκουμενικοῦ τῆς Κωνσταντινουπόλεως πατριάρχου **Σύνοδον διοικοῦσαν** τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ρωσσίας, ἥτις ἔκτοτε ἀνεκηρύχθη Ἐκκλησία αὐτοκέφαλος καὶ ἀνεξάρτητος (Συντ. Ράλλη καὶ Ποτλῆ τόμ. Ε' σελ. 160—163).

* συνέχεια καὶ τέλος ἀπὸ σελ. 41—46.

Ἐκ τῶν προειρημένων τούτων πραγματικῶν καὶ ἱστορικῶν γεγονότων καὶ ἐκκλησιαστικῶν ἐνεργειῶν τοῦ θρόνου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐν ταῖς προλεχθείσαις σλαβικαῖς, καὶ ἰδίᾳ ἐν ταῖς ἀπομεμακρυσμέναις χώραις, συμπεραίνομεν καὶ φρονοῦμεν μετὰ πεποιθήσεως, ὅτι περιφανῶς καὶ λαμπρότατα ἀποδεικνύονται αἱ ἑπόμεναι ἀναμφισβήτητοι ἀλήθειαι. Καὶ πρώτη μέν, ὅτι τὸ ὑπὸ τῆς τετάρτης ἁγίας οἰκουμενικῆς Συνόδου διὰ τοῦ 28ου ἱεροῦ αὐτῆς κανόνος ἀπονεμόμενον τῷ ἀποστολικῷ καὶ ἁγιωτάτῳ θρόνῳ τῆς Ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως κανονικὸν δικαίωμα περὶ τῆς πατριαρχικῆς αὐτοῦ δικαιοδοσίας καὶ τῆς ἐξουσίας τοῦ χειροτονεῖν ἐπισκόπους ἔξω καὶ πέραν τῶν ὁρίων ὅλων τῶν ἄλλων μητροπόλεων καὶ ἐκκλησιῶν τοῦ Θεοῦ εἶναι ὄντως κανονικὸν καὶ ἀναμφισβήτητον καὶ ἀπόδειξις τούτου τρανὴ, ὅτι οὐδέποτε οὐδεμία ἄλλη ἁγία τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησία ἔφερέ ποτε καθ' ὅλους τοὺς αἰῶνας ἀντίρρησίν τινα. Δευτέρα δε, ὅτι ὁ ἁγιώτατος τῆς Ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως θρόνος ἐξήσκει καὶ ἐφήρμοζε τὸ κανονικὸν δικαίωμα τῆς ἱεραρχικῆς αὐτοῦ ἐξουσίας τοῦ χειροτονεῖν ἐπισκόπους καὶ διοικεῖν πάσας ἀνεξαιρέτως τὰς θεμελιουμένας Ἐκκλησίας ἐν ταύταις ταῖς βαρβαρικαῖς λεγομέναις χώραις ἀπὸ μὲν τοῦ Δ' αἰῶνος τὰς ἐν ταῖς ἀνατολικαῖς τοῦ Πόντου καὶ τῆς Ἀσίας, ἀπὸ δὲ τοῦ Θ' καὶ ἑφεξῆς τὰς ἐν ταῖς βορείαις σλαβικαῖς καὶ ρωσσικαῖς μέχρι τοῦ ΙΘ' αἰῶνος. Καὶ τρίτη ἀλήθεια ἀπορρέουσα ἐκ τῶν δύο προηγουμένων εἶναι ὅτι, μετὰ τὴν αἵρεσιν καὶ τὸ σχίσμα τῆς ρωμαϊκῆς παπικῆς Ἐκκλησίας ἀπὸ τῆς ὀρθοδόξου Ἀνατολικῆς, καὶ μετὰ τὸν ἀπὸ τῆς πρώτης χωρισμὸν τῆς πολυκεφάλου αἱρετικῆς ὕδρας τοῦ προτεσταντισμοῦ, ὁ ἀποστολικὸς θρόνος τῆς ἁγιωτάτης Ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως διατελεῖ ἐλεύθερος, καὶ στηριζόμενος ἐπὶ τοῦ κανονικοῦ αὐτοῦ δικαιώματος καὶ τῆς ἀδιαφιλονεικήτου ἐκκλησιαστικῆς πράξεως τοσούτων αἰώνων, δικαιοῦται «ἔχειν τὴν ἐξουσίαν», τουτέστι νὰ ἐπεκτείνῃ τὴν πατριαρχικὴν αὐτοῦ δικαιοδοσίαν καὶ **εἰς πάσας τὰς χώρας, ἐν αἷς δὲν ὑφίσταται κανονικῶς ἐκκλησιαστικὴ δικαιοδοσία καὶ ἐξουσία ἄλλης ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας.** Οὕτως ὁ πατριαρχικὸς τῆς Ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως θρόνος, ὡς καὶ πάντες οἱ ἄλλοι, οὐδεμίαν μὲν δύναται νὰ ἔχῃ ἐξουσίαν καὶ δικαιοδοσίαν καθ' ὅλον τὸ βασίλειον τῆς Οὐγγαρίας καὶ Σλαβωνίας, διότι ὑφίστανται ἐκεῖ Ἐκκλησίαι ἀνεξάρτητοι ἡ τοῦ Καρλοβιτσίου, ὡς ἡ τῆς Τρανσυλβανίας, κτλ. οὐδεμίαν δύναται νὰ ἔχῃ ἐξουσίαν ἐν ταῖς χώραις τῆς Μέσης Ἀσίας, διότι αὗται εἶναι χῶραι βαρβαρικαὶ γειτνιάζουσαι εἰς τὰς πολιτικὰς διοικήσεις τοῦ Ρωσσικοῦ κράτους· ἀλλ' οὔτε ἐν Ἰαπωνίᾳ, ἐν ᾗ ἡ Ἐκκλησία τῆς Ρωσσίας πρὸ χρόνων διὰ τῶν ἐκκλησιαστικῶν αὐτῆς ἀποστολῶν ἐθεμελίωσεν Ἐκκλησίας καὶ ἔχει πλείονας τῶν εἴκοσι καὶ πέντε χιλιάδων ἰαπώνων. Ἔχει ὅμως ὁ θρόνος τῆς Κωνσταντινουπόλεως δι' ἀναμφιλέκτου κανονικοῦ καὶ πρακτικοῦ δικαιώματος πατριαρχικὴν ἐξουσίαν καὶ δικαιοδοσίαν εἰς πάντα τὰ κράτη τῆς μέσης καὶ δυτικῆς Εὐρώπης, ἐν Ἀγγλίᾳ, ἐν τῇ βορείῳ καὶ νοτίῳ Ἀμερικῇ, καὶ ἐν Αὐστραλίᾳ. Ἔχει παντοχοῦ, ἔξω τῶν ὁρίων τῶν ὑποδειχθεισῶν ἀνωτέρω ἐκκλησιαστικῶν περιφερειῶν καὶ δικαιοδοσιῶν. Ἐν Ἀφρικῇ λ. χ. καὶ ἐν Τύνιδι, ἐν Μάλτᾳ, ἐν τῇ Ἐρυθραίᾳ καὶ ἐν Δζιμπουτί, ἐν Ἀβυσσινίᾳ καὶ ἐν τῷ ἀκρωτηρίῳ τῆς Καλῆς Ἐλπίδος οὐδεμίαν ἔχει ἐξουσίαν ὡς χώρας ὑπαγομέναις ἐν τῇ ἐκκλησιαστικῇ περιφερείᾳ καὶ δικαιοδοσίᾳ τοῦ πατριαρχικοῦ θρόνου τῆς ἁγιωτάτης Ἐκκλησίας τῆς Ἀλεξανδρείας.

Ἐν τούτοις ἡ ἁγιωτάτη αὕτη μήτηρ καὶ ἀποστολικὴ Ἐκκλησία τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἑπομένη τῷ ιζ' ἱερῷ κανόνι τῆς τετάρτης ἁγίας οἰκουμενικῆς Συνόδου, τῷ διαγορεύοντι «εἰ δέ τις ἐκ βασιλικῆς ἐξουσίας ἐκαινίσθη πόλις, ἢ αὖθις καινισθείη, τοῖς πολιτικοῖς καὶ δημοσίοις τύποις καὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν παροικιῶν ἡ τάξις ἀκολουθείτω» (Συντ. Ράλλῃ Ποτλῆ, τομ. Β' σελ. 258, 259), καὶ χρωμένη τῷ κανονικῷ δικαιώματι καὶ τῇ ἐκκλησιαστικῇ αὐτῆς φροντίδι καὶ εὐλογίᾳ, μετὰ τὴν ἀνακήρυξιν χώρας τινὸς εἰς βασίλειον, ἤτοι κράτος αὐτόνομον καὶ ἀνεξάρτητον, ἀναδεικνύει ἐπὶ τῇ προσηκούσῃ αἰτήσει τῆς τοῦ κράτους κυβερνήσεως, τοῦ τε κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ, τὴν ἐν τῇ περιφερείᾳ τούτου ἢ κάλλιον εἰπεῖν τὴν ἐν τῇ πατριαρχικῇ περιφερείᾳ καὶ ἐκκλησιαστικῇ δικαιοδοσίᾳ τέως ἐμπεριλαμβανομένην ἁγίαν καὶ ὀρθόδοξον τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησίαν αὐτοκέφαλον, αὐτόνομον καὶ ἀνεξάρτητον πάσης ἄλλης Ἐκκλησίας, συνδεομένην ὅμως μεθ' ὅλων τῶν ἄλλων Ἐκκλησιῶν διὰ τῆς τηρήσεως τῶν αὐτῶν θείων δογμάτων, διὰ τῆς αὐτῆς ὀρθοδόξου εἰς Χριστὸν πίστεως, διὰ τοῦ στενοῦ συνδέσμου τῆς αὐτῆς ἀδελφικῆς ἐν Χριστῷ ἀγάπης καὶ ἑνότητος. Πρὸς ἀπόδειξιν τοῦ τοιούτου ἐπιφέρομεν τὰ ἑξῆς. Γινώσκομεν ἱστορικῶς ὅτι τῇ αἰτήσει τῶν μεγάλων δουκῶν τῆς Ρωσσίας, ἡ Ἐκκλησία τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἀνέδειξε κατὰ πρῶτον τὸν μητροπολίτην Κιέβου μητροπολίτην Ρωσσίας, ἔπειτα, τῇ αἰτήσει τοῦ βασιλέως Θεοδώρου Ἰωαννοβιτς καὶ σύμπαντος τοῦ ρωσσικοῦ κλήρου, ἀνέδειξε τὸν μητροπο-

λίτην Μόσχας πατριάρχην πάσης Ρωσσίας, καὶ τέλος, τῇ αἰτήσει μὲν καὶ παρακλήσει τοῦ αὐτοκράτορος Πέτρου τοῦ Μεγάλου, τῇ φροντίδι δὲ καὶ εὐλογίᾳ καὶ τῷ κανονικῷ δικαιώματι αὐτῆς, ἀντὶ τοῦ πατριάρχου ἀνέδειξε τὴν ἁγίαν **Σύνοδον, διοικοῦσαν** τὴν ἐν ἁπάσῃ τῇ Ρωσσίᾳ ἁγίαν καὶ ὀρθόδοξον τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν. Οὕτως ἡ αὐτὴ μήτηρ Ἐκκλησία ἀνέδειξε κανονικῶς τὴν ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ βασιλείου τῆς Ἑλλάδος ἐμπεριλαμβανομένην ἁγίαν τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησίαν, τῇ αἰτήσει καὶ παρακλήσει τῆς ἑλληνικῆς κυβερνήσεως, τουτέ κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ, καὶ τῇ πατριαρχικῇ συναινέσει καὶ εὐλογίᾳ, αὐτοκέφαλον αὐτόνομον καὶ ἀνεξάρτητον διοικητικῶς πάσης ἄλλης ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας (Σύντ. Ράλλη Ποτλῆ, τόμ. Ε', σελ. 127 – 185). Ὁμοίῳ δὲ τῷ τρόπῳ ἐσχάτως καὶ τῷ αὐτῷ κανονικῷ δικαιώματι χρωμένη, ἀνεγνώρισε καὶ ἀνέδειξεν ὡσαύτως τὰς ἁγίας τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησίας, τὰς ἐμπεριλαμβανομένας ἐν τοῖς βασιλείοις τῆς Σερβίας καὶ Ρουμανίας αὐτοκεφάλους αὐτονόμους, καὶ διοικητικῶς ἀνεξαρτήτους πάσης ἄλλης ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας. Μόνοι οἱ βούλγαροι, ἀφηνιάσαντες, ἐξήρεσαν ἑαυτοὺς τοῦ γενικοῦ τούτου ἐκκλησιαστικοῦ κανόνος. Διότι ἀντὶ νὰ μελετήσωσι καὶ νὰ σπουδάσωσι τὴν ἱστορίαν καὶ τὸ ἐκκλησιαστικὸν δίκαιον, περιφρονήσαντες ἰδίᾳ τὴν διδακτικωτάτην ἱστορίαν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρωσσίας, καὶ τὰς φιλοστόργους παραινέσεις τῆς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας ἐγκολπωθέντες δέ, ὡς ἐκ τοῦ σύνεγγυς γινώσκομεν, τὸν ἐκκλησιαστικὸν «Ἀντίτομον» Θεοκλήτου τοῦ Φαρμακίδου ὡς πολύτιμον θησαυρὸν ἐπανεστάτησαν ἀντικανονικῶς ἐναντίον τῆς ἐκθρεψάσης καὶ προστατευσάσης αὐτοὺς Ἐκκλησίας τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Ἐπαναστατήσαντες δέ, ἀπέσχισαν ἑαυτοὺς ἀπὸ τῆς ὁλομελείας τῶν ἁγίων καὶ ὀρθοδόξων τοῦ Χριστοῦ, Ἐκκλησιῶν, μεταχειριζόμενοι ἔτι καὶ νῦν τὴν ἁγιωτάτην τοῦ Χριστοῦ θρησκείαν ὡς δούλην εὐτελῆ ἐγκοσμίων παθῶν, καὶ ὡς γέφυραν πρὸς ἐπίτευξιν πολιτικῶν καὶ ἐθνοφυλετικῶν σκοπῶν, διὸ καὶ περιέπεσαν εἰς τὸν **φυλετισμὸν** ὃν καί τινες ἄλλοι, δυστυχῶς, πάσῃ μηχανῇ ἐπιδιώκουσι, πνεύματος κοσμικοῦ καὶ ματαιόφρονος ἐμφορούμενοι.

Ἀνακεφαλαιοῦντες τὰ προειρημένα συμπεραίνομεν ἐκφράζοντες τὴν ταπεινὴν καὶ προσωπικὴν ἡμῶν γνώμεν, τὴν σύμφωνον ἄλλως πρὸς τοὺς θείους καὶ ἱεροὺς κανόνας, ὅτι ἡ ἐκκλησιαστικὴ δικαιοδοσία τοῦ πατριαρχικοῦ θρόνου τῆς Ἀλεξανδρείας δύναται νὰ ἐπεκταθῇ κανονικῶς ἀνὰ πᾶσαν τὴν Ἀφρικὴν, ἡ τοῦ τῶν Ἱεροσολύμων καθ' ὅλην τὴν Ἀραβίαν, ἡ τοῦ τῆς Ἀντιοχείας καθ' ὅλην τὴν Μεσοποταμίαν καὶ τὴν Περσίαν, ἡ τοῦ Καρλοβιτσίου καὶ ἡ τοῦ Τρανσυλβανίας καθ' ὅλην τὴν Οὐγγαρίαν. Ἐκ δὲ τῶν αὐτοκεφάλων καὶ αὐτονόμων Ἐκκλησιῶν μόνη ἡ Ἐκκλησία τῆς Ρωσσίας ἔχει ὅρια ἐκκλησιαστικῆς δικαιοδοσίας ἀπεριόριστα πρὸς ἀνατολὰς καθ' ὅλην τὴν κεντρικὴν Ἀσίαν, ἐν ᾧ ἡ ἐκκλησιαστικὴ δικαιοδοσία τῶν λοιπῶν τριῶν αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν, ἕνεκα τῆς πολιτικῆς θέσεως αὐτῶν, εἶνε περιωρισμένη ἐντὸς τῆς περιφερείας ἑκάστου βασιλείου· οἷον ἡ τῆς ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐντὸς τοῦ βασιλείου, ἡ τῶν ἱερῶν Συνόδων τῶν Ἐκκλησιῶν Σερβίας καὶ Ρουμανίας ἐντὸς τοῦ Σερβικοῦ καὶ Ρουμανικοῦ βασιλείου, καθότι ἔξω καὶ πέραν τῶν ὁρίων τῶν τελευταίων τριῶν βασιλείων οὐδεμία τῶν τριῶν ἱερῶν Συνόδων δύναται νὰ ἔχῃ κανονικῶς ἐκκλησιαστικὴν δικαιοδοσίαν. Μὴ ἔχουσα δὲ ἐκκλησιαστικὴν δικαιοδοσίαν, δὲν δύναται κανονικῶς νὰ ἔχῃ καὶ ἐξουσίαν ἐνεργείας πρὸς διοίκησιν ἢ πρὸς χειροτονίαν ἐπισκόπου καὶ πρεσβυτέρου, ἢ πρὸς διορισμὸν καὶ ἀποστολὴν πρεσβυτέρου πρὸς τέλεσιν ἱερατικῶν πράξεων, διότι τότε ἐνεργεῖται ὑπὸ τῆς αὐτοκεφάλου ἐκείνης Ἐκκλησίας ἐπέμβασις εἰς ξένην ἐκκλησιαστικὴν δικαιοδοσίαν τοῦ ἁγιωτάτου θρόνου τῆς Ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως, ὡς προελέχθη. Ἐὰν οὖν ἐξαιρέσωμεν τὰς ἐν ταῖς πρωτευούσαις τῶν διαφόρων κρατῶν ὑφισταμένας κανονικῷ καὶ κτητορικῷ δικαιώματι ὀρθοδόξους ἐκκλησίας τῶν Πρεσβειῶν ἑκάστου ἔθνους, πᾶσαι αἱ λοιπαὶ ὀρθόδοξοι παροικίαι καὶ ἐκκλησίαι ἐνυπάρχουσι, κατὰ κανόνα, ἐν τῇ πατριαρχικῇ δικαιοδοσίᾳ τοῦ ἁγιωτάτου καὶ ἀποστολικοῦ θρόνου τῆς Ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως, εἴτε ἑλληνικαί εἰσιν αὗται, εἴτε ρωσσικαί, εἴτε σερβικαί, εἴτε ρουμανικαί. Ἡ γνώμη αὕτη καθίσταται ἔτι μᾶλλον προφανής, αἱ ὀρθόδοξοι αὗται παροικίαι καὶ ἐκκλησίαι, αἱ ἐν τῇ διασπορᾷ, ἀνήκουσιν ἐν τῇ πατριαρχικῇ δικαιοδοσίᾳ τοῦ θρόνου Κωνσταντινουπόλεως, καθόσον οὔτε κανών τις ἐπιτρέπει τὴν ὑπερόριον ταύτην ὑπέρβασιν καὶ ἐπιπήδησιν Ἐκκλησίας τινός, ἀλλ' οὐδὲ λέξις ὑπάρχει ἢ λέγεται περὶ τούτου ἐν τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς καταστατικοῖς, τοῖς διέπουσι τὰς ἀνωτέρω τέσσαρας ὀρθοδόξους καὶ αὐτοκεφάλους Ἐκκλησίας, ἤτοι τῆς Ρωσσίας, τῆς Ἑλλάδος, τῆς Ρουμανίας καὶ τῆς Σερβίας.

Μελετῶντες τὸ ζήτημα κατὰ τοὺς θείους κανόνας καὶ τὴν ἐκκλησιαστικὴν πρᾶξιν, ἐξάγομεν, ὅτι ἕκαστος ἐπίσκοπος ἢ μητροπολίτης ἐκκλησίας τινὸς ἔχει τὴν ἰδίαν ἐπισκοπικὴν ἢ μητροπολιτικὴν περιφέρειαν καὶ

δικαιοδοσίαν, εἰς ἣν, ὡς ἐρρέθη, καὶ χειροτονούμενος ὀνομάζεται ἐπίσκοπος ἢ μητροπολίτης τοιαύτης ἢ τοιαύτης ἐπισκοπῆς ἢ μητροπόλεως, καὶ ἐντὸς τῆς ὁποίας καὶ μόνος δικαιοῦται κανονικῶς νὰ ἐξασκῇ τὴν διοίκησιν καὶ νὰ ἐνεργῇ τὰ καθήκοντα τῆς ἐπισκοπικῆς ἢ μητροπολιτικῆς αὐτοῦ ἐξουσίας· ἑπομένως πᾶσα ἐξάσκησις καὶ ἐνέργεια τῆς ἐξουσίας αὐτῶν ἔξω καὶ πέραν τῆς ἐπισκοπικῆς καὶ μητροπολιτικῆς αὐτῶν δικαιοδοσίας κανονικῶς ἀπαγορεύεται. Ὁ κανὼν οὗτος, ἐκ τῶν θείων καὶ ἱερῶν κανόνων ἀπορρέων, ἐφαρμόζεται γενικῶς διὰ πάντα ἐπίσκοπον καὶ μητροπολίτην τῆς ὀρθοδόξου καθολικῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, διὰ πᾶσαν διοικοῦσαν Σύνοδον καὶ πατριάρχην, ἐξαιρουμένου μόνου τοῦ πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, οὗτινος ἡ δικαιοδοσία καὶ ἐξουσία, ὡς ἐλέχθη, **ἐπεκτείνεται μὲν πανταχοῦ, ἀλλ' ἔξω καὶ πέραν τῶν κανονικῶν ὁρίων πάσης ἄλλης ἀνεξαρτήτου πατριαρχικῆς ἢ συνοδικῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας.** Ὅταν δ' ἀπεναντίας τὰ ὅρια ὀρθοδόξου τινὸς κράτους ἢ μὴ ἐκταθῶσι γειτονικῶς, τότε φυσικῷ καὶ κανονικῷ τῷ λόγῳ αἱ ὑπάρχουσαι ἢ συνιστώμεναι ἐπίσκοπαὶ ἐν τῇ νέᾳ χώρᾳ ἀποτελοῦσι μέρος ἤτοι συνενοῦνται μετὰ τῆς Ἐκκλησίας τοῦ ἐπεκταθέντος κράτους. Οὕτω, προστεθείσης πολιτικῶς τῆς Ἑπτανήσου καὶ τῆς Θεσσαλίας εἰς τὸ βασίλειον τῆς Ἑλλάδος, αἱ ἐπίσκοπαὶ καὶ αἱ μητροπόλεις τῆς Ἑπτανήσου καὶ τῆς Θεσσαλίας, καίπερ ἀνήκουσαι τῇ ἐκκλησιαστικῇ δικαιοδοσίᾳ τοῦ οἰκουμενικοῦ τῆς Κωνσταντινουπόλεως πατριάρχου, οὐχ ἧττον συνεισῆλθον κανονικῶς ἐν τῇ ἐκκλησιαστικῇ δικαιοδοσίᾳ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Ἂν δ' ἐν τῇ αὐτῇ ὀρθοδόξῳ ἐκκλησιαστικῇ περιφερείᾳ βασιλείου ἢ κράτους τινὸς εὑρίσκωνται ὀρθόδοξοι διαφόρου φυλῆς, γλώσσης ἢ διαφόρου ἐθνικότητος, πάντες οὗτοι ὀφείλουσι κατὰ κανόνα νὰ ὑποταχθῶσιν ἐκκλησιαστικῶς εἰς τὴν ὀρθοδοξον ἐκκλησιαστικὴν ἀρχὴν τοῦ κράτους ἐκείνου. Οὕτως, ἕλληνες τῆς ἐν Ἑλλάδι Ἐκκλησίας, ρουμάνοι τῆς ἐν Ρουμανίᾳ Ἐκκλησίας καὶ καθεξῆς, κατοικοῦντες ἐν Ρωσσίᾳ, εἶναι μὲν ὑπηκοότητος ἑλληνικῆς ἢ ρουμανικῆς, ὑπάγονται ὅμως κανονικῶς εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἀρχὴν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρωσσίας. Οὕτως, ἂν ἐν Γαλλίᾳ ὑπῆρχεν ὀρθόδοξος Ἐκκλησία αὐτοκέφαλος, ἡ ἐν Μασσαλίᾳ ἑλληνικὴ παροικία καὶ ἐκκλησία καὶ ἐγὼ ὁ ἱερεὺς τῆς ἑλληνικῆς παροικίας ὠφείλομεν νὰ ὑπαγώμεθα ὑπὸ τὴν ἐκκλησιαστικὴν δικαιοδοσίαν τοῦ ὀρθοδόξου ἐπισκόπου Μασσαλίας. Τοῦτο ἀποδεικνύει τρανῶς, ὅτι ὀρθόδοξοι χριστιανοὶ οἱασδήποτε ὑπηκοότητος καὶ ἂν ὦσι, μεταβαίνοντες ἐκ τῆς ὀρθοδόξου αὐτῶν Ἐκκλησίας καὶ διαμένοντες ἢ κατοικοῦντες ἐν ἄλλῃ ὀρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ ἢ δικαιοδοσίᾳ, τηροῦσι μὲν βεβαίως τὴν ὑπηκοότητα τοῦ ἔθνους αὐτῶν, ὑπάγονται ὅμως κανονικῶς ὑπὸ τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἀρχήν, ἐν τῇ δικαιοδοσίᾳ τῆς ὁποίας διαμένουσι.

Καὶ δὴ πάντες οἱ ὀρθόδοξοι, ἕλληνες, ρῶσσοι, ἄραβες ἢ ἄλλου τινὸς ἔθνους, οἱ μεταβαίνοντες καὶ κατοικοῦντες ἐν τῇ κανονικῇ καὶ ἐκκλησιαστικῇ δικαιοδοσίᾳ τοῦ πατριαρχικοῦ τῆς Κωνσταντινουπόλεως θρόνου, οὐ μόνον ἐν Τουρκίᾳ, ἀλλὰ καὶ ἐν Ἰταλίᾳ, καὶ ἐν Γαλλίᾳ, καὶ ἐν Γερμανίᾳ, καὶ ἐν Βελγίῳ, καὶ ἐν Ὁλλανδίᾳ, καὶ ἐν Ἀγγλίᾳ, καὶ ἐν τῇ βορείῳ καὶ νοτίῳ Ἀμερικῇ, καὶ ἐν αὐτῇ τῇ Αὐστραλίᾳ (πᾶσιν οὖσι κράτεσι καὶ βασιλείοις ἑτεροδόξοις, ἀφοῦ δὲν ὑφίσταται ἐν αὐτοῖς ὀρθόδοξος αὐτοκέφαλος Ἐκκλησία) πάντες οὗτοι φρονῶ ταπεινῶς, ὅτι ὀφείλουσι κατὰ κανόνα νὰ ὑπόκεινται καὶ νὰ ἀναγνωρίζωσι, καὶ δὴ καὶ οἱ ἱερεῖς αὐτῶν νὰ μνημονεύωσιν ἐν ταῖς θείαις αὐτῶν λειτουργίαις καὶ τελεταῖς, ὡς ἀνωτέραν ἐκκλησιαστικὴν αὐτῶν ἀρχήν, τὸ ὄνομα τοῦ κατὰ καιροὺς οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως. Δὲν ἐπιτρέπεται δὲ τοῖς ἐν τῇ διασπορᾷ ὀρθοδόξοις χριστιανοῖς νὰ προτιμῶσι ταύτην ἢ ἐκείνην τὴν πατριαρχικὴν ἢ αὐτοκέφαλον Ἐκκλησίαν κατ' ἰδίαν βούλησιν καὶ δι' ἰδίους λόγους, καὶ παρ' αὐτῆς νὰ ζητῶσιν ἐκκλησιαστικὸν προϊστάμενον ἢ ἐφημέριον, καὶ νὰ ἐπιβάλλωσιν αὐτῷ νὰ ἀναγνωρίζῃ καὶ νὰ μνημονεύῃ τὴν τάδε ἱερὰν Σύνοδον ἢ τὸν τάδε πατριάρχην, καὶ οὕτω παρ' αὐτῶν μὲν τῶν πιστῶν νὰ προξενῆται ἀταξία καὶ σύγχυσις καὶ ἀνατροπὴ τῆς καθεστηκυίας ἀποστολικῆς καὶ συνοδικῆς τάξεως καὶ εὐταξίας ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, μεταξὺ δὲ τῶν ἁγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν προστριβαί, διαφιλονικίαι καὶ ἔριδες. Φρονοῦμεν λοιπὸν ταπεινῶς, ὅτι ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως, οὐχὶ ὡς **οἰκουμενικὸς κυριολεκτικῶς,** διότι ἀπὸ τοῦ ἕκτου αἰῶνος φέρει τὸν τίτλον τοῦτον **τιμητικῶς,** ἀλλ' ὡς πατριάρχης τῆς ἁγιωτάτης Ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως, ἔχει κανονικῶς τὸ δικαίωμα καὶ τὸ ὑψηλὸν καθῆκον νὰ ὑποδείξῃ ἀδελφικῶς καὶ ἐκκλησιαστικῶς εἰς τὰς ἐνδιαφερομένας ἐν τῷ ζητήματι ὀρθοδόξους Ἐκκλησίας, ἰδίᾳ δὲ εἰς τὴν ἱερὰν Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὅτι αὕτη ἤθελε πράττει κατὰ κανόνα, ἂν τοὺς ἀπευθυνομένους πρὸς αὐτὴν ὀρθοδόξους ἕλληνας, ὑπηκόους ἢ μὴ, καὶ ζητοῦντας παρ' αὐτῆς ἱερεῖς εἰς τὰς ἐν τῇ διασπορᾷ παροικίας καὶ ἐκκλησίας, θὰ παρέπεμπε πρὸς τὴν Α. Θ. Παναγιότητα, τὸν οἰκουμενικὸν τῆς Κωνσταντρνουπόλεως πατριάρχην, ὅστις ἐστὶν ὁ μόνος κανονικῶς ἁρμόδιος νὰ συνιστᾷ καὶ νὰ

ἀποστέλλῃ διὰ κανονικῶν συστατικῶν γραμμάτων τοὺς ἐγκαθιστα μένους ἱερεῖς εἰς τὰς διαφόρους ἐν τῇ διασπορᾷ ὀρθοδόξους παροικίας καὶ Ἐκκλησίας. Ἄλλως τε δὲ, παρίσταται θέαμα καὶ πρᾶγμα λυπηρὸν καὶ κατακρίσεως καὶ περιφρονήσεως ἄξιον, πρῶτον μὲν εἰς τὰ ὄμματα τῶν ξένων ἐθνῶν, ἵνα φαινώμεθα ὑπὸ ἐθνικὴν ἔποψιν διῃρημένοι, καὶ ἐξασκοῦντες, κατὰ τὴν οἰκοι συνήθειαν, τὸν ὀλέθριον κομματισμόν, ὅστις φέρει ἡμᾶς εἰς προφανῆ καταστροφήν· καὶ ἔπειτα ἐνώπιον τῶν ἑτεροδόξων, τῶν τηρούντων ἔτι τὴν κανονικὴν καὶ ἐκκλησιαστικὴν δικαιοδοσίαν, λατίνων τε καὶ ἀγγλικανῶν ἐπισκόπων, ὅταν ἀκούωσιν, ὅτι ὁ μὲν ἱερεὺς τῆς ἐκκλησίας τοῦ Μάντζεστερ λ. χ. ὑπόκειται εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως κατὰ βούλησιν τῶν χριστιανῶν, ὁ δὲ τῆς Λιβερπούλ διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν εἰς τὴν ἱερὰν Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, καὶ ἐκεῖνος μὲν μνημονεύει τοῦ ὀνόματος τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου, οὗτος δὲ τοῦ ὀνόματος τῆς ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἑλλάδος. Τὸ δὲ χείριστον καὶ λυπηρότερόν ἐστιν, ὅταν οἱ ὀρθόδοξοι χριστιανοὶ μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς παροικίας, τῆς Μελβούρνης ἐν Αὐστραλίᾳ, ἄλλοι μὲν προτιμῶσι νὰ ὑπάγωνται εἰς τὸν θρόνον τῶν Ἱεροσολύμων καὶ νὰ μνημονεύωσι τὸν πατριάρχην τῆς Ἐκκλησίας ταύτης, ἄλλοι δὲ εἰς τὴν ἱερὰν Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, καὶ νὰ μνημονεύωσι τὴν ἱερὰν Σύνοδον. Αἱ τοιαῦται παρὰ κανόνας ἀταξίαι καὶ ἀκαταστασίαι ἀνάγκη νὰ παύσωσι καὶ νὰ κανονισθῇ τὸ ζήτημα πρὸς τὸ πνεῦμα τῶν θείων καὶ ἱερῶν κανόνων καὶ τὴν ἀρχαίαν πρᾶξιν τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Θεοῦ· «Οὐ γάρ ἐστιν ἀκαταστασίας ὁ Θεὸς ἀλλ' εἰρήνης, ὡς ἐν πάσαις ταῖς Ἐκκλησίαις τῶν ἁγίων . . . .διὸ πάντα εὐσχημόνως καὶ κατὰ τάξιν γινέσθω», διδάσκει ὁ οὐρανοβάμων Παῦλος (Α', Κορινθ. ιδ' 33, 40).

Φρονοῦμεν λοιπὸν, ὅτι εἶναι ἤδη καιρὸς, ἕνεκα τῆς ὑσημέραι ἐπαυξήσεως τῶν ὀρθοδόξων παροικιῶν καὶ Ἐκκλησιῶν ἐν τῇ διασπορᾷ, καὶ ἕνεκα τῶν ἀρξαμένων ἤδη λυπηρῶν προστριβῶν καὶ διαφιλονεικιῶν, νὰ κατανοηθῇ καλῶς ὑπὸ τῶν ἁγιωτάτων πατριαρχικῶν καὶ αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν τοῦ Θεοῦ, ὅτι ἡ ἔξω τῆς κανονικῆς περιφερείας καὶ δικαιοδοσίας αὐτῶν, καὶ τῶν ἐκτενεστέρων ὁρίων, ὡς προϋπεδείξαμεν, ἅπερ, ὡς γειτνιάζοντα, δύνανται φυσικῶς νὰ ὑπαχθῶσιν αὐταῖς, κειμένη διασπορὰ ἐν τοῖς διαφόροις ἔθνεσι δὲν εἶναι ἀγρὸς ἄφρακτος καὶ ἔρημος, ἢ στάδιον ἐκκλησιαστικῆς ἢ ἐθνικῆς φιλοτιμίας καὶ ἀντιζηλίας, ἀλλ' ὅτι πᾶσα αὕτη ἡ λεγομένη διασπορὰ εἶναι καθωρισμένη κανονικῶς καὶ ἐμπράκτως ὡς ἐκκλησιαστικὴ δικαιοδοσία τοῦ οἰκουμενικοῦ τῆς Κωνσταντινουπόλεως σατριάρχου. Ἕνεκα τούτου, οὐδεὶς ἕτερος, πλὴν αὐτοῦ, δύναται κατὰ κανόνα ἐκκλησιαστικὸν νὰ ἐξασκῇ ἀτιμωρητεὶ ἐκκλησιαστικὴν ἐξουσίαν, ἢ νὰ ἐνεργῇ καὶ νὰ καθιστᾷ ἐπισκόπους ἢ πρεσβυτέρους, ἢ νὰ ἐπιβάλλῃ τοῖς ἐν τῇ διασπορᾷ πρεσβυτέροις νὰ μνημονεύωσι τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ ἐν ταῖς θείαις λειτουργίαις καὶ ταῖς ἱεραῖς τελεταῖς, προξενῶν οὕτως ἀνατροπὴν τῆς προτεθεσπισμένης καὶ προσηκούσης τῇ Ἐκκλησίᾳ τοῦ Θεοῦ κανονικῆς καὶ ἐκκλησιαστικῆς τάξεως καὶ εὐταξίας. Ἐν τῇ διασπορᾷ ταύτῃ, τουτέστιν ἐν τοῖς ἁπανταχοῦ τῆς γῆς κατοικοῦσιν ἔθνεσιν, ἐπικρατοῦσιν οἱ χριστιανοί, ὀπαδοὶ τῶν δύο χριστιανικῶν ὁμολογιῶν καὶ Ἐκκλησιῶν, ἤτοι τῆς λατινορωμαϊκῆς τοῦ πάπα Ἐκκλησίας καὶ τοῦ ποικίλου προτεσταντισμοῦ, ἐν μέσῳ τῶν ὁποίων ἀναφύονται καὶ ἀναβλαστάνουσιν αἱ τῆς ὀρθοδόξου Ἀνατολικῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας παροικίαι καὶ ἐκκλησίαι, τουτέστιν ἐν μέσῳ τοῦ ἰταλικοῦ, τοῦ γαλικοῦ, τοῦ αὐστριακοῦ, τοῦ γερμανικοῦ, τοῦ ἀγγλικοῦ καὶ τοῦ ἀμερικανικοῦ ἔθνους. Διότι σήμερον δὲν εἶναι πλέον ἀπηγορευμένον, ὡς ἐπὶ πολλοὺς αἰῶνας πρότερον, νὰ ἱδρυθῶσι παντοχοῦ τῆς δύσεως καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν ὀρθόδοξα παρεκκλήσια καὶ ἐκκλησίαι. Σήμερον καὶ ἐν αὐτῇ τῇ Ρώμῃ, ἐν ᾗ ἄλλοτε ἦτο ἀπηγορευμένον καὶ νὰ ταφῇ τις ὀρθόδοξος, ἂν θὰ ὑπῆρχεν ὀρθόδοξος παροικία, θὰ ἠδύνατο νὰ ἱδρυθῇ ὀρθόδοξος ναὸς, καὶ ἐν αὐτῷ νὰ μνημονεύηται τὸ ὄνομα τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου, ὡς αἱ λατινικαὶ παροικίαι ἀνήγειραν ναοὺς ἐν Ἀθήναις καὶ ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ μνημονεύεται ἐν αὐτοῖς τὸ ὄνομα τοῦ ἐπισκόπου καὶ πάπα Ρώμης. Εἶναι δὲ λίαν ἐπιθυμητὸν νὰ συστηθῇ ἐν Ρώμῃ ἔστω καὶ μικρὰ ὀρθόδοξος παροικία, διότι πολλοὶ ἕλληνες δύνανται νὰ εὕρωσιν ἐν αὐτῇ ἐπικερδῆ ἐργασίαν, καθόσον ὑπάρχει μεγάλη κοινωνικὴ κίνησις, ἀκμάζουσι δὲ ἐν αὐτῇ αἱ ὡραῖαι τέχναι, τὰ γράμματα, τὸ ἐμπόριον, καὶ πᾶν εἶδος ἐμπορικῆς συναλλαγῆς.

Μετὰ τὸν ὁριστικὸν διακανονισμὸν τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ τούτου ζητήματος, ἤτοι μετὰ τὴν ἐν πνεύματι ἀδελφικῆς ἐν Χριστῷ ἀγάπης καὶ εἰρήνης τελείαν ἀναγνώρισιν τοῦ κανονικοῦ δικαιώματος τῆς ἐκκλησιαστικῆς δικαιοδοσίας τοῦ πατριαρχικοῦ τῆς Ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως θρόνου ὑπὸ τῶν λοιπῶν ἁγίων καὶ ὀρθοδόξων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν, φρονοῦμεν ταπεινῶς, ὅτι ἡ ὁμόφωνος αὕτη ἐκκλησιαστικὴ ἀπόφασις καὶ κανονικὴ διάταξις πρέπει νὰ κοινοποιηθῇ διὰ πατριαρχικῶν ἐγκυκλίων ἐπιστολῶν εἰς πάσας τὰς ἐν τῇ διασπορᾷ ὀρθοδόξους παροικίας καὶ πρὸς τοὺς ἐκκλη-

σιαστικῶς προϊσταμένους τῶν ἱερῶν αὐτῶν ἐκκλησιῶν. Πρὸ πάντων οἱ τελευταῖοι οὗτοι ὀφείλουσι νὰ γινώσκουσιν, ὅτι ἐν τῇ πατριαρχικῇ δικαιοδοσίᾳ κανονικῶς εὑρισκόμενοι καὶ ἱερουργοῦντες, ὡς τῶν πιστῶν ἱερεῖς καὶ λειτουργοὶ τοῦ Ὑψίστου, ἐντέλλονται ἐκκλησιαστικῶς νὰ ἀναγνωρίζωσι τοῦ λοιποῦ ὡς ἀνωτέραν αὐτῶν ἐκκλησιαστικὴν ἀρχὴν τὴν Α. Θ. Παναγιότητα τὸν οἰκουμενικὸν τῆς Κωνσταντινουπόλεως πατριάρχην νὰ ἀποτείνωνται πρὸς αὐτὸν πρὸς ζήτησιν ἁγίου μύρου, καὶ περὶ ἐπιλύσεως τῶν παρεμπιπτόντων δυσκόλων ἐκκλησιαστικῶν ζητημάτων ἐν τῇ ὀρθοδόξῳ παροικίᾳ, εὑρισκομένῃ ἐν μέσῳ ἑτεροδόξου λαοῦ, καὶ αὐτοῦ τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου τὸ ὄνομα νὰ μνημονεύωσιν ἐν ταῖς ἱεραῖς λειτουργίαις καὶ τελεταῖς, κατέχοντες, ὡς μέχρι τοῦδε, ὑπέροχόν τινα θέσιν, καὶ χαίροντες ἐν τῇ πράξει πληρεστέραν τινὰ ἱερατικὴν ἐξουσίαν.

Ἐπὶ τέλους ἐπιτραπήτω ἡμῖν νὰ ἐκφράσωμεν τὴν ταπεινὴν ἡμῶν γνώμην καὶ περὶ τοῦ ζητήματος, ὅπερ κυρίως ἐπήνεγκε τὰς διαιρέσεις μεταξὺ τῶν ὀρθοδόξων χριστιανῶν μιᾶς κοινότητος, καὶ τὰς προστριβὰς μεταξὺ τῶν Ἐκκλησιῶν τοῦ Θεοῦ, τοὐτέστι **περὶ τῆς προσκλήσεως ἱερέως ὑπὸ ὀρθοδόξου τινὸς παροικίας ἐν τῇ διασπορᾷ.** Κατὰ γενικὸν ἐκκλησιαστικὸν κανόνα, οἱ ὀρθόδοξοι χριστιανοὶ πάσης ἐν τῇ διασπορᾷ παροικίας, ἔχοντες ἀνάγκην ἱερέως, ἐφημερίου ἢ προϊσταμένου, ὀφείλουσιν, ὡς τέκνα πιστὰ καὶ εὐσεβῆ τῆς ἁγιωτάτης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, νὰ ἀπευθύνωνται πρὸς τὴν Α. Θ. Παναγιότητα τὸν οἰκουμενικὸν Πατριάρχην καὶ παρ' αὐτοῦ νὰ ζητῶσι τὸν κατάλληλον λειτουργὸν καὶ ἱερέα διὰ νὰ καταλάβῃ τὴν κενὴν θέσιν. Τοῦτο εἶνε τὸ νόμιμον καὶ τὸ κανονικόν, ἐπειδὴ ἡ παροικία αὐτῶν εὑρίσκεται ἐν τῇ ἐκκλησιαστικῇ δικαιοδοσίᾳ τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου. Ἐπειδὴ ὅμως, ὡς ἐπὶ τοῦ παρόντος συμβαίνει, οὕτω καὶ ἐν τῷ μέλλοντι πιθανὸν νὰ εὑρεθῶσιν ὀρθόδοξοι παροικίαι νὰ ἀποταθῶσι πρὸς ζήτησιν ἱερέως οὐχὶ πρὸς τὸν πατριάρχην Κωνσταντινουπόλεως, ἀλλὰ πρὸς οἱανδήποτε ἄλλην κατὰ βούλησιν, πατριαρχικὴν ἢ αὐτοκέφαλον Ἐκκλησίαν, φρονοῦμεν ταπεινῶς, ὅτι τὸ πνεῦμα τῆς ἐκκλησιαστικῆς εἰρήνης καὶ ἡ ἀδελφικὴ ἐν Χριστῷ ἀγάπη ὑπαγορεύει ἵνα πᾶσα ἁγία τοῦ Θεοῦ ὀρθόδοξος Ἐκκλησία, λαμβάνουσα τὴν ἐν λόγῳ αἴτησιν, κοινοποιῇ ἀνυπερθέτως ταύτην τῇ Α. Θ. Παναγιότητι, τῷ οἰκουμενικῷ πατριάρχῃ, ὑποδεικνύουσα συνάμα, ἂν θέλῃ, κατὰ καθῆκον, καὶ τὸν ἴδιον ὑποψήφιον, ὅστις ἔχων τὰ ἀπαιτούμενα προσόντα τῆς ἐκκλησιαστικῆς παιδείας, τῆς γλώσσης, τῆς πνευματικῆς ἐμπειρίας, τῆς ὀρθοδόξου πίστεως καὶ εὐσεβείας, καὶ τῶν χριστιανικῶν ἀρετῶν, δύναται δικαίως νὰ καταλάβῃ τὴν κενὴν τοῦ ἐφημερίου ἢ τοῦ προϊσταμένου θέσιν ἐν τῇ παροικίᾳ. Ἀλλὰ καὶ ἡ Α. Θ. Παναγιότης δικαιοῦται νὰ ζητῇ ἀδελφικῶς παρὰ τῶν ἄλλων ἁγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν, ἂν μὴ ἔχῃ, καταλλήλους ἱερεῖς καὶ λειτουργοὺς διὰ τὰς ἐς τῇ διασπορᾷ παροικίας, καὶ τοῦτο συμφώνως πρὸς τὸν 55 ἱερὸν κανόνα τῆς ἐν Καρχηδόνι ἁγίας Συνόδου, ὅστις παρεῖχε τὸ δίκαιον εἰς τὸν ἔξαρχον μητροπολίτην Καρχηδόνος νὰ λαμβάνῃ παρὰ τῶν ἄλλων ἐν τῇ βορείῳ Ἀφρικῇ Ἐκκλησιῶν πρεσβυτέρους ἢ διακόνους. Καθὼς οὖν ὁ ὢν κληρικὸς τῆς Ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως, ἐκλεγόμενος καὶ ἀποστελλόμενος νὰ ἐφοδιάζηται διὰ τῶν ἀπαιτουμένων συστατικῶν πατριαρχικῶν ἐπιστολῶν, οὕτω καὶ ὁ ὑπὸ οἱασδήποτε ἄλλης πατριαρχικῆς ἢ αὐτοκεφάλου ἁγίας τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησίας ὑποδεικνυόμενος καὶ ὑπὸ τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου ἐγκρινόμενος, θὰ λαμβάνῃ πρῶτον παρὰ τῆς συνιστώσης αὐτὸν Ἐκκλησίας τὰς **ἀπολυτικὰς** ἐπιστολάς, δυνάμει τῶν ὁποίων ἡ Α. Θ. Παναγιότης θὰ ἐκδίδῃ τὰς **ἀπαραιτήτους** συστατικὰς πατριαρχικὰς ἐπιστολάς, δι' ὧν ἐφοδιαζόμενος ἐπιτρέπεται αὐτῷ νὰ ἐγκατασταθῇ ἐν τῇ ζητησάσῃ ὀρθοδόξῳ παροικίᾳ. Ὥστε κληρικός, ἤτοι πρεσβύτερος ἢ διάκονος, μὴ φέρων **συστατικὰς ἐπιστολὰς τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου,** ἢ φέρων μόνον ἀπολυτικὰς τῆς Ἐκκλησίας αὐτοῦ, ἀπαγορεύεται τοῦ λοιποῦ αὐστηρῶς νὰ καταλάβῃ θέσιν πρεσβυτέρου ἢ διακόνου ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τῆς διασπορᾶς, διὸ καὶ δέον νὰ ἀνακαλῆται ἀμέσως ὁ τοιοῦτος ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας, ἐν ᾗ ἐχειροτονήθη πρεσβύτερος ἢ διάκονος, καὶ εἰς ἣν ἀνήκει, πρὸς παῦσιν τῶν σκανδάλων ἐνώπιον τοῦ ἑτεροδόξου κόσμου, καὶ πρὸς ἑδραίωσιν τῆς εἰρήνης καὶ τῆς εὐταξίας ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τοῦ Θεοῦ.

Οὕτως οὖν, φρονοῦμεν ταπεινῶς, κανονιζομένου ἐν τῷ συνόλῳ αὐτοῦ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ τούτου ζητήματος καὶ τῶν συνεπομένων αὐτῷ λεπτομερειῶν ἐν πνεύματι εὐαγγελικῷ καὶ πρὸς δόξαν τοῦ θείου ὀνόματος ὑπὸ τῶν ἁγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν, μετὰ τῆς ἁγιωτάτης καὶ ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἀλλὰ καὶ συμφώνως πρὸς τοὺς θείους καὶ ἱεροὺς κανόνας, θὰ ἐπέλθῃ, ἐλπίζομεν, καὶ θὰ ἐμπολιτεύηται τοῦ λοιποῦ οὐ μόνον ἡ τάξις καὶ ἡ εὐταξία ἐν τῇ ὀρθοδόξῳ καθολικῇ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίᾳ, ἥτις διατελεῖ ἐν τῷ ζητήματι τούτῳ ἔν τινι ἐκκλησιαστικῇ ἀκαταστασίᾳ, ἀλλὰ καὶ διὰ τῆς συχνοτέρας ἐπιστολιμαίας ἐπικοινωνίας θὰ ἀναζωπυρηθῇ τὸ πνεῦ-

μα τῆς ἀμοιβαίας καὶ ἀδελφικῆς ἐν Χριστῷ ἀγάπης καὶ εἰρήνης, καὶ θὰ ἰσχυροποιηθῇ προσηκόντως, ὡς δεῖ, ὁ ἱερὸς σύνδεσμος τῆς ἑνότητος μεταξὺ πασῶν τῶν ἁγίων τοῦ **Θεοῦ** Ἐκκλησιῶν.

Ἐν Μασσαλίᾳ, Ἀρχιμ. ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΖΙΓΑΒΗΝΟΣ

ΟΙ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΚΑΙ ΟΙ ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ ΛΟΓΙΟΙ

Ἐργασίαι αὐτῶν, Ἐπιστημονικὸς βίος, Γεωγραφία, Ἱστορία, Παλαιογραφία, Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία· καὶ οἱ τῶν κλάδων τούτων ἀντιπρόσωποι ἐν Ἀθήναις*

Ἐνθυμούμεθα δ' ἐνταῦθα τοῦ λόγου γενόμενοι ὅτι ἐν τεύχει τοῦ **Ἐγκυκλοπαιδ. Λεξικοῦ** τοῦ κ. Βάρτ, περὶ οὗ ἀνωτέρω ἐγένετο λόγος, διαπεμφθέντι εὐμενῶς ὑπὸ συναδέλφου καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου μὴ κοτέοντος ἐν τῷ ἄρθρῳ **Ἑλλὰς** (σ. 760) φέρεται: «Ἡ **Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος** εἶνε αὐτοκέφαλος, ἐνεργοῦσα ἀνεξαρτήτως πάσης ἄλλης Ἐκκλησίας τὰ κυριαρχικὰ αὐτῆς δικαιώματα, καὶ διοικεῖται ὑπὸ Συνόδου ἀρχιερέων, διαιρεῖται, δὲ εἰς 17 ἀρχιεπισκοπὰς πρώτη δὲ τάσσεται ἡ «**ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν**». Οὐδὲν πλέον οὐδὲν ἔλασσον. Ἰδοὺ πῶς διαφωτίζονται οἱ ἐν Εὐρώπῃ λόγιοι καὶ ποῦ βασίζονται οἱ διεστραμμένα ἑκόντι ἀέκοντί γε θυμῷ περὶ τῶν καθ' ἡμᾶς πραγμάτων γράφοντες. Καὶ ταῦτα γράφονται ὑπὸ Ἀθηναίου, ἐν μέσαις Ἀθήναις βιοῦντος ἀνδρὸς, ἐν τῷ καλλιτέρῳ τῶν ἑλληνιστὶ συντεταγμένων Ἐγκυκλοπαιδικῶν Λεξικῶν. Τί πρὸς ταῦτα, Κύριε Λάμπρε καὶ Κύριε Κυριακοῦ; Πόσας ἐλλείψεις ἔχει ἡ ἀνωτέρω αὐτῇ λέξει ἀντιγραφεῖσα περὶ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος περικοπή;

Μίαν, δύο, τρεῖς, τέσσαρας, πέντε. ἢ καὶ πλείονας; Εἴπατε. Τίς ἡ σημασία τοῦ «αὐτοκεφάλου» Ἐκκλησίας τινός; Ἡ ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος διοικεῖται ὑπὸ Συνόδου «ἀρχιερέων» (οὕτω); **πόσων,** κατὰ τίνα νόμον καλουμένων εἰς «σύνοδον» κατὰ τίνα νόμον ἐργαζομένων; καὶ ἄνευ προεδρίας; Τίς προΐσταται τῆς Συνόδου; **ποῦ** ἀναφέρεται ὁ κατ' ἐπίσημον διάταγμα ὀνομαζόμενος **μητροπολίτης** Ἀθηνῶν; **ποῦ** ὑποδεικνύεται ὁ διορισμὸς τῶν συνοδικῶν, ἡ ἀνανέωσις τῶν συνοδικῶν μελῶν; **ποῦ** ὁ ἀπαραίτητος θεσμὸς τοῦ παρὰ τῇ ἱερᾷ Συνόδῳ «βασιλικοῦ Ἐπιτρόπου»; Ὅλα ταῦτα ἀποσιωπῶνται οὐδὲ προσράπτεται σημείωσις διὰ τὴν τοῦ πλείονα ζητοῦντος ἀπορίαν ἡ παραπομπή. Γίνεται μόνον περαιτέρω ἐν σελ. 778 μνεία «ὅτι τὸ πατριαρχεῖον ΚΠόλεως ἀνεγνώρισεν ἐπισήμως διὰ συνοδικοῦ τόμου τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς Ἑλλ. ἐκκλησίας καὶ ὅτι τῷ 1852 ἐκανονίσθη διὰ νόμου ἡ διοίκησις τῆς Ἐκκλησίας ὑπὸ τῆς ἱερᾶς Συνόδου». Ταῦτα ἀρκοῦσιν; ἐὰν δὲ ἐν ἄλλῳ τινὶ ἄρθρῳ γίνονται αἱ ἀπαιτούμεναι διασαφήσεις ἀγνοοῦμεν, διότι τουλάχιστον **οὐδαμοῦ** ὁ ἐπιεικὴς ἀνάγνώστης τῶν ἀγόφων τούτων πραγμάτων παραπέμπεται:

Ἕτερα ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ παραλείπομεν· δὲν πιστεύομεν βεβαίως ὅτι εἶναι τυπογραφικὰ ἀβλεπτήματα, ὡς πάντως τόδε: ὅτι ἡ Ἑλλὰς ἔχει 932,600 χιλιομέτρων σιδηροδρομικὰς γραμμὰς λειτουργούσας. δῆλα δὴ ὅσας οὐδ' ὅλα τὰ εὐρωπαϊκὰ κράτη **ὁμοῦ** ἔχουσιν. Ἴσως τὸ 600 περιττεύει ἢ τὸ **χμέτρων** διορθωτέον εἰς **μέτρων**.

Κατὰ τὸ 1898, μετὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ Λεξικοῦ ἡ Ἑλλὰς εἶχε σιδηροδρομ. γραμμὰς ἐν ὅλῳ 960 χμ.

Brillof, Πρακτ. Γεωγρ. 1904, σ. 310.

Κατὰ τὸ 1899, εἶχε 970 χμ. ἐν ὅλῳ

Ruge, Γεωγρ. διὰ τὰς ἐμπορικὰς σχολὰς 1904 σ. 187:

Κατὰ τὸ 1901, εἶχε 972 χμ.

Eckert τομ. **Α'** 1905, σελ. 150.

Κατὰ τὴν **Β'**. ἔκδ. τῆς Γενικῆς Γεωγραφίας τοῦ κ. Σαρρῆ (1905) τὴν **ἐγκριθεῖσαν** (περὶ ἧς παρακαλεῖται ὁ ἀναγνώστης νὰ ἀναγνώσῃ καὶ τὰς ἐν τῇ 5 § παρατηρήσεις ἡμῶν) **ἀγνοεῖται** ἡ τελεσθεῖσα πρόοδος ἐν τῷ εἴδει τούτῳ τῆς συγκοινωνίας.

Κατὰ τὸ 1906, 1035 χμ., καθ' ἃ εὑρίσκομεν ἐν σελ. 40 τῆς καλλίστης Γεωγραφίας τοῦ κ. Κ. Μητσοπούλου.

§ 16

Ἐν τῷ **Ἐγκυκλοπαιδικῷ** τούτῳ **Λεξικῷ**, ἐν ᾧ δὴ ὅλος ὁ τοῦ κ. Λάμπρου οἶκος καὶ τῶν σὺν αὐτῷ λογίων ἐπὶ χρήμασι τὴν σοφίαν αὐτῶν

* συνέχεια ἀπὸ σελ. 658 660 τοῦ παρελθ. ἔτους.

κατέθηκαν οὔτε περὶ **Ἀφυσίας**, οὔτε περὶ **Ἀλωνης**, περὶ ὧν ὑπάρχουσι ὡραῖαι διατριβαὶ Κωνσταντινουπολιτῶν λογίων, οὔτε περὶ **Ἐδέσσης**, τῶν νῦν Βοδενῶν, λόγος γίνεται, οὔτε περὶ **Ἐλαμ-ιτῶν**, οὔτε περὶ **Λαγίνης** τῆς ἐν Καρίᾳ, περὶ ἧς τόσα ἐδημοσιεύθησαν ἐν τῷ **Δελτίῳ** τῆς **Ἑλλην: Ἀλληλογραφίας** (Β. C. H. 1895) τῆς Γαλλικῆς Ἀρχαιολογ. Σχολῆς τῶν Ἀθηνῶν, οὔτε περὶ **Λιτίτσης**, τῆς παρὰ τὴν Ἀδριανούπολιν, ἥτις εἶναι καὶ ἕδρα μητροπολίτου, οὔτε περὶ Μουσούρου πασσᾶ (Κωνσταντίνου) τοῦ ἐν Λονδίνῳ ἐξόχου πρεσβευτοῦ τῆς ὀθωμ. Αὐτοκρατορίας καὶ σοφοῦ ἑλληνιστοῦ, οὔτε περὶ **Νικοπόλεως** τῆς ἐν Βιθυνίᾳ ἢ τῆς ἐν Συρίᾳ. Πόσα δὲ δύνανται ἵνα διορθωθῶσιν! Ὁ **Εὐρυμέδων** λέγεται τουρκιστὶ **Καψί-σουΐ;** Ὁ Εὐρυμέδων χύνεται εἰς τὸν **Σμυρναϊκὸν κόλπον**!! Ἀλλὰ διατὶ δὲν σημειοῦται καὶ ἡ ἐπὶ τῇ φήμῃ τοῦ ποταμοῦ τούτου φερομένη **διπλῆ** νίκη τοῦ Κίμωνος; Πόσα δ' ἄλλα δὲν δύναταί τις ἵνα προσθέσῃ τοῖς περὶ Λέσβου, ἧς ἡ ἑλληνιστὶ βιβλιογραφία ἀγνοεῖται; Τὰ περὶ τῶν Καραθεοδωρῆ, καὶ ἰδίως τοῦ ἐξοχωτάτου καὶ σοφωτάτου Ἀλεξάνδρου πασσᾶ μήπως βιογραφοῦνται ὀρθῶς; Ἀλλὰ μήπως ἐν τοῖς περὶ **Κούζα** τοῦ ἡγεμόνος λέγονται τὰ ἐνδιαφέροντα τῷ μοναστηριακῷ ζητήματι, ἢ γίνεται παραπομπή τις ἐπὶ τέλους εἰς βιβλίον τι διὰ τὴν γνῶσιν τοῦ ζητήματος τούτου, τοσούτων μάλιστα ὑπαρχόντων καὶ διαμειφθέντων ἐπισήμως καὶ ἡμιεπισήμως ἐγγράφων καὶ διπλωματικῶν ἔτι; Παραπέμπεται ὁ βουλόμενος ἐκεῖ εἰς τὸ ἄρθρον **Ρουμανία**, ἀλλὰ ὑπὸ τοιαύτην γραφὴν ἄρθρον δὲν ὑπάρχει ἐν τῷ Λεξικῷ κατακεχωρισμένον, ἐπὶ τέλους ἀνευρίσκεται τὸ ὑπὸ ἄλλην γραφὴν ἄρθρον **Ρωμουνία**, ἀλλὰ καὶ ἐν τούτῳ, ἐν ᾧ ἀναφέρεται ὁ Κούζας, οὐδὲν λέγεται περὶ τοῦ μοναστηριακοῦ ζητήματος καὶ τῆς παρὰ τὰς συνθήκας ἀπαλλοτριώσεως τοσαύτης ξένης περιουσίας. Τὸ αὐτὸ παρατηρεῖται ἐν τῇ Ἐκκλησιαστικῇ Ἱστορίᾳ τοῦ κ. Δ. Κυριακοῦ, τῇ μεγάλῃ. Δύο σειραὶ ἐν σελ. 73 τοῦ Γ'. τόμου ἀρκοῦσιν ὡς καὶ ἐν σ. 41 πεντεκαίδεκα, ἵνα μυήσωσι μετ' ἀξιοπρεπείας ἐθνικῆς πάντας τούς τε ἡμετέρους καὶ ξένους περὶ τοῦ ζητήματος τούτου, ὅπερ καὶ ἡ συνθήκη τοῦ Βερολίνου ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν. Ἡμεῖς τὰ ἡμέτερα πράγματα ἀγνοοῦμεν καὶ διὰ τῆς ἀγνοίας ἡμῶν θεραπεύομεν τὰς τῶν φίλων(;) ἀνάγκας. Ἐννοούμεθα νομίζομεν. διότι ταῦτα οὔτε τυπογραφικὰ λάθη εἶναι, οὔτε ὀρθογραφικά.

Τὸ **Ἀφιὸν Καρά χισσὰρ** δὲν γράφεται **Ἀφιοὺμ,** ὑπὸ τὴν γραφὴν δ' αὐτὴν οὐδέποτε ἦτο ἀνάγκη ἵνα ζητεῖται. Τὰ περὶ **Λιουτπράνδου**, τοῦ ἐπισκόπου τῆς Κρεμώνης, πρεσβευτοῦ Ὄθωνος Α'. τοῦ Γερμανοῦ αὐτοκράτορος παρὰ Νικηφόρῳ τῷ Φωκᾶ, φέρονται ἐλλιπέστατα διότι τὸ οὐσιωδέστατον, τὸ τὰ μάλιστα τὸν ὁμογενῆ φιλαναγνώστην ἐνδιαφέρυν πόνημα αὐτοῦ, ἡ **Ἔκθεσις** δῆλα δὴ περὶ τῆς πρεσβείας (Legatio) ἀποσιωπᾶται, ἐν ᾧ ἔδει οὐχὶ μόνον ἵνα γένηται μνεία ταύτης διὰ ὀλιγίστων γραμμῶν ἀναλυτικὴ ὅπως καταδειχθῇ τὸ μεγαλεῖον τοῦ Βυζαντίου καὶ φωτισθῇ τὸ πονηρὸν τοῦ ἤθους τοῦ ἐπισκόπου, ἀλλὰ καὶ παραπομπὴ εἰς τὰς λαμπρὰς ἀναλύσεις τοῦ μακαρίτου Παπαρρηγοπούλου, (Ἱστορ. Ἑλλ. ἔθνους) καὶ τοῦ Ζαμπελίου ἐν ταῖς **Βυζαντιναῖς Μελέταις,** ταῖς ἑλληνιστὶ συντεταγμέναις[1]. Ὁ πολὺς Ranke ἐν τῇ Παγκοσμίῳ αὐτοῦ Ἱστορίᾳ λίαν ἐπιτυχῶς χαρακτηρίζει τὴν Legatio τοῦ Λιουτπράνδου λέγων ὅτι ἀδικεῖ τις τὴν Ἱστορίαν χαρακτηρίζων ὡς ἱστορικὰ γεγονότα τὰς περιγραφὰς αὐτοῦ. Αὗται πανταχοῦ φέρουσι τὸν τύπον ἀνακοινώσεων προσβεβλημένου διπλωμάτου, ὅστις θέλει ἵνα δικαιολογήσῃ τὴν ἀποτυχίαν τῶν διαπραγματεύσεων.

Δὲν καταμεμφόμεθα τῶν ἀξιοτίμων ἐκδοτῶν ἀλλὰ δεικνύομεν εἰς τὸ πολὺ δημόσιον τὴν ἐπιμέλειαν τῶν γραφόντων των ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τῶν κ. κ. Λάμπρου καὶ Σας διατελούντων, ἅμα δὲ καὶ τὴν δύναμιν ἡμῶν, οἵτινες, ὅταν τόπος καὶ χρόνος εὐρὺς ἡμῖν παραστῇ, ἱκανὰ δυνάμεθα πρᾶξαι· πεφεισμένως δ' ἐλέγχομεν καὶ ἐν βραχεῖ ἵνα πεισθῶσιν οἱ ἐν Ἑλλάδι κύριοι Λάμπρος καὶ Λαμπρίδαι ὅτι ἡμάρτησαν εἰς τὸν βωμὸν τῆς εἰρήνης καὶ ὅτι ἡμεῖς οἱ ἐνταῦθα δὲν εἴμεθα κοινοί, ἵνα δεινὰς ὕβρεις ἐξ ἀκριτομυθείας καὶ ἀλαζονείας πλέον ἀνεχθῶμεν. Ἡμεῖς προσωπικῶς τουλάχιστον οὐδέποτε· **ἤτοι μὲν γὰρ μεταφρασόμεσθα καὶ αὖτις,** εἰ δεήσει. Ταῦτα ἐκ

1. Προβλ. Ἀνάλυσιν καὶ ἐν Byzant. Deutsch. Beziehungen 1891 ταῖς ἡμετέραις.

σημειώσεων προχείρων, ἃς ἐνεθυμούμεθα, διότι δὲν ἔχομεν σκοπὸν ἵνα δαπανώμεθα τ' ἀδιόρθωτα διορθοῦντες **μὴ πληρωνόμενοι**, ἀλλὰ μάλιστα ἐπιτηδείως ραδιουργούμενοι. Ὁ κ. Λ. δὲν ἔπρεπεν ex cathedra ἵνα ἐλέγξῃ, οὐδ' ἐδικαιοῦτο τοὺς ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος λογίους. Ἐλεγχόμενος δὲ νῦν ὑφ' ἡμῶν δὲν πρέπει ἵνα δυσανασχετῇ. Ἀναμνησθήτω ὁ καλὸς φίλος τὸ Χρυσοστομικὸν ὅτι «ἀπερισκέπτως τις πολλάκις μεταξὺ φίλων θαρρῶν ἐφθέγξατό τι τῶν οὐκ ὀφειλόντων ἐξενεχθῆναι ρημάτων καὶ κίνδυνον ἤνεγκε τοσοῦτον, ὥστε ὁλόκληρον ἀνατρέψαι οἰκίαν». Ἐὰν τοῦτο μεταξὺ φίλων γινόμενον τοσούτου κινδύνου αἴτιον γίνεται, πόσου ἆρά γε ἐνώπιον φοιτητῶν ἀπὸ πανεπιστημιακῆς ἕδρας καὶ ἀπὸ πρυτανικοῦ ἀξιώματος!

§ 17.

α'. Ὁ αὐτὸς κ. Λάμπρος, ὡς διευθύνων συγγραφεὺς καὶ ὑπεύθυνος τῶν ἐν τῷ **Νέῳ Ἑλληνομνήμονι** δημοσιευομένων βεβαίως ἔπρεπεν ἵνα ἐξελέγχῃ τὰ ἐπιστελλόμενα αὐτῷ πρὸς διαλεύκανσιν τῶν ὑπ' αὐτοῦ ἀγνοουμένων. Οὕτω ἐξ αὐτῆς τῆς περὶ Παμμακαρίστου ἀξιολόγου διατριβῆς αὐτοῦ, περὶ ἧς ἀνωτέρω ἐγένετο λόγος (§ 14), ἀποδεικνύεται τῆς βιβλιογραφικῆς κινήσεως ἄμοιρος, τὰς ἐργασίας τοῦ κ. Σιδερίδου ἐν ΚΠόλει καὶ τὰς ἡμετέρας ἐν Ἀθήναις ἀγνοῶν. Ὁ αὐτὸς δὲ φωρᾶται πάλιν ἐν τῷ **Ἑλληνομνήμονι** (τ. Β' σ. 507) ἑκουσίως ἢ ἀκουσίως τὰ αὐτὰ παθὼν, διότι, **ἃ** δὲν γινώσκει ταύτας τὰς ἐν Ἀθήναις δημοσιεύσεις **ἃ** ἐπίτηδες ταύτας ἀποσιωπᾷ. Ἀφεύκτως ἓν τῶν δύο ἔπαθεν. Ὅ,τι σημειοῦνται μαθηταὶ ἢ φίλοι χαριζόμενοι αὐτῷ ἔπρεπεν ἵνα ἐλέγχῃ ἐὰν εἶναι ἴδιον αὐτῶν ἔργον ἢ οὔ. Μακρὸν καὶ ἐπίπονον τὸ ν' ἀντιγράφωμεν τὰ ἐν τῷ **Ἑλληνομνήμονι** ἐκ τῶν **Συμμίκτων** τοιαῦτα χωρία, τοῦ λόγου π. χ. ὄντος περὶ τοῦ **Κρὶκ-κισιμὲ-Κουρούτσεσμε** καὶ **περὶ τῶν ὀσπιτίων τῆς κυρὰ Μάρθας**. Παρακαλοῦμεν τὸν κ. Λάμπρον ἵν' ἀνοίξῃ τὸ κατὰ τὸ 1888 ἐκ τοῦ **Παρνασσοῦ** ἀνατυπωθὲν πόνημα ἡμῶν «περὶ Κουρούτσεσμε κλπ. κλπ.» ὅπερ ἔχει ἐν τῇ Βιβλιοθήκῃ αὐτοῦ ἀποσταλὲν ὡς ἐνθύμιον διὰ τοῦ μακαρίτου Σακελλίωνος καὶ ἀναγνώσῃ τὰ ἐν τῇ ὑποσημειώσει τῆς σελίδος 7—8 οὐχὶ ὀλίγα, οὐδὲ μικρὰ, καὶ πεισθῇ βάλλων τὴν χεῖρα εἰς αὐτὸν τὸν τύπον τῶν ἤκων ὅτι καὶ πολλὰ ἐγράφομεν ἐκεῖ καὶ ἐπὶ τουρκικοῦ πηγῶν στηριζόμενοι πλείονα ἢ ὅσα μετὰ 15 ἔτη ἐν τῷ **Ἑλληνομνήμονι.** Ἀλλὰ παρεωράθη τὸ πρᾶγμα, ἐξ ἐπιλησμοσύνης, καὶ πάλιν δὲν ἐγένετο μνεία ἡμῶν. Διατί; ἡ ἐξήγησις τοῦ **διατί,** εὐχερὴς· τὸ περὶ οὗ λόγος ἡμέτερον σημείωμα ἦτο ἀνάξιον λόγου· ἀλλὰ τοῦ πράγματος οὕτως ἔχοντος, διατί φιλοξενεῖται ἐν τῷ **Ἑλληνομνήμονι** ἔτι ἀσημότερον, τοῦ δὲ ὀνόματος τοῦ εὐσημοτέρου καὶ αὐτὴ ἡ ἁπλουστάτη μνεία παραμελεῖται; Ἀπάντησις: ἵνα δειχθῇ τοῖς Εὐρωπαίοις ὅτι **μόνον εἷς** ἐν Ἀθήναις καὶ ἐν Ἀνατολῇ ὑπάρχει καὶ ὅτι αὐτὸς τὰ πάντα δύναται, ἀδυνατεῖ δ' αὐτῷ οὐδέν, ὡς ἐν οἰκείῳ τόπῳ παρακατιόντες σαφῶς ἀποδείξομεν. Τὴν ἀγαθὴν ξυνωρίδα Λάμπρου Λαμπρίδου παρακαλοῦντες ἐν ὀνόματι τῆς ἱερᾶς ἐπιστήμης ἵνα διαψεύσωσιν ἡμᾶς, ἕτοιμοι ὄντες ἵνα ζητήσωμεν συγγνώμην μετ' ἀσπασμῶν καὶ λύσωμεν τὸ μεσότοιχον τοῦ φραγμοῦ τοῦ ἐπιστημονικοῦ, ὃν ἐκήρυξεν ἡ ἀσύνετος αὐτῶν ἀμετροέπεια.

β'. Ὁ κ. Λάμπρος τὴν σελ. 501 τοῦ δευτέρου τόμου τοῦ **Νέου Ἑλληνομνήμονος** πληροῖ διὰ σημειώσεως **περὶ τῆς σφραγῖδος καὶ ὑπογραφῆς τοῦ Παροναξίας Νεοφύτου.** Δημοσιεύων ἐν πανομοιοτύπῳ τήν τε σφραγῖδα τοῦ βιβλιοφίλου μητροπολίτου καὶ αὐτόγραφον αὐτοῦ σημείωμα φερόμενον ἐπὶ τῆς πρώτης σελίδος βιβλίου ἀνήκοντος νῦν αὐτῷ ἔχον ὧδε «ἐκ τῶν τοῦ Παροναξίας Νεοφύτου» προστίθησι μεταξὺ ἄλλων, ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους ἐσφαλμένων καὶ τάδε «ἄγνωστόν μοι ἂν κατεῖχεν ἔτι τῷ 1802 **τὸν θρόνον Παροναξίας ἢ ἀρχιεράτευεν ἀλλαχοῦ ἢ ἦτο τυχὸν ἔκπτωτος.** Ὑπῆρξε δὲ **ὁ Νεόφυτος** ΙΣΩΣ **ἄμεσος διάδοχος τοῦ Ἀνθίμου ἴσως . . . κλπ».**

Ἐπὶ τῆς τιτλοφόρου σελίδος βιβλίου ἀνήκοντος ἡμῖν ἀπὸ ἐτῶν ἐξ ἀγορᾶς, ᾧπερ, τίτλος «ΑΠΟΛΟΓΙΑ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ, συντεθεῖσα μὲν ἀνωνύμως ὑπό τινος θεοσεβοῦς καὶ ὀρθοδόξου χριστιανοῦ εἰς ὠφέλειαν τῶν ὁμογενῶν» νῦν δὲ πρῶτον τύποις ἐκδοθεῖσα . . . ἐν Λειψίᾳ 1800, 8ον, εὕρηται εὐθὺς ἄνωθι ἡ σφραγὶς ὠοειδὴς τοῦ κάτωθι ἐν δυσὶ σειραῖς ἰδίᾳ χειρὶ δηλοῦντος τὴν κτῆσιν αὐτοῦ «ἐκ τῶν τοῦ Χ" Νικολάου τοῦ

Λεσβίουκαὶ ὑπογραμματικοῦ τοῦ Πατριαρχείου καὶ τόδε, 1822». Ἐν τῇ ἀγράφῳ ὀπισθίᾳ σελίδι τοῦ τιτλοφόρου φύλλου, φέρεται ἐν μιᾷ γραμμῇ «**Παροναξίας Νεοφύτου λαχοβάρι τοῦ βυζαντίου**» τῇ αὐτῇ γραφῇ τῇ ὑπὸ τοῦ κ. Λάμπρου πανομοιοτύπως ἐκδεδομένῃ καὶ διὰ τῆς κάτω αὐτῆς σφραγῖδος, ἣν ὁ κ. Λάμπρος περιγράφει κεκυρωμένῃ[1]. Καὶ ταῦτα μὲν καλῶς.

1. Αἱ τρεῖς ἐπὶ τῆς ὑπογραφῆς γραμμαὶ εἶναι τοῦ δευτέρου κατόχου τοῦ βιβλίου, τῇ αὐτῇ μελάνῃ.

Ἀλλ' ὁ κ. Λάμπρος πάλιν φωρᾶται ἐπιλήσμων (;) τῶν περὶ τοῦ μητροπολίτου Παροναξίας τούτου γεγραμμένων ὑφ' ἡμῶν, καίπερ ἔχων παρ' ἑαυτῷ τὴν σειρὰν τοῦ περιοδικοῦ **Παρνασσοῦ** καὶ εἰς αὐτὴν ἀναφερόμενος. Ἀγαθυνθήτω ὁ σεβαστὸς φίλος ἵν' ἀνελίξῃ τοῦ περιοδικοῦ τούτου πρὸς τῷ ὀγδόῳ τόμῳ, ὃν εἶχεν ὑπ' ὄψιν γράφων τὸ περὶ τοῦ Νεοφύτου **πλῆρες ἀνακριβειῶν** σημείωμα, καὶ τὸν **ἕνατον,** ἵνα ἰδίοις ὄμμασι παρατηρήσῃ τίνας καὶ ὁποίας πληροφορίας περὶ τοῦ Παροναξίας τούτου ἡμεῖς μετεδώκαμεν ἄλλοτε ἐξ ἀσφαλῶν πηγῶν ἵνα καὶ τὴν ἄγνοιαν αὐτοῦ, προσποιητὴν καθ' ἡμᾶς, διασκεδάσῃ καὶ τοὺς ἀδαεῖς δαήμονας καταστήσῃ καὶ τοὺς φίλους αὐτοῦ τοὺς ἐν Εὐρώπῃ διδάξῃ τὴν ἀλήθειαν ἐξ ἡμῶν προσερχομένην.

Ἐν πρώτοις περιγραφὴν τῆς ἀποτετυπωμένης ἐν τῷ **Ἑλληνομνήμονι** (σελ. 501 ἔτους Β΄.) σφραγῖδος τοῦ ἀειμνήστου Παροναξίας ἔπρεπεν ἵν' ἀναγνώσῃ ὁ σοφὸς κ. Λάμπρος ἐν σελ. 36 τοῦ **Ψόγου Νικοτιανῆς**[1]. Ἡ περιγραφὴ ὀφείλεται εἰς τὸν κάλαμον τοῦ μακαρίτου Σοφοκλέους τοῦ ἐξ Οἰκονόμων τοῦ τὴν εἰσαγωγὴν εἰς τὸν **Ψόγον** γράψαντος, ταύτην δ' ἔπρεπεν ὁ κ. Λάμπρος ἵν' ἀντιγράψῃ πρὸς ἔκδοσιν ἢ τοὐλάχιστον νὰ μνημονεύσῃ. Ἀλλ' ἢ ἠγνόησε καὶ τὴν περιγραφὴν ταύτην ἢ ἀπέκρυψε τὴν ὕπαρξιν αὐτῆς, ἢ ἐθεώρησε περιττὴν τὴν δημοσίευσιν, ἀφ' οὗ ἐτέθη ὑπὸ τὰ ὄμματα τοῦ ἀναγνώστου τὸ πανομοιότυπον ἀποτύπωμα. Tertio non datur. Κατὰ τὴν ἀρχὴν ταύτην περιττὴ πᾶσα καὶ τῶν νομισμάτων περιγραφὴ ὑπαρχόντων ἀποτυπωμάτων αὐτῶν ἐν ἰδίοις πίναξι. Νέον δόγμα ἐν τῇ ἀρχαιολογικῇ ἐπιστήμῃ, ὅπερ μεταδοθήσεται! καὶ τοῖς εὐρωπαίοις.

Ἀλλ' ἀφ' οὗ **ἠγνόησεν ἢ ἐλησμόνησε** τά τε ἀρχαιότερα καὶ τὰ ἡμέτερα δημοσιεύματα ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου δὲν ἔπρεπεν ἵνα ἐνθυμηθῇ ὅτι καὶ ὁ ἐν Πετρουπόλει ὁμογενὴς καθηγητὴς κ. Παπαδόπουλος ὁ Κεραμεὺς δημοσιεύων κατὰ τὸ 1892 ἐν τῷ **Ἀρχαιολογικῷ Παραρτήματι** τοῦ Περιοδικοῦ τοῦ **Ἑλλ. Φιλ. Συλλόγου** λαμπρὰν περιγραφὴν τῶν ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τοῦ Συλλόγου ἀποκειμένων χειρογράφων τόμων λέγει ὅτι τὸ ὑπ'ἀρ. 8 χαρτῷον τεῦχος ἀνῆκε τῷ Παροναξίας Νεοφύτῳ ἅτε ὑπογεγραμμένον καὶ ἐσφραγισμένον ὑπ' αὐτοῦ[1]; Ἀλλὰ ταῦτα Constantinopolitana sunt non leguntur.

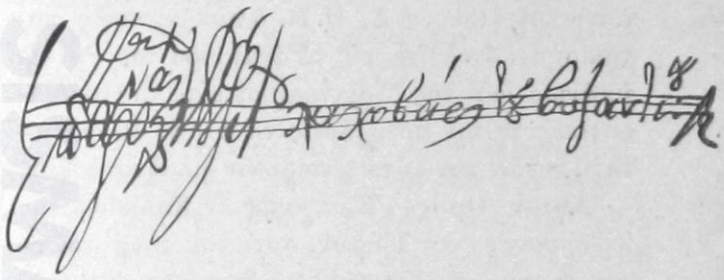

Ταῦτα, εἰ καὶ πάρεργα, τοῖς φιλομαθέσιν οὐχὶ ἄκομψα, μόνον ὑπὸ τὰ ὄμματα τοῦ ἐλλογίμου συντάκτου τοῦ **Ἀγῶνος** κ. Λαμπρίδου θὰ φανῶσιν «ἀηδῆ» ἢ τὸ **πολύ πολὺ τυπογραφίας παροράματα**! Nicht wahr?

(ἕπεται συνέχεια)

Β. Α. ΜΥΣΤΑΚΙΔΗΣ

1. Παράρτ. τοῦ Κ—ΚΒ τόμου 1892 σ. 79 – 80.

1. **Νικολάου Ἀλ., Μαυροκορδάτου**· Ψόγος Νικοτιανῆς . . . . μετ' εἰσαγωγικῆς παρεκβατικῆς ἐπιστολῆς **Σοφοκλέους Κ.** τοῦ ἐξ Οἰκονόμων. **Ἐν Βενετίᾳ ᾳωος'.**

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Ἡ πατριαρχικὴ καὶ συνοδικὴ λειτουργία ἐπὶ τῇ μνήμῃ τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν, ἐτελέσθη τῇ 30 λήξαντος ἐν τῷ σεπτῷ πατριαρχικῷ ναῷ, συλλειτουργούντων τῷ παναγιωτάτῳ οἰκουμενικῷ πατριάρχῃ τῶν σεβασμ. μητροπολιτῶν Κυζίκου, Νικομηδείας, Πελαγονίας, Φιλιππουπόλεως, Χίου, Μαρωνείας, Σηλυβρίας, Γρεβενῶν, Δρυϊνουπόλεως καὶ Κολωνίας, μνημονευθέντων τῶν ἐν μακαρίᾳ τῇ λήξει γενομένων ἱδρυτῶν, εὐεργετῶν καὶ προστατῶν, διδασκάλων καὶ μαθητῶν τῆς αἰωνοβίου σχολῆς. Ἐν τῇ αἰθούσῃ τῶν τελετῶν αὐτῆς τὸν πανηγυρι-

κὸν τῆς ἡμέρας ἀνέγνω ὁ κατὰ τὸ διανυόμενον σχολικὸν ἔτος τυγχάνων γραμματεὺς τῆς σχολῆς ἔλλογ. καθηγητὴς τῆς φιλοσοφίας κ. Μηνᾶς Αὐθεντόπουλος.

Κανονικαὶ ψῆφοι.—Χθὲς ἐγένοντο ἐν τῷ σεπτῷ πατριαρχικῷ ναῷ, αἱ κανονικαὶ ψῆφοι τοῦ νέου μητροπολίτου Τυρολλόης καὶ Σεργεντζίου. Ἐκ τῶν τεθέντων ὑποψηφίων πανιερ. μητροπολιτῶν Δεβρῶν καὶ Λιτίτζης καὶ τοῦ θεοφιλ. ἐπισκόπου Παμφίλου προεκρίθη ὁ δεύτερος. Ὁ πανιερ. ἐψηφισμένος μητροπολίτης Τυρολλόης κ. Νικηφόρος ἀπὸ δεκαετίας ποιμαίνει τὴν ἐπαρχίαν Λιτίτζης.

Ἐπισκέψεις ἐπίσημοι. — Τῇ πέμπτῃ τῆς παρελθούσης ἑβδομάδος, πρώτῃ τοῦ παρὰ μωαμεθανοῖς μηνὸς μουχαρὲμ, ἀρχομένου νέου σεληνιακοῦ ἔτους, ἡ Α. Θ. Π. ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης, ἀνελθὼν εἰς τὰ ἀνάκτορα τοῦ Γιλδὶζ, ὑπέβαλε διὰ τῆς Ἀρχιγραμματείας τὰς συγχαρητικὰς αὐτοῦ προσρήσεις τῇ Α. Α. Μεγαλειότητι, τυχὼν τῶν αὐτοκρατορικῶν φιλοφρονήσεων.

Ἅγιον Ὄρος—Ἐπίτροπος ἐν Καυκάσῳ τῆς ἱερᾶς μονῆς τῶν Ἰβήρων, ἀντὶ τοῦ τέως τοιούτου ἀρχιμ. κ. Χρυσάνθου, διωρίσθη ὑπὸ τῆς μοναστηριακῆς ἀδελφότητος ὁ πρώην ἐν Καλυβίοις ἐπίτροπος πανοσ. ἀρχιμανδρίτης κ. Κλεώπας. Συνεπίτροπος δὲ τῆς μονῆς ἐξελέγη ὁ πανοσ. προηγούμενος κ. Δαυὶδ, ἀντὶ τοῦ πανοσ. ἀρχιμ. κ. Μελετίου, οὗ τὴν ἐκλογὴν ὡς τοιούτου πρὸ μικροῦ ἀνηγγείλαμεν.

Μονὴ ὁσίου Ναούμ.—Ἐνεκρίθη συνοδικῶς ἡ προαγωγὴ τῆς ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Πρεσπῶν καὶ Ἀχριδῶν ἱερᾶς ἐνοριακῆς μονῆς τοῦ ὁσίου Ναοὺμ εἰς σταυροπηγιακήν.

Πατριαρχικὸν γραφεῖον.—Ὑπὸ τῆς ἱερᾶς Συνόδου διωρίσθη χθὲς διευθυντὴς τοῦ πατριαρχικοῦ γραφείου ὁ ἀπὸ δωδεκαετίας σχεδὸν ὡς δεύτερος γραμματεὺς μετ' ἀφοσιώσεως ὑπηρετῶν ἔλλογ. κ. Χρῆστος Παπαϊωάννου.

Ὀνομαστικαὶ ἑορταί.—Τῇ τρίτῃ, 6 φεβρουαρίου, μνήμῃ Φωτίου πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως ἡ Α. Θ. Π. συνεχάρη τηλεγραφικῶς τῷ μακαριωτάτῳ πατριάρχῃ Ἀλεξανδρείας, ἐπεσκέψατο δὲ τὸν πανιερ. μητροπολίτην Φιλιππουπόλεως, ἐπὶ τῇ ὀνομαστικῇ αὐτῶν ἑορτῇ.

Ὀρφίκια πατριαρχ. αὐλῆς.— Ὑπὸ τῆς Α. Μ. τοῦ βασιλέως τῶν ἑλλήνων ἀπενεμήθη εἰς τὸν ἐντιμολογ. ἄρχοντα διδάσκαλον τῆς τοῦ Χ. Μ. Ἐκκλησίας κ. Πέτρον Ν. Παπαγεωργίου ὁ χρυσοῦς Σταυρὸς τοῦ Σωτῆρος. Μετὰ τὴν ὑπὸ τῆς Μ. Ἐκκλησίας ἀπονομὴν αὐτῷ τοῦ διδασκαλικοῦ ὀφφικίου, ἡ τιμὴ, ἧς ἀξιοῦται ὁ διαπρεπέστερος τῶν παρ' ἡμῖν φιλολόγων κ. Παπαγεωργίου. δικαίαν ἀποτελεῖ βασιλικὴν ἀμοιβὴν τῶν πρὸς τὰ ἑλληνικὰ γράμματα δοκίμων ὑπηρεσιῶν τοῦ ἐν Θεσσαλονίκῃ πολυμαθεστάτου διδάκτορος.

Βιβλίων ἐκδόσεις.—Ὑπὸ τοῦ θεοφιλ. ἐπισκόπου Ἱερᾶς καὶ Σιτείας κ. Ἀμβροσίου Σφακιανάκη ἀγγέλλεται ἡ ἔκδοσις τῶν ἐκκλησιαστικῶν αὐτοῦ Λόγων καὶ Ὁμιλιῶν. Ὁ θεοφιλ. ἐπίσκοπος Ἱεροσιτείας καὶ κατὰ τὴν παρὰ τῷ πατριαρχικῷ θρόνῳ Ἀλεξανδρίας ὑπηρεσίαν αὐτοῦ καὶ κατὰ τὴν δεκαεπταετῆ ἀνεπίληπτον ἐν Κρήτῃ ποιμαντορίαν, ἐθεώρησε καθῆκον αὐτοῦ τὸ τακτικὸν κήρυγμα· τὴν ἐκ τούτου κοινοτέραν ὠφέλειαν ἐπιδιώκων ἀνέλαβε νῦν τὴν ἐν ἑνὶ τόμῳ περισυλλογὴν καὶ ἔκδοσιν τῶν κυριωτέρων αὐτοῦ λόγων, οἵτινες ἔσονται ἀνάγνωσμα ἐποικοδομητικὸν καὶ παντὶ φιλομαθεῖ καὶ κυρίως τῶν ἐν Κρήτῃ εὐσεβῶν ὁμογενῶν.

Πράξεις κοινωφελεῖς. — Εὐχαρίστως ἐμάθομεν ὅτι ὁ ἀξιότιμος κ. Βασ. Πολύβιος, ἐκδότης τῶν τόσῳ χρησίμων «Ἀναγνωστικῶν» τοῦ μακαρίτου ἀδελφοῦ αὐτοῦ Ἰωάννου, ἤγγειλε τῇ ἱερᾷ μητροπόλει Κυζίκου ὅτι χορηγεῖ διαρκῶς εἰς ἓξ ἄπορα σχολεῖα τῆς ἐπαρχίας ταύτης τὴν ὅλην σειρὰν τῶν Ἀναγνωστικῶν τούτων, ἐκ πόθου νὰ συντελέσῃ προθύμως εἰς ἀνάπτυξιν τῶν παίδων τοσούτων κοινοτήτων. Ἐνῷ δὲ τῆς ὅλης σειρᾶς ἀντίτιμον ὥρισε δέκα γρόσια, δῆλα δὴ κατὰ τὰ τέσσαρα πέμπτα ὀλιγώτερον τοῦ ἀντιτίμου, ὅπερ ὁρίζουσιν ἐκδόται παρομοίων βιβλίων, ὁ φιλότιμος ἐκδότης καὶ τοῦ λιτοῦ τούτου ἀντιτίμου τὸ ἓν τέταρτον ἐξεχώρησεν ὑπὲρ τῆς ἀνεγέρσεως τοῦ πυρποληθέντος ἱεροῦ ναοῦ Βαλούκ-Κεσὲρ καὶ πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ἐν Νεοχωρίῳ (Γιαπιεζῆ-κιοϊ) σχολῆς, ἀργούσης ἐλλείψει πόρων. Εὐχῆς ἔργον νὰ μιμηθῶσι τὸ παράδειγμα τοῦ κ. Β. Πολυβίου καὶ ἕτεροι ἐκδόται διδακτικῶν βιβλίων.

Σωματεῖα.—Κατὰ τὴν τελευταίαν τῆς ἐν Φαναρίῳ Λέσχης «Μνημοσύνης» συνεδρίαν, πρόεδρος αὐτῆς, ἀντὶ τοῦ παραιτησαμένου τὴν ἀρχὴν ἐξελέγη ὁ κ. Σπυρ. Κωνσταντινίδης, βοηθὸς καπικεχαγιᾶς τῶν Πατριαρχείων. Ὁ πρόεδρος τῆς «Μνημοσύνης» ἀποτελεῖ μέλος τῆς ἐφορίας τοῦ ἐθνικοῦ Ἰωακειμείου παρθεναγωγείου.

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΗΘΕΙΑ

ΕΤΟΣ ΚΖ'.

ΑΡΙΘ. 7

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ 16 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1907

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΚΑΤΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ

Καθ' ὅλον τὸ ὀθωμαν. κράτος μετζίτια ἀργ. 5
διὰ τὸν κατώτερον κλῆρον καὶ τοὺς δημοδιδασκ.. 3
ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φράγκα χρυσᾶ..... 25

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Κολωνίας ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ (πρόεδρος)
† Ὁ Μ. Πρωτοσύγκελλος ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ (ταμίας)
† Ὁ ἀρχιγραμμ. τῆς ἱερᾶς Συνόδου ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Ἐπίτιμος διευθυντὴς καὶ συντάκτης ὁ Μ. χαρτοφύλαξ καὶ χρονογράφος τῆς τοῦ Χρ. Μ. Ἐκκλησίας Μ. Ι. ΓΕΔΕΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Γεννηθήτω φῶς- -Βουλγαρικὴ λογική— Βούλγαροι περὶ Βουλγάρων - Εἰδήσεις ἐξ ἐπαρχιῶν - Ἐκκλησιαστικὰ χρονικά — Τοῦ ὁσίου Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου τρεῖς λέξεις - Οἱ ἐν Ἀθήναις καὶ οἱ ἐν Κωνσταντινουπόλει λόγιοι.

ΓΕΝΗΘΗΤΩ ΦΩΣ

(συνέχεια ἀπὸ τοῦ προηγουμένου ἀριθμοῦ)

Γ'.

Ἐν τῷ προηγουμένῳ φύλλῳ κατεδείχθη, ἐπαρκῶς φρονοῦμεν, ὅτι ἡ ρουμουνικὴ προπαγάνδα δὲν ἐπιδιώκει τὴν παρὰ τοῖς Κουτσοβλάχοις εἰσαγωγὴν τῆς κουτσοβλαχικῆς διαλέκτου, ἀλλὰ τῆς **ὅλως ξένης καὶ ἀνομοίας ταύτῃ καὶ ἀγνώστου** τῷ κουτσοβλαχικῷ πληθυσμῷ ρουμουνικῆς, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῶν περιτράνων δηλώσεων αὐτῶν τούτων τῶν Κουτσοβλάχων, τῶν πρώτων ἐνδιαφερομένων καὶ ἁρμοδιωτάτων, ὑπὲρ πάντα ἄλλον, ὅπως ἐξενέγκωσιν αὐθεντικὴν ἐτυμηγορίαν ἐπὶ τοῦ ζητήματος. Κατεδείχθη, πρὸς τούτοις, ὅτι, ἡ μεγίστη πλειοψηφία τῶν Κουτσοβλάχων, μετ' ἀποστροφῆς καὶ ἀγανακτήσεως ἀποκρούει τὴν Ρουμουνικὴν προπαγάνδαν, χαρακτηρίζουσα τὸ ἔργον αὐτῆς ὡς **ξενικὴν ραδιουργίαν** ἐπιζητοῦσαν νὰ ἐνσπείρῃ, χάριν καταχθονίων σκοπῶν, τὴν δυσχόνοιαν μεταξὺ ὁμαιμόνων Βλαχοφώνων καὶ Ἑλληνοφώνων ἀδελφῶν· ἐπικαλοῦνται δὲ (οἱ Κουτσόβλαχοι) τὴν ἀρωγὴν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ὅπως ἀπαλλαγῶσι τῶν ρουμουνικῶν ἐνοχλήσεων. Τοιαύτη τυγχάνει ἡ ἀληθὴς καὶ πραγματικὴ κατάστασις.

Ἀλλ' ἐπὶ τέλους, ἐπί τινος βάσεως οἱ Ρουμοῦνοι στηρίζουσι καὶ ἀγωνίζονται νὰ δικαιολογήσωσι τὰς ἐπὶ τῶν Κουτσοβλάχων ἀπορροφητικὰς αὐτῶν ἀξιώσεις; Μήπως ἐπὶ τῆς ταυτότητος τῆς καταγωγῆς καὶ τῆς ἱστορίας, ἢ, (ἐν ἐλλείψει τῆς ὁμοιότητος ἢ συγγενείας, κἂν, τῆς γλώσσης) ἐπὶ τῆς ταυτότητος τῶν ἠθῶν καὶ ἐθίμων καὶ παραδόσεων, ἢ, τέλος, ἐπὶ οἱασδήποτε ἄλλης συναφείας καὶ ἐπιμιξίας καὶ ἐπικοινωνίας πρὸς ἀλλήλους, ἅτινα πάντα ἀποτελοῦσι τοὺς συνεκτικούς, μεταξὺ τῶν μελῶν ὁμαίμονος λαοῦ, κρίκους;

Οὐδέν, ἀπολύτως οὐδὲν ἐκ τούτων ἁπάντων. Ἀλλὰ τότε, ποῦ βασίζονται οἱ ἐν Ρουμα-

νία; Ἰδοὺ ποῦ βασίζονται. Οἱ Κουτσόβλαχοι, εἰσὶ, λέγουσιν, ἀπόγονοι Ρωμαίων ἀποίκων· ἡμεῖς ἐπίσης εἴμεθα ἀπόγονοι **ἄλλων** Ρωμαίων ἀποίκων. Ἄρα ἐσμὲν ἀδελφοί.

Κἂν ἔτι ὅμως ἀποδεχθῶμεν τὸ γεγονος τοῦτο ὡς θετικὸν καὶ βέβαιον—**διότι οὐδεμία ἱστορικὴ ἀπόδειξις, βεβαιοῦσα τοῦτο, ὑφίσταται**—κἂν ἔτι ἀποδεχθῶμεν τὸ γεγονὸς τοῦτο ὡς ἱστορικῶς θετικὸν καὶ βέβαιον, τί ἐξάγεται ἐξ αὐτοῦ; Μετὰ τὴν ὁριστικὴν κατάκτησιν τῆς Μακεδονίας ὑπὸ τοῦ Ρωμαίου στρατηλάτου Μετέλλου, τῷ 148 πρὸ Χριστοῦ, μερικοὶ ἀπόμαχοι στρατιῶται τῆς ἐν τῇ χώρᾳ σταθμευούσης V λεγεῶνος, **φαίνεται** ὅτι ἐγκατεστάθησαν ὁριστικῶς ἐν τῷ τόπῳ· **ἴσως**, πρὸς τούτοις, ἐσχηματίσθησαν καὶ μικραί τινες ρωμαϊκαὶ ἀποικίαι. Λέγομεν δὲ **φαίνεται** καὶ **ἴσως**, διότι οὐδεμία ἱστορικὴ ἀπόδειξις τοῦ γεγονότος ὑπάρχει, οὐδεὶς δὲ στρατιωτικὸς λόγος ὑπηγόρευε τοῖς Ρωμαίοις τὴν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ ταύτῃ ἐγκατάστασιν ἰσχυρῶν ἀποικιῶν.

Οἱ ἄποικοι οὗτοι, εὑρεθέντες ἀραιοὶ, ἀραιοὶ (*rari nantes in gurgite vasto*) καὶ πνευματικῶς ὑποδεεῖς ἐν τῷ μέσῳ συμπαγοῦς ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ ὑπερόχου πολιτισμοῦ καὶ διανοητικῆς ἀναπτύξεως, τάχιστα συνεσωματώθησαν καὶ συνεταυτίσθησαν, ὡς ἦν ἐπόμενον, μετὰ τούτου, ἐπιβοηθουσῶν καὶ τῶν ἀναποφεύκτων ἐπιγαμιῶν· οὕτω δὲ ἀπετέλεσαν, κατὰ τοὺς ἱστορικοὺς ἐθνολογικοὺς νόμους, ἓν ὅλον, ἐνιαῖον καὶ ἀδιάσπαστον, μετὰ τοῦ ἑλλήνικοῦ στοιχείου, καθὰ μαρτυρεῖ, ἐναργῶς, ἡ ἑλληνικὴ ἐθνικὴ συνείδησις τῶν ἐκγόνων αὐτῶν. Συνεταυτίσθησαν, δηλονότι, οἱ ὀλίγοι Ρωμαῖοι ἐν Μακεδονίᾳ ἄποικοι μετὰ τῆς μεγάλης πλειοψηφίας τῶν αὐτοθι Ἑλλήνων, καθ' ὃν τρόπον οἱ Ἕλληνες τῆς Σικελίας καὶ τῆς Κάτω Ἰταλίας, οἱ Λατῖνοι τῆς Μέσης, οἱ Γαλάται, οἱ Βισιγότθοι, οἱ Ὀστρογότθοι, οἱ Λογγοβάρδοι κτλ. τῆς Βορείου Ἰταλίας συνεταυτίσθησαν καὶ ἀπετέλεσαν τὸ ἐνιαῖον καὶ ἀδιάσπαστον ἰταλικὸν ἔθνος τῆς σήμερον. Καθ' ὃν τρόπον οἱ Γαλάται, οἱ Ρωμαῖοι, οἱ Φράγκοι, οἱ Κέλται καὶ Κίμβροι τῆς *Bretagne*, οἱ Νορμανδοί, οἱ Βουργούνδιοι κτλ. τῆς Γαλλίας, συνεταυτίσθησαν καὶ ἀπήρτισαν τὸ ἐνιαῖον καὶ ἀδιάσπαστον γαλλικὸν ἔθνος. Καθ' ὃν τρόπον οἱ Γαελικῆς, ἤ, Κελτικῆς, καταγωγῆς Βρετανοί, οἱ Ρωμαῖοι, οἱ Ἀγγλοσάξωνες, οἱ Νορμανδοὶ τῆς Μ. Βρετανίας, συνεζυμώθησαν ἐν τῷ ἐνιαίῳ ἀγγλικῷ ἔθνει. Καθ' ὃν τρόπον οἱ Κέλται, οἱ Ἴβηρες, οἱ Ρωμαῖοι, οἱ Βισιγότθοι, οἱ Σουάβοι, οἱ Ἀλανοί, οἱ Βάνδαλοι, συνεχωνεύθησαν εἰς τὸν ἕνα ἱσπανικὸν λαόν. Καθ' ὃν τρόπον οἱ Βαλλόνοι καὶ οἱ Φλαμανδοὶ ἀπετέλεσαν τὸν βελγικὸν λαόν· οἱ Ἰοῦτοι, οἱ Κίμβροι, οἱ Ἄγγλοι, οἱ Γότθοι, τὸν δανικὸν λαόν· καὶ, τέλος, καθ' ὃν τρόπον οἱ διάφοροι λαοί, οἱ μεταναστεύοντες, ἀπὸ μιᾶς ἑκατονταετηρίδος, εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας, τάχιστα συμφυρόμενοι ἐν τῇ αὐτῇ χοάνῃ, ἀποτελοῦσι τὸν ἀμερικανικὸν λαόν.

Τί κοινὸν λοιπὸν, ἡ ποία στενὴ σχέσις καὶ συγγένεια δύναται νὰ ὑφίσταται καὶ νὰ ὑπάρχῃ, **μετὰ πάροδον εἴκοσιν ὅλων ἑκατονταετηρίδων**, μεταξὺ τοῦ, ἀπὸ ἀμνημονεύτων χρόνων, ἀναπόσπαστον μέρος τῆς ὁλομελείας τῆς ἑλληνικῆς φυλῆς ἀποτελοῦντος κουτσοβλαχικοῦ πληθυσμοῦ, καὶ τῶν ἀπογόνων **ἄλλων** Ρωμαίων ἀποίκων, συνοικισθέντων ὑπὸ τοῦ Αὐτοκράτορος Τραϊανοῦ, ἕνεκα γνωστῶν στρατιωτικῶν λόγων, εἰς τὴν πέραν τοῦ Δουνάβεως Δακίαν, καὶ, οἵτινες, συγχωνευθέντες, τὸ πρῶτον μὲν, μετὰ τῶν δέκα ἑπτὰ σκυθικῶν φυλῶν τῶν κατεσκηνωμένων μονίμως ἐκεῖ, κατὰ τὰς βεβαίας ἱστορικὰς πληροφορίας, ἐν τῇ παρόδῳ δὲ τῶν αἰώνων συναναφυρθέντες μετὰ τῶν Βισιγότθων, τῶν Ὀστρογότθων, τῶν Οὔννων, τῶν Ἀλανῶν, τῶν Σλαύων, τῶν Ἀβάρων, τῶν Κουμάνων, τῶν Μογγόλων, τῶν Οὔγγρων, τῶν Πολωνῶν καὶ τῶν λοιπῶν κατακτητῶν λαῶν, τῶν πλημμυρησάντων τὴν Δακίαν καὶ ἀφησάντων, ἀναποδράστως, κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον ἐπαισθητὰ ἴχνη τῆς διαβάσεως καὶ παραμονῆς των, ἀπήρτησαν ἐπὶ τέλους τὸ ἄγαν ἀτόνου λατινικῆς χροιᾶς ρουμουνικὸν ἔθνος τῆς σήμερον;

Ἀλλὰ, προβάλλουσιν οἱ Ρουμοῦνοι, ἡ κουτσοβλαχικὴ γλῶσσα, μικρὸν ἢ καὶ ἐλάχιστα παραλλάσσει τῆς ρουμουνικῆς. Τὸ παντελῶς ἀβάσιμον τῆς ἀντιρρήσεως ταύτης ἐξηκριβώθη ἤδη, καταδειχθέντος ὅτι ἡ κουτσοβλαχικὴ διάλεκτος, ἡ περιέχουσα 20—25 ο/ο μόλις λέξεις λατινικῆς ρίζης, τυγχάνει **πάντη ξένη καὶ ἀνομοία τῆς ρουμουνικῆς**. Οὐαὶ δὲ, τρεῖς οὐαὶ τοῖς Ρουμούνοις, ἂν τὸ ἐπιχείρημα αὐτῶν τοῦτο ἐλαμβάνετο

ὡς ἀποχρῶν γνώμων καὶ κανὼν ἐθνολογικός. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ, ἡ ρουμουνικὴ γλῶσσα, ἡ βριθουσα ἀπειρίας σλαυϊκῶν λέξεων, εἰς βαθμὸν ὥστε, κατὰ τὸν *Hovelaque*, ἐπὶ μακρὸν ἐξελαμβάνετο ὡς σλαυϊκὴ διάλεκτος (*longtemps on a supposé que le roumain était une langue slave*) καὶ ἥτις ἐπὶ μακρὸν χρόνον ἐγράφετο διὰ σλαυϊκῶν χαρακτήρων, θὰ παρεῖχεν ἀδιαρίλονείκητα ἐπὶ τῆς ρουμουνικῆς χώρας δικαιώματα καὶ τίτλους εἰς τοὺς σλαυϊκοὺς λαοὺς, τοὺς περισφίγγοντας πάντοθεν τὴν Ρουμανίαν καὶ εἰς πολυειδῆ καὶ ἄμεσον ἐπαφὴν καὶ συνάφειαν καὶ ἐπιμιξίαν μετ' αὐτῆς διατελοῦντας· ἡ δὲ σλαυϊκὴ προπαγάνδα, κατὰ τὴν θεωρίαν ταύτην, θὰ ἐδικαιοῦτο νὰ μετέλθῃ πᾶν ἐκβιαστικὸν μέσον ὅπως ἐξαναγκάσῃ τοὺς Ρουμούνους νὰ εἰσαγάγωσιν εἰς τοὺς ναοὺς καὶ εἰς τὰς σχολάς των τὴν σλαυϊκὴν καὶ ταύτην νὰ χρησιμοποιῶσι, καταργοῦντες τὴν ρουμουνικήν. Τοῦτο δὲ πράττοντες οἱ Σλαῦοι, θὰ ἐμιμοῦντο ἁπλῶς τὴν ρουμανικὴν προπαγάνδαν, ἥτις, ἀκριβῶς, πᾶν ἄμεσον καὶ ἔμμεσον ἐκβιαστικὸν μέσον μετέρχεται ὅπως ἐξαναγκάσῃ τοὺς Κουτσουβλάχους νὰ εἰσαγάγωσι παρ' αὐτοῖς τὴν χρῆσιν τῆς ρουμουνικῆς· «διότι, ᾧ μέτρῳ μετρεῖτε, ἀντιμετρηθήσεται ἡμῖν» διδάσκει τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον.

Εὐτυχῶς διὰ τοὺς Ρουμούνους, ὁ πεπολιτισμένος κόσμος δὲν ἀποδίδει οὐδεμίαν σημασίαν, οὔτε λαμβάνει ὑπ' ὄψει, τὰς πρωτοτύπους ταύτας ἀρχαιολογικὰς θεωρίας αὐτῶν περὶ Κουτσουβλάχων· τὰς ὁποίας, ἀναγνοὺς ἐν ὑπομνήματι ὑποβληθέντι αὐτῷ κατὰ τὸ βερολίνειον Συνέδριον, τῷ 1878, ὁ Βίσμαρκ «*ah! par exemple*, ἀνεφώνησεν ἔκπληκτος, *ça c' est trop fort*»· καὶ διὰ τοῦ μεγάλου μολυβδοκονδύλου, τοῦ φέροντος τὸ ὄνομά του, *(crayon Bismark)* ὅπερ ἐκράτει ἀνὰ χεῖρας, διεγράμμισε, διὰ βιαίας χειρονομίας, ὅλον τὸ μέρος ἐκεῖνο τοῦ ὑπομνήματος. Ἄλλως, ἂν δηλαδὴ αἱ θεωρίαι αὐτκι ἴσχυον, θὰ εὑρισκώμεθα ἐνώπιον γενικῆς ἀναστατώσεως:. Ἡ Ἀγγλία π.χ. θὰ ἐδικαιοῦτο νὰ ἀποταθῇ πρὸς τὴν Γαλλίαν καὶ νὰ ἀπαιτήσῃ παρ' αὐτῆς, ὅπως, ἐν τῇ κατάντικρυ τῆς Ἀγγλίας γαλλικῇ ἐπαρχίᾳ *Bretagne*,—ἧς τὰ 3 ἑκατομμύρια τῶν κατοίκων λαλοῦσι τὸ ἀρχαῖον γαελικὸν ἰδίωμα—ἀνόμοιον μὲν τῇ γαλλικῇ γλώσσῃ, ταυτόσημον δὲ, σχεδὸν, πρὸς τὴν γαελικὴ διάλεκτον τὴν λαλουμένην ὑπὸ τῶν κατοίκων τῆς Οὐαλλίας (*Galles*)—καταργηθῇ παρὰ τὴν ἀντίστασιν τῶν κατοίκων, ἡ διδασκαλία καὶ ἡ χρῆσις τῆς γαλλικῆς, μὴ θεωρῶνται δὲ τουντεῦθεν ὡς Γάλλοι οἱ *Bretons*, ἐκ τῶν ὁποίων δὲν θά ἦτο παντελῶς ἀδύνατον νὰ προσελκυσθῶσιν εὐάριθμα τινα καθάρματα τῶν ἐσχάτων κοινωνικῶν τάξεων, διὰ χρυσῶν ἐπιχειρημάτων. Τὰ αὐτὰ ἐπιχειρήματα θὰ ἠδύναντο νὰ διατυπώσωσιν οἱ Γάλλοι ἐπὶ πάσης τῆς Ἀγγλίας, στηρίζοντες τὰς ἀξιώσεις των ἐπὶ τοῦ ἱστορικοῦ γεγονότος ὅτι μέγα πλῆθος Νορμανδῶν, ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν Γουλιέλμου τοῦ Κατακτητοῦ, διαπεραιωθὲν, τῷ 1066, ἐκ Γαλλίας εἰν Ἀγγλίαν κατέκτησε τὴν χώραν καὶ ἀφῆκεν ἄπειρον πλῆθος λέξεων γαλλικῶν καὶ νορμανδικῶν, ἀπαραλλάκτως γραφομένων, ἐν τῇ ἀγγλικῇ γλώσσῃ καὶ ὧν ἐπίσημος χρῆσις ἐξακολουθεῖ γινομένη ἐν τῇ φρασεολογίᾳ τῆς Αὐλῆς καὶ τοῦ Κοινοβουλίου. Τὸ αὐτὸ ἐπιχείρημα θὰ προέβαλλεν ἡ Γερμανία πρὸς διεκδίκησιν τῶν φλαμανδικῶν χωρῶν τῆς Ὁλλανδίας καὶ τοῦ Βελγίου, ὧν ἡ διάλεκτος ἀφθονεῖ γερμανικῶν λέξεων καθὼς καὶ ἐπὶ τῶν γειτνιαζουσῶν σκανδιναυϊκῶν χωρῶν. Κατ' ἀσυγκρίτως ἰσχυρότερον λόγον, τὸ ἀμερικανικὸν ἔθνος, τὸ μὴ ἔχον ἰδίαν γλῶσσαν καὶ λαλοῦν τὴν ἀγγλικὴν, δὲν θὰ ὑπῆρχεν· ἐπίσης τὸ βελγικὸν ἔθνος, τὸ λαλοῦν τὴν γαλλικήν· ἐπίσης τὸ ἑλβετικὸν, τὸ λαλοῦν τὴν γαλλικὴν, ἰταλικὴν καὶ γερμανικήν. Ἀγαθῇ τύχῃ, ὁ τολμήσων νὰ διατυπώσῃ τοιαύτας κενεμβασίας, θὰ ἐξελαμβάνετο, ἐν Εὐρώπῃ, ὡς δραπέτης φρενοκομείου· διότι, καθὰ λέγει διάσημος συγγραφεύς, **«αἱ σκοτειναὶ καὶ ἀόριστοι ἐθνογραφικαὶ παραγωγαὶ, αἱ μὴ συνάδουσαι πρὸς τὴν παροῦσαν ἐθνικὴν συνείδησιν ἑνὸς λαοῦ, εἰσὶ μὲν χρήσιμοι διὰ τὴν ἐπιστήμην, ἀλλ' οὐδαμῶς λαμβάνονται ὑπ' ὄψει ὑπὸ τῆς πολιτικῆς»**· ὅπως δὲν λαμβάνονται ὑπ' ὄψει καὶ αὐτὰ τὰ ἐκ τῆς συγγενείας τῆς γλώσσης, ἢ καὶ ἐκ τῆς ταυτότητος αὐτῆς ἔτι, μονομερῆ ἐπιχειρήματα, ὅταν πρὸς ταῦτα ἀντιτάσσεται ἡ ἐθνικὴ ψυχὴ καὶ συνείδησις.

Τὸ δὲ κάτω τῆς γραφῆς, καὶ ἂν ἔτι δὲν λάβῃ τις ὑπ' ὄψει, πρὸς στιγμὴν, τὰ ἐν τοῖς πρόσθεν γραφέντα, τὰ ἀνατρέποντα ἄρδην τὰς ρουμουνικὰς θεωρίας, μήτοι τὸ χθεσινὸν καὶ λίαν ἀσθενοῦς λατι-

νικῆς χροιᾶς ρουμουνικὸν ἔθνος (*magn inominis umbra*) εἶναι ὁ καθολικὸς καὶ ἀποκλειστικὸς, ἐξ ἀδιαθέτου, κληρονόμος τοῦ πάλαι ποτὲ διαλάμψαντος ρωμαϊκοῦ Κράτους; Καὶ δὲν ὑπάρχουν πρὸς διεκδίκησιν τῆς τοιαύτης, καθ' ὑπόθεσιν, προγονικῆς κληρονομίας, ἄλλα λατινικὰ ἔθνη ἀρχαιότερα, γνησιώτερα, μεγαλήτερα τοῦ ρουμουνικοῦ; τὸ ὁποῖον, εἰς ἣν κατωφέρειαν φέρει αὐτὸ ἀκράτητος ὁ σωβινισμός του, οὐδόλως παράδοξον νὰ ἀκούσωμεν, ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν, ὅτι διεκδικεῖ ὡς ἰδίους, οὐχὶ πλέον τοὺς κατοίκους τῶν *Alpes grisonnes*, ἢ τοὺς Προβηγκιανοὺς καὶ Καταλάνους — ὧν τὸ γλωσσικὸν ἰδίωμα παρουσιάζει πολλὰς τὰς ἀναλογίας πρὸς τὴν ρουμουνικὴν γλῶσσαν —, ἀλλ' αὐτὴν ταύτην τὴν κοιτίδα τῆς λατινικῆς φυλῆς, τὴν «αἰωνίαν πόλιν Ρώμην», ἡ γλῶσσα τῶν σημερινῶν κατοίκων τῆς ὁποίας ἀπέχει ἀσυγκρίτως ὀλιγώτερον ἀπὸ τῆς ρουμουνικῆς, παρ' ὅσον αὕτη ἀπὸ τῆς κουτσοβλαχικῆς. Ἡ διεκδίκησις τῆς Ρώμης, τουλάχιστον, θὰ ἦτο ἔργον ἀντάξιον εὐγνωμόνων Ρωμαίων ἀποίκων, κετεξαντλουμένων νῦν, ἀσκόπως, εἰς τὸν ἄχαριν καὶ ἄγονον ἀγῶνα τῆς ἐκβιαστικῆς προσελκύσεως τοῦ μικροσκοπικοῦ κουτσουβλαχικοῦ βλαστοῦ, τοῦ ἀπὸ δισχιλίων ἐτῶν ἐμβολιασθέντος εἰς τὸν σφριγῶντα ἑλληνικὸν κορμὸν καὶ μετ' αὐτοῦ ἀπὸ μακραίωνος ἤδη χρόνου, συσσωματωθέντος καὶ συνταυτισθέντος.

Δ'.

Πλὴν ἀλλὰ, ἡ ρουμανικὴ προπαγάνδα, εἶνε πεπεισμένη ἐπὶ τοῦ δικαίου τοῦ ἐν Μακεδονίᾳ ἀγῶνος της;

Ἰδοὺ τί ἀπαντᾷ εἰς τὴν ἐρώτησιν ταύτην ὁ διαπρεπὴς φιλόσοφος καὶ συγγραφεὺς *Max Nordau*.

«Ἀρκεῖ καὶ ἡ ἁπλῆ διατύπωσις τῆς ἐρωτήσεως ταύτης ὅπως προκαλέσῃ τοὺς καγχασμούς των, διότι γινώσκουσιν οἱ ἴδιοι, κάλλιον παντὸς ἄλλου, πόσον μικρὰν βαρύτητα κέκτηνται αἱ μακεδονικαὶ ἀξιώσεις των. Οὐδεὶς ἐχέφρων Ρουμοῦνος πιστεύει ἐπὶ τὸ κατορθωτὸν τῆς μετατροπῆς τῶν Κουτσοβλάχων εἰς ζωτικὸν καὶ γόνιμον καὶ ὠφέλιμον μέλος τῆς ρουμουνικῆς οἰκογενείας. . . . . .

»Οὐχί, οἱ Ρουμοῦνοι δὲν σοβαρεύονται φωνασκοῦντες τόσον περὶ τῶν Κουτσοβλάχων. Εἶναι ἀρκετὰ ἔξυπνοι, ὅπως μὴ παραδίδονται εἰς πολιτικοὺς παραλογισμοὺς ἢ, εἰς ἐπικίνδυνον δωνκιχωτισμόν. Ἄλλως τε, μετ' εἰλικρινείας χωρούσης μέχρι κυνισμοῦ, ἀνομολογοῦσιν ὅτι δημιουργοῦντες τὸ Κουτσοβλαχικὸν ζήτημα, ἐπεμβαίνοντες βιαιοπαθῶς ὑπὲρ πληθυσμοῦ ἀγνοοῦντος καὶ ἀρνουμένου αὐτοὺς καὶ διατυποῦντες ἀξιώσεις τερατώδεις ἀπὸ πάσης ἀπόψεως, ἱστορικῆς, γεωγραφικῆς, γλωσσολογικῆς, ἐθνολογικῆς, διπλωματικῆς, ἐπιδιώκουσι σκοπὸν πάντη διάφορον ἐκείνου ὑπὲρ οὗ, φαινομενικῶς, ἐργάζονται.

»Ἐπιδιώκουσι νὰ δημιουργήσωσι τίτλον ἰδιοκτησίας ἐν Μακεδονίᾳ, ὃν ἐλπίζουσι βραδύτερον ν' ἀνταλλάξωσι πρὸς ἄλλην ἀξίαν. . . . Ἀγνοεῖ τις τί νὰ θαυμάσῃ ἐπὶ πλέον· τὴν ἀσυνειδησίαν, ἢ τὴν ἁπλοϊκότητα, τὴν ἀπορρέουσαν ἐκ τοιούτων ὀπισθολογισμῶν. . . Πόσον ὡραία δὲ, πόσον συγκινητικὴ, εἶναι ἡ πρὸς τοὺς Κουτσοβλάχους στοργή των! Νὰ ἐμποδίσωσι τοὺς Κουτσοβλάχους ἀπὸ τοῦ νὰ ὦσιν ἢ νὰ γίνωσιν Ἕλληνες, διὰ νὰ τοὺς κάμουν ἀσφαλέστερον Βουλγάρους, ἰδοὺ τὸ σχέδιον τῶν πολιτικῶν τοῦ Βουκουρεστίου, τῶν κοπτομένων, τόσον εὐγενῶς, ὑπὲρ ἐθνικῶν δικαίων καὶ ὑπὲρ τῆς ἀναγκαίας χειραφετήσεως πιεζομένων ἀδελφῶν. . . . Δυνάμει τινὸς ἀκατανοήτου παρακρούσεως φρενῶν, οἱ Ακτῖνοι τοῦ Βουκουρεστίου συμμαχοῦσι πρὸς τοὺς Βουλγάρους; . . . . .

»Οὐδέποτε διένεξις μᾶλλον ἐπιπολαίᾳ καὶ τεχνητὴ ἐλύπησε τοὺς φίλους τῆς εἰρήνης καὶ τῆς συναδελφώσεως τῶν λαῶν. . . . .

»Εἴθε ἡ πρὸς τὴν συνείδησιν τῶν Ρουμούνων ἔκκλησις νὰ διανοίξῃ τοὺς ὀφθαλμούς των καὶ νὰ τοὺς κάμῃ νὰ κατανοήσωσι τὴν ἄβυσσον, εἰς ἣν ὠθεῖ αὐτοὺς πολιτικὴ ἀνειλικρινὴς καὶ ἀμβλυωποῦσα, ἀντικειμένη εἰς τὰ συμφέροντά των καὶ εἰς τὸν εὐρωπαϊκὸν πολιτισμόν».

Ἡ γνώμη αὕτη, τουτέστιν, ὅτι ἡ μεταξὺ Ἑλλήνων καὶ Ρουμούνων διένεξις ὀφείλεται οὐχὶ εἰς πραγματικὴν πεποίθησιν τῶν τελευταίων οὔτε εἰς εὐλόγους ἀφορμὰς, ἐξάγεται καὶ ἐκ μακροῦ ἄρθρου τῆς ἐγκρίτου ρουμουνικῆς ἐφημερίδος «*Destœptarea*» (Ἡ Ἐξέγερσις). Ὁ ἀρθρογράφος, βεβαιοῖ, ἐν πρώτοις, ὅτι τὴν διένεξιν παρώξυναν «τὰ » ὄργανα μερίδος τινὸς τοῦ τύπου, ἅτινα δὲν εἶ» χον βεβαίως ὑπ' ὄψει τὰ ἀληθῆ ρουμουνικὰ συμ» φέροντα . . . τὰ ὄργανα ταῦτα ἐδημιούργησαν » ταραχὴν ἐν τῇ χώρᾳ . . . αὐτὴ δὲ ἡ ρουμου» νικὴ Κυβέρνησις, κακῶς πεπληροφορημένη, παρ» εζαλίσθη εἰς τοιοῦτον βαθμὸν, ὥστε, ὅπως ἀν-

» ταποκριθῇ πρὸς τὴν τεχνητὴν ταύτην ταραχὴν » τύπου, ὑποκινουμένου, πρότερον καὶ νῦν, ὑπὸ κο- » μιτάτου πατριωτῶν ἐστερημένων παντὸς πα- » τριωτικοῦ αἰσθήματος». . . . ἐξώθησε τὰ πράγματα εἰς ὃ σημεῖον εὑρίσκονται νῦν.

Κατωτέρω δὲ ἡ «*Destœptarea*», ὅπως ἀποδείξῃ ὅτι μεταξὺ Ἑλλήνων καὶ Ρουμούνων δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ὑπάρχῃ ἐχθρότης, ἀναγράφει, ἐπὶ λέξει τάδε:

«Ἡ Ρουμανία δὲν δύναται νὰ εὕρῃ εἰμὴ ἀδελφοὺς καὶ φίλους ἐν ταῖς τάξεσι τοῦ λαοῦ ἐκείνου ὅστις ἐχορήγησε εἰς αὐτὴν περιφανεῖς πατριώτας καὶ πολιτικοὺς ἄνδρας καθὼς τὸν ἱστορικὸν Διονύσιον Φωτεινὸν· καθὼς τὸν ἡγεμόνα τῆς Μολδαβίας Γρηγόριον Βόδαν Γκίκαν, τὸν προκρίναντα τὸν ἀποκεφαλισμὸν ἀπὸ τῆς ἐκχωρήσεως τῆς Βουκοβίνης εἰς τοὺς Αὐστριακούς· καθὼς τὸν Κωστάκην Ἀριστίαν, τὸν φίλον καὶ ἑταῖρον τοῦ Ἡλιάδου ἐν τῇ ἱδρύσει τοῦ ἐθνικοῦ θεάτρου· καθὼς τοὺς Ἀσάκην, Ἰατρόπουλον, Βάρβον Κανταρτζῆν, Λάσκαριν Καντακουζῆν, Ἀριστάρχην Πολυχρονιάδην, Εὐγένιον Στατέσκον, Ἀλέξανδρον Λαχωβάρην, Μιχαὴλ Πασχάλην, Κωνσταντῖνον Δημητριάδην, Τάκην Ἀναστασίου, τοὺς διδάκτορας Κυριαζῆν καὶ Σερφιώτην.

» Ἐκ τῶν πολιτικῶν ἀνδρῶν, ὁ ἑλληνικὸς λαὸς μᾶς ἔδωκε τὸν Γ. Καντακουζινὸν, τὸν νῦν Πρωθυπουργὸν τῆς Ρουμανίας· τὸν στρατηγὸν Γ. Μάνον, τὸν χαλύβδινον τοῦτον χαρακτῆρα, τὸν ἀποτελοῦντα τὸ ἀγλάϊσμα τοῦ ρουμουνικοῦ στρατοῦ· τὸν Ν. Φλέβαν, διακεκριμένον λαϊκὸν ῥήτορα, ἄλλοτε ὑπουργὸν τῶν κτημάτων καὶ νῦν πρεσβευτὴν ἐν Ρώμῃ· τὸν Κ. Δισέσκον, καθηγητὴν τοῦ πανεπιστημίου, τέως ὑπουργὸν, γερουσιαστὴν καὶ μέλλοντα ὑπουργὸν, (εἶναι ἤδη τοιοῦτος Σημ. Σ. Ε. Α.), ἀνεψιὸν τοῦ ὁμωνύμου μεγάλου ἕλληνος γραμματολόγου καὶ ἡγουμένου τῆς μονῆς Ἀρνότα. Ὁ Κ. Δισέσκος, καίπερ ὢν τὴν σήμερον ὁ ἀμειλικτώτατος πολέμιος τῶν Ἑλλήνων, δὲν δύναται ἐν τούτοις ν' ἀρνηθῇ τὴν ἐπιφανῆ ἑλληνικὴν καταγωγήν του.

» Ἐπίσης ἑλληνικῆς καταγωγῆς εἰσὶν οἱ ἐν ἐνεργείᾳ Ὑπουργοὶ Ἰάκωβος Λαχωβάρης καὶ Ἰωάννης Λαχωβάρης· ὁ πρίγκηψ Δ. Μουρούζης, ὁ νῦν διευθυντὴς τῆς ἀστυνομίας τῆς πρωτευούσης. Ἐπίσης ἑλληνικῆς καταγωγῆς, ἀπὸ δύο γενεῶν μόνον, εἶναι ὁ Ι. Καλενδέρης, εἷς τῶν μᾶλλον ἀφωσιωμένων λειτουργῶν τοῦ Στέμματος καὶ διευθυντὴς τῶν κτημάτων αὐτοῦ, πρόεδρος τῆς ρουμουνικῆς Ἀκαδημίας. Ἐν τῷ Κοινοβουλίῳ, ἐν τῷ καθηγητικῷ, ἐν τῷ δικηγορικῷ καὶ ἐν τῷ δικαστικῷ σώματι, εἰς τὰ ὕπατα πολιτικὰ καὶ στρατιωτικὰ ἀξιώματα, εὑρίσκομεν μέγαν ἀριθμὸν Ρουμούνων ἑλληνικῆς καταγωγῆς.

» Μεταξὺ τῶν μεγάλων βιομηχάνων, εὑρίσκομεν ἑλληνικῆς καταγωγῆς ὀνόματα, ὡς τοὺς Τοπάλην, Βιολᾶτον, Βαλεριᾶνον, Σκπατίνον κτλ. καὶ ἄλλους, οἵτινες παρέσχον τῇ χώρᾳ τοὺς ἀρίστους προμάχους, τοὺς πεσόντας ὑπὲρ τῆς ρουμουνικῆς παλλιγενεσίας. Τὰ ὀστᾶ αὐτῶν, καθὼς καὶ τὰ τῶν προγόνων των, εὑρηνται, ἀναμίξ, ἐν τῷ αὐτῷ τάφῳ, μετὰ τῶν ὀστῶν τῶν Ρουμούνων μεθ' ὧν συνέζησαν. . . . **Καὶ εὑρέθησαν ἄνθρωποι γυμνοὶ πάσης πολιτικῆς λεπτότητος, παντὸς ἐθνικοῦ αἰσθήματος, οἵτινες, ἄνευ εὐλόγου αἰτίας,** κατεδίωξαν τὸν πατέρα, τὸν θεῖον, τὸν ἐξάδελφον τοῦ Ρουμούνου, συγγενοῦς τοῦ Ἕλληνος, ἐπίσης, ὡς καὶ ὁ Ρουμοῦνος, καλοῦ χριστιανοῦ καὶ ἐπιπλέον ἔχοντος τὴν κοινὴν μετὰ τοῦ Ρουμούνου πελασγικὴν καταγωγήν· ὅστις Ἕλλην, ἐν τῇ παράδῳ δύο γενεῶν, ἀφομοιοῦται πρὸς τὴν μεγάλην καὶ γεραρὰν ρουμουνικὴν φυλήν». . . . . .

Τὴν αὐτὴν ἀλήθειαν διαπιστοῖ καὶ ὁ μακαρίτης πολιτικὸς ἀνὴρ καὶ διπλωμάτης Ρουμοῦνος *Obédenare*, διακηρύττων, ἐν τῷ συγγράμματί του «*La Roumanie Economique*» ὅτι πάντες σχεδὸν οἱ Ρουμοῦνοι ἀριστοκράται καὶ πολιτικοὶ ἄνδρες εἰσὶν υἱοὶ ἢ ἔγγονοι Ἑλλήνων.

Δὲν ἀναγράφωμεν ταῦτα πρὸς κατάκρισιν τῶν ἐκρουμανισθέντων· ἀλλ' οὔτε, κἂν, πρὸς ὑπόδειξιν ὅτι, κατὰ τὴν περὶ τῶν Κουτσοβλάχων ρουμουνικὴν θεωρίαν καὶ μέθοδον, μᾶλλον τὸ ἑλληνικὸν ἔθος θὰ ἐδικαιοῦτο νὰ ἀπαιτήσῃ τὴν εἰς τὸν ἑλληνισμὸν ἐπάνοδον ἁπάντων τούτων, (τῆς ἀρχῆς γινομένης, φυσικῶς, ἀπὸ τοῦ πρωθυπουργοῦ καὶ ἀπὸ τῶν κκ. Δισέσκου καὶ Λαχωβάρη), διὰ τῆς καταναγκαστικῆς φοιτήσεώς των εἰς ἑλληνικοὺς ναοὺς καὶ σχολὰς καὶ διὰ τῆς παρεμποδίσεως αὐτῶν ἀπὸ τοῦ λαλεῖν ρουμουνιστί. Δικαιούμεθα ὅμως, νομίζομεν, νὰ διαπιστώσωμεν ὅτι πάντες οὗτοι, οἱ πρὸ μιᾶς, ἢ, δύο γενεῶν ἐκρουμανισθέντες Ἕλληνες, δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ φέρωσι, λίαν βαθέως ἐρριζοβολημένην, τὴν ἐθνικὴν ρουμουνικὴν συνείδησιν, διότι τοῦτο εἶνε ἀποτέλεσμα βραδείας ἐπενεργείας μακρῶν αἰώνων καὶ ἀλληλουχίας γενεῶν· καὶ κατὰ συνέπειαν, ὅτι, οἱ νῦν ὑπέρμαχοι τῆς ἐκβιαστικῆς ρουμουνικῆς προπαγάνδας, γινώσκουσι κάλλι-

στα, ὅτι, μόλις ἤρξατο ἡ μετὰ τοῦ ἐν ταῖς φλεψὶν αὐτῶν σφύζοντος ἑλληνικοῦ αἵματος ἀνάμιξις τῶν πρώτων σταγόνων τοῦ λατινικοῦ αἵματος τῶν ἀπογόνων τῶν ἀπίκων τοῦ Τραϊανοῦ. Διὸ καὶ ὁ Ρουμοῦνος πολιτικὸς καὶ δημοσιογράφος κ. *Panou*, καίπερ ἔνθερμος πατριώτης καὶ θιασώτης τῆς ρουμουνικῆς προπαγάνδας, διὰ σειρᾶς ἄρθρων ἐν τῇ ἐφημερίδι του «*La Semaine*», τὴν ἑλληνορουμανικὴν διένεξιν ἀποδίδει οὐχὶ εἰς αἰσθήματα ἀναβλύζοντα ἐκ τῆς ἐθνικῆς ρουμουνικῆς συνειδήσεως, ἀλλ' «εἰς τὴν παραζάλην τοῦ κυβερ» νητικοῦ κόμματος, τὸ ὁποῖον, χρησιμοποιῆ» σαν, ἐν τῇ ἀντιπολιτεύσει ὄν, πάντα τὰ ζη» τήματα καὶ βλέπον, μετὰ τὴν εἰς τὴν ἐ» ξουσίαν ἄνοδόν του, τὸ πᾶν περὶ ἑαυτὸ κα» ταρρέον, ἐκμεταλλεύεται, διὰ τὰς ἀνάγκας » τῆς ἐσωτερικῆς αὐτοῦ πολιτικῆς τὸ μακεδονικὸν ζήτημα»... Ἐν ἑπομένῳ δὲ ἄρθρῳ στιγματίζει ὁ κ. *Panou* «τὴν ἀναιδῆ δημοκοπίαν καὶ » βιαιοπάθειαν» τῶν ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῶν Κουτσοβλάχων θεωριῶν καὶ δηλώσεων τοῦ ὑπουργοῦ Δισέσκου.

«Ζήτημα, λοιπόν, κερδοσκοπίας καὶ ψωμισμοῦ» κατὰ τὸν Ρουμοῦνον διδάσκαλον κ. Λεκάντα· «ἔργον κομιτάτου ἀνδρῶν ἐστερημένων παντὸς πατριωτικοῦ αἰσθήματος καὶ γυμνῶν πάσης πολιτικῆς λεπτότητος» κατὰ τὴν ρουμουνικὴν ἐφημερίδα *Destoeptarea*· «ἀναιδὴς δημοκοπικὴ ἐκ» μετάλλευσις τοῦ κουτσοβλαχικοῦ ζητήματος » διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς ἐσωτερικῆς κομματικῆς » πολιτικῆς» κατὰ τὸν Ρουμοῦνον πολιτικὸν καὶ δημοσιογράφον κ. *Panou*· «κωμωδία καὶ ψεῦδος» κατὰ τὸν τέως Ρουμοῦνον ὑπουργὸν κ. *Harel*: ἰδοὺ, κατὰ τοὺς πεφωτισμένους καὶ εἰλικρινεῖς πατριώτας Ρουμούνους, ἡ οὐσία τοῦ κουτσουβλαχικοῦ ζητήματος.

Μετὰ βαρυαλγούσης τῆς καρδίας προέβημεν εἰς τὴν διατύπωσιν τῶν ἐν τοῖς πρόσθεν πικρῶν ἀληθειῶν. Ἀλλὰ τίς ὁ ὑπαίτιος; «Ἐὰν ἠγάπας, » ἀείποτε, τὴν ἀλήθειαν καὶ τὴν εὐθύτητα, δὲν » θὰ κατηντῶμεν εἰς αὐτὸ τὸ σημεῖον· τὰ πράγ» ματα θὰ εἶχον καθ' ὅλως διάφορον τρόπον», δυνάμεθα νὰ φωνήσωμεν μετὰ τοῦ μεγάλου Γερμανοῦ *Schiller* (*Trilog. Wallenst*) πρὸς τὴν ρουμουνικὴν προπαγάνδαν. Προέβημεν δὲ εἰς τὴν διατύπωσιν τῶν πικρῶν τούτων ἀληθειῶν, ἅτε ἐκ μόνης τῆς διαφωτίσεως τῆς δημοσίας γνώμης καὶ τῆς πιέσεως αὐτῆς ἐπὶ τῶν ἀδικούντων προσδοκῶντες νὰ ἀκούσωμεν αὐτοὺς ἐκστομίζοντας, ὡς ποτέ ὁ Αὐτοκράτωρ Αὔγουστος ἐπὶ τῆς ἐπιθανατίου κλίνης του «*acta est fabula*» (ἡ κωμωδία ἔληξε) καὶ καταπαύοντας τὸν ἀνόσιον ἀγῶνα. Τὴν δὲ «εἰρήνην τοῦ Θεοῦ τὴν ὑπερέχουσαν πάντα νοῦν», κατὰ τὸν Ἀπόστολον, συναδελφοῦσαν ἐσαεί, πρὸς τὸ κοινὸν συμφέρον αὐτῶν, τὸν ἑλληνικὸν καὶ τὸν ρουμουνικὸν λαόν.

Τὴν ἀνατολὴν τῆς ποθεινῆς ταύτης ἡμέρας τῆς ἀληθοῦς εἰρήνης, τῆς ἐδραζομένης ἐπὶ τοῦ ἀρραγοῦς θεμελίου τῆς ἐκτιμήσεως καὶ τοῦ σεβασμοῦ τῶν ἀλλοτρίων δικαίων, εὔχεται καὶ ἐπικαλεῖται, χεῖρας ἀνατείνουσα ἱκέτιδας πρὸς τὸν οὐράνιον αὐτῆς νυμφίον, ἡ Μεγάλη τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία Κωνσταντινουπόλεως, ἡ πνευματικὴ αὕτη μήτηρ καὶ τροφὸς τῶν Ρουμούνων καὶ ἁπαξαπάντων τῶν λοιπῶν Ὀρθοδόξων λαῶν τοῦ Βορρᾶ, ἡ γαλουχήσασα τούτους διὰ τῶν σωτηρίων νομάτων τῆς εὐαγγελικῆς χάριτος καὶ καταρτίσασα εἰς «ἄνδρα τέλειον» (Παύλ. Ἐφεσ.) ἱκανοὺς πρὸς εὐδόκιμον σταδιοδρομίαν ἐν τῷ καλῷ ἀγῶνι τῆς προόδου καὶ τοῦ πολιτισμοῦ.

ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΗ ΛΟΓΙΚΗ

Εἰς τὸν παρισινὸν «Temps» ἀπεστάλη ἐκ Σόφιας, ὑπὸ ἡμερομηνίαν 20 Φεβρουαρίου (ν. ἡ.) τὸ ἀκόλουθον τηλεγράφημα.

«Αἱ βίαιαι ἐπιθέσεις τοῦ ἐπισήμου ὀργάνου τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου κατὰ τῆς βουλγαρικῆς Ἐξαρχίας, προκαλοῦσιν ἐνταῦθα μεγάλην ἀγανάκτησιν. Ἡ κατηγορία ὅτι ἡ βουλγαρικὴ Ἐξαρχία ἀποτελεῖ πρακτορεῖον τῶν ἀναρχικῶν βουλγαρικῶν κομιτάτων, εἶναι ἀνυπόστατος καὶ ὑπερβαίνει πᾶν ὅριον. Ἡ βουλγαρικὴ Κυβέρνησις θὰ προβῇ βεβαίως εἰς παραστάσεις παρὰ τῇ Υ. Πύλῃ πρὸς ἀπαγόρευσιν τῶν τοιούτων ἐπιθέσεων».

Πρόκειται περὶ τοῦ ὑπὸ τὸν τίτλον «Χαλκοπροσωπία ἀπαραδειγμάτιστος» ἄρθρου τοῦ καταχωρισθέντος ἐν τῷ φύλλῳ τῆς 3 Φεβρουαρίου τῆς «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας».

Οἱ ἐκ Σόφιας τηλεγραφοῦντες, —ὧν αἱ κραυγαὶ τῆς ὀδύνης ἀποδεικνύουσιν ὅτι ἐθίγησαν εἰς τὸ τρωτὸν

αὐτῶν σημεῖον—ἐλησμόνησαν νὰ προσθέσωσιν ὅτι ἡ κατὰ τῆς βουλγαρικῆς Ἐξαρχίας κατηγορία διετυπώθη, οὐχὶ εἰκῇ καὶ ὡς ἔτυχεν, ἀλλ' ὡς **φυσικὸν συμπέρασμα** ἀπορρέον ἐκ τῶν γραφομένων τοῦ βουλγάρου Ἐξάρχου ἐν τῷ πρὸς τὴν Ὑ. Πύλην τακριρίῳ του, οὗ τὸ κείμενον παρεθέσαμεν αὐτούσιον. Ἐν τῷ ἐγγράφῳ της τοῦτο, ἡ Ἐξαρχία ἀναφέρει «τὰς κακουργίας τὰς διαπραττομένας ἐν τοῖς βιλαετίοις κατὰ τοῦ πιστοῦ βουλγαρικοῦ πληθυσμοῦ ὑπὸ τῆς ἑλληνικῆς καὶ σερβικῆς προπαγάνδας, αἵτινες ἀτιμωρητεὶ ταράττουσιν, ἀποσυνθέτουσι καὶ διασπῶσι τὸ ἐξαρχικὸν ποίμνιον» καὶ ἁρπάζουσι «τὰς ἐκκλησίας, τὰς σχολάς, τὰ νεκροταφεῖα καὶ τὰ παντοῖα κοινοτικὰ κτήματά του»· ὅτι «εἰς τοὺς Βουλγάρους ἀρνοῦνται τὴν ἐλευθερίαν τῆς θρησκείας καὶ τῆς συνειδήσεως»· ὅτι «ὁ κλῆρος τοῦ Πατριαρχείου ὑπερέβη πᾶν ὅριον ἐν τοῖς καταδιωγμοῖς αὐτοῦ κατὰ τῶν Βουλγάρων»· ὅτι «οἱ ἕλληνες ἀρχιερεῖς ὡς ὁ Σερρῶν, ὁ Αἴνου, ὁ Διδυμοτείχου, ὁ Ἀδριανουπόλεως, ἀκωλύτως διοργανοῦσιν ἀντιβουλγαρικὰς διαδηλώσεις, περιβάλλουσι μέλαινα τοὺς ναούς . . . . περὶ μητροπολιτῶν οἵοι ὁ Καστορίας καὶ ὁ Δράμας δὲν ὁμιλῶ πλέον, διότι αἱ κακουργίαι τούτων κατήντησαν κλασικαί»· . . . . ὅτι «ἐν ταῖς ἑλληνικαῖς σχολαῖς οἱ μαθηταὶ ἀπαγγέλλουσι, δημοσία, ποιήματα ἐμπεποτισμένα διὰ μεγίστων ὕβρεων κατὰ τῶν Βουλγάρων, γεγραμμένα δὲ ἐν τοῖς ἑλληνικοῖς προξενείοις»· ὅτι «εἰς τὰς κεντρικὰς ὁδοὺς τῶν ἑδρῶν τῶν βιλαετίων ἐλευθέρως πωλοῦνται αἱ ἀθηναϊκαὶ ἐφημερίδες»· ὅτι ὁ διωγμὸς κατὰ τῶν Βουλγάρων «ἔφθασεν εἰς τὸ ἀπόγειον σημεῖον ὅταν ἐνεφανίσθησαν αἱ ἔνοπλοι συμμορίαι τῶν προπαγανδῶν· ἄλλως τε αἱ ἔνοπλοι ἑλληνικαὶ συμμορίαι πρὸς ἐξολόθρευσιν τοῦ βουλγαρισμοῦ εἶναι ἁπλῶς νέα ἔκδοσις τῶν πρὸ 25ετίας τοιούτων»· καὶ ἐξακολουθεῖ ὁ βούλγαρος Ἔξαρχος ὡς ἑξῆς·

«Αἱ συμμορίαι αὗται, περιτρέχουσαι τὰ βουλγαρικὰ χωρία, ἐνσπείρουσιν ἁπανταχοῦ τὸν τρόμον καὶ τὸν ἀλλανισμόν. — αἱ συμμορίαι αὗται πολιορκοῦσι τὰ χωρία ὅπως μὴ ἐκφύγῃ οὐδὲ ἓν θῦμα, χορεύουσιν ἐνώπιον τῶν θυμάτων καὶ ἐκτελοῦσιν εἶτα τὰς φρικαλέας ἀγριότητας αὐτῶν· ἐπιπίπτουσιν, ἡμέρας καὶ νυκτὸς, κατὰ τῶν βουλγαρικῶν χωρίων, πυροβολοῦσιν ἐπὶ ὁλοκλήρου ὥρας, φονεύουσι προκρίτους, πολυμελεῖς οἰκογενείας, δμάδας ἐργατῶν καὶ πλῆθος λαοῦ, τινὰς μάλιστα ἀφοῦ ὑποβάλλωσι πρότερον εἰς ἀγριωτάτας βασάνους. Φονεύεται ὁ κόσμος ἐν ταῖς οἰκίαις αὐτοῦ, ἐν τοῖς ἐργαστηρίοις, ἐν ταῖς ἐκκλησίαις, ἐν τοῖς ὄρεσιν, ἐν τοῖς μύλοις, ἐν τοῖς ἀγροῖς, ἐνῷ τέλος πορεύεται εἰς τὰς ἐμπορικὰς ἀγορὰς ἢ δι' ἐμπορικὴν ἐργασίαν. Φονεύονται γέροντες 90οῦται καὶ παιδία 5—10 ἐτῶν, νέοι 17—18 ἐτῶν, ἄνδρες, γυναῖκες, νέοι καὶ νέαι, νεόνυμφοι. Ἀπὸ τῶν θυμάτων ἀποκόπτεται κἀὶ λαμβάνεται ἀνὰ ἓν οὗς ὅπως ἐπιδειχθῇ τοῖς διέπουσι. τὰ ἑλληνικὰ κομιτᾶτα καὶ ληφθῇ ἡ προβλεπομένη ἀμοιβή. Δὲν ὑπάρχει καζᾶς, ὅστις νὰ μὴ χορηγῇ 5, 10 καὶ 15 θύματα κατὰ μῆνα. Πυρπολοῦνται αἱ οἰκίαι, οἱ ἀχυρῶνες, οἱ μύλοι, τὰ σπαρτὰ, τὰ λιβάδια, καταστρέφονται οἱ κῆποι, αἱ μωρεοφυτεῖαι, αἱ ἄμπελοι, διαρπάζονται τὰ οἰκιακὰ ἔπιπλα, τὰ ἐνδύματα καὶ πᾶν ὅ,τι ὑποπέσῃ εἰς χεῖρας. Ἀπάγονται εἰς αἰχμαλωσίαν οἱ εὐπορώτεροι τῶν κατοίκων, καὶ δὲν ἀπελευθεροῦνται εἰμὴ μετὰ τὴν καταβολὴν λύτρων ἐξ 20—25 λιρῶν καὶ πλέον. Ἁρπάζονται οἱ κοινοτικοὶ μιράδες. Εἰς πολλὰ μέρη, ὁ φόβος τῶν ληστρικῶν συμμοριῶν ἠνάγκασε τοὺς χωρικοὺς νὰ μένωσι προσκλεισμένοι ἐντὸς τῶν χωρίων, ἀφίνοντες ἀθέριστα τὰ σπαρτὰ αὐτῶν καὶ καταδεδικασμένοι οὕτω εἰς τὴν πεῖναν. Πᾶσα δοσοληψία ἐσταμάτησε. Τῶν ἐπιθέσεων τῶν συμμοριῶν προηγοῦνται ἀπειλητικαὶ ἐπιστολαί, δι' ὧν οἱ ἀρχηγοὶ δηλοποιοῦσιν εἰς τὰ σημειωθέντα χωρία ὁποία τύχη ἀναμένει αὐτὰ, ἐὰν δὲν ἀπαρνηθῶσι τὴν Ἐξαρχίαν. Τοιαῦται ἐπιστολαὶ προσαρτῶνται ἐνίοτε ἐπὶ τῶν πτωμάτων τῶν θυμάτων τῶν πιπτόντων ὑπὸ τὴν μάχαιραν τῶν συμμοριῶν. Ἀξιοσημείωτον εἶνε ὅτι οἱ Ἕλληνες ἀρχιερεῖς προηγουμένως ἐπισείουσι τὸν διὰ πυρὸς καὶ σιδήρου ἀφανισμὸν κατὰ τῶν χωρίων ἐκείνων, ἅπερ θὰ ἀρνηθῶσι νὰ ἀναγνωρίσωσι τὸ Πατριαρχεῖον». . . . . .

Ἰδοὺ μερικοὶ ἐκ τῶν μαργαριτῶν τοῦ ἀπαραμίλλου βουλγαρικοῦ τακριρίου. Ἀλλ' ἡ θρασεία ἀντιστροφὴ αὕτη τῶν ὅρων, αἱ συκοφαντίαι, αἱ καταγγελίαι, αἱ ὕβρεις κατὰ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, τῶν ὀρθοδόξων Μητροπολιτῶν καὶ τοῦ κλήρου, ἡ ἀπόδοσις εἰς τοὺς Ἕλληνας καὶ Σέρβους τῶν εἰδεχθῶν κακουργημάτων τῶν βουλγαρικῶν κομιτάτων, τῶν προκαλεσάντων τὴν βδελυγμίαν σύμπαντος τοῦ κόσμου, δὲν ἀποδεικνύουσιν, ἡλίου φαεινότερον, ὅτι ὁ τολμῶν νὰ γράφῃ ταῦτα εἶναι **συνένοχος καὶ ὄργανον ἐκείνων,** ὧν πειρᾶται νὰ συγκαλύψῃ τὰ βδελυρὰ κακουργήματα καὶ αἶσχη;

Ἀλλὰ τί φαντάζονται λοιπὸν οἱ ἐν Σόφια; ὅτι δικαιοῦνται νὰ παρίστανται ἐπισήμως οἱ ὑπουργοὶ εἰς τὸ ἐν τῷ μητροπολιτικῷ ναῷ τῆς Σόφιας μνημόσυνον ὑπὲρ τοῦ Γρούεφ, τοῦ ἀπαισίου τούτου κακούργου καὶ ἀρχηγοῦ τοῦ ἐπαναστατικοῦ κομιτάτου «ἐσωτερικὴ διοργάνωσις»· ὅτι ἡ ἡμιεπίσημος «Βετσέρνα Πόστα» δικαιοῦται νὰ συνιστᾷ εἰς τοὺς ἐν Μακεδονίᾳ δρῶντας ἀρχηγοὺς τῶν βουλγαρικῶν συμμοριῶν «νὰ φέρωσιν ἐπ' αὐτῶν πλείονας βόμβας καὶ φυσίγγια καὶ ὀλιγώτερα ἔγγραφα καὶ ἐπιστολάς», (φυλ. 21 Δεκεμβρίου 1906) διὰ νὰ μὴ περιέρχωνται ταῦτα εἰς χεῖρας τῶν ἀρχῶν· ὅτι ὁ Ἔξαρχος δικαιοῦται, οὐχὶ πλέον ἐν ἄρθρῳ, ἔστω καὶ ἐπισήμου ἐφημερίδος, ἀλλ' ἐν ἐγγράφῳ ἐπισήμῳ πρὸς τὴν Ὑ. Πύλην, νὰ συνηγορῇ ὑπὲρ τῶν κακούργων, νὰ συκοφαντῇ, νὰ καταγγέλῃ, νὰ προσάπτῃ εἰς τοὺς ἕλληνας Μητροπολίτας, ὡς ἔγκλημα, τὴν τέλεσιν μνημοσύνων ὑπὲρ τῶν θυμάτων τῆς βουλγαρικῆς θηριωδίας· νὰ ἀπειλῇ, τέλος τὴν Αὐτοκρατορικὴν Κυβέρνησιν γράφων πρὸς τὸν Μ. Βεζύρην «ἡ Ὑμετέρα Ὑψ., εἴπερ τις

καὶ ἄλλος, εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἐκτιμήσῃ τί ἐστὶ τὸ σπείρειν τοιαύτην φυλετικὴν ἔχθραν καὶ ἐξάπτειν τὰ πάθη μεταξὺ τῶν ὑπηκόων τῆς Αὐτοκρατορίας καὶ ἀνάπτειν πυρκαϊὰν ἐν τῷ οἴκῳ' οὕτως εἰπεῖν, τοῦ Κράτους». Τί φαντάζονται λοιπόν, λέγομεν, οἱ ἐν Σόφια; ὅτι αὐτοὶ μόνοι ἔχουσι τὸ προνόμιον, φαίνεται, νὰ δρῶσι κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ἡμεῖς δὲ ὅτι πρέπει νὰ σιγῶμεν καὶ νὰ ἀνεχώμεθα νὰ πυρβριζώμεθα, νὰ προπηλακιζώμεθα καὶ νὰ δολοφονώμεθα ὑλικῶς καὶ ἠθικῶς;

Ἡ θορύβησις ὅμως καὶ αἱ ἀπειλαὶ τῶν ἐν Σόφια εἰσίν, ἀπὸ ἄλλης ἀπόψεως, πολύτιμοι εἰς ἡμᾶς. Δηλοῦντες ὅτι θὰ ἀναλάβωσι τὴν παρὰ τῇ Υ. Πύλῃ ὑπεράσπισιν τοῦ Ἐξάρχου, ὅστις εἶναι ὀθωμανὸς ὑπήκοος καὶ οὐ παύεται διακηρύττων ὅτι κυβερνᾷ, ἀνεξαρτήτως ἀπὸ τοὺς ἐν Σόφια, τὴν ἐν τῇ Αὐτοκρατορίᾳ ὀθωμανικῆς ὑπηκοότητος βουλγαρικὴν Ἐκκλησίαν, καὶ δή, ἐπὶ ζητήματος ἀναφερομένου εἰς τὴν Ἐκκλησίαν ταύτην, δὲν ἀνομολογοῦσι, μετὰ πλείονος τῆς ἀπαιτουμένης, σαφηνείας, τὴν μετὰ τοῦ Ἐξάρχου ἀλληλεγγύην αὐτῶν καὶ, συνεπῶς, τὴν ἀλήθειαν τῶν γραφομένων μας, διὰ τὰ ὁποῖα ἐν τούτοις ἐθορυβήθησαν εἰς τοιοῦτον βαθμόν;

*

ΒΟΥΛΓΑΡΟΙ ΠΕΡΙ ΒΟΥΛΓΑΡΩΝ

Κύριον ἄρθρον τῆς βουλγαρικῆς ἐφημερίδος «Μὶρ» ἐν τῷ φύλλῳ αὐτῆς τῆς 30 Ἰανουαρίου 1907, ὑπὸ τὸν τίτλον «Εὐρωπαϊκὴ γνώμη περὶ τῆς βουλγαρικῆς ὑποθέσεως».

»Ὅτε ἐκλήθη εἰς τὴν ἀρχὴν τὸ σημερινὸν ὑπουργεῖον, οὐδεὶς ἑτοίμα νὰ ἐπιδοκιμάσῃ τὴν ἐσωτερικὴν πελιτικὴν αὐτοῦ, καθόσον τὸ πρόσωπον τὸ ἐπιφορτισθὲν τὴν ἐσωτερικὴν καὶ τὴν ἀστυνομικὴν διοίκησιν τῆς χώρας, ἦτο γνωστὸν διὰ τὴν οὐχὶ μεγάλην εὐσυνειδησίαν αὐτοῦ, τὸν κυνισμόν αὐτοῦ καὶ τὴν ἀνευλάβειαν αὐτοῦ πρὸς οἱασδήποτε ἀρχὰς ἠθικὰς ἢ κοινωνικάς. Ἀλλ' ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ γενικοῦ τότε ἐνδιαφέροντος διὰ τὸ μακεδονικὸν ζήτημα, εἰς τὸ νέον ὑπουργεῖον ἀπεδίδετο πατριωτική τις ἀποστολή, ἥτις, καίπερ μὴ καλῶς διηυκρινισμένη, ὅμως, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν τίτλων οἵτινες ἀνεγράφοντο ἐπὶ τῶν φιλοπολέμων προκηρύξεων, ἂς ἔσπευδον νὰ ἀπολύσωσιν οἱ ἡγεμονικοὶ σύμβουλοι, ἐξελαμβάνετο ὑπὸ πάντων τῶν μακεδονικῶν κύκλων καὶ ὑπὸ πλήθους ἐκ τοῦ ἐνταῦθα πληθυσμοῦ ὡς ἀποστολὴ λίαν πατριωτικὴ καὶ δή καὶ ἀπελευθερωτική.... Καὶ ὁσάκις νηφάλιοί τινες ἀπεφαίνοντο ἀρνητικῶς περὶ τῶν μετὰ τοσούτου θορύβου ἐνεργειῶν τούτων, οἱ τοιοῦτοι ἐκηρύττοντο προδόται καὶ δὴ καὶ ὑπὸ τῶν κύκλων ἐκείνων, οἵτινες οὐδεμίαν εἶχον συνάφειαν πρὸς τὴν κυβέρνησιν, ἐν τῇ πεποιθήσει δὲ μόνον ὅτι δὲν εἶνέ ποτε δυνατὸν νὰ παίζῃ τις τόσον ἀπανθρώπως μὲ τὰς τύχας τοῦ ἔθνους, ἐπίστευον εἰς τοὺς λόγους τῶν ἀτίμων καὶ σκληροκαρδίων κυβερνητῶν. . .

Ἀκολούθως ἐκτίθησιν ὁ ἀρθογράφος, διὰ μακρῶν, τὴν ἀτάσθαλον πολιτείαν τῆς Κυβερνήσεως ἐν ταῖς μακεδονικαῖς ταραχαῖς· μεθ' ὃ ἐξακολουθεῖ·

«Αἱ ἀπερίσκεπτοι ἐνέργειαι τῆς βουλγαρικῆς κυβερνήσεως, ἐμόρφωσαν παρὰ τοῖς ξένοις τὴν πεποίθησιν ὅτι ἡμεῖς εἴμεθα ἐχθροὶ τῶν μεταρρυθμίσεων. Ἀλλ' ἐκεῖνο ὅπερ πλειότερον πάντων ἔβλαψε τὴν ἡμετέραν πατρίδα, ὑπῆρξε τὸ ἀνθελληνικὸν κίνημα καὶ τὰ λυπηρὰ αὐτοῦ ἐπακόλουθα. Ἀπῃτεῖτο λίαν ἀφελὴς κυβέρνησις, ὥστε νὰ μὴ ἐννοήσῃ ὅτι αἱ βιαιοπραγίαι, αἱ διαρπαγαί, ἡ λήστευσις ξένων καταστημάτων, θὰ ἐξεγείρωσι καθ' ἡμῶν τὴν κοινὴν ἀγανάκτησιν τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου. Εἶνε ἀληθὲς ὅτι οἱ τῆς A.B.Υ. σύμβουλοι παρηγοροῦντο μὲ τὴν σκέψιν, ὅτι, μετὰ τὴν καταστροφὴν τῆς Ἀγχιάλου, αἱ εὐρωπαϊκαὶ δυνάμεις δὲν μετῆλθον πρὸς ἡμᾶς οἵαν θὰ μετήρχοντο πολιτικὴν πρός τινα ἀσιατικὰ ἔθνη, ἀλλὰ τοῦτο εἶνε ἁπλῶς ἀβάσιμος πεποίθησις, προερχομένη ἐξ ἐπιπολαίου ἐξετάσεως τῶν πραγμάτων. Ἂν εἶνε ἀληθὲς ἢ ὄχι ὅτι ἐγένοντό τινα ἐπίσημα διαβήματα, ἀγνοοῦμεν, διότι τοῦτο ἀποτελεῖ μυστικὸν τῶν γραφείων· ἀλλ' ὅτι αἱ δηλώσεις ἐγένοντο ἀντικείμενον ἐπερωτήσεων ἐν τοῖς εὐρωπαϊκοῖς κοινοβουλίοις καὶ δημοσίων δηλώσεων τῶν ἁρμοδίων ὑπουργῶν, οὐδεὶς ἐκ τῶν Βουλγάρων ἀγνοεῖ. Ἀλλὰ τὰ ἐπιζήμια διὰ τὴν βουλγαρικὴν ὑπόθεσιν ἐπακόλουθα δὲν περιορίζονται ἐνταῦθα. Τὰ σπουδαιότερα εὐρωπαϊκὰ ὄργανα καὶ δὴ τῶν ἐθνῶν ἐκείνων, παρ' ὧν ἡ σημερινὴ κυβέρνησις διετείνετο ὅτι ἀνέμενε τὰ μέγιστα ὑπὲρ τῆς βελτιώσεως τῆς τύχης τῶν ἡμετέρων ὁμοεθνῶν, εἶνε σήμερον κατὰ τῆς ἡμετέρας ὑποθέσεως. Οἱ «Καιροὶ» τοῦ Λονδίνου καὶ ὁ «Χρόνος» τῶν Παρισίων, οἵτινες εἰς ἄλλας ἐποχὰς ὑπῆρξαν τοιοῦτοι πολύτιμοι ὑπερασπισταὶ τοῦ βουλγαρικοῦ πληθυσμοῦ τῆς Μακεδονίας, σήμερον δημοσιεύουσι κατηγορητήρια κατὰ παντὸς ὅ,τι βουλγαρικόν. Οἱ «Καιροὶ» ἠνοιξαν τὰς στήλας αὐτῶν εἰς τὸν πρώην ἀντιπρόσωπον τῆς Ἀγγλίας ἐν Βουλγαρίᾳ σὶρ Ἐδουάρδον Λόου, ὅστις ὑποστηρίζει ὅτι ὅλον τὸ κακὸν ὀφείλεται εἰς τὴν βουλγαρικὴν κυβέρνησιν καὶ εἰς τοὺς Βουλγάρους. (Ἕπεται ἀνάλυσις τοῦ ἄρθρου τοῦ κ. Λόου τοῦ ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν The condition of Macedonia).

»Ἀλλ' οὐχὶ ὀλιγώτερον σκληρὸς καὶ ἄδικος (;) ἀπέναντι τῆς Βουλγαρίας εἶνε ὁ «Χρόνος», τὸ ἡμιεπίσημον ὄργανον τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐξωτερικῶν τῆς Γαλλίας. (Παρατίθεται ἀνάλυσις τῷ δημοσιευθέντων ἐν τῷ ὑπὸ ἡμερομηνίαν 3 Φεβρουαρίου (ν. ἡ) φύλλῳ αὐτοῦ).

» Παραθέτομεν τὰ ἄνωθι ἀποσπάσματα ὄχι διότι θεωροῦμεν δίκαια τὰ ἐν αὐτοῖς, ἀλλὰ διότι θέλομεν νὰ δείξωμεν εἰς τοὺς ἡμετέρους συμπατριώτας πόσον ἐζημιώθη ἡ ἡμετέρα ὑπόθεσις ἐνώπιον τῆς κοινῆς γνώμης ἐν Εὐρώπῃ, χάρις εἰς τὴν πολιτικὴν, ἥτις τηρεῖται παρ' ἡμῖν ἀπό τινων ἐτῶν. Καὶ τὸ λυπηρότατον εἶνε ὅτι ἡ βουλγαρικὴ κυβέρνησις, ἐν τῇ παραζάλῃ αὐτῆς, ἔπαυσε καὶ νὰ ὑπερασπίζῃ ἔτι ἑαυτήν. Καὶ ἐνῷ τὰ πάντα εἶνε κατὰ τῆς βουλγαρικῆς ὑποθέσεως, καὶ ἡ τουρκικὴ κυβέρνησις, καὶ οἱ πολιτικοὶ πράκτορες, καὶ τὰ γείτονα κράτη, καὶ οἱ πρόξενοι, καὶ τὰ ἔχοντα ἐπιρροὴν δημοσιογραφικὰ ὄργανα, ἡ βουλγαρικὴ κυβέρνησις ἀσχολεῖται πῶς νὰ καταπιέσῃ τὸν βουλγαρικὸν λαὸν ἐκμηδενίζουσα τὸ σύνταγμα αὐτοῦ. Διὰ τοῦ μέσου τούτου ἔτι μᾶλλον διακυβεύει τὴν βουλγαρικὴν τιμήν. Δὲν πρέπει νὰ βαυκαλιζώμεθα ὅτι τὰ συμβαίνοντα ἐν τῇ ἐλευθέρᾳ Ἡγεμονίᾳ δὲν ἔχουν ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς λύσεως τοῦ μακεδονικοῦ ζητήματος. Οἱ ξένοι κρίνουσι περὶ τῆς ἡμετέρας ἡμερώσεως, περὶ τῆς ἡμετέρας ἱκανότητος, περὶ τῆς ἡμετέρας πρὸς τοὺς ἄλλους ἀνεκτικότητος, οὐχὶ τοσοῦτον ἐκ τῆς διαγωγῆς τῶν δούλων ἀδελφῶν, ὅσον ἐκ τῶν πραγμάτων τῆς ἐλευθέρας Ἡγεμονίας. Αἱ τοῦ παρελθόντος ἔτους δηώσεις καὶ οἱ βανδαλισμοὶ εἶνε κακὸν προξενηθὲν, οὐχὶ εἰς τὴν βουλγαρικὴν κυβέρνησιν, ἀλλ' εἰς τὸ βουλγαρικὸν ἔθνος ἐν τῷ ὅλῳ αὐτοῦ. Καὶ ἐνῷ τὰ ἔθνη ἐν τῷ παρελθόντι ἐκέρδιζον ἐκ τῶν παθημάτων αὐτῶν, τὰ παθήματα τοῦ ἡμετέρου ἔθνους ἐπῆγαν εἰς τὸν ἀέρα. Καὶ κἄτι περισσότερον ἀκόμη, ἡ θέσις ἡμῶν ἀπέναντι τοῦ εὐρωπαϊκοῦ κόσμου ἀπέβη ἔτι χείρων. Καὶ αὐτὰ ἔτη τὰ|κράτη καὶ τὰ δημοσιογραφικὰ ὄργανα, τὰ ὁποῖα πρότερον μᾶς ὑπεστήριζον, σήμερον παρίστανται ὡς κατήγοροι καὶ θέτουσιν ἡμᾶς εἰς τὰ ἐδώλια τῶν πλέον βδελυρῶν ἐγκληματιῶν. Ἰδοὺ ὅλη ἡ ἐπιτυχία τῆς μακεδονικῆς ὑποθέσεως, ἀφότου ἐπῆλθεν ἡ **ἀναπόφευκτος** αὐτῆς **φάσις**».

ΤΑ ΣΧΟΛΙΑ ΕΙΣΙ ΠΑΝΤΗ ΠΕΡΙΤΤΑ. Ἰδοὺ ὁποῖοι τινὲς εἰσὶν οἱ θορυβηθέντες καὶ ἀπειλοῦντες διὰ τὰ γραφόμενα ἡμῶν.

Σ. Σ. Ε. Α.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΕΞ ΕΠΑΡΧΙΩΝ

Ἐξ Ἀδριανουπόλεως ἐλάβομεν ἄρτι ἀκριβῆ σημείωσιν περὶ τῆς ἐκπαιδευτικῆς ἐν τῇ πόλει ταύτῃ κινήσεως, ἐκδιδομένην ἐνταῦθα σήμερον μετὰ πολλῆς ἀγαλλιάσεως. Ἡ ἀνταπόκρισις αὕτη, ἐκ τῆς ὀνομαστῆς ἐν Θράκῃ μεγάλης πόλεως προερχομένη καὶ προστιθεμένη εἰς ἑτέραν, ἣν ἐδημοσιεύσαμεν πρὸ μηνός, συμπληροῖ ἐν μέρει τὴν εἰλικρινῆ γνῶσιν τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς καὶ κινήσεως, ἐν ἐπαρχίαις σπουδαίαις τῆς θρακικῆς διοικήσεως, ἧς ἀξιόλογα συμπληρώματα δημοσιεύσομεν προσεχῶς. **Εἴκοσι σχολείων ἑλληνικῶν** ὑπάρξιν καὶ λειτουργίαν ἀγγέλλει ἡ ὑπ' ὄψιν ἡμῶν ἀκριβεστάτη σημείωσις καὶ ἑνὸς συσσιτίου, λίαν εὐεργετικοῦ τοῖς ἀπόροις σπουδασταῖς ἀποβαίνοντος παρ' ἡμέραν, λειτουργούντων ἐν αὐτῇ τῇ Ἀδριανουπόλει. Ἐν τοῖς σχολείοις τούτοις, ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τῆς ἱερᾶς μητροπόλεως καὶ ζηλωτῶν τῆς ἐθνικῆς εὐκληρίας ἐφόρων, διδάσκουσι 57 διδάσκαλοι καὶ διδασκάλισαι, ἐν δὲ τῷ συσσιτίῳ σιτίζονται ἄποροι μαθηταὶ 333, ὧν 29 φοιτῶσιν εἰς τὸ γυμνάσιον, 91 εἰς τὸ Ζάππειον παρθεναγωγεῖον, 75 εἰς τὰ τρία σχολεῖα τοῦ Κιρεσχανᾶ, 66 εἰς τὰ τρία σχολεῖα τοῦ Κιγικίου, 40 εἰς τὴν Κεντρικὴν ἀστικὴν σχολὴν, 25 εἰς τὰ σχολεῖα Ἰλδιριμίου, ἓξ ἀριθμούμενα, καὶ εἰς τὸ νηπιαγωγεῖον— Ἐν τῷ γυμνασίῳ διδάσκουσι 12—ἐν τῷ Ζαππείῳ 7—ἐν τῇ κεντρικῇ ἀστικῇ (δύο σχολαῖς) 9—ἐν ταῖς ἓξ σχολαῖς Ἰλδιριμίου 11—ἐν ταῖς ἓξ Κιγικίου καὶ Κιρεσχανᾶ 14—καὶ τέσσαρες εἰς τὰς λοιπὰς τέσσαρας, ὧν τρία νηπιαγωγεῖα.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν μαθητῶν ἀνέρχεται νῦν εἰς 2665, ὧν ἄρρενες 1135, θήλεις 697, οἱ δὲ λοιποὶ νήπια=833. Εἰς τὰ δύο νηπιαγωγεῖα, τὸ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου καὶ τὸ συντηρούμενον ὑπὸ τοῦ γυναικείου Συλλόγου «Ὁμονοίας» ἀνήκουσιν 147 νήπια, 305 εἰς τὸ Ἰλδιρίμιον, (ὅπου μαθητεύουσι 230 ἄρρενα καὶ 140 θήλεα, ἤτοι ἐν ὅλῳ 675), εἰς τὰ σχολεῖα Κιγικίου καὶ Κιρεσχανᾶ 324 καὶ εἰς τὸ νηπιαγωγεῖον Γενὶ-Ἰμαρέτ 57 — Τὸ γυμνάσιον ἀριθμεῖ 212 μαθητὰς—τὸ Ζάππειον 400 μαθητρίας—ἡ κεντρικὴ ἀστικὴ 382 μαθητὰς—αἱ τοῦ Κιγικίου καὶ Κιρεσχανᾶ ὁμοῦ μαθητὰς (ἀμφοτέρων τῶν φύλων) καὶ νήπια 748.—Ἐν Ἰλδιριμίῳ λειτουργεῖ ἡ λεγομένη Ροδοκανάκειος σχολὴ, ἔχουσα τρεῖς ἀνωτέρας τάξεις ἀστικῆς, ἐποπτευομένη δ' ὑπὸ τοῦ Φιλεκπαιδευτικοῦ Συλλόγου ὡς ὑπ' αὐτοῦ τούτου συντηρεῖται καὶ ἐπιβλέπεται καὶ τὸ σχολεῖον Γενὶ-Ἰμαρέτ.

Ἐκ Βερροίας εὐχαρίστους εἰδήσεις χορηγοῦσιν ἡμῖν οἱ ἐπιστέλλοντες, ἀναγομένας εἰς τὴν κατάστασιν ἰδίᾳ τοῦ θρησκευτικοῦ συναισθήματος, ὃ καὶ κρίνουσιν οἱ γράφοντες ὡς ἔχον τὰς ῥίζας βαθέως ἐρριμμένας. Ταύτης τεκμήριον τῆς ἀληθείας ἡ ἀπὸ αἰώνων διατήρησις ἐν τῇ πόλει Βερροίας πολλῶν ἱερῶν ναῶν. Καὶ νῦν μέν, ἐκ τῆς ἀρχαίας ἐν ταῖς ἱεραῖς τελεταῖς φοιτήσεως δυσκόλως ἀποδεικνύεται θερμὸς θρησκευτικὸς ζῆλος· ἀλλ' ἐν τούτοις πολὺ συνήθεις εἰσὶν αἱ ὑπὲρ ὡρισμένων προσώπων ἀγρυπνίαι καὶ οἱ κατ' οἴκους ἀρχιερατικοὶ ἁγιασμοί. Ὅθεν φιλότιμος, ἀκούραστος καὶ πλήρης ζήλου μητροπολίτης πολλὰ δύναται νὰ ἐπιτελέσῃ, τὸ θρησκευτικὸν τοῦτο συναίσθημα καθοδηγῶν εἰς διάπραξιν ἔργων ἀγαθῶν καὶ γενναίων. Οἱ εὐσεβεῖς βερροιεῖς εὐγνωμόνως ἀναμιμνήσκονται μέχρι σήμερον τοῦ σεβασμ. πρώην Ἰωαννίνων (ἄλλοτε (1863—1869) Βερροίας μητροπολίτου) κ. Σωφρονίου Χρηστίδου καὶ τοῦ μακαρίτου Κοσμᾶ Εὐμορφοπούλου τοῦ ἀπὸ Δρυϊνουπόλεως μετατεθέντος, ἀμφοτέρων κηρυττόντων τὸν θεῖον λόγον, οὗ πρότερον καὶ κατόπι σπανίως ἠκροῶντο οἱ κάτοικοι. Τελευταῖον ἡ Νάουσα, μόνον ἐπὶ δύο ἔτη, χορηγίᾳ τοῦ νῦν ἐν Θεσσαλονίκῃ διαμένοντος ἐργοστασιάρχου κ. Γεωργίου Κύρτση, εἶχεν ἱεροκήρυκα τὸν αἰδεσ. πρεσβύτερον κ. Βασίλειον Λαμπρίδην, τὸν νῦν ἐν Λὺν (Μασσαχουσέτης) τῆς Ἀμερικῆς τῶν ἑλλήνων ἀποίκων προϊστάμενον, ὃς καὶ κατὰ κυριακὴν ἐκήρυττε τακτικῶς ἐν τῷ ναῷ καὶ μετὰ μεσημβρίαν ἐδίδασκεν ἐν τῷ σχολείῳ. Σήμερον κατὰ πᾶσαν ἑορτὴν καὶ κυριακὴν τακτικῶς, εἰς τρεῖς ἐναλλὰξ ἐκ τῶν ἓξ τακτικῶς ἤδη λειτουργουμένων ἱερῶν ναῶν, κηρύττουσιν ὁ πανιερ. μητροπολίτης Βερροίας καὶ Ναούσης κ. Ἀπόστολος καὶ οἱ πανοσιολ. πρωτοσύγκελλος κ. Ἀμβρόσιος καὶ ἀρχιδιάκονος κ. Σωφρόνιος Σταμούλης.—Ἡ ἀργία τῆς κυριακῆς ἡμέρας καθιερώθη ἐν Βερροίᾳ καὶ ἐν Ναούσῃ, κλειστῶν μενόντων καὶ τῶν καφφείων μέχρι τέλους τῆς θείας λειτουργίας καὶ τῶν λοιπῶν δὲ καταστημάτων μέχρι τῆς δεκάτης ὥρας τῆς ἡμέρας, ἐννοεῖται κατὰ τὸ παλαιὸν ὡρολόγιον, τὸ συνήθως τουρκικὸν λεγόμενον. Ἐγένετο δὲ σκέψις καὶ περὶ εἰσαγωγῆς τοῦ θεσμοῦ τῶν κυριακῶν μαθημάτων ἢ διαλέξεων, ἀλλ' οὕπω ἔλαβεν ὁστᾶ καὶ σάρκα ἡ ἰδέα αὕτη, ἣν εὐχόμεθα νὰ διεξαγάγωσι καλῶς καὶ κατὰ τὰς πατρίους παραδόσεις καὶ τὴν πάτριον διδασκαλίαν οἱ τὴν πραγματοποίησιν αὐτῆς ἐπιδιώκοντες. Ἡ ἐν Βερροίᾳ, ἀπὸ τριάκοντα καὶ πλέον ἐτῶν ὑφισταμένη Ἀδελφότης «Μέλισσα», ἐπιδιώκουσα καὶ τὴν παροχὴν βοηθείας εἰς τοὺς ἀπόρους, σκοπὸν ἔχει καὶ τὴν ἵδρυσιν ἀναγνωστηρίου καὶ τὴν εἰσαγωγὴν ἀναγνωσμάτων δημοσίων, ἀλλὰ πρὸς τὸ παρὸν οὐδ' ἀναγνωσμάτων, οὐδ' ἀναγνωστηρίου ἴχνος ἀνεῦρον οἱ πρὸς ἡμᾶς ἐπιστέλλοντες· εὑρίσκουσιν ὅμως τὸν μετὰ τῆς Ἀδελφότητος ταύτης ἀναποσπάστως τὰς ἑαυτοῦ τύχας συνδέσαντα Μουσικὸν Ὅμιλον «Ὀρφέα» τέρποντα διὰ τῆς ὀρχήστρας αὐτοῦ τὰ ὦτα τῶν βερροιέων κατά τινας τελετάς. Δυστυχῶς ἀπεβίωσε καὶ ὁ μικρὸν χρόνον βιώσας Γυμναστικὸς Σύλλογος «Θησεύς», ὅστις εἶχεν ἀναλάβει ποτε καὶ τὴν φροντίδα τῶν πυροσβεστικῶν ἀντλιῶν. — Ἀνέθορε δ' ἄρτι καὶ γυναικεία Φιλόπτωχος Ἀδελφότης, εἰς ἣν ἐσχάτως καὶ ἐκ Μικρᾶς Ἀσίας ἑπτὰ χρυσῶν εἰκοσαδράχμων ἀπεστάλη συνδρομὴ ὑπὸ τὰς κυρίας Λουϊζίδου, ἐκ Μάκρης.

Τὰ κτίρια τῶν σχολείων φαίνονται οὐχὶ ἄξια τῆς παλαιᾶς ἐπὶ φιλογενείᾳ καὶ φιλομουσίᾳ φήμης τῶν ὁμογενῶν κατοίκων Βερροίας. Ἐπὶ Κωνσταντίου, τοῦ νῦν ἐν Φαναρίῳ σχολάζοντος σεβασμ. μητροπολίτου, ἐτέθησαν τὰ θεμέλια νέας αὐτῶν οἰκοδομῆς, ὁ δὲ νῦν μητροπολίτης ἐπιδιώκει μετὰ ζήλου τὴν τοῦ νέου κτιρίου συμπλήρωσιν. Ἐνεκρίθη μάλιστα πρὸς τοῦτο ἡ πώλησις τοῦ εἰς τὴν ὁμογενῆ κοινότητα δωρηθέντος ὑπὸ τῆς ἀειμνήστου μεγάλης αὐτῆς εὐεργέτιδος Εὐδοξίας Μαλακούση μεριδίου τοῦ κτήματος Μολυβοῦ, καὶ λίαν εὐχάριστον ἐθεώρησαν πάντες, ἴσως δὲ καὶ εὐοίωνον, τὸ φαινόμενον ὅτι ἀγορασταὶ παρουσιάσθησαν αὐτοὶ οὗτοι οἱ κάτοικοι τοῦ ζευγηλατείου, γεωργοὶ ἕλληνες ὄντες, καθιστάμενοι δ' οὕτως ἀπὸ δουλοπαροίκων ἰδιοκτῆται. Εὐεργετικώτατος ἤθελεν ἀποβῇ εἰς τὰ ἀνὰ τὴν ἐπαρχίαν Βερροίας καὶ Ναούσης χωρία ὁ μέλλων νὰ διευκολύνῃ τοιαύτας ἀγορὰς ὁμοίων κτημάτων· διότι μετὰ πολλῆς ἐκπλήξεως καὶ βεβαίως μετὰ λύπης πολλῆς οἱ ἀναγνῶσται θέλουσι μάθει ὅτι μέγιστον μέρος τῆς ἐπαρχίας ταύτης ἀποτελεῖται σχεδὸν ἐκ τῶν λεγομένων τσιφλικοχωρίων, ὧν οἱ κάτοικοι συνεπῶς εἰσὶ δουλοπάροικοι, βίον διάγοντες ὑπομιμνήσκοντα σκότη μεσαιωνικά.

Ἐὰν τὴν τῆς Βερροίας κοινότητα κατακλύζῃ πλῆθος ἀφιερωμάτων, ἀξίων ὀλίγου ἢ πολλοῦ λόγου— διότι τὰ ἐντὸς τῆς πόλεως ἀφιερωμένα οἰκοδομήματά εἰσι πολλά, τὸ δὲ κληροδότημα Ρακτιβὰν ἀποφέρει λίρας ἑκατὸν κατ' ἔτος, ἐνῷ ἡ κοινότης ἐστὶ κυρία, ἐκτὸς τοῦ Μολυβοῦ, καὶ ἑτέρου κτήματος ἀγροτικοῦ, καὶ γενήσεται συγκυρία καὶ τρίτου παρὰ τὴν Καρλίτσαν, ἀφιερωθέντος ὑπὸ βερροιέως περιελευσομένου δ' εἰς τὴν κατοχὴν τῆς κοινότητος μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἀνεψιοῦ τοῦ κληροδοτοῦντος—ἡ Νάουσα ἀναγκάζεται νὰ διατηρῇ τὰ παλαίφατα αὐτῆς σχολεῖα δι' ἀμέσων ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ συνδρομῶν, ἀλλ' εὐτυχῶς καὶ

πλοῦτος καὶ γενναιότης χαρακτηρίζει τοὺς φιλομούσους καὶ πατρώζοντας ἐν Ναούσῃ δωρητὰς καὶ προστάτας τῆς πατρίου παιδεύσεως. Τελευταῖον ἔτι, οἱ ἐν Βοσνίᾳ ἰδιοκτῆται ἐργοστασίου σάπωνος ἀδελφοὶ Σεφερδζῆ ἀφιέρωσαν, ἐπὶ τῷ μνημοσύνῳ τοῦ πατρὸς αὐτῶν, ἀνὰ 20 λίρας ὑπὲρ τῶν ἐν Ναούσῃ σχολείων καὶ τῆς ἐν αὐτῇ Φιλοπτώχου Ἀδελφότητος, καὶ συγχρόνως σχεδὸν εἰσεπράχθησαν ἐκ κληροδοτήματος Χατζῆ Δημητρίου 80 λίραι—ἐπὶ πᾶσι δὲ ὁ φιλόπατρις ἐργοστασιάρχης Γρηγόριος ὁ Λόγγος ἐνέλαβε τὴν ἀποπεράτωσιν τοῦ νηπιαγωγείου, κτισθέντος διὰ τοῦ χρήματος, ὅπ ρ οἱ καταφυγόντες εἰς Νάουσαν κάτοικοι χωρίου τινὸς ἑλληνικοῦ πρὸ αἰῶνος καταστραφέντος,ἀποταμιεύσαντες ἐκ τῆς ἐκποιήσεως τῶν ἐκεῖ κοινοτικῶν κτημάτων, ἰδιαιτέρως ἐφρόντισαν νὰ ἐκτοκίσωσιν. Εἰσέτι θέλει δαπανήσει ἡ κοινότης περὶ τὰς ἑκατὸν λίρας πρὸς τοῦτο.—Σωματεῖα κοινωφελῆ ὑπάρχουσιν ἐν Ναούσῃ ἡ Φιλόπτωχος Ἀδελφότης (ἀνδρῶν) ἀπὸ δεκάδων ἐτῶν ὑφισταμένη καὶ συντηροῦσα φαρμακεῖον ἴδιον, ὁ προδευτικὸς Σύνδεσμος «Ἀναμόρφωσις» ἐξ ἀνδρῶν ἐπίσης ἀποτελούμενος, ἀναγνωστήριον ἱδρύσας καὶ γυμναστήριον καὶ διαλέξεις δημοσίας διοργανῶν—καὶ ὁ Προοδευτικὸς γυναικεῖος Σύλλογος, σκοπὸν αὐτοῦ κυρίως ἔχων τὴν τοῦ παρθεναγωγείου βελτίωσιν.

Ἐκ Σηλυβρίας ἐπιστέλλουσιν ἡμῖν ἀξίας λόγου καὶ προσοχῆς εἰδήσεις περὶ τῆς ἐν γένει κινήσεως καὶ ζωῆς, θρησκευτικῆς καὶ κοινοτικῆς, ἐφ' ᾗ τῶν πρεπόντων ἐπαίνων ἄξιοι ἀποβαίνουσιν οἱ τοιαύτην ἐν γραφείοις μητροπολιτικοῖς τάξιν εἰσαγαγόντες, ὥστε νὰ παρέχωσιν ἀμέσως πᾶσαν ζητουμένην πληροφορίαν. Κατὰ τὴν ἐπιδοθεῖσαν ἡμῖν ὑπὸ τοῦ σεβ. μητροπολίτου Σηλυβρίας κ. Διονυσίου ἀξίαν λόγου στατιστικήν, ἡ ἀγαθοεργία ἐν Σηλυβρίᾳ ἐξασκεῖται α') ὑπὸ τοῦ ἱεροῦ μητροπολιτικοῦ ναοῦ, κατὰ τὴν θέλησιν τοῦ εὐεργέτου τῆς ἐνταῦθα ἑλληνικῆς ὀρθοδόξου κοινότητος ἀειμνήστου Σταύρου Βεζυρτζῆ, κατὰ τὰς ἑορτὰς τῶν Χριστουγέννων καὶ Μ. Πάσχα—β') ὑπὸ τῆς Φιλοπτώχου γυναικείας Ἀδελφότητος «Εὐαγγελισμοῦ» —γ') ὑπὸ τῆς ἱερᾶς μητροπόλεως μετὰ τῶν εὐπορούντων πολιτῶν ἐν καταλλήλοις καιροῖς καὶ περιστάσεσιν.—Ἀγαθοεργὰ σωματεῖα ὑπάρχουσιν ἐν ὅλῃ τῇ ἐπαρχίᾳ Σηλυβρίας ἓξ, ἤτοι α') ἡ ἐν Σηλυμβρίᾳ γυναικεία Φιλόπτωχος Ἀδελφότης «Εὐαγγελισμὸς» συσταθεῖσα τῷ 1904, καὶ ἡ Ἀγαθοεργὸς Ἀδελφότης (ἀνδρῶν) «Ἅγιος Ἀγαθόνικος» συσταθεῖσα τῷ 1906 —β') Ἡ ἐν Ἐπιβάταις γυναικεία Φιλόπτωχος Ἀδελφότης ἐπ' ὀνόματι τῆς «Ὁσίας Παρασκευῆς» συσταθεῖσα τῷ 1905—γ') Ἡ ἐν Ἐξαστέρῳ γυναικεία Φιλόπτωχος Ἀδελφότης «Ἁγία Κυριακὴ» συσταθεῖσα τῷ 1906—δ') Ἡ ἐν Δελλιώναις Ἀγαθοεργὸς Ἀδελφότης (ἀνδρεία) «Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Θεολόγος» συσταθεῖσα τῷ 1906, καὶ —ε') Ἡ ἐν Φαναρίῳ Ἀγαθοεργὸς Ἀδελφότης (ἀνδρεία ἐπίσης) «Ἅγιος Θεόδωρος» συσταθεῖσα τῷ 1904.Σημειωτέον ὅτι κωμοπόλεις καὶ χωρία καθ' ἅπασαν τὴν ἐπαρχίαν Σηλυβρίας ὑπάρχουσι δώδεκα, ἤτοι πέντε μὲν κωμοπόλεις (μετὰ καὶ τῆς Σηλυβρίας), περιέχουσαι ἀπὸ τριακοσίων δέκα μέχρι τριακοσίων πεντήκοντα οἰκογενειῶν ἑκάστη· καὶ ἑπτὰ χωρία, ἀπὸ ὀγδοήκοντα μέχρις ἑκατὸν δεκαπέντε οἰκογενειῶν ἕκαστον. Ἐν συνόλῳ τὰ δώδεκα ταῦτα πολίσματα περιέχουσιν οἰκογενείας δύο χιλιάδας καὶ τετρακοσίας ἑξήκοντα τέσσαρας (=2464). Εἰς τὰ σχολεῖα τῶν φιλομούσων καὶ εὐσεβῶν τούτων κοινοτήτων φοιτῶσι μαθηταὶ χίλιοι ἑξήκοντα ὀκτὼ (1068), μαθήτριαι ἑπτακόσιαι εἴκοσι πέντε (=725) τὸ ὅλον 1793, ἐν αὐτοῖς δὲ τοῖς σχολείοις διδάσκουσιν ἐκπληροῦντες τὸ καθῆκον, ὑπὸ τὴν ἄοκνον καὶ φιλογενῆ τῆς μητροπόλεως ἐποπτείαν, διδάσκαλοι 25, διδασκάλισαι 15=τὸ ὅλον 40. —Ἱερεῖς ἐν ὅλῃ τῇ ἐπαρχίᾳ τόγε νῦν ἀριθμοῦνται δεκαεννέα καὶ μοναστήρια ἐνοριακὰ τέσσαρα. —Ὁ θεῖος λόγος κηρύττεται κατὰ τὴν περιοδείαν ὑπὸ τοῦ πανοσιολ. πρωτοσυγκέλλου τῆς ἱερᾶς μητροπόλεως κ. Διονυσίου Κουχτσόγλου. Ἐν Ἐπιβάταις ὑπὸ τῶν αἰδεσιμ. ἱερέων κκ. Φωτίου καὶ Γεωργίου. Ἐν Ἐξαστέρῳ ὑπὸ τοῦ αἰδεσ. ἱερέως κ. Χαρίτωνος. Ἐν Κιουτσοὺκ Σεϊμενίῳ ὑπὸ τοῦ αἰδεσ. ἱερέως κ. Σταύρου. Ἐν Δελλιώναις καὶ Φαναρίῳ ἐνίοτε ὑπὸ τῶν διδασκάλων.—Τὸ ληξιαρχικὸν γραφεῖον τῆς μητροπόλεως ἀναγγέλλει ἡμῖν ὅτι κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος ἐγένοντο γάμοι καθ' ὅλην τὴν ἐπαρχίαν ὀγδοήκοντα ὀκτὼ = 88· γεννήσεις διακόσιαι τριάκοντα ἓξ· θάνατοι ἑκατὸν δέκα.

Ἐκ Καστορίας εὐχάριστον ἐπίσης ἄγγελμα διαβιβάζεται, πολλοστὸν τεκμήριον τῆς τε καταγωγῆς τῶν κατοίκων τῆς ἑλληνικῆς καὶ τοῦ διαπνέοντος ἐπὶ ὅλους αἰῶνας αὐτοὺς ἑλληνικοῦ πνεύματος, οὗ ἕνεκα πρό τινος καὶ τὸ μόλις φανὲν βουλγαρικὸν ἡμιγυμνάσιον καὶ βουλγαρικὸν τάγμα συσσίτιον διελύθησαν εἰς τὰ ἐξ ὧν συνετέθησαν, ἀπαλλαγείσης οὕτω τῆς μὲν πόλεως Καστορίας κέντρου κακουργιῶν, τῆς δὲ σεβαστῆς κυβερνήσεως ὀχληρῶν περισπασμῶν. Τὸ ἑλληνικὸν ἐν τούτοις Συσσίτιον ἀπροσκόπτως ἐκπληροῖ τὸν

φιλάνθρωπον καὶ χριστιανικὸν αὐτοῦ σκοπόν, διὰ τῆς ἀνατροφῆς καὶ μορφώσεως ὡς χρηστῶν ἀνθρώπων καὶ πιστῶν τοῦ βασιλείου κράτους ὑπηκόων τῶν ὀρφανῶν παιδίων, ὅσα πατέρων καὶ προστατῶν ἐστέρησεν ἡ βουλγαρικὴ μισαδελφία. Τῇ δὲ 2 τοῦ μηνὸς τούτου, ἐν γενικῇ συνελεύσει τῶν φιλογενῶν καστοριέων, ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ πανιερ. μητροπολίτου Καστορίας κ. Γερμανοῦ συνελθούσῃ, ἐξησφαλίσθη ἡ ὕπαρξις καὶ προαγωγὴ τοῦ ἀπὸ τριετίας σχεδὸν λειτουργοῦντος εὐεργετικοῦ καὶ φιλανθρώπου τούτου καθιδρύματος, ἐγκριθέντος ἵν' ἀνεγερθῇ κατάλληλον οἰκοδόμημα μέλλον νὰ στεγάσῃ τὰ ὀρφανά, ὅσα, πατέρας καὶ προστάτας φυσικοὺς ἀπολέσαντα, εὗρον θετοὺς τοιούτους, περιθάλποντας καὶ ἐκπαιδεύοντας. Τετρακόσιαι λίραι συνήχθησαν ἐντὸς ὀλίγου χρόνου πρὸς ἔναρξιν τῆς ἐργασίας, καὶ ἑξήκοντα λίρας ἰδίᾳ συνήθροισαν οἱ τὴν ἑλληνικὴν αὐτῶν καταγωγὴν τεκμηριοῦντες ἀπὸ αἰώνων εὐσεβεῖς καστοριεῖς, ὁρισθείσας πρὸς ἐνδυμασίαν τῶν ἐν τῷ Συσσιτίῳ ὀρφανῶν.

Ἐκ Δαρδανελλίων λαμβάνομεν ὀλίγας πληροφορίας περὶ τῶν τρόπων καὶ μέσων, καθ' οὓς ἐκδηλοῦται ἡ ἀγαθοεργία, προθύμως δὲ λεπτομερείας θέλομεν παράσχει τοῖς ἡμετέροις ἀναγνώσταις ὅταν λάβωμεν τὰς ἤδη δοθείσας πρὸς ἐκτύπωσιν ἐκθέσεις τῆς Ἀγαθοεργοῦ γυναικείας Ἀδελφότητος. Τῆς Ἀδελφότητος ταύτης ἐπὶ τετραετίαν προεδρεύσασα ἡ ἐλλόγιμος κυρία Ἀλεξ. Ζέρβου κατέβαλε κόπους πολλοὺς ἐργασθεῖσα μετὰ ζήλου ὑπέρ τε προαγωγῆς τοῦ καλλίστου τούτου σωματείου καὶ κυρίως πρὸς ἵδρυσιν καὶ διατήρησιν ταπητουργείου, ἐν ᾧ πτωχαὶ κοράσια δι' ἐντίμου ἐργασίας ἤθελον πορίζεσθαι τὸν ἐπιούσιον. Τὰ τῆς Ἀδελφότητος ταύτης διέπει συμβούλιον ἀκταμελές, ὅπερ ἐποπτεύει καὶ διευθύνει τήν τε περίθαλψιν πτωχῶν ἀρρώστων καὶ τὴν παροχὴν τῆς ἀπαιτουμένης τροφῆς καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς ἀσθενείας αὐτῶν. Ἐρέτος, ὡς καὶ ἐπὶ τετραετίαν, κατὰ τὰς παραμονὰς τῶν ἑορτῶν διένειμεν εἰς τοὺς ἀπόρους τοὺς ἐν Δαρδανελλίοις ἐλέη, δῆλον οὖν ἄλευρον, κρέας, γεώμηλα, καθὼς καὶ 100 ζεύγη ὑποδημάτων. Ἐκτὸς τῆς γυναικείας, ἐν Δαρδανελλίοις ἀπό τινος ἐργάζεται καλῶς καὶ ἀνδρεία Ἀδελφότης, ἧς διατελεῖ νῦν πρόεδρος ὁ γνωστὸς τοῖς ἐν Φανερίῳ ἀξιότιμος κ. Δημ. Γ. Χατζόπουλος, ὁ δεκαπενταετίαν ὅλην ἐν Δαρδανελλίοις μένων καὶ ἐκ Κωνσταντινουπόλεως ἐγκλιματισθείς· τὸ σωματεῖον τοῦτο ἐπιδιώκει τὴν πλήρωσιν καὶ θεραπείαν καί τινων κοινοτικῶν ἀναγκῶν, ἀναλαβόν, ὡς ἐμάθομεν, τὴν ἐπιδιόρθωσιν τοῦ πρὸς τὸ παρθεναγωγεῖον ἄγοντος πεζοδρομίου. Ἀξιέπαινος πᾶσα ἐργασία τείνουσα πρὸς θεραπείαν οἱασδήποτε κοινοτικῆς ἀνάγκης.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Κανονικαὶ ψῆφοι. — Τῷ σαββάτῳ ἡ ἱερὰ Σύνοδος, προβᾶσα εἰς ἐκλογὴν μητροπολίτου Λιτίτσης, ἀντὶ τοῦ εἰς Τυρολλόην μετατεθέντος πανιερ. κ. Νικηφόρου, ἐκ τῶν τριῶν τεθέντων ὑποψηφίων πανοσιολ. ἀρχιμανδριτῶν κκ. Νικοδήμου Παπαγεωργίου Νεοκλέους, Φωτίου Παγιώτα καὶ Γερμανοῦ Πολίτου, προέκρινε τὸν πρῶτον, ὃς τῇ τρίτῃ ηὐχαρίστησεν ἐπὶ Συνόδου καθὼς καὶ ἐν τῷ πατριαρχικῷ ναῷ, ἐν ᾧ κατὰ τὰ κείμενα ἐγένετο αὐτῷ τὸ μέγα μήνυμα.—Ὁ θεοφιλ. ἐψηφισμένος Λιτίτζης κ. Νικόδημος συνεπλήρωσε τὰς θεολογικὰς αὐτοῦ σπουδὰς ἐν τῷ Σχολῇ τῆς Χάλκης, ἐσπούδασε δ' ἐν τῷ ἐθνικῷ πανεπιστημίῳ τὰ μαθηματικά, ἐδίδαξεν ἐν Ἱεροσολύμοις, ὑπηρέτησε παρὰ τῇ μητροπόλει Καστορίας καὶ ἀπὸ ἐννέα ἐτῶν ἐν τῷ πρεσβυτερίῳ τοῦ πατριαρχικοῦ ναοῦ.

Μητρόπολις Αἴνου. — Τῇ τρίτῃ ἐπανῆλθεν ἐξ Αἴνου ὁ πατριαρχικὸς ἔξαρχος πανιερ. μητροπολίτης Βάρνης κ. Νεόφυτος, διεκπεράνας συνετῶς τὴν ἀνατεθεῖσαν αὐτῷ ἐντολήν.

Μητρόπολις Λιτίτζης. — Ὑπὸ τῆς δημογεροντίας καὶ τῶν προκρίτων ὑπεβλήθη τῇ Ἐκκλησίᾳ ἡ κοινὴ εὐγνωμοσύνη ἐπὶ τῇ ἐκλογῇ τοῦ νέου αὐτῶν μητροπολίτου θεοφιλ. κ. Νικοδήμου, πρὸς ὃν πολλοὶ τηλεγραφικῶς ἐκ Λιτίτσης καὶ ἀλλαχόθεν ὑπέβαλον θερμὰ συγχαρητήρια.

Μητρόπολις Ροδοπόλεως.—Ἀφίκετο χθὲς ἐκ Σμύρνης ὁ πανιερ. μητροπολίτης Ροδοπόλεως κ. Λεόντιος.

Μητρόπολις Τυρολλόης. — Ὑπό τε τῶν κοινοτικῶν ἐν Τυρολλόῃ σωματείων καὶ τοῦ νέου μητροπολίτου Τυρολλόης καὶ Σεργεντζίου πανιερ κ. Νικηφόρου ὑπεβλήθη τηλεγραφικῶς ἡ κοινὴ πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν εὐγνωμοσύνη ἐπὶ τῇ ἐκλογῇ ταύτῃ.

Κανονικὴ ἄδεια. — Τυχὼν ἐγκαίρως τῆς κανονικῆς ἀδείας, ὡς ἐγράψαμεν, ἀφίκετο τῇ δευτέρᾳ, χάριν ἰδίων ὑποθέσεων, εἰς τὴν πόλιν ἡμῶν ὁ πανιερ. μητροπολίτης Νικοπόλεως καὶ Πρεβέζης κ. Δωρόθεος.

Κοινότης Κυδωνιῶν.— Ἐνεκρίθη συνοδι-

κῶς ἵνα χορηγηθῇ τῷ ἐν Κυδωνίαις παραμένοντι πατριαρχικῷ ἐπιτρόπῳ πανιερ. μητροπολίτῃ Μεσημβρίας κ. Τιμοθέῳ διοικητικὴ καὶ δικαστικὴ ἐξουσία, μέλλοντι νὰ προεδρεύῃ τοῦ τε μικτοῦ καὶ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ δικαστηρίου, καὶ ἔχοντι ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν αὐτοῦ καὶ τὰ προάστεια τῆς πόλεως Κυδωνιῶν Ἁγιασμάτιον, Γενιτζαροχώριον καὶ Ἀρμοὺτ-Ὀβά. Ὁ πανιερ. πατριαρχικὸς ἐπίτροπος θέλει ἐκτελεῖ προσωρινῶς πάντα τὰ καθήκοντα, ὅσα καὶ οἱ μητροπολῖται ἐν ταῖς ἐπαρχίαις αὐτῶν, πλὴν τῆς ἐν τῷ ἱερῷ συνθρόνῳ ἐγκαθιδρύσεως.

Κεντρικὴ Ἐκπαιδευτικὴ Ἐπιτροπή.—Τῇ παρελθούσῃ παρασκευῇ, μετὰ μεσημβρίαν, ἐν κοινῇ συνεδρίᾳ τῆς ἱερᾶς Συνόδου καὶ τοῦ Δ. Ε. Μ. Συμβουλίου γενομένῃ ὑπὸ τὴν προεδρείαν τῆς Α. Θ. Π. τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου, ἐξελέγησαν μέλη τῆς Πατριαρχικῆς Κεντρ. Ἐκπαιδευτικῆς Ἐπιτροπῆς κληρικὸν μὲν καὶ αὖθις ὁ πανιερ. μητροπολίτης Σάρδεων καὶ διευθυντὴς τῆς Μ. τοῦ Γ. Σχολῆς κ. Μιχαὴλ Κλεόβουλος, λαϊκὰ δὲ οἱ ἐλλογιμώτατοι καθηγηταὶ καὶ διδάκτορες κκ. Χ. Χατζηχρήστου καὶ Γ. Λιανόπουλος.

Πατριαρχ. ναοῦ πρεσβυτέριον.—Εἰς τὴν θέσιν τοῦ Μ. ἀρχιμανδρίτου διώρισεν ἡ Α. Θ. Π. ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης τὸν ἐν τῇ κατὰ Πρίγκηπον μονῇ τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ πανοσ. ἡγούμενον κ. Γεράσιμον Θεολογίδην, τελειόφοιτον μὲν τῆς ἱερᾶς ἐν Χάλκῃ Θεολογ. Σχολῆς, μοναχὸν δὲ τῆς ἱερᾶς μονῆς τῆς Θεοτόκου Εἰκοσιφοινίσσης ἐν Δράμᾳ.

Ἐπιτροπὴ Βλαχερνῶν.—Τῇ κυριακῇ συνῆλθεν εἰς συνεδρίαν, ὑπὸ τὴν προεδρείαν τῆς Α. Θ. Π., ἡ ἐπιτροπὴ τοῦ τε πατριαρχικοῦ ναοῦ καὶ τοῦ ἱεροῦ Ἁγιάσματος τῶν Βλαχερνῶν, ἥτις τοὐντεῦθεν, κατὰ καὶ προηγηθεῖσαν ἀπόφασιν, διαιρεθήσεται εἰς δύο ἐπιτροπὰς ἐκ πέντε μελῶν, προσλαμβανομένων εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τῶν Βλαχερνῶν καὶ ἑνὸς ἔτι ἐκ τῶν κατοίκων Ξυλοπόρτης καὶ ἑνὸς ἐξ Ἐγρίκαπι. Ἐπίσης ἐνεκρίθη νὰ ἐπιδιωχθῇ ἡ ἐκτύπωσις τῆς Ἱστορίας τοῦ παλαιφάτου ναοῦ τῶν Βλαχερνῶν, ἧς ἡ συγγραφὴ ἦν ἀνατεθειμένη πρὸ πολλοῦ τῷ Μ. χαρτοφύλακι κ. Μ. Ι. Γεδεών.

Ἐκκλησιαστικὴ Ἀλήθεια.— Γραμματεὺς τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» καὶ λογιστὴς αὐτῆς διωρίσθη ὑπὸ τῆς Α. Θ.Π. ὁ καὶ πρότερον ὡς τοιοῦτος ὑπηρετήσας ἐλλ. κ. Δημ. Γερακάρης, ἐκ τῶν ἀρχαίων τελειοφοίτων τῆς Κεντρ. Ἱερατικῆς Σχολῆς. Ὁ τέως γραμματεὺς καὶ λογιστὴς ἱερολ. διάκονος κ. Διονύσιος Μηνᾶ διωρίσθη κωδηκογράφος τῆς ἱερᾶς Συνόδου.

Μητρόπολις Σμύρνης.—Ὡς ἀναγινώσκομεν ἐν ταῖς σμυρναϊκαῖς ἐφημερίσιν, οἱ ἀξιότιμοι ἐπίτροποι τοῦ μητροπολιτικοῦ ναοῦ τῆς ἁγίας Φωτεινῆς ἀπεφάσισαν νὰ καταργήσωσι τὴν ἐν τῷ ναῷ περιφορὰν τῶν δίσκων, ἀνήρτησαν δὲ παρὰ τοῖς παγκαρίοις, ὅπου ἡ τῶν κηρίων γίνεται πώλησις, κιβώτια κεκλεισμένα, ἐν οἷς οἱ ἐκκλησιαζόμενοι θέλουσι ῥίπτει τὰς ὑπὲρ τοῦναοῦ καὶ τὰς ὑπὲρ τοῦ κεντρικοῦ παρθεναγωγείου προαιρετικὰς συνδρομάς.

Μητρόπολις Βιζύης.—Πρὸς ἐξέτασιν τῶν κατὰ τοῦ πανιερ. μητροπολίτου Βιζύης κ. Νικοδήμου παραπόνων τῶνὀρθοδόξων τῆς ἐπαρχίας ἀπεφασίσθη ν' ἀποσταλῇ πατριαρχικὸς ἔξαρχος ὁ πανιερ. μητροπολίτης Φιλιππουπόλεως κ. Φώτιος.

Μητρόπολις Βοδενῶν.—Διέμενεν ἐν Θεσσαλονίκῃ, κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τοῦ φεβρουαρίου, χάριν ἐπαρχιακῶν ὑποθέσεων, ὁ πανιερ. μητροπολίτης Βοδενῶν κ. Στέφανος, ἐπιστρέψας μετὰ διαμονὴν ἑβδομαδιαίαν εἰς Βοδενά.

Πατριαρχικὸν δῶρον.—Τεκμήριον ὁσίας στοργῆς πρὸς τὴν εἰς Τὰ Ταῦλα Φιλόπτωχον Ἀδελφότητα, τὴν ἐπὶ τεσσαράκοντα καὶ πέντε ἔτη λαμπρῶς ἐργαζομένην, ἀπέστειλεν ἡ Α. Θ. Π. εἰκόνα τοῦ προστάτου τῆς Ἀδελφότητος ἁγίου Νικολάου, πιστὸν ἔκτυπον βυζαντινῆς εἰκόνος διατηρουμένης ἔν τινι τῶν ἱερῶν ναῶν Θεσσαλονίκης.

ΑΣΕΒΕΣΤΑΤΟΝ ΑΡΘΡΟΝ ἐδημοσίευσεν ἐν τῷ φύλλῳ τῆς παρελθούσης δευτέρας ἡ καθημερινὴ παρ' ἡμῖν ἐφημερὶς «Πρωΐα», ἡ ἀπὸ τῆς συστάσεως αὐτῆς ὑπὸ πνεῦμα δυσμενὲς τῷ ἱερῷ κλήρῳ πολλὰ γράψασα. Συνεχίζουσα τὴν πορείαν ἐκείνην προέβη νῦν ὑπὲρ τὰ ἐσκαμμένα, θίγουσα αὐτὰ τὰ δόγματα τῆς ἀμωμήτου θρησκείας ἡμῶν καὶ χλευάζουσα τὸ ὑπὸ τῶν ἑπτὰ σεπτῶν καὶ θεοπνεύστων οἰκουμενικῶν τῆς Ἐκκλησίας Συνόδων ἐγερθὲν ἀκατάλυτον οἰκοδόμημα.

Λαμβάνουσα ἀφορμὴν ἐκ τῆς ἐνάρξεως τοῦ Τριῳδίου, κατὰ τὴν παρελθοῦσαν κυριακήν, ὅτ

ἡ Ἐκκλησία συνίστησιν ἡμῖν ἐπὶ μιμήσει τὴν ταπεινοφροσύνην τοῦ τελώνου, τὴν ὑψηλοφροσύνην τοῦ φαρισαίου καταδικάζουσα, μακρὸν ἐξυφαίνει ὕθλον ἡ ἐφημερὶς αὕτη κατὰ τῶν ἀπὸ τοῦ Α' αἰῶνος κληρικῶν ὡς ἐπιζητησάντων τίτλους καὶ δόξας κοσμικάς, ὡς ἐπιδιωξάντων οὐχὶ τὸν μετὰ τοῦ Χριστοῦ Σωτῆρος, ἀλλὰ τὸν μετὰ τοῦ Ἀντιχρίστου συνδυασμόν, ὡς ἀρξαμένων «ἀτέρμονος κενολογίας περὶ μεταφυσικῆς, ἀπὸ ἰδανικῶν καὶ ἀκαταλήπτων εἰς ἀγῶνα προσωπικὸν περὶ πρωτείων μέχρις ἐσχάτων» καταληξάσης. Συμφύρονται τὰ περὶ τῶν ἐν Εὐρώπῃ καὶ Ἀμερικῇ κοινοτήτων μετὰ τῶν ἄλλων ἀσεβῶν καὶ φρενοβλαβῶν ῥληναφημάτων καὶ τέλος συμπέρασμα κεῖται ὅτι «ἀδυνατοῦντες ἵνα διευθετήσωσι τὰ παρ' αὐτοῖς ἀπαιτοῦσι δικαιοδοσίαν ἐν τοῖς ἄπω» οἱ παρ' ἡμῖν ἱεροὶ ποιμένες.

Γλωσσαλγία νωδὴ παλιμπαίδων ἀσεβῶν τε καὶ ἀναιδῶν οὐδὲν ἰσχύει κατὰ τῆς Ἐκκλησίας, ἧς οὐδὲ πύλαι ᾅδου κατίσχυσαν. Ἀλλ' οἱ γράφοντες ἀσεβῆ καὶ λοίδορα ἄρθρα ἂν ἀνήκωσιν εἰς τὴν πίστιν τὴν χριστιανικὴν ἐν γένει — ὄχι τὴν ὀρθόδοξον — ἂν ὦσιν ἄνθρωποι λόγιοι, πρέπει νὰ λάβωσιν ὑπ' ὄψιν ὅτι τὸ σύνολον τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ πολιτεύματος ὑπὸ Συνόδων Οἰκουμενικῶν θεοπνεύστων καθωρίσθη καὶ ὑπὸ τὴν αἰγίδα καὶ σκέπην αὐτοῦ ἑκατομμύρια γενεῶν ὀρθοδόξων, ἑκατομμύρια ἑλλήνων ἔζησαν καὶ διεσώθησαν, αὐτὸ τὸ ἑπτασύνοδον πολίτευμα σεβασθέντων καὶ τηρησάντων ἄτρωτον διὰ τοῦ αἵματος αὐτῶν οἱονεὶ συνταγματικόν τινα χάρτην—ἵνα λαϊκώτερον καὶ καταληπτότερον τῷ ἀσεβεῖ διατριβογράφῳ εἴπωμεν—τῆς ἐθνικῆς αὐτῶν ὑποστάσεως.

Οἱ τὸ παρελθὸν τῆς Ἐκκλησίας ἐξετάζοντες ἐμβριθῶς καὶ κρίνοντες ἀνδρικῶς, οὐχὶ δ' ἐν ἐπιπολαιότητι παλίμπαιδος, οὐδέποτε δύνανται ν' ἀποδώσωσι τὰ γεγονότα τοῦ μακραίωνος ἐκκλησιαστικοῦ βίου εἰς προσωπικὰς περὶ πρωτείων ἔριδας ὡς συμπέρασμα δ' ἦθεν τῆς περὶ ἀκαταλήπτων καὶ μεταφυσικῶν ἔριδος. Οἱανδήποτε συζήτησιν περὶ τῶν ὑψηλοτέρων ἐν ἡμῖν ἰδεῶν καὶ ἀρχῶν ἐξετάσωμεν, θέλομεν εὑρεῖ συνδεομένην πρὸς τὰ πρόσωπα, ἀφοῦ διὰ προσώπων γεγρῶν καὶ φθαρτῶν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ διεξάγεται, ἀφοῦ ἡ ἀνθρωπίνη ἀδυναμία πάντοτε συνδυάζει φυσικὰ πρόσωπα μετὰ ἰδεῶν καὶ ἀρχῶν, ἀφοῦ τὴν ὑπεράσπισιν καὶ διεξαγωγὴν ὑψηλῶν καὶ ὑπερκοσμίων θεμάτων φυσικὰ πρόσωπα ἀναλαμβάνουσι, πάντοτε τὸν χοϊκὸν καὶ δερμάτινον φέροντα χιτῶνα τῆς ἀτελείας· ἀλλὰ τὰ ἱερὰ ταῦτα πρόσωπα ἐν κοινῷ συνδέσμῳ καὶ ὑπὸ τὸ ὄνομα καὶ τὴν σκέπην τοῦ Θεοῦ τῆς ἀληθείας συνερχόμενα περὶ τῆς ἑρμηνείας τῶν ἐν τῷ Εὐαγγελίῳ ἀποκρύφων θησαυρῶν τῆς σοφίας καὶ γνώσεως ἀλαθήτως ἀποφαίνονται, σοφῶς καθορίζοντα καὶ τὰ κατὰ τὸν βίον τῶν χριστιανῶν καὶ τὰ τῆς διοικήσεως ἐν γένει τῆς Ἐκκλησίας.

Ὁ τὰς ἀσεβεῖς θεωρίας ἐκτιθεὶς ἐν τῇ «Πρωΐᾳ» εἰχῇ δύναται νὰ φρονῇ ὅτι κενοδοξία καὶ ὑψηλοφροσύνη ἐδημιούργησαν «κατάστασιν πραγμάτων οἰκτρὰν ἄχρι τοῦ νῦν διήκουσαν» Καλὸν καὶ ταπεινόφρον ἔργον ἤθελε πράξει φρονῶν καὶ διδάσκων ὅτι τὴν οἰκτρὰν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ καὶ τῷ ἔθνει κατάστασιν δημιουργοῦσιν οἱ βλάσφημοι καὶ οἰηματίαι λογιώτατοι, οἱ κατὰ τῶν ἐν γένει καθεστώτων ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ γράφοντες, οἱ χλευάζοντες ἔθη καὶ διδασκαλίας ἱερὰς, οἱ τὰ πάντα ζητοῦντες ἵνα διορθώσωσι δι' ἀνατροπῆς, οἱ μήτε βίον ἰδιωτικὸν σεβασθέντες, οἱ περὶ πνευματικῶν ἀρχῶν γράφοντες ἐν χλευασμῷ, οἱ οὐδὲν ἐν ἡμῖν ἄξιον κρίνοντες σεβασμοῦ, οἱ καὶ κατὰ τῶν ἱερῶν τῆς Ἐκκλησίας καθεστώτων χεῖρον καὶ τῶν αἱρετικῶν διαλαλοῦντες ἀνοήτους καὶ βλασφήμους τερθρείας καὶ διὰ τοῦ φωτὸς τοῦ τύπου δυστυχῶς διαδίδοντες. Αὐτοὶ καὶ μόνοι ζητοῦσι νὰ δημιουργήσωσιν ἀταξίαν, ἀνευλάβειαν πρὸς τοὺς ἱερεῖς καὶ ποιμένας, οὓς καὶ καταδικαζομένους ἐξακολουθοῦσι νὰ ὑβρίζωσιν, ἀποσύνθεσιν, ἐξ ἧς ἀγνοοῦμεν ἂν κερδαίνωσί τι ὑπὲρ τοῦ ἔθνους. Εἰς τὴν τοιαύτην αὐτῶν πορείαν ὀφείλεται κατὰ μέγα μέρος ἡ οἰκτρὰ κατάστασις Ἐκκλησίας καὶ Γένους.

ΑΓΓΕΛΙΑ. Ἕνεκα πλησμονῆς τῆς ὕλης ἀναβάλλομεν εἰς τὸ προσεχὲς τεῦχος τὴν ἔκδοσιν τῆς σπουδαίας διατριβῆς τοῦ διδάκτορος κ. Π.Ν. Παγεωργίου, ἣν ἀγγέλομεν ἐν τῇ πρώτῃ σελίδι ὡς ἐκδιδομένην ἐν τῷ μετὰ χεῖρας φύλλῳ.

ΟΙ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΚΑΙ ΟΙ ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ ΛΟΓΙΟΙ

Ἐργασίαι αὐτῶν, Ἐπιστημονικὸς βίος, Γεωγραφία, Ἱστορία, Παλαιογραφία, Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία· καὶ οἱ τῶν κλάδων τούτων ἀντιπρόσωποι ἐν Ἀθήναις*

Ἐν δευτέροις ἀνασκοποῦμεν ἐνταῦθα μετὰ μιᾶς μόνον προσθήκης καὶ μιᾶς μόνον διορθώσεως ἐκ τυπογραφικῆς παραδρομῆς προελθούσης ἐν ὀλίγοις τὰ περὶ τοῦ **Παροναξίας Νεοφύτου**, πρὸς γνῶσιν τῶν πολλῶν, ἀφοῦ οὐδεὶς ἠθέλησεν ἕτερος ἵνα εἰς τὴν μνήμην τοῦ κ. Λάμπρου ὑποβάλῃ ταῦτα.

α΄) Ὁ ὑπέρτιμος καὶ ἔξαρχος παντὸς Αἰγαίου πελάγους Παροναξίας Νεόφυτος, ὁ ἐπιλεγόμενος **Λαχοβάρης**, ὡς καὶ ὁ ἴδιος ὑπογράφεται, ἦτο Κωνσταντινουπολίτης, ἦτο ἐγγράμματος, προήχθη εἰς δευτερεύοντα ἐπὶ Σαμουὴλ τοῦ Χανδζερῆ τῷ Νοεμβ. τοῦ 1773 (β΄ πατριαρχία) τῷ δὲ Φεβρουαρίῳ τοῦ 1780 ἐπὶ Σωφρονίου τοῦ ἀπὸ Ἱεροσολύμων ἐξελέγη μητροπολίτης Παροναξίας εἰς διαδοχὴν τοῦ τὸ ζῆν ἐκμετρήσαντος **Ἀνθίμου**.

β΄) Ἐν τοῖς προλεγομένοις τοῦ Γ΄ τόμου τῆς Μεσαιωνικῆς Βιβλιοθήκης τοῦ κ. Σάθα (σ. ξθ΄) λέγεται ὅτι μεταξὺ τῶν χειρογράφων τῆς Βιβλιοθήκης τῆς ἐνοριακῆς Σχολῆς τῆς Παναγίας (νῦν Ζωγραφείου) ὑπῆρχε συλλογὴ συνοδικῶν ἐγκυκλίων πρὸς τὸν Παροναξίας Νεόφυτον τὸν Λαχοβάρην Βυζάντιον μεταξὺ τοῦ 1788 — 1801, ἀφορῶσα εἰς τὴν εἰρήνευσιν τῶν ἐν τῷ Αἰγαίῳ ἐνοχλουμένων ὑπὸ ξένων πρακτόρων». Τίς ἡ Συλλογή, ἐὰν διασώζηται δὲν ἔχομεν καιρὸν ἵνα ἐξετάσωμεν· ἄλλοις μελέτω.

γ΄) Ὅτι ὁ Νεόφυτος ᾠκοδομήσατο τὸν ἐν Νάξῳ μητροπολιτικὸν ναὸν τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς.

δ΄) Ὅτι καὶ περὶ Σχολῆς ἐν Νάξῳ ἐφρόντισε καὶ περὶ ἐξασφαλίσεως αὐτῆς τῇ βοηθείᾳ καὶ προστασίᾳ τοῦ διερμηνέως εἶτα δὲ αὐθέντου Νικολάου Π. Μαυρογένους, περὶ οὗ ὅρα τὰ ἐν Παρνασσοῦ (τόμ. Ι΄.) ὑπὸ τοῦ φίλου κ. Ζερλέντη δεδημοσιευμένα.

ε΄) Ὅτι τοῦ Νεοφύτου ἀποθανόντος διάδοχος ἀνεδείχθη τῷ Σεπτεμβρίῳ τοῦ 1811 ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Ζητουνίου **Ἱερόθεος**, ὅστις

στ΄) παραιτεῖται τῷ 1820 καὶ ἀντ' αὐτοῦ ἐκλέγεται ὁ Βοντίτσης **Ἱερόθεος**[1].

Τὸ συμπέρασμα εἶναι πάλιν ὅτι ὁ κ. Λάμπρος ὁ τρεφόμενος ἐκ τοιούτων ἐργασιῶν ἢ ἀγνοεῖ τὰ ὑπ' ἄλλων γεγραμμένα, ἢ ἀποκρύπτει, διὰ δὲ τῆς δημοσιεύσεως τῶν ἡγουμένων σημειωμάτων μανθάνει ὅτι ἠθέλησε ἵν' ἀγνοῇ ἢ ἀγνόει περιεσπασμένος περὶ πολλὰς διακονίας. Tertio non datur. Ἀπορίας ἄξιον πράγματι εἶναι πῶς ἔχων τὸ περιοδικὸν τοῦ **Παρνασσοῦ** ὑπὸ τὸ προσκεφάλαιον αὐτοῦ καὶ ἀνελίττων τὸν Η΄ τόμον αὐτοῦ ἐλησμόνησε τὰ ἐν τῷ Θ΄ καὶ τῷ Ι΄ γεγραμμένα, δι' ὧν θ' ἀπέφευγε ἵνα συστήσῃ τὰ παλαιὰ ὡς νέα εὑρήματα τοῖς ἐν Εὐρώπῃ νέοις φίλοις αὐτοῦ.

Αἱ ἄνωθι σημειώσεις νομίζομεν εἶναι πλέον ἢ ἐπαρκεῖς ἵνα μὴ δυνηθῇ ὁ κ. Λ. νὰ ἐπαναλάβῃ πάλιν ὅτι «ἄγνωστον αὐτῷ ἦτο ἂν ἔτι κατεῖχε τὸν θρόνον Παροναξίας, ἢ ἀρχιεράτευεν ἀλλαχοῦ ἢ ἐὰν ἦτο ἐκπτωτος κλ. ὁ Νεόφυτος. Ἔχει τι ἀντειπεῖν; ἢ καὶ τοῦτο εἶναι παρόραμα; Tertio non datur. Ἐνταῦθα προστεθείσθω ὅτι τὸ ἐν **Ψόγῳ Νικοτιανῆς** σελ. 30 ὑπὸ τοῦ μακαρίτου Σ. Οἰκονόμου μνημονευόμενον χειρόγραφον περιέχον τὴν Βιογραφίαν Εὐγενίου Γιανούλη τοῦ Αἰτωλοῦ μετ' ἐπιστολῶν ἀνεκδότων τοῦ Πατριάρχου Σαμουὴλ τοῦ Χαντζερῆ **ἀνῆκον δὲ τῷ Παροναξίας τούτῳ, τῷ Νεοφύτῳ**, ὑπάρχει ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τῆς Βουλῆς, τῆς ὁποίας τῶν χειρογράφων Κατάλογον συντάσσει ἀπὸ ἔτους ὁ κ. Λάμπρος καὶ δημοσιεύει, ὅτι δὲ τὸ χειρόγραφον τοῦτο ἐκ τῆς βιβλιοθήκης τοῦ μακαρίτου Χαλκηδόνος Γερασίμου ἐδωρήσατο εἰς τὴν Βιβλιοθήκην τῆς Βουλῆς ὁ κ. Γεδεών.

(ἕπεται συνέχεια)

Β. Α. ΜΥΣΤΑΚΙΔΗΣ

---

* συνέχεια ἀπὸ σελ. 92—95.

1. τῷ Φεβρουαρίῳ. Ἡ πρᾶξις, δι' ἧς ἐγκαθίσταται ὁ **Ἱερόθεος** Παροναξίας δημοσιεύεται ἐὰν καλῶς ἄλλοτε ἐτάξαμεν τὴν οἰκείαν σημείωσιν, ἐν σελ. 100 τοῦ περὶ Γρηγορίου Ε΄ βιβλίου τοῦ Ἀγγελοπούλου.

Περὶ **Παροναξίας** ὅρα καὶ ἐν **Παρνασσῷ** Σημειώματα ἡμῶν καὶ ἐν **Ἑλληνικοῦ Φιλ. Συλλόγου** τομ. ΚΗ΄

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΕΤΡΙΔΗΣ

Τῇ τρίτῃ ἀπεβίωσε καὶ τῇ ἐπιούσῃ ἐκηδεύθη ὁ ἐκ τῶν διακεκριμένων ἐμπόρων τῆς ἡμετέρας πόλεως **Κωνσταντῖνος Πετρίδης**, χρηματίσας μέλος τοῦ Δ. Ἐθν. Μ. Συμβουλίου, ἐν ᾧ διεκρίθη ἐπὶ πνεύματι μετριοπαθείας, ὡς ἐν τῇ κοινωνίᾳ διεκρίνετο ἐπὶ χρηστότητι καὶ ὡς χριστιανός, καὶ ὡς πολίτης, καὶ ὡς ἔμπορος. Τῆς κηδείας, ἐν Σταυροδρομίῳ γενομένης ἐν μέσῳ πολλοῦ πλήθους, προίσταντο οἱ μητροπολῖται Ἀγχιάλου, Γρεβενῶν, Σισανίου καὶ Κολωνίας, σὺν τῷ θεοφιλ. ἐπισκόπῳ Ἐλαίας. Τὴν Α. Θ. Π. τὸν οἰκουμενικὸν πατριάρχην ἐξεπροσώπει κατὰ τὴν κηδείαν ὁ πανοσιολ. Μ. πρωτοσύγκελλος, ἐρμηνεύσας τοῖς τέκνοις καὶ συγγενέσι τοῦ πρὸς Κύριον εὐσεβῶς μεταστάντος τὰς πατριαρχικὰς εὐχάς, ἐκ μέρους δὲ τοῦ Δ. Ἐθν. Μ. Συμβουλίου παρὴν ὁ Α΄ γραμματεὺς αὐτοῦ Μ. πρωτέκδικος κ. Π. Δ. Νικολόπουλος, δι' οὗ ἡ τεθλιμμένη οἰκογένεια ὑπέβαλε τῇ τε Α. Θ. Π. καὶ τοῖς ἐριτίμοις μέλεσι τοῦ Δ. Ε. Μ. Συμβουλίου τὴν θερμὴν αὐτῆς εὐγνωμοσύνην.

ΜΙΧΑΗΛ ΨΑΛΙΔΑΣ

Μετὰ λύπης ἀγγέλλομεν τὸν ἐν ἀκμῇ τῆς ζωῆς καὶ τῆς φήμης θάνατον τοῦ διαπρεποῦς ἰατροῦ καὶ χειρουργοῦ **Μιχαὴλ Ψαλίδα**. Ἀνήκων εἰς τὴν οἰκογένειαν τοῦ μεγάλου διδασκάλου τοῦ Γένους Ἀθανασίου Ψαλίδα, καταφυγοῦσαν εἰς Ναύπλιον, ἐσπούδασεν ἐν Ἀθήναις καὶ Παρισίοις, διεκρίθη δὲ ὡς χειρουργὸς παρ' ἡμῖν, ἐπιτυχὼν κατόπι συναγωνισμοῦ τῆς θέσεως τοῦ χειρουργοῦ τοῦ ἐθνικοῦ νοσοκομείου τῷ 1886. Διετέλεσε δὶς πρόεδρος τοῦ Ἑλλην. Φιλολογικοῦ Συλλόγου, μέλος τῆς ἐφορίας τῶν Ἐθν. Φιλανθρωπικῶν Καταστημάτων, καὶ σχολείων τινων, ἐργασθεὶς μετὰ ζήλου, καὶ προθυμίας καὶ κτησάμενος τὴν ἀγάπην πάντων διὰ τὴν εὐγένειαν τῆς ψυχῆς καὶ τὴν πολλὴν ἀγαθότητα. Ἡ Α. Θ. Π. ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης, θλιβεὶς ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ διαπρεποῦς ἐπιστήμονος, διεβίβασε τὰς ὑπὲρ ἀναπαύσεως τοῦ θανόντος πατρικὰς εὐχὰς αὐτοῦδιὰ τοῦ ἱερολ. δευτερεύοντος.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ

Ἁγία καὶ Μ. Ἑβδομάς.—Τοῦ βιβλίου τούτου ἐκτυπωθέντος πέρυσιν ἐν τῷ πατριαρχικῷ τυπογραφείῳ μικρῷ πρὸ τῶν ἁγίων ἡμερῶν, δι' ἃς προορίζεται, μένουσιν ἱκανὰ παρ' ἡμῖν ἀντίτυπα. Οἱ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ἱεροὶ ναοὶ καὶ αἱ μοναί, ἐνοριακαὶ καὶ σταυροπηγιακαί, εἰς ἃς δέον νὰ εἰσαχθῇ πρὸς χρῆσιν τῶν ψαλτῶν καὶ τῶν ἱερέων, ἐλπίζομεν ὅτι διὰ τῶν ὁσιωτάτων ἡγουμένων καὶ τῶν ἀξιοτίμων ἐπιτρόπων ἐγκαίρως θέλουσι φροντίσει νὰ προμηθευθῶσιν ἀντίτυπα τοῦ κυριαρχικῶς ἐγκεκριμένου τούτου βιβλίου, ὅπερ ἐκ σελίδων 375 μεγάλων ἀποτελούμενον, ἐπὶ λαμπροῦ χάρτου, τιμᾶται δεδεμένον ἀντὶ γροσίων 12.

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΧΙΟΥ

Ἐκκλησιαστικὸν δικαστήριον

Προσκαλεῖται ἡ Εἰρήνη σύζυγος Σταματίου Σπορδίλη ὑπήκοος μὲν Ὀθωμανὴ κάτοικος δὲ Χαλκείου καὶ ἀπὸ ὀκταετίας ἀγνώστου διαμονῆς καὶ ἐπαγγέλματος, ἵνα ἐμφανισθῇ τὴν πρώτην δικάσιμον τρίτην καὶ ὥραν 9 πρὸ μεσημβρίας μετὰ παρέλευσιν τριάκοντα καὶ μιᾶς ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πρώτης διὰ τῆς ἐφημερίδος δημοσιεύσεως τῆς παρούσης κλήσεως ἐνώπιον τοῦ Ἐκκλ. δικαστηρίου Χίου πρὸς συζήτησιν τῆς κατ' αὐτῆς ἀγωγῆς καὶ ἀναγγέλλεται τῇ ἰδίᾳ ὅτι ἐν περιπτώσει μὴ ἐμφανίσεως, εἴτε αὐτοπροσώπως εἴτε διὰ πληρεξουσίου, ἡ κατ' αὐτῆς ἀγωγὴ δικασθήσεται ἐρήμην. Ἡ παροῦσα κλῆσις δημοσιευθήσεται τρὶς κατὰ συνέχειαν διὰ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐφημερίδος «Ἐκκλ. Ἀλήθεια».

Ἐν Χίῳ τῇ 15 δεκεμβρίου 1906.

Ὁ προεδρεύων 1

Πρωτοσύγκελλος **Κύριλλος**

Ὁ γραμματεὺς

Β. Ἀθανασιάδης

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Πνευματικὸν δικαστήριον

Ὁ Σεραφεὶμ Κολοκύθας, χριστιανὸς ὀρθόδοξος, ὑπήκοος ἑλλην., τέως μὲν κάτοικος Πέραν Κωνσταντινουπόλεως, ἤδη δὲ ἀγνώστου διαμονῆς καὶ ἐπαγγέλματος, καλεῖται ὅπως τὴν πρώτην δικάσιμον δευτέραν καὶ ὥραν 8 εὐρωπαϊστὶ π. μ. μετὰ παρέλευσιν τριάκοντα καὶ μιᾶς ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πρώτης δημοσιεύσεως τῆς παρούσης κλήσεως ἐμφανισθῇ εἴτε αὐτοπροσώπως εἴτε δι' ἀντιπροσώπου νομίμως διωρισμένου πρὸ τοῦ ἐν τοῖς Πατριαρχείοις Πνευματικοῦ δικαστηρίου ὡς ἐναγόμενος ὑπὸ τῆς ἑαυτοῦ συζύγου Ἀγγελίας Σεραφεὶμ Κολοκύθα, τὸ γένος Κωνστ. Βούλγαρη, χριστιανῆς ὀρθοδόξου, ἁ οἰκιακὰ ἐπαγγελλομένης, κατοίκου Πέραν Κωνσταντινουπόλεως, ἐπὶ διαζεύξει. Ἄλλως ἡ κατ' αὐτοῦ ἀγωγὴ περὶ διαζεύξεως δικασθήσεται ἐρήμην αὐτοῦ.

Ἡ παροῦσα κλῆσις δημοσιευθήσεται τρὶς κατὰ συνέχειαν διὰ τῶν ἐνταῦθα ἐκδιδομένων φύλλων «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» καὶ «Πρωΐας».

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις τῇ 14 δεκεμβρίου 1906. 3

Ὁ προεδρεύων

† Ὁ Μέγας πρωτοσύγκελλος **Καλλίνικος**

Ὁ Α΄ γραμματεὺς

Ἀρμόδιος Δ. Χαμουδόπουλος.

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

ΕΤΟΣ ΚΖ'.
ΑΡΙΘ. 8

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΛΗΘΕΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ 24 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1907

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΚΑΤΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ

Καθ' ὅλον τὸ ὀθωμαν. κράτος μετζίτια ἀργ. 5
διὰ τὸν κατώτερον κλῆρον καὶ τοὺς δημοδιδασκ.. 3
ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φράγκα χρυσᾶ.....25

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Κολωνίας ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ (πρόεδρος)
† Ὁ Μ. Πρωτοσύγκελλος ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ (ταμίας)
† Ὁ ἀρχιγραμμ. τῆς ἱερᾶς Συνόδου ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Ἐπίτιμος διευθυντὴς καὶ συντάκτης ὁ Μ. χαρτοφύλαξ καὶ χρονογράφος τῆς τοῦ Χρ. Μ. Ἐκκλησίας Μ. Ι. ΓΕΔΕΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἐπίσημα ἔγγραφα — Διωγμὸς ὀρθοδόξων ἐν Βουλγαρίᾳ καὶ Ἀνατολικῇ Ρωμυλίᾳ — Ἡ ἐν Βουλγαρίᾳ καὶ Ἀνατολικῇ Ρωμυλίᾳ κατάστασις — Ἑλληνικὴ Κοινότης Κισνοβίου — Ἐκκλησιαστικὰ χρονικά — Τοῦ ὁσίου Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου τρεῖς λέξεις — Οὐ ταυτίζεται ἡ ψυχὴ τῷ ἐγκεφάλῳ — Οἱ ἐν Ἀθήναις καὶ οἱ ἐν Κωνσταντινουπόλει λόγιοι.

ΕΠΙΣΗΜΑ ΕΓΓΡΑΦΑ

I.

Ταχύριον περὶ τῶν ἐν Βουλγαρίᾳ καὶ Ἀνατολικῇ Ρωμυλίᾳ γενομένων.

Πρὸς τὴν Α. Υ. τὸν ὑπουργὸν τῆς Δικαιοσύνης καὶ τῶν θρησκευμάτων.

Ὑψηλότατε,

Δι' ἐπανειλημμένων ταχυρίων ἡμῶν κατηγγείλαμεν τῇ σεβαστῇ Αὐτοκρατορικῇ κυβερνήσει τὰ ἄλλως γνωστὰ αὐτῇ πρωτοφανῆ ἀνοσιουργήματα καὶ ἀδικήματα, ἅπερ ὄχλος ἀχαλίνωτος διέπραξεν ἐν Βουλγαρίᾳ καὶ Ἀνατολικῇ Ρωμυλίᾳ κατὰ τῶν αὐτόθι ἱερῶν ἡμετέρων Μητροπόλεων καὶ τοῦ ὑπ' αὐτὰς ὀρθοδόξου ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ, τῇ προφανεῖ συνευδοκίᾳ τῶν ἀρχῶν τοῦ τόπου καὶ τῆς κυβερνήσεως, ἥτις, οὐ μόνον, ἐν καιρῷ τῶν συμβάντων, οὐδὲν ἔλαβε μέτρον πρὸς περιφρούρησιν τῶν ληστευομένων ὑπηκόων αὐτῆς, οὐ μόνον ἀκολούθως εἰς οὐδεμίαν προέβη ἐπανόρθωσιν, ἀλλὰ καὶ συνεπλήρωσε, τρόπον τινά, τὴν ἁρπαγὴν καὶ ἀδικίαν διὰ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ γνωστοῦ περὶ παιδείας νόμου, δ' οὗ ἅπας ὁ ἐν Βουλγαρίᾳ καὶ Ἀνατολικῇ Ρωμυλίᾳ ὀρθόδοξος ἑλληνικὸς πληθυσμὸς ἀποστερεῖται τοῦ ἀνεγνωρισμένου δικαιώματος αὐτοῦ τοῦ διδάσκειν ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ γλώσσῃ τὰ ἑαυτοῦ τέκνα.

Πάντα ταῦτα τὰ ἐπιτελεσθέντα κατὰ τῶν ἡμετέρων ἐν Βουλγαρίᾳ καὶ Ἀν.Ρωμυλίᾳ χριστιανῶν, ἀποτελοῦσι τοιαύτας πρωτοφανεῖς βιαιοπραγίας καὶ ἀδικίας, ὥστε δικαίως περιίσταταί τις εἰς ἀπορίαν, βλέπων ὅτι, ἄχρι τοῦδε, παρὰ τὰς ἀδιαλείπτους διαμαρτυρίας καὶ αἰτήσεις τῶν ἀδικηθέντων, παρὰ τὰς ἐπανειλημμένας καταγγελίας τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, παρὰ τὰς εὐμενεῖς ὑπὲρ τῶν ἀδικηθέντων ἐνεργείας τῆς σεβαστῆς Αὐτοκρατορικῆς Κυβερνήσεως, οὐδὲν ἐπετεύχθη ἀποτέλεσμα. Ἐπειδὴ δὲ τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, ἐν τῇ ἰδιότητι αὐτοῦ ὡς κανονικῶς πνευματικῆς Ἀρχῆς τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος ὀρθοδόξων χριστιανῶν, οὐδέποτε δύναται ἵνα σιγήσῃ ἐνώπιον τῆς τοιαύτης ἀνηκούστου βιαιοπραγίας καὶ ἀδικίας, οὐδέποτε δὲ ἐπίσης δύναται ἵνα ἀνεχθῇ ὅπως ἡ παίδευσις καὶ μόρφω-

σις τῶν παίδων τῶν ὀρθοδόξων ἐμπιστευθῇ καὶ ἐξαρτηθῇ ἀπὸ διδασκάλων μὴ ὀρθοδόξων, προαγόμεθα καὶ αὖθις ἵνα ἐπικαλεσθῶμεν θαρρούντως τὴν εὐμενῆ προστασίαν τῆς σεβαστῆς Αὐτοκρατορικῆς Κυβερνήσεως καὶ τὴν σύντονον αὐτῆς ἐνέργειαν πρὸς ταχεῖαν ἐπανόρθωσιν τῶν πραγμάτων, κατὰ τὸ δίκαιον καὶ τὰς ἐπισήμους συνθήκας καὶ ἐγγυήσεις, ἤτοι, πρὸς ἐπάνοδον μὲν τῶν οἰκείων Μητροπολιτῶν εἰς τὰς ἕδρας αὐτῶν ἐν μέσῳ τοῦ ἑαυτῶν ποιμνίου, ἀπόδοσιν δὲ ταῖς κοινότησι τῶν ἁρπαγέντων ναῶν, σχολείων καὶ κοινοτικῶν κτημάτων ἢ περιουσιῶν αὐτῶν καὶ, ἀναγνώρισιν τῆς ὑπάρξεως καὶ λειτουργίας τῶν ἑλληνικῶν σχολῶν, ἀσφαλιζομένων τοῖς ὀρθοδόξοις τοῖς διαβιοῦσιν, ἀπ' αἰώνων, ἐν τῇ νῦν Ἡγεμονίᾳ τῆς Βουλγαρίας καὶ ἐν τῇ Ἀνατολικῇ Ρωμυλίᾳ, πάντων τῶν νομίμων καὶ ὑπὸ τῶν συνθηκῶν ἀνεγνωρισμένων δικαίων αὐτῶν.

Διατελῶ, κτλ.

Τῇ 25 Ἰανουαρίου 1322)1907.

Εὐχέτης

Ὁ Πατριάρχης τῶν Ρωμαίων

II.

Τακρίριον περὶ τῶν παρανόμων ἀξιώσεων τῆς βουλγαρικῆς Ἐξαρχίας.

Πρὸς τὴν Α. Υ. τὸν ὑπουργὸν τῆς Δικαιοσύνης καὶ τῶν θρησκευμάτων.

Ὑψηλότατε,

Αἱ ἐπαναλαμβανόμεναι ἀπόπειραι τῆς βουλγαρικῆς Ἐξαρχίας πρὸς ἑδραίωσιν καὶ ἐπέκτασιν τῆς ἐνταῦθα παρανόμου ὑποστάσεως αὐτῆς διὰ τῆς ἐπιδιωκομένης μεταθέσεως τῆς ἕδρας αὐτῆς εἰς αὐτὸ τὸ κέντρον τῆς καθ' ἡμᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς, ἐν Σταυροδρομίῳ, προάγει ἡμᾶς ἵνα καὶ αὖθις ἐπικαλεσθῶμεν σπουδαίαν τὴν προσοχὴν τῆς σεβαστῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ τῶν ἀντικανονικῶν τούτων ἐνεργειῶν καὶ τάσεων τῆς εἰρημένης Ἐξαρχίας. Ἡ σεβαστὴ Αὐτοκρατορικὴ Κυβέρνησις, ἀναγνωρίζουσα τὴν βουλγαρικὴν Ἐξαρχίαν ὡς ἰδίαν ἐκκλησιαστικὴν Ἀρχήν, παραδέχεται, βεβαίως, αὐτὴν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὑψηλοῦ φιρμανίου τοῦ 1870 ὡς ἐκκλησιαστικὴν ἀρχὴν ὀρθόδοξον, διωργανωμένα καὶ ὑφιστάμενα ἔχουσαν τὰ καθ' ἑαυτὴν συμφώνως πρὸς τοὺς ἱεροὺς κανόνας καὶ θεσμοὺς τῆς ὀρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας. Ἀλλά, κατὰ τοὺς ἱεροὺς κανόνας καὶ θεσμοὺς τούτους, ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ, πρώτιστα πάντων καὶ ὡς πάντες οἴδασι, δύναται ἵνα ἐπιτραπῇ καὶ ἀναγνωρισθῇ ἡ ἐν μιᾷ καὶ τῇ αὐτῇ πόλει καὶ ἐπαρχίᾳ συνύπαρξις δύο ὀρθοδόξων ἐπισκόπων. Καὶ ὅμως, τὴν θεμελιώδη ταύτην βάσιν καὶ ἀρχὴν τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ἡ βουλγαρικὴ Ἐξαρχία οὐδαμῶς ἐσεβάσθη οὐδὲ ἔπαυσε παραβιάζουσα, μέχρις οὗ, διὰ τὴν ἀνοχὴν τῆς σεβαστῆς Κυβερνήσεως, ἔφθασε σήμερον ἐπιζητοῦσα τὴν σκανδαλώδη πλέον παγίωσιν τῆς ἰδίας ἕδρας ἐν αὐτῷ τῷ κέντρῳ τῆς καθ' ἡμᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς. Ἡ σεβαστὴ Κυβέρνησις ἐννοεῖ βεβαίως τὸ μέγα σκάνδαλον ὅπερ ἤθελε προέλθη ἐκ τῆς πραγματώσεως τῆς κανονικῶς παρανόμου καὶ ἄλλως δὲ οὐδένα λόγον ὑποστάσεως ἐχούσης ἀξιώσεως ταύτης τῆς βουλγαρικῆς Ἐξαρχίας. Διὸ καὶ πεπείσμεθα ὅτι οὐδέποτε τὸ τοιοῦτον θέλει ἐπιτραπῇ. Ἀλλὰ πλὴν τούτου ὅμως, πρὸς ἄρσιν καὶ πρόληψιν πάντων τῶν ἐπὶ τοσαῦτα ἔτη διαταραττόντων τὴν ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν καὶ σκανδαλιζόντων τὸν ὀρθόδοξον λαὸν γεγονότων, ἀνάγκη ἵνα πληθῶσι τὰ προσήκοντα ριζικώτερα μέτρα, διὰ τῆς ἐξαναγκάσεως τῆς εἰρημένης Ἐξαρχίας ἵνα συμμορθωθῇ πρὸς τοὺς θεμελιώδεις θεσμοὺς καὶ κανόνας τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἐὰν θέλῃ ἵνα ἀναγνωρίζηται ὑπὸ τῆς Πολιτείας ὡς ἐκκλησιαστικὴ Ἀρχὴ ὀρθόδοξος. Ἕτερον ζήτημα ἐὰν ἡ τε Ἀρχὴ αὕτη θεωρῇ ἑαυτὴν τελείως ἀπεσχισμένην καὶ ξένην ἀπὸ τοῦ σώματος τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ ἐὰν ὡς τοιαύτην ξένην καὶ μὴ ὀρθόδοξον Ἀρχὴν ἀναγνωρίζει αὐτὴν καὶ ἡ σεβαστὴ Αὐτοκρατορικὴ Κυβέρνησις. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, οἰκοθεν ἐννοεῖται, ὅτι ἡ ἡμετέρα Ἐκκλησία οὐδὲν ἔχει νὰ ἀντείπῃ διὰ πᾶσαν πρᾶξιν ἢ ἐνέργειαν τῆς Ἀρχῆς ταύτης ἐν τῷ κύκλῳ τῆς δικαιοδοσίας αὐτῆς, ἀρκεῖ μόνον ἡ διάκρισις αὕτη νὰ γίνῃ πραγματικὴ καὶ ἐπαισθητὴ διὰ τῆς ἐφαρμογῆς πάντων τῶν ἐπιβαλλομένων ἐν τοῖς τοιούτοις μέτροις, ἤτοι τῆς ἀναγνωρίσεως πρωτίστως ὑπὸ τῆς πολιτικῆς Ἀρχῆς ὡς σχισματικῆς ἐκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς καὶ κατὰ συνέπειαν τῆς ἀλλαγῆς τοῦ καλύμματος καὶ εἴ τινος ἑτέρου, ὅπως πολλάκις ἄχρι τοῦδε ὑπεδείξαμεν καὶ ἐζητήσαμεν.

Διατελῶ κτλ.

Τῇ 27 Ἰανουαρίου 1322)1907.

Εὐχέτης

Ὁ Πατριάρχης τῶν Ρωμαίων

ΔΙΩΓΜΟΣ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ

ΕΝ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΡΩΜΥΛΙΑ

. . . «Δὲν ἠδυνάμην νὰ ἀντιμετωπίσω τοὺς ἐν τῷ διπλωματικῷ σώματι συναδέλφους μου χωρὶς νὰ ἐρυθριάσω, ὡς ἐκ τοῦ

αἴσχους διὰ τοῦ ὁποίου ἡ παροῦσα Κυβέρνησις περιέλουσε τὴν πατρίδα».

Διὰ τῶν φράσεων τούτων ὁ ἐν Κωνσταντινουπόλει διπλωματικὸς πράκτωρ τῆς Βουλγαρίας κ. Νάτσεβιτς κατὰ τὸ παρελθὸν θέρος,—καθ' ὃ ἤρξαντο διαδραματιζόμεναι αἱ ἐν Βουλγαρίᾳ καὶ Α. Ρωμυλίᾳ κακουργίαι κατὰ τῶν αὐτόθι Ἑλλήνων Ὀρθοδόξων,— παραιτηθεὶς καὶ ἐπανακάμψας εἰς Σόφιαν, ἐστιγμάτιζεν, ἐν συνεντεύξει πρὸς συντάκτην βουλγαρικῆς ἐφημερίδος, τὴν ἔνοχον συμπεριφορὰν τῆς βουλγαρικῆς Κυβερνήσεως καὶ τὴν ἀποδεδειγμένην συμμετοχὴν αὐτῆς ἐν ταῖς βανδαλικαῖς κατὰ τῶν Ἑλλήνων πράξεσι τῶν βουλγαρικῶν κομιτάτων.

Διὰ δριμυτάτης γλώσσης ἐπίσης ἡ βουλγαρικὴ ἐφημερὶς «Μὶρ» (ἧς τὸ σχετικὸν ἄρθρον ἐδημοσιεύθη ἐν τῷ τελευταίῳ φύλλῳ τῆς «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας») στιγματίζει τὴν συμπεριφορὰν τῆς βουλγαρικῆς Κυβερνήσεως, ἀνομολογοῦσα, ἀπροκαλύπτως, τὴν συνενοχὴν αὐτῆς καὶ τονίζουσα ὅτι, ἡ τοιαύτη ἀπαραδειγμάτιστος ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῶν πεπολιτισμένων λαῶν ἀτάσθαλος στάσις καὶ συμπεριφορὰ τῆς Κυβερνήσεως ἀπεξένωσεν αὐτὴν καὶ μετ' αὐτῆς τὸν βουλγαρικὸν λαὸν τῆς εὐνοίας καὶ τῶν συμπαθειῶν τῆς Εὐρώπης. Ἐν προηγουμένῳ δὲ φύλλῳ της, ἡ «Μὶρ» ἐπληροφόρει ἡμᾶς περὶ τῶν ἀκατανομάστων μέσων εἰς ἃ καταφεύγουσιν οἱ κυβερνῆται τῆς Σόφιας πρὸς παραπλάνησιν τῆς ἐν Εὐρώπῃ δημοσίας γνώμης, χαλκεύοντες μὲν ἐν Σόφιᾳ τὰ ἐκ Κωνσταντινουπόλεως, ὅθεν, εἰς τὰς εὐρωπαϊκὰς ἐφημερίδας (καὶ πρὸ πάντων τὰς ἐν Βιέννῃ) διαβιβαζόμενα τηλεγραφήματα περὶ τῆς ἐν Μακεδονίᾳ καταστάσεως, περισυλλέγοντες δὲ, κατόπιν, τὰ τηλεγραφήματα ταῦτα καὶ ἀποστέλλοντες διὰ βουλγάρου πράκτορος, ἐν Βιέννῃ διαμένοντος, εἰς τὰς βουλγαρικὰς ἐφημερίδας, διὰ μέσου τοῦ βουλγαρικοῦ πρακτορείου, ὅπερ δὲν διατελεῖ ἐν σχέσεσι πρὸς τὰ ξένα τηλεγραφικὰ πρακτορεῖα, ἀλλ' ἐξαρτᾶται ἀπ' εὐθείας ἀπὸ τοῦ βουλγαρικοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν· δι' οὗ διπλοῦ παιγνίου, κατὰ τὴν «Μὶρ» πάντοτε, διενεργεῖται ἀπ' εὐθείας ὑπὸ τῆς βουλγαρικῆς Κυβερνήσεως ἡ παραπλάνησις καὶ τῆς εὐρωπαϊκῆς καὶ τῆς βουλγαρικῆς δημοσίας γνώμης.

Ἀλλὰ, παρὰ πάσας ταύτας τὰς ἀποκαλύψεις καὶ τοὺς στιγματισμούς, οἱ ἐν Σόφιᾳ ἐξακολουθοῦσιν ἀνενδότως ἐπιδιώκοντες τὴν ἐπιτέλεσιν τοῦ καταχθονίου σχεδίου των, ὅπερ ἡ ἡμιεπίσημος «Βετσέρνα Πόστα» διετύπου, μετὰ κυνικῆς ἀναιδείας, κατὰ δεκέμβριον τοῦ 1903 ὡς ἑξῆς:

«Μία μόνη φυλὴ ὀφείλει νὰ κυριαρχῇ ἐπὶ τῆς χερσονήσου τοῦ Αἵμου, ἡ βουλγαρική. Ὡς ἐκ τούτου, ὁ ἑλληνισμὸς τῆς Ἀν. Ρωμυλίας καὶ τῆς Μακεδονίας δέον νὰ ἐκμηδενισθῇ καὶ ἐξοντωθῇ . . . . Ἡ καταστροφὴ τοῦ ἑλληνισμοῦ δέον ν' ἀποτελέσῃ ἄρθρον πίστεως διὰ τοὺς Βουλγάρους. Ἡ κατὰ τοῦ ἑλληνισμοῦ πάλη ὀφείλει νὰ ἀρχίσῃ ἐν αὐτῇ τῇ κοιτίδι του . . . Βούλγαροι, μὴ λησμονεῖτε τὸ καθῆκόν σας».

Πράγματι δὲ, αἱ ἐκ διαφόρων μερῶν τῆς Ἀν-Ρωμυλίας ἀλληλογραφίαι, ἃς κατωτέρω δημοσιεύομεν καὶ περὶ τῆς ἀκριβείας τῶν ὁποίων εἴμεθα ἀπολύτως βέβαιοι, θὰ πείσωσι τοὺς πάντας ὅτι οἱ Βούλγαροι δὲν λησμονοῦσι τὸ καθῆκόν των καὶ ὅτι ἐξακολουθοῦσι τὴν συμπλήρωσιν τῆς καταστροφῆς τοῦ ἑλληνισμοῦ τῇ συμπράξει, ἀναφανδὸν, τῆς βουλγαρικῆς Κυβερνήσεως.

Εἰς τὰς δημοσιευομένας πληροφορίας θὰ ἠδυνάμεθα νὰ ἐπιπροσθέσωμεν πλείστας ὅσας ἄλλας παρεμφερεῖς φύσεως. Θὰ ἠδυνάμεθα λ. χ. νὰ παραθέσωμεν ὅτι ἐν Ἀγχιάλῳ, ἔνθα ἔστησαν τὴν φωλεάν των τὰ μᾶλλον φαυλεπίφαυλα μέλη τῶν κομιτάτων, ταῦτα ἀπηγόρευσαν τοῖς ἐναπομείνασιν Ἕλλησιν Ὀρθοδόξοις ἵνα ἐπιτελέσωσι, τὴν ἡμέραν τῶν Θεοφανείων, τὴν, ὡς ἔθος, κατάδυσιν τοῦ τιμίου Σταυροῦ ἐν τῇ θαλάσσῃ· καὶ μόνον ἐνώπιον τῆς ἀποφασιστικῆς στάσεως τῶν Ὀρθοδόξων, ἡ ἐπιτόπιος Ἀρχὴ, ἐκ φόβου νέων συγκρούσεων, παρεμβᾶσα ἐχαλιναγώγησε τὰ ἀτίθασσα βούλγαρα θηρία. Ἐν Φιλιππουπόλει δὲ (ἵνα παραλείψωμεν πλῆθὺν ἄλλων) αὐτὴ ἡ ἀστυνομικὴ ἀρχὴ ἀπαγορεύει τοῖς Ἕλλησι τὴν ἄνευ ἀδείας τῶν βουλγαρικῶν ἐξαρχικῶν Ἀρχῶν τέλεσιν γάμων, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι, ὡς μὴ ἔχοντες ἰδίας Ἐκκλησίας, δὲν δικαιοῦνται νὰ τελῶσιν ἄνευ τῆς ἀδείας τῆς Ἐξαρχίας γάμους !!! Καὶ ἐπειδὴ, πρό τινος, καταστηματάρχης τις Ἕλλην, μεταβὰς εἰς τὸ χωρίον Βοδενὰ, πρὸς ἀποφυγὴν τῶν βουλγαρικῶν παρενοχλή-

σεων. Ἐτέλεσεν ἐκεῖ τὸν γάμον του μεθ' Ἑλληνίδος Ὀρθοδόξου, ὑπεβλήθη κατὰ τὴν ἐπάνοδόν του εἰς ἀστυνομικὴν ἀνάκρισιν, ἔκτοτε δὲ συστηματικὸς διωγμὸς διωργανώθη κατ' αὐτοῦ καὶ καθ' ἑκάστην παρενοχλεῖται καὶ πιέζεται ὅπως ἀπέλθῃ ἐκτὸς τῶν ὁρίων τῆς Ἡγεμονίας.

Ἀλλ' ἡ παρατεινομένη ἀτιμωρησία τόσον ἐξεθράσυνε τοὺς ἀπογόνους τοῦ Κρούμου καὶ Σκυλλογιάννη, ὥστε ἐξ ὀνόματος «δῆθεν» τῶν Βουλγάρων ἐκ Μακεδονίας προσφύγων, ἀπετόλμησαν ἐπ' ἐσχάτων νὰ ὑποβάλωσιν εἰς τὸν πρωθυπουργὸν τῆς Μεγάλης Βρετανίας καὶ εἰς τὴν ρωσικὴν Δούμα ὑπόμνημα, ἐν ᾧ, διαπιστοῦντες τὴν ἀποτυχίαν τῶν ἐν τοῖς βιλαετίοις ἐφαρμοζομένων μεταρρυθμίσεων καὶ διεκτραγωδοῦντες τὰ αὐτόθι δεινοπαθήματα τῶν ὁμορύλων των, ἐπιζητοῦσιν ἵνα δημιουργηθῇ ἐκ τῶν βιλαετίων τούτων νέα αὐτόνομος ἐπαρχία, κατὰ τὸ ὑπόδειγμα τῆς Ἀνατολικῆς Ρωμυλίας. Τί λόγος! *l' appetit vient en mangeant*, λέγει γνωστὸν λόγιον· οἱ ἄνθρωποι ἐγλυκάνθησαν ἀπὸ τὸ προηγούμενον τῆς Ἀν. Ρωμυλίας καὶ, θεωροῦντες ὡς πεπεραιωμένην τὴν ἐν τῇ αὐτονόμῳ ταύτῃ ἐπαρχίᾳ ἐκπολιτιστικὴν αὐτῶν ἀποστολὴν (ἣν συνεπλήρωσαν πλέον ἀπὸ τοῦ Ἰουλίου τοῦ παρελθόντος ἔτους καὶ ἐνταῦθα) διαρλέγονται ὑπὸ τῆς ἐπιθυμίας νὰ ἐπαναλάβωσι τὸ ἐγχείρημα καὶ ἐπὶ δευτέρας Ἀνατολ. Ρωμυλίας. Πῶς γὰρ οὔ;

Ὅ,τι ὅμως ἐκπλήττει ἀλγεινῶς καὶ προκαλεῖ τὰ πικρότατα παράπονα ἡμῶν ἐν εἶναι ἡ συμπεριφορὰ τῆς βουλγαρικῆς, φυλῆς, παρ' ἧς ἐξ ἀρχαίων διδαγμάτων μακρᾶς πείρας διαφωτιζόμενοι, οὐδέποτε προσεδοκῶμέν τι κρεῖττον, ἀλλ' ἡ ῥικώδης ἀναλγησία τῆς πεπολιτισμένης Εὐρώπης.

Ἡ Εὐρώπη ἐλησμόνησε, φαίνεται, ὅτι ἡ ἐπὶ τῶν Ἑλλήνων βουλγαρικὴ κυριαρχία δὲν ἀποκατεστάθη δικαιώματι κατακτήσεως, ἢ τῇ συγκαταθέσει αὐτῶν. Ἡ Εὐρώπη ἐλησμόνησε, φαίνεται, ὅτι μικρὸν μετὰ τὴν συνομολόγησιν τῆς συνθήκης τοῦ ἁγίου Στεφάνου, ὁ ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Μ. Βρετανίας, δι' ἐγκυκλίου αὐτοῦ (1 Ἀπριλίου 1878) προσέβαλε τὴν Συνθήκην ταύτην ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι **«ἡ νέα αὕτη Ἡγεμονία (τῆς Βουλγαρίας) κατηρτίσθη κατὰ τρόπον περιλαμβάνοντα, ἐν τῇ κυριαρχούσῃ σλαυϊκῇ πλειοψηφίᾳ, σημαντικὸν ὄγκον πληθυσμοῦ ἑλληνικῆς καταγωγῆς καὶ τάσεων, προσατενίζοντος** ΜΕΤΑ ΦΡΙΚΗΣ **εἰς τὴν ἀπορρόφησίν του ὑπὸ κοινωνίας ξένης αὐτῷ οὐ μόνον κατὰ τὴν ἐθνικότητα, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὰς πολιτικὰς τάσεις καὶ τὰς θρησκευτικὰς πεποιθήσεις»**· ὅτι δὲ ἀκριβῶς πρὸς περιφρούρησιν τῶν δικαίων τούτων συνεκροτήθη τὸ Βερολίνειον Συνέδριον, ἐν, ᾧ, ὁ περίνους ἄγγλος ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν μαρκήσιος Σωλσβερυ, μαντεύων τὰ μέλλοντα συμβῆναι, διετύπου (17 Ἰουνίου) τὴν ἀκόλουθον πρότασιν: **«Οἱ χριστιανοὶ τῶν χωρῶν τούτων διαιροῦνται εἰς δύο μοίρας, ὧν οὔτε τὰ συμφέροντα εἰσὶ ταὐτόσημα οὔτε τὰ αἰσθήματα ἐν ἁρμονίᾳ. Τὸ Συνέδριον δὲν ἀγνοεῖ ὅτι κατὰ τὰ τελευταῖα ταῦτα ἔτη οἱ φιλικοὶ δεσμοὶ οἱ συνδέοντες τοὺς Ἕλληνας καὶ Σλαύους ὑπηκόους τῆς Ὑψ. Πύλης διεσπάσθησαν.** ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΦΟΒΟΥΝΤΑΙ, ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΣ, ΤΗΝ ΥΠΟΔΟΥΛΩΣΙΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΩΝ, ΤΗΝ ΚΑΤΑΡΓΗΣΙΝ ΤΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ ΤΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΒΑΘΜΙΑΙΑΝ ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΙΝ ΚΑΙ ΕΞΑΦΑΝΙΣΙΝ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΟΤΗΤΟΣ ΤΩΝ . . . . . **Ἡ Κυβέρνησις τῆς Α. Μ. (τῆς Ἀγγλίας) φρονεῖ ὅτι ἀποφάσεις λαμβανόμεναι ὑπὸ τοιαύτας συνθήκας δὲν θὰ ἱκανοποίουν τὸν ἑλληνικὸν πληθυσμὸν καὶ συνεπῶς δὲν θὰ ἐπαγίουν τὴν ἐκεῖ ἡσυχίαν, οὔτε τὴν εὐρωπαϊκὴν εἰρήνην. Φόβος ὑπάρχει μὴ νέαι ταραχαὶ προκύψωσιν ἐκ τοῦ λαοῦ τούτου, εἰς ἄκρον ἀφωσιωμένου πρὸς τὴν πίστιν καὶ τὴν ἐθνικότητα αὐτοῦ,** ΟΣΤΙΣ ΘΑ ΣΧΗΜΑΤΙΣΗ ΤΗΝ ΠΕΠΟΙΘΗΣΙΝ ΟΤΙ Η ΕΥΡΩΠΗ ΤΟΝ ΕΓΚΑΤΕΛΕΙΨΕ ΚΑΙ ΤΟΝ ΠΑΡΕΔΩΚΕΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΡΧΙΑΝ ΦΥΛΗΣ ΑΠΕΧΘΟΥΣ ΑΥΤΩ».

Ὑπὸ τὸ αὐτὸ πνεῦμα ἐξεφράσθη ἀμέσως καὶ ὁ πρίγκηψ Βίσμαρκ ἐξ ὀνόματος τῆς γερμανικῆς Κυβερνήσεως. Συνέπεια δὲ τῶν δηλώσεων τούτων ὑπῆρξεν, ἀφ' ἑνὸς μέν, ὁ περιορισμὸς τῶν ὁρίων τῆς βουλγαρικῆς Ἡγεμονίας, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἡ θέσπισις ἐν τῇ Συνθήκῃ, τῶν γνωστῶν προστατευτικῶν διατάξεων τῶν δικαίων τοῦ τουρκικοῦ καὶ ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ.

Σήμερον δέ; Σήμερον ὅτε **αἱ** σχετικαὶ διατάξεις τῆς Συνθήκης **αἱ** προστατεύουσαι τὰ δίκαια τοῦ ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ καὶ φέρουσαι τὰς ὑπογραφὰς τῶν ἓξ Μεγάλων Δυνάμεων ἐλακπατίθησαν καὶ μετεβλήθησαν εἰς ράκος ὑπὸ τῶν Βουλγάρων, ἐπιδιωκόντων, ἀπὸ ἐπταμήνου ἤδη, δι' ἀνηκούστων ὀργίων, ὑπ' αὐτὰ τὰ ὄμματα τῆς Εὐρώπης **«τὴν ὑποδούλωσιν τῆς Ἐκκλησίας τῶν Ἑλλήνων Ὀρθοδόξων, τὴν κατάργησιν τῆς γλώσσης των καὶ τὴν ἀπορρόφησιν καὶ ἐξαφάνισιν τῆς ἐθνικότητός των»**, ἡ Εὐρώπη παρίσταται ἀνάλγητος θεατὴς τῶν διαδραματιζομένων, τῶν προστριβόντων ἀνεξίτηλον στίγμα ἐπὶ τοῦ μετώπου τῆς συγχρόνου πεπολιτισμένης κοινωνίας· οἱ δὲ ἐκβακχευθέντες Βούλγαροι, ἐνισχύονται καὶ ἐκθρασύνονται ἐν ταῖς κακούργοις αὐτῶν προθέσεσι καὶ ἐνεργείαις ὡς ἐκ τῆς ἀνοχῆς—ἐπιτραπήτω ἡμῖν νὰ ἐκφράσωμεν ἐνταῦθα ὅ,τι ψιθυρίζουσι μετὰ κατωδύνου ψυχῆς αἱ ἑκατὸν χιλιάδες σφαγιαζόμενοι Ἕλληνες τῆς Ἀν. Ρωμυλίας καὶ τὰ ἑκατομμύρια τῶν συμπασχόντων ὁμοφύλων αὐτῶν—ὡς ἐκ τῆς εὐμενοῦς ἀνοχῆς, ἐπαναλαμβάνομεν,ἐκείνων πρὸ πάντων, οἵτινες ἔδει νὰ ὦσιν οἱ κυριώτεροι πρόμαχοι τῶν ἐν τῷ Συνεδρίῳ τοῦ Βερολίνου δηλώσεων τοῦ Σώλσβερυ καὶ τῶν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν δηλώσεων τούτων θεσπισθεισῶν διατάξεων, τῶν προστατευτικῶν τῶν δικαίων τῶν Ἑλλήνων. Οἵτινες εὐμενεῖς φίλοι τῶν κακουργούντων, ὡς ἔστιν εἰκάσαι, ὁλοσχερῶς ἀγνοοῦσι τὸν πλοῦτον τῆς δολιότητος, τῆς ὑπουλότητος, τῆς ἀχαρακτηρισίας καὶ τῆς ἀγνωμοσύνης τὸν κρυπτόμενον εἰς τὰ τενάγη τῆς βουλγαρικῆς ψυχῆς, καὶ οὐδόλως ὑποπτεύονται ὅτι, ἅπαξ τῶν σκοτίων αὐτῶν σχεδίων πραγματοποιηθέντων, οἱ Βούλγαροι οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν θὰ διστάσωσι νὰ στρέψωσιν εἰς τοὺς σήμερον εὐνοοῦντας αὐτοὺς τὰ νῶτα, φωνοῦντες αὐτοῖς μυκτηριστικῶς μετὰ τοῦ *Rabelais* «*La farce est joué*» («ἡ κωμωδία ἐπαίχθη») καὶ σπεύδοντες μὲ ἀνοικτὰς ἀγκάλας πρὸς ἐκείνους πρὸς οὓς οἱ φυσικοὶ νόμοι ἐξωθοῦσιν αὐτούς, καίπερ οὐχὶ ἐξ εὐγνωμοσύνης ἀλλ' ἐκ λόγων χθαμαλοῦ συμφέροντος.

Πρέπει λοιπὸν, νὰ ἀπελπίσωμεν τέλεον; Πρέπει νὰ ἐπαληθεύσῃ ὅτι ἐζήτει νὰ προλάβῃ ὁ Σόλσβερυ; Πρέπει ὁ ἑλληνικὸς δηλονότι πληθυσμὸς **«νὰ σχηματίσῃ τὴν πεποίθησιν ὅτι ἡ Εὐρώπη τὸν ἐγκατέλειψε καὶ τὸν παρέδωκεν εἰς τὴν κυριαρχίαν φυλῆς ἀπεχθοῦς αὐτῷ»**; Παρὰ τὰς μέχρι τοῦδε ἐπιδειχθείσας ἥκιστα ἐνθαρρυντικὰς, ἐκ μέρους τῆς ἐπισήμου Εὐρώπης, διαθέσεις, ἐπέχομεν, ἐξακολουθοῦντες νὰ φρονῶμεν ὅτι δὲν εἶναι ποτὲ δυνατὸν νὰ ἐπιτραπῇ εἰς λαὸν, χθὲς μόλις, διὰ ξένων θυσιῶν, ἀναφανέντα εἰς τὸν πολιτικὸν ὁρίζοντα, νὰ ἐγκαθιδρύσῃ, ἐν μέσῃ Εὐρώπῃ, τὸ κράτος τῆς κτηνώδους βαρβαρότητος, ἀπαισίων παρωχημένων ἐποχῶν, προκηρύττων οὕτω τὴν χρεωκοπίαν τῶν ὑψηλῶν ἐκείνων ἠθικῶν ἀρχῶν, ἐφ' ὧν, ὡς ἐπὶ ἀκραδάντου βάσεως, ἐδράζεται ὁ πολιτισμὸς καὶ ἡ πρόοδος τῶν συγχρόνων κοινωνιῶν.

*

Η ΕΝ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΡΩΜΥΛΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ

Ἀλληλογραφίαι «Ἐκκλ. Ἀληθείας».

Ἐν Φιλιππουπόλει, τῇ 9 Φεβρουαρίου 1907.

Ἡ βουλγαρικὴ κυβέρνησις, διὰ τοῦ βουλγαρικοῦ τηλεγραφικοῦ Πρακτορείου, ἅμα γνωσθέντος τοῦ ἐν Κουκλαίνῃ βουλγαρικοῦ πραξικοπήματος καὶ τῶν ἀπειλητικῶν ἐπιστολῶν τῶν διαβιβασθεισῶν εἰς τὸν αὐτόθι ἕλληνα ὀρθόδοξον ἱερέα, τῶν δημοσιευθεισῶν καὶ ἐν τῇ «Ἐκκλ. Ἀληθείᾳ», ἔσπευσε νὰ διαλαλήσῃ, ἀνὰ τὰ τέσσαρα σημεῖα τοῦ ὁρίζοντος, ὅτι τὰ περὶ Κουκλαίνης ἀνακοινωθέντα «εἶνε ἐσφαλμένα καὶ ὅτι οὐδεὶς διωγμὸς ὑφίσταται ἐναντίον τοῦ χωρίου Κουκλαίνης, οὔτε ἐναντίον τῶν λοιπῶν Ἑλλήνων τῶν κατοικούντων τὴν Βουλγαρίαν». Ὁμολογοῦμεν ὅτι τοῦτο οὐδαμῶς μᾶς ἐξέπληξε, διότι ἐν Βουλγαρίᾳ ἡ φιλαλήθεια καὶ ἡ εἰλικρίνεια εἶνε νόμισμα τοσοῦτον σπάνιον, ὥστε μάτην οἱ περὶ τὴν νομισματολογίαν ἀσχολούμενοι θὰ δυνηθῶσι ποτε ν' ἀνακαλύψωσιν αὐτό, ἵνα κοσμήσωσι μουσεῖόν τι.

Ἄνθρωποι, οἵτινες τῇ ἐπομένῃ τῆς καταστροφῆς τῆς Φιλιππουπόλεως εἶχον τὴν τόλμην νὰ διακηρύσσωσιν ὅτι αἱ κακουργίαι τῆς 16 ἦσαν ὅλως ἀπρόοπτοι, ἐνῶ τῇ προτεραίᾳ τῆς καταστροφῆς ἐν λεπτομερείαις ὁ ἐπίτροπος τοῦ Μητροπολίτου Φιλιππουπόλεως κατήγγειλε τῷ Νομαρχεύοντι Μ. Ζέλκωφ ὅσα ἔλαβον ἀκριβῶς χώραν, τοῦ ἰδίου διαβεβαιώσαντος αὐτὸν ὅτι ἐλήφθησαν ὅλα τὰ μέτρα ὥστε νὰ μὴ εἶνε δυνατὸν νὰ λάβῃ χώραν τι ἐναντίον ἡμῶν. Ἄνθρω-

ποι, οἵτινες, τῇ ὑστεραίᾳ τῆς πυρπολήσεως τῆς Ἀγχιάλου, εἶχον τὴν τόλμην νὰ διακηρύξωσιν ὅτι τὴν Ἀγχίαλον ἔκαυσαν οἱ Ἕλληνες κάτοικοι αὐτῆς· ἄνθρωποι, λέγομεν, οἵτινες ἐπὶ 29 ὁλοκλήρους ἡμέρας, ἔχοντες ἐπὶ κεφαλῆς τὸν στρατόν, ἐλεηλάτουν, ἔκλεπτον, ἔκαιον, ἐφόνευον καὶ ἥρπαζον τὴν κοινοτικὴν καὶ ἐκκλησιαστικὴν περιουσίαν ἡμῶν, δὲν εἶνε ἄπορον πῶς καταγγέλλουσι διὰ τοῦ τηλεγραφικοῦ σύρματος, ὅτι καὶ ἡ «Ἔκθεσις τοῦ ἐπιτρόπου τοῦ ἕλληνος Μητροπολίτου Φιλιππουπόλεως περὶ τῶν ἐν Κουκλαίνῃ λαβόντων χώραν, εἶνε ἐσφαλμένη». Ἀλλ' ὁ Ἐπίτροπος, πρὶν ἢ γνωρίσῃ τῇ Μ. Ἐκκλησίᾳ τὰς κακουργίας τῶν φυλῶν ἐπιδρομέων κατὰ τοῦ δυστυχοῦς χωρίου, ἔσπευσε νὰ καταγγείλῃ τὰ γεγονότα τοῖς ἁρμοδίοις οὐχὶ πλέον προφορικῶς, ὥστε νὰ δύνανται σήμερον ν' ἀρνηθῶσι ταῦτα, ἀλλὰ γραπτῶς, δι' ἐγγράφου δηλαδὴ μακροῦ, ἐν ᾧ ἀνέφερε τὰ γεγονότα καὶ ἐπεσημείου τὸ ὄνομα τοῦ ἐκβιασθέντος ἱερέως Παπᾶ Ἀργυρίου Χ'' Λάμπρου καὶ ἐπισυνῆπτε τ' ἀποσταλέντα αὐτῷ ἀπειλητικὰ γράμματα ἐν ἀντιγράφῳ, ἅπερ καὶ ἡ «Ἐκκλησιαστικὴ Ἀλήθεια» ἤδη, ἐν πιστῇ μεταφράσει, ἐδημοσίευσεν.

Ἂν λοιπὸν τὰ καταγγελθέντα εἰσὶν ἐσφαλμένα, διατὶ ἡ βουλγαρικὴ κυβέρνησις δὲν ἐζήτησε παρὰ τοῦ Ἐπιτρόπου ἀμέσως ἐξηγήσεις διότι μετέδωκε τῇ Ἐκκλησίᾳ εἰδήσεις ἀνακριβεῖς; Διατί, ἐπὶ τόσας ἤδη ἡμέρας, εἰς τὸ πρὸς αὐτὴν ἔγγραφον δὲν ἀπαντᾷ;

Ἡ ἀπάντησις εἶνε εὐχερεστάτη. Διότι τὰ γεγονότα εἶνε ἀληθέστατα. Ἴσως μάλιστα ἐν τῇ ἐκθέσει ἐκείνῃ δὲν ἐξετέθησαν τὰ γεγονότα καὶ ἐν πάσαις αὐτῶν ταῖς λεπτομερείαις· διότι παρελείφθη νὰ σημειωθῇ, ὅτι εἰς τὰς ὁδοὺς τοῦ χωρίου οἱ κακοῦργοι ἔρριψαν καυσόξυλα, ἐντὸς τῶν ὁποίων ἐπιτηδείως εἶχον θέσῃ δυναμίτιδα, ἵνα θανατώσωσιν ἐκεῖνον τὸν ἀτυχῆ Ἕλληνα, ὅστις ἤθελεν εὕρῃ καὶ μεταχειρισθῇ αὐτά, ὅπως θερμάνῃ τὰ δυστυχῆ τέκνα του. Καὶ ἀληθῶς τὸ κακοῦργον τοῦτο ἐγχείρημα ὀλίγου δεῖν εἶχε φρικτὰς συνεπείας· διότι, εὑροῦσα τινὰ τούτων, ἔξωθεν τῆς θύρας τοῦ Θεοχάρους Σταύρου, ἡ μαῖα τοῦ οἴκου αὐτοῦ, ἥτις ἐνοσήλευε τὴν σύζυγόν του, λεχὼ ὀλίγων ἡμερῶν, ἔθεσεν αὐτὰ ἀνυπόπτως ἐν τῇ θερμάστρᾳ τοῦ δωματίου τῆς λεχοῦς, ἣν θερμάστραν ἡ ἐκραγεῖσα δυναμῖτις μετέβαλεν εἰς τεμάχια, τὰ ὁποῖα, παρ' ὀλίγον, θὰ ἐφόνευον τήν τε λεχὼ καὶ μαῖαν.

Ἐννοεῖται ὅτι τὰ γεγονότα αὐθωρεὶ κατηγγέλθησαν τῷ δημάρχῳ Κουκλαίνης ὑπὸ τοῦ Θ. Σταύρου, φυλάσσονται δὲ μέχρις ὥρας ταῦτα ἐν τῷ δημαρχιακῷ καταστήματι.

Ἀλλ' ἐν τῷ βουλγαρικῷ ἀνακοινωθέντι δὲν γίνεται μόνον λόγος περὶ τῆς κακουργίας τῆς Κουκλαίνης, ἀλλὰ κηρύσσεται ἐπισήμως ὅτι «οὔτε ἐν τῷ ρηθέντι χωρίῳ, οὔτε οὐδαμοῦ τῆς Βουλγαρίας ὑφίσταται διωγμός τις ἐναντίον τῶν Ἑλλήνων».

Καὶ ὅμως, ὑφιστάμεθα διωγμούς, οὓς εἶνε ἀδύνατον νὰ φαντασθῇ τις.

Ἀπὸ τῆς 16 Ἰουλίου μέχρι τῆς ὥρας αὐτῆς, 10 χιλιάδες Ἑλλήνων, ἐν μόνῃ τῇ ἐπαρχίᾳ Φιλιππουπόλεως, στερούμεθα ἐκκλησίας, ἵνα ἐκπληρώσωμεν τὰ θρησκευτικὰ ἡμῶν καθήκοντα. Ἀπὸ τῆς 20 Ἰουλίου, ἐν Περιστερᾷ, κωμοπόλει ἀπεχούσῃ 3 ὥρας τῆς Φιλιππουπόλεως, δὲν ὑπάρχει οὔτε ναός, οὔτε ἱερεύς· διότι ὁ μὲν ναός, ὃν τῷ 1864 ἱδρύσαμεν, ἡρπάγη ὑπὸ τῶν Βουλγάρων, ὁ δὲ ὀρθόδοξος ἱερεὺς παπᾶ Ἀθανάσιος Τουρτίδης, νύκτωρ ἀπῆλθεν ὁ δυστυχὴς καταδιωκόμενος ὑπὸ τῶν κακούργων. Ὁ ἱερεὺς οὗτος εὑρίσκεται νῦν πλησίον τῆς Βασιλευούσης καὶ εἶναι εὐχερὲς νὰ ἐξακριβωθῇ παρὰ τοῦ ἰδίου ὅσα οὗτος ὑπέστη. Ἐν Παζαρτζηκίῳ, πόλει ἀπεχούσῃ μίαν ὥραν σιδηροδρομικῶς τῆς ἡμετέρας πόλεως, ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἡμέρας, ἤτοι ἀπὸ τῆς 20 Ἰουλίου, οἱ Ἕλληνες Ὀρθόδοξοι οὔτε ναὸν ἔχουσιν οὔτε ἱερέα, διότι δὲν ἐπιτρέπεται αὐτοῖς τοῦτο, τοῦ Ὀρθοδόξου ναοῦ καταληφθέντος καὶ τοῦ ἱερέως ἐκδιωχθέντος.

Ἐν αὐτῇ τῇ Κουκλαίνῃ, περὶ ἧς ἐπισήμως ἡ βουλγαρικὴ κυβέρνησις διαβεβαιοῖ τὸν κόσμον ὅτι οὐδεὶς διωγμὸς ὑφίσταται ἐναντίον τῶν Ἑλλήνων, 240 οἰκογένειαι, ἀπὸ τῆς 6 Αὐγούστου, δὲν δύνανται νὰ ἐκπληρώσωσι τὰ θρησκευτικὰ αὐτῶν καθήκοντα· διότι καὶ αἱ δύο ἐνοριακαὶ ἐκκλησίαι καὶ τὸ παρεκκλήσιον τοῦ ἁγίου Παντελεήμονος κατέχονται ὑπὸ τῶν Βουλγάρων. Καὶ ὑπὸ τίνων Βουλγάρων νομίζετε; Ὑπὸ τῶν Βουλγάρων κατοίκων χωρίων, τὰ ὁποῖα εὑρίσκονται εἰς ἀπόστασιν 1—2 ὡρῶν ἀπὸ τοῦ ἑλληνικωτάτου χωρίου.

Ἐν τῇ πόλει Φιλιππουπόλεως, 6 χιλιάδες Ἑλλήνων στερούμεθα τῶν πέντε ἐνοριακῶν ἡμῶν ναῶν καὶ ἁπάσης τῆς κοινοτικῆς καὶ ἐκκλησιαστικῆς ἡμῶν περιουσίας.

Ἐν τῷ ὡραίῳ ὀρθοδόξῳ μητροπολιτικῷ μεγάρῳ, τὸ ὁποῖον μόλις πρὸ 18 ἐτῶν, δαπάναις τῶν εὐσεβῶν Ἑλλήνων τῆς Κωνσταντινουπόλεως, τοῦ Βουκουρεστίου καὶ τῶν ἁπανταχοῦ τῆς οἰκουμένης ὁμογενῶν ἡμῶν ἀνηγέρθη, κατοικεῖ ὁ Βούλγαρος μητροπολίτης Μάξιμος· ἀπὸ τοῦ θρόνου δὲ τῆς Ἁγίας Μαρίνης, τὸν ναὸν τῆς ὁποίας ἱδρυσεν ὁ ἀπὸ Κρήτης Χρύσανθος ὁ Λέσβιος ἐν ἔτει 1853, ὅτε δηλαδὴ τὸ λεγόμενον βουλγαρικὸν

ζήτημα εὑρίσκετο ἐν Φιλιππουπόλει—τῇ κυρίᾳ ἕδρᾳ τῆς ἀνταρσίας κατὰ τῆς Ἐκκλησίας—ἐν τῇ ὀξυτάτῃ αὐτοῦ φάσει, οἱ δ' ἐν αὐτῇ ὀλίγοι Βούλγαροι οὐδ' ὀβολὸν ἐχορήγησαν, ὁ Βούλγαρος, λέγομεν, μητροπολίτης, ἀπὸ τοῦ ἀρχιερατικοῦ τῆς Ἁγίας Μαρίνης θρόνου, κηρύττει ὅτι οὐδεμία καθ' ἡμῶν διεπράχθη ἀδικία.

Πάντες οἱ λοιποὶ ὀρθόδοξοι ναοί, ὁ τοῦ Ἁγ. Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης, ὁ τοῦ Ἁγ. Δημητρίου, ὁ τοῦ Ἁγ. Χαραλάμπους καὶ ὁ τῆς Ἁγ. Παρασκευῆς, εὑρίσκονται ὑπὸ τὴν κατοχὴν τῆς βουλγαρικῆς Μητροπόλεως, ἧς οἱ ἱερεῖς, ἅπαξ τῆς ἑβδομάδος ἢ δὶς τοῦ μηνός, λειτουργοῦσι.

Τῇ 12 μάλιστα λήξαντος, ἡ βουλγαρικὴ Μητρόπολις δι' ἐγκυκλίου προσεκάλεσεν ἐξ ὅλων τῶν τμημάτων καὶ προαστείων τῆς πόλεως τοὺς χριστιανούς της νὰ ἐκλέξωσιν ἐπιτρόπους τῶν ἁρπαγεισῶν Ἐκκλησιῶν μας· διότι, κατὰ τὸ καταστατικὸν τῆς Ἐξαρχίας, ἡ 14 Ἰανουαρίου εἶνε ἡμέρα ἐκλογῆς ἐπιτρόπων δι' ἁπάσας τὰς ἐκκλησίας τῆς Ἐξαρχίας.

Ἡ βουλγαρικὴ κυβέρνησις κηρύττει διὰ τοῦ τηλεγραφικοῦ σύρματος, ὅτι οὐδεὶς διωγμὸς ὑφίσταται πλέον ἐν Βουλγαρίᾳ κατὰ τῶν Ἑλλήνων, ἐνῷ ἀφ' ἑτέρου δημεύει ὁλόκληρον τὴν κοινοτικὴν ἡμῶν περιουσίαν.

Ἐν τῇ σχολῇ Μαρασλῇ, ἥτις πρὸ ἓξ μόλις ἐτῶν ἱδρύθη δαπάναις τοῦ ἐν Ὀδησσῷ μεγάλου ἐθνικοῦ εὐεργέτου, ἀπό τῆς 2 λήξαντος λειτουργεῖ ἡ βουλγαρικὴ σχολή.

50 ὁλοκλήρων καταστημάτων τῆς Ὀρθοδόξου Κοινότητος τὰ ἐνοίκια εἰσπράττουσιν οἱ Βούλγαροι ἐπίτροποι τῶν ὀρθοδόξων ναῶν, οἱ ἅρπαγες δηλαδὴ τῶν ἡμετέρων ναῶν καὶ σχολῶν.

Πάντα ταῦτά εἰσι γνωστὰ εἰς ἅπαντα τὸν κόσμον. Οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν Μ. Δυνάμεων, ζῶντες ἐν μέσῳ τῆς πόλεως καὶ τῆς ἐπαρχίας Φιλιππουπόλεως, (ἐν ᾗ ἔλαβε καὶ λαμβάνει χώραν ὁ ἀνήκουστος οὗτος διωγμός), γνωρίζουσιν αὐτὰ ἄριστα, διότι βλέπουσιν αὐτά. Ἀλλὰ τοῦτο δὲν παρακωλύει τὴν βουλγαρικὴν κυβέρνησιν νὰ διαψεύδῃ αὐτά. Πρὸ ἡμερῶν ἔτι, ἅμα ἐδημοσιεύθησαν ἐν τῇ «Ἐκκλησιαστικῇ Ἀληθείᾳ» τὰ περὶ τῆς ἀποστολῆς τῆς Ἐπιτροπῆς εἰς Σόφιαν, καὶ πρὸς τούτοις ἐσημειοῦτο ὅτι τοὺς μὲν νεκροὺς ἡμῶν ἐνταφιάζομεν ἄνευ ἐκκλησιαστικῶν τιμῶν, τὰ δὲ νεογέννητα ἡμῶν τέκνα δὲν δυνάμεθα νὰ βαπτίσωμεν ἐνταῦθα μὲν ἐλλείψει κολυμβηθρῶν, ἐν Περιστερᾷ δὲ καὶ Παζαρτζηκίῳ ἐλλείψει καὶ ἱερέων, ὁ συντάκτης τοῦ «Ἑσπερινοῦ Ταχυδρόμου» Σοφίας, ὁ γνωστὸς Δασκαλὼφ, (ὁ ὁποῖος θρηνεῖ καθ' ἡμέραν ἐν τῇ ἐφημερίδι του ὡς ἄλλος Ἱερεμίας τὸν ὄλεθρον τῶν εὐγενῶν τέκνων τῆς Μακεδονίας, τὰ ὁποῖα ἀδίκως φονεύουσιν οἱ βάρβαροι Ἕλληνες), ἔγραψε μακροσκελὲς ἄρθρον, ἐν ᾧ ἐχαρακτήριζε τὰ ὑπὸ τῆς «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» γραφέντα περὶ τούτου ὡς ἀναιδεῖς συκοφαντίας, καὶ ἐξεθείαζε τὴν ἐλευθερίαν ἧς ἀπολαύομεν ἐν Βουλγαρίᾳ, τολμήσας μάλιστα, ὁ ἐχθρὸς οὗτος τῆς ἀληθείας, νὰ εἴπῃ ὅτι ἀποτελοῦμεν καὶ προνομιοῦχον τάξιν ἐν Βουλγαρίᾳ· ἐνῷ ἡμεῖς δὲν ἔχομεν τὸ δικαίωμα νὰ ἔχωμεν ἐκκλησίαν, σχολὴν καὶ ν' ἀνήκωμεν εἰς τὴν ἐθνικότητα τῶν πατέρων ἡμῶν, δικαιώματα δηλαδὴ τῶν ὁποίων οὐδεὶς ἄνθρωπος σήμερον στερεῖται. Ναί· διωκόμεθα συστηματικῶς, καὶ διωκόμεθα ὅσον εἰς οὐδένα τόπον οὐδεμία ἐθνότης ὑπὸ τὸν ἥλιον ἐδιώχθη. Ἀληθῶς ὁ διωγμὸς οὗτος εἶνε τοσοῦτον ἀπηνής, ὥστε ὑπάρχουσι στιγμαὶ καθ' ἃς καὶ ἡμεῖς αὐτοὶ ἀποροῦμεν, καὶ σκεπτόμεθα ἂν τὰ κακά, τὰ ὁποῖα ὑφιστάμεθα εἶνε πραγματικὰ καὶ ἂν εὑρισκόμεθα ἐν ἐγρηγόρσει· διότι εἶνε δύσκολον, ἢ μᾶλλον ἀδύνατον, νὰ φαντασθῇ τις, ὅτι, κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς Κ'. ἑκατονταετηρίδος καὶ ἐν χώρᾳ ἡ ὁποία τολμᾷ, κατὰ πᾶσαν στιγμήν, ἐν ὀνόματι τῆς ἐλευθερίας νὰ ἐκτοξεύῃ μύδρους ἐναντίον τῆς ἀφορήτου, δῆθεν, θέσεως τῶν τέκνων της ἐν Μακεδονίᾳ, εἶνε, λέγομεν, δύσκολον νὰ πιστεύσῃ ὅ,τι ὁ ὀφθαλμός αὐτοῦ βλέπει καὶ ὅ,τι τὸ σαρκίον αὐτοῦ ὑφίσταται. Ἀλλὰ δυστυχῶς ἡ πραγματικότης εἶνε πραγματικότης καὶ διὰ τοῦτο δὲν παύομεν ἀπὸ τοῦ νὰ διαμαρτυρώμεθα καὶ νὰ διακηρύττωμεν ὅτι ἐν Βουλγαρίᾳ καὶ Ἀνατολικῇ Ρωμυλίᾳ ὑφιστάμεθα Νερωνείους, Διοκλητιανείους καὶ Δεκείους διωγμούς.

Διωκόμεθα δὲ ὑπὸ πάντων, ὑπό τε δηλαδὴ τῶν ἰδιωτῶν καὶ τῶν ἐπισήμων.

Ἀλλὰ τί νὰ πράξωμεν; Δὲν ὑπάρχει νομοταγὲς μέτρον, δὲν ὑπάρχει ἐνέργεια, δὲν ὑπάρχει μέσον, ὅπερ νὰ μὴ ἐτέθη εἰς ἐνέργειαν. Οὐδεὶς δυστυχῶς θέλει ν' ἀκούσῃ ἡμῶν, οὐδεὶς θέλει νὰ βοηθήσῃ ἡμῖν. Ὑπὸ πάντων καταδιωκόμεθα, ὑπὸ πάντων ἀποπεμπόμεθα, οὐδεὶς τείνει ἡμῖν χεῖρα βοηθείας. Δὲν ἀρκεῖ δὲ τοῦτο· ἀλλὰ καὶ τολμῶσι νὰ διαψεύδωσιν ἡμᾶς καὶ διασύρωσιν ἐνώπιον τοῦ κόσμου, ὡς διαστροφεῖς τῆς ἀληθείας, αὐτοὶ οἱ ἐχθροὶ τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ πολιτισμοῦ.

Ἀλλ' εὐτυχῶς ἡ φωνὴ τῆς ἀληθείας καὶ τῆς δικαιοσύνης εἶνε τοσοῦτον μεγάλη, ὥστε δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ καταπνιγῇ ὑπὸ τῆς φωνῆς τοῦ ψεύδους, τῆς ἀπάτης καὶ τῆς ἀτιμίας. Ὁ δίκαιος κριτὴς θ' ἀποκαλύψῃ τοὺς διώκοντας τὴν ἀλήθειαν καὶ τὴν δικαιοσύνην. Ἀκριβῶς ἔχοντες ὑπ' ὄψει τοῦτο, καὶ ἐν τῇ θέ-

σει ταύτῃ δὲν ἀπεβάλομεν τὴν ἐλπίδα, δὲν ἀπωλέσαμεν τὸ θάρρος, ἀλλὰ, περιβληθέντες τὸν θυρεὸν τῆς πίστεως, ἀγωνιζόμεθα καὶ ἀκραδάντως πιστεύομεν ὅτι θὰ νικήσωμεν ἐπὶ τέλους.

Σ. Σ. Ε. Α. Σχετικῶς πρὸς τὰ περὶ Κουκλαίνης, ἐν τοῖς ἀνωτέρω ἀναγραφόμενα, ἀναγινώσκομεν, ἐν τῇ παρισινῇ ἐφημερίδι Lanterne, **τῆς 25 Φεβρουαρίου, τὰ ἀκόλουθα.**

«Τὰ δεινοπαθήματα τῶν ἐν τῇ Ἀνατολικῇ Ρωμυλίᾳ Ἑλλήνων φαίνεται ὅτι οὐδέποτε θὰ λήξωσι.

Αἱ σχολαὶ των ἐξακολουθοῦσι κατεχόμεναι ὑπὸ τῶν Βουλγάρων. Στίφη κακούργων, ἐκμεταλλεύονται, φυσικῶς, τὴν κατάστασιν. Τοιουτοτρόπως, ἐν Κουκλαίνῃ, κώμῃ τοῦ τμήματος Φιλιππουπόλεως, φαῦλοι τινές, ὄργανα τοῦ ἐπαναστατικοῦ Κομιτάτου Φιλιππουπόλεως, ἐγκαθιδρύθησαν ἐν τῇ ἑλληνικῇ σχολῇ, ἥτις ἀργεῖ ἀπὸ τοῦ παρελθόντος Ἰουλίου. Τῇ συνδρομῇ ἐντοπίων τινων Βουλγάρων, ἤτοι τοῦ Μιλόντσεφ, τοῦ Δουλγγὲρ, τοῦ Γιαμπροβλῆ καὶ τοῦ νυκτοφύλακος Νικόλα (διότι ἡ βουλγαρικὴ ἀστυνομία πάντοτε συμμετέχει τῶν κατὰ τῶν Ἑλλήνων βιαιοπραγιῶν), ὑπέβαλον τοὺς τελευταίους εἰς ἄδικον καὶ αὐθαίρετον φορολογίαν. Οἱ ἐκ τῶν κατοίκων ἀρνούμενοι νὰ πληρώσωσι δέρονται δημοσίᾳ ἐν μέσαις ὁδοῖς».

Ὁ ἀρχιερατικὸς Ἐπίτροπος τοῦ Μητροπολίτου Φιλιππουπόλεως, δι' ἐγγράφου του ἐζήτησε παρὰ τῆς αὐτόθι νομαρχίας, τὴν ἀπόδοσιν τῶν ἐν τοῖς Ὀρθοδόξοις ναοῖς, τοῖς καταληφθεῖσιν ὑπὸ τῶν Βουλγάρων, ἱερῶν ἀμφίων. Εἰς τὴν αἴτησιν ταύτην ἡ Νομαρχία ἀπήντησε διὰ τοῦ παρὰ πόδας ἐγγράφου.

Νομαρχία Φιλιππουπόλεως

Τμῆμα Διοικητικόν. ἀριθ. 485.

13 Ἰανουαρίου 1907.

(Μετάφρασις ἐκ τοῦ βουλγαρικοῦ)

Τῷ Ἐπιτρόπῳ τοῦ Ἕλληνος Μητροπολίτου.

Εἰς ἀπάντησιν τῆς ἐπιστολῆς ὑμῶν ἀπὸ 24 Νοεμβρίου παρελ. ἔτους, ἔχω τὴν τιμὴν ν' ἀνακοινώσω ὑμῖν, κύριε Ἐπίτροπε, ὅτι, κατὰ τὴν πληροφορίαν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Φιλιππουπόλεως, ἐν τοῖς ρηθεῖσι ναοῖς ἐναπέμειναν μόνον πεπαλαιωμένα τινα καὶ ἐσχισμένα ἄμφια, ἐξαιρουμένων φελωνίων τινῶν, τὰ ὁποῖα, κατὰ πᾶσαν πιθανότητα, ἀνήκουσι ταῖς ἐκκλησίαις.

Ὁ Νομάρχης (ὑπογρ.) **Π. Μανόλωφ**

Ὁ γραμματεὺς (ὑπ.) **Χ. Ἠλίεφ**

Ἀνταπάντησις τοῦ Ἀρχ. Ἐπιτρόπου

Κύριε Νομάρχα,

Εἰς ἀπάντησιν τοῦ ὑπ' ἀριθ. 485 καὶ ἡμερομηνίαν 13 λήξαντος ἡμετέρου ἐγγράφου, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ παρατηρήσω ὑμῖν, ὅτι ἡ βουλγαρικὴ Μητρόπολις δὲν εἶνε ἁρμοδία ν' ἀποφαίνηται γνώμην ἐν τῷ περὶ οὗ ὁ λόγος ζητήματι· διότι ἀκριβῶς ἐν τῷ ζητήματι τούτῳ αὕτη εἶνε ἡ ἀδικοῦσα.

Εἶνέ ποτε δυνατόν, κύριε Νομάρχα, ἡ βουλγαρικὴ Μητρόπολις ἄλλως νὰ φρονῇ, ἀφοῦ ζητεῖ διὰ τῆς πολιτείας της νὰ νομιμοποιήσῃ αὐτὰς τὰς ἁρπαγὰς τῆς ἀπορράδος ἡμέρας τοῦ Ἰουλίου; ἀφοῦ ἐγκαθιδρύθη ἐν αὐτῷ τῷ ἡμετέρῳ Μητροπολιτικῷ μεγάρῳ, τὸ ὁποῖον πρὸ 18 μόνον ἐτῶν, δαπάναις τῶν ἁπανταχοῦ ὁμοεθνῶν ἡμῶν, ἱδρύσαμεν;

Εἶναι δυνατόν, παρακαλῶ, αὕτη καὶ περὶ τῶν ἀμφίων τῶν ἡμετέρων ἱερέων νὰ ἔχῃ διάφορον γνώμην, ἀφοῦ ἐπέτρεψε καὶ ἐπιτρέπει εἰς τοὺς ἱερεῖς της νὰ λειτουργῶσιν εἰς τοὺς ὑπὸ τῶν κακούργων στοιχείων καταληφθέντας καὶ ἁρπαγέντας ναοὺς ἡμῶν, ἔν τε τῇ Φιλιππουπόλει, τῇ Περιστερᾷ καὶ τῷ Παζαρτζικίῳ, νὰ παρακωλύωνται δὲ, ἐπὶ ἓξ ὁλοκλήρους ἤδη μῆνας, ἕνεκα τούτου, 10 χιλιάδες ὀρθοδόξων Ἑλλήνων ἀπὸ τῆς ἐκπληρώσεως τῶν θρησκευτικῶν αὐτῶν καθηκόντων; Βεβαίως ὄχι.

Ἀλλ' ἂς ὑποθέσωμεν, πρὸς στιγμὴν, ὅτι τὰ ἄμφια τῶν ἱερέων ἀνήκουν πράγματι τοῖς ἱεροῖς ναοῖς· ἀλλὰ καὶ τότε τίνα σχέσιν ἔχει αὕτη πρὸς τὴν ἡμετέραν κοινοτικὴν καὶ ἐκκλησιαστικὴν περιουσίαν; Συμφώνως πρὸς ποῖον θεῖον ἢ ἀνθρώπινον δίκαιον ἰδιοποιεῖται ξένην περιουσίαν; Συμφώνως πρὸς τίνας ἀρχὰς τοῦ ἠθικοῦ νόμου κηρύττει ἴδια τὰ ἀνήκοντα Ἐκκλησίᾳ καὶ Ἔθνει μηδεμίαν πρὸς αὐτὴν σχέσιν καὶ κοινωνίαν ἔχοντι;

Μὴ ἔπαυσε τὸ κράτος τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας νὰ ὑφίσταται ἐν Βουλγαρίᾳ; Μὴ ἐξηφανίσθη τὸ ἑλληνικὸν στοιχεῖον ἀπὸ τῆς Ἡγεμονίας; Εὐτυχῶς τούτων οὐδὲν ἐγένετο· διότι ἡ μὲν Ἐκκλησία, παρὰ τοὺς ἀπηνεῖς διωγμοὺς, ὑφίσταται, τοῦ κράτους αὐτῆς ὄντος αἰωνίου, τὸ δ' ἑλληνικὸν στοιχεῖον τῆς χώρας, ἐν μόνῃ τῇ ἐπαρχίᾳ Φιλιππουπόλεως ἀριθμεῖ 40 ὅλας χιλιάδας ψυχῶν.

Ἀλλ' ἀνεξαρτήτως τούτων, κύριε Νομάρχα, τὰ ἄμφιά εἰσι κτῆμα ἀναφαίρετον καὶ ἀτομικὴ τῶν ἡμετέρων ἱερέων περιουσία· διότι δὲν πρέπει νὰ λησμονῆτε, ὅτι ὁ ἡμέτερος ἔν τε τῇ Ὀθωμανικῇ Αὐτοκρατορίᾳ καὶ τῇ βουλγαρικῇ Ἡγεμονίᾳ κλῆρος δὲν εὑρίσκεται ὑπὸ τὰς αὐτὰς συνθήκας, ὑφ' ἃς ὁ βουλγαρικὸς κλῆρος ἐν τῇ Ἡγεμονίᾳ καὶ ὁ ἑλληνικὸς ἐν τῷ Βασιλείῳ τῆς Ἑλλάδος, ἔνθα ἕκαστος ναὸς κέκτηται ἴδια σκευοφυλάκια.

Βεβαίως, ἐνώπιον τῆς κολοσσιαίας καὶ φρικτῆς καταστροφῆς, ἣν ὑπέστημεν καὶ ὑφιστάμεθα, τὰ ὀλίγα ἄμφια τῶν ἱερέων δὲν ἔχουσι τοιαύτην ἀξίαν, ὥστε νὰ γίνηται πολὺς περὶ αὐτῶν λόγος ἀλλὰ, χάριν τῆς ἀληθείας, οἱ ἡμέτεροι ἱερεῖς θὰ καταφύγωσιν εἰς τὰ δικαστήρια, ἵνα δικαστικῶς τε καὶ ἐμμαρτύρως ἀποδειχθῇ, ἅπαξ ἔτι, πόσον δεινῶς καταπατεῖται ἡ δικαιοσύνη καὶ πόσον ἀμειλίκτως καταδιωκόμεθα.

Μεθ' ὑπολήψεως

Ὁ τοῦ ἑλληνος Μητροπολίτου Φιλιππουπόλεως ἐπίτροπος

(ὑπ.) Ἀρχιμ. ΦΩΤΙΟΣ

Ἐν Μεσημβρίᾳ τῇ 12 Φεβρουαρίου 1907.

Τὴν 8ην τρέχοντος, ἔλαβεν ἐπίσημον διαταγὴν ἡ ἀστυνομία τῆς Μεσημβρίας τοῦ ἐπάρχου Ἀγχιάλου, καὶ ἀμέσως προσεκάλεσε τοὺς ἱερεῖς εἰς τὸ ἀστυνομικὸν τμῆμα· καὶ εἰς μὲν τὸν ἕνα τὸν ὀνομαζόμενον Παπασταῦρον Μοσχόχιλον ἐδήλωσεν ὅτι ἐντὸς 5 ἡμερῶν ὀφείλει νὰ ἐγκαταλείψῃ τὸ ἔδαφος τῆς Μεσημβρίας, τὸν δὲ ἄλλον Παπαγεράσιμον Βελλιανίτην νὰ μένῃ, ἀλλὰ μὲ τὸν ὅρον νὰ μὴ πηγαίνῃ εἰς τὰς οἰκίας ἐκείνων οἱ ὁποῖοι ἀναγκαστικῶς ὑπεγράφησαν ἐξαρχικοὶ νὰ ἱεροπράττῃ καὶ ὅτι αὐτοὶ ὀφείλουν, ἀναγκαστικῶς, νὰ πηγαίνουν εἰς τὴν βουλγαρικὴν ἐκκλησίαν, εἰ δὲ μὴ τοὺς περιμένει καὶ αὐτοὺς ἡ τύχη τῆς Ἀγχιάλου. Οἱ Μεσημβριανοὶ τότε συνῆλθον καὶ ἔστειλαν ἐπιτροπὴν εἰς τὸν νομάρχην Πύργου, ὁ ὁποῖος ἀπήντησεν: ὅτι θέλετε ἠμπορεῖτε νὰ κάμητε καὶ ὅπου θέλετε ἠμπορεῖτε νὰ ἐκκλησιάζησθε. Ἀλλὰ φαίνεται ὅτι εἶναι σχέδιον τοῦ νομάρχου. Τὴν ἄλλην ἡμέραν, ὅταν ἡ ἐπιτροπὴ ἐπέστρεψεν εἰς Μεσημβρίαν, ἀπηγόρευσαν εἰς τὸν ἱερέα Γεράσιμον τὸ φώτισμα καὶ κατόπιν προσεκάλεσαν τὸν ἱερέα Σταῦρον καὶ τὸν εἶπαν νὰ φύγῃ ἀμέσως, διότι θὰ τὸν βγάλουν τὰ γένια του ἓν πρὸς ἕν. Τέλος ἡ κατάστασις εἶναι ἀπελπιστική· ἀπὸ ὅσα παιδιὰ δὲν πηγαίνουν εἰς τὸ βουλγαρικὸν σχολεῖον συνάζουν πρόστιμον.

Σ. Σ. Ε. Α. Κατὰ νεωτέρας πληροφορίας, ἡ ἀστυνομία, εἰσελάσασα ἐν τῷ ὀρθοδόξῳ ναῷ διαρκούσης τῆς ἱερᾶς λειτουργίας, ἐξέβαλε βίᾳ ὅσους Ἕλληνας ἐκ τῶν ὑπογραψάντων τὴν ἀναφορὰν εὗρεν ἐκεῖ ἐκκλησιαζομένους.

Ἡ ἐν Σόφιᾳ ἐκδιδομένη Βουλγαρικὴ ἐφημερὶς «Βαλκανικὸν βῆμα» ὑπ' ἀρ. 65 7ης ἡμερ. Φεβρουαρίου δημοσιεύει τὰ ἑξῆς·

Διαμαρτύρησις τῶν Καβαρναίων

Ἀπεστάλη εἰς τὴν σύνταξιν τῆς ἐφημερίδος μας ἀντίγραφον τοῦ ἑπομένου τηλεγραφήματος.

«Οἱ ἐν Καβάρνῃ Γκαγκαούζηδες (Ἕλληνες) πάλιν ἐσήκωσαν κεφάλι καὶ κακοβούλως διαδίδουσιν ὅτι ἐνέπαιξαν τοὺς χονδροκεφάλους Βουλγάρους. Τὸ παρελθὸν θέρος, ἐνῷ ἐγγράφως ἐδήλωσαν εἰς τὴν ἐν Σοφίᾳ Ἐξαρχίαν, ὅτι ἀποσκιρτοῦν εἰς τὴν βουλγαρικὴν Ἐξαρχίαν, τώρα ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ δημάρχου Ἐλευθερίου Γιαννακῆφ, τοῦ βοηθοῦ του Διαμαντῆ καὶ τῶν δημοτικῶν συμβούλων Α. Κωνσταντίνου, Α. Δημητρίου, Γ. Καρυοφύλλη καὶ Σωτηρίου, ἐδηλώθησαν πατριαρχικοὶ καὶ διέταξαν τὸν ἕλληνα ἱερέα νὰ τελῇ τὰς ἱεροτελεστίας καὶ τὰ μυστήρια εἰς τὰς οἰκίας των. Ἐνθαρρυνθεὶς ὑπὸ τῶν ἰδίων, ὁ ἱερεὺς ἤρχισε νὰ ἀναβαπτίζῃ τὰ βαπτισθέντα παιδία ὑπὸ Βουλγάρων ἱερέων, ὑπὸ τὴν πρόφασιν ὅτι οἱ Βούλγαροι δὲν ἔχουσι μῦρον. Οἱ δημοτικοὶ σύμβουλοι βούλγαροι, πέντε τὸν ἀριθμόν, εἰς τὰς 2 τρέχ. ἔδωκαν τὰς παραιτήσεις των διὰ τὴν γκαγκαουζικὴν ταύτην ἀστασίαν. Ὁ Κυβέρνησις ἔχει τὸν λόγον διὰ τὴν γκαγκαούζικην ταύτην φωλεάν, ἡ ὁποία τὴν προετοιμάζει δευτέραν Ἀγχίαλον.

Καβαρναῖοι

Γ. Σ. Κορδόλεφ καὶ Πετρώφ»

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΣ ΚΙΣΝΟΒΙΟΥ

Πρὸ ὀλίγου χρόνου ἐνεκρίθη ὑπὸ τῆς ρωσσικῆς Κυβερνήσεως ὁ Κανονισμὸς τῆς ἐν Κισνοβίῳ ἑλληνικῆς ἀγαθοεργοῦ καὶ ἀλληλοβοηθητικῆς Κοινότητος, ἐκ 14 παραγράφων, ὑποδιαιρουμένων, ἑκάστου, εἰς πλεῖστα ἐδάφια, συγκείμενος, οὗ αἱ δύο πρῶται ἔχουσιν ὡς ἑξῆς·

Σκοπὸς τῆς Κοινότητος.

Σκοπὸς τῆς ἐν Κισνοβίῳ ἑλληνικῆς Ἀγαθοεργοῦ καὶ Ἀλληλοβοηθητικῆς Κοινότητος τυγχάνει:

α') Ἡ κατὰ τὸ ἐνὸν παροχὴ παντὸς εἴδους συνδρομῆς ἀφορώσης τὴν βελτίωσιν τῆς ὑλικῆς καὶ ἠθικῆς καταστάσεως τῶν ἐν Κισνοβίῳ παροικούντων ἐνδεῶν καὶ ἀξίων ὑποστηρίξεως ὁμογενῶν, ἀδιακρίτως φύλου καὶ ἡλικίας.

β') Ἡ παροχὴ ὑλικῆς συνδρομῆς εἰς τοὺς τυχαίως διερχομένους ἐντεῦθεν ὁμογενεῖς καὶ αἰτουμένους τὴν ἀρωγὴν αὐτῆς. Καὶ

γ') ἡ ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν ἀξιοπρεπὴς διατήρησις καὶ εὐπρέπεια τῆς ἐνταῦθα ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας.

ΣΗΜ. Ἡ Κοινότης αὐστηρῶς ἀποκλείει τοῦ σκοποῦ αὐτῆς πᾶσαν τάσιν, βλέψιν καὶ συζήτησιν πολιτικήν.

Ἐνέργειαι τῆς Κοινότητος.

Ἡ συνδρομὴ, ἣν ἡ Κοινότης παρέχει πρὸς περίθαλψιν τῶν ἐνδεῶν συνίσταται εἰς τὰ ἑξῆς. Χορηγεῖ:

α') Ἐνδύματα, τροφὴν καὶ ἄσυλον εἰς τοὺς ἐνδεεῖς τοὺς μὴ δυναμένους νὰ πορίζωνται ταῦτα διὰ τῆς ἰδίας αὐτῶν ἐργασίας.

β') Χρηματικὰς βοηθείας.

γ') Μηνιαίας χρηματικὰς βοηθείας.

δ') Δάνεια ἀτόκως.

ε') Ἰατρικὴν θεραπείαν ἀνέξοδον.

ς') Τὰ μέσα πρὸς συντήρησιν καὶ ἀνατροφὴν ὀρφανῶν καὶ ἀπόρων παίδων

ζ') Ἐργασίαν εἰς τοὺς δι' οἱανδήποτε αἰτίαν προσωρινῶς ἐστερημένους τοιαύτης.

η') Ἐπιμελεῖται τῶν οἰκογενειῶν τῶν ἐν φυλακῇ.

θ') Παρέχει τὰ μέσα πρὸς ἀπόκτησιν διαμονητηρίων ἢ διαβατηρίων· καὶ

ι') τὰ μέσα τῆς εἰς τὰ ἴδια ἐπιστροφῆς».

Ἡ δὲ αὐτόθι ἑλληνικὴ Ἐκκλησία, ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγ. Παντελεήμονος τιμωμένη, ἱδρύθη ἐπὶ τοῦ χώρου τοῦ ἀριερωθέντος πρὸς τοῦτο, μεθ' ὅλων τῶν ἐπ' αὐτοῦ οἰκοδομῶν, ὑπὸ τῆς Ἀλεξάνδρας Κ. Συκαδινοῦ, τὸ γένος Ζώτη, ἰδίοις τῶν ἀδελφῶν Ἰωάννου καὶ Βίκτωρος Παντελεήμονος Συκαδινῶν ἀναλώμασι, τῇ ἀδείᾳ τῆς Ἁγιωτάτης Διοικούσης Συνόδου, διατυπωθείσῃ ἐν τῷ Οὐκαζίῳ τῷ ἀπολυθέντι τῷ Πανιερωτάτῳ Σεργίῳ Ἀρχιεπισκόπῳ Κισνοβίου καὶ Χοτινίου ὑπὸ χρονολογίαν 7 Νοεμβρίου 1887 ἔτους καὶ ὑπ' ἀριθ. 5543 ἐπὶ τῶν ἀκολούθων βάσεων: 1) τοῖς κτίτορσι τῆς Ἐκκλησίας Ἰωάννῃ καὶ Βίκτωρι Συκαδινοῖς ἐπετράπη ἡ μετακομιδὴ τῶν λειψάνων τῶν κεκοιμημένων γονέων αὐτῶν Παντελεήμονος καὶ Δεσποίνης καὶ τοῦ υἱοῦ των Ἰωάννου Συκαδινοῦ—Κωνσταντίνου, εἰς τὸ ὑπὸ τὴν Ἐκκλησίαν ἐκτισμένον κοιμητήριον, μετὰ δὲ τὸν θάνατον αὐτῶν, τῶν κτιτόρων, ἐπετράπη ἵνα καὶ τὰ τούτων λείψανα ἐνταφιασθῶσιν ἐν τῷ αὐτῷ κοιμητηρίῳ· 2) ὁ κλῆρος (τὸ προσωπικὸν) τῆς ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας ὀφείλει νὰ ἐκλέγηται ἐκ γνησίων Ἑλλήνων, ὑπὸ τῶν ἀντιπροσώπων τῆς ἑλληνικῆς Κοινότητος ὁμοῦ μετὰ τῶν Κτιτόρων τῆς Ἐκκλησίας, ὁ δὲ ἱερεὺς νὰ χειροτονῆται ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, ἢ, κατ' αἴτησιν τῆς Κοινότητος, ὑπὸ τοῦ ἐπιτοπίου Ἀρχιερέως· 3) ἡ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ λειτουργία ὀφείλει νὰ τελῆται πάντοτε ἐν τῇ Ἑλληνικῇ γλώσσῃ· 4) τοῖς κτίτορσι Συκαδινοῖς καὶ τοῖς μέλεσι τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν παρεχωρήθη τὸ δικαίωμα τοῦ μετέχειν ἐν τῇ οἰκονομικῇ διευθύνσει καὶ τῇ εὐκοσμίᾳ τῆς Ἐκκλησίας ὡς ἐπίσης καὶ ἐν τῇ διαχειρίσει τῶν ἐκ τῶν οἰκιῶν εἰσοδημάτων, ὁμοῦ μετὰ τοῦ κλήρου καὶ τριῶν ἀντιπροσώπων τῆς ἑλληνικῆς Κοινότητος· μετὰ θάνατον δὲ τῶν Συκαδινῶν καὶ τῶν ἀπογόνων αὐτῶν, προσκαλεῖται ὁ Ἕλλην Πρόξενος ὅπως μετέχῃ αὐτῶν.

Σ.Σ.Ε.Α. Τὸ Οὐκάζιον τοῦτο τῆς ἁγιωτάτης διοικούσης Συνόδου, συνάδον ἐν πᾶσι πρὸς τὰς διατάξεις τῶν ἱερῶν Κανόνων, καθ' ἃς τῇ κατὰ τόπους ἐκκλησιαστικῇ Ἀρχῇ ἀνήκει, ἀποκλειστικῶς, τὸ δικαίωμα τοῦ διευθετεῖν καὶ ρυθμίζειν καὶ διοικεῖν πάντα τὰ ἀναφερόμενα εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν κατάστασιν, ἀποδείκνυσιν ἐναργῶς τὴν ἀπαράσαλευτον ἐμμονὴν τῆς ἁγιωτάτης Ἐκκλησίας τῆς Ρωσσίας ἐν τῇ ἐνασκήσει τῶν κανονικῶν αὐτῆς δικαίων.

Τὰ μάλα εὐκταῖον δὲ καὶ εἰς ἀποφυγὴν ἀναρρῶν ἐπεισοδίων καὶ σκανδάλων ἄγαν συντελεστικὸν θὰ ἦν, ἂν καὶ οἱ ἐν ἄλλαις ἐκκλησιαστικαῖς περιφερείαις καταβιοῦντες Ρῶσσοι κληρικοί, ἐνεφοροῦντο ἀείποτε ὑπὸ τοῦ ἀπαιτουμένου πρὸς τὰς μνησθείσας διατάξεις τῶν ἱερῶν Κανόνων σεβασμοῦ, πρὸς μόνας τὰς ἐκκλησιαστικὰς Ἀρχὰς τῶν ἐν αἷς εὑρηνται Ἐκκλησιῶν τὴν ἀναφορὰν αὐτῶν ἔχοντες καὶ ταῖς ἀποφάσεσι τούτων ὑπείκοντες, ἄνευ τάσεων καὶ ἀποπειρῶν πρὸς ὑπεκφυγὴν ἢ πρὸς ἐφέλκυσιν ἀντικανονικῶν παρεμβάσεων ξένων καὶ ὅλως ἀναρμοδίων Ἀρχῶν, παρ' ὧν δέον ἵνα ἀμειλίκτως πατάσσωνται καὶ εἰς τὴν κανονικὴν ὁδὸν, ἀφ' ἧς ἐξετροχιάσθησαν, ἐπαναφέρωνται, οἱ τὰ τοιαῦτα ἔκθεσμα ἀποτολμῶντες κληρικοί.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Ἐν τοῖς ἀνακτόροις.—Τῇ παρελθούσῃ παρασκευῇ, 16 φεβρουαρίου ἡ Α. Θ. Π. ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης ἀνελθὼν εἰς τὰ αὐτοκρ. τοῦ Γιλδὶζ ἀνάκτορα συνδιελέξατο μετὰ τῆς Α. Ἐξ. τοῦ ἀρχιγραμματέως τοῦ ἄνακτος περί τινων ἐκκλησιαστικῶν ὑποθέσεων.

Ἐκλογικὴ συνέλευσις.—Συνερχομένης ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, τῇ 18 μαρτίου προσεχοῦς, Συνελεύσεως πρὸς ἐκλογὴν τῶν τεσσάρων νέων μελῶν τοῦ Δ. Ἐθν. Μ. Συμβουλίου, κατ' ἀπόφασιν αὐτοῦ, γνωστὴν γενομένην ταῖς ἐνορίαις τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς διὰ πατριαρχικῶν ἀποδείξεων, ἐκκλήθησαν οἱ ὀρθόδοξοι κάτοικοι τῶν ἐνοριῶν οἱ τουρκικὴν ὑπηκοότητα ἔχοντες εἰς συνελεύσεις, συγκροτηθησομένας αὔριον, κυριακὴν, 25 φεβρουαρίου, πρὸς ἐκλογὴν ἀντιπροσώπων καὶ τῶν ἀμέσως ἀναδεικνυομένων καὶ τῶν ἀπὸ κοινοῦ μετ' ἀντιπροσώπων παρακειμένων ἐνοριῶν, οἵτινες ἐν ὁρισθησομένῃ ἡμέρᾳ θέλουσιν ἐκλέξει τοὺς ἀντιπροσώπους αὐτῶν.

Ἐπισκέψεις ἐπίσημοι. — Τῇ παρελθούσῃ κυριακῇ ἐπεσκέψατο τὸ πρῶτον ἐν τοῖς Πατριαρχείοις τὴν Α. Θ. Π. τὸν οἰκουμενικὸν πατριάρχην ὁ νεωστὶ διορισθεὶς πρεσβευτὴς τῆς Σερβίας παρὰ τῇ Ὑψ. Πύλῃ ἐξ. κ. Νενάδοβιτς, γενόμενος δεκτὸς μετὰ τῶν ἀπονεμομένων τοῖς ἐξοχ. πρεσβευταῖς ἐπὶ τῇ πρώτῃ αὐτῶν ἐπισκέψει τιμῶν. Ἡ Α. Θ. Π. ἀπέδωκε τὴν ἐπίσκεψιν τῇ τετάρτῃ, διερμηνεύοντος τοῦ Α' γραμματέως τοῦ Δ. Ἐθν. Μ. Συμβουλίου κ. Π. Δ. Νικολοπούλου.

Κήρυγμα.—Φροντίδι τῆς Πατριαρχ. Κεντρικῆς Ἐκκλησ. Ἐπιτροπῆς συνταχθὲν ἐξετυπώθη τὸ πρόγραμμα τῶν κατὰ τὴν ἐφισταμένην νηστείαν τῆς ἁγίας καὶ Μ. τεσσαρακοστῆς κηρυξόντων τὸν θεῖον λόγον ἐν τοῖς ἱεροῖς ναοῖς τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Κωνσταντινουπόλεως. Ἐν τῷ πατριαρχικῷ ναῷ, κατὰ σειρὰν, τὰς τρεῖς πρώτας κυριακὰς κηρύξουσιν οἱ καθηγηταὶ τῆς ἐν Χάλκῃ θεολογ. σχολῆς πανοσ. ἀρχιμανδρῖται κκ. Ἰω. Χ. Εὐστρατίου, Δημ. Γεωργιάδης καὶ Γερμανὸς Στρινόπουλος, εἶτα ὁ θεοφιλ. ἐπίσκοπος Μυρέων καὶ ὁ Μ. ἀρχιμανδρίτης κ. Γεράσιμος Θεολογίδης. —Ἐκ τῶν κηρυξόντων, δέκα ὀκτὼ μὲν ἔχουσι δίπλωμα τῆς ἐν Χάλκῃ, δύο τῆς Μ. τοῦ Γ. Σχολῆς, οἱ δὲ λοιποὶ τῶν τοῦ ἐθν. πανεπιστημίου σχολῶν θεολογικῆς, φιλοσοφικῆς καὶ νομικῆς.

Μητρόπολις Αἴνου. — Τῷ παρελθόντι σαββάτῳ ἀφικόμενος ἐκ Ξάνθης ὁ πανιερ. μητροπολίτης Αἴνου κ. Ἰωακεὶμ πύχαρίστησεν ἐπὶ Συνόδου εἶτα δ' ἐν τῷ πατριαρχικῷ ναῷ κατὰ τὸ γενόμενον αὐτῷ μέγα μήνυμα τῆς ἐκλογῆς.

Μητρόπολις Ροδουπόλεως.—Ὁ παρ' ἡμῖν ἀπὸ τῆς προπαρελθούσης πέμπτης διατρίβων πανιερ. μητροπολίτης Ροδουπόλεως κ. Λεόντιος πύχαρίστησεν ἐπὶ Συνόδου τῇ τρίτῃ καὶ ἐν τῷ πατριαρχικῷ ναῷ, κατὰ τὸ μέγα μήνυμα, ἐποιήσατο τὴν νενομισμένην διαβεβαίωσιν.

Μονὴ Σωτῆρος Χριστοῦ.—Ἡγούμενος τῆς ἐν Πριγκήπῳ ἱερᾶς μονῆς τσῦ Σωτῆρος Χριστοῦ διωρίσθη, ἀντὶ τοῦ τέως τοιούτου πανοσ. κ. Γερασίμου, ὁ πανοσ. ἀρχιμ. κ. Ἰωάννης Ἀνδρεάδης, προολύτις τῆς θεολογίας τοῦ ἐθνικοῦ πανεπιστημίου.

Πατριαρχικὰ γραφεῖα. — Δεύτερος γραμματεὺς τοῦ Δ. Ἐθν. Μ. Συμβουλίου διωρίσθη ὑπ' αὐτοῦ, πρὸς συμπλήρωσιν τῆς διὰ τοῦ θανάτου τοῦ μακαρίτου Ἀλκιβιάδου Μαυράκη κενωθείσης θέσεως, ὁ ἀπὸ σεπτεμβρίου τοῦ 1901 καὶ πρότερον ἐπὶ ἐπταετίαν εὐδοκιμώτατα χρηματίσας δεύτερος τοῦ πατριαρχικοῦ γραφείου γραμματεὺς ἐλλογ. κ. Μάρκος Βασιλείου.—Διευθυντὴς δὲ τοῦ γραφείου τῶν διαβατηρίων, ἐπὶ διαδοχῇ τοῦ μετὰ δόκιμον ἐξηκονταετῆ ὑπηρεσίαν ἀποσυρθέντος ἐνδοξ. Σωτηράκη ἐφέντη, διωρίσθη ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου ὁ τέως δεύτερος κ. Παῦλος Κέπετζης, ἀπὸ εἴκοσι δύο ἐτῶν ὑπηρετῶν ἐν αὐτῷ· —βοηθὸς αὐτοῦ διωρίσθη ὁ ἐν αὐτῷ ἀπὸ τετραετίας ἐργαζόμενος κ. Θεόδωρος Κωνσταντινίδης, τελειόφοιτος τουρκικοῦ γυμνασίου, εἰδήμων πρὸς τῇ τουρκικῇ καὶ τῇ γαλλικῇ γλώσσῃ καὶ τῆς ἑβραϊκῆς.

Ἐκλέξιμοι.—Κατεγράφη ἐν τῷ κώδικι τῶν δι' ἀρχιερατείαν ἐκλεξίμων ὁ ἐν Φιλιππουπόλει πανοσ. ἐπίτροπος τοῦ μητροπολίτου καὶ ἀρχιμ. τῆς μητροπόλεως κ. Φώτιος Μανιάτης, τελειόφοιτος τῆς θεολογικῆς σχολῆς Ἀθηνῶν καὶ τὰς σπουδὰς αὐτοῦ συμπληρώσας ἐν Γερμανίᾳ, προκινδυνεύων δ' ἀπὸ ἐνὸς ἔτους ὑπὲρ τῶν τῆς Ἐκκλησίας συμφερόντων ἐν μέσῳ τῶν διωκτῶν αὐτῆς.

Εὐλογία πατριαρχική. — Κατ' αἴτησιν τοῦ ὑποπροέδρου τῆς ἐν Χαρπὶν (Μαντζουρίας) ὀρθοδόξου κοινότητος κ. Ἠλία Τσιτιακὼφ, ἐν τηλεγραφήματι συγκινητικωτάτῳ ἀγγείλαντος τῇ Α. Θ. Π. τὴν ἔναρξιν οἰκοδομῆς ἱεροῦ ναοῦ ἐπ' ὀνόματι τῆς τοῦ Θεοῦ Σοφίας, ἐνεκρίθη συνοδικῶς ἵν' ἀποσταλῇ τῇ κοινότητι ἱερὰ εἰκών, διαβιβασθῶσι δ' ἐγγράφως αἱ εὐλογίαι τῆς Μ. Ἐκκλησίας πρὸς τοὺς ἐκ τῆς Ἄπω Ἀνατολῆς μετὰ βαθυτάτης εὐσεβείας ἀποβλέποντας εἰς τὴν κοινὴν μητέρα τῶν ὀρθοδόξων τὴν Μ. Ἐκκλησίαν καὶ τὰς εὐχὰς τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου ζητοῦντας πρὸς εὐόδωσιν ἱερῶν πόθων.

Ἅγιον Ὄρος. — Ἀπεστάλη ἐκ Βρασοβοῦ, ὑπὸ τῆς ἐκεῖ ἑλληνικῆς ὀρθοδόξου κοινότητος ὅπως σταλῇ ἀσφαλῶς εἰς τὴν ἱερὰν βασιλικὴν καὶ πατριαρχικὴν μονὴν τοῦ Ξηροποτάμου, κιβώτιον ἁγίων κειψάνων, ἀνηκόντων εἰς τὴν μονὴν ταύτην καὶ κρατουμένων ἀπό τινος ἀσφαλῶς παρὰ τῇ ἐν Βρασοβῷ (Στεφανοπόλει) ἑλληνικῇ κοινότητι.

Μητρόπολις Δράμας. — Ἐξ ἐπιστολῆς ἐκ Δράμας μανθάνομεν ὅτι ὑπὲρ ἀνεγέρσεως ἱερῶν ναῶν ἐν τοῖς πτωχοῖς χωρίοις Δράσσοβα καὶ Μανδηλίῳ, ἀντὶ τῶν ἑτοιμορρόπων, συνήχθησαν ἐξ ἐράνων τῶν εὐσεβῶν κατοίκων τῆς ἐπαρχίας ταύτης 250 σχεδὸν λίραι. Ἡ πρὸς ὑποστήριξιν παντὸς ἱεροῦ σκοποῦ προθυμία τῶν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ ταύτῃ δοκιμαζομένων ὀρθοδόξων ἐστὶν ἀξία πολλῶν ἐπαίνων καὶ θαυμασμοῦ.

Βλαχερνῶν ναός.—Καταστασθείσης ἰδίας ἐπιτροπῆς διὰ τὸν ἱερὸν ναὸν Βλαχερνῶν, ὡς ἠγγείλαμεν, ἀπεσπάσθησαν ἐκ τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ πατριαρχ. ναοῦ οἱ καὶ μέχρι τοῦδε ἐν Βλαχέρναις μετὰ ζήλου καὶ δραστηριότητος ἐργαζόμενοι ἀξιότιμοι κκ. Κωνστ. Θεοχαρίδης καὶ Μιχ. Βαλτζῆς, προσετέθησαν δ' ὑπὸ τῆς Α. Θ. Π. οἱ ἀξιότιμοι κκ. Παναγιώτης Τερλιξίδης, ἐκ τῶν κατοίκων Ξυλοπόρτης, καὶ Παναγ. Καραβέλης ἐκ τῶν κατοίκων Ἐγρί-καπί, οἷς ἀγγελθήσεται ὁ διορι-

σμὸς διὰ γράμματος τοῦ προέδρου τῆς ἐπιτροπῆς σεβ. μητροπολίτου Δρυϊνουπόλεως. Ἡ νέα οὕτω συμπληρωθεῖσα ἐπιτροπὴ πολλὰ δύναται νὰ ἐπιτελέσῃ πρὸς διάκοσμον τοῦ περὶ τὸν παλαίφατον ναὸν περιβόλου καὶ τῶν ἐν αὐτῷ οἰκοδομημάτων, ἅτινα κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη καταρρέοντα συνετέλουν εἰς ἀσχημίαν τοῦ περιβάλλοντος τὸν ναὸν τόπου.

Μονὴ [ὁσίου Ναούμ.]— Ἡγούμενος τῆς ἐν Ἀχρίδι σταυροπηγιακῆς μονῆς τοῦ ὁσίου Ναούμ διωρίσθη συνοδικῶς ὁ ἄλλοτε προϊστάμενος τῆς ἑλληνικῆς ἐν Καλαφατίῳ κοινότητος πανοσ. ἀρχιμανδρίτης κ. Εὐγένιος Πετούλης.

Ὀνομαστικαὶ ἑορταί.—Χθὲς, μνήμη Πολυκάρπου Σμύρνης[τοῦ ἱερομάρτυρος, ἡ Α. Θ. Η. τηλεγραφικῶς συνεχαρη τοῖς πανιερ. μητροπολίταις Ἐλασσῶνος καὶ Δεβρῶν καὶ Βελισσοῦ, ἄγουσι τὴν ὀνομαστικὴν αὐτῶν ἑορτὴν, ἐπεσκέψατο δ' ἐπὶ τούτῳ τὸν ἐκ τῶν σεβ. συνοδικῶν μητροπολίτην Κολωνίας κ. Πολύκαρπον, ὃν ἐπὶ τούτῳ ἐπεσκέψαντο καὶ οἱ σεβ. ἀρχιερεῖς καὶ πολλοὶ τῶν ἐνταῦθακληρικῶν καὶ τῶν λαϊκῶν, τῶν τὰ κοινὰ πραττόντων.

Κηδεία.—Κατὰ τὴν γενομένην χθὲς ἐν τῷ πατριαρχικῷ ναῷ κηδείαν τῆς μακαρίτιδος Εὐφροσύνης Καλλίφρονος, συζύγου τοῦ ἀειμνήστου καθηγητοῦ τῆς Μ. τοῦ Γ. Σχολῆς Βασιλείου Καλλίφρονος, παρῆν ἐκ μέρους τῆς Α. Θ. Π ὁ ἱερολγ. τριτεύων κ. Χρυσόστομος ἑρμηνεύων τὰς ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ἐν γήρᾳ πίονι θανούσης εὐσεβοῦς ἑλληνίδος πατριαρχικὰς εὐχάς. Τῆς κηδείας προεξῆρχεν ὁ ἐκ τῶν σεβασμ. συνοδικῶν μητροπολίτης Γρεβενῶν κ. Ἀγαθάγγελος, ἠκολούθει δ' ὁ πανιερ. μητροπολίτης Φιλιππουπόλεως, ὁ ἐπίτροπος τοῦ ἁγίου ὄρους Σινᾶ. οἱ καθηγηταὶ τῆς Μ. τοῦ Γ. Σχολῆς καὶ πολὺ πλῆθος.

Βιβλία χρήσιμα.— Αἱ «Ἱστορικαὶ Μελέται» τοῦ πανοσιολ. ἀρχιμ. κ. Χρυσοστόμου Παπαδοπούλου, διευθυντοῦ τῆς ἐν Ἱεροσολύμοις θεολογικῆς σχολῆς τοῦ Σταυροῦ, προσετέθησαν ἤδη εἰς τὸν κατάλογον τῶν ἀξίων ἀναγνώσεως καὶ σπουδῆς συγγραμμάτων, ἅτινα πρέπει νὰ κοσμῶσι πᾶσαν βιβλιοθήκην. Ἴσως ἐν προσεχεῖ τεύχει γενήσεται κρίσις τις ἐπὶ τοῦ βιβλίου, ἡ ἀνάλυσις τῶν ἐν αὐτῷ· ἀλλ' αὐτὴ ἀποβλέπει εἰς τοὺς εἰδικῶς ἀσχολουμένους ἐν θέμασιν ἱστορικοῖς καὶ θεολογικοῖς· τὸ δὲ βιβλίον ὠφελεῖ πάντας, ἀναγινωσκόμενον· καὶ τοὺς ὀλίγα γινώσκοντας ἐκ τῶν ἀναπτυσσομένων ἐν αὐτῷ θεμάτων καὶ τοὺς πολλὰ εἰδότας, εἰς οὓς ἀφορμὴν παρέχεται ἵνα σοφώτεροι γένωνται.—Χρήσιμον παντὶ βιβλίον ἐξέδωκαν τὰς «Ἀκτῖνας» οἱ φιλότιμοι τελειόφοιτοι τῆς Μ. τοῦ Γ. Σχολῆς κκ. Χατζόπουλος καὶ Χρυσογόνης, συναθροίσαντες ὕλην ἀξίαν ἀναγνώσεως, ἧς τὸ πλεῖστον μέρος, εἰ οὐχὶ ὅλον, ἐχορήγησαν οἱ ἐλλόγιμοι καθηγηταὶ τῆς Μεγάλης Σχολῆς, ὑπὲρ ὧν ἐν εὐγνωμοσύνῃ καὶ διθυρκμβικῶς οἱ ἐκδόται γράφουσιν, ὡς ἔγραψαν καὶ περί τινων ἑτέρων. Μεθ' ὅλα τὰ ἐκτόπως ἔν τισι σελίσι γραφέντα καὶ μεθ' ὅλας τὰς ἐλλείψεις, εὐτυχῶς ὀλιγίστας, ἃς ἔχει ἡ ἐπιχείρησις αὕτη τῶν κκ. Χρυσογόνη καὶ Χατζοπούλου, τὸ βιβλίον αὐτῶν ἀξιοῦται τῆς ὑποστηρίξεως πάντων ὑλικῆς καὶ ἠθικῆς. Περί τε τούτου καὶ περὶ τῶν «Ἱστορικῶν Μελετῶν» ἀποφεύγομεν ν' ἀναγγείλωμεν τὸ ἀντίτιμον. Οἱ λόγιοι τῶν ὁμογενῶν πρέπει νὰ προμηθευθῶσιν ἀμφότεροι, μὴ λεπτολογοῦντες τὰ τοιαῦτα.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ

Ἁγία καὶ Μ. Ἑβδομάς.—Τοῦ βιβλίου τούτου ἐκτυπωθέντος πέρυσιν ἐν τῷ πατριαρχικῷ τυπογραφείῳ μικρῷ πρὸ τῶν ἁγίων ἡμερῶν, δι' ἃς προορίζεται, μένουσιν ἱκανὰ παρ' ἡμῖν ἀντίτυπα. Οἱ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ἱεροὶ ναοὶ καὶ αἱ μοναί, ἐνοριακαὶ καὶ σταυροπηγιακαί, εἰς ἃς δέον νὰ εἰσαχθῇ πρὸς χρῆσιν τῶν ψαλτῶν καὶ τῶν ἱερέων, ἐλπίζομεν ὅτι διὰ τῶν ὁσιωτάτων ἡγουμένων καὶ τῶν ἀξιοτίμων ἐπιτρόπων ἐγκαίρως θέλουσι φροντίσει νὰ προμηθευθῶσιν ἀντίτυπα τοῦ κυριαρχικῶς ἐγκεκριμένου τούτου βιβλίου, ὅπερ ἐκ σελίδων 375 μεγάλων ἀποτελούμενον, ἐπὶ λαμπροῦ χάρτου, τιμᾶται δεδεμένον ἀντὶ γροσίων 12.

ΣΚΗΤΗ ΤΙΜΙΟΥ ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ. — Τῇ παρελθούσῃ κυριακῇ, μετὰ τὴν θείαν λειτουργίαν, ἧς ἠκροάσατο ἐν τῷ πατριαρχικῷ ναῷ, προσῆλθε τῇ Α. Θ. Π. ὁ πανοσιώτατος ἱερομόναχος κ. Ἀντίπας, ρωμοῦνος τὸ γένος, δικαίως δὲ τῆς ἐν Ἁγίῳ Ὄρει διακειμένης ἐντοῖς ὁρίοις τῆς ἱερᾶς μονῆς Μεγίστης Λαύρας σκήτης τοῦ Τιμίου Προδρόμου, τῆς ἐπιλεγομένης Ρουμανικῆς. Ὑποβαλὼν τὴν ἔκρρασιν τῶν σεβασμάτων αὐτοῦ τῇ Α. Θ. Π. τῷ οἰκουμενικῷ πατριάρχῃ ἀνήγγειλεν ἅμα τὴν ἐπιθυμίαν τῆς ἀνοικοδομῆς τῶν ἐκ τοῦ σεισμοῦ τοῦ 1905 βλαβέντων μερῶν τῆς ἱερᾶς σκήτης διὰ συνδρομῶν ἐκ Ρουμανίας συναθροιζομένων. Εἰς τὴν ἀναγγελίαν ταύτην ὁ παναγιώτατος οἰκουμενικὸς πατριάρχης ἀπαντῶν συνέστησεν αὐτῷ ν' ἀκολουθήσῃ τῇ νομίμῳ ὁδῷ, τῇ διὰ τῆς κυριάρχου μονῆς Μ. Λαύρας, δι' ἧς πᾶσα διακιβασθήσεται πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν αἴτησις τῶν τὴνσκήτην ταύτην διεπόντων. Μετὰ τὴν ἐπίσκε-

ψιν ταύτην ἐλήφθη φύλλον ἡμιεπισήμου τινος ἐκ Ρουμανίας ἐφημερίδος, ἐν ᾗ τὰ ἑξῆς ἀναγινώσκομεν ἀναφερόμενα εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ πανοσ. δικαίου κ. Ἀντίπα γενομένην περὶ τῆς ἀνοικοδομῆς αἴτησιν·

«Γνωστὸν ὅτι ἰσχυρὰ σεισμικὴ δόνησις σπουδαίως ἔβλαψε τὸ παρελθὸν ἔτος τὸ ἐν Ἁγίῳ Ὄρει ρουμανικὸν μοναστήριον Προδρόμου. Ἕνεκα τῶν ζημιῶν, ἃς ὑπέστη μέγαμέρος τοῦ μοναστηρίου τούτου, ἀπειλεῖ ὁλοτελῆ κατάρρευσιν. Τὸ μοναστήριον ὑπέβαλε τῷ Ὑπουργείῳ τῶν θρησκευμάτων ὑπόμνημα ἐξαιτούμενον ταχεῖαν συνδρομὴν πρὸς διάσωσιν τοῦ μοναδικοῦ θρησκευτικοῦ ἱδρύματος, ὅπερ κέκτηνται οἱ ρωμοῦνοι ἐν Τουρκίᾳ.—Ὑπομνήσωμεν ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ χρονολογίας τινὰς περὶ τῆς ἱδρύσεως τοῦ μοναστηρίου τούτου. Τὰ θεμέλια τῆς μονῆς Προδρόμου, ἐτέθησαν κατὰ τὸ ἔτος 1857 ὑπὸ τοῦ πρίγκιπος τῆς Μολδαβίας Γρηγορίου Ἀλ. Γκίκα καὶ αἱ ἐργασίαι τῆς οἰκοδομῆς ἐπερατώθησαν κατὰ τὸ 1864. Ὠκοδομήθη ὑπὸ μοναχῶν ρωμούνων διὰ χρημάτων ἀθροισθέντων ἐν Ρουμανίᾳ. Οἱ πρίγκιπες Γρ. Γκίκας καὶ Ἀλέξανδρος ὁ καϊμακάμης ὑπῆρξαν οἱ πρῶτοι δωρηταί. Ἡ Α. Μ. ὁ βασιλεὺς Κάρολος, ἡγεμὼν ὢν ἔτι, κατὰ τὸ 1871 ὑπέγραψε διάταγμα, δι' οὗ τὸ μοναστήριον Προδρόμου ἀνεγνωρίσθη ὡς ρουμουνικὴ κοινότης καὶ ἐτέθη ὑπὸ τοὺς νόμους τοῦ κράτους, ὅπερ χορηγεῖ σήμερον τῷ μοναστηρίῳ, ἀριθμοῦντι 120 μοναχούς, ἐτήσιον ἐπίδομα 9000 φρ. Ἡ γενικὴ ἐπισκευὴ τοῦ μοναστηρίου ἀπαιτήσει ἴσως 600000 φράγκων. Πρὸς τὸ παρὸν ἀρκεῖ ἡ χορηγία χιλιάδων τινῶν φράγκων ἵνα σωθῇ τὸ ἵδρυμα τοῦτο ἀπὸ βεβαίας καταστροφῆς».

Οἱ γράφοντες, πανταχοῦ κοινότητας ὀνειρευόμενοι ρουμανικάς, ἀποκαλοῦσι καὶ τὴν ἐξαρτωμένην ἀπὸ τῆς μονῆς Λαύρας σκήτην ταύτην κοινότητα, ἣν πρὸ τριάκοντα καὶ ἑπτὰ ἐτῶν ἀνεγνώρισεν ὁ μεγαλειότατος βασιλεὺς τῆς Ρουμανίας τοιαύτην, ὥστε μετά τινος ἐπάρσεως, εἰ οὐχὶ πόθου πρὸς ψευδολογίαν, ἀποδίδουσιν εἰς τὴν σκήτην ἰδιότητα, ἣν οὐδὲν μοναστήριον, οὐδεμία σκήτη, οὐδὲν κελλίον δύναται νὰ ἔχῃ. Ψευδῶς ἐπίσης κηρύττουσι τὴν σκήτην ὡς ἵδρυμα θρησκευτικὸν μοναδικὸν τῶν ρωμούνων ἐν Τουρκίᾳ, διότι μολδαυοί τε καὶ βλάχοι ἔκ τε Ρουμανίας καὶ Βασσαραβίας πληροῦσι τὴν ὑπὸ τὴν μονὴν Ἁγίου Παύλου σκήτην τοῦ Λάκκουρ κατέχουσι δὲ καί τινα κελλία ἐν Ἁγίῳ Ὄρει, ὡς καὶ μετόχιον ἐν Θάσῳ, καθ' οὗ συρράπτουσι κατὰ καιροὺς ἀνυποστάτους τινὰς ἀξιώσεις·—Ὅλως δ' ἀκακάλληπτος καὶ ὁ λόγος, δι' ὃν ἀναφέρονται πρίγκηπες καὶ τοποτηρηταὶ τῆς ἡγεμονίας Μολδαυίας δωρούμενοι τῇ σκήτῃ τοῦ Προδρόμου χρήματα ἢ κτήματα, οὐχὶ βεβαίως πρὸς τὸν σκοπὸν νὰ καταστήσωσι τὴν ἱερὰν σκήτην κοινότητα ρουμανικήν. Ὁ ζῆλος τῶν κατὰ καιροὺς ἡγεμόνων Βλαχίας καὶ Μολδαυίας ὑπὲρ ναῶν καὶ μοναστηρίων ἐπλούτιζεν αὐτὰ καὶ ἐξησφάλιζε τὰς εἰς κτήματα καὶ χρήματα δωρεὰς διὰ χρυσοβούλλων ἡγεμονικῶν ἄνευ ἀξιώσεων μεταβολῆς σκητῶν καὶ μονῶν εἰς βλαχικὰς ἢ μολδαυϊκὰς κοινότητας. Ἐξ εὐσεβείας κοινούμενοι ἐχορήγουν ἐπὶ ἡμιόλιον αἰῶνος ἕλληνες ἡγεμόνες ἐκ τῶν ἰδίων ἢ καὶ ἐκ κοινῶν ταμείων εἰς ἱερὰς μονὰς ἔν τε Βλαχίᾳ καὶ ἐν Μολδαυίᾳ κειμένας καὶ εἰς μετόχια μονῶν ἐν ἀμφοτέραις ταῖς χώραις ταύταις εὑρισκόμενα.—Λαμπρῶς ἐπίσης ψευδολογοῦσι καλοῦντες τὴν σκήτην ταύτην μονήν, ἐνῷ, κατὰ θεσμοὺς αἰωνίους καὶ ἀσαλεύτους, αἱ σκῆται ὑπόκεινται ταῖς μοναῖς, ὁ δὲ δικαῖος τῆς σκήτης τοῦ Προδρόμου, γινώσκων τοῦτο, καθῆκον εἶχε νὰ φωτίσῃ τοὺς συμπολίτας αὐτοῦ περί τινων ἀληθειῶν, διότι πάσας διέστρεψαν οἱ ἐν Βουκουρεστίῳ. Ἀγνοοῦμεν δὲ διατὶ τὴν τῆς σκήτης σύστασιν ἀνάγουσιν εἰς τὸ ἔτος 1857, ἐνῷ ἡ πρώτη σύστασις αὐτῆς ἢ μᾶλλον ἀπὸ κελλίου μεταβολὴ εἰς σκήτην ἐτολμήθη ὑπὸ δύο βλάχων καὶ ἑνὸς συσκήνου αὐτοῖς ἕλληνος τῷ 1821.

Τὸ περὶ τῆς σκήτης ἄρθρίδιον τῆς ρουμανικῆς ἐφημερίδος ὀλιγίστας ἀληθείας περιέχει, πολλὰ δὲ ψεύδη, κατὰ τὴν καταλαβοῦσαν τοὺς ἐν Ρουμανίᾳ δυσίατον ἐπιδημίαν.

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ ΜΑΥΡΑΚΗΣ

Μετὰ μηνιαίαν περίπου νόσον, ἀπεβίωσε τὴν παρελθοῦσαν παρασκευὴν ὁ ἀπὸ τοῦ 1885 δεύτερος τοῦ Δ. Ἐθν. Μ. Συμβουλίου γραμματεὺς **Ἀλκιβιάδης Γ. Μαυράκης.** Τὴν πατρίδα βυζάντιος, ὑπῆρξε μαθητὴς τῆς Ἐμπορικῆς ἐν Χάλκῃ Σχολῆς· ὑπηρέτησεν ἐν τῷ γραφείῳ τοῦ πρωτοκόλλου τῶν Πατριαρχείων ἀπὸ τοῦ 1863—1868, ἀπολυθεὶς δὲ ὑπηρέτησεν ἐπί τινα χρόνον τῇ ἱερᾷ μονῇ Βατοπεδίου, κλιθεὶς γραμματεὺς αὐτῆς· διηύθυνε κατόπι τὸ γραφεῖον τοῦ Ἑλλην. Φιλολ. Συλλόγου κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἀκμῆς τοῦ γεραροῦ σωματείου καὶ ἀπὸ τοῦ 1880—1882 τὸ γραφεῖον τῆς Κεντρικῆς Ἐκπαιδευτ. καὶ Φιλανθρωπικῆς Ἀδελφότητος. Εἰς τὸ καθῆκον, ἀφωσιωμένος, τύπος ὑπαλλήλου φιλοπονωτάτου, τύπος ἀληθοῦς φίλου, ὑπὸ πάντων ἠγαπᾶτο, οὐδένα λυπήσας ἢ βλάψας καθ' ὅλον τὸν ἑξήκοντα καὶ τρία ἔτη παραταθέντα βίον αὐτοῦ. —Τῆς κηδείας, γενομένης τῷ σαββάτῳ ἐν τῷ ναῷ τῶν Εἰσοδίων ἐν Σταυροδρομίῳ, προεξῆρχον οἱ ἐκ τῶν σεβ. συνοδικῶν μητροπολῖται Δρυϊνουπόλεως καὶ Κο-

λωνίας, σὺν τῷ ἐπισκόπῳ Ἐλαίας, ἠκολούθει δὲ τῇ κηδείᾳ ἐκ μέρους τῆς Α. Θ. Π. τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου, λίαν θλιβέντος, ὁ ἱερολογ. Δευτερεύων. — Τὸ Δ. Ἐθν. Μ. Συμβούλιον ἐπισήμως ἀνέγραψεν ἐν τοῖς πρακτικοῖς αὐτοῦ θλῖψιν ἐπὶ τῷ θανάτῳ χρηστοῦ ὑπαλλήλου, καὶ χρηστοῦ φίλου καὶ εὐσεβοῦς χριστιανοῦ.

ΟΥ ΤΑΥΤΙΖΕΤΑΙ Η ΨΥΧΗ ΤΩ ΕΓΚΕΦΑΛΩ

Ὁ ὑλισμὸς ταυτίζει τὴν ἄϋλον καὶ ἀθάνατον ψυχὴν μετὰ τοῦ θνητοῦ καὶ φθαρτοῦ ὑλικοῦ ἐγκεφάλου, ἀποφαίνεται δὲ λέγων. Ἡ ἐν τῷ ἀνθρώπῳ ψυχὴ εἶνε αὐτὸς ὁ ἐγκέφαλος· ταυτίζει, δηλονότι, μετὰ τοῦ ὀργάνου, τὸν ἐργάτην, ὡς ἐάν τις ταὐτίζῃ τὴν ἐργαζομένην χεῖρα μετὰ τοῦ ἐργαλείου καὶ τοῦ ὀργάνου διὰ τοῦ ὁποίου αὕτη ἐργάζεται, ἀποφαινόμενος ὅτι· ἡ ἀξίνη, ὁ πέλεκυς, τὸ ἄροτρον, τὸ ἐργαλεῖον εἶνε αὕτη ἡ ἐργαζομένη χείρ· διότι αὕτη δι' αὐτῶν ἐργάζεται!

Ἀλλ' ὁ ἐγκέφαλος εἶνε ὑλικὴ οὐσία, ἢ μᾶλλον σύνολον ὑλικῶν μορίων, ὑπαγομένων ὑπὸ τὸν νόμον, καθ' ὃν διέπεται καὶ διακυβερνᾶται ἡ ὕλη ἄνευ συνειδήσεως, αὐτοβουλήσεως καὶ αὐτενεργείας, ἤτοι ὑπὸ τὸν νόμον τῆς ἀνάγκης τὸν φυσικόν. Ἡ δὲ ψυχὴ οὐσία εἶνε πνευματικὴ, ἔχουσα συνείδησιν οὐ μόνον τῆς ὑπάρξεώς της, ἀλλὰ καὶ τῆς ὑπάρξεως ἄλλων ὄντων, νόησιν δὲ τῆς ὑπάρξεως ἀπολύτου αἰτίου ποιητικοῦ, καὶ θέλησιν αὐτοπροαίρετον, αὐτενεργόν. Ἡ ψυχὴ ἔχει συνείδησιν τῆς ἠθικῆς καταστάσεως αὐτῆς ἐνεργεῖ δὲ κατὰ νόμον ἐλευθερίας, κατ' ἰδίαν θέλησιν, ἀνεπηρέαστον, καὶ ἀκατανάγκαστον,

Ἡ νόησις καὶ ἡ ἐλευθέρα θέλησις — ἰδοὺ τὸ ὅριον τὸ διαχωρίζον τὴν πνευματικὴν οὐσίαν ἀπὸ τῆς ὑλικῆς. Διότι δὲ τὸ σῶμα ὄργανον εἶνε ἐν τῷ αἰσθητῷ κόσμῳ τῆς ψυχῆς, ἐκ τούτου λογικῶς δὲν συνάγεται ὅτι τὸ σῶμα ἄρα ταυτίζεται μετὰ τῆς ψυχῆς, ἢ ὅτι τὸ σῶμα εἶνε αὐτὴ ἡ ψυχή. Διότι ἀμφότερα διακρίνονται κατὰ τὴν ἀνωτέρω ὑποδεικνυομένην διάκρισιν, καίτοι ἡνωμένα, καὶ συνιστῶντα τὸν ἕνα ἄνθρωπον, ἡ μὲν ψυχὴ ὡς ὁ κυρίως ἄνθρωπος, τὸ ἐγὼ, τὸ πρόσωπον, τὸ δὲ σῶμα ὡς τὸ περίβλημα τὸ αἰσθητὸν τῆς ψυχῆς, ὡς τὸ αἰσθητὸν ταύτης ὄργανον ἐν τῷ αἰσθητῷ κόσμῳ.

Ἡ ψυχὴ καίτοι πολλαχῶς ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ σωματικοῦ ὀργανισμοῦ. διασώζει ὅμως τὴν αὐθυπαρξίαν της. Μεταχειρίζεται τὸ σῶμα ὡς κυριεύουσα αὐτοῦ, μὴ ὑπείκουσα δ' αὐτῷ, ἄνευ θελήσεως, ὡς δούλη. Δύναται κατὰ τὸ δοκοῦν ν' ἀνθίσταται, καὶ νὰ ἐνδίδῃ εἰς σωματικὴν ἐπίδρασιν καὶ ἐρεθισμόν. Ὁ ὑλισμὸς ναυαγεῖ πρὸ τῶν γεγονότων τούτων μετὰ τῶν ἰσχυρισμῶν του. Διότι ἐὰν σῶμα καὶ ψυχὴ, ἐγκέφαλος καὶ ψυχὴ, ἦσαν ταὐτόσημα, αἱ τοῦ σώματος ἐντυπώσεις θὰ ἦσαν ἀπαραιτήτως αἱ ἐντυπώσεις τῆς ψυχῆς, ἀμφότεραι δὲ θὰ συνέβαινον ἀμέσως καὶ κατ' ἀνάγκην. Ἐκεῖνος ὁ ἄνθρωπος συνήθως ὑπολαμβάνεται γνήσιος καὶ ἀληθὴς, ὅστις διὰ τῆς αὐταπαρνήσεως καὶ ἐγκρατείας ἀποσπῶν τὴν ψυχὴν ἀπὸ τῶν ἐπιγείων καὶ χαμερπῶν παθῶν ὑψοῖ αὐτὴν εἰς κόσμον πνευματικώτερον καὶ νοερώτερον. Ἀποστροφῆς δὲ ἄξιος λογίζεται ὁ τυφλῶς παραδιδόμενος εἰς τὰς χαμαιζήλους ὀρέξεις καὶ ἡδονάς. Καὶ ὁ ἐξωλέστατος τῶν ἀνθρώπων, ὁ πιστότατος θεράπων τῶν ἐπιθυμιῶν του καὶ κλίσεων διασώζει ἔτι ζωηρὰν τὴν συνείδησιν ὅτι δύναται ν' ἀντιστῇ εἰς τὰς ὁρμάς του, ὅτι εἶνε ἐλεύθερος ἀπέναντι τῶν σωματικῶν ἡδονῶν. Ἡ συνείδησις αὕτη ἐμβάλλει λογικὴν τὴν πεποίθησιν ὅτι ἡ ψυχὴ δὲν ταυτίζεται μετὰ τοῦ σώματος, μετὰ τοῦ ἐγκεφάλου· ὅτι διακρίνεται αὕτη τοῦ σώματος. Εἶνε ἄρα ἀλήθεια ψυχολογικὴ πανθομολογουμένη ὅτι ὁ θεόπλαστος ἄνθρωπος δὲν εἶνε ἀπολύτως ἀπὸ τῶν σωματικῶν αὐτοῦ παθῶν, καὶ κλίσεων ἐξηρτημένος. Ὁ δὲ ὑλισμὸς τἀναντία διατεινόμενος προσκρούει εἰς καθολικὴν καὶ ἀναντίρρητον ἀλήθειαν.

ΞΕΝΟΦΩΝ Α. ΠΑΠΑΜΙΧΑΗΛ

(ἰατρὸς)

ΤΟΥ ΟΣΙΟΥ ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΤΟΥ ΣΤΟΥΔΙΤΟΥ

ΤΡΕΙΣ ΛΕΞΕΙΣ

Ἐν τῷ πρὸ δύο ἐτῶν ὑπὸ τοῦ κ. Ἀθ. Παπαδοπούλου τοῦ Κεραμέως ἐκδοθέντι δευτέρῳ βιβλίῳ τῆς Μεγάλης τοῦ Στουδίτου Κατηχήσεως κεῖνται τρία χωρία τρεῖς νέας ἡμῖν χαριζόμενα λέξεις.

Σελ. 493, 13: «μηδεὶς ἄπιστος, μηδεὶς δόλιος, μηδεὶς σκολιὸς, μηδεὶς τοῖς χείλεσιν εὐλογείτω, «τῇ δὲ καρδίᾳ αὐτοῦ πόρρω ἀπέχει ἀπ' ἐμοῦ», ὥσπερ ἐστὶν ὁ ἰδιόρρυθμος καὶ ὁ **αὐτοσύνετος**».

Σελ. 871, 4: «κάτω βάλλωμεν τοὺς ὀφθαλμοὺς, ἄνω αἴρωμεν τὸν νοῦν μὴ λιχνιζόμενοι

ταῖς ἐμπαθέσι διαβλέψεσι· μήτε ἀφῶμεν τὴν διάνοιαν στρέφεσθαι εἰς Αἴγυπτον καὶ **ἐμμακελλεύειν** ἐκεῖσε ἐκ τῶν ποτὲ τεθεωρημένων καὶ πεπραγμένων».

Σελ. 238, 12: «ὁ παρὼν καιρὸς ἡ ἁγία Τεσσαρακοστή ἐστιν, ἀπαιτοῦσα ἡμᾶς τοὺς πνευματικοὺς ἀγῶνας ἔτι μᾶλλον παρὰ τὸν προλαβόντα χρόνον, ἤγουν τὴν προθυμίαν, τὴν ὑπομονήν, τὴν οὐρανοδρόμον προσευχήν, τὴν δακρυοφόρον κατάνυξιν, τὴν εὔκαιρον σιωπήν, τὴν πρέπουσαν λαλιάν, τὴν ἀναντίλογον ὑπακοήν, τὴν **συντριβοκάρδιον** ταπείνωσιν».

Ἐν τῇ ἐκδόσει οὐδὲν κεῖται εἰς τὰ παρατεθέντα χωρία ὑποσημείωμα ἄλλο ἢ τὸ «**Ἡσαΐου** κθ' 13», καθ' ὃ δῆλα δὴ χωρίον («ἐγγίζει μοι ὁ λαὸς οὗτος ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ καὶ **ἐν τοῖς χείλεσιν αὐτῶν τιμῶσί με, ἡ δὲ καρδία αὐτῶν πόρρω ἀπέχει ἀπ' ἐμοῦ**»)καὶ συνέταξεν ὁ Στουδίτης τὰ ἑαυτοῦ ἐν τῇ 493 σελίδι.

Ἐν οἷς ἐμοὶ πρόκεινται Λεξικοῖς (πρόκεινται δὲ ἄλλα τε καὶ ὁ τοῦ Στεφάνου Thesaurus, τὸ τοῦ ἡμετέρου Sophocles «Greek Lexicon», ἡ τοῦ ἀειμνήστου Στεφάνου Κουμανούδη «Συναγωγὴ λέξεων ἀθησαυρίστων», ἡ τοῦ αὐτοῦ «Συναγωγὴ νέων λέξεων», τὸ τοῦ Herwerden «Lexicon Graecum» καὶ ἡ τοῦ αὐτοῦ «Appendix lexici Graeci» δὲν εὑρίσκω κατακεχωρισμένας τὰς λέξεις:

αὐτοσύνετος,
ἐμμακελλεύω,
συντριβοκάρδιος·

ἐὰν μὴ τὰ πάντα ἀπατῶσί με ἔπλασεν αὐτὰς αὐτὸς ὁ Στουδίτης κατὰ τὰ ἑπόμενα γραφικὰ χωρία:

Ἡσαΐαν ε' 21: «οὐαὶ οἱ **συνετοὶ ἐν ἑαυτοῖς** καὶ ἐνώπιον ἑαυτῶν ἐπιστήμονες»·

Παύλου τοῦ Ἀποστόλου τὴν πρὸς Κορ. ἐπιστ. Α', ι' 25: «πᾶν τὸ **ἐν μακέλλῳ** πωλούμενον ἐσθίετε μηδὲν ἀνακρίνοντες διὰ τὴν συνείδησιν»·

Ἡσαΐαν ξα' 1: «εὐαγγελίσασθαι πτωχοῖς ἀπέσταλκέ με, ἰάσασθαι τοὺς **συντετριμμένους τῇ καρδίᾳ**, κηρύξαι αἰχμαλώτοις ἄφεσιν»(Λουκ. δ' 18).

Περιττὸν εἶναι νὰ παρατηρήσω ὅτι τὰ ἐν σελίδι 871 περὶ τῶν κατὰ τὴν Αἴγυπτον μεταφορικῶς λεγόμενα συνετάχθησαν ὑπὸ τοῦ κατηχητοῦ πρὸς τὰ ἐν τῇ Ἐξόδῳ ιστ', 2, κείμενα: «διεγόγγυζε πᾶσα συναγωγὴ υἱῶν Ἰσραὴλ ἐπὶ Μωϋσῆν καὶ Ἀαρών· καὶ εἶπον πρὸς αὐτοὺς οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, ὄφελον ἀπεθάνομεν πληγέντες ὑπὸ Κυρίου ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, ὅταν **ἐκαθίσαμεν ἐπὶ τῶν λεβήτων τῶν κρεῶν καὶ ἠσθίομεν ἄρτους εἰς πλησμονήν**· ὅτι ἐξηγάγετε ἡμᾶς εἰς τὴν ἔρημον ταύτην ἀποκτεῖναι πᾶσαν τὴν συναγωγὴν ταύτην ἐν λιμῷ».

Ἐν Θεσσαλονίκῃ.

ΠΕΤΡΟΣ Ν. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

Ἄρχων διδάσκαλος τῆς τοῦ Χρ. Μ. Ἐκκλησίας

ΟΙ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΚΑΙ ΟΙ ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ ΛΟΓΙΟΙ

Ἐργασίαι αὐτῶν, Ἐπιστημονικὸς βίος, Γεωγραφία, Ἱστορία, Παλαιογραφία, Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία· καὶ οἱ τῶν κλάδων τούτων ἀντιπρόσωποι ἐν Ἀθήναις*

§ 18.

Ἀλλ' **ἐκεῖνο** τὸ ὁποῖον σαφῶς μηνύει τὸ ἐγωϊστικὸν πνεῦμα, ὑφ' οὗ διαπνέεται ὁ κ. Λ. οὐχὶ μόνον λέγων ἢ γράφων ἀλλὰ καὶ συζητῶν καὶ οἱ περὶ αὐτὸν εἶναι τόδε.

Ἐν τῷ **Διεθνεῖ Ἀρχαιολ. Συνεδρίῳ** τῷ ἐν Ἀθήναις συγκληθέντι λόγου συμπεσόντος περὶ βυζαντιακῶν ἐργασιῶν, περὶ συστάσεως ἐπιτροπείας διεθνοῦς πρὸς ἐξέτασιν καὶ συλλογὴν . . . . πολλῶν, σχέσιν ἐχόντων πρὸς τὴν βυζαντιακὴν τέχνην καὶ τὴν ἀρχαιολογίαν, ἐγκρίνεται πρὸς παρασκευὴν τῆς ζητηθείσης ἐργασίας ἡ σύστασις ἐπιτροπείας, ἧς μέλη ὁρίζονται οἱ κκ. Schlumberger καὶ Millet, Ouspenski καὶ Kondakoff, ὁ Ramsay καὶ ἄλλοι, γραμματεὺς δὲ ΔΙ' ΟΛΗΝ ΤΗΝ ΑΝΑΤΟΛΗΝ ὁ κ. Λάμπρος. Ὅλοι οἱ ἀκούσαντες τὸν νέον τοῦτον διορισμὸν δίκαιον ἄλλως — ἐξεπλάγημεν, ἰδιαιτέρως ὅμως ἡμεῖς, οἵτινες γινώσκομεν, εἰ καὶ νεώτεροι, τὸ μέγεθος τῆς ἐργασίας καὶ τὰς πολυειδεῖς ἐν τῇ διαπτύξει τῆς ἐργασίας ἀτραπούς, ὁμολογοῦμεν δὲ δημοσίᾳ καὶ δὲν ἀποκρύπτομεν ὅτι ἐνύγημεν πως ἐπὶ τῇ συμπεριφορᾷ μάλιστα καὶ ἐπιτηδείως ραδιουργούμενοι. Ὁ κ.

* συνέχεια ἀπὸ σελ. 111.

Λ. δὲν ἔπρεπεν ex cathedra ἵνα ἐλέγξῃ, οὐδ' ἐδικαιοῦτο τοὺς ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος λογίους. Ἐλεγχόμενος δὲ νῦν ὑφ' ἡμῶν δὲν πρέπει ἵνα δυσανασχετῇ· Ἀναμνησθήτω ὁ καλὸς φίλος τὸ Χρυσοστομικὸν ὅτι «ἀπερισκέπτως τις πολλάκις μεταξὺ φίλων θαρρῶν ἐφθέγξατό τι τῶν οὐκ ὀφειλόντων ἐξενεχθῆναι ρημάτων καὶ κίνδυνον ἤνεγκε τοσοῦτον, ὥστε ὁλόκληρον ἀνατρέψαι οἰκίαν». Ἐὰν τοῦτο μεταξὺ φίλων γινόμενον τοσούτου κινδύνου αἴτιον γίνεται, πόσου ἆρά γε ἐνώπιον φοιτητῶν ἀπὸ πανεπιστημιακῆς ἕδρας καὶ ἀπὸ πρυτανικοῦ ἀξιώματος!

§ 17.

α'. Ὁ αὐτὸς κ. Λάμπρος, ὡς διευθύνων συγγραφεὺς καὶ ὑπεύθυνος τῶν ἐν τῷ **Νέῳ Ἑλληνομνήμονι** δημοσιευομένων βεβαίως ἔπρεπεν ἵνα ἐξελέγχῃ τὰ ἐπιστελλόμενα αὐτῷ πρὸς διαλεύκανσιν τῶν ὑπ' αὐτοῦ ἀγνοουμένων. Οὕτω ἐξ αὐτῆς τῆς περὶ Παμμακαρίστου ἀξιολόγου διατριβῆς αὐτοῦ, περὶ ἧς ἀνωτέρω ἐγένετο λόγος (§ 14), ἀποδεικνύεται τῆς βιβλιογραφικῆς κινήσεως ἄμοιρος, τὰς ἐργασίας τοῦ κ. Σιδερίδου ἐν ΚΠόλει καὶ τὰς ἡμετέρας ἐν Ἀθήναις ἀγνοῶν. Ὁ αὐτὸς δὲ φωρᾶται πάλιν ἐν τῷ **Ἑλληνομνήμονι** (τόμ. Β' σ. 507) ἑκουσίως ἢ τοῦ Συνεδρίου ἵνα προσθέσῃ μετὰ τὴν ὀνομασίαν τοῦ κ. Λ. ὡς γραμματέως καὶ τάδε: Es hätte vielleicht empfohlen, als zwœlftes Mitglied noch einen Vertreter der Gelehrten Gemeinde in K/pel, etwa Mordtmann, Mystakidis oder Gedeon in das Komite aufzunehmen.

Πταίομεν ἡμεῖς, οἵτινες παρέχομεν αὐτοῖς καὶ ὁδηγίας καὶ ξενίας καὶ βιβλιοθηκῶν πρόσοδον ἐλευθέραν, ἀνδράσι τὴν ἡμετέραν εὐγένειαν καὶ μεγαθυμίαν ἐν πολλοῖς ἀδυναμίαν ἢ ὑποχρέωσιν οἰομένοις. Ὁμολογοῦμεν τοῦτο ἀπροκαλύπτως. Δὲν ἔχομεν ἀνάγκην ξένων πρὸς ἀντιγραφὴν ἢ περισυλλογὴν ὕλης, ἔχομεν ἀνάγκην ἵνα ἐξαναγκάσωμεν τοὺς δοκησισόφους καὶ τοὺς ὑπ' αὐτῶν κινουμένους ξένους ἵνα σεβασθῶσιν ἡμᾶς καὶ τὴν ἐργασίαν ἡμῶν ΕΠΙ ΟΡΟΙΣ, ἐν ἀνάγκῃ μόνον ἀνοίγοντες αὐτοῖς τοὺς πολυξενωτάτους βωμοὺς ἡμῶν καὶ τὰς ὁδοὺς τὰς ἀγούσας εἰς τὰς ἡμετέρας τῆς Ἀνατολῆς βιβλιοθήκας χάριν τῆς ἐπιστήμης, ἣν ἐπίσης, εἰ καὶ ἐν σμικρῷ, ἀντιπροσωπεύομεν.

Ἐφιστῶμεν μάλιστα ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ τὴν προσοχὴν τῶν εὐσεβῶν τοῦ Ἁγιωνύμου Ὄρους μοναχῶν καὶ παρακαλοῦμεν αὐτοὺς ἵνα ρίψωσι βλέμμα ἐπὶ τοῦ προλόγου τοῦ εἰς τὸν Βον τόμον τοῦ Καταλόγου τῶν χειρογράφων προτεταγμένου ὑπὸ τοῦ κ. Λ. Ὁ κ. Λ. «μυρίας ὁμολογεῖ χάριτας τῷ ἀγαθωτάτῳ βιβλιοφύλακι πατρὶ Ματθαίῳ τῆς μονῆς τοῦ Ἁγίου Παντελεήμονος» οὐχὶ δὲ τοῖς ἄλλοις (ἔλλησι) μοναχοῖς «**οἵτινες τοὺς ἰδίους θησαυροὺς διὰ τῶν ἰδίων γνώσεων προτιμῶσιν ἀναδεῖξαι καὶ ἐμφανεῖς τῇ ἐπιστήμῃ μεταδοῦναι. Φθόνος οὐδεὶς**» Ἀλλ' ἆραγε νομίζει ὁ κ. Λ. ὅτι δὲν ὑπάρχουσι μοναχοὶ ἐν Ἁγίῳ Ὄρει δυνάμενοι τὸ πολύμοχθον μὲν ἀλλ' ἐπὶ τέλους τὸ **μηχανικὸν** ἔργον τοῦ κ. Λ. νὰ συνεχίσωσιν ἀρκεῖ ἵνα δοθῇ αὐτοῖς τὸ χρῆμα πρὸς ἔκδοσιν, ὥστε αὐτοὶ νὰ μὴ ἀγοράζωσι καὶ **Καταλόγους** τῶν ἰδίων αὐτῶν πόνων καὶ τῆς ἰδίας αὐτῶν φιλοξενίας, δι' ἣν οὐκ ὀλίγα παρὰ τῶν ξένων ἤκουσαν; Εἶναι ταῦτα ἀληθῆ ἢ οὐχί; **Τίς ὅμως πταίει; ἄνευ περιστροφῶν λέγομεν, ἡμεῖς, καὶ πάλιν ἡμεῖς.** Δὲν καθυβρίζονται οἱ εὐσεβεῖς καὶ φιλόξενοι μοναχοὶ διὰ τῆς φράσεως τοῦ κ. Λ. «τῷ εἰλικρινεῖ τούτῳ τῶν γραμμάτων φίλῳ» δηλαδὴ τῷ πατρὶ Ματθαίῳ, καὶ δὲν θεωροῦνται οἱ ὁμογενεῖς ἀνειλικρινεῖς; Ναὶ ἢ οὔ; Ταῦτα δὲ ἀκούομεν καὶ παρ' ἑνίων ἀχαρίστων ξένων, εὐτυχῶς ὀλίγων, ἀλλὰ καὶ παρ' ὁμογενῶν περιωπῆς τοῦ κ. Λάμπρου;[1].

(Ἕπεται συνέχεια)

Β. Α. ΜΥΣΤΑΚΙΔΗΣ

(1). Ὅρα ἐν Byzant: Zeih 1907, σ. 216 ὅπου λέγεται καὶ περὶ «malveillance vexatoire de quelques πανοσιολογιώτατος διὰ τοὺς Σιναΐτας».

Οὐδὲν φύλλον τῆς «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» ἀπολεσθὲν ἀναπληροῦται δωρεὰν, ἀλλ' ἐπὶ καταβολῇ 40 παράδων διὰ τὸ ὀκτασέλιδον καὶ 60 παράδων διὰ τὸ δωδεκασέλιδον τεῦχος.

Παρακαλοῦνται αἱ ἑλληνικαὶ ἐφημερίδες αἱ ἀναδημοσιεύουσαι τὰς ἐπιστολὰς τῶν ἐν Μακεδονίᾳ ὀρθοδόξων μητροπολιτῶν, ἃς ἐκδίδομεν, νὰ ἀναφέρωσιν ὅτι αὗται τὸ πρῶτον ἐδημοσιεύθησαν ἐν τῇ «Ἐκκλησιαστικῇ Ἀληθείᾳ».

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ